

**HELSINGIN KAUPUNGIN
KUNNALLINEN
ASETUSKOKOELMA**

**HELSINGIN KAUPUNGIN
KUNNALLINEN
ASETUSKOKOELMA**

**HELSINGIN KAUPUNGIN
TILASTOTOIMISTON
JULKAISEMA**

49

1971

**HELSINGIN KAUPUNGIN
HANKINTATOIMISTO
1972**

A L K U L A U S E

Helsingin kaupungin kunnallinen asetuskokoelma julkaistaan vuosittain kahdella kielellä kaupunginvaltuuston joulukuun 30 päivänä 1907 ja kesäkuun 14 päivänä 1922 tekemien päätösten mukaisesti. Kokoelma sisältää tärkeimmät vuoden aikana annetut lait, asetukset sekä valtion ja Helsingin kaupungin elinten pysyväispäätökset, joilla katsotaan olevan merkitystä Helsingin kaupungin kunnallishallinnolle. Kun kokoelmaan sisältyvä päätös muuttuu, otetaan kokoelmaan vain muutettu osa päätöksestä.

Kokoelma sisältää lisäksi luettelon vuoden aikana tapahtuneista kaupungin asemakaavan ja tonttijaon muutoksista sekä vakinaisten virkojen luokitteluun tehdyistä muutoksista.

Toimitustyötä on johtanut vt. aktuaari Leena Ovaska.

Helsingin kaupungin tilastotoimistossa toukokuun
15 päivänä 1972.

Karl-Erik Forsberg.

AJANLUVUNMUKAINEN HAKEMISTO HELSINGIN KAUPUNGIN
KUNNALLISEEN ASETUSKOKOELMAAN VUODELTA 1971.

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuk- sen numero
1970 Lokakuu	14	Invaliideille ja koululaisille myytävät alennusliput sekä invaliideille myönnettävät vapaaliput; kaupunginvaltuuston päätös	9
1971 Tammikuu	7	Lapsilisän määrien korottaminen; valtioneuvoston päätös	1
"	7	Äitiysavustuksen suuruuden vahvistaminen; valtioneuvoston päätös	2
"	11	Helsingin kaupungin tuntipalkkaisia työntekijöitä koskeva työehtosopimus; kunnallisen sopimusvaltuuskunnan ja Suomen kunnallisten työntekijöiden ja viranhaltijain liitto r.y:n (KTV) allekirjoittama	3
"	11	Helsingin kaupungin tuntipalkkaisia työntekijöitä koskeva palkkahinnoittelu; kunnallisen sopimusvaltuuskunnan ja Suomen kunnallisten työntekijöiden ja viranhaltijain liitto r.y:n (KTV) allekirjoittama	4
"	13	Kaupungin oman eläkejärjestelmän mukaisten eläkkeiden tarkistusjärjestelmän valintaa koskevan määräajan pidentäminen; kaupunginvaltuuston päätös	5
"	13	Helsingin kaupungin kouluhammashoitolaitoksen johtosäännön muutos; kaupunginvaltuuston päätös	6
"	13	Helposti pilaantuvien elintarvikkeiden kuljetus lämpimänä vuodenaikana; terveydenhoitolautakunnan pysyvää määräys	7

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuksen numero
1971 Tammikuu	14	Helsingin kaupungin joukkokuljetusliikenteen yhteiset tariffimääräykset; maistraatin vahvistamat linja-autoliikenteen osalta	8
"	14	Kunnallinen yleinen virkaehtosopimus; kunnallisen sopimusvaltuuskunnan sekä Akava ry:n, TVK:n Virkamiesjärjestöt TVK-V ry:n ja Suomen kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liitto ry:n (KTV) allekirjoittama	10
"	14	Kaupunkien ja kauppalain kuukausipalkkaisia päätoimisia työntekijöitä (toimihenkilöitä) koskeva työehtosopimus; kunnallisen sopimusvaltuuskunnan sekä Suomen kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liitto ry:n (KTV) ja TVK:n Virkamiesjärjestöt TVK-V ry:n allekirjoittama	11
"	15	Laki kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä annetun lain muuttamisesta	12
"	15	Asetus terveydenhoitoasetuksen muuttamisesta	13
"	15	Laki holhouksen järjestämisestä eräissä tapauksissa	14
"	15	Laki sosiaalihuollon hallinnosta annetun lain muuttamisesta	15
"	15	Laki huoltoapulain muuttamisesta	16
"	15	Laki päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollosta annetun lain muuttamisesta	17
"	15	Laki erityislapsilisälain muuttamisesta	18
"	15	Laki lastenkotien valtionavusta annetun lain muuttamisesta	19
"	15	Laki kunnallisesta kodinhoitoavusta annetun lain muuttamisesta	20
"	15	Laki helposti leviävien eläntautien vastustamisesta annetun lain muuttamisesta	21
"	15	Laki eläinlääkintähuoltolain muuttamisesta	22
"	21	Kunnan osuuden enimmäismäärän vahvistaminen kansaneläkelain mukaisen tukiosien kustannuksista vuodelta 1971; valtioneuvoston päätös	23

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuksen numero
1971			
Tammikuu	22	Laki yleisistä teistä annetun lain muuttamisesta	24
"	22	Laki kansakoululain muuttamisesta...	25
"	22	Asetus kansakouluasetuksen muuttamisesta	26
"	27	Yksityisille oppikouluille uusien opetustilojen rakentamista varten myönnettävien lainojen lainaehjoja koskevan päätöksen muuttaminen	27
"	27	Laki maatalouslautakunnista	28
"	27	Kunnallisen pysäköinninvalvontajärjestelmän käyttöön ottaminen Hel싱issä; Uudenmaan lääninhallituksen päätös	29
Helmikuu	4	Sairausvakuutuslain 16 §:ssä säädettyjen markkamäärien korottaminen; valtioneuvoston päätös.....	30
"	5	Asetus tullisäännön muuttamisesta ...	31
"	5	Asetus sosiaalihuollon hallinnosta annetun asetuksen muuttamisesta...	32
"	5	Asetus erityislapsilisäasetuksen muuttamisesta	33
"	5	Asetus lastenkotien valtioneuvoston päätöksen muuttamisesta.....	34
"	5	Asetus kunnallisesta kodinhoitovasta annetun asetuksen muuttamisesta...	35
"	5	Asetus eläinlääkintähuoltoasetuksen muuttamisesta	36
"	5	Asetus maatalouslautakunnista	37
"	10	Kunnallisverotuksessa tehtävät lapsija perusvähennykset; kaupunginvaltuuston päätös	38
"	10	Nikkilän sairaalan perhehoitopotilaisista maksettavien korvausten tarkistaminen; kaupunginvaltuuston päätös .	39
"	12	Asetus raittiuslautakunnista annetun asetuksen muuttamisesta	40
"	12	Asetus sosiaalihuollon, terveyden- ja sairaanhoidon, raittustoimen sekä eläinlääkintähuollon piirihallintoa koskevan uudistuksen voimaansaantia	41
"	15	Laiturihuollon taksa; satamalautakunnan vahvistama	42

VIII

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuksen numero
1971			
Helmikuu	15	Helsingin sataman koneellisten tavaransiirtolaitteiden käyttötaksa; satamalautakunnan vahvistama	43
"	24	Helsingin kaupungin palveluksessa työsopimusuhteessa olevien eläkesäännön muuttaminen; kaupunginvaltuuston päätös	44
Maaliskuu	5	Asetus kansaneläkeasetuksen muuttamisesta	45
"	8	Työväenopistojen tuntiopettajien palkkiot; kaupunginhallituksen päätös ..	46
"	11	Helsingin kaupungin yksityisten liikenteenharjoittajien tariffimääräysten lippujen hinnat; maistraatin vahvistamat.....	47
"	19	Asetus elokuvanäytännöistä annetun asetuksen muuttamisesta	48
"	19	Asetus Helsingin kaupungin vapaavaraston käyttämisestä kannettavista maksuista annetun asetuksen muuttamisesta	49
"	19	Asetus kioski- ja siihen verrattavasta kaupasta sekä automaattikaupasta annetun asetuksen muuttamisesta...	50
"	19	Laki lapsiperheiden asumistuesta annetun lain muuttamisesta	51
"	19	Asetus lapsiperheiden asumistuesta annetun asetuksen muuttamisesta...	52
"	24	Virvoitusjuomakloskien sekä jäätelön- ja kukkienmyyntipaikkojen myyntikauden tilapäinen pidentäminen; kaupunginvaltuuston päätös.....	53
"	24	Helsingin kaupungin oikeusapulautakunnan ja oikeusaputoimiston johtosäännön muuttaminen; kaupunginvaltuuston päätös	54
"	29	Helsingin kaupungin yleisen talletusmakasiinin työmaksut; satamalautakunnan vahvistamat.....	55
"	29	Helsingin kaupungin vapaavaraston työmaksut; satamalautakunnan vahvistamat	56
Huhtikuu	1	Helsingin kaupungin liikennemaksutaksan korottaminen; sisäasiainministeriön vahvistus	57

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuksen numero
1971			
Huhtikuu	2	Laki lhantarkastuslain muuttamisesta	58
"	2	Asetus väestönsuojeluasetuksen muuttamisesta	59
"	5	Ammattioppilaitosten ammattikurssien opettajien tuntipalkkiot; kaupungin-	
"	7	hallituksen päätös.....	60
"	7	Ylimääräisten eläkkeiden ja leski- ja orpoeläkekassan myöntämien eläkkeiden tarkistaminen; kaupunginvaltuuston päätös	61
"	16	Asetus yleisistä teistä annetun asetuksen muuttamisesta.....	62
"	16	Asetus kansakouluasetuksen muuttamisesta	63
"	22	Perhelsälain täytäntöönpanosta annetun valtioneuvoston päätöksen muuttaminen; valtioneuvoston päätös.....	64
"	23	Laki kaavoitusalueiden jakolain muuttamisesta	65
"	23	Laki kansaneläkelain muuttamisesta...	66
"	23	Laki kansaneläkkeeseen suoritettavasta tukilisästä ja asumistuesta annetun lain muuttamisesta.....	67
"	23	Asetus eräistä sairaanhoitolaitosten maksuista, korvauksista ja palkkiolista annetun asetuksen muuttamisesta .	68
"	23	Laki eräistä väliaikaisista poikkeussäännöksistä verolakeihin annetun lain muuttamisesta	69
"	23	Laki kansakoululain 79 §:n muuttamisesta	70
"	23	Laki kirjastolain 6 §:n muuttamisesta..	71
"	23	Laki aluevalhdosta valtion ja Helsingin kaupungin välillä	72
"	30	Asetus kaavoitusalueiden jakoasetuksen muuttamisesta.....	73
"	30	Asetus eläintautilain soveltamisesta annetun asetuksen muuttamisesta....	74
Toukokuu	3	Kaupungin järjestämistä koulutustilaisuuksista suoritettavat luento- ja opetuspalkkiot; kaupungin hallituksen päätös	75
"	5	Kadun ja viemärien keskimääräisten rakennuskustannusten vahvistaminen; kaupunginvaltuuston päätös.....	76

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuk- sen numero
1971			
Toukokuu	5	Teurastuspalkkiot Helsingin kaupungin teurastamolaitoksessa; kaupunginvaltuuston vahvistamat	77
"	7	Laki talletusten veronhuojennuslain muuttamisesta	78
"	7	Asetus väestökirja-asetuksen 43 §:n muuttamisesta	79
"	7	Asetus kansakouluasetuksen muuttamisesta	80
"	14	Laki asuntotuotantolain 15 a §:n saattamisesta uudelleen voimaan.....	81
"	14	Laki rakennuslain 91 § 3 mom. saattamisesta uudelleen voimaan	82
"	21	Asetus tieliikenneasetuksen muuttamisesta	84
"	28	Asetus kansaneläkkeeseen suoritettavasta tukilisästä ja asumistuesta annetun asetuksen muuttamisesta.....	83
Kesäkuu	4	Liikennemerkeistä annetun päätöksen muuttaminen; liikenneministeriön päätös	85
"	5	Asetus kansakouluasetuksen muuttamisesta	86
"	5	Asetus ammattiloppilaitoksista annetun asetuksen väliaikaisesta muuttamisesta	87
"	5	Laki kansakoululain väliaikaisesta muuttamisesta	88
"	9	Määräykset kaupungin vähäisten saattavien perimättä ja laskuttamatta jättämisestä; kaupunginvaltuuston vahvistamat	89
"	9	Helsingin kaupunginhallituksen johtosäännön muutos; kaupunginvaltuuston hyväksymä	90
"	9	Helsingin kaupungin terveydenhoitolautakunnan ohjesäännön muutos; kaupunginvaltuuston vahvistama....	91
"	9	Helsingin kaupungin terveydenhoiviraston johtosäännön muutos; kaupunginvaltuuston päätös.....	92
"	18	Laki nuorista rikoksentekeijöistä annetun lain muuttamisesta	93
"	18	Laki kansanedustajan vaaleista annetun lain 107 §:n muuttamisesta	94

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuk- sen numero
1971			
Kesäkuu	18	Laki kansaneläkelain muuttamisesta...	95
"	18	Laki työntekijäin eläkelain muuttami- sesta	96
"	18	Laki lyhytaikaisissa työsuhteissa ole- vien työntekijäin eläkelain muuttami- sesta	97
"	18	Laki sairausvakuutuslain muuttamisesta	98
"	18	Laki kansaneläkkeeseen suoritettavasta tukilisästä ja asumistuesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta	99
"	18	Laki perhe-eläkelain 9 §:n muuttamisesta	100
"	18	Laki kunnallisten viranhaltijain ja työn- tekijäin eläkelain 3 §:n muuttamisesta	101
"	18	Asetus työntekijäin eläkeasetuksen muuttamisesta	102
"	18	Asetus lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkeasetuksen muuttamisesta	103
"	18	Laki väestökirjalain 33 §:n muuttami- sesta	104
"	18	Laki kunnallisesta kodinhoitoavusta annetun lain 15 §:n muuttamisesta ...	105
"	18	Laki huoltoapulain 55 §:n 4 momentin kumoamisesta	106
"	18	Laki irtolaislain muuttamisesta	107
"	18	Laki elinkeinotulon verottamisesta an- netun lain muuttamisesta	108
"	18	Laki työllisyyslain 6 §:n muuttamisesta	109
"	18	Asetus väestönsuojeluasetuksen muut- tamisesta	110
"	18	Laki sukupuolitautilain 15 §:n kumoa- misesta	111
"	28	Kaupungin perimien ja hyvittämiä kor- kojen määrääminen; kaupunginhalli- tuksen päätös	112
"	28	Helsingin kaupungin sähkölaitoksen sähkönmyyntitariffit ja -hinnat; kau- punginvaltuuston päätös	114
"	29	S 1 luokan väestönsuojat; sisäasiain- ministeriön päätös	113
Heinäkuu	2	Kasvatusneuvolalaki	115
"	2	Asetus yleisiin kasvatuslaitoksiin ja valtion ylläpitämiin turvakoteihin ha- kemuksen perusteella otetuista oppi- laista suoritettavista hoitomaksuista annetun asetuksen muuttamisesta....	116

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuksen numero
1971			
Heinäkuu	2	Helsingin kaupungin nuohoustaksa; maistraatin vahvistama.....	117
"	7	S 1 luokan väestönsuojlsta annetun sisäasiainministeriön päätöksen muuttaminen; sisäasiainministeriön päätös	118
"	29	Henkilövuokra-autotaksan muutos; maistraatin vahvistama.....	119
Elokuu	5	Laki aluevaihdosta valtion ja Helsingin kaupungin välillä	120
"	5	Asetus kansakouluasetuksen muuttamisesta	121
"	19	Muutos kuorma- ja pakettiautojen liikennetaksaan Helsingin kaupungissa; maistraatin päätös.....	122
"	27	Asetus kunnallisesta kodinhoitoavusta annetun asetuksen 7 §:n muuttamisesta	123
"	27	Asetus tieliikenneasetuksen muuttamisesta	124
Syyskuu	1	Aluelääkäreiden palkkioiden korottaminen; kaupunginvaltuuston päätös ...	125
"	1	Rakennusten palonkestävyydestä annetun sisäasiainministeriön päätöksen muuttaminen; sisäasiainministeriön päätös	126
"	3	Asetus terveydenhoitoasetuksen muuttamisesta	127
"	3	Asetus moottoriajoneuvoasetuksen muuttamisesta	128
"	6	Moottoriajoneuvoasetuksen täytäntöönpanosta annetun päätöksen muuttaminen; liikenneministeriön päätös	129
"	13	Autovaakojen käytöstä kannettavat punnitusmaksut; satamalaatakunnan päätös	130
"	15	Huoltolautakunnan alaisten vanhustenhuoltolaitosten hoitopäivämaksut; sosiaalihuollituksen vahvistamat yleisen hoitomaksutaksan ja Tervalammen työlaitoksen hoitomaksutaksan osalta	204
"	20	Helsingin seutukaavalliton perussääntön muutos	131

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuksen numero
1971			
Syyskuu	23	Helsingin kaupungin ammattioppilaitosten ohjesäännön muutos; ammatikasvatushallituksen vahvistama....	132
"	24	Räjähdyssaineasetus	133
"	27	Helsingin kaupungin leski- ja orpoeläkekassan sääntöjen muutos; sosiaali- ja terveysministeriön vahvistama	134
"	27	Kansakoulujen ja ammattikoulujen vahvistamien, silvoojien ja talonmieslämmittäjien ym. ylimääräiset palkkiot, sekä näiden ruoanjakajien jakelupalkkiot; kaupunginhallituksen päätös	135
"	28	Venyhteisöille ja yksityisille veneenomistajille vuokrattavista venepaikoista perittävät vuosimaksut; urheilu- ja ulkoilulautakunnan päätös	136
"	29	Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan toimintaa koskeva yhteistyösopimus. Allekirjoitettu Helsingin kaupungin, Espoon ja Kauniaisten kauppaloiden sekä Helsingin maalaiskunnan kesken.....	203
Lokakuu	1	Asetus kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä annetun asetuksen muuttamisesta.....	137
"	11	Helsingin sataman koneellisten tavaransiirtolaitteiden käyttötaksan muutos; satamalautakunnan vahvistama	138
"	12	Laituripaikkamaksut; urheilu- ja ulkoilulautakunnan päätös	139
"	27	Kaupungin jakaminen äänestysalueisiin v. 1972 kunnallisvaaleja varten; kaupunginvaltuuston päätös.....	140
"	27	Nestekaasuista annetun kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen muuttaminen; kauppa- ja teollisuusministeriön päätös	141
"	29	Laki tuberkuloosilain muuttamisesta...	142
"	29	Laki invalidihuoltolain muuttamisesta..	143
"	29	Laki merimiesverolain muuttamisesta ..	144
"	29	Asetus lapsiperheiden asumistuesta annetun asetuksen muuttamisesta....	145

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuksen numero
1971 Marraskuu	3	Huoltolautakunnan alaisten vanhustenhuoltolaitosten hoitopäivämaksut; sosiaalihallituksen vahvistamat yksityispotilaina hoidettavilta potilailta perittävien hoitomaksujen sekä Koskelan sairaskodin poliklinikataksan osalta	204
"	3	Työntekijäin eläkeasetuksessa ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijöiden eläkeasetuksessa tarkoitettun palkkaindeksiluvun vahvistaminen; sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön vahvistama.....	146
"	4	Veroäyriä enimmäismäärästä erityislapsillisää myönnettäessä annettun valtioneuvoston päätöksen muuttaminen; valtioneuvoston päätös.....	147
"	4	Perhelisäläin täytäntöönpanosta annettun valtioneuvoston päätöksen muuttaminen; valtioneuvoston päätös.....	148
"	5	Asetus elintarvikeasetuksen muuttamisesta	149
"	12	Laki koulujärjestelmän perusteista annetun lain muuttamisesta.....	150
"	12	Uskottujen miesten palkkiot ja matkakustannusten korvaus; lääninhallituksen päätös.....	151
"	12	Kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännön muuttaminen; kunnallisen eläkelaitoksen valtuuskunnan päätös.....	207
"	16	Enintään 25 henkilöä varten tarkoitettuja S 1 -luokan väestönsuojia koskevat helpotukset; sisäasiainministeriön päätös	152
"	19	Laki kunnallisista yleissairaaloista annetun lain muuttamisesta.....	153
"	19	Laki yliopistollisista keskussairaaloista annetun lain muuttamisesta.....	154
"	19	Laki mielisairaslain muuttamisesta.....	155
"	19	Laki tuberkuloosilain muuttamisesta....	156
"	19	Laki terveydenhoitolain muuttamisesta..	157
"	19	Kasvatusneuvola-asetus.....	158
"	26	Asetus kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä annetun asetuksen muuttamisesta.....	159
"	26	Asetus moottoriajoneuvoista annetun lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta annetun asetuksen muuttamisesta.....	160

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuksen numero
1971 Marraskuu	29	Ammattioppilaitosten ammattikurssien opettajien tuntipalkkiot; kaupungin-hallituksen päätös	161
"	29	Ohjeet harjoittelijoiden palkkaamisesta kaupungin virastoihin ja laitoksiin; kaupunginhallituksen päätös	162
"	29	Oman auton käytöstä virka-ajoissa maksettavien korvauksien korottaminen; kaupunginhallituksen päätös....	205
Joulukuu	3	Asetus kirjastoasetuksen muuttamisesta	163
"	3	Laki eläkeoikeuden valintaa koskevan ilmoituksen tekemisestä eräissä tapauksissa	164
"	3	Laki kansaneläkelain 30 §:n muuttamisesta	165
"	8	Kioskeissa ja niihin verrattavissa myyntipaikoissa sekä ulkosalla kaupungin alueella harjoitettavasta kaupasta annettujen määräysten muuttaminen; kaupunginvaltuuston vahvistama....	206
"	9	Huoltoloiden hoitopäivämaksun vahvistaminen; valtioneuvoston päätös....	166
"	9	Helsingin kaupungin kansakoulun ohjesäännön muutos; kouluhallituksen vahvistama	167
"	10	Laki talonmiesten työaikalain 19 §:n muuttamisesta	168
"	10	Laki verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetun lain 12 §:n muuttamisesta	169
"	10	Laki kuntien kantokykyluokituksesta annetun lain muuttamisesta	170
"	10	Laki sähkölaitoksista annetun lain muuttamisesta	171
"	10	Asetus väestökirja-asetuksen muuttamisesta	172
"	10	Laki valtion eläkelain muuttamisesta ..	173
"	10	Laki kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkauksesta ja eläkelistä annetun lain muuttamisesta	174
"	10	Laki kunnallisista terveyssisarista annetun lain muuttamisesta	175
"	10	Laki kunnan kättilöistä annetun lain muuttamisesta.....	176

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuksen numero
1971 Joulukuu	16	Rakennustyössä noudatettavat järjestysohjeet sisältävän valtioneuvoston päätöksen muuttamisesta; valtioneuvoston päätös.....	177
"	17	Laki lapsiperhellen asumistuesta annetun lain muuttamisesta	178
"	17	Laki vähittäiskaupan liikeajasta annetun lain muuttamisesta	179
"	17	Laki elatusavun ennakosta annetun lain 4 §:n muuttamisesta	180
"	17	Asetus moottoriajoneuvoasetuksen muuttamisesta	181
"	17	Laki eräistä väliaikaisista poikkeussäännöksistä verolakeihin annetun lain muuttamisesta	182
"	20	Uloskäytävistä annetun sisäasiainministeriön päätöksen muuttaminen; sisäasiainministeriön päätös.....	183
"	20	Helsingin kaupungin satamalaitoksen varastosuojien palkanvuokrataksa; satamalautakunnan vahvistama	184
"	20	Helsingin kaupungin satamalaitoksen varastoimisalueiden palkanvuokrataksa; satamalautakunnan vahvistama	185
"	23	Työllisyyslaki	186
"	23	Laki työnvälityslain 3 a §:n muuttamisesta	187
"	23	Työllisyysasetus	188
"	23	Asetus työvoiman liikkuvuuden edistämiseksi	189
"	23	Asetus työvoima-asiain hallinnosta annetun asetuksen muuttamisesta...	190
"	23	Laki tulo- ja omaisuusverolain muuttamisesta.....	191
"	23	Laki kunnallishallituksesta kaupungissa annetun asetuksen muuttamisesta.	192
"	23	Asetus ennakkoperintäasetuksen 40 §:n 1 momentin väliaikaisesta muuttamisesta.....	193
"	23	Laki työnantajan työttömyysvakuutusmaksun suuruudesta vuonna 1972....	194
"	23	Asetus kansaneläkeasetuksen muuttamisesta	195
"	30	Lapsilisän määrien korottaminen; valtioneuvoston päätös	196

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuksen numero
1971 Joulukuu	30	Kuntien kantokykyluokituksen vahvistaminen vuodeksi 1972; sisäasiainministeriön päätös.....	197
"	31	Helsingin kaupungin satamajärjestyksen muutos; sisäasiainministeriön vahvistama	198
"	31	Laki sairausvakuutuslain 16 ja 76 §:n muuttamisesta	199
"	31	Laki erityislapsilaislain 7 §:n muuttamisesta	200
"	31	Laki eräistä väliaikaisista polkkesä säännöksistä verolakeihin	201
"	31	Asetus tullisäännön muuttamisesta ...	202
—————			
Asemakaavan muutokset vuonna 1971 .			208
Tonttijaon muutokset vuonna 1971 ...			209
Muutokset vakinaisten virkojen luokitteluun vuonna 1971.....			210

AAKKOSELLINEN HAKEMISTO
HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLISEEN ASETUSKOKOELMAAN
VUODELTA 1971

	Asetuksen numero	sivu
Alennuslilput, invalideille ja koululaisille myytävät sekä invalideille myönnettävät vapaa- liput	9	57
Aluelääkärin, palkkioiden korottaminen	125	362
Aluevaihto, valtion ja Helsingin kaupungin vä- lillä; laki	72,120	255,353
Ammattikoulut, ruoanjakajien jakelupalkkiot .... vahtimestarien, siivoojien ja talonmies-läm- mittäjien ylimääräiset palkkiot.....	135 135	400 400
Ammattioppilaitokset, ammattikurssien opettajien tuntipalkkiot	60,161	214,452
asetuksen väliaikainen muutos	87	275
ohjesäännön muutos.....	132	374
Asemakaavat, muutoksia	208	531
Asetus, ammattioppilaitoksista annetun asetuk- sen väliaikaisesta muuttamisesta	87	275
elintarvikeasetuksen muuttamisesta	149	435
elokuvanäyttännöistä annetun asetuksen muut- tamisesta	48	199
eläinlääkintähuoltoasetuksen muuttamisesta..	36	175
eläintautilain soveltamisesta annetun asetuk- sen muuttamisesta	74	258
ennakkoperintäasetuksen väliaikaisesta muut- tamisesta	193	509
erityislapsilisäasetuksen muuttamisesta	33	172
eräistä sairaanhoidtolaitosten maksuista, kor- vauksista ja palkkiosta annetun asetuksen muuttamisesta	68	232
Helsingin kaupungin vapaavaraston käyttämis- tä kannettavista maksuista annetun ase- tuksen muuttamisesta.....	49	202
kaavoltusalueiden jakoasetuksen muuttami- sesta.....	73	256
kansakouluasetuksen muuttamisesta.....	26,63,80, 86,121	162,221, 265,274, 354
kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkauk- sista ja eläkkeistä annetun asetuksen muuttamisesta	137,159	403,449
kansaneläkeasetuksen muuttamisesta.....	45,195	196,510

Asetus,

kansaneläkkeeseen suoritettavasta tukili- sästä ja asumistuesta annetun asetuksen muuttamisesta	83	268
kasvatusneuvola-asetus	158	447
kioski- ja siihen verrattavasta kaupasta se- kä automaattikaupasta annetun asetuksen muuttamisesta	50	203
kirjastoasetuksen muuttamisesta	163	456
kunnallisesta kodinhoitoavusta annetun ase- tuksen muuttamisesta	35, 123	174, 360
lapsiperheiden asumistuesta annetun asetuk- sen muuttamisesta	52, 145	206, 431
lastenkotien valtionavusta annetun asetuksen muuttamisesta	34	173
lyhytalkaisissa työsuhteissa olevien työntekijöiden eläkeasetuksen muuttamisesta	103	302
maatalouslautakunnista	37	177
moottorilajoneuvoasetuksen muuttamisesta ...	128, 181	365, 481
moottorilajoneuvoverosta annetun lain täytän- töönpanosta ja soveltamisesta annetun asetuksen muuttamisesta	160	450
rattiuslautakunnista annetun asetuksen muuttamisesta	40	181
räjähdyssainasetus	133	382
sosiaalihuollon hallinnosta annetun asetuk- sen muuttamisesta	32	171
sosiaalihuollon, terveyden- ja sairaanhoidon, rattilustolmen sekä eläinlääkintähuollon piirihallintoa koskevan uudistuksen voi- maanpanosta	41	183
terveydenhoitoasetuksen muuttamisesta	13, 127	144, 364
tielikenneasetuksen muuttamisesta	84, 124	269, 361
tullisäännön muuttamisesta	31, 202	169, 519
työllisyysasetus	188	496
työntekijöiden eläkeasetuksen muuttamisesta ..	102	299
työvoima-asian hallinnosta annetun asetuk- sen muuttamisesta	190	504
työvoiman liikkuvuuden edistämisestä	189	500
väestökirja-asetuksen muuttamisesta	79, 172	264, 467
väestönsuojeluasetuksen muuttamisesta	59, 110	212, 313
yleisiin kasvatuslaitoksiin ja valtion yllä- pitämiin turvakoteihin hakemuksen perus- teella otetuista oppilaista suoritettavista hoitomaksuista annetun asetuksen muut- tamisesta	116	348
yleisistä teistä annetun asetuksen muuttami- sesta	62	217

	numero	sivu
Asumistuki, kansaneläkkeeseen suoritettavasta tukilisästä ja asumistuesta annetun asetuksen muutos	83	268
kansaneläkkeeseen suoritettavasta tukilisästä ja asumistuesta annetun lain muutoksia	67,99	230,296
lapsiperheiden asumistuesta annetun asetuksen muutoksia	52,145	206,431
lapsiperheiden asumistuesta annetun lain muutoksia	51,178	205,477
Asuntotuotantolaki, lain 15a §:n saattamisesta uudelleen voimaan	81	266
Automaattikauppa, kioski- ja sliihen verrattavasta kaupasta sekä automaattikaupasta annetun asetuksen muutos	50	203
Autovaa'at, niiden käytöstä kannettavat punnitusmaksut	130	373
Elatusapu, elatusavun ennakosta annetun lain muutos	180	480
Elinkeinotulo, verottamisesta annetun lain muutos	108	311
Elintarvikeasetus, muutos	149	435
Elintarvikkeiden kuljetus, helposti pilaantuvien; lämpimänä vuodenaikana	7	53
Elokuvanäytännöt, asetuksen muutos	48	199
Eläinlääkintähuolto, asetuksen muutos	36	175
asetus eläinlääkintähuollon ym. piirihallintoa koskevan uudistuksen voimaansaattamisesta	41	183
lain muutos	22	154
Eläntaudit, helposti leviävät; niiden vastustamisesta annetun lain muutos	21	153
Eläntäutilaki, sen soveltamisesta annetun asetuksen muutos	74	258
Eläke, eläkeoikeuden valintaa koskevan ilmoituksen tekeminen eräissä tapauksissa	164	457
kaupungin oman eläkejärjestelmän mukaisten eläkkeiden tarkistusjärjestelmän valintaa koskevan määrärajan pidentäminen	5	51
yllimääräisten eläkkeiden ja leski- ja orpoeläkekassan myöntämien eläkkeiden tarkistaminen	61	216
Eläkeasetus, työntekijäin eläkeasetuksen muutos lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkeasetuksen muutos	102	299
työntekijäin eläkeasetuksessa ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkeasetuksessa tarkoitettujen palkka- ja eläkelain muutos	103	302
työntekijäin eläkeasetuksessa ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkeasetuksessa tarkoitettujen palkka- ja eläkelain muutos	146	432
Eläkelaitos, kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännön muutos	207	526
Eläkelaki, kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain muutos	101	298

	numero	sivu
Eläkelaki,		
lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijöiden eläkelain muutos	97	292
työntekijöiden eläkelain muutos	96	287
valtion eläkelain muutos.....	173	468
Eläkeoikeus, laki sen valintaa koskevan ilmoituksen tekemisestä eräissä tapauksissa...	164	457
Eläkesääntö, kaupungin palveluksessa työsuhteessa olevien eläkesäännön muuttaminen	44	196
kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännön muutos	207	526
Ennakkoperintäasetus, väliaikainen muuttaminen.	193	509
Erityislapsillisä, asetuksen muutos	33	172
lain muutoksia	18,200	150,515
veröyrien enimmäismäärät sitä myönnettäessä	147	433
Harjoittelijoiden palkkaaminen, ohjeet harjoittelijoiden palkkaamisesta kaupungin virastoihin ja laitoksiin	162	454
Henkilövuokra-autotaksa, muutos	119	352
Hoitopäivämaksut, huoltoloiden hoitopäivämaksun vahvistaminen	166	459
huoltolautakunnan alaisten vanhustenhuoltolaitosten.....	204	523
Holhous, laki sen järjestämisestä eräissä tapauksissa.....	14	145
Huoltolat, niiden hoitopäivämaksun vahvistaminen	166	459
Huoltoapulaki, muutoksia	16,106	148,306
Huoltolautakunta, sen alaisten vanhustenhuoltolaitosten hoitopäivämaksut	204	523
Invalidihuoltolaki, muutos	143	427
Invalidit, invalidille ja koululaisille myytävät alennusliput sekä invalidille myönnettävät vapaaliput	9	57
Irtolaislaki, muutos	107	307
Johtosääntö, Helsingin kaupungin kouluhammashoitolaitoksen; muutos.....	6	52
kaupunginhallituksen; muutos	90	278
oikeusapulautakunnan ja oikeusaputoimiston; muutos.....	54	208
terveydenhoitoviraston; muutos	92	280
Joukkokuljetusliikenne, yhteiset tariffimääräykset.....	8	54
Järjestysohjeet, rakennustyössä noudatettavat; valtioneuvoston päätöksen muutos.....	177	476
Kaavoitusalueiden jakoasetus, muutos	73	256
Kaavoitusalueiden jakolaki, muutos.....	65	223
Kansakouluasetus, muutoksia	26,63,80, 86,121	162,221,265, 274,354

	numero	sivu
Kansakoululaitos, viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä annetun asetuksen muutoksia	137,159	403,449
viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä annetun lain muutoksia	12,174	142,473
Kansakoululaki, muutoksia	25,70,88	160,253,276
Kansakoulut, eräiden ruoanjakajien jakelupalkkiot	135	400
ohjesääntö, Helsingin kaupungin kansakoulujen; muutos	167	460
opettajanvirkojen muutoksia	210	567
vahtimestarien, siivoojien ja talonmies-lämmittäjien ylimääräiset palkkiot	135	400
Kansanedustajat, vaallain muutos	94	283
Kansaneläke, tukillisästä ja asumistuesta annetun asetuksen muutos	83	268
tukillisästä ja asumistuesta annetun lain muutoksia	67, 99	230,296
Kansaneläkeasetus, muutoksia	45,195	196,510
Kansaneläkelaki, muutoksia	66,95,165	229,284,458
kunnan osuuden enimmäismäärän vahvistamisen lain mukaisten tukiosien kustannuksista vuodelta 1971	23	155
Kantokykyluokitus, kuntien; lain muutos	170	465
kuntien kantokykyluokituksen vahvistaminen vuodeksi 1972	197	512
Kasvatustilat, yleiset; oppilaitoksista suorittavista holtomaksulista annetun asetuksen muutos	116	348
Kasvatustilainneasetus	158	447
Kasvatustilainnelaki	115	343
Katu, keskimääräisten rakentamiskustannusten vahvistaminen	76	261
Kaupunginhallitus, johtosäännön muutos	90	278
Kioskit, kioskeissa ym. myyntipaikoissa sekä ulkosalla harjoitettavasta kaupasta annettujen määräysten muutos	206	525
kioski- ja siihen verrattavasta kaupasta sekä automaattikaupasta annetun asetuksen muutos	50	203
Kirjastoasetus, muutos	163	456
Kirjastolaki, muutos	71	254
Kodinhoitoapu, kunnallinen; asetuksen muutoksia	35,123	174,360
lain muutoksia	20,105	152,305
Koneelliset tavaransiirtolaitteet, Helsingin sataman; käyttötaksa	43	191
käyttötaksan muutos	138	404

	numero	slvu
Korot, kaupungin perimien ja hyvittämi- jen määrääminen	112	315
Kouluhammashoitolaite, johtosäännön muutos ..	6	52
Koulujärjestelmän perusteet, lain muutos	150	436
Koululaiset, koululaisille myytävät alennusliput.	9	57
Kukkienmyyntipalkat, myyntikauden tilapäinen pidentäminen	53	207
Kunnallinen yleinen virkaehtosopimus	10	58
Kunnallishallitus, kunnallishallituksesta kaupun- gissa annetun asetuksen muutos	192	507
Kunnallisverotus, lapsi- ja perusvähennykset ...	38	180
Kunnat, kantokyläluokituksen vahvistaminen vuodeksi 1972	197	512
kantokyläluokituksesta annetun lain muutos..	170	465
kunnan osuuden enimmäismäärän vahvistami- nen kansaneläkelain mukaisten tukiosien kustannuksista vuodelta 1971	23	155
Kuorma-autot, liikennetaksan muutos	122	355
Kätilöt, laki kunnan kätilöistä annetun lain muut- tamisesta	176	475
Laiturihuolto, taksa	42	185
Laituripaikkamaksut	139	405
Laki, aluevalhdosta valtion ja Helsingin kaupun- gin välillä	72,120	255,353
asuntotuotantolain 15a §:n saattamisesta uu- delleen volmaan	81	266
elatusavun ennakosta annetun lain muuttami- sesta	180	480
elinkelnotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta	108	311
eläinlääkintähuoltolain muuttamisesta	22	154
eläkeoikeuden vallintaa koskevan ilmoituksen tekemisestä eräissä tapauksissa	164	457
erityislapsilisälain muuttamisesta	18,200	150,515
eräistä väliaikaisista polkkeussäännöksistä verolakeihin	69,182,201	252,483,516
helposti leviävien eläintautien vastustami- sesta annetun lain muuttamisesta	21	153
holhouksen järjestämisestä eräissä tapauk- sissa	14	145
huoltoapulain muuttamisesta	16,106	148,306
invalidihuoltolain muuttamisesta	143	427
irtolaislain muuttamisesta	107	307
kaavoitusalueiden jakolain muuttamisesta	65	223
kansakoululain muuttamisesta	25,70,88	160,253,276
kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkauk- sista ja eläkkeistä annetun lain muuttami- sesta	12,174	142,473

	numero	sivu
Laki,		
kansanedustajan vaaleista annetun lain muuttamisesta	94	283
kansaneläkelain muuttamisesta	66, 95, 165	229, 284, 458
kansaneläkkeeseen suoritettavasta tukilisästä ja asumistuesta annetun lain muuttamisesta	67, 99	230, 296
kasvatusneuvolalaki	115	343
kirjastolain muuttamisesta	71	254
koulujärjestelmän perusteista annetun lain muuttamisesta	150	456
kunnallisesta kodinhoitoavusta annetun lain muuttamisesta	20, 105	152, 305
kunnallishallituksesta kaupungissa annetun asetuksen muuttamisesta	192	507
kunnallisista terveysisäristä annetun lain muuttamisesta	175	474
kunnallisista yleissairaaloista annetun lain muuttamisesta	153	440
kunnallisten viranhoitajain ja työntekijäin eläkelain muuttamisesta	101	298
kunnan kättilöistä annetun lain muuttamisesta	176	475
kuntien kantokykyluokituksesta annetun lain muuttamisesta	170	465
lapsiperheiden asumistuesta annetun lain muuttamisesta	51, 178	205, 477
lastenkotien valtionavusta annetun lain muuttamisesta	19	151
lihantarkastuslain muuttamisesta	58	211
lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain muuttamisesta	97	292
maatalouslautakunnista	28	164
merimiesverolain muuttamisesta	144	430
mielisairaslain muuttamisesta	155	444
nuorista rikoksentehtävistä annetun lain muuttamisesta	93	282
perhe-eläkelain muuttamisesta	100	297
päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huolosta annetun lain muuttamisesta	17	149
rakennuslain 91 § 3 mom. saattamisesta uudelleen voimaan	82	267
sairausvakuutuslain muuttamisesta	98, 199	295, 514
sosiaalihuollon hallinnosta annetun lain muuttamisesta	15	147
sukupuolittailain 15 §:n kumoamisesta	111	314
sähkölaitoksista annetun lain muuttamisesta	171	466
talletusten veronhuojennuslain muuttamisesta	78	263
talonmiesten työaikalain muuttamisesta	168	464

	numero	sivu
Laki,		
terveydenhoitolain muuttamisesta	157	446
tuberkuloosilain muuttamisesta	142, 156	426, 445
tulo- ja omaisuusverolain muuttamisesta....	191	506
työllisyyslain muuttamisesta	109	312
työllisyyslaki	186	490
työnantajan työttömyysvakuutusmaksun suu- ruudesta vuonna 1972	194	509
työntekijän eläkelain muuttamisesta	96	287
työnvälityslain muuttamisesta	187	495
valtion eläkelain muuttamisesta	173	468
verojen ja maksujen perimisestä ulosottotol- min annetun lain muuttamisesta	169	464
väestökirjalain muuttamisesta	104	304
vähittäiskaupan liikeajasta annetun lain muuttamisesta	179	479
yleisistä teistä annetun lain muuttamisesta .	24	156
yliopistollisista keskussairaaloista annetun lain muuttamisesta	154	443
Lapsillisä, määrien korottaminen.....	1, 196	1, 511
Lapsiperheet, asumistuesta annetun asetuksen muutoksia.....	52, 145	206, 431
asumistuesta annetun lain muutoksia	51, 178	205, 477
Lapsivähennys, kunnallisverotuksessa	38	180
Lastenkodit, valtionavusta annetun asetuksen muutos	34	173
valtionavusta annetun lain muutos	19	151
Leski- ja orpoeläkekassa, sääntöjen muutos ...	134	398
sen myöntämien eläkkeiden tarkistaminen ...	61	216
Lihantarkastuslaki, muutos	58	211
Liikealika, laki vähittäiskaupan liikeajasta an- netun lain muuttamisesta.....	179	479
Liikennemaksutaksa, korottaminen.....	57	211
Liikennemerkit, ministeriön päätöksen muutos..	85	272
Liikenteenharjoittajat, yksityiset; tariffimäärä- ysten lippujen hinnat	47	198
Luento- ja opetuspalkkiot, kaupungin järjettä- mistä koulutustilaisuuksista suoritettavat	75	259
Maatalouslautakunnat, asetus	37	177
laki.....	28	164
Maksut, periminen; laki verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetun lain muuttamisesta	169	464
Matkustussääntö, oman auton käytöstä virka- ajoissa maksettavat korvaukset	205	524
Merimiesverolaki, muutos	144	430
Mielisairaslaki, muutos.....	155	444
Moottorijoneuvoasetus, muutos	128, 181	365, 481
täytäntöönpanosta annetun päätöksen muut- taminen.....	129	370

	numero	sivu
Moottoriajoneuvovero, verosta annetun lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta annetun asetuksen muuttaminen	160	450
Nestekaasut, kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen muuttaminen	141	425
Nikkilän sairaala, perhehoitopotilaista maksettavien korvausten tarkistaminen	39	180
Nuohoustaksa	117	349
Nuoret rikoksenteelijät, lain muutos.....	93	282
Ohjesääntö, ammattioppilaitosten; muutos	132	374
Helsingin kaupungin kansakoulun, muutos ...	167	460
terveydenhoitolautakunnan, muutos.....	91	279
Oikeusapulautakunta, johtosäännön muutos	54	208
Oikeusaputolmisto, johtosäännön muutos	54	208
Oppikoulut, yksityiset; uusien opetustilojen rakentamista varten myönnettävien lainojen lainaehdoista koskevan päätöksen muuttaminen	27	163
Pakettilautot, liikennetaksan muutos.....	122	355
Palkat, tuntipalkkaisia työntekijöitä koskeva palkkahinnointelu	4	32
Palkkaindeksiluku, työntekijäin eläkeasetuksessa ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkeasetuksessa tarkoitetun palkkaindeksiluvun vahvistaminen.....	146	432
Palonkestävyys, rakennusten; sisäasiainministeriön päätöksen muuttaminen	126	363
Perhe-eläkelaki, muutos	100	279
Perhehoitopotilaat, Nikkilän sairaalan; maksettavien korvausten tarkistaminen.....	39	180
Perhelliälaki, täytäntöönpanosta annetun päätöksen muutoksia	64, 148	222, 434
Periminen, laki verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimien annetun lain muuttamisesta.	169	464
Perusvähennys, kunnallisverotuksessa	38	180
Piirihallinto, asetus sosiaalihuollon, terveyden- ja sairaanhoidon, raittiustoimen sekä eläinlääkintähuollon piirihallintoa koskevan uudistuksen voimaannpanosta	41	183
Punnitusmaksut, autovaakojen käytöstä kannettavat	130	373
Pysäköinninvalvontajärjestelmä, kunnallinen; käyttöön ottaminen Helsingissä	29	167
Päihdyttävät aineet, väärinkäyttäjien huollosta annetun lain muutos	17	149
Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunta, toimintaa koskeva yhteistyösopimus	203	521

	numero	sivu
Raittiuslautakunnat, asetuksen muutos	40	181
Raittiuslaitokset, asetus raittiuslaitosten ym. piirihallintoa koskevan uudistuksen voimaantuloa	41	183
Rakennukset, palonkestävyys; sisäasiainministeriön päätöksen muuttaminen	126	363
Rakennuslaki, 91 § 3 mom. saattaminen uudestaan	82	267
Rakennustyö, rakennustyössä noudatettavat järjestysohjeet; valtioneuvoston päätöksen muutos	177	476
Ruokajakajat, kansa- ja ammattikoulujen; jakeuspalkkiot	135	400
Räjähdyssalvasetus	133	382
Saatavat, kaupungin; määräykset vähäläisten saatavien perimättä ja laskuttamatta jättämisestä	89	277
Sairaalat, kunnallisista yleissairaaloista annetun lain muutos	153	440
Salraanhoito, asetus sairaanhoidon ym. piirihallintoa koskevan uudistuksen voimaantuloa	41	183
Sairaanhoitolaitokset, eräistä sairaanhoitolaitosten maksuista, korvauksista ja palkkioista annetun asetuksen muutos	68	232
Salrausvakuutuslaki, muutoksia	98, 199	295, 514
16 §:ssä säädettyjen markkamäärän korottaminen	30	168
Satama, laiturihuollon taksa	42	185
koneellisten tavaransiirtolaitteiden käyttötaksa	43	191
koneellisten tavaransiirtolaitteiden käyttötaksan muutos	138	404
Satamajärjestys, muutos	198	513
Satamalaivos, varastolaisaluiden paikanvuokrataksa	185	488
varastouolien paikanvuokrataksa	184	486
Seutukaavallitlo, perussäännön muutos	131	373
Siivoojat, kansa- ja ammattikoulujen; ylimääräiset palkkiot	135	400
Sosiaalihuollon hallinto, asetuksen muutos	32	171
lain muutos	15	147
asetus sosiaalihuollon ym. piirihallintoa koskevan uudistuksen voimaantuloa	41	183
Sukupuolilaitilaki, laki 15 §:n kumoamisesta	111	314
Sähkölaitokset, lain muutos	171	466
Sähkönyyntitariffit	114	338
Taksa, Helsingin sataman koneellisten tavaransiirtolaitteiden käyttötaksa	43	191

	numero	sivu
Taksa,		
Helsingin sataman koneellisten tavaransiirtolaitteiden käyttötaksan muutos.....	138	404
laiturihuollon taksa	42	185
liikennemaksutaksan korottaminen	57	211
nuohoustaksa	117	349
Talletusmakasiini, yleinen; työmaksut	55	209
Talonmiehet, työaikalain muutos	168	464
ylimääräiset palkkiot, kansa- ja ammattikoulujen talonmies-lämmittäjien	135	400
Tariffimääräykset, yhteiset; joukkokuljetuskenteen.....	8	54
Tavaransiirtolaitteet, Helsingin sataman; käyttötaksa	43	191
käyttötaksan muutos	138	404
Teurastamolaitos, teurastuspalkkiot	77	262
Terveydenhoito, asetuksen muutoksia	13,127	144,364
lain muutos	157	446
asetus terveydenhoidon ym. piirihallintoa koskevan uudistuksen voimaantulon	41	183
Terveydenhoitolaautakunta, ohjesäännön muutos..	91	279
Terveydenhoitovirasto, johtosäännön muutos	92	280
Terveyssisaret, kunnalliset; helistä annetun lain muutos	175	474
Tiellikenneasetus, muutoksia	84,124	269,361
Tonttijako, muutoksia.....	209	543
Tuberkuloosilaki, muutoksia	142,156	426,445
Tullisääntö, asetus sen muuttamisesta	31,202	169,519
Tulo- ja omaisuusverolaki, muutos	191	506
Turvakodit, valtion ylläpitämät; oppilaista suoritettavista hoitomaksulsta annetun asetuksen muutos.....	116	348
Työaikalaki, talonmiesten; muutos.....	168	464
Työehtosopimus, toimihenkilöiden	11	121
työntekijäin	3	3
Työllisyysasetus	188	496
Työllisyyslaki	186	490
lain muutos	109	312
Työmaksut, vapaavaraston.....	56	210
yleisen talletusmakasiinin	55	209
Työnantaja, työttömyysvakuutusmaksun suuruus vuonna 1972	194	509
Työntekijät, eläkeasetuksen muutos	102	299
eläkelain muutos	96	287
eläkeasetuksessa ja lyhytalkaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkeasetuksessa tarkoitetun palkka-indeksiluvun vahvistaminen	146	432

Työntekijät,		
kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain 3 §:n muutos	101	298
lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkeasetuksen muutos.....	103	302
lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain muutos	97	292
Työntekijät, kaupungin; eläkesäännön muutos ..	44	196
palkkahinnointelu	4	32
työehtosopimus	3	3
Työnvälityslaki, muutos.....	187	495
Työttömyysvakuutusmaksu, työnantajan; suuruus vuonna 1972	194	509
Työvoima, asetus sen liikkuvuuden edistämisestä	189	500
Työvoima-asiain hallinto, asetuksen muutos ...	190	504
Työväenopistot, tuntilopettajien palkkiot.....	46	197
Uloskäytävät, sisäasiainministeriön päätöksen muuttaminen	183	484
Ulosotto, verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetun lain muutos.....	169	464
Uskotut miehet, palkkiot ja matkakustannusten korvaus.....	151	437
Vaalit, kansanedustajain vaaleista annetun lain muutos	94	283
kaupungin jakaminen äänestysalueisiin vuoden 1972 kunnallisvaaleja varten.....	140	406
Vahtimestarit, kansa- ja ammattikoulujen; ylimääräiset palkkiot	135	400
Valtionapu, lastenkotien valtionavusta annetun asetuksen muutos	34	173
Valtion eläkelaki, muutos	173	468
Vanhustenhuoltolaitokset, huoltolautakunnan alaisten vanhustenhuoltolaitosten hoitopäivämaksut	204	523
Vapaallput, invalideille myönnettävät.....	9	57
Vapaavarasto, Helsingin kaupungin; sen käytöstä kannettavista maksulsta annetun asetuksen muutos	49	202
työmaksut	56	210
Varastolmsalueet, satamalaitoksen; paikanvuokrataksa	185	488
Varastosuojat, satamalaitoksen; paikanvuokrataksa	184	486
Venepalkat, veneyhteisöille ja yksityisille veneenomistajille vuokrattavista venepalkoista perittävät vuosimaksut.....	136	402
Vero, verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetun lain muutos	169	464

	numero	sivu
Verolait, laki eräistä väliaikaisista poikkeus- säännöksistä verolakeihin	69,182,201	252,483,516
Veronhuojennuslaki, talletusten; muutos.....	78	263
Viemäri, keskimääräisten rakentamiskustannus- ten vahvistaminen.....	76	261
Viranhaltijat, kunnalliset; eläkelain muutos....	101	298
Virat, vakinaiset; muutoksia niiden luokitteluun	210	547
Virkaehtosopimus, kunnallinen yleinen	10	58
Virvoitusjuomakioskit, myyntikauden tilapäinen pidentäminen	53	207
Väestökirja-asetus, muutoksia	79,172	264,467
Väestökirjalaki, muutos	104	304
Väestönsuojat, S 1-luokan; sisäasiainministe- riön päätös.....	113	316
S 1-luokan väestönsuojista annetun päätök- sen muutos.....	118	351
S 1-luokan väestönsuojia koskevat helpotuk- set.....	152	438
Väestönsuojeluasetus, muutoksia.....	59,110	212,313
Vähittäiskauppa, liikeajasta annetun lain muutos	179	479
Yleiset tiet, asetuksen muutos	62	217
lain muutos	24	156
Yleissaliraalat, kunnalliset; lain muutos	153	440
Ylimääräiset eläkkeet, niiden tarkistaminen....	61	216
Yliopistolliset keskussaliraalat, lain muutos ...	154	443
Äitiysavustus, suuruus.....	2	2
Äänestysalueet, kaupungin jakaminen äänestys- alueisiin vuoden 1972 kunnallisvaaleja varten	140	406

1. LAPSILISÄN MÄÄRIEN KOROTTAMINEN.

Valtioneuvoston päätös tammikuun 7 p:ltä 1971.

(Suomen AsK 8/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1970:34)

Valtioneuvosto on 22 päivänä heinäkuuta 1948 annetun lapsillisälain 13 §:n nojalla, sellaisena kuin se on 1 päivänä kesäkuuta 1962 annetussa laissa (337/62), sosiaali- ja terveysministeriön esittelystä korottanut lapsillisälain 1 §:n mukaan yhdestä lapsesta suoritettavan lapsillisän määrän 248 markkaan, toisesta lapsesta suoritettavan lapsillisän määrän 296 markkaan sekä kolmannelta ja kustakin seuraavasta lapsesta suoritettavan lapsillisän määrän 352 markkaan vuodessa 1 päivästä tammikuuta 1971 lukien.

2. ÄITIYSAVUSTUKSEN SUURUUDEN VAHVISTAMINEN.

Valtioneuvoston päätös tammikuun 7 p:ltä 1971.

(Suomen AsK 6/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1962:31)

Valtioneuvosto on sosiaali- ja terveysministeriön esittelystä vahvistanut 13 päivänä kesäkuuta 1941 annetun äitiysavustuslain 4 §:n nojalla, sellaisena kuin se on 15 päivänä joulukuuta 1945 annetussa laissa (1206/45), valtion varoista suoritettavan äitiysavustuksen suuruuden kutakin syntynyttä lasta kohden 60 markaksi, minkä lisäksi valtion varoista suoritetaan luontoismuodossa myönnettävistä äitiysavustummääräerästä menevä liikevaihtovero ja rahtikustannukset.

Tätä päätöstä, jolla kumotaan äitiysavustuksen suuruuden vahvistamisesta 22 päivänä helmikuuta 1962 annettu valtioneuvoston päätös (176/62), sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1971.

3. HELSINGIN KAUPUNGIN TUNTIPALKKAISIA TYÖNTEKIJÖITÄ KOSKEVA TYÖEHTOSOPIMUS.

Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan ja Suomen kunnallisten
työntekijäin ja vranhaltijain liitto r. y:n (KTV) allekirjoittama
tammikuun 11 p:nä 1971.

1 §

Sopimuksen soveltamisala

1. Tämä sopimus koskee Helsingin kaupungin palveluksessa ole-
via tuntipalkkaisia työntekijöitä.

2. Työaikalain 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuja töitä suorit-
taviin työntekijöihin (työaikalain ulkopuolisiin työntekijöihin)
sovelletaan ainoastaan sopimuksen 2, 9, 11 ja 13—23 §:iä.

* Heinolan sahalla työskenteleviin työntekijöihin sovelletaan me-
kaanisen puunjalostusteollisuuden työehtosopimusta. Eläke-edut
määräytyvät kuitenkin kaupungin työntekijöitä koskevien sään-
nösten mukaisesti.

* Sopimus ei koske Helsingin kaupungin työtuvilla suoritettavia
töitä niiden työntekijäin osalta, jotka on otettu työhön sosiaali-
huoltoon liittyvien näkökohtien perusteella.

2 §

Työsuhteen alkaminen ja päättyminen

1. Sen lisäksi mitä tässä sopimuksessa on määrätty työhön
ottamisesta ja erottamisesta, on noudatettava, mitä laissa ja ase-
tuksessa sekä mahdollisesti vahvistetuissa työsäännöissä, mikäli
työsäännöt eivät ole ristiriidassa tämän sopimuksen kanssa, on
säädetty tai määrätty.

Työsuhteen katsotaan alkavan sinä päivänä, jolloin työnantaja
työntekijän työhön ottaessaan ilmoittaa työn alkavaksi ja työn-
tekijä sopimuksen mukaisesti ryhtyy työhön.

2. Työsopimusta irtisanottaessa on noudatettava 14 vuorokau-
den molemminpuolista irtisanoimisaikaa.

* -merkki: Vastaavaa määräystä ei ole valtakunnalli-
sessa työehtosopimuksessa.

● -merkki: Määräys poikkeaa valtakunnallisesta työ-
ehtosopimuksesta.

3. Tämän pykälän 2. kohtaa ei kuitenkaan sovelleta työntekijään, jonka työsuhde on kestänyt enintään 3 kuukautta, työntekijään, joka on otettu työhön määrätyn ajaksi tai määrättyä työtä varten tai jonka työsuhteen kestämisajaksi muutoin käy ilmi sopimuksen tarkoituksesta; eikä tapauksiin, joissa työsopimus on purettu työsopimuslain 43 §:n perusteella. Irtisanomisaikaa koskevia määräyksiä ei sovelleta silloin, kun työnantaja työsuhdetta päättämättä lomauttaa työntekijän.

Pöytäkirjamerkintä 1: Milloin työntekijä on otettu työhön määrätyn ajaksi tai suorittamaan määrättyä työtä, on siitä työntekijälle selvästi ilmoitettava työhön ryhdyttäessä.

4. Irtisanomisaikaa koskevista määräyksistä huolimatta työnantaja ei kuitenkaan lopeta vähintään 3 vuotta yhtäjaksoisesti jatkunutta työsuhdetta ilmoittamatta siitä työntekijälle vähintään 2 viikkoa ennen sekä jos työsuhde on keskeytyttyä jatkunut 5 vuotta, vähintään 3 viikkoa, ja jos se on jatkunut 10 vuotta, vähintään 4 viikkoa ennen varsinaista irtisanomista. Tämä ei kuitenkaan koske niitä tapauksia, joissa työnantajalla on lain mukaan oikeus purkaa työsopimus tai joissa työ ylivoimaisen tapahtuman takia on kokonaan tai osaksi keskeytettävä.

5. Palkallisella sairauslomalla tai synnytyslomalla olevaa työntekijää ei irtisanota. Kuitenkin saadaan palkallisella sairauslomalla olevankin työntekijän, joka lääkärintodistuksella todetun pysyvän työkyvyttömyyden perusteella on oikeutettu saamaan työeläkkeen taikka kaupungin oman työntekijäin eläkesäännön mukaisen täyden eläkkeen, työsuhde irtisanoa päättymään samasta ajankohdasta, jona hänen oikeutensa sairaus- ja hautausapusäännön mukaisen täyden palkan saamiseen päättyy.

6. Jos työntekijöitä joudutaan vähentämään, ei yli 10 vuotta palvelleita työntekijöitä, jotka eivät ole saavuttaneet eläkeikää, irtisanota ilman pakottavaa syytä.

7. Jos työntekijälle on myönnetty KVTEL:n mukaan määrääkertainen työkyvyttömyyseläke, on kaupunki, mikäli tällaisen työntekijän työkyky palautuu, velvollinen järjestämään hänelle hänen ammattitaitoaan ja työkykyään vastaavaa työtä.

Pöytäkirjamerkintä 2: Työsopimukset on yleensä pyrittävä tekemään kirjallisina ja niin tarkasti, että kaikki työsuhteen määrittelyyn vaikuttavat seikat käyvät ilmi. Työsuhteen alkaessa tai muuttuessa toisen luonteiseksi on työsopimukseen tai työhönottoilmoitukseen merkittävä, kuuluuko työntekijä KVTEL:n vai LEL:n alaisuuteen. LEL:n alaisuuteen kuuluvan työsuhteen kestoajaksi on pyrittävä määrittelemään niin, ettei työsuhdetta jouduta aiheuttomasti katkaisemaan ja jälleen uudistamaan.

Ennen määräajan tai määrätyn työn päättymistä, vähintään kuitenkin kerran vuodessa on otettava harkittavaksi, voidaanko työsopimus uudistaa toistaiseksi jatkuvan työsuhteen pohjalla ja a.o. työntekijä siirtää KVTEL:n alaisuuteen. Kauemmin kuin kaksi vuotta keskeytymättömässä työsuhteessa ollut työntekijä, mikäli työsuhde jatkuu edelleen, siirretään KVTEL:n alaisuuteen, ellei kysymys ole työntekijästä, jonka työsopimus on tehty päättyväksi määrätyn vielä kesken olevan työn päättyessä. Ennen asian ratkaisemista on asianomaista pääluottamusmiestä kuultava.

8. Työntekijän eroamisikä on hänelle kunnallisessa eläkejärjestelmässä määrätty eläkeikä.

● Työntekijän suostumuksella tai pyynnöstä se kaupungin viranomainen, jolle päättävältä tällaisissa asioissa kuuluu, voi harkintansa mukaan ja hankittuaan ensin lääkärinlausunnon myöntää hänelle oikeuden hoitaa työtään yhteensä enintään kaksi vuotta eroamisiän saavuttamisen jälkeen.

Pöytäkirjamerkintä 3: Edellä 4. kohdassa tarkoitetuksi ennakkoilmoitusajaksi ei lueta jo vahvistetun vuosilomajärjestyksen mukaista työntekijän vuosiloma-aikaa.

3 §

Työaika

1. Säännöllinen työaika on, ellei ole kysymys työaikalain 6 §:n alaisista töistä tai tässä pykälässä jäljempänä toisin määrätä, enintään 8 tuntia vuorokaudessa ja 40 tuntia viikossa.

2. Viikoittainen säännöllinen työaika voidaan edellä 1. kohdassa mainittua vuorokautisen työajan enimmäismäärää noudattaen järjestää myös siten, että se on keskimäärin 40 tuntia edellyttäen,

a) että työtä varten on ennakolta laadittu ja asianmukaisella tavalla tiedoksi annettu työtuntijärjestelmä, jonka mukaan viikoittainen säännöllinen työaika tasoittuu sanottuun keskimäärään,

— päivätyössä ja kaksivuorotyössä enintään kolmen viikon pituisena ajanjaksona

— keskeytyvässä kolmivuorotyössä enintään kuuden viikon pituisena ajanjaksona

— keskeytymättömässä vuorotyössä enintään yhden vuoden pituisena ajanjaksona

b) ettei viikoittainen säännöllinen työaika yhtenäkkään tasoittumisajanjakson viikkona nouse,

— päivätyössä, kaksivuorotyössä tahi keskeytyvässä kolmivuorotyössä 45 tuntia suuremmaksi tai, milloin siitä on paikallisesti sovittu, 48 tuntia suuremmaksi eikä

— keskeytymättömässä kolmivuorotyössä 48 tuntia suuremmaksi.

Pöytäkirjamerkintä 1: Se ajanjakso, jona työtuntijärjestelmän mukainen säännöllinen viikoittainen työaika tasoittuu keskimäärin 40 tunniksi, on kuitenkin myös päivätyössä ja kaksivuorotyössä kuusi viikkoa, milloin keskimääräistä työaikaä sovitaan käytettäväksi sunnuntai-, pyhä- ja juhlapäivien väliin jäävien yksittäisten työpäivien työajan teettämiseksi jakson muina vapaapäivinä. Näissä tapauksissa on viikoittaisen säännöllisen työajan enimmäismäärä myös päivätyössä, kaksivuorotyössä ja keskeytyvässä kolmivuorotyössä 48 tuntia.

3. Kunnallisissa oppilaitoksissa työntekijäin työaika järjestetään 2. kohdan mukaisesti, kuitenkin siten, että viikoittainen säännöllinen työaika enintään vuoden pituisena ajanjaksona tasoittuu keskimäärin 40 tunniksi viikossa. Tämän kohdan mukaisen työajan järjestelyn yksityiskohdista on sovittu erikseen.

4. Vuorokautista säännöllistä työaikaä voidaan, jos siitä etukäteen sovitaan, tilapäisesti pidentää, ei kuitenkaan enempää kuin yhdellä tunnilla, edellyttäen, että tällainen työaikaä järjestely kestää useampia päiviä ja että viikoittainen säännöllinen työaika enintään 4 viikon pituisena ajanjaksona tasoittuu keskimäärin 40 tunniksi. Näin pidennettyä työaikaä sovellettaessa on siitä luottamusmiehen kanssa sovittava viimeistään edellisenä työssäolopäivänä.

Pöytäkirjamerkintä 2: Tämän pykälän 2. kohdassa tarkoitettua keskimääräistä viikkotyöaikaä ja 4. kohdassa tarkoitettua päivittäisen työajan pidentämistä käytettäessä ei, jos se on mahdollista, viikoittaisen säännöllisen työajan tasaamiseksi tarvittavaä lyhennystä anneta täyttä työpäivää lyhyemmissä erissä.

5. Työssä, jossa sovelletaan työaikalain 6 §:n säännöksiä, on säännöllinen työaika kolmen viikon pituisena ajanjaksona, ennakolta hyvissä ajoin laadittavan ja asianmukaisella tavalla tiedoksi annettavan työtuntijärjestelmän mukaisesti, 120 tuntia tai kahden viikon pituisena ajanjaksona 80 tuntia.

Tällaisessa työssä voidaan työaikalain 6 §:n 2 momentissa mainituin edellytyksin työaika järjestää myös siten, että se kahden toisiaan seuraavan jakson aikana on keskimäärin 120 tuntia kolmen viikon pituisena ajanjaksona tai keskimäärin 80 tuntia kahden viikon pituisena ajanjaksona edellyttäen,

— että työtä varten on ennakolta hyvissä ajoin laadittu ja asianmukaisella tavalla tiedoksi annettu työtuntijärjestelmä vähintään ajaksi, jonka mukaan säännöllinen työaika kahden toisiaan seuraavan kolmen tai kahden viikon pituisena ajanjaksona tasoittuu sanottuihin keskimääriin

- ettei säännöllinen työaika kumpanakaan toisiaan seuraavista kolmen viikon ajanjaksoista ylitä 126 tuntia tai kumpaisenaakaan toisiaan seuraavista kahden viikon ajanjaksoista 84 tuntia.

6. Työaikalain 6 §:ssä tarkoitetuissa töissä ja laitoksissa saadaan, jos työvuorojen tarkoituksenmukainen järjestely tai työajan tehokas hyväksikäyttö sitä edellyttää, edellä 5. kohdassa sanotusta poiketen työaika järjestää ennakolta hyvissä ajoin laadittavan ja asianmukaisella tavalla tiedoksi annettavan työtuntijärjestelmän mukaisesti myös siten, että se keskimäärin on 120 tuntia kolmen viikon pituisena ajanjaksona tai keskimäärin 80 tuntia kahden viikon pituisena ajanjaksona useammankin kuin kahden peräkkäisen kahden tai kolmen viikon pituisen ajanjakson puitteissa. Tällainen tasoittumisajanjakso ei kuitenkaan saa muodostua pitemmäksi, kuin mihin on perusteltua aihetta, eikä missään tapauksessa yhdeksää viikkoa pitemmäksi eikä säännöllinen työaika saa missään kolmen viikon jaksossa ylittää 136 tuntia eikä missään kahden viikon jaksossa 92 tuntia.

Pöytäkirjamerkintä 3: Tämän pykälän 5. ja 6. kohdissa tarkoitettuja työaikajärjestelyjä sovelletaan vain liikennelaitoksissa ja vain sellaisiin työntekijöihin, joiden työaika tähänkin asti on järjestetty työaikalain 6 §:n 1 momentin 1. kohdan mukaisesti. Työaikalain 6 §:n 1 momentin 5. kohtaa ei yleensä sovelleta siinä mainittujen laitosten rakennustöissä eikä niiden kone- ja korjauspajoissa työskentelevään työntekijään. Työlaitoksen kone- tai korjauspajaa ei kuitenkaan yleensä katsota edellä tarkoitetuksi pajaksi.

7. Tämän pykälän 5. ja 6. kohdissa tarkoitettuja työaikajärjestelyjä käytettäessä pidetään työpäivän ja työvuoron yhtäjaksoisuutta lepotauosta aiheutuvien poikkeuksien yleisesti tavoiteltavana käytäntönä, paitsi niissä töissä, joiden kohdalla on erityistä syytä järjestää toisin. Työvuoroluetteloon merkitään työvuoro säännönmukaisesti enintään 10 tunnin pituiseksi, jolleivät viraston tai laitoksen toiminnan kannalta välttämättömät lyhytaikaiset poikkeukset muuta aiheuta.

8. Vuorotyössä tulee vuorojen säännöllisesti vaihtua ja joka viikko muuttua. Kuitenkin saadaan liikennelaitoksissa sekä katujen ja yleisten teiden puhtaanapitotöissä säännöllinen työaika vuorotyössä järjestää myös siten, ettei vuorojen tarvitse säännöllisesti vaihtua, vaikka niiden onkin ennakolta sovituin ajanjaksoin muututtava. Edellytyksenä tällaiselle järjestelylle on, että tällaiseen työaikajärjestelyyn liittyvistä muista ehdoista on paikallisesti sovittu.

9. Jollei kunnallisten toimintojen erikoisluonne muuta vaadi, annetaan viikon aikana viikkolepopäivän lisäksi toinenkin vapaa-päivä, joka sijoitetaan mahdollisuuksien mukaan kiinteästi varsi-naisen viikkolepopäivän yhteyteen ja on lähinnä lauantai. Viikko-levon lisäksi annettavan toisen vapaapäivän tulee yleensä käsittää kokonainen kalenterivuorokausi.

Niissä tapauksissa, joissa ei voida noudattaa 5-päiväistä työviik-koa, annetaan kuitenkin 9 viikkoa kohden vähintään 18 vapaapäivä.

10. Arkipyhäviikolla yleensä ovat kaikki arkipäivät täysmittai-sia työpäiviä. Pääsiäislauantai, juhannus- ja jouluaatto ovat kui-tenkin vapaapäiviä, milloin se asianomaisen laitoksen toiminnan tai työn luonteen vuoksi on mahdollista.

Arkipyhällä tarkoitetaan myös vapunpäivää ja itsenäisyyspäivää.

Pöytäkirjamerkintä 4: Työntekijälle, joka työskentelee pää-siäislauantaina, jouluaattona tai juhannusaattona, maksetaan näinä päivinä tehdyiltä työtunneilta erillinen 50 %:n suuruinen korvaus, mikä lasketaan perustuntipalkasta.

11. Jollei ole kysymyksessä periodi- tai vuorotyö, sijoitetaan säännöllinen työaika yleensä kello 7 ja 16 väliseksi ajaksi. Mikäli työn laatu tai muut pätevät syyt niin vaativat, voidaan työn alkamis- ja päättymisaika määrätä tilapäisesti toisinkin edellyttäen, että asiasta on neuvoteltu työnantajan ja päaluottamusmiehen kes-ken viimeistään edellisen päivän aamupäivän kuluessa. Työn alkamis- ja päättymisaajan siirtoa ei katsota tilapäiseksi, jos se jatkuu yli viikon, jolloin siirrosta on neuvoteltava päaluottamusmiehen kanssa. Neuvotteluvollisuus koskee myös tapauksia, joissa työt järjestetään vähemmän kuin kolme vuorokautta kestäväksi vuoro-työksi. Vuorotyöhön siirtymisestä on ilmoitettava asianomaisille työntekijöille viimeistään edellisenä päivänä.

Pöytäkirjamerkintä 5: Tilapäisesti poikkeukselliseen aikaan suoritetusta työstä, mikäli järjestely koskee kuutta vuorokautta lyhyempää aikaa, eikä työ ole ylityötä eikä vuorotyötä, makse-taan 20 %:lla korotettu palkka.

* **Pöytäkirjamerkintä 6:** Kysymys yli viikon kestävästä työn alkamis- ja päättymisaajan siirtämisestä voidaan asianomaisen laitoksen tai päaluottamusmiehen aloitteesta saattaa palkkalau-takunnan edustajien ja yhteisjärjestön kesken neuvoteltavaksi.

4 §

Lepojat

1. Työntekijälle annetaan sunnuntain ajaksi tai, jollei se ole mahdollista, muuna viikon aikana työaikalain 15 §:n mukainen viikkolepo.

2. Päivätyössä lepo- ja ruokailuaika on yleensä yksi tunti ja se annetaan mikäli mahdollista kello 11—12. Paikallisesti voidaan sopia siitä, että lepoaika päivätyössä on puolen tunnin pituinen, jona aikana työntekijä saa esteettömästi poistua työpaikalta.

3. Työntekijälle, jonka työaika on järjestetty vaihtuviin seitsemää tuntia pitempiin vuoroihin (vuorotyö), annetaan yksi vähintään puoli tuntia kestävä lepotauko, jota ei lueta työaikaan, tai jollei taukoa voida antaa, tilaisuus aterioida työn aikana työpaikalla.

4. Työntekijälle, jonka työaika on järjestetty työaikalain 6 §:n ja tämän sopimuksen 3 §:n 5. ja 6. kohtien mukaisesti (periodityö), annetaan vähintään puoli tuntia kestävä lepotauko, jota ei lueta työaikaan, tai jollei taukoa voida antaa, tilaisuus aterioida työn aikana työpaikalla.

5. Alle 18-vuotiaiden työntekijäin lepoaikojen suhteen noudetaan lisäksi, mitä nuorten työntekijäin suojelusta annetussa laissa on säädetty.

6. Työntekijälle annetaan aamu- ja iltapäivisin yksi työaikaan luettava 15 minuutin pituinen kahvitauko, johon sisältyvät myös matkoihin kuluvat ajat. Ylityössä, mikäli se kestää vähintään kaksi tuntia, annetaan työntekijälle sopivin väliajoin ja työn siitä kärsimättä enintään 15 minuutin pituinen työaikaan luettava kahvitauko.

5 §

Työntekijän tilapäinen kutsuminen työhön hänen viikkoleponsa aikana tai viikon toisena vapaapäivänä

1. Milloin työntekijä joudutaan tilapäisesti kutsumaan työhön viikon toisena vapaapäivänä tai työaikalaissa säädettyin edellytyksin hänen viikkolepoaikanaan, on

a) ensisijaisesti kutsuttava sellainen työntekijä, joka on vapaaehtoisesti siihen suostunut tai suostuu,

b) pyrittävä vuorottelemaan työhön kutsumisessa siten, ettei jatkuvasti samoja työntekijöitä kutsuta mainittuun työhön, sekä

c) jollei hätätyöstä ole kysymys, pyrittävä välttämään työhön kutsumista, jos siitä on työntekijälle kohtuutonta haittaa.

2. Milloin työntekijää tarvitaan tilapäisesti työhön hänen viikkoleponsa aikana, suoritetaan tästä korvaus työaikalain 15 §:n 5 momentin mukaisesti.

Ylityö ja sunnuntaityö

1. Ylityö lasketaan muutoin lain mukaan paitsi, että vuorokausi lasketaan alkavaksi työajan säännöllisenä alkamisaikana, siis yleensä klo 7 ja että työviikko lasketaan alkavaksi maanantain säännöllisen työajan alkamisajankohtana.

Viikoittaisesta ylityöstä, joka ylittää työvuorojärjestelmän mukaisen säännöllisen viikoittaisen työajan, eikä kysymys ole työaikalain 6 §:n mukaisesta työaikajärjestelystä, maksetaan viideltä ensimmäiseltä ylityötunnilta 50 %:lla, ja sen jälkeen 100 %:lla korotettu palkka.

2. Ylityö on, mikäli mahdollista, järjestettävä niin, että se liittyy välittömästi säännölliseen työaikaan.

Ylityöstä, joka on vuorokautista ylityötä ja jota tehdään sen jälkeen, kun säännöllisen työajan päättymisestä on kulunut vähintään 2 tuntia, suoritetaan 100 %:lla korotettu palkka. Työntekijälle, joka kutsutaan ylityöhön, joka aloitetaan vähintään 2 tuntia jälkeen säännöllisen työajan päättymisen, suoritetaan korvauksena työmatkaan käytetystä ajasta yhden tunnin palkka 100 %:lla korotettuna riippumatta siitä, onko edellinen päivä ollut työpäivä ja onko työmatka tapahtunut arkipäivänä vai sunnuntaina.

* Korvausta työmatkaan käytetystä ajasta ei kuitenkaan makseta, mikäli kuljetus on työnantajan toimesta järjestetty tai mikäli työntekijä asuu työnsuorituspaikan välittömässä läheisyydessä.

* Milloin ylityö tai hätätyö alkaa tai päättyy sellaisena aikana, ettei työntekijällä ole mahdollisuutta käyttää yleisiä kulkuneuvoja, järjestää työnantaja työhön- tai kotiinkuljetuksen tai korvaa todelliset matkakulut, jos sitä työmatkan pituuden huomioon ottaen on pidettävä kohtuullisena.

3. Jos urakkatyönä tehtyä työtä vaaditaan tehtäväksi ylityönä, on ylityöstä urakkahinnan lisäksi maksettava ylityökorvaus ko. työstä urakkahinnan mukaan määräytyvän tuntipalkan mukaisesti.

4. Sunnuntai- ja juhlapäivinä tehdystä muusta kuin periodi- ja vuorotyöstä, riippumatta viikkotyötuntien lukumäärästä, maksetaan — 100 %:lla korotettu palkka, jos ao. päivältä maksetaan jäljempänä 11 §:ssä tarkoitettu arkipyhäkorvaus — muulloin 200 %:lla korotettu palkka.

Sunnuntai- ja juhlapäivän ajaksi katsotaan aika klo 00.00—24.00. Vuoro- ja periodityötä tekeväälle maksetaan sunnuntaityökorvaus muutoin lain mukaan paitsi, että sunnuntai- ja juhlapäivien lasketaan alkavan niitä edeltävänä päivänä klo 18.

5. Työntekijälle, jonka työaika on järjestetty tämän sopimuk-

sen 3 §:n 5. tai 6. kohdan mukaisesti, suoritetaan ylityöstä erillisenä rahakorvauksena:

a) 50 %:lla korotettu tuntipalkka kutakin ylityötuntia kohden siltä osin kuin työaikajakson aikana tehtyjen säännöllisen työajan enimmäismäärän tai työtuntijärjestelmän mukaisen säännöllisen työajan ylittävien tuntien kokonaismäärä ei ylitä 18 tuntia kolmen viikon tai 12 tuntia kahden viikon jaksossa ja

b) 100 %:lla korotettu tuntipalkka kultakin seuraavalta ylityötunnilta.

6. Jos työ ei ole jatkunut koko 3 §:n 5. tai 6. kohdassa tarkoitettua kahden tai kolmen viikon ajanjaksoa sen johdosta, että työntekijä on tullut työhön kesken jakson tai että hänen työnsä on jakson aikana vuosiloman, sairauden tai muun hyväksyttävän syyn vuoksi keskeytynyt tai työsuhde päättynyt, ja keskimääräinen työaika työhön käytettyinä jakson vuorokausina on ollut pitempi kuin kahdeksan tuntia, on työntekijälle suoritettava ylityöstä rahakorvauksena kutakin mainitunlaisen vuorokauden kahta ensimmäistä kahdeksan tunnin työajan ylittävää ylityötuntia kohden 50 %:lla korotettu tuntipalkka ja 100 %:lla korotettu tuntipalkka kultakin seuraavalta ylityötunnilta.

7. Jos säännöllinen työaika on järjestetty tämän sopimuksen 3 §:n 5. tai 6. kohdan nojalla useampia kahden tai kolmen viikon työaikajaksoja käsittäväksi tasoittumisajanjaksoksi ja jokin näistä työaikajaksoista on keskeytynyt edellä 6. kohdassa mainitusta syystä ja tasoittumisajanjakson muina työaikajaksoina tehdyn säännöllisen työajan keskimäärä ylittää 80 tuntia kutakin kahden tai 120 tuntia kutakin kolmen viikon työaikajaksoa kohden, on sanotun keskimäärän ylittäviltä työtunneilta suoritettava ylityökorvaus edellä 5. kohdassa mainitun perusteen mukaisesti.

7 §

Varallaolo

1. Jos työntekijän on sopimuksen mukaan oleskeltava asunnossaan, josta hänet voidaan tarvittaessa kutsua työhön, on hänelle tällaisesta varallaolosta suoritettava laissa säädetty korvaus.

Pöytäkirjamerkintä: Asunnolla tarkoitetaan tässä työntekijän varsinaista asuntoa ja kotia.

2. Kaupungilla on, tarvittaessa ammattiyhdistyksen kanssa siitä sovittuaan, oikeus järjestää myös sellaista varallaoloa (päivystystä), jonka aikana työntekijä voi asianomaisen lauta- tai johtokunnan päättämissä puitteissa vapaasti valita olinpaikkansa, mutta on

velvollinen ilmoittamaan työnantajalleen, missä hän on tavattavissa. Työntekijälle on suoritettava vähintään yhdestä kymmenenneksestä ja enintään yhdestä viidenneksestä tällaista varallaoloaikaa hänen yksinkertaisen tuntipalkkansa mukaan laskettu korvaus.

8 §

Vuorotyölisä sekä ilt- ja yötyölisä

1. Kaksi- ja kolmivuorotyössä sekä keskeytymättömässä vuorotyössä maksetaan työntekijälle vuorotyölisää jokaiselta ilt- ja yövuorossa tehdyiltä työtunnilta.

Pöytäkirjamerkintä 1: Mikäli vuorot alkavat sellaisina ajan-kohtina, että syntyy epätietoisuutta siitä, mikä vuoroista on ilt- ja mikä yövuoro, maksetaan kaksivuorotyössä iltavuoron mukainen lisä kello 15—23 välisenä aikana tehdyiltä työtunnilta sekä kaksivuorotyössä ja keskeytymättömässä vuorotyössä vastavasti kello 15—23 väliseltä ajalta iltavuoron mukainen lisä ja kello 23—7 väliseltä ajalta yövuoron mukainen lisä.

2. Työstä, joka ei ole vuoro- tai sunnuntaityötä, mutta jota tehdään kello 18—23 välisenä aikana, työntekijälle maksetaan iltatyölisää, jollei toisin sovita.

3. Työstä, joka ei ole vuorotyötä, mutta jota tehdään kello 23—6 välisenä aikana, työntekijälle maksetaan yötyölisää, jollei toisin sovita.

4. Edellä 1—3 kohtien mukaisesti maksettavan lisän suuruus on iltavuorossa ja iltatyössä 10 % sekä yövuorossa ja yötyössä 25 % perustuntipalkasta laskettuna.

9 §

Tuntipalkka

1. Tuntipalkka aikatyössä määräytyy perustuntipalkkaan ja työkohtaisiin lisiin pohjautuvan työkohtaisen palkan sekä mahdollisten henkilökohtaisten lisien ja olosuhdelisien perusteella.

2. Aikatyössä maksetaan eri ammateissa ja eri laatuisissa töissä tähän sopimukseen liittyvässä palkkahinnoittelussa mainitut perustuntipalkat hinnoittelussa mainittuine lisineen. Niissä töissä, joita palkkahinnoittelussa ei ole mainittu, maksetaan vastaavissa tai niihin verrattavissa töissä yksityisillä aloilla työmarkkinajärjestöjen kesken tehtyjen kulloinkin voimassa olevien työehtosopimusten mukainen palkka. Mikäli niissä tapahtuu muutoksia tämän sopimuksen voimassaoloaikana, otetaan muutetut palkat käytäntöön kaupungin töissä samasta ajankohdasta lukien, mistä ne ovat tulleet

voimaan yksityisillä aloilla. Työntekijälle maksetaan kuitenkin aikatyössä vähimmäispalkka, joka 12 %:lla ylittää perustuntipalkan, jos hän on ollut kaupungin palveluksessa vähintään 3 kuukautta, edellyttäen, ettei hän työehtosopimuksen mukaisen tai palkkahinnoittelussa mainitun lisän maksamisen johdosta muutoinkin saa vähintään tämän suuruista ansiota.

Pöytäkirjamerkintä 1: Tämän kohdan tarkoittamaa 3 kuukauden rajoitusta ei sovelleta sellaisiin työntekijöihin, jotka työn kausiluontoisuudesta johtuen ovat työssä vain osan vuotta, sen jälkeen, kun työntekijä on ollut kaupungin työssä yhteensä 15 kuukautta.

Pöytäkirjamerkintä 2: Tämän kohdan tarkoittamana lisänä ei pidetä vuorotyölisää eikä muuta yleisestä työajasta poikkeavan työajan perusteella maksettavaa lisää eikä aputyöntekijän ns. urakkalisää.

3. Milloin työntekijä tilapäisesti on estynyt suorittamasta varsinaista työtään tai milloin tarve muutoin vaatii, on hän velvollinen suorittamaan muutakin työtä. Mikäli työ, johon työntekijä on siirretty, on alemmin palkattua, maksetaan hänelle omaa ammattiaan tai työtään vastaava palkka kuluvan palkkakauden ja yhden sitä seuraavan viikon ajalta. Mikäli tilapäinen työ on korkeammin palkattua, työntekijälle maksetaan tilapäistä työtä vastaava korkeampi palkka siltä ajalta, jona hän tätä työtä suorittaa. Milloin aikatyötä tekevä työntekijä sateen, pakkasen tai muun luonnonesteen aiheuttaman töiden keskeytyksen vuoksi ei voi tehdä työtään, on hänelle täksi ajaksi pyrittävä järjestämään muuta työtä.

Pöytäkirjamerkintä 3: Tämä kohta ei koske sukeltajia.

* Työntekijä, joka määrätään tilapäisesti vähintään kahden päivän ajaksi hoitamaan muuhun kuin lakkauttamismenettelyn alaiseen virkaan tunnusomaisesti kuuluvia tehtäviä, saa tältä ajalta virasta maksettavan peruspalkan, mikäli se on suurempi kuin työntekijän oma palkka. Tässä tapauksessa on viranhoidon jatkuessa yli yhden kuukauden annettava virkamääräys.

* Mikäli työntekijän tehtäviin kuuluu useampien eri tavoin palkattujen töiden suorittaminen aikapalkalla, eikä työntekijä joudu pitkäksi ajaksi tekemään samaa, määrätynpalkkaista työtä, maksetaan hänelle palkka, joka suunnilleen on hänen suorittamiinsa töihin kuuluvien palkkojen painotettu keskiarvo.

4. Työntekijälle, joka hänelle kaupungin työssä sattuneen työtapaturman tai siinä saadun ammattitaudin vuoksi on tullut kykenemättömäksi entiseen työhönsä ja joka tämän vuoksi siirretään

lääkärin lausunnon perusteella työkykyään vastaavaan olennaisesti alempipalkkaiseen työhön, maksetaan tästä työstä hänen aikaisemman ansionsa mukainen palkka vähennettynä kaupungin kustantaman elinkoron täydennyskorkoa vastaavalla määrällä.

Pöytäkirjamerkintä 4: Elinkoron täydennyskorkoa vastaava määrä lasketaan siten, että täydennyskoroksi luetaan myös omaislisä sekä täydennyskoron ja omaislisän yhteenlaskettua määrää vastaava suhteellinen osa kalliinajan lisistä.

5. Milloin on kysymyksessä muu kuin edellä tarkoitettu huomattavasti työkykyään menettänyt työntekijä, työnjohdon, työntekijän ja työntekijäin luottamusmiehen kesken sovitaan kohtuullisesta palkasta.

10 §

Urakka- ja suorituspalkka

1. Työt on pyrittävä järjestämään urakkatyönä, mikäli työn laatu sen sallii ja se on teknillisesti mahdollista.

2. Urakkatyössä noudatetaan soveltuvilta osin niitä hinnoitteluja, jotka sisältyvät yksityisten työnantajajärjestöjen ja asianomaisten ammattijärjestöjen välisiin työehtosopimuksiin tai muihin urakkapalkkoja koskeviin sopimuksiin. Mikäli niissä tapahtuu muutoksia tämän sopimuksen voimassaoloaikana, otetaan muutetut hinnoittelut käytäntöön kaupungin töissä samasta ajankohdasta lukien, mistä ne ovat tulleet voimaan yksityisillä aloilla.

* **Pöytäkirjamerkintä:** Edellä tarkoitetuissa urakkatöissä suoritetaan 10 %:n suuruista työaikalisää, ei kuitenkaan milloin työehtosopimuksen allekirjoituspöytäkirjan 7 §:stä muuta johtuu.

3. Jollei jollakin työalalla ole olemassa mainittuja hinnoitteluja, on sellaisista urakkatöistä sovittava erikseen ennen työn aloittamista ja näissä töissä on urakkahinnoittelun oltava sellainen, että työntekijän urakka-ansio nousee normaalaisella urakkatyövauhdilla 30 % perustuntipalkkoja korkeammaksi ja kasvaa työn suoritusta ja työtehon lisääntymistä vastaavassa suhteessa.

* Hinnoittelusta voidaan poikkeustapauksessa sopia työn alkamisen jälkeen, kuitenkin yleensä viimeistään yhden kolmasosan työstä tultua suoritetuksi. Mikäli hinnoittelu todetaan työn alettua virheelliseksi, voidaan se työn kestäessä muuttaa joko korottamalla tai alentamalla sitä.

4. Jos urakkatyötä suorittava työntekijä joutuu urakkatyön kestäessä odottamaan työaineita tai muista hänestä itsestään riip-

pumattomista syistä olemaan työttömänä, on hänelle sinä aikana järjestettävä muuta hänen ammattiaan vastaavaa urakka- tai tunti-työtä. Tästä työstä maksetaan hänelle hänen omassa ammatissaan hänen urakka-ansiotaan vastaava palkka, joka maksetaan myös-kin urakan yhteydessä tai sen aikana tehdystä tuntityöstä. Siinäkin tapauksessa, että muuta työtä ei voida järjestää, maksetaan odotusajalta urakassa saadun keskiansion mukainen palkka. Jos työn seisaus kestää enemmän kuin 3 päivää, voidaan urakkasopimus jommankumman vaatimuksesta purkaa. Täksi 3 päivän ajaksi on järjestettävä muuta työtä tai maksettava odotusajan palkka.

Kun urakkasopimus on purettu ja uusi työkuunta joutuu työtä jatkamaan, sovitaan urakkahinnasta erikseen.

Sateen, pakkasen tai muun luonnonesteiden aiheuttamasta keskeytyksestä ei makseta odotusajan palkkaa.

* Työtuloksen mittauksessa noudatetaan työsopimuslain 21 §:n määräyksiä. Pääluottamusmiehellä on oikeus, milloin palkkalaskelman oikeellisuuden suhteen syntyy epäilyksiä, saada tarpeelliset asiakirjat myöhemmin tarkastettavakseen.

Pöytäkirjamerkintä: Urakkatyö katsotaan päättyneeksi silloin kun työn tulos mitataan, punnitaan tai muuten lasketaan.

5. Urakkatyössä ei ansio saa olla alempi kuin tuntipalkan mukaan laskettu ansio.

6. Milloin työtä ei voida suorittaa urakalla, on mahdollisuuksien mukaan pyrittävä käyttämään muita suorituspalkkausmuotoja.

7. Paitsi 9 §:ssä tarkoitettua tuntipalkkaa ja tässä pykälässä tarkoitettua suorituspalkkaa voidaan palkkausmuotona käyttää myös ns. kokonaistuntipalkkaa.

11 §

Arkipyhäkorvaus

Työntekijälle, jonka työsuhde on tarkoitettu ympärivuotiseksi tai joka on ollut kaupungin palveluksessa keskeytymättä vähintään 6 kuukautta, maksetaan pitkäperjantailta ja juhannuspäivältä sekä muille viikonpäiville kuin lauantaille tai sunnuntaille sattuvalla vapunpäivältä, jouluaatolta ja molemmilta joulupäiviltä kahdeksalta tunnilta korvaus viimeksi lasketun keskituntiansion mukaan. Tämä arkipyhäkorvaus maksetaan riippumatta siitä, onko työntekijä ollut edellä mainittuina päivinä työssä tai vapaana.

Jos työntekijä työsopimuksensa mukaan työskentelee keskimäärin vähemmän kuin 40 tuntia viikossa, edellä tarkoitettu arkipyhä-

- korvaus maksetaan siltä tuntimäärältä, mikä saadaan jakamalla keskimääräinen säännöllinen viikoittainen työtuntimäärä luvulla 5.

* Palkallisella sairauslomalla olevalle työntekijälle maksetaan sairausaikaan sattuvilta edellä tarkoitetuilta arkipyhiltä sairausloman päiväpalkka, joka lasketaan vähentämättömänä myös siinä tapauksessa, ettei työntekijä ole oikeutettu saamaan sairausavustuksena täyttä palkkaa.

* Arkipyhäkorvausta ei suoriteta, jos työntekijällä ei ole oikeutta palkkaan ko. arkipyhää edeltävältä eikä sen jälkeiseltä lähimmältä työpäivältä.

12 §

Oppilaat, apu- ja ammattityöntekijät

1. Oppilaisiin sovelletaan oppisopimuslain säännöksiä. Kaupunki järjestää mahdollisuuksien mukaan oppilaille tietopuolista koulutusta kaupungin yleisessä ammattikoulussa oppisopimuksen tekemisen jälkeen.

2. Vähintään kaksivuotisen ammattikoulun käynyt oppilas on oikeutettu lukemaan oppiaikana hyväkseen puolet lukuajastaan.

* Palkkauksessa luetaan oppilaalle hyväksi 3-vuotisen ammattikoulun samaa oppialaa vastaavan tutkinnon nojalla 2 vuotta.

* Palkkauksessa luetaan oppilasajaksi myös sairausaika, mikäli se ei ole pitempi kuin se sairausaika, jolta oppilas on oikeutettu täyteen palkkaan.

3. Oppilaan peruspalkka nousee kaksi kertaa vuodessa tasaisesti siten, että se oppiajan päättyessä vastaa oppilaan korkeinta palkkaa.

4. Ammattimiehen apulaisena työskentelevä täysi-ikäinen työntekijä saa vähintään palkkahinnoittelun mukaisen apumiehen palkan.

* Liikennelaitoksen rataosastolla ja satamalaitoksen satamarakennusosastolla yhden vuoden ratatyöntekijän apulaisena työskennellyt saa nuoremman ratatyöntekijän palkan ja yhden vuoden nuorempana ratatyöntekijänä työskennellyt vanhemman ratatyöntekijän palkan. Liikennelaitoksen vaunujen pesu- ja korjaustyössä kuusi vuotta ollut työntekijä saa vähemmän vaativassa auto- ja raitiovaunuhuoltotyöntekijän työssä maksettavan palkan.

5. Opin suorittanut tai ammattimiehen apulaisena vähintään yksityisillä aloilla työmarkkinajärjestöjen kesken tehtyjen kulloinkin voimassa olevien sopimusten mukaisen ajan työskennellyt työntekijä saa nuoremman ammattimiehen palkan ja 3 vuotta nuorem-

pana ammattimiehenä työskennellyt työntekijä vanhemman ammattimiehen palkan.

6. Kaupungin palveluksessa tai muualla aikaisemmin samassa ammatissa työskennelty aika otetaan lyhentämättömänä huomioon oppi- tai ammattivuosia laskettaessa.

13 §

Palkanmaksu

- 1. Työpalkka maksetaan joka toinen viikko. Työsuhteen jatkuessa rahapalkka määräytyy maksettavaksi viimeistään seitsemäntenä työpäivänä tiliin kuuluvan työkauden päätyttyä.

* Työntekijän sairausloman ajalta tuleva sairausavustus maksetaan samalla tavoin kuin varsinainen työpalkka, sen jälkeen kun yksi viikko on kulunut siitä, jolloin työntekijä on jättänyt hyväksyttävän lääkärintodistuksen työnjohdolle.

2. Jos rahapalkka erääntyy maksettavaksi pyhä-, itsenäisyys- tai vapunpäivänä, joului- tai juhannusaattona taikka arkilauantaina, pidetään lähinnä edellistä muuta arkipäivää erääntymispäivänä.

3. Rahapalkka saadaan, jos siitä paikallisesti sovitaan, suorittaa työntekijän osoittamalle paikallisen rahalaitoksen pankkitilille taikka pankki- tai postisiirron välityksellä ja maksu- tai siirtomääräys on tällöin lähetettävä niin ajoissa, että palkan voidaan laskea olevan erääntymispäivänä työntekijän käytettävissä.

4. Palkka urakkatyöstä maksetaan laskettuna suhteellisesti urakan hintaan, mikäli se on teknillisesti mahdollista. Muussa tapauksessa maksetaan kultakin palkanmaksukaudelta tehtyä työtä vastaava osa tai työhön käytetyn ajan mukaan laskettu osa palkasta. Muussakin työssä voidaan kultakin palkanmaksukaudelta maksaa arviomääräinen palkka, mikä myöhemmin palkanmaksukauden palkkaa maksettaessa korjataan lopulliseksi palkaksi.

14 §

Paikkakuntaluokittelu

Työpalkkoja suoritettaessa noudatetaan kuntien yleisestä kalleusluokituksesta 12. 10. 1967 annettua valtioneuvoston päätöstä (447/67) sellaisena kuin se on muutettu 14. 3. 1968 annetulla päätöksellä (177/68).

* Työntekijälle, joka on tilapäisesti kaupungista siirretty kaupungin ulkopuolelle sijaitsevalle työmaalle, maksetaan kuitenkin palkka ensimmäisen paikkakuntakalleusluokan mukaisesti.

Matkakustannusten korvaus ja päiväraha

* Kaupunki järjestää mahdollisuuksien mukaan työntekijäin kuljetukset suojatuilla kulkuneuvoilla työnjohdon, työntekijäin luottamusmiesten ja asianomaisten autonkuljettajien sopimista kokoontumispaikoista niille tilapäisluonteisille työmaille, jotka ovat liikennelaitoksen ensimmäisen vyöhykerajan ulkopuolella. Mikäli tällaista kuljetusta ei kaupungin toimesta järjestetä, korvataan työntekijälle halvimman linjayhteyden mukaiset todelliset matkakustannukset vähennettynä 50 pennillä matkaa kohden. Mikäli työmaan on ilmoitettu jatkuvan asianomaisen työntekijän osalta vähintään yhden viikon, lasketaan matkakustannus liikennelaitoksen sarjalipun hinnan perusteella kertamaksun asemesta.

* Mikäli liikennelaitoksen tariffeihin tulee sopimuskauden aikana muutoksia, tarkistetaan matkakustannuksista matkaa kohden vähennettävä pennimäärä muutoksia vastaavassa suhteessa.

* Milloin työ suoritetaan saarissa, joihin työntekijät on kuljetettava laivoilla, lasketaan työaika alkavaksi lähdöstä kaupungin rannasta ja päättyväksi kaupungin rantaan.

4. Milloin työ suoritetaan vieraalla paikkakunnalla, josta työntekijä ei voi saapua yöksi kotiinsa, korvataan hänelle tästä koituvat kustannukset seuraavasti:

a) Kaikki tarpeelliset matkakustannukset ja päivärahat kunnallisen virkaehtosopimuksen määräysten mukaan.

b) Matkustamiseen käytetyltä ajalta maksetaan työntekijälle hänen keskituntiansionsa mukainen korvaus siltä osalta kuin matkustaminen on tapahtunut hänen säännöllisenä työaikanaan.

5. Jos työntekijä työtä suorittaessaan joutuu työnjohdon määräyksestä tai suostumuksella käyttämään omaa ajoneuvoaan, maksetaan hänelle siitä korvaus kunnallisen virkaehtosopimuksen määräysten mukaan.

Pöytäkirjamerkintä: Tämä pykälä ei koske metsätyöntekijöitä, vaan heihin sovelletaan lakia metsä- ja uittotyöntekijäin yhteis-asunnoista.

Vaate- ja ruokailusuojat, suojavaatetus ja työkalukorvaus

1. Pysyväisluonteisille ja suuremmille työmaille järjestetään työnantajan toimesta työntekijäin ruokailua, peseytymistä ja vaatteiden säilyttämistä varten tarkoitustaan vastaavat sateenpitävät suojat, jotka kylminä vuodenaikoina ja sadeilmoilla pidetään läm-

piminä. Kysymyksen siitä, onko työmaata pidettävä sellaisena kuin edellä on tarkoitettu, ratkaisee työnjohto neuvoteltuaan asianomaisen luottamusmiehen kanssa.

Kullekin mainitunlaiselle työpaikalle on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä tarpeelliset pesulaitteet ja puhdistusvälineet peseytymistä varten. Tämä koskee myös laitoksia, joissa työntekijöitä työskentelee.

* Edellä tarkoitetuissa suojissa suoritetaan suursiivous kaksi kertaa vuodessa. Työntekijän tulee omalta osaltaan ottaa huomioon järjestyksen ja siisteyden yleiset vaatimukset.

* Pysyväisluonteisille työmaille järjestetään, mikäli mahdollista tarpeelliset vaatteiden säilytyskaapit ja riittävä mahdollisuus lämpimän veden saantiin.

* Sellaisilla pysyväisillä työpaikoilla, joissa työ tapahtuu säännöllisin työvuoroin, on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä iltaja yövuorotyöntekijöille lämmityskaapit lämpimän aterian säilyttämistä varten.

Ruokailu-, peseytymis- ja vaatesuojia ei saa käyttää varastosuojina.

2. Milloin työpaikalla on työssä sekä miehiä että naisia ja työ on siinä määrin likaista, että työntekijäin sen päätyttyä on vaihdettava vaatteita ja peseydyttävä, on miehille ja naisille järjestettävä erillinen peseytymis- ja pukeutumissuoja. Erittäin likaisissa töissä varattakoon peseytymistä varten 15 minuuttia ennen työajan päättymistä. Erittäin likaiseksi työksi katsotaan sellainen työ, jonka jäljistä puhdistautuminen vaatii erityisen pitkän ajan ja tavallista perusteellisemmän peseytymisen.

Pöytäkirjamerkintä: Tämän pykälän 1. ja 2. kohdat eivät koske metsätyöntekijöitä.

3. Suojapukuja ja työrukkasia sekä työturvallisuusvälineitten käytössä tarpeellisia varusteita annetaan työnantajan toimesta työntekijäin käyttöön sellaisessa työssä, jossa niiden käyttöä on pidettävä työn luonteen tai olosuhteiden vuoksi tarpeellisenä. Samaten annetaan kumijalkineita ja -käsineitä työntekijäin käytettäväksi heidän joutuessaan työskentelemään vetisissä ja erityisen likaisissa töissä. Työntekijöille, jotka määrätään olemaan työssä ulkona saateesta huolimatta, antaa työnantaja käytettäväksi sadetakit tai -puvut.

* Lämmittävä suojavaatetus, johon tarvittaessa kuuluvat myös huopajalkineet, annetaan seuraaville työntekijöille pakkassään aikana siinä tapauksessa, että työskentelytilaan ei ole järjestetty

tydyttävää lämmitystä: kaivinkoneiden, tiehöyliä, traktorien, dumperien, nosturien sekä aurauksen ja puhdistuskoneiden käyttäjät ja muut niissä työskentelevät sekä paalujuntauuskoneiden käyttäjät ja sukeltajain merkinantomiehet.

* Turkkeja tai lämpöpukuja ja huopajalkineita annetaan poikkeuksellisen kylmien olosuhteiden vallitessa kiinteistöviraston, satamarakennusosaston sekä rakennusviraston kairausmiehille ja mittausmiehille sekä liikennelaitoksen ilmajohtosentajille ja kiertäville porttivahdeille.

Täten kaupungilta saamansa varusteet työntekijät ovat velvolliset luovuttamaan iltaisin takaisin työmaalle, joten niitä ei saa ottaa yksityiskäyttöön. Mikäli työnantajan toimesta edellä mainittuja suojarusteita ei voida antaa työntekijäin käytettäväksi ja työntekijät joutuvat käyttämään omiaan, suoritetaan heille niistä kohtuullinen korvaus sopimuksen mukaan.

Milloin kaupunki työnantajana on määrännyt työntekijän työssään käyttämään tietynmallista tai yhdenmukaista työpukua, tällainen puku hankitaan ja huolletaan työnantajan puolesta työssä käytettäväksi.

4. Omia työkalujaan käyttämään joutuville työntekijöille suoritetaan siitä kohtuullinen korvaus yksityisten työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen välisten sopimusten mukaisesti, kuitenkin siten, että tällaisen korvauksen tilitys tapahtuu aina kuukausittain. Mikäli niissä tapahtuu muutoksia tämän sopimuksen voimassaoloaikana, otetaan muutetut korvaukset käytäntöön samasta ajankohdasta lukien, josta ne ovat tulleet voimaan yksityisillä aloilla.

* Tilitysajoista voidaan sopia toisinkin.

5. Työnantaja vakuuttaa murron ja tulipalon varalta ne työkalut, joita työntekijä työssään käyttää ja joista hänelle maksetaan työkalukorvaus.

* Ellei vakuutusta ole otettu, kaupunki vastaa ko. vahingosta vakuutuksen mukaisilla perusteilla.

17 §

Työntekijäin erinäiset etuisuudet

1. Vuosilomat määräytyvät kaupungin vuosilomasäännön mukaisesti. Vuosilomapalkan laskemisessa noudatetaan tämän sopimuksen liitteenä olevaa lomapalkkasopimusta.

2. Sairaus- ja synnytysloman palkka sekä hautausavustukset myönnetään kaupungin sairaus- ja hautausapuasäännön mukaisesti.

3. Tapaturmakorvauksiin nähden noudatetaan, mitä voimassaole-

vassa laissa on säädetty sekä kaupungin sairaus- ja hautausapusaännössä on määrätty.

4. Naispuolisen työntekijän synnytyslomasta on säädetty työsopimuslain 34 §:n 1 ja 2 momenteissa. Jos työntekijä lain tarkoittamisessa tapauksissa suostumuksensa perusteella synnytyslomansa aikana tekee kevyttä työtä ja tämä työ on halvemmin palkattua, maksetaan työntekijälle hänen aikaisempi palkkansa.

* Raskaana olevaa työntekijää ei saa pitää raskaissa töissä neljän kuukauden aikana välittömästi ennen synnytystä.

5. Työntekijän työpäiväksi sattuvat 50- ja 60-vuotispäivät, oma vihkiäispäivä ja lähiomaisen (aviopuoliso, vanhemmat, lapset, veljet ja sisaret) hautajaispäivät ovat palkallisia vapaapäiviä.

● **Pöytäkirjamerkintä:** Tämän kohdan määräysten ohella noudatetaan, mitä lisäksi kaupunginhallituksen päätöksissä 20.10.1966, § 2804, ja 9.3.1967, § 730, on määrätty.

* Milloin työ suoritetaan paikassa, jossa työntekijällä ei ole tilaisuutta lämpimään aterian nauttimiseen ja jossa työntekijällä normaalia kulkutietä käyttäen on ruokailupaikalle enemmän kuin 600 m, maksetaan hänelle eväsrahana 3,31 mk päivässä edellyttäen, ettei työntekijäin kuljetusta ruokailupaikalle ole kaupungin toimesta järjestetty. Eväsrahaa ei suoriteta sellaisilta päiviltä, jolloin työajan lyhyden takia varsinaista ruokailuaikaa ei ole.

* Jos jollakin laitoksella satunnaisen työn vähyyden takia on liikaa työvoimaa, siirretään asianomaisten virastojen ja laitosten toimesta työntekijöitä sellaisille kaupungin laitoksille, joissa on työvoiman puutetta.

* Ne kaupunkiin työsuhteessa olevat omaa autoa ajavat autonkuljettajat, joille työn vähyyden vuoksi ei ole jatkuvasti voitu järjestää kaupungin töitä, ovat mikäli heidät uudelleen otetaan kaupungin ajoihin, edelleenkin työsuhteessa kaupunkiin.

Työnsaannissa asetetaan etusijalle ne omaa autoaan ajavat kuljettajat, jotka ovat työsuhteessa kaupunkiin ja näistä etusijalle ne, joilla on eniten palvelusvuosia kaupungin palveluksessa.

* Niille kaupungin työntekijöille, jotka luottamusmiehinä joutuvat työaikanaan osallistumaan luottamusmiesten palkkiosäännön 2 ja 3 §:ssä tarkoitettuihin kokouksiin, korvataan täten aiheutunut ansion menetys.

* Kieltäytymistä suorittamasta sellaista työtä, johon ei ole järjestetty työturvallisuusmääräysten ja -ohjeiden mukaisia turvalaitteita, ei ole pidettävä työ sopimuksen vastaisena työstä kieltäytymisenä.

* Ne tämän työehtosopimuksen ylittävät etuisuudet, jotka mainitaan liikennelaitoksen johdon ja työntekijäin välillä 8 päivänä toukokuuta 1952 tehdyn pöytäkirjan 3 §:n 6.—12. kohdassa ja 4 §:ssä, säilytetään ennallaan. Mainitut etuisuudet perustuivat alkuaan Helsingin kaupungin sekä Raitiotie- ja Omnibus Oy:n välisen kauppakirjan 12 §:ään, ja on niiden sovellutusala laajennettu koskemaan myös uusia työntekijöitä.

18 §

Luottamusmiehet

1. Tähän työehtosopimukseen sidotulla ammattiyhdistyksellä on oikeus asettaa jokaiselle työpaikalle työpaikan työntekijöistä valittu luottamusmies valvomaan työehtosopimuksen noudattamista.

2. Ammattiyhdistyksellä on niin ikään oikeus valita kaupungin työntekijäin keskuudesta pääluottamusmies, tai kun otetaan huomioon paikalliset olosuhteet ja entinen käytäntö, useampia pääluottamusmiehiä, joiden valinnasta on kirjallisesti ilmoitettava asianomaiselle viranomaiselle. Pääluottamusmiehellä on oikeus hänen tehtäviinsä kuuluvissa asioissa käydä työaikana laitoksen työpaikoilla sovittuaan sopivasta ajankohdasta oman työnjohtajansa kanssa. Pääluottamusmiehellä on myös oikeus työaikana käydä tästä sopimuksesta johtuvien asioiden järjestelyä varten eri virastoissa sovittuaan tästä työnjohdon kanssa. Pääluottamusmiestä älköön erotettako tai siirrettäkö, mikäli kyseessä ei ole tilapäistyöntekijä, kesken hänen pääluottamusmiestoimikauttaan. Työnantajalla on kuitenkin työsopimuslain 43 §:ssä mainituissa tapauksissa, lukuunottamatta sairaustapauksia, oikeus työsopimuksen purkamiseen.

3. Kaupunki korvaa sen ansion, jonka luottamusmiehet menettävät toimiessaan työajalla joko paikallisissa neuvotteluissa tai toimiessaan muutoin työnantajan kanssa sovituissa tehtävissä. Palkka luottamusmiestehtävien suorittamiseen käytetyltä ajalta lasketaan sen suuruiseksi, kuin minkä luottamusmies, jos hän olisi suorittanut varsinaista työtään, samana aikana olisi todennäköisesti ansainnut, tai milloin tätä ansiota ei voida arvioida, muiden vastaavana aikana samaa tai lähinnä samaa työtä suorittaneiden työntekijäin keskimääräisen tuntiansion suuruiseksi. Jos pääluottamusmies suorittaa työnantajan kanssa sovittuja tehtäviä varsinaisen työajan jälkeen, maksetaan näin menetetyistä ajasta ylityökorvaus.

4. Luottamusmiehiä älköön toimensa vuoksi siirrettäkö ilman pätevää syytä toiselle työpaikalle.

19 §

Ammattiyhdistyksen edustajan kuuleminen

1. Sopimukseen sidotulle paikalliselle yhdistykselle varataan tilaisuus neuvotteluihin tai yhdistyksen edustaja kutsutaan kuultavaksi ennen lopullisten päätösten tekemistä työehtosopimukseen liittyvissä muissakin kuin sopimuksen tulkintaa ja soveltamista koskevissa asioissa, jos niillä on yleisempää merkitystä.

2. Jos työntekijä katsoo tulleeensa erotetuksi ilman pätevää syytä, on hänellä oikeus saattaa asia sopimukseen sidotun ammattiyhdistyksen välityksellä asianomaisen kunnallisen viranomaisen käsiteltäväksi. Kuultuaan ammattiyhdistystä sanottu viranomainen päättää asiasta. Jos työstä erottaminen raukeaa, saa työntekijä täyden palkan siltä ajalta, minkä hän on ollut estettynä olemasta työssä.

20 §

Neuvottelumenettely tulkinta- ja soveltamisriitojen ratkaisemiseksi

1. Työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevan erimielisyyden sattuessa on työnantajan edustajan ja toisaalta työntekijän tai häntä edustavan luottamusmiehen pyrittävä välittömästi neuvonpidolla selvittämään erimielisyydet.

2. Mikäli asiaa ei saada edellä tarkoitetulla tavalla selvitettyksi, voidaan se siirtää tehtävään määrätyn, työnantajaa edustavan viranomaisen ja paikallisen ammattiyhdistyksen kesken neuvoteltavaksi (paikallisneuvottelut).

3. Ellei paikallisneuvotteluissa päästä ratkaisuun, voi sopimukseen osallinen saattaa asian käsiteltäväksi keskusneuvotteluissa, joita käydään Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan ja Suomen kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liitto ry:n (KTV) kesken.

4. Vaatimus keskusneuvottelujen käymisestä on puhevallan menettämisen uhalla tehtävä kolmen kuukauden kuluessa paikallisneuvottelujen päättymisestä.

5. Riidan laadusta tai muista erityisistä syistä johtuen voi sopimukseen osallinen saattaa työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevan erimielisyyden suoraan käsiteltäväksi keskusneuvotteluissa.

6. Paikallisneuvottelut on aloitettava kahden viikon ja keskusneuvottelut kolmen viikon kuluessa siitä, kun vastapuolelle on annettu vaatimus, jossa neuvottelujen kohteeksi tulevat asiat on ilmoitettu, elleivät osapuolet sovi pidemmästä määräajasta. Keskusneuvottelujen käymistä koskeva vaatimus on jätettävä kirjallisesti.

7. Neuvottelut katsotaan päättyneiksi sinä päivänä, jona neuvotteluosapuolet ovat yhteisesti niin todenneet, tai kun jompikumpi neuvotteluosapuolista on kirjallisesti ilmoittanut katsovansa neuvottelut omalta osaltaan päättyneiksi.

Paikallis- ja keskusneuvotteluissa pidetään pöytäkirjaa, joka tarkastetaan neuvotteluosapuolten sopimalla tavalla.

21 §

Neuvottelu- ja kanneoikeuden vanhentuminen

1. Työehtosopimukseen perustuvaa vaatimusta koskevan riidan ratkaisemiseksi on neuvotteluja puhevallan menettämisen uhalla vaadittava vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana vaatimuksen perusteena oleva tapahtuma on sattunut tai olosuhde syntynyt.

2. Kannetta työtuomioistuimessa ei saa panna vireille ennenkuin on käyty tässä sopimuksessa tarkoitetut keskusneuvottelut.

Kanne työtuomioistuimessa on puhevallan menettämisen uhalla pantava vireille neljän kuukauden kuluessa keskusneuvottelujen päättymisestä.

22 §

Hyvityssakot

Työehtosopimukseen osallisten ja siihen muutoin sidottujen vastuu määräytyy lain mukaan.

23 §

Työehtosopimuksen voimassaoloaika ja irtisanominen

1. Työehtosopimus liitteineen tulee voimaan heti sen tultua allekirjoitetuksi. Voimassaoloaika päättyy 31. 3. 1972, josta päivästä se jatkuu yhden vuoden kerrallaan, jollei jompikumpi sopimuspuoli ole sitä viimeistään kolmea kuukautta ennen sen päättymiseksi määrättyä aikaa irtisanonut tai sopimusosapuolet ole sitä irtisanomatta muuttaneet. Irtisanomisesta huolimatta noudatetaan sopimusmääräyksiä kuitenkin siihen saakka, jolloin neuvottelujen uudesta sopimuksesta on todettu päättyneen.

2. Jos työehtosopimus irtisanotaan, on irtisanovan osapuolen samalla tehtävä pääkohdittainen ehdotus uudeksi sopimukseksi. Neuvottelut uudesta sopimuksesta on aloitettava viipymättä, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa irtisanomisesta.

Ote

Pöytäkirja kaupunkien ja kauppaloitten tunti-palkkaisten työntekijäin työehtosopimuksen allekirjoitustilaisuudesta. Tilaisuudessa, joka pidettiin Helsingissä Kaupunkiliiton toimistossa, tammikuun 11 päivänä 1971 alkaen kello 8.30, edustivat Kunnallista sopimusvaltuuskuntaa puheenjohtaja, varatuomari Tapani Virkkunen ja toimistonjohtaja Teuvo Varjas sekä Suomen kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liitto ry:tä (KTV) puheenjohtaja Reino Heinonen ja liittosihteeri Jaakko Riikonen. Puheenjohtajana toimi varatuomari Tapani Virkkunen ja pöytäkirjan pitäjänä osastopäällikkö Juhani Viitanen.

— — —

2 §

Hyväksyttiin ja allekirjoitettiin Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan ja Suomen kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liitto ry:n (KTV) välinen kaupunkien ja kauppaloitten tuntipalkkaisten työntekijäin työehtosopimus, joka on tehty ns. UKK-sopimuksen tarkoittamassa määrääjässä ja joka niin ollen tulee voimaan 1. 1. 1971 lukien.

3 §

Sovittiin, että 1. 1. 1971 voimaan tulevan työehtosopimuksen alaisten työntekijäin 31. 12. 1970 voimassa olevia palkkoja tarkistetaan tammikuun 1 päivästä 1971 lukien työehtosopimuksen liitteenä olevien palkkahinnoittelujen edellyttämään tasoon, kuitenkin siten, että korotus on vähintään 22 penniä tunnilta. Sen palkanmaksukauden alusta, joka on lähinnä syyskuun 1 päivää 1971, korotetaan palkkoja 20 pennillä tunnilta.

4 §

Todettiin, että perustuntipalkkoja on työehtosopimuksen liitteenä olevassa palkkahinnoittelussa eri palkkaryhmien kohdalla kaikissa paikkakuntakalleusluokissa lisäksi korotettu seuraavasti:

palkkaryhmä	tarkistus penneinä
I	12
II	12
III	13
IV	13
V	13
VI	14
VII	14

ja vuosina 1969 ja 1970 maksettu yhteensä 40 pennin suuruinen erillislisä on nyt sisällytetty perustuntipalkkoihin.

5 §

Sovittiin, että kaupunkien ja kauppaloitten urakkahintoja (ns. omat urakat) korotetaan sopimuskauden alussa 10 %:lla ja 1.9.1971 näin saatuja urakkahintoja edelleen 3 %:lla. Sopimuskauden alusta lukien ei enää makseta urakka- eikä aikatyössä tähänastisten työehtosopimusten mukaista tai niiden muutoin edellyttämää 40 pennin suuruisia erillislisää tunnilta.

Urakkahintojen tarkistus toteutetaan siten, että paikallisesti osapuolten kesken todetaan käytössä olleet urakkahinnat ja tarkistuksen niihin aiheuttamat korotukset.

6 §

Markka- ja pennimääräisiä lisä tarkistetaan samoin kuin 5 §:ssä tarkoitettuja urakkahintoja.

7 §

Sovittiin, että mikäli työehtosopimuksen 10 §:n 2. kohdan tarkoittamia urakkahinnoitteluja korotetaan asianomaisen alan työehtosopimuksen tekemisen yhteydessä enemmän kuin nyt kysymyksessä olevan sopimuskauden yleiskorotus edellyttää, niin kaupungeissa ja kauppaloissa tuntipalkkaisille työntekijöille nyt tällaisten urakkahintojen lisäksi maksettavaa prosentuaalista ns. työaikalisää pienennetään vastaavasti.

8 §

Sovittiin, että paikallisesti sovittujen kokonaistuntipalkkojen tarkistuksessa perustuntipalkkaa vastaavaa osaa korotetaan yleiskorotusta vastaavalla määrällä ja että kokonaistuntipalkkaan sisältyvien lisien suhteellinen osuus säilytetään ennallaan.

9 §

Sovittiin, että työehtosopimuksen alaisten työntekijäin palvelusuhteen ehdot ja niiden perusteella muodostunut palkkataso säilytetään, palkkatasoon luettuna myös mahdollisesti maksettu edellä 4 ja 5 §:ssä tarkoitettu 40 pennin erillislisä, siinäkin tapauksessa, että ne ylittävät tämän sopimuksen mukaisen palkkatason, sellaisina kuin ne olivat joulukuun 31. päivänä 1970, kuitenkin niin, että näitäkin palkkoja korotetaan 1.1.1971 lähtien 22 pennillä sekä 2 %:lla ja sen palkanmaksukauden alusta, joka on lähinnä syyskuun 1 päivää 1971, lähtien 20 pennillä tunnilta.

Samoin sovittiin, että työehtosopimusosapuolten tekemään sopimukseen, työsopimukseen taikka asianomaisen viranomaisen tekemään lainvoimaan saaneeseen päätökseen perustuvat työntekijäin etuudet säilytetään sellaisina kuin ne olivat 31.12.1970.

— — —

14 §

Työehtosopimuksen alaisten osalta toteutetaan vastaavat vapaa-ajan tapaturmavakuutusta koskevat järjestelyt kuin yksityisellä puolellakin.

15 §

Mikäli työntekijä on antanut siihen valtuutuksen, ammattiyhdistysten jäsenmaksut peritään Kaupunkiliiton ao. suosituksen mukaisesti kaupungin toimesta työntekijän palkasta ja työntekijälle annetaan vuoden päätyttyä verotusta varten todistus pidätetystä summasta.

16 §

Kaupungeissa ja kauppaloissa perustetaan liitteen mukaisessa sopimuksessa tarkoitettu työturvallisuustoimintaa koskeva organisaatio.

17 §

Naispuoliselle työntekijälle myönnetään hakemuksesta raskauden ja synnytyksen vuoksi synnystyslomaa täysin palkkaeduin ajaksi,

johon sisältyy 72 arkipäivää ja joka alkaa 24 arkipäivää ennen laskettua synnytyisaikaa. Jos synnytys tapahtuu aikaisemmin kuin 24 päivää ennen laskettua synnytyisaikaa, alkaa synnytysloma synnytyspäivää seuraavasta päivästä lukien. Äitiysraha suoritetaan tällöin työntekijän työnantajana olevalle kaupungille, kauppalalle tai maalaiskunnalle sairausvakuutuslain 28 §:n 1 momentissa säädettyjen perusteitten mukaisesti.

18 §

— — —

2. Mikäli sopimuskauden aikana muutoin ilmenee paikallisia epäkohtia ja niiden korjaamista päästään yksimielisyyteen paikallisissa neuvotteluissa, voidaan asia vastaavalla tavalla alistaa Kunnallisen sopimusvaluuskunnan ja Suomen kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liitto ry:n (KTV) käsiteltäväksi.

— — —

TUNTI- JA URAKKAPALKKAISTEN TYÖNTEKIJÄIN LOMAPALKKAA KOSKEVA SOPIMUS.

Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan ja Suomen kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liitto r. y:n (KTV) allekirjoittama tammikuun 11 p:nä 1971.

Kunnallinen sopimusvaltuuskunta ja Suomen kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liitto r. y. ovat työntekijäin vuosilomasta annetun lain 17 §:n 2 momentin ja 17 a §:n nojalla sopineet seuraavaa:

1 §. Tämän sopimuksen määräyksiä sovelletaan sellaisiin kaupungin palveluksessa työsopimussuhteessa oleviin työntekijöihin, jolta tarkoitetaan työntekijäin vuosilomasta annetun lain 8 §:n 2 momentissa. Sopimus ei kuitenkaan koske työntekijää metsä- ja ulittotyössä tai työntekijäin vuosilomasta annetun lain 13 §:n 1 momentissa tarkoitettussa lastaus- ja purkaustyössä.

2 §. Keskituntiansio

1) Työntekijäin vuosilomapalkan laskentaperusteena on keskituntiansio, joka saadaan siten, että lomanmääräytymisvuonna työssäolon ajalta työntekijälle maksettu tai maksettavaksi erääntynyt palkka, hätätyöstä ja lain tai sopimuksen mukaisesta ylityöstä peruspalkan lisäksi maksettavaa korotusta lukuunottamatta, jaetaan säännöllisten työtuntien määrällä.

Päiväpalkka

2 a) Lomanmääräytymisvuodelta lasketaan päiväpalkka kertomalla keskituntiansio luvulla 40/6 (6,67). Jos säännöllinen vuorokautinen työaika on ollut lyhyempi kuin 8 tuntia, lasketaan päiväkerroin vastaavasti jakamalla viikon säännöllisten työtuntien lukumäärä 6:lla.

Enintään viiden päivän pituiseen vuosilomaan oikeutetulle työntekijälle maksettava vuosilomapalkka tai loman korvaus lasketaan kuitenkin siten, että päiväpalkka saadaan kertomalla keskituntiansio luvulla 8.

Vuosilomapalkka

2 b) Vuosilomapalkka saadaan kertomalla lomanmääräytymisvuodelta laskettu päiväpalkka lomapäivien lukumäärällä.

Korjausprosentti

3) Edellä 2 b-kohdan mukaan laskettua vuosilomapalkkaa korotetaan korjausprosentilla, joka on yhtä suuri kuin se korjausprosentti, jolla yleisten työmarkkinain keskusjärjestöjen (STK, SAK) välisten sopimusten mukaan vuosiloma-ajan palkkaa ja loman korvausta on kulloinkin korotettava. Tässä tarkoitettu korjausprosentti on lomanmääräytymisvuoden 1.4.1969-31.3.1970 loman osalta 6,4 %. Korjausprosentti lomanmääräytymisvuoden 1.4.1970-31.3.1971 osalta ilmoitetaan sitten, kun em. järjestöt ovat siltä sopineet.

3 §. Loman korvaus

Työsuhteen päättyessä lasketaan työntekijän vuosilomasta annetun lain 11 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettu loman korvaus niin kuin vuosilomapalkan laskemisesta on edellä 2 §:n 1- ja 2-kohdissa sovittu.

Laskettaessa loman korvausta työntekijälle, jonka työsuhde on jatkunut koko lomanmääräytymisvuoden ajan, otetaan kuitenkin tämän lomanmääräytymisvuoden osalta huomioon myös 2 §:n 3-kohdan määräykset.

Laskettaessa loman korvausta sellaiselle työntekijälle, jonka työsuhde työnantajan suorittaman irtisanomisen johdosta katkeaa kesken lomanmääräytymisvuoden, mutta joka on ollut kunnan palveluksessa keskeytymättä kulumassa olevaa lomanmääräytymisvuotta edeltäneen koko lomanmääräytymisvuoden ajan, otetaan niin ikään huomioon myös 2 §:n 3-kohdan määräykset korottamalla loman korvaus viimeksi päättyneen lomanmääräytymisvuoden korjausprosentilla.

Asevelvollisuutta vakinaisessa palveluksessa suorittamaan samoin kuin myös eläkkeelle lähtevän työntekijän lomankorvaus lasketaan kuitenkin aina noudattaen, mitä 2 §:n 1-3 kohdissa on vuosilomapalkasta määrätty.

Taulukko I A:

Lomapalkan laskeminen lomanmääräytymisvuodelta 1.4.1970-31.3.1971 ja lomakorvauksen laskeminen mainitulta lomanmääräytymisvuodelta niissä tapauksissa, joissa kertoimen tulee lomapalkkasopimuksen mukaan sisältää sellainen korjausprosentti, jonka suuruus on 6,4. Tätä taulukkoa käytetään kuitenkin enintään siihen saakka, jolloin uusi korjausprosentti on ilmoitettu.

Lomapäivien lukumäärä	Kerroin	Lomapäivien lukumäärä	Kerroin
1	7.10	19	134.90
2	14.20	20	142.00
3	21.30	21	149.10
4	28.40	22	156.20
5	35.50	23	163.30
6	42.60	24	170.40
7	49.70	25	177.50
8	56.80	26	184.60
9	63.90	27	191.70
10	71.00	28	198.80
11	78.10	29	205.90
12	85.20	30	213.00
13	92.30	31	220.10
14	99.40	32	227.20
15	106.50	33	234.30
16	113.60	34	241.40
17	120.70	35	248.50
18	127.80	36	255.60

Taulukko I B:

Lomakorvauksen laskeminen lomanmääräytymisvuodelta 1.4.1970-31.3.1971 niissä tapauksissa, joissa kertoimen lomapalkkasopimuksen mukaan ei tule sisältää 6,4 %:n suuruisia korjausprosenttia. Tätä taulukkoa käytetään kuitenkin enintään siihen saakka, jolloin uusi korjausprosentti on ilmoitettu.

Lomapäivien lukumäärä	Kerroin	Lomapäivien lukumäärä	Kerroin
1	6.67	19	126.73
2	13.34	20	133.40
3	20.01	21	140.07
4	26.68	22	146.74
5	33.35	23	153.41
6	40.02	24	160.08
7	46.69	25	166.75
8	53.36	26	173.42
9	60.03	27	180.09
10	66.70	28	186.76
11	73.37	29	193.43
12	80.04	30	200.10
13	86.71	31	206.77
14	93.38	32	213.44
15	100.05	33	220.11
16	106.72	34	226.78
17	113.39	35	233.45
18	120.06	36	240.12

4. HELSINGIN KAUPUNGIN TUNTIPALKKAISIA TYÖNTEKIJÖITÄ KOSKEVA PALKKAHINNOITTELU.

Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan ja Suomen kunnallisten
työntekijäin ja viranhaltijain liitto r.y:n (KTV) allekirjoit-
tama tammikuun 11 p:nä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1970:33)

1 §. PERUSTUNTIPALKAT.

Huom! Aikaisemmin maksettua 40 pennin erillislisää tunnilta ei
enää makseta.

Palkkaryhmä 1 5,49 mk (1.9.1971 alkaen 5,69 mk)

- 102 Asfalttityöntekijäin etumiehet
- 100 Esimiehet
- 124 Hienomekaanikot
- 234 Maalarit, vanhemmat
- 101 Mittaus- ja kairausetumiehet

Palkkaryhmä 2 5,37 mk (1.9.1971 alkaen 5,57 mk)

- 123 Erikoistarkistajat, sähkölaitoksella
- 161 Höyryjyriensä käyttäjät
- 163 Kaivukoneiden käyttäjät, ei traktorikaivurien
- 260 Kirjansitojat, vähintään 8 vuotta ammatissa olleet täysin
ammattitaitoiset
- 171 Maansiirtotraktorien ja traktorikaivurien käyttäjät,
vähintään 9 tonnin
- 179 Moottorihinaajan kuljettajat
- 223 Panostajat
- 267 Ratavartijat
- 175 Tiehöylien kuljettajat

Palkkaryhmä 3 5,20 mk (1.9.1971 alkaen 5,40 mk)

- 120 Akunkorjaajat, vanhemmat
- 200 Asfalttityöntekijät, valurit
- 230 Autokorinkorjaajat ja autokoripeltisepät, vanhemmat
- 201 Betoniraudottajat, ammattitaitoiset
- 202 Betonivalurit, putkivalimossa
- 162 Höyrykattilan lämmittäjät, suurteho höyrykattilat
- 125 Jäähdyttäjän korjaajat

× -merkki: Palkkahinnoittelussa uusi tai muutettu kohta.

- 203 Kaasu-uunimuurarit
 220 Kadunlaskijat
 111 Kahlusukeltaajat, ammattitaitoiset
 254 Kairausmiehet, täysin ammattitaitoiset
 263 Kalliosuojanhoitajat, suoja varustettu täyd. LVI-laitteilla
 250 Kalustonhoitajat
 204 Kattilamuurarit
 126 Kellosepät
 231 Kirvesmiehet, muissa kuin 4. palkkaryhmän kohdalla mainituissa töissä
 221 Kivenhakkurit, verkko-, vinkkeli- ja tukimuuritöissä
 222 Kiviporarit
 127 Kojeidien asentajat, vanhemmat, kaasulaitoksella
 128 Koneasentajat, täysin ammattitaitoiset
 165 Koneenhoitajat, kaasu- ja sähkölaitoksella
 205 Laattatyöntekijät
 252 Laitosmiehet, vanhemmat
 253 Lämmöntarkkaajat, kaasulaitoksella
 383 Maalarit, nuoremmat
 172 Maansiirtotraktorien ja traktorikaivurien käyttäjät, 5—9 tonnin
 166 Mammuttipumppujen käyttäjät
 130 Mittarimekaanikot
 129 Mittarinkorjaaajat, vanhemmat
 131 Mittarintarkistajat, täysin ammattitaitoiset, kaasu-, sähkö- ja vesilaitoksella
 255 Mittausaseman päivystäjät, kaasulaitoksella
 256 Mittausmiehet, täysin ammattitaitoiset
 168 Moottorinosturien, liikkuvien, myös torninosturien kuljettajat
 264 Moottoripolttoainejakelun hoitajat
 206 Muurarit
 170 Pumppumiehet, sähkölaitoksella
 153 Putkiasentajat, vanhemmat
 257 Puutarha-apulaiset, täysin ammattitaitoiset
 266 Raidemiehet
 207 Rapparit
 133 Renkaanvulkanoijat
 236 Sahanasettajat
 237 Sahurit, paitsi 5. palkkaryhmässä mainitut
 137 Satamanosturien korjaaajat
 174 Satamanosturien käyttäjät
 208 Sementtityöntekijät, ammattitaitoiset
 417 Seulojat, kiinteällä seulalla, kaasulaitoksella

- 135 Sähkökone- ja kojeasentajat sähkölaitoksella toimivat ja heihin täysin verrattavat
- 258 Teurastajat
- × 270 Ulkoilualueiden työntekijät, täysin ammattitaitoiset, vaativissa tehtävissä
- 261 Urheilukentän hoitajat, täysin ammattitaitoiset, vaativissa tehtävissä
- 268 Vaatturit

Vanhemmat ammattimiehet seuraavissa ammateissa:

- 121 autonasentajat,
- 122 autosähköasentajat,
- 150 hitsaajat,
- 151 jyräjät,
- 152 pelti- ja levysepät,
- 235 puusepät,
- 154 sepät,
- 155 sorvarit,
- 134 sähköasentajat,
- 157 vasartajat,
- 156 viilarit,
- 158 sekä muut ammattioppiin nähden edellä mainittuihin rinnastettavat metallialan ammattityöntekijät.
- 136 Vaununkorjaajat, vanhemmat, liikennelaitoksella
- 238 Verhoilijat, vanhemmat
- 259 Väliseinäntekijät

Palkkaryhmä 4 5,05 mk (1.9.1971 alkaen 5,25 mk)

- 300 Akunkorjaajat, nuoremmat
- 160 Asfalttikoneiden käyttäjät
- 360 Asfalttityöntekijät, keittäjät ja hiertäjät
- 262 Auto- ja raitiovaunuhoitotyöntekijät, vaativissa tehtävissä, liikennelaitoksen halleilla
- 380 Autokorinkorjaajat ja autokoripeltisevät, nuoremmat
- 340 Autonkuljettajat, myös erikoisauton; vanhemmat, vähintään 4 vuotta ammattimaisessa ajossa toimineet
- 402 Erikoisratatyöntekijät
- 344 Höyrykattilan lämmittäjät, korkeapainekattilat ja suurteho-vesikattilat
- 112 Kahluusukeltaajat, muut kuin 3. palkkaryhmässä mainitut
- 422 Kalliosuojanhoitajat, suoja varustettu B- tai C-luokan laitteilla

- 251 Kemiällisen työn tekijät, vanhemmat vesilaitoksella
- 381 Kirvesmiehet, teline-, tukemis- ja niihin verrattavissa töissä
- 370 Kivimiehet, meisseli- ja tukimuuritöissä (ei hakkurit)
- 303 Kojeiden asentajat, nuoremmat
- 406 Koksiniemurkskaajat, kaasulaitoksella
- 403 Kompressorien käyttäjät
- 423 Konejuntausmiehet, satamarakennusosastolla
- 232 Konepuusepät, työpajoissa
- 407 Kuljetinlaitteiden hoitajat
- × 327 Laitosmiehet, nuoremmat, metallialan ammattikoulutuksen omaavat
- 348 Lakaisukoneiden ja lumensulattimien käyttäjät
- 410 Metsänhoitotyöntekijät, täysin ammattitaitoiset
- 305 Mittarinkorjaaajat, nuoremmat
- 306 Mittarintarkistajat
- 167 Moottorijyrien kuljettajat
- 169 Nostokurjen käyttäjät

Nuoremmat ammattimiehet seuraavissa ammateissa:

- 302 autonasentajat,
- 301 autosähköasentajat,
- 320 hitsaajat,
- 321 jyrsijät,
- 322 pelti- ja levysepät,
- 384 puusepät,
- 324 sepät,
- 325 sorvarit,
- 308 sähköasentajat,
- 326 viilarit,
- 328 sekä muut ammattioppiin nähden edellä mainittuihin rinnastettavat metallialan ammattityöntekijät.
- 411 Pumppumiehet, puhdistuslaitoksissa
- 363 Putkenlaskijat
- 323 Putkiasentajat, nuoremmat
- 362 Rakennusalan ammattityöntekijät vähemmän vaativissa ammattitöissä.

Merkintä:

Vähemmän vaativiksi rakennusalan ammattitöiksi katsotaan tässä palkkaryhmässä mainittujen rakennusalan nimikkeiden lisäksi:

betonikärääjän ja sullojan sekä myllärin työt,
nostokoneen käyttö sekä

väliaikaisten vesi- ja sähköjohtotöiden ja muiden niihin verrattavien töiden suoritus.

- 414 Ratatyöntekijät, työmoottorivaunua ajavat liikennelaitoksella
- 132 Renkaankorjaajat, työpajoissa
- 525 Ruoppaaja- ja kaivajatyöntekijät
- 535 Tiilenkantajat, ulkomuurauksessa
- 343 Traktorien käyttäjät, alle 5 tonnin
- 178 Täryjyriä ja -levyjä käyttäjät
- × 265 Ulkoilualueiden työntekijät, täysin ammattitaitoiset
- 351 Urheilukentän hoitajat, täysin ammattitaitoiset
- 538 Uunimiehet, kaasulaitoksella
- 352 Varastotyöntekijät erittäin vaativissa tehtävissä
- 310 Vaununkorjaajat, nuoremmat, liikennelaitoksella
- × 426 Venelaiturityöntekijät, vaativissa tehtävissä
- 385 Verhoilijat, nuoremmat

Palkkaryhmä 5 4,81 mk (1.9.1971 alkaen 5,01 mk)

- 400 Aputeurastajat
- 361 Asfalttityöntekijät, sepelin ja emulsion levittäjät
- 401 Auto- ja raitiovaunuhoitotyöntekijät, vähemmän vaativissa tehtävissä liik.laitoksen halleilla
- 342 Autonkuljettajat, nuoremmat
- 506 Hinaajalaivojen ja proomujen tuntityöntekijät
- 345 Höyrykattilan lämmittäjät, matalapainekattilan
- 519 Kaatopaikkojen vastaavat työntekijät ja piirilakaisijat
- 421 Kairausmiehet, nuoremmat
- 605 Kaivukoneiden käyttäjien apulaiset
- 404 Katujohtopesäkkeiden tyhjentäjät kaasulaitoksella
- 405 Kemiallisen työn tekijät, nuoremmat, vesilaitoksella
- 509 Koksityöntekijät
- 424 Laitosmiehet, nuoremmat
- 511 Maanjyrsinkoneiden ja muiden moottorikäyttöisten puutarhakoneiden käyttäjät
- 304 Mittarinasentajat ja -vaihtajat, vanhemmat, kaasulaitoksella
- 311 Mittarinasentajat ja -vaihtajat, vanhemmat, vesilaitoksella
- 548 Mittarinpuhdistajat, kaasulaitoksella
- 425 Mittausmiehet, nuoremmat
- 521 Puhdistuslaitoksissa työskentelevät
- 419 Puistotyöntekijät, täysin ammattitaitoiset
- 523 Rasvarit
- 415 Ratatyöntekijät, urheilukenttien
- 413 Ratatyöntekijät, vanhemmat

- 416 Sahurit, pilkkomakoneessa
- 614 Sementtityöntekijät, apulaiset
- 530 Seulojat, liikkuvalla seulalla, kaasulaitoksella
- 350 Sähkönosturien ja -vintturien käyttäjät
- 536 Tuhkankärrääjät, sähkölaitoksella
- × 420 Ulkoilualueiden työntekijät, ammattitaitoiset
- 540 Vaihtotyöntekijät
- 418 Varastotyöntekijät monipuolisissa tehtävissä
- 541 Vaunun alustan ja vaunussa olevan moottorin sekä osien pesijät
- 542 Viemärinpuhdistajat

Palkkaryhmä 6 4,62 mk (1.9.1971 alkaen 4,82 mk)

- 504 Hevosmiehet
- × 543 Konepesijät keskuspesulassa
- 517 Puistotyöntekijät, ammattitaitoiset
- 524 Ratatyöntekijät, nuoremmat
- 527 Sekatyöntekijät, vaativimpiinkin talorakennusalan sekatoihin tottuneet, vähintään yhden vuoden kaupungin palveluksessa olleet
- × 549 Venelaiturityöntekijät

Palkkaryhmä 7 4,45 mk (1.9.1971 alkaen 4,65 mk)

Apulaiset seuraavissa ammateissa:

- 601 autonasentajat,
- 602 autosähköasentajat,
- 604 hitsaajat,
- 607 pelti- ja levysepät,
- 609 puusepät,
- 615 sepät,
- 616 sähköasentajat,
- 619 viilarit,
- 603 sekä muut edellä mainittuihin rinnastettavat metallialan ammattityöntekijäin apulaiset.
- 501 Aputyöntekijät, kivitöissä
- 545 Autonapumiehet, ammattiajokortin omaavat
- 507 Kattila- ja konehuoneen puhdistajat, sähkölaitoksella
- 508 Kivimurskaamalla työskentelevät
- 606 Maalarin apulaiset
- 500 Miehet apu- ja puhtaanapitotyössä, teurastamalla
- 505 Hiilityössä työskentelevät, sähkölaitoksella

- 515 Mittarimaalajaat, sähkölaitoksella
- 514 Mittariasentajat ja -vaihtajat, nuoremmat, kaasulaitoksella
- 510 Mittariasentajat ja -vaihtajat, nuoremmat, vesilaitoksella
- 518 Paineilmatyökalujen käyttäjät
- 520 Pilkkajat, pilkkomakoneessa
- 612 Puistotyöntekijät raskaissa töissä
- 522 Puutarhatyöntekijät ja istutusten hoitajat
- 613 Ratatyöntekijät, apulaiset, liikennelaitoksella
- 544 Seka- ja aputyöntekijät vaativissa seka- ja aputöissä
- 531 Sekatyöntekijät, kaasulaitoksella sekä jätteiden ja roskien kaatopaikoilla
- 617 Sähköapuasentajat, liikennelaitoksella
- 533 Taimitarhatyöntekijät, raskaissa töissä
- 537 Urheilupaikkojen valvojat, vaativissa tehtävissä
- 539 Varastotyöntekijät
- 618 Vaununkorjaajat, apulaiset, liikennelaitoksella

Palkkaryhmä 8 4,32 mk (1. 9. 1971 alkaen 4,52 mk)

- 502 Autonapumiehet
- 577 Käymälärahastaja-siivoojat
- 562 Maalarit, naiset liikennelaitoksella
- 564 Mittarinpesijät, vesilaitoksella
- 633 Puistotyöntekijät
- × 621 Puistovartijat
- 634 Puutarhatyöntekijät
- 546 Ruiskumaalarit, vaihetyössä
- 528 Seka- ja aputyöntekijät
- 630 Työntekijät korjauspajojen, rakennustyömaiden ja miehistö-suojien siivous- ja puhdistustöissä
- 568 Vaununkorjaajien työryhmissä työskentelevät naftallapesijät sekä osien pesijät
- 636 Vaununsiivoojat

Palkkaryhmä 9 4,20 mk (1. 9. 1971 alkaen 4,40 mk)

- 573 Lajittelijat, keskuspesulassa
- 639 Mankeloijat, keskuspesulassa
- 632 Mittarinpuhdistajat, sähkölaitoksella
- 631 Mittarinmaalajaat, sähkölaitoksella
- 574 Ompelijat, keskuspesulassa
- 640 Pakkaajat, keskuspesulassa
- 610 Portinvartijat

- 575 Prässääjät, keskuspesulassa
 635 Taimitarhatyöntekijät
 637 Työntekijät siivous- ja puhdistustöissä
 611 Urheilupaikkojen valvojat
 620 Yövärtijät

Palkkaryhmä 10 4,45—4,81 mk (1. 9. 1971 alkaen 4,65—5,01 mk)

- 608 Putkiasentajat, oppiaikana
 532 Sähköapuasentajat, sähkölaitoksella

Oppilaat.

Perustuntipalkka		Ammatti- koodi	Opissaoloaika
— 31. 8. 1971	1. 9. 1971 ...		
3,21	3,41	900	—
3,41	3,61	„	1/2 vuotta
3,62	3,82	„	1 „
3,83	4,03	„	1 1/2 „
4,05	4,25	„	2 „
4,27	4,47	„	2 1/2 „
4,47	4,67	„	3 „
4,70	4,90	„	3 1/2 „

Nuoret työntekijät, jotka eivät ole oppisopimussuhteessa kaupunkiin ja joiden kanssa ei ole tehty pysyväisluonteiseksi tarkoitettua työsopimusta:

Perustuntipalkka		Ammatti- koodi	Ikä
— 31. 8. 1971	1. 9. 1971 --		
3,26	3,46	901	15-vuotiaat työntekijät
3,66	3,86	„	16- „ „
4,06	4,26	„	17- „ „

2 § ERINÄISET LISÄT

N:o Lisän nimi	Selostus
1. Aputyöntekijän urakkalisä	<p>A. Kaikissa laitoksissa maksettavat lisät.</p> <p>Jos apputyöntekijän työnopeus välittömästi määräytyy urakkaa suorittavan ammattityöntekijän työn perusteella tai hän suorittaa hinnoiteltua urakkatyötä aikatyönä, maksetaan hänelle 10 %:n hyvitys, joka lasketaan perustuntipalkasta.</p>
2. Hyvänmiehenlisä	<p>Sen mukaan, poikkeako työntekijän työtaito, työteho tai hänen tehtävänsä hänelle asettamat vaatimukset kulloinkin kyseessä olevan työntekijäryhmän yleisestä keskitasosta, voi asianomainen ylin työnjohto maksaa kunkin laitoksen työntekijöille hyvänmiehenlisää siten, että lisän suuruus on 5 % perustuntipalkasta noin 25 %:lla työntekijöistä, 10 % noin 25 %:lla työntekijöistä ja 15 % noin 20 %:lla työntekijöistä. Hyvänmiehenlisä voidaan tarvittaessa arvioida uudelleen.</p>
3. Jäidennostolisä	<p>Jäidennostossa ja laitureiden irtihakkuussa maksetaan 15 %:n lisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.</p>
4. Kiipeilylisä	<p>Siltä ajalta, jonka työntekijä joutuu työskentelemään korkealla puussa ilman tukevia tikkaita tms. apuvälineitä, maksetaan perustuntipalkasta laskettava 15 %:n lisä.</p>
5. Kuormauslisä	<p>Autonkuljettajille ja autonapumiehille maksetaan tavaroiden kuormaamisesta ja purkamisesta markkamääräistä raskaan ja likaisen työn lisää, jonka suuruus tavarana laadusta riippuen on joko 33 tai 22 (1. 9. 1971 alkaen 34 tai 23) penniä tunnilta. Jos kuormaus tai purkaus on koneellinen, maksetaan lisää ainoastaan työn likaisuuden perusteella. Jos koneelliset välineet ovat vain kuljetusmatkan toisessa päässä, joko kuormauk-</p>

sessä tai purkauksessa, maksetaan raskaan työn lisää vain puolet. Yliraskaan kuorma-auton (bruttopaino 9.500 kg) kuljettajalle maksetaan erikoiskorvausta 12 (1. 9. 1971 alkaen 12) penniä tunnilta.

Kuorma-auton ja kantavuudeltaan vähintään 1.000 kg pakettiauton kuljettajalle, joka työskentelee ilman apumiestä ja joutuu suorittamaan auton kuormauksen ja purkauksen, maksetaan erikoiskorotusta muiden mahdollisten korotusten lisäksi siten, että korotuksen suuruus on

- a) ajomatkan ollessa alle 15 km,
33 (1. 9. 1971 alkaen 34) penniä tunnilta
- b) ajomatkan ollessa 15—50 km,
22 (1. 9. 1971 alkaen 23) penniä tunnilta
- c) ajomatkan ollessa yli 50 km,
12 (1. 9. 1971 alkaen 12) penniä tunnilta.

- 6. Panostajan lisä
Työn vaarallisuudesta ja vastuullisuudesta johtuen maksetaan panostajalle 10 %:n erikoislisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.
- 7. Peltisepän vaarallisen työn lisä
Peltisepälle, joka työskentelee ilmeisesti vaarallisilla työpaikoilla, kuten ilman telineitä savupiipun ja keskuslämmityspiipun päällistä katettaessa räystäällä tai vastaavalla paikalla, maksetaan vaarallisen työn lisää, jonka suuruudesta asianomaiset sopivat kussakin tapauksessa keskenään.
- 8. Putkialan remonttilisä
Tuntipalkalla työskenteleville putkialan remonttimiehille maksetaan kaikissa palkkaryhmissä erikoista korjauslisää, jonka suuruus on enintään 15 % perustuntipalkasta.
- 9. Sähköalan vaarallisen työn lisä
Sähköalan vaarallisissa töissä maksetaan erikoista lisäkorvausta, jonka suuruudesta asianomaiset sopivat kussakin tapauksessa keskenään ottaen huomioon työn vaarallisuuden ja tarvittaessa kuultuaan luottamusmiehen mielipidettä.
Vaaralliseksi töiksi katsotaan kaikki ne työt, jotka on erikseen määrätty Suomen Metallityöväen Liiton ja Sähkötyönantajain Liiton

- sekä Voimalaitosten Työnantajaliiton välillä solmituissa työehtosopimuksissa.
10. Työpajojen autonasentajalisä
Korjaustyössä voidaan autonasentajille maksaa enintään 10 %:n korotus perustuntipalkasta laskettuna.
11. Työpajojen likaisen työn lisä
Työpajoilla tai työpajojen toimesta suoritettavissa erittäin likaisissa töissä maksetaan erillistä markkamääräistä lisää seuraavasti: Perustuntipalkan ollessa alle 4,81 mk (1. 9. 1971 alkaen 5,01 mk), 25 (1. 9. 1971 alkaen 26) penniä.
Perustuntipalkan ollessa 4,81 mk (1. 9. 1971 alkaen 5,01 mk) tai enemmän, 26 (1. 9. 1971 alkaen 27) penniä.
Erittäin likaisella työllä tarkoitetaan sellaista työtä, joka selvästi erottuu muista samalla alalla esiintyvistä likaisista töistä. Tällaisia töitä esiintyy mm.: koneosien käsinpesussa; moottorin purkamisessa; käytössä olleen ajoneuvon pelti- ja alustatyössä; vanhojen höyrykattilain puhdistuksessa ja korjauksessa; käytössä olleiden työkoneiden puhdistamisessa, purkamisessa ja korjaamisessa; jäädyttäjien korjauksessa; ajoneuvon lehti-jousityössä; työssä, jota suoritetaan sementtivalimon kulkunosturien päällä; konepajan lämpökanaaleissa suoritettavissa töissä ja pannu- ja pumppuhuoneissa; puhdistuslaitoksilla, kivenmurskaajissa ja sementtivalimolla suoritettavissa sähkötöissä. Erittäin likaisen työn lisää maksetaan vain, mikäli puhdistusta ei ole ennen työn alkamista suoritettu ja urakatyössä vain, mikäli työn likaisuutta ei ole otettu huomioon jo urakkahinnasta sovittaessa.
16. Erikoisammattimieslisä
Aikapalkalla työskenteleville vastuunalaisessa asemassa oleville ammattityöntekijöille voidaan erikoisammattimieslisänä palkkalautakunnan toimiston suostumuksella maksaa palkkaa, joka vähintään 25 %:lla tai enintään 40 %:lla ylittää asianomaisen perustun-

tipalkan. Täten korotettuun palkkaan sisältyy työntekijälle mahdollisesti kuuluva karkimieslisä.

B. Määrätyissä laitoksissa maksettavat lisät.

13. Aikaisen työn lisä Rakennusviraston puhtaanapito-osaston alaisissa töissä maksetaan katujen puhtaanapitotyössä, jos säännöllinen työaika määrätään alkavaksi kello 5.00, piirilakaisijoille ja muille vakinaisesti kaupungin palveluksessa katujen puhtaanapitotyössä oleville työntekijöille kello 5.00 ja 7.00 välisenä aikana suoritettua työstä 2,49 (1. 9. 1971 alkaen 2,56) mk:n lisäys tuntipalkkaan.
14. Ajokorttilisä Liikennelaitoksen autonasentajille, vaununkorjaajille ja ilmajohtojen asentajille, joilla on ja joilta vaaditaan linja-auton ajokortti, maksetaan 12 (1. 9. 1971 alkaen 12) pennin lisäys tunnilta.
15. Avoviemärlisä Rakennusviraston, satamalaitoksen, kiinteistöviraston sekä urheilu- ja ulkoiluviraston alaisissa töissä maksetaan sellaisten avoviemärien puhdistuksesta ja niihin suoritettavasta putken laskusta, jotka kuljettavat jatkuvasti pääasiallisesti talojen puhdistamatonta likavettä, sanottuun työhön osallistuvalla työntekijälle siltä ajalta, jonka hän joutuu tekemisiin likaveden kanssa, 43 %:n lisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.
17. Hajoituskaivon tyhjennys ym. lisä Rakennusviraston puhtaanapito-osaston sekä urheilu- ja ulkoiluviraston alaisissa töissä maksetaan hajoituskaivon tyhjennyksestä, makkilannan kuljetuksesta ja siinä käytettävien astioiden pesusta ja korjauksesta, ei kuitenkaan konepesusta, yleisten vedenheittopaikkojen virtsaseinämien suojakerroksien uusimisesta, saostuskaivojen tyhjennys- ja makkilannan kuljetusautojen sekä konekuorma-autojen peräosan korjauksesta, lakaisukoneiden lakaisulaitteiden korjauksesta ja harjatraktorien harjojen purkamisesta ja jät-

- teidenpolttolaitoksen kuonaketjun puhdistuksesta ja korjauksesta ja yleisten kuivakäymälöiden alaosan korjauksesta 22 %:n lisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.
18. Kattolisä Rakennusviraston, satamalaitoksen, kiinteistöviraston sekä urheilu- ja ulkoiluviraston alaisissa töissä maksetaan katoilla suoritettavasta tervaus- ja lumenluontityöstä harkinnan mukaan 22—43 %:n lisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.
20. Kärkimieslisä Teollisuuslaitosten sähköasentajille ja putki-asentajille sekä rakennusviraston Toukolan konekorjaamon sähköasentajille, jotka toimivat isommilla työpaikoilla työnjohdon määrääminä ns. kärkimiehinä, maksetaan erityistä kärkimieslisää 75 (1. 9. 1971 alkaen 77) penniä tunnilta.
21. Lakaisulisä Rakennusviraston puhtaanapito-osaston alaisissa töissä maksetaan piirilakaisijoille sekä kaatopaikoilla vastaavana työntekijänä toimivalle 15 %:n lisä ja muille kaatopaikoilla työskenteleville 10%:n lisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.
22. Liikennelaitoksen vuorotyölisä Liikennelaitoksen rataosastolla suoritetaan aikapalkalla työskenteleville vuorotyöntekijöille yövuorossa sekä aamuvuorossa kello 4.00—6.00 väliseltä ajalta toukokuun 1 ja syyskuun 30 päivien välisenä aikana 35 %:n ja lokakuun 1 ja huhtikuun 30 päivien välisenä aikana 25 %:n suuruista lisää, joka lasketaan perustuntipalkasta. Näihin lisiin sisältyvät varsinaiset vuorotyölisät.
23. Luokkahitsaajan erikoislisä Paineastiahitsaajalle, jolta vaaditaan ja jolla on sekä kaasuetä kaarihitsauskokeessa vähintään arvosana 3 putkihitsauksessa tai 4 levyhitsauksessa, maksetaan 68 (1. 9. 1971 alkaen 70) pennin erikoislisä työtunnilta. Paineastiahitsaajalle, jolta vaaditaan ja jolla on edellä mainittu arvosana vain kaasutai kaarihitsauskokeessa, maksetaan tämä erikoislisä ainoastaan hitsaukseen käytetyiltä työtunneilta.

24. Kairausmie-
ten erikoisliä Kairausmiehille voidaan talvisaikaan veden käytöstä ja pakkasesta johtuvien erittäin vaikeiden työolosuhteiden vallitessa suorittaa työnjohdon harkinnan mukaan enintään 26 (1. 9. 1971 alkaen 27) pennin suuruista eriyteisliää tunnilta.
25. Tunneliliä Rakennusviraston, satamalaitoksen, kiinteistöviraston sekä urheilu- ja ulkoiluviraston alaisissa töissä maksetaan tunnelia avattaessa ja edelleen rakennettaessa tunnelissa työskenteleville työntekijöille tunneliliää 40 (1. 9. 1971 alkaen 41) penniä tunnilta.
26. Vanhojen ra-
kennusten
korjausliä Rakennusviraston, satamalaitoksen, kiinteistöviraston sekä urheilu- ja ulkoiluviraston alaisissa töissä maksetaan vanhojen rakennusten korjaus- ja purkamistöissä (ei lisärakennistöissä) erityistä liää, jonka suuruus on 15 % perustuntipalkasta.
27. Viemäripuh-
distajaliä Rakennusviraston, satamalaitoksen, kiinteistöviraston sekä urheilu- ja ulkoiluviraston alaisissa töissä maksetaan viemäripuhdistajalle, joka joutuu työskentelemään viemärijohdon, syöksykaivon tai hajoituskaivon sisällä, 87 %:n liä, joka lasketaan perustuntipalkasta
28. Viemäriputki-
liä Rakennusviraston, satamalaitoksen, kiinteistöviraston sekä urheilu- ja ulkoiluviraston alaisissa töissä maksetaan vanhoja viemäriputkia korjattaessa putken purkamiseen ja laskemiseen osallistuville työntekijöille siltä ajalta, jonka he joutuvat tekemisiin likaveden kanssa, 43 %:n liä, joka lasketaan perustuntipalkasta.

29. Teollisuuslaitosten ja liikennelaitoksen erittäin likaisen työn lisät (Näihin liisiin sisältyvät mahdolliset muut likaisen työn korotukset)

Lisää sovelletaan kaikissa virastoissa ja laitoksissa niissä töissä, jotka on tässä kohdassa mainittu.

- a) Korotus perustuntipalkkaan 87 %.
- Hajotuskaivon korjaus- ja puhdistustyöstä.
  - Höyryvoima-aseamalla olevan kloorikalkkisekoittajan hoidosta sekä puhdistus- ja korjaustyöstä.
  - Kaasulaitoksella työstä tervakaivojen ja säiliöiden sisällä.
  - Kellareissa ja maassa olevien viemäripohjajohtojen puhdistamisesta.
  - Laitteen sisällä höyryvoimalaitoksella suoritettavasta lämminvesivaraajan (boilerin) kattilan tulipuolen ja savukanavien puhdistustyöstä sekä arinan puhdistus- ja korjaustyöstä.
  - Muilla kuin höyryvoimalaitoksilla lämminvesivaraajien (boilerien) sekä kattilatuubien ja niihin verrattavien savukanavien puhdistamisesta.
  - Sadevesikaivojen puhdistustyöstä, joka vaatii työskentelyä myös kaivon sisällä.
  - Sellaisista terveydelle vaarallisista, erittäin likaisista ja vaatteita syövyttävistä töistä, kuten esim. haposäiliöiden ja jäähdytyslaitosten jäähdyttäjien yms. puhdistus- ja korjaustyöstä.
  - Septic-tankkien korjaus- ja puhdistustyöstä.
  - Yleisten käymäläin WC-astioiden avaamisesta.
- b) Korotus perustuntipalkkaan 43 %.
- Höyryvoimalaitoksilla a) kohdassa mainitsemattomista käytettyjen kattiloiden sisäpuolella suoritettavista puhdistus- ja korjaustyöstä sekä kattilan varusteiden korjaustyöstä silloin kun työskentelypaikan viereinen kattila tai vähintään kaksi kattilaa on käytössä.
  - Kaasulaitoksen bentsolisäiliöiden ja rikitehtaalla olevien säiliöiden puhdistami-

sesta, pesureissa suoritettavasta aktiivihiilin vaihdosta, kuumana olevien kaasuuunien muurauksen korjaustyöstä, hiilen-siirtolaitteen, koksinsiirtolaitteen ja nostokurkien, kaasun jäähdyttäjien putkien puhdistuksesta ja korjauksesta, katu- ja liittymisjohtojen vuototöistä sekä piirissäätäjien korjaus- ja puhdistustöistä, tulo- ja poistajien vuoto- ja avaustöistä, painesäätäjien sekä yksityisten hallussa olevien 150 mm (mitattuna sisääntulopuolelta) ja sitä suurempien säätäjien puhdistustöistä; töistä, joissa joudutaan käsittelemään uunien lasivillaeristystä, töistä suurissa leipomouuneissa, joissa suoritetaan isompia korjauksia niiden kuumina ollessa sekä töistä sulatusupokasuuneissa, joiden pohjasta poistetaan kuumaa metallia.

- Katu-, tarjoilu- ja maanalaiden kellarivesijohtojen vuotokorjauksesta (lukuun ottamatta kesävesijohtoja).
- Kellareissa olevien vanhojen viemäripohjajohtojen poistamisesta.
- Kuumissa korkeapainekattilahuoneissa kulkevien putkijohtojen korjauksesta.
- Kuumissa putkitunneleissa ja liejuisissa kaivannoissa kulkevien uusien putkien asennuksesta sekä ahtaissa ja kuumissa tunneleissa ja rakennusten ahtaissa alustoissa kulkevien vanhojen putkien korjauksesta.
- Käytössä olevien viemäripystylinjojen puhdistamisesta, poistamisesta ja korjauksesta.
- Liikennelaitoksen konepesuallaiden puhdistuksesta altaan sisällä.
- Muilla kuin höyryvoimalaitoksilla käytettyjen korkea- ja matalapainekattiloiden sekä kattilan takana alhaalla olevien sulkuventtiilien ja kolmitiehanojen korjaus- ja puhdistustyöstä (lukuun ottamatta kattiloiden muiden sulkuventtiilien, lämpömit-

- tarien, kolmitiehanojen ja venttiilien yms. armatuurien korjaamista ja vaihtamista).
- Vähintään 500 litran paisuntasäiliön puhdistamisesta.
  - Yleisten käymäläin WC-astioiden viemärijohtojen avaamisesta.
  - Öljysäiliöiden puhdistuksesta, kun työ tapahtuu säiliön sisällä.
- c) Vesilaitoksessa, korotus perustuntipalkkaan 15 %.
- Sammuttamattoman kalkin ja aktiivihiihlen käsittelystä.
- d) Liikennelaitoksessa, korotus perustuntipalkkaan 15 %.
- Linja- ja vastaavien vaihdekaivojen puhdistamisesta.
- e) Kaasulaitoksessa
- Sellaisesta kaasulaitoksen kaasunpuhdistus- ja sivutuotesastojen säiliöiden, tornien ym. laitteiden korjaus- ja puhdistustyöstä, joka on joko osittain tai täysin edellä a) ja b) kohdissa mainittuihin töihin verrattavaa, maksetaan likaisuus- ja vaarallisuuslisää siten, että jos työ on täysin edellä mainittuihin verrattavaa, likaisuus- ja vaarallisuuslisä on joko 43 tai 87 %, mutta jos työ on vain osittain niihin verrattavaa, lisä on työn laadun mukaan vähintään 22 ja enintään 87 %. Työn laatua arvioitaessa on otettava huomioon seuraavat seikat:
- 1) joutuuko työntekijä tässä tarkoitettua työtä tehdessään olemaan kokonaan tai vain osaksi laitteen sisällä, sekä
  - 2) onko laite työtä varten tyhjennetty ja puhdistettu tai vain tyhjennetty tai ei kumpaakaan.
- Lisästä ja sen suuruudesta on sovittava työnjohdon ja työntekijäin kesken. Ellei laitoksella käytävissä neuvotteluissa päästä sopimukseen, on työ suoritettava työnjohdon tarjoamalla lisällä, mutta asia voidaan alistaa sillä tavoin käsiteltäväksi

kuin työehtosopimuksen soveltamista koskevista erimielisyyksistä on määrätty.

30. Välppäisiä

Puhdistuslaitoksissa maksetaan välppien ja kaasunkokoojien puhdistuksesta sekä käsin tapahtuvasta hiekan poistamisesta sorakamioista 22 %:n lisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.

3 § MUUT MÄÄRÄYKSET

1. Palkkahinnoittelun 2 §:n 8. kohdassa mainittu korjauslisä maksetaan edelleen myös aikapalkalla työskenteleville korjauspajojen alaisille korjausmiehille siten, että kulloinkin suoritettavan lisän lopullinen suuruus riippuu asianomaisen työntekijän työtehosta.
2. Omaa ajoneuvoaan käyttävän autonkuljettajan ja hevosmiehen henkilökohtaiseksi palkaksi lasketaan aikatyössä työehtosopimuksen mukainen autonkuljettajan ja hevosmiehen aikapalkka sekä suorituspalkkaisessa työssä autonkuljettajan palkaksi 25 % ja hevosmiehen palkaksi 50 % urakka-ansiosta. Omaa ajoneuvoaan käyttävien hevosmiesten kokonaisajotaksa aikatyössä on 7,80 markkaa tunnilta (1. 9. 1971 alkaen mk 8,—).
3. Keinotekoiset urakat eivät saa tulla kysymykseen. ”Ronttiurakoita” voidaan tarvittaessa antaa.
4. Sähkö- ja puhelin asentajille, jotka ovat suorittaneet SAKLA-, SAKTO-, PAKLA- tai PAKTO-yliasentajatutkinnon taikka asentajatutkinnon, maksetaan erillistä lisää pätevyuden perusteella, yliasentajalle 36 (1. 9. 1971 alkaen 37) penniä tunnilta ja asentajalle 20 (1. 9. 1971 alkaen 21) penniä tunnilta.
- × 5. Erikoishiekoitusauton (Pietsch) ja kaapelivaunun vetoauton kuljetukseen käytetyiltä tunneilta maksetaan kuljettajalle palkka 3. palkkaryhmän mukaan.

PERUSTUNTIPALKAT

Palkkaryhmä	Perustuntipalkat — 31. 8. 1971	Perustuntipalkat 1. 9. 1971 alkaen
1	5,49	5,69
2	5,37	5,57
3	5,20	5,40
4	5,05	5,25
5	4,81	5,01
6	4,62	4,82
7	4,45	4,65
8	4,32	4,52
9	4,20	4,40
10	4,45—4,81	4,65—5,01
OPPILAAT		
Opissaoloaika		
—	3,21	3,41
½ vuotta	3,41	3,61
1 ”	3,62	3,82
1 ½ ”	3,83	4,03
2 ”	4,05	4,25
2 ½ ”	4,27	4,47
3 ”	4,47	4,67
3 ½ ”	4,70	4,90
NUORET TYÖNTEKIJÄT, jotka eivät ole oppisopimussuh- teessa kaupunkiin ja joiden kanssa ei ole tehty pysyväis- luonteiseksi tarkoitettua työsopimusta.		
15-vuot. työntek.	3,26	3,46
16- ” ”	3,66	3,86
17- ” ”	4,06	4,26

**5. KAUPUNGIN OMAN ELÄKEJÄRJESTELMÄN MUKAISTEN
ELÄKKEIDEN TARKISTUSJÄRJESTELMÄN VALINTAA KOSKE-
VAN MÄÄRÄAJAN PIDENTÄMINEN.**

**Kaupunginvaltuuston päätös tammikuun 13 p:ltä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1970:52)**

Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa kaupungin maksamien eläkkeiden tarkistamisesta 27.5.1970 tekemänsä päätöksen 13 kohdan ensimmäisen kappaleen sanamuodon seuraavan sisältöiseksi:

13) että viranhaltija, toimihenkilö, työntekijä tai eläkeläinen, joka haluaa, että hänen eläkkeensä tarkistetaan aikaisempien määräysten mukaisesti, säilyttää tämän oikeutensa, mikäli hän ilmoittaa siitä kirjallisesti palkkalautakunnan toimistolle 31.3.1971 mennessä, missä tapauksessa hänen eläkkeensä tarkistetaan siten,

-----

6. HELSINGIN KAUPUNGIN KOULUHAMMASHOITOLAITOKSEN JOHTOSÄÄNNÖN MUUTOS.

Kaupunginvaltuuston päätös tammikuun 13 p:ltä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1964:28)

Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa 4.3.1964 vahvistamansa Helsingin kaupungin kouluhammashoitolaitoksen johtosäännön 14 §:n 1 momentin kuulumaan 1.1.1971 alkaen seuraavasti:

14 §. Kouluhammashoitolaitoksen ylihammaslääkärin, apulaisylihammaslääkärin ja kouluhammashoitoloiden johtajien työaika on 6-päiväisinä kouluviikkoina viitenä päivänä 6 tuntia ja yhtenä päivänä 4 1/2 tuntia eli yhteensä 34 1/2 tuntia viikossa sekä 5-päiväisinä kouluviikkoina kaikkina koulupäivinä 6 1/2 tuntia eli yhteensä 32 1/2 tuntia viikossa. Kouluhammaslääkärien, oikojahammaslääkärien ja erikoishammaslääkärin työaika on 6-päiväisinä kouluviikkoina viitenä päivänä 3 tuntia ja yhtenä päivänä 2 1/2 tuntia eli yhteensä 17 1/2 tuntia viikossa sekä 5-päiväisinä kouluviikkoina kaikkina koulupäivinä 3 1/2 tuntia eli myös yhteensä 17 1/2 tuntia viikossa. Hammashoitajien ja vahtimestarin työaika on koulutyöpäivinä 7 tuntia, paitsi lauantaisin, pyhä- ja juhlapäivien sekä vapunpäivän aattoina 5 tuntia, sekä osapäivätyössä olevien 4 tuntia, paitsi lauantaisin, pyhä- ja juhlapäivien sekä vapunpäivän aattoina 3 tuntia. Ylihoitajan työaika on muina koulupäivinä 6 1/2 tuntia, paitsi lauantaisin, pyhä- ja juhlapäivien sekä vapunpäivän aattoina 4 1/2 tuntia. Toimistohenkilökunnan työaika on virkasäännön mukainen. Hoitola-apulaisten työaika on työaikalain mukainen.

-----

7. HELPOSTI PILAANTUVIEN ELINTARVIKKEIDEN KULJETUS LÄMPIMÄNÄ VUODENAIKANA.

**Terveydenhoitolausakunnan pysyväismääräys tammi-
kuun 13 p:ltä 1971.**

Terveydenhoitolausakunta antoi terveydenhoitoasetuksen 62 §:n
3. momentin ja 103 §:n nojalla pysyväismääräyksen N:o 4, jonka mu-
kaisesti:

    milloin helposti pilaantuvia elintarvikkeita toistuvasti kuljete-
taan Helsingin kaupungin alueelle siten, että kuljetus kestää yli kol-
me tuntia, on tähän kuljetukseen toukokuun 1 päivän ja syyskuun 30
päivän välisenä aikana käytettävä ajoneuvoa, jossa on jäähdytys-
laitteet.

    Määräys on voimassa toistaiseksi.

---

8. HELSINGIN KAUPUNGIN JOUKKOKULJETUS- LIIKENTEEN YHTEISET TARIFFIMÄÄRÄYKSET.

Maistraatin vahvistamat linja-autoliikenteen osalta tammikuun 14 p:nä 1971.

(Kaupunginvaltuuston hyväksymät lokakuun 14 p:nä 1970)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1964:180 ja 182, 1965:77, 1966:127, 1968:113 sekä 1969:191)

Helsingin kaupungin alueella raitiotie- ja linja-autolinjoilla suoritetuista matkoista kannetaan maksut seuraavien määräysten mukaisesti. Määräysten 6 ja 7 kohdassa mainituilla lipuilla voidaan matkustaa myös valtionrautateiden kaupungin alueella olevilla rataosilla, jolloin näitä määräyksiä noudatetaan soveltuvin osin muidenkin kohtien osalta.

1) Matkustajan kokonaismatka muodostuu ensiksi ajettavasta perusmatkasta ja siihen yhden tunnin aikana liittyvistä enintään kahdesta vaihtomatkasta. Sekä perus- että vaihtomatkaksi katsotaan sellainen matkaosuus, jonka aikana matkustaja ei ole poistunut vaunusta tai sivunut jo ajamaansa matkan osaa. Vaihtomatkojen tulee olla pääosiltaan perusmatkan jatkoa, eivätkä ne saa tapahtua vaihtopaikan aiheuttamaa polkkeusta lukuun ottamatta perusmatkaan nähden paluusuuntaan.

2) Maksujen määräämistä varten jaetaan kaupunkialue maksuvyöhykkeisiin ja -sektoreihin seuraavasti:

a) 0-vyöhykkeeseen eli keskustalinjoihin kuuluvat erikseen määrittävät, vain 1.-14. ja 20. kaupunginosan alueella liikennöivät autolinjat ja kaikki raitiotielinjat.

b) Ensimmäiseen vyöhykkeeseen kuuluu alue, jonka ulkoraja on kaupungin keskipisteestä liikennereittinä olevia kulkuväyliä pitkin mitaten noin 6 km:n etäisyydellä.

c) Toiseen vyöhykkeeseen kuuluu ensimmäisen vyöhykkeen ulkopuolella oleva alue, jonka ulkoraja on kaupungin keskipisteestä liikennereittinä olevia kulkuväyliä pitkin mitaten noin 10 km:n etäisyydellä.

d) Kolmanteen vyöhykkeeseen kuuluu toisen vyöhykkeen ulkopuolella oleva alue, jonka ulkoraja on kaupungin keskipisteestä liikennereittinä olevia kulkuväyliä pitkin mitaten noin 15 km:n etäisyydellä.

e) Neljänteen vyöhykkeeseen kuuluu kolmannen vyöhykkeen ulkopuolella oleva osa kaupunkialuetta.

f) Toisen, kolmannen ja neljännen vyöhykkeen alueet jaetaan kolmeen maksusektoriin siten, että keskimmäisen sektorin länsirajana on Oulunkylän, Pakilan ja Tuomarinkylän kaupunginosien länsiraja sekä itärajana Viikin ja Malmin kaupunginosien itäraja.

3) Maksun suuruus riippuu siltä, miten monelle maksuvyöhykkeelle tai -sektorille matkustajan kokonaismatka ulottuu, kuitenkin niin, ettei 0-vyöhykettä oteta lukuun vyöhykkeiden tai sektoreiden lukumäärää laskeuttaessa. Maksu määräytyy joko vyöhykkeiden tai sektoreiden mukaisesti, ellei jollakin linjalla peritä sen reitin luonteen johdosta maksua sekä vyöhyke- että sektoriperusteista.

Jos matkustaja siltä etukäteen ilmoittamatta ulottaa matkansa useammalle maksuvyöhykkeelle tai -sektorille, kuin mihin lunastettu lippu oikeuttaa, katsotaan ylimenevä matkaosuus erilliseksi matkaksi. Jos matkustaja matkan alkaessa ilmoittaa ulottavansa matkansa useammalle maksuvyöhykkeelle tai -sektorille kuin mihin lunastettu lippu oikeuttaa, peritään häneltä vyöhykelisämaksu jokaisesta maksamatonta maksuvyöhykettä tai -sektoria kohden.

Jos matkustaja ulottaa matkansa 0-vyöhykkeen ulkopuolelle, vaikka on lunastanut 0-vyöhykkeen lipun, katsotaan ylimenevä matkaosuus kuitenkin aina erilliseksi matkaksi.

4) Alle 4-vuotiaat lapset saavat matkustaa maksutta maksavan matkustajan mukana, kuitenkin ilman oikeutta istumapaikkaan. Lastenlippulla saavat matkustaa 4-11 vuotiaat lapset. Lastenlippu oikeuttaa istumapaikkaan vain, milloin muut matkustajat eivät sitä tarvitse.

5) Perusmatkasta, joka alkaa kello 24.00-5.00, ja sitä seuraavista vaihtomatkoista kannetaan maksut kaksinkertaisina, ei kuitenkaan yleislippua, matkailijalippua ja osanottajalippua käytettäessä.

6) Kertalippuun, lastenlippuun ja 10 matkan sarjalipun jokaiseen maksuosaan, 0-vyöhykkeen lippuja lukuun ottamatta, sisältyy vaihto-oikeus enintään kahteen vaihtoon. Matkustajan kokonaismatkan osista voi perus- tai vaihtomatka tapahtua myös valtionrautatelden rataosilla, jolloin perusmatka on maksettava kysymyksessä olevalla linjalla tai rataosalla voimassa olevilla vastaavilla lipuilla ja vaihtomatka vastavasti erikseen niin monen vyöhykelisämaksun suuruisena, kuinka monelle maksuvyöhykkeelle tai -sektorille vaihtomatka ulottuu.

7) Kuukausilippu on henkilökohtainen ja oikeuttaa rajoittamattomaan määrään matkoja lippuun merkityllä yhdellä tai kahdella raitiotie- tai linja-autolinjalla taikka valtionrautatelden kaupungin alueella olevilla rataosilla. Kuukausilipun haltijalla on oikeus matkustaa kaikilla keskustalinjoilla maksamalla vyöhykelisämaksu. Aikana 24.00-5.00 alkavasta matkasta on maksettava lisäksi yksinkertainen maksu. Kuukausilippu kelpaa siihen merkittyä kuukautta seuraavan kuukauden toisen arkipäivän loppuun saakka.

8) Yleislippu on henkilökohtainen ja oikeuttaa rajoittamattomaan määrään matkoja kaikilla raitiotie- ja linja-autolinjoilla kaikilla vyöhykkeillä. Se voidaan ostaa joko yhdeksi kalenterikuukaudeksi tai puoleksi vuodeksi. Kuukaudeksi myyty lippu kelpaa seuraavan kuukauden toisen arkipäivän loppuun saakka ja puoleksi vuodeksi myyty lippu puolivuotiskautta seuraavan toisen arkipäivän loppuun saakka.

9) Matkailijalippu on henkilökohtainen ja oikeuttaa rajoittamattomaan määrään matkoja kaikilla raitiotie- ja linja-autolinjoilla kaikilla vyöhykkeillä yhden vuorokauden aikana ensimmäisestä merkinnästä lukien.

10) Osanottajalippu on henkilökohtainen ja oikeuttaa rajoittamattomaan määrään matkoja keskustalinjoilla. Osanottajalippuja myydään urhellukisojen, konferenssien ja kokousten kestoajaksi niiden osanottajille liikennelaitoksen lautakunnan päätöksen perusteella.

11) Helsingin kaupungin liikennelaitos vahvistaa Helsingin kaupungin julkisen liikenteen yhteistyöelimen, jossa ovat edustettuina rautatiehallitus, Helsingin kaupunki ja Linja-autollitto r.y., esityksestä

a) tarkemmat määräykset lippujen kelpoisuudesta, myynnistä ja voimassaoloajoista sekä näiden määräysten soveltamismääräykset samoin kuin

b) tarkat vyöhyke- ja sektorirajat, rajojen lähelsyydessä sijaitsevien pysäkkien kuuluminen myös rajan toisella puolella olevaan maksu-vyöhykkeeseen tai -sektoriin, linjat, joilla noudatetaan sekä maksu-vyöhyke- että maksusektorijärjestelmää, poikkeukset vyöhyke- ja sektorirajoja koskevista määräyksistä sekä ne linja-autollinjat, jotka kuuluvat keskustalinjoihin.

12) Lippujen hinnat

Kertaliput		10 matkan sarjaliput
0-vyöhyke	-,50 mk	0-1 vyöhyke..... 5,00 mk
1-vyöhyke	-,60 "	2 vyöhykettä..... 6,20 "
2 vyöhykettä	-,75 "	3-6 vyöhykettä... 7,50 "
3-6 vyöhykettä...	-,90 "	
Lastenlippu		Lisälippu
Yleinen	-,30 mk	Vyöhykelisämaksu -,20 mk
Kuukausilippu		Kuukausilippu
yhdelle linjalle		kahdelle linjalle
1-vyöhyke	23,00 mk	1-vyöhyke.....28,00 mk
2 vyöhykettä	30,00 "	2 vyöhykettä.....34,00 "
3-4 vyöhykettä ..	36,00 "	3-6 vyöhykettä...40,00 "
Yleislippu ...	58,00 mk	Matkailijaliput
Osanottajalippu		Alkuset..... 3,00 mk
voimassaolopäivältä 1,50 mk		Lapset alle 16
		vuotta .....
		2,00 "

13) Helsingin kaupungin ja kaupungin alueella toimivien yksityisten liikenteenharjoittajien kesken sovitaan erikseen näiden tariffimääräysten yhteiseen käyttämiseen perustuvasta taloudellisesta yhteistyöstä.

Samoin sovitaan erikseen Helsingin kaupungin ja rautatiehallituksen kesken kuukausilippujen lipputulojen jakamisesta kaupungin ja valtionrautateiden kesken, silloin kun kuukausilippu on myyty kelpaavaksi myös valtionrautateiden rataosille.

Tariffimääräykset tulevat voimaan 1.5.1971. (Kaupunginhallitus 18.1.1971)

**9. INVALIDEILLE JA KOULULAISILLE MYYTÄVÄT
ALENNUSLIPUT SEKÄ INVALIDEILLE MYÖNNETTÄ-
VÄT VAPAALIPUT.**

**Kaupunginvaltuuston päätös lokakuun 14 p:ltä 1970.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1964:181)**

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä invalideille ja koululaisille myönnettäviä vapaa- ja alennuslippuja sekä invalideille myönnettäviä vapaalippuja koskevat määräykset seuraaviksi:

- 1) Invalidien vuosivapaalippu on henkilökohtainen ja oikeuttaa rajoittamattomaan määrään matkoja kalenterivuoden aikana kaikilla linjoilla ja kaikilla vyöhykkeillä.
- 2) Invalidien vapaakertalippu oikeuttaa matkustamaan kaikilla vyöhykkeillä ja lippuun sisältyy maksuton vaihto-oikeus.
- 3) Invalidien ja koululaisten alennusliput ovat kymmenen matkan sarjalippuja, joiden jokaiseen matkaosaan sisältyy maksuton vaihto-oikeus kahteen vaihtoon.
- 4) Vuosivapaaliput, vapaakertaliput ja kymmenen matkan alennussarjaliput myöntää ja myy liikennelaitos henkilökohtaiseen käyttöön invalideille ja koululaisille kaupunginhallituksen vahvistamia perusteita noudattaen.
- 5) Invalideille ja koululaisille myytävien kymmenen matkan alennussarjalippujen hinnat ovat seuraavat:

0-vyöhyke	1,50 mk
2 vyöhykettä	2,00 "
3-6 vyöhykettä	2,40 "

Tämä päätös tulee voimaan 1.5.1971. (Kaupunginhallitus 18.1.1971)

---

10. KUNNALLINEN YLEINEN VIRKAEHTOSOPIMUS.

Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan sekä Akava ry:n, TVK:n Virkamiesjärjestöt TVK-V ry:n ja Suomen kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liitto ry:n (KTV) allekirjoittama tammikuun 14 p:nä 1971.

I. JOHDANTO JA YLEINEN OSA

1. SOPIMUKSEN LUONNE JA SOVELTAMISALA YLEENSÄ

Kuntien ja kuntainliittojen viranhaltijain palvelussuhteiden sopimuksenvaraisiin ehtoihin nähden noudatetaan tämän virkaehtosopimuksen määräyksiä, jollei jäljempänä sopimuksessa ole toisin määrätty tai Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan valtuutuksen nojalla tehdystä kaupungin/kauppalan/kunnan/kuntainliiton omasta virkaehtosopimuksesta tai sopimusvaltuuskunnan suostumuksella yksittäistapauksessa tehdystä palkkaussopimuksesta muuta aiheudu.

Sopimus koskee, edellä viitatuin rajoituksin, toisaalta kaikkia kuntia ja kuntainliittoja sekä toisaalta kaikkia niitä pää- ja sivuviroissa tai vastaavissa tilapäisissä tehtävissä olevia kuntien ja kuntainliittojen vakinaisia, väliaikaisia ja tilapäisiä (ks. virkaehtosopimuslain 1 § 2 mom.) viranhaltijoita, jotka ovat tai virkaehtosopimuksen voimassa ollessa ovat olleet jäseninä seuraavissa sopimukseen sidotuissa yhdistyksissä:

- ne viranhaltijayhdistykset, jotka ovat tehneet virkaehtosopimuksen tai jälkeinpäin aikaisempien sopimukseen osallisten suostumuksella kirjallisesti siihen yhtyneet, sekä
- ne rekisteröidyt yhdistykset, jotka yhdessä tai useammassa asteessa ovat tai sopimuksen voimassa ollessa ovat olleet edellä mainittujen viranhaltijayhdistysten alayhdistyksiä.

Huomautus: Virkaehtosopimusta on yleisesti sovellettava muihinkin kuin sopimusosapuoleen kuuluviin viranhaltijoihin, vaikka sopimus ei muodollisesti heitä koskeakaan. Asiasta on säännös kunnallisen virkaehtosopimuslain 5 §:n 2 momentissa.

2. PALKKOJEN YLEISKOROTUS

Viranhaltijain niitä peruspalkkoja, jotka ovat palkkataulukoiden mukaisia, tarkistetaan tammikuun 1 päivästä 1971 lukien 36 markalla, kuitenkin vähintään kahdella prosentilla, ja näin tarkistettuja palkkoja syyskuun 1 päivästä 1971 lukien 34 markalla, kuitenkin vähintään yhdellä prosentilla.

3. PALKKATAULUKOT

(valtion A- ja B-palkkaustaulukoiden mukainen sekä kaupunkien ja kauppaloiden palkkataulukko)

Viranhaltijalle maksettava peruspalkka määrätään vastaavasti, kuin kunnassa tai kuntainliitossa on aikaisemmin maksettu, joko *kaupunkien ja kauppaloiden palkkataulukon mukaan* tai *valtion A- ja B-palkkaustaulukon mukaan*. Muissa tapauksissa palkkaukset tarkistetaan samojen periaatteiden mukaan, kuin näitä palkkataulukoita on tarkistettu.

Ikälisät määrätään A-taulukossa prosentiosuuksina peruspalkasta ja järjestelmä toteutetaan asteittain vuoden 1973 loppuun mennessä siten, että ikälisien yhteismäärä tulee olemaan kaikissa palkkausluokissa 30 prosenttia peruspalkasta. Ikälisien suuruudet tulevat 1. 1. 1974 lukien olemaan seuraavat: ensimmäinen ja toinen ikälisiä 7 %, kolmas ikälisiä 6 % sekä neljäs ja viides kumpikin 5 %. Vuoden 1971 kesäkuun alusta lukien toteutetaan tähän järjestelmään siirtymisen ensimmäinen vaihe siten, että ikälisäprosentit ovat 6, 5, 5, 5 ja 5 eli 26 prosenttia yhteensä. Ne viranhaltijat, joiden ikälisät nykyisen järjestelmän mukaan ylittävät uudet ikälisät, saavat ikälisensä edelleen aikaisemmin voimassa olleen ikälisjärjestelmän mukaan. Ikälisjärjestelmän uudistamisen osalta noudatetaan soveltuvin kohdin valtiolla voimassa olevia menettelytapoja.

Valtion palkkaustaulukon mukaisten kunnallisten palkkataulukoiden asteikkoa muutetaan palkkausluokkien A 18 — B 2 osalta *liitteen n:o 1 mukaisesti*.

Liite n:o 1

Valtion palkkaustaulukon mukaisen kunnallisen palkkataulukon asteikon muuttaminen

pl.	Nykyinen asteikko		Muutettu asteikko	
	kk-palkka 1. 1. 70 II paikka- kuntakalleus- luokka	%-välys	kk-palkka II paikka- kuntakalleus- luokka*)	%-välys
A 18	1116,84	4,81	1118,04	4,92
A 19	1172,38	4,97	1175,13	5,11
A 20	1233,28	5,19	1241,91	5,68
A 21	1296,61	5,14	1309,58	5,45
A 22	1363,30	5,14	1382,39	5,56
A 23	1434,22	5,20	1455,73	5,31
A 24	1515,44	5,66	1539,69	5,77
A 25	1602,68	5,76	1631,53	5,96
A 26	1695,36	5,78	1727,57	5,89
A 27	1797,37	6,02	1833,32	6,12
A 28	1907,94	6,15	1942,28	5,94
A 29	2029,18	6,35	2063,68	6,25
A 30	2154,33	6,17	2190,95	6,17
A 30/1	2302,08	6,86	2338,91	6,75
A 30/2	2464,60	7,06	2501,57	6,95
A 30/3	2647,13	7,41	2678,90	7,09
A 30/4	2856,60	7,91	2885,17	7,70
A 30/5	3080,29	7,83	2101,85	7,51
B 1	3271,59	6,21	3287,95	6,00
B 2	3452,91	5,54	3456,36	5,12

*) Vastaava muutos tehdään I ja III paikkakuntakalleusluokan palkkauksissa

K-palkkataulukon mukaiset ikälisät määräytyvät prosentteina peruspalkasta sen järjestelmän mukaan, jota kussakin kaupungissa ja kauppalassa sekä Helsingin maalaiskunnassa on tähän saakka ollut noudatettava virkasääntöjen määräysten mukaan. Ikälisien marka- ja penimääriä laskettaessa tasoitetaan ne täysiin kymmeneen penneihin rahalaissa olevaa pyöristyssääntöä noudattaen.

Kaupunkien ja kauppaloiden palkkataulukko liitetään tähän virkaehtosopimukseen (*K-palkkataulukoliitteet 1 ja 2*). Sen sijaan A- ja B-palkkataulukoina käytetään valtion palkkataulukoita.

4. PALKKATAULUKOIDEN ULKOPUOLISET PALKAT YM. ERITYISJÄRJESTELYT

Yhdenmukaisesti edellä 2. kohdassa tarkoitettujen taulukoiden mukaisten palkkojen kanssa tarkistetaan peruspalkkoja vastaavia muita erityispalkkoja, sopimuspalkkaisten viranhaltijain palkkoja, ns. vanhan palkkausjärjestelmän valinneiden kansakoulunopettajien, kunnallisten terveystyöntekijöiden ja kunnankätilöiden palkkoja, samoin muiden päävirka-suhteen luonteisessa palvelussuhteessa olevien henkilöiden palkkauksia ja sellaisia palkanlisäjä ja lisäpalkkioita, jotka määräytyvät suhteessa varsinaiseen palkkaukseen.

Osa-aikatyöstä maksettavia palkkoja tarkistetaan *liitteen n:o 2* mukaisesti.

Sivuvirkaisten viranhaltijain palkkoja tarkistetaan sen palkkaluokan kohdalla käytetyn korotusprosentin mukaan, mihin virka päävirkana kaupunginhallituksen/kauppalanhallituksen/kunnanhallituksen/liittöhallituksen käsityksen mukaan lähinnä kuuluisi.

Tässä tarkoitettuja korotuksia ei myönnetä kokouspalkkioihin eikä myöskään sellaisiin korvauksiin ja palkkioihin, jotka perustuvat taksoihin tai vastaaviin.

Täysin työkykyisen 18 vuotta täyttäneen keskimäärin 40 tuntia viikossa työskentelevän viranhaltijan säännöllisen työajan vähimmäisansio luontoisetuineen on vuoden 1971 alusta lukien 516 markkaa kuukaudessa.

5. PALKKALUOKKIIN SIOITTELU

Virat sijoitetaan niihin palkkaluokkiin, joissa ne ovat olleet joulukuun 1 päivänä 1970, jollei muusta virkaehtosopimuksesta tai edelleen noudatettavasta takuupalkkajärjestelmästä muuta johdu. Muunlaiset palkkaukset ja palkkiot pysytetään vastaavasti sen suuruisina, kuin ne ovat olleet joulukuun 1 päivästä 1970 lukuun ottamatta edellä tarkoitettua yleistarkistusta.

6. PALKKALUOKKIIN SIOITTELU TARKISTUS

Sen estämättä, mitä edellä 5. kohdassa on määrätty, kuuluvat *liitteessä n:o 3* mainitut virat siinä mainittuihin palkkaluokkiin. Samassa liitteessä määrätään kaupunkien ja kauppaloiden sekä Helsingin maalaiskunnan viranhaltijain erityisistä palkkojen kuoppakorotusjärjestelyistä.

7. TERVEYDENHUOLTOHENKILÖSTÖN MÄÄRÄVUOSILISÄT

Määrävuosilisiä aletaan maksaa myös niille terveydenhuoltohenkilöstöön kuuluville viranhaltijoille, jotka mainitaan *liitteessä n:o 4*.

8. ERÄIDEN PALKKANLISTIEN JA LISÄPALKKKIOIDEN MAKSUPERUSTEIDEN MUUTTAMINEN

Niitä palkanlistiä ja lisäpalkkioita, jotka eivät määräydy suhteessa varsinaiseen palkkaukseen, tarkistetaan tästä virkaehtosopimuksesta ilmenevällä tavalla.

9. MATKAKUSTANNUSTEN KORVAUSTEN JA PÄIVÄ- RAHOJEN TARKISTAMINEN

Matkakustannusten korvauksia ja päivärahoja tarkistetaan *liitteen n:o 5* mukaisesti.

10. ERINÄISIÄ SOSIAALISIA TAI NIITÄ VASTAAVIA ETUJA KOSKEVAT JÄRJESTELYT

Viranhaltijoita koskevien erinäisten uusien sosiaalisten tai vastaavien muiden etujen suhteen menetellään *liitteenä n:o 6* olevan muistion mukaisesti siltä osin kuin siinä on kysymys sopimuksenvaraisista palvelussuhteen ehdoista.

11. ERINÄISET PALVELUSSUHTEIDEN EHTOJEN TARKISTUKSET

Tähän virkaehtosopimukseen liittyy erinäisiä sairaalalääkärien, kunnallislääkärien, kouluhammaslääkärien ja kunnallisten eläinlääkäreiden sekä kansakoulujen, ammattikoulujen ja kauppaoppilaitosten opettajien palvelussuhteen ehtojen tarkistuksia. *Liitteet 6 a — g*. Teknillisten oppilaitosten opettajain vuoden 1970 valtion palkkaratkaisun toteuttamisesta sovitaan erikseen.

Opetusalan osalta tehdään vuoden 1971 maaliskuun loppuun mennessä lisäksi erillinen virkaehtosopimus asetettujen toimikuntien ehtotusten puitteissa.

Mikäli sopimuskauden aikana siirrytään viisipäiväiseen kouluviikkoon, tästä aiheutuvista muutoksista opettajien palvelussuhteen ehtoihin neuvotellaan ja sovitaan erikseen.

12. TARKISTETTUJEN PALKKOJEN MAKSAMINEN

Tämän sopimuksen mukaan tammikuun 1 päivästä 1971 lukien tarkistetut palkat ja palkkiot maksetaan ensimmäisen kerran helmikuun 1 päivästä 1971 lukien, helmikuun palkanmaksussa. Tammikuuta koskevat korotukset maksetaan toukokuun 1 päivään 1971 mennessä. Sen sijaan ne työaikajärjestelyistä ym. johtuvat palkanlisät ja korvaukset, joita ei ole mahdollista selvittää helmikuun palkanmaksuun mennessä, voidaan maksaa helmikuuta myöhemmin vain sen mukaan kuin jäljempänä työaikoja koskevan luvun määräyksistä ilmenee.

13. SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO JA SUHDE AIKAISEMPIIN PALVELUSSUHTEEN EHTOIHIN

Tämä sopimus on voimassa tammikuun 1 päivästä 1971 maaliskuun 31 päivään 1972 saakka. Sopimuksen voimassaolo jatkuu tämän jälkeen vuoden kerrallaan, jollei sitä jommaltakummalta puolelta kirjallisesti irtisanota vähintään kolmea kuukautta ennen sopimuskauden päättymistä.

Jollei tästä tai muusta virkaehtosopimuksesta taikka Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan suostumuksella yksittäistapauksessa tehdystä kunnallisen viranhaltijan palkkaussopimuksesta muuta aiheudu, viranhaltijain palvelussuhteiden ehdot säilytetään sellaisina kuin ne olivat joulukuun 1 päivänä 1970 lain tai asetuksen säännösten, ohje- tai jotosääntöjen määräysten taikka muutoin asianomaisen viranomaisen tekemän, lainvoiman saavuttaneen tai myöhemmin saavuttavan päätöksen nojalla, kuitenkin niin, että *voimassa olleita kunta- tai kuntainliittokohtaisia erityislaatuista järjestelmiä ei tällä sopimuksella muuteta* ja että viranhaltijan palvelussuhteen ehtoja ei kenenkään osalta huononnetta. Palkkaetuja arvoistellaan yhtenä kokonaisuutena.

14. TYÖRAUHA

Tähän sopimukseen sidottu ei saa sopimuksen voimassa ollessa ryhtyä työtaistelutoimenpiteisiin sopimuksen pätevydestä, voimassaolosta tai oikeasta sisällöstä taikka sopimukseen perustuvasta vaatimuksesta syntyneen riidan ratkaisemiseksi, voimassa olevan sopimuksen muuttamiseksi tai uuden sopimuksen aikaansaamiseksi.

Lisäksi virkaehtosopimukseen sidottu yhdistys on velvollinen huolehtimaan, että sen alaiset yhdistykset ja viranhaltijat, joita sopimus koskee, eivät riko edellisessä momentissa tarkoitettua työrauhavelvoitetta eivätkä sopimuksen määräyksiä. Tämä viranhaltijayhdistykselle kuuluva velvollisuus sisältää myös sen, ettei yhdistys saa tukea tai avustaa kiellettyä työtaistelutoimenpidettä eikä muullakaan tavalla myötävaikuttaa sellaisiin toimenpiteisiin, vaan on velvollinen pyrkimään niiden lopettamiseen.

II. SOPIMUKSEN MÄÄRÄYKSET YKSITYISKOHDITTAIN

1. l u k u

Työaika

1 §

Viranhaltijain työaikojen pituudet määräytyvät jäljempänä mainitulla tavalla virkatehtävien laadun ja määrän mukaan sekä huomioon ottaen työajan tehokkaan käytön ja sen, mitä palkkausta vahvistettaessa on edellytetty.

2 §

1 momentin I vaihtoehto:

Pääasiallisesti virasto- ja muussa toimistotyössä toimivan viranhaltijan säännöllinen työaika on 7 $\frac{1}{4}$ tuntia vuorokaudessa ja 36 $\frac{1}{4}$ tuntia viikossa. Sen viikon alusta, jolle kesäkuun 1 päivä sattuu, elokuun viimeisen täyden viikon loppuun säännöllinen työaika on kuitenkin 6 $\frac{3}{4}$ tuntia vuorokaudessa ja 33 $\frac{3}{4}$ tuntia viikossa.

1 momentin II vaihtoehto:

Pääasiallisesti virasto- ja muussa toimistotyössä toimivan viranhaltijan säännöllinen viikottainen työaika on ympäri vuoden 35 $\frac{1}{2}$ tuntia siten, että päivittäinen työaika on viikon ensimmäisenä arkipäivänä 7 $\frac{1}{2}$ tuntia sekä muina viikon työpäivinä 7 tuntia.

1 momentin III vaihtoehto:

Pääasiallisesti virasto- ja muussa toimistotyössä toimivan viranhaltijan säännöllinen työaika on 7 $\frac{1}{4}$ tuntia vuorokaudessa ja 36 $\frac{1}{4}$ tuntia viikossa. Sen viikon alusta, jolle kesäkuun 1 päivä sattuu, elokuun viimeisen täyden viikon loppuun säännöllinen työaika on kuitenkin 6 $\frac{1}{2}$ tuntia vuorokaudessa ja 32 $\frac{1}{2}$ tuntia viikossa.

1 momentin IV vaihtoehto:

Pääasiallisesti virasto- ja muussa toimistotyössä toimivan viranhaltijan säännöllinen työaika on 7 tuntia vuorokaudessa ja 35 tuntia viikossa. Sen viikon alusta, jolle kesäkuun 1 päivä sattuu, elokuun viimeisen täyden viikon loppuun säännöllinen työaika on kuitenkin 6 $\frac{3}{4}$ tuntia vuorokaudessa ja 33 $\frac{3}{4}$ tuntia viikossa.

Pöytäkirjamerkintä: Tämän momentin neljästä vaihtoehdosta noudatetaan kussakin kaupungissa/kauppalassa/kunnassa/kuntainliitossa voimassa olleen virkasäännön 25 §:n 1 momentin mukaisesti aikaisemmin valittua vaihtoehtoa I, II, III tai IV.

Muun kuin 1 ja 3 momenteissa tarkoitetun viranhaltijan säännöllinen työaika on, jäljempänä tässä pykälässä mainituin poikkeuksin,

8 tuntia vuorokaudessa ja 40 tuntia viikossa. Viikoittainen säännöllinen työaika voidaan järjestää myös siten, että se keskimäärin on 40 tuntia edellyttäen, että työtä varten on ennakolta hyvissä ajoin laadittu ja asianmukaisella tavalla tiedoksi annettu työtuntijärjestelmä vähintään ajaksi, jonka kuluessa viikoittainen säännöllinen työaika tasoittuu sanottuun keskimäärään, ja ettei säännöllinen työaika yhtenäksään tasoittumisajanjakson viikkona nouse 45 tuntia suuremmaksi, kun on kysymys päivätyöstä tai kaksivuoro- tai keskeytyvästä kolmivuorotyöstä, eikä 48 tuntia suuremmaksi, kun on kysymys keskeytymättömästä kolmivuorotyöstä, ja että säännöllinen työaika tasoittuu keskimäärin 40 tunniksi viikossa:

- 1) päivätyössä ja kaksivuorotyössä enintään kolmen viikon pituisena ajanjaksona;
- 2) keskeytyvässä kolmivuorotyössä enintään kuuden viikon pituisena ajanjaksona; ja
- 3) keskeytymättömässä vuorotyössä enintään yhden vuoden pituisena ajanjaksona.

Vuorokautista säännöllistä työaika voidaan, kun siitä etukäteen ilmoitetaan, tilapäisesti pidentää, ei kuitenkaan enempää kuin tunnilla, edellyttäen, että tällainen työaikajärjestely käsittää useampia päiviä ja että viikoittainen säännöllinen työaika enintään kolmen viikon pituisena jaksena tasoittuu keskimäärin 40 tuntiin; näin pitennettyä työaika ajanjaksossa ensi kerran sovellettaessa on siitä ilmoitettava viimeistään edellisenä työssäolopäivänä.

Työssä, jossa sovelletaan työaikalain 6 §:n säännöksiä, on viranhaltijan säännöllinen työaika kolmen viikon pituisena jaksena (periodina), ennakolta hyvissä ajoin laadittavan ja asianmukaisella tavalla tiedoksi annettavan työtuntijärjestelmän mukaan, 120 tuntia tai kahden viikon pituisena ajanjaksona 80 tuntia. Tällaisessa työssä voidaan edellä sanotusta poiketen säännöllinen työaika, milloin se työn järjestelyn takia tai viranhaltijalle epätarkoituksenmukaisten työvuorojen estämiseksi on välttämätöntä, järjestää myös siten, että se keskimäärin on 120 tuntia kolmen viikon pituisena ajanjaksona tai keskimäärin 80 tuntia kahden viikon pituisena ajanjaksona, edellyttäen, että säännöllinen työaika ei kolmen viikon pituisena ajanjaksona ylitä 128 tuntia tai kahden viikon pituisena ajanjaksona 86 tuntia ja että työtä varten on ennakolta hyvissä ajoin laadittu ja asianmukaisella tavalla tiedoksi annettu työtuntijärjestelmä vähintään ajaksi, jonka mukaan säännöllinen työaika enintään kolmen toisiaan seuraavan kolmen tai kahden viikon pituisena ajanjaksona tasoittuu sanottuihin keskimääriin. Tämän momentin mukaisessa työssä voidaan muunkin kuin mainitun lain alaisen viranhaltijan säännöllinen työaika järjestää vastaavalla tavalla.

Tätä momenttia ei sovelleta työaikalain 6 §:n 1 momentin 1-kohdassa tarkoitetuissa tehtävissä olevaan viranhaltijaan muutoin kuin liikennelaitoksessa, eikä yleensä myöskään työaikalain 6 §:n 1 momentin 5-kohdassa mainittujen laitoksien rakennustöissä tai niiden kone- ja korjauspajoissa työskentelevään viranhaltijaan. Työlaitoksen kone- tai korjauspajaa ei kuitenkaan yleensä katsota edellä tarkoitetuksi pajaksi.

Pöytäkirjamerkintä: Viikoittaisten vapaapäivien määrä saattaa vaihdella tasoittumisajanjaksossa, mutta ne annetaan mahdollisuuksien mukaan peräkkäin. Tässä momentissa tarkoitettuun liikennehenkilökuntaan edellytetään luettavaksi vain se henkilökunta, jonka työaika tähänkin asti on järjestetty työaikalain 6 §:n 1 momentin 1-kohdan mukaisesti.

Kunnallisten oppilaitosten työaikalain alaisten viranhaltijain työaika saadaan järjestää tasoitettavaksi edellä 2 momentissa mainittuja korkeampien tuntimäärien ja pitempien ajanjaksojen (= tasoituskausien) puitteissa siten, että se kalenterivuoden aikana tasoittuu keskimäärin 40 tunniksi viikossa. Tämän momentin mukaisen työajan järjestelyn yksityiskohdista sovitaan erikseen.

Milloin viranhaltijan säännöllinen työaika on työaikalain nojalla annetun erityisen luvan perusteella järjestetty lain 5 tai 6 §:n säännöksistä poikkeavasti, noudatetaan erityislupaan sisältyviä määräyksiä.

Jos virkatehtävien erityinen laatu tai ne erityiset olosuhteet, joissa virkatehtäviä suoritetaan, niin vaativat, voidaan poikkeuksellisista työajoista, mikäli tässä sopimuksessa ei ole niistä määräyksiä, sopia 51 §:n mukaisesti tai virkaehtosopimuslain 3 §:n 2 momentissa säädettyssä järjestyksessä. Sama koskee sivuviranhaltijan työaikaa tai sen määräämättä jättämistä sekä lisäksi pääviranhaltijalle hänen pyynnöstään järjestettyä osapäivätyöaikaa, paitsi jos viimeksi mainitussa tapauksessa on kysymys enintään kuusi kuukautta kestävästä järjestelystä.

Pöytäkirjamerkintä: Sairaalafyysikon, sairaalakemistin ja sairaalassa työskentelevän psykologin säännöllinen työaika on 37 tuntia viikossa.

3 §

Edellä 2 §:n 1 ja 2 momenteissa tarkoitetuissa töissä on säännöllinen työaika viikon jokaisena työpäivänä yhtä pitkä. Tästä saadaan poiketa, milloin kysymyksessä on

- 1) virasto- ja toimistotyöajan järjestely 2 §:n 1 momentin II vaihtoehdon mukaisesti;

- 2) 2 §:n 2 momentin 2 virkkeessä tarkoitettu työtuntijärjestelmä;
- 3) 2 §:n 2 momentin 3 virkkeessä tarkoitettu tilapäinen työajan pidentäminen;
- 4) 2 §:n 6 momentin nojalla suoritettu työajan erityisjärjestely;
- 5) 4 §:ssä tarkoitettu järjestely;
- 6) 8 §:n 3 momentissa tarkoitettu järjestely; tai
- 7) satunnainen tai henkilövuorotteluun perustuva säännöllinen päivystysjärjestely.

4 §

Niissä tehtävissä, joissa pääasiassa ulkosalla työskentelevän viranhaltijan työaika on 2 §:n 2 momentin mukainen ja käsittää viikoittain viisi työpäivää, voidaan viikon toinen vapaapäivä kaupunginhallituksen/kauppalanhallituksen/kunnanhallituksen/liittohallituksen määrättävinä talvikauden viikkoina järjestää käytettäväksi työntekoon, jolloin viikoittainen työaika on kuitenkin jaettava mahdollisimman tasaisesti kuudelle työpäivälle.

5 §

Vuorokauden lasketaan alkavan kello 00, jollei sitä ole määrätty alkavaksi samaan aikaan kuin viranhaltijan on säännönmukaisesti saavuttava työhönsä.

Työviikko ja työjakso alkavat lauantai- ja sunnuntaivuorokauden vaihteesta, paitsi jos tähän mennessä on paikallisesti toisin järjestetty, jolloin myös sitä järjestelyä voidaan noudattaa.

6 §

Viranhaltijain työpäivän tai työvuoron yhtäjaksoisuutta (ruokailutauosta aiheutuvien poikkeuksien) pidetään yleisesti tavoiteltavana käytäntönä, paitsi niissä töissä, joiden kohdalla on erityistä syytä järjestää toisin.

Työvuoroluetteloon merkitään työvuoro säännönmukaisesti enintään 10 tunnin pituiseksi, jolleivät viraston tai laitoksen toiminnan kannalta välttämättömät lyhytaikaiset poikkeukset muuta aiheuta.

Pöytäkirjamerkintä: Mielisairaaloissa ja vajaamielislaitoksissa voidaan yötyövuoro merkitä työvuoroluetteloon 11 tunnin pituiseksi. Jollei ole kysymys viranhaltijasta, jonka virka jo nimikkeensä mukaisesti edellyttää yötyön tekemistä säännönmukaisesti, on periodityötä suoritavan viranhaltijan yötyövuorojen enimmäismäärä kalenterivuodessa 50, mitä määrää saadaan kuitenkin viranhaltijan suostumuksella ylittää.

Työtuntijärjestelmää on noudatettava, jollei ole perusteltua syytä sen muuttamiseen. Muutokseen on pyrittävä mikäli mahdollista hankimaan asianomaisen viranhaltijan suostumus ja asiasta joka tapauksessa mahdollisimman pian ja olosuhteisiin soveltuvalla tavalla ilmoitettava sille, jota muutos koskee.

Jos viranhaltija pakottavan esteen vuoksi ei voi saapua vuorollaan työhön, hänen on mahdollisimman pian saatettava asia esimiehensä tietoon. Työvuorosta pois jäävän tai jääneen tilalle pyritään saamaan ensisijaisesti muu kuin työvuoronsa juuri lopettanut viranhaltija.

Milloin viranhaltija joudutaan satunnaisesti kutsumaan työhön viikon toisena vapaapäivänä tai työaikalaisissa säädetyn edellytyksin hänen viikkolepoaikanaan, on

1) ensisijaisesti kutsuttava sellainen viranhaltija, joka on vapaaehtoisesti siihen suostunut tai suostuu,

2) pyrittävä vuorottelemaan työhön kutsumisessa siten, ettei jatkuvasti samoja viranhaltijoita kutsuta mainittuun työhön, ja

3) jollei hätätyöstä ole kysymys, pyrittävä välttämään työhön kutsumista, jos siitä on viranhaltijalle kohtuutonta haittaa.

7 §

Kulkeminen tai kuljetus asianomaisen viranomaisen tai esimiehen määräämästä lähtöpaikasta virkatehtävän varsinaiseen suorituspaikkaan ja sieltä lähtöpaikkaan palaaminen luetaan työaikaan.

Jos virkamatkasta suoritetaan matkakustannusten korvaus ja mahdollinen päiväraha matkustussäännön tai sitä vastaavien määräysten mukaisesti, luetaan matkaan käytetystä ajasta työajaksi ainoastaan se aika, joka on kulunut virkatehtävien suorittamiseen. Sen johdosta, että viranhaltija on käyttänyt työaikaansa virkamatkan suorittamiseen, älköön hänen työaikaansa pidennettävä.

8 §

Arkipyhät eivät vaikuta asianomaisen viikon tai työjakson työaikaan lyhentävästi.

Pöytäkirjamerkintä: Mikäli yleisillä työmarkkinoilla sovitaan arkipyhäviikkojen yleisestä työaikajärjestelystä, tullaan kunnallishallinnossa noudattamaan samoja periaatteita samasta ajankohdasta lukien.

Virastoissa ja laitoksissa, joiden toiminta ei vaadi muunlaista järjestelyä, ovat pääsiäislauantai, juhannusaatto ja jouluaatto vapaapäiviä. Milloin sanottuja päiviä ei asianomaisen viraston tai laitoksen toiminnan luonteen vuoksi ole mahdollista antaa vapaapäivinä, on sanottu

päivät kuitenkin pyrittävä vuorottain antamaan vapaapäivinä mahdollisimman monelle viranhaltijalle.

Pöytäkirjamerkintä: Viranhaltijalle, joka työskentelee pääsiäislauantaina tai joulutahti juhannusaattona, maksetaan näinä päivinä tehdyiltä työtunneilta erillinen 50 %:n suuruinen korvaus, joka lasketaan 23 §:n 1 momentissa tarkoitetusta tuntipalkasta.

Virastot ja laitokset pidetään suljettuina sunnuntaisin, kirkollisina juhlapäivinä, itsenäisyyspäivänä ja vapunpäivänä, mikäli niiden toiminta ei vaadi muunlaista järjestelyä. Erityisestä poikkeuksellisesta syystä kaupunginhallitus/kauppalanhallitus/kunnanhallitus/liittohallitus voi vastaavin rajoituksin määrätä, että virastot ja laitokset pidetään osittain tai kokonaan suljettuina muulloinkin, kuitenkin edellyttäen, että tällaisten satunnaisten vapaapäivien säännöllinen työaika sijoitetaan muille työpäiville.

Sellaisella viikolla, jolle sattuu muuksi kuin sunnuntaipäiväksi kirkollinen juhlapäivä, itsenäisyyspäivä tai vapunpäivä, ovat kaikki arkipäivät täysimittaisia työpäiviä, jollei 2 tai 3 momentin määräyksistä muuta aiheudu.

9 §

Viranhaltijain työvuorojen, vastaanottoaikojen ja lepoaikojen ajankohtien sekä työpaikkojen määräämisjärjestyksestä, virkatoiminnan valvonnasta ja muista työnjohdollisista asioista määrätään virkasäännöllä tai muilla kunnallisilla säännöillä taikka viranomaisten päätöksillä.

10 §

Lisätyöllä tarkoitetaan työtä, joka ylittää viranhaltijan säännöllisen työajan, mutta ei ylitä työaikalain mukaista säännöllisen työajan enimmäismäärää.

Ylityöllä tarkoitetaan työtä, jota tehdään työaikalain mukaisen säännöllisen työajan enimmäismäärän lisäksi. Ylityöksi ei kuitenkaan lueta työaikalain ulkopuolella olevan viranhaltijan osallistumista kokoukseen, josta suoritetaan kokous- tai muu vastaava palkkio.

Sunnuntaityöllä tarkoitetaan sunnuntaina tai kirkollisena juhlapäivänä sekä itsenäisyyspäivänä ja vapunpäivänä tehtävää työtä. Sunnuntaityöksi katsotaan myös ne työtunnit, jotka kello 18 ja 24 välisenä aikana on tehty lauantaina sekä kirkollisen juhlapäivän, itsenäisyyspäivän ja vapunpäivän aattona. Sunnuntaiksi luetaan vuorokausi, joka alkaa lauantai- ja sunnuntaivuorokauden vaihteesta, jollei sitä ole määrätty alkavaksi samaan aikaan kuin viranhaltijan on säännönmukai-

sesti saavuttava työhönsä. Vastaavasti määritellään kirkollinen juhlapäivä, itsenäisyyspäivä ja vapunpäivä.

Erikseen korvattavalla iltatyöllä tarkoitetaan kello 18—23 ja erikseen korvattavalla yötyöllä kello 23—6 välisenä aikana tehtyä työtä.

Vuorotyöllä tarkoitetaan 2 §:n 2 momentin mukaisesti järjestettyä työtä, jossa vuorojen tulee säännöllisesti vaihtua ja ennakolta määrätyn ajanjaksoin muuttua.

Pöytäkirjamerkintä: Mikäli on kysymys yleisten teiden ja katujen puhtaanapitotöistä, ei vuorojen tarvitse säännöllisesti vaihtua, mutta niiden tulee kuitenkin ennakolta määrätyn ajanjaksoin muuttua.

Tätä pöytäkirjamerkintää sovelletaan viranhaltijoihin vain milloin vastaavaa järjestelyä noudatetaan työehtosopimuksen alaisten työntekijöiden kohdalla.

Varallaololla tarkoitetaan ohje- tai johtosääntöön taikka muuhun määräykseen perustuvaa viranhaltijan olemista asunnossaan tai muualla valmiina tarvittaessa ryhtymään työhön. Varallaoloksi ei kuitenkaan katsota sellaista työvalmiudessa olemista, joka tapahtuu työpaikalla, paitsi jos viranhaltijalle on annettu lupa täyttää varallaolovelvollisuutensa oman valintansa mukaan joko työpaikalla tai määrätyn ehdoin sen ulkopuolella.

Pöytäkirjamerkintä: Asunnolla tarkoitetaan tässä viranhaltijan varsinaista asuntoa ja kotia.

11 §

Ylityötä, jolla ylitetään 2 §:n 2 momentissa tarkoitettu säännöllinen vuorokautinen työaika, älköön teetettävä enempää kuin 20 tuntia kahden viikon pituisena ajanjaksona eikä enempää kuin 200 tuntia kalenterivuodessa.

Edellä 1 momentissa mainitun vuorokautisen ylityön lisäksi saa viranhaltijaa pitää sellaisessa viikoittaisessa ylityössä, joka ylittää 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua säännöllisen viikoittaisen työajan, mutta ei ylitä säännöllistä vuorokautista työaikaakaan, enintään 16 tuntia kahden viikon pituisena ajanjaksona ja enintään 120 tuntia kalenterivuodessa.

Edellä 2 §:n 3 momentissa mainitun säännöllisen työajan lisäksi älköön ylityötä teetettävä enempää kuin 36 tuntia kolmen viikon tai 24 tuntia kahden viikon pituisena ajanjaksona eikä enempää kuin 320 tuntia kalenterivuodessa.

Sen estämättä, mitä edellä tässä pykälässä on määrätty, saa mainittujen ylityötuntimäärien lisäksi teettää ylityötä enintään 3 tuntia viikossa niissä viranhaltijalle määrättyissä aloittamis- ja lopettamistöissä, jotka ovat välttämättömiä, jotta asianomaiset muut viranhaltijat tai työntekijät voivat suorittaa työtä koko säännöllisen työaikansa, taikka

jotka työaikalain 3 §:n 2 momentissa tarkoitettu työnjohtaja tekee välittömästi ennen kuin hänen johdettaviensa viranhaltijain tai työntekijäin työaika alkaa tai sen päätyttyä.

Mitä edellä tässä pykälässä on määrätty, koskee soveltuvin kohdin muitakin kuin niitä viranhaltijoita, joiden säännöllinen työaika on järjestetty 2 §:n tai 2 tai 3 momentin mukaisesti. Milloin erityiset syyt niin välttämättä vaativat tai viranhaltija siihen suostuu, saadaan ylityötä teettää enemmänkin, kalenterivuoden aikana ei kuitenkaan ilman kaupunginhallituksen/kauppalanhallituksen/kunnanhallituksen/liittohallituksen lupaa enempää kuin yhteensä 350 tuntia.

Jos viraston tai laitoksen useilla työaikalain alaisilla täyttä työpäivää suorittavilla viranhaltijoilla on asunnon sijainti sellainen, että asuntovarallaolo voi heidän kohdallaan tulla kysymykseen, velvollisuus tällaiseen varallaoloon jaetaan, jollei erityisestä syystä muuta aiheudu, mahdollisimman tasaisesti ja siten, että varallaolotunteja ei kalenterivuoden aikana kerry yhteensä enempää kuin 1.400. Tästä määrästä saadaan poiketa milloin viraston tai laitoksen toiminnan kannalta pakottavat syyt niin vaativat.

12 §

Lisätyö korvataan antamalla viranhaltijalle, sen mukaan kuin harkitaan tarkoituksenmukaiseksi sekä huomioon ottaen 21 ja 22 §:stä johtuvat rajoitukset, joko palkallista vapaa-aikaa säännöllisenä työaikana tai rahakorvaus.

Ylityö korvataan antamalla työaikalain alaiselle viranhaltijalle siitä rahakorvaus. Muulle viranhaltijalle voidaan myös, sen mukaan kuin harkitaan tarkoituksenmukaiseksi, korvata ylityö säännöllisenä työaikana annettavalla palkallisella vapaa-ajalla.

13 §

Työaikalain 12 §:ssä tarkoitettussa tilanteessa saadaan edellä 2 §:n 2, 3, 4 ja 5 momenttien mukaan määräytyviä säännöllisiä työaikoja pidentää sanotussa lain 12 §:ssä säädetyin ehdoin.

14 §

Vapaa-aikakorvauksena lisätyöstä annetaan viranhaltijalle yksi tunti kutakin lisätyötuntia kohden.

15 §

Vapaa-aikakorvauksena ylityöstä annetaan viranhaltijalle, jonka vuorokautinen ja viikottainen säännöllinen työaika on vahvistettu

1) puolitoista tuntia kahta ensimmäistä vuorokautista ylityötuntia

kohden ja kaksi tuntia vuorokauden kultakin seuraavalta ylityötunnilta, sekä

2) puolitoista tuntia 11 §:n 2 momentissa tarkoitettun viikoittaisen ylityön viittä ensimmäistä tuntia kohden ja kaksi tuntia kultakin seuraavalta viikoittaiselta ylityötunnilta.

Viranhaltijalle, jonka säännöllinen työaika on vahvistettu kolmen viikon pituista työaikajaksoa kohden, annetaan ylityöstä vapaa-aikakorvauksena

1) puolitoista tuntia kutakin ylityötuntia kohden siltä osin kuin työaikajakson aikana tehtyjen ylityötuntien kokonaismäärä ei ylitä 18 tuntia ja

2) kaksi tuntia kultakin seuraavalta ylityötunnilta.

Viranhaltijalle, jonka säännöllinen työaika on vahvistettu kahden viikon pituista työaikajaksoa kohden, annetaan ylityöstä vapaa-aikakorvauksena

1) puolitoista tuntia kutakin ylityötuntia kohden siltä osin kuin työaikajakson aikana tehtyjen ylityötuntien kokonaismäärä ei ylitä 12 tuntia ja

2) kaksi tuntia kultakin seuraavalta ylityötunnilta.

16 §

Vapaa-aikakorvausta laskettaessa tasoitetaan yhteenlaskettu aika, jolta korvaus annetaan, noudattaen soveltuvin kohdin 23 §:n 2 momentin määräyksiä.

Ilman viranhaltijan suostumusta älköön käytettävä lyhyempää kuin yhden työpäivän kestävää vapaa-aikakorvausta.

Vapaa-aikakorvausta käytettäessä on vapaa-aika annettava sellaiselle viranhaltijalle, jonka vuorokautinen ja viikoittainen säännöllinen työaika on vahvistettu, viimeistään lisä- tai ylityön suorittamista seuraavan kalenterikuukauden aikana ja sellaiselle viranhaltijalle, jonka säännöllinen työaika on vahvistettu kolmen viikon tai kahden viikon pituista työaikajaksoa kohden, tällaisen työaikajakson ja sitä seuraavan mahdollisen tasoittumisajanjakson päätyttyä seuraavan kalenterikuukauden aikana. Viranhaltijan pyynnöstä voidaan vapaa-aikakorvaus kuitenkin antaa, milloin se on tarkoituksenmukaista, vielä kahden seuraavan kalenterikuukauden aikana.

17 §

Erillisenä rahakorvauksena lisätyöstä suoritetaan viranhaltijalle korottamaton tuntipalkka kutakin lisätyötuntia kohden.

18 §

Erillisenä rahakorvauksena ylityöstä suoritetaan viranhaltijalle, jonka vuorokautinen ja viikoittainen säännöllinen työaika on vahvistettu,

1) 50 prosentilla korotettu tuntipalkka kahta ensimmäistä ylityötuntia kohden ja 100 prosentilla korotettu tuntipalkka vuorokauden kultakin seuraavalta ylityötunnilta, sekä

2) 50 prosentilla korotettu tuntipalkka 11 §:n 2 momentissa tarkoitettun viikoittaisen ylityön viittä ensimmäistä tuntia kohden ja 100 prosentilla korotettu palkka kultakin seuraavalta viikoittaiselta ja vuorokautiselta ylityötunnilta.

Viranhaltijalle, jonka säännöllinen työaika on vahvistettu kolmen viikon pituista työaikajaksoa kohden, suoritetaan ylityöstä erillisenä rahakorvauksena

1) 50 prosentilla korotettu tuntipalkka kutakin ylityötuntia kohden siltä osin kuin työaikajakson aikana tehtyjen ylityötuntien kokonaismäärä ei ylitä 18 tuntia, ja

2) 100 prosentilla korotettu tuntipalkka kultakin seuraavalta ylityötunnilta.

Viranhaltijalle, jonka säännöllinen työaika on vahvistettu kahden viikon pituista työaikajaksoa kohden, suoritetaan ylityöstä erillisenä rahakorvauksena

1) 50 prosentilla korotettu tuntipalkka kutakin ylityötuntia kohden siltä osin kuin työaikajakson aikana tehtyjen ylityötuntien kokonaismäärä ei ylitä 12 tuntia, ja

2) 100 prosentilla korotettu tuntipalkka kultakin seuraavalta ylityötunnilta.

Milloin säännöllinen työaika tasoitetaan tämän virkaehtosopimuksen 2 §:n 3 momentin mukaisesti kahden työjakson kuluessa 120 tuntiin työjaksoa kohden, lasketaan ylityökorvaus yhden työjakson osalta 126 työtunnin jälkeen ja kahden työjakson osalta 240 yhteenlasketun työtunnin jälkeen. Mainittujen 126 ja 240 työtunnin yli tehdyiltä 18 ensimmäiseltä ylityötunnilta maksetaan 50 %:lla ja seuraavilta ylityötunneilta 100 %:lla korotettu tuntipalkka, kuitenkin siten, että edellisen työjakson maksettuja tai maksettavia ylityötunteja ei oteta huomioon kahden työjakson ylityökorvauksia laskettaessa.

Jos viranhaltija ei ole ollut työssä koko kahden työjakson tasoituskautta sen johdosta, että virkasuhde on katkennut tai ettei viranhaltija ole voinut olla työssä loman, sairauden tahi muun hyväksyttävän syyn vuoksi taikka viranhaltija on tullut työhön kesken tasoituskautta, määräytyy ylityökorvaus keskeytyksen ulkopuolella olevien päivien (=laskentapäivien) perusteella soveltaen tämän virkaehtosopimuksen liitteenä olevaa taulukkoa suhteellisista työtuntinormeista (liite n:o 7).

Näissäkin tapauksissa suoritetaan kuitenkin ylityökorvaukset ensimmäisen työjakson osalta siltä osin, kuin työaika ylittää taulukon mukaiset suhteelliset työtuntinormit lisätynä kuudella tunnilla. Tasoituskauden päätyttyä lasketaan ylityökorvaukset koko tasoituskaudelta suhteellisten työtuntinormien perusteella, jolloin jo maksettuja tai maksettavia ensimmäisen työjakson ylityötunteja ei oteta laskelmassa huomioon.

Kun työaika tasoitetaan vain yhden työjakson kuluessa eikä viranhaltija edellä 5 momentissa mainitusta syystä ole ollut työssä koko työjaksoa, ylityökorvaukset lasketaan suhteellisten työtuntinormien perusteella *liitteen n:o 7* mukaisesti.

Milloin säännöllinen työaika on järjestetty sopimuksen 2 §:n 3 tai 4 momentissa mainitulla tavalla kolmen tai useamman työjakson puitteissa, määräytyy ylityökorvaus tasoitusjärjestelmässä edellytettyjen työtuntien lisäksi tehdyltä työajalta siten, että jokaisen työjakson 18 ensimmäiseltä ylityötunnilta, jotka ylittävät sekä työtuntijärjestelmän että 120 tunnin työajan, suoritetaan 50 %:lla ja tämänkin ylittäviltä ylityötunneilta 100 %:lla korotettu palkka. Työtuntijärjestelmän ylittävät, mutta 120 tuntia alittavat työtunnit siirretään seuraavaan työjaksoon huomioon otettavaksi sen työjakson ylityökorvauksia laskettaessa. Jos työaika on sovittu tasoitettavaksi ilman työtuntijärjestelmää, lasketaan yhden työjakson ylityökorvaus sovittun enimmäistyöajan (esim. 130 tuntia/työjakso) ylittävältä työajalta.

Milloin viranhaltija ei tämän pykälän 8 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa ole ollut työssä koko tasoituskautta edellä 5 momentissa mainituista syistä, lasketaan ylityökorvaus laskentapäivien keskimääräisen työajan perusteella edellä 5 momentissa sanottua vastaavasti.

19 §

Rahakorvausta käytettäessä on korvaus lisä- ja ylityöstä maksettava sellaiselle viranhaltijalle, jonka vuorokautinen ja viikoittainen säännöllinen työaika on vahvistettu, viimeistään lisä- tai ylityön päättymistä seuraavan kalenterikuukauden aikana, ja sellaiselle viranhaltijalle, jonka säännöllinen työaika on vahvistettu kolmen viikon tai kahden viikon pituista työaikajaksoa kohden, tällaisen työaikajakson ja sitä seuraavan mahdollisen tasoitumisajanjakson päättymistä seuraavan kalenterikuukauden aikana. Rahakorvaus saadaan kuitenkin maksaa myöhemmin, milloin tarkoitettua vapaa-aikakorvausta ei ole voitu virantoimituksen keskeytyksen vuoksi antaa 16 §:n 3 momentissa määrättyinä aikana.

20 §

Milloin työaika on työaikalain 5 §:n 2 momentin ja tämän sopimuksen 2 §:n 2 momentin nojalla järjestetty siten, että se viikkoa pi-

temmän ajanjakson kuluessa tasoittuu keskimäärin 40 tunniksi viikossa, on ylityökorvausten laskemisessa ja maksamisessa noudatettava seuraavaa:

1) Päivittäisestä ylityöstä tuleva korvaus on maksettava tällaisen ylityön suorittamista seuraavan kalenterikuukauden aikana.

2) Päivätyössä on korvaus viikoittaisesta ylityöstä laskettava tämän virkaehtosopimuksen 18 §:n 1 momentin 2-kohdan mukaisesti ja maksettava tasoittumisajanjaksoa (enintään 3 viikkoa) seuraavan kalenterikuukauden aikana.

3) Kaksivuorotyössä (enintään kolmen viikon tasoittumisajanjakso), keskeytyvässä kolmivuorotyössä (enintään kuuden viikon tasoittumisajanjakso) ja keskeytymättömässä kolmivuorotyössä (enintään vuoden tasoittumisajanjakso) on korvaus viikoittaisesta ylityöstä suoritettava 50 prosentilla korotettuna sopimuksen 11 §:n 2 momentissa tarkoitetun viikoittaisen ylityön viideltä ensimmäiseltä tunnilta ja 100 prosentilla korotettuna kultakin seuraavalta viikoittaiselta ylityötunnilta ja maksettava ylityön tekemistä seuraavan kalenterikuukauden aikana.

21 §

Sunnuntaityöstä suoritetaan viranhaltijalle tuntia kohden korvauksena varsinaisen palkan lisäksi yksinkertainen tuntipalkka, joka lasketaan niin kuin 23 §:ssä määrätään. Jos sunnuntaityö samalla on lisätai ylityötä, on siitä lisäksi suoritettava rahana lisä- tai ylityökorvaus, joka lasketaan viranhaltijan korottamattomasta varsinaisesta palkasta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun korvauksen maksamisajankohdasta nähdessä noudatetaan soveltuvin osin, mitä 19 §:ssä on määrätty lisä- ja ylityökorvausten maksamisesta. Tässä pykälässä tarkoitetuissa tapauksissa ei käytetä vapaa-aikakorvausta.

22 §

Iltatyöstä suoritetaan 10 prosentin ja yötyöstä 25 prosentin suuruisen rahakorvaus, joka lasketaan 23 §:n 1 momentissa tarkoitetusta tuntipalkasta. Yötyöstä voidaan työnantajan harkinnan mukaan toisijaisesti antaa vastaava hyvitys myös vapaa-ajan muodossa.

Tämän sopimuksen 2 §:n 2 momentin mukaisesti järjestetyssä kaksi- tai kolmivuorotyössä suoritetaan iltavuorossa 10 prosentin ja yövuorossa 25 prosentin suuruisen rahakorvaus, joka lasketaan 23 §:n 1 momentissa tarkoitetusta tuntipalkasta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen korvausten maksamisajankohdasta nähdessä noudatetaan soveltuvin osin, mitä 19 §:ssä on määrätty lisä- ja ylityökorvausten maksamisesta.

23 §

Lisä-, yli- ja sunnuntaityöstä sekä ilta- ja yötyöstä suoritettavan rahakorvauksen laskemiseksi tarvittava tuntipalkka saadaan jakamalla viranhaltijan varsinainen palkka kuukauden aikana säännölliseen työhön käytettävää tuntimäärää vastaavalla luvulla. Kuitenkin niiden viranhaltijain osalta, joiden työaika määräytyy 2 §:n 1 momentin mukaan, käytetään jakajana lukua 152, ja niiden viranhaltijain osalta, joiden työaika määräytyy 2 §:n 2 tai 3 momentin mukaan, lukua 174.

Lisä-, ilta- ja yötyöstä tulevaa rahakorvausta laskettaessa tasoitetaan yhteenlaskettu aika, jolta korvaus määrätään, lähimmäksi täydeksi, puoleksi tai neljännestunniksi.

Yli- ja sunnuntaityöstä tulevaa rahakorvausta laskettaessa korotetaan yhteenlaskettu aika

1) periodityössä kummankin edellä mainitun korvauslajin osalta erikseen kaksi- tai kolmiviikkoisperioideittain lähinnä ylemmäksi täydeksi, puoleksi tai neljännestunniksi ja

2) muussa työssä viikoittainen ylityö vastaavasti viikoittain sekä sunnuntaityö ja vuorokautinen ylityö vuorokausittain lähinnä ylemmäksi täydeksi, puoleksi tai neljännestunniksi.

24 §

Lisä-, yli- ja sunnuntaityökorvauksen sekä ilta- ja yötyökorvauksen suorittamisen edellytyksenä on, että

1) työ on tehty työpaikalla tai erityisestä syystä esimiehen määräämällä muulla paikalla ja

2) työhön käytetty aika tai tehdyn työn määrä on luotettavasti selvitetty.

Muun kuin säännölliseen vuorotyötön tai 2 §:n 3 momentissa tarkoitettuun jaksotyöhön liittyvän lisä-, yli- ja sunnuntaityökorvauksen sekä ilta- ja yötyökorvauksen suorittamisen edellytyksenä on lisäksi, että työ on suoritettu enintään yhden kuukauden ajaksi kerrallaan annetun kirjallisen määräyksen perusteella, jonka on antanut viraston päällikkö tai laitoksen johtaja tai hänen määräämänsä henkilö.

25 §

Mitä tässä sopimuksessa on sanottu ylityön korvaamisesta, koskee myös ylityönä tehdyn hätätyön korvaamista työaikalaissa tarkoitetuissa tapauksissa.

26 §

Viranhaltijalle on annettava sunnuntain ajaksi tai, jollei se ole mahdollista, muuna viikon aikana vähintään 30 tuntia kestävä yhdenjaksoinen viikkolepo.

Pöytäkirjamerkintä: Lain mukainen viikkolepopäivä on työvuoroluettelon merkittävä. Jollei merkintää ole tehty, viikkolepopäiväksi katsotaan kunkin viikon ensimmäinen yhdenjaksoinen 30 tuntia kestävä vapaa-aika. Viranhaltijaa ei saa vastoin suostumustaan velvoittaa olemaan viikkolevon aikana varalla.

Keskeytymättömässä vuorotyössä saadaan kuitenkin viikkolepo järjestää niin, että sitä kolmen viikon aikana tulee keskimäärin vähintään 30 tuntia viikkoa kohti ja vähintään 24 tuntia kullakin kerralla.

Tämän pykälän määräyksistä saadaan poiketa, jos

1) säännöllinen työaika vuorokaudessa on vahvistettu enintään kolmeksi tunniksi,

2) vahvistamaton työaika on arvioitavissa vuorokautta kohden enintään kolmeksi tunniksi,

3) työn laatu ei salli viranhaltijan täydellistä vapauttamista työstä tai

4) viranhaltijaa tarvitaan tilapäisesti työhön hänen viikkoleponsa aikana kaupungin/kauppalan/kunnan/kuntainliiton tehtävien tai niiden osan säännöllisen kulun ylläpitämiseksi; sekä lisäksi

5) työaikalain 12 §:ssä tarkoitettussa hätätyössä.

Työaikalain alaisten viranhaltijain kohdalla noudatetaan lisäksi, mitä sanotun lain 15 §:n 5 momentissa on säädetty.

27 §

Jollei kunnallisten toimintojen erikoisluonne tai julkisen hallinnon tehokas toteuttaminen muuta vaadi, viikon aikana annetaan viikkolepopäivän lisäksi toinen vähintään 24 tunnin pituinen vapaa-aika, joka sijoitetaan mikäli mahdollista kiinteästi varsinaisen viikkolevon yhteyteen ja on lähinnä lauantai.

Pöytäkirjamerkintä: Viikkolevon lisäksi annettavan toisen vapaa-päivän tulee pääsääntöisesti käsittää kokonainen kalenterivuorokausi. Tarpeellisen joustavuuden aikaansaamiseksi saadaan kysymyksessä oleva vapaa-aika poikkeustapauksessa järjestää myös siten, että vapaa-päivän kuluessa aikaisintaan kello 21.00 alkaa yötyövuoro, jota edeltää 26 tunnin pituinen yhdenjaksoinen vapaa-aika. Viranhaltijaa ei saa vastoin suostumustaan tai ilman välttämätöntä syytä velvoittaa olemaan vapaapäivänään varalla.

28 §

Viranhaltijalle on annettava päivittäin vähintään yhden tunnin tai sen mukaan kuin jäljempänä on määrätty, vähintään puolen tunnin pituinen ruokailutauko (lepoaika), jonka aikana hän saa esteettömästi poistua työpaikalta ja jota ei lueta työaikaan, tai jollei taukoa voida järjestää, tilaisuus aterioida työn aikana työpaikalla.

Edellä 2 §:n 1 ja 2 momenteissa tarkoitetun viranhaltijan, jonka vuorokautinen säännöllinen työaika on 6½ tuntia tai sitä pitempi, ruokailutauko saadaan kaupunginhallituksen/kauppalanhallituksen/kunnanhallituksen/liittohallituksen päätöksellä määrätä puoleksi tunniksi, jos viranhaltijalla on mahdollisuus ruokailuun sinä aikana.

Viranhaltijalle, jonka työaika on järjestetty 2 §:n 3 momentin mukaisesti, on sairaaloissa sekä hoito- ja huoltolaitoksissa annettava vähintään puolen tunnin pituinen ruokailutauko tai viranhaltijan niin halutessa tilaisuus 15—20 minuuttia kestävään ateriointiin työn aikana työpaikalla siten, ettei järjestelystä aiheudu häiriötä työn kululle tai suoritettaville palveluksille.

Pöytäkirjamerkintä: Milloin sairaalan tai hoito- tai huoltolaitoksen viranhaltija sopimuksen 28 §:n 3 momentissa tarkoitetun järjestelyn puitteissa ruokailee työn aikana työpaikalla, on ruokailun tapahduttava joutuisasti ja siten, että tästä johtuva poissaolo työstä kestää enintään 15—20 minuuttia. Näillä edellytyksillä on viranhaltijalla mahdollisuus ruokailla myös työnantajan osoittamassa asianomaisen laitoksen ruokasalissa tai muussa vastaavassa ruokailupaikassa.

Viranhaltijalle, jonka työaika on järjestetty säännöllisesti vaihtuviin seitsemää tuntia pitempiin vuoroihin, annetaan yksi vähintään puoli tuntia kestävä ruokailutauko, tai jollei taukoa voida järjestää, tilaisuus aterioida työn aikana työpaikalla.

Milloin viranhaltijan työvuoron tai päivittäisen työajan pituus on vähemmän kuin viisi tuntia, ei 1, 3 ja 4 momenteissa tarkoitettua ateriointitilaisuutta järjestetä. Ruokailutauko (lepotauko) voidaan viranhaltijalle hänen pyynnöstään antaa normaalia lyhyemmissä työvuoroissa, mikäli tehtävien järjestely ei muuta vaadi.

Mitä 1—5 momenteissa on sanottu, koskee soveltuvin kohdin myös sellaista viranhaltijaa, joka ei ole työaikalain alainen.

29 §

Yksi päivittäinen 10 minuutin pituinen työaikaan luettava kahvitauko järjestetään, tarvittaessa vuorottain ja muutoinkin siten, ettei tauosta aiheudu häiriötä työn kululle tai suoritettaville palveluksille.

Työnjohtaja-asemassa olevien viranhaltijoiden kohdalla noudatetaan kuitenkin kahvitaukojen suhteen sitä käytäntöä, jota työehtosopimuksen määräysten nojalla on noudatettava heidän alaisensa työntekijäin kohdalla.

30 §

Milloin viranhaltija on velvollinen olemaan varalla, ei sitä aikaa, jonka hän täten työtä tekemättä joutuu olemaan työvalmiudessa, lueta työaikaan.

Jos viranhaltijan säännöllinen työaika on vahvistettu vuorokautta tai muuta ajanjaksoa kohden, korvataan tällaisen ajanjakson kuluessa asunnossa suoritettu varallaolo siten, että mahdollinen säännöllisen työajan vajuus ensin täytetään kaupunginhallituksen/kauppalanhallituksen/kunnanhallituksen/liittohallituksen määräysten mukaisesti varallaoloajan puoliskon tunneilla ja lopuista varallaoloajan saman puoliskon tunneista suoritetaan 23 §:n mukainen korottamaton tuntipalkka. Tällaista korvausta ei kuitenkaan suoriteta varallaolosta, joka tapahtuu kello 24.00—6.00 välisenä aikana, mutta on viranhaltijalle, joka tänä aikana kutsutaan työhön, annettava kutsun aiheuttamasta häiriöstä erillinen kohtuullinen korvaus. Kaupunginhallitus/Kauppalanhallitus/Kunnanhallitus/Liittohallitus voi kuitenkin, milloin se harkitsee kaupungin/kauppalan/kunnan/kuntainliiton edun niin vaativan, määrätä, että viranhaltijalle korvataan tämän momentin mukainen varallaolo lukemalla siitä puolet työajaksi.

Pöytäkirjamerkintä: Huomaa 10 §:n 6 momentin kohdalla oleva pöytäkirjamerkintä.

Kaupunginhallitus/Kauppalanhallitus/Kunnanhallitus/Liittohallitus saa kirjallisesti sopia viranhaltijalle 2 momentin mukaisesta varallaolosta suoritettavasta rahakorvauksesta toisinkin, jollei korvaus keskimäärin nouse suuremmaksi kuin edellä on sanottu.

Muualla kuin asunnossa tapahtuvasta varallaolosta suoritetaan tuntia kohden rahakorvaus, joka on varallaolon laadun mukaan määrätään 10—20 % edellä tarkoitettusta tuntipalkasta, sen mukaan kuin kaupunginhallitus/kauppalanhallitus/kunnanhallitus/liittohallitus erikseen päättää.

Pöytäkirjamerkintä: Kuukauden kuluessa tämän sopimuksen voimaantulosta aloitetaan ja pyritään saattamaan yksimielisesti hyväksyttävään lopputulokseen neuvottelut soveltamisohjeista, joilla rajataan tässä momentissa tarkoitettun vapaamuotoisen varallaolon alueellinen piiri ja määritellään työpaikalle saapumisen enimmäisaika niin, että ne ovat kohtuuden mukaisessa suhteessa keskenään. Viranhaltijalle, jolle varallaolotilanteesta aiheutuu poikkeuksellisia kustannuksia työpaikalle saapumisesta esimerkiksi yöaikana, suoritetaan näistä suoranaistista vähimmäiskustannuksista korvaus, mikä olosuhteiden niin vaatiessa maksetaan myös paluumatkalta.

Varallaolo, jota viranhaltijalla on lupa suorittaa valintansa mukaan joko työpaikalla tai asunnossaan, korvataan 2 tai 3 momentin mukaan. Jos hän saa suorittaa varallaoloa valintansa mukaan joko asunnossaan tai 4 momentissa tarkoitettussa muussa paikassa tai piirissä, korvaus määräytyy sanotun 4 momentin mukaisesti.

Varallaolokorvauksen suorittamisen edellytyksenä on, että viranhaltija on ollut varalla asianomaisen viranomaisen määrääjäksi antaman kirjallisen määräyksen tai laatiman työvuoroluettelon nojalla. Varallaolokorvaus on maksettava kuukausittain viimeistään varallaolon päättymistä seuraavan toisen kalenterikuukauden kuluessa.

Varallaolosta on viranhaltijalle ilmoitettava vähintään 3 vuorokautta aikaisemmin, paitsi ennakolta arvaamattomissa kiireellisissä tapauksissa.

31 §

Lisä-, yli-, ilta-, yö- ja sunnuntaityön sekä varallaolon korvaamista koskevia, tämän virkaehtosopimuksen määräyksiä ei sovelleta viranhaltijaan,

1) jonka säännöllinen työaika on 2 §:n 6 momentin mukaisessa järjestyksessä jätetty vahvistamatta,

2) joka saa pääasiallisen ansionsa toimituskirjojen lunastuksista, toimituspalkkioista tai virkatoimista saamistaan muista palkkioista, provisioista tahi maksuista,

3) joka on määrätty hoitamaan omien virkatehtäviensä ohella toista virkaa tai virkatehtävää ja saa siitä eri korvauksen,

4) jolle on myönnetty oikeus pitää muuta ansiointia, jonka hoitaminen vaatii säännöllisen työajan käyttämistä,

5) jonka kaupunginhallitus/kauppalanhallitus/kunnanhallitus/liittohallitus katsoo olevan johtavassa, siihen rinnastettavassa tai itsenäisessä asemassa, tai

6) jonka palkkaus on tässä momentissa tarkoitettujen korvauksien osalta asianomaisella virkacho- tai palkkaussopimuksella toisin järjestetty.

Milloin kaupunginhallitus/kauppalanhallitus/kunnanhallitus/liittohallitus katsoo sen kohtuulliseksi, voidaan tämän pykälän määräysten estämättä, talousarvion puitteissa, 1 momentissa tarkoitettulle viranhaltijalle kuitenkin suorittaa lisä- ja ylityöstä tai vastaavan luonteisesta työstä, ilta-, yö- ja sunnuntaityöstä sekä varallaolosta erikseen määrätty korvaus.

32 §

Mikäli erikoislaatuiset olosuhteet, kuten liikennelaitoksissa, työlaitoksissa, palolaitoksissa ja satamalaitoksissa, vaativat poikkeamista työaikalain tai tämän sopimuksen mukaisista järjestelyistä, sovitaan niistä erikseen sopimusvaltuuskunnan ja asianomaisten järjestöjen kesken. Sama koskee järjestelyä, jossa sunnuntain ja juhlapäivän tai muun vapaapäivän väliin jäävän työpäivän työtunnit teetetään ylimääräisesti

muuna aikana sitä vastaan, että kysymyksessä oleva työpäivä muutetaan vapaapäiväksi.

Pöytäkirjamerkintä: Niiden muuta kuin yksinomaan virasto- tai toimistotyötä tekevien työaikalain ulkopuolisten viranhaltijain osalta, joiden työajasta ja siihen liittyvistä järjestelyistä on tähän mennessä solmittu erillissopimuksia tai annettu kuntien keskusjärjestöjen suosituksia, sovitaan erikseen sopimusvaltuuskunnan ja asianomaisten järjestöjen kesken.

33 §

Kuntiin ja kuntainliittoihin perustettujen työaikatoimikuntien edellytetään jatkavan työtään.

Työaikatoimikunta voi valmistella ja käsitellä aloitteita ja tehdä ehdotuksia työajan tehokkaaseen käyttöön liittyvistä paikallisista järjestelyistä ja ratiointitoimenpiteistä sekä muistakin asiaan vaikuttavista seikoista.

34 §

Työaikalain alaiseen viranhaltijaan ei sovelleta, ellei tämän tai muun virkaehtosopimuksen määräyksistä muuta johdu, sopimuksen

2 §:n 6 momentin määräyksiä siltä osin kuin ne tarkoittavat säännöllisen työajan pidentämistä yli sen, mitä työaikalain säännöksistä aiheutuu;

11 §:n 5 momentin määräyksiä siltä osin kuin ne tarkoittavat yli-työtuntien teettämistä enemmän kuin työaikalaissa on säädetty tai työneuvosto on sanotun lain nojalla päättänyt;

15 §:n määräyksiä;

16 §:n määräyksiä, siltä osin kuin ne koskevat ylityön korvaamista vapaa-aikaa antamalla;

23 §:n 1 momentin määräyksiä siltä osin kuin työneuvosto työaikalain 17 §:n 7 momentin nojalla on toisin vahvistanut tuntipalkan laskemisperusteet;

26 §:n 3 momentin määräyksiä siltä osin kuin viikkolevon antamisesta tehdään poikkeuksia enemmän kuin työaikalaissa on sallittu;

30 §:n 2 momentin 2 virkkeessä olevaa määräystä kello 24.00—6.00 välisenä aikana suoritetun varallaolon korvaamisen rajoittamisesta, jollei saman pykälän 3 momentin mukaisesta sopimuksesta muuta aiheudu;

31 §:n määräyksiä siltä osin kuin niillä rajoitetaan viranhaltijan oikeutta saada työaikalain säännösten mukainen korvaus ylityöstä ja sunnuntaityöstä sekä, jollei 30 §:n 3 momentin mukaisesta sopimuksesta muuta aiheudu, varallaolosta.

Edellä tässä sopimuksessa olevien määräysten estämättä noudatetaan työaikalain 3 §:n 2 momentissa tarkoitettujen työnjohtajien ylityön ja sunnuntaityön korvaamisesta sekä muusta erityisasemasta, mitä sanotussa laissa on säädetty.

Mitä tämän sopimuksen 2—31 §:ssä on määrätty työajoista sekä niihin liittyvistä korvauksista ja muista järjestelyistä, ei koske talonmiehen työtä suorittavaa viranhaltijaa.

2. luku

Palkkaus

35 §

Virasta tai tilapäisestä virkasuhteesta suoritettava palkkaus määräytyy virkatehtävien laadun, määrän ja vastuullisuuden sekä vaadittavan taidon ja kyvyn mukaan, noudattaen säännönmukaisesti kokonaispalkkausjärjestelmää.

36 §

Perustaessaan pääviran, josta suoritettavasta viranhaltijan palkkauksesta ei ole voimassa virkaehtosopimusta, kaupunginvaltuusto/kauppalanvaltuusto/kunnanvaltuusto/liittovaltuusto määrää, mihin palkkaluokkaan virka sijoitetaan.

37 §

Päävirassa olevan vakinaisen viranhaltijan palkkana ovat säännönmukaisesti viran peruspalkka ja ikälisät tähän virkaehtosopimukseen liittyvän palkkataulukon tai -taulukoiden mukaisina. B-palkkaluokissa oleville ei suoriteta ikälisiä.

Ikälisät suoritetaan huomioon ottaen, mitä tämän pykälän 3 momentissa on määrätty palkkataulukon valinnasta sekä 38—42 §:ssä on määrätty ikälisien hakemisesta ja myöntämisperusteista.

Palkkataulukko määräytyy virkapalkoissa yleisesti noudatetun paikakuntien kalleusluokituksen mukaisesti siten, että taulukkona käytetään pääasiallisen viranhoidon paikan kalleusluokkaa vastaavaa taulukkoa. Jos tällöin viranhoidon paikkana on laitos, virasto, toimisto tai muu vastaava paikka, käytetään viranhoidon paikan sijainnin mukaista palkkataulukkoa. Jos viranhoidon paikka sen sijaan käsittää määrätyn piirin ja viranhaltija vakinaisesti asuu sen alueella, käytetään asuinpaikan sijainnin mukaista palkkataulukkoa. Milloin vaihtoehtoiset palkkatau-

lukot tulisivat kysymykseen, kun viranhaitopaikkoja on useita tai viranhaitija ei asu piirissään, päättää kaupunginvaltuusto/kunnanvaltuusto/liittovaltuusto noudattaen edellä mainittuja periaatteita, minkä kalleusluokan mukaista palkkataulukkoa viranhaitijan kohdalla käytetään.

38 §

Edellä tarkoitettu A-taulukon mukaista peruspalkkaa saava päävirassa oleva vakinainen viranhaitija saa ikälisää 3, 6, 9, 12 ja 15 vuoden palveluksen jälkeen siten, että ikälisän määrä on vastaavassa järjestyksessä vuoden 1971 kesäkuun alusta lukien 6, 5, 5, 5 ja 5 prosenttia peruspalkasta sekä vuoden 1972 alusta lukien 6, 6, 6, 5 ja 5 prosenttia peruspalkasta.

Edellä tarkoitettua K-taulukon mukaista peruspalkkaa saava päävirassa oleva vakinainen viranhaitija saa ikälisää 3, 6, 9, 12 ja 15 vuoden palveluksen jälkeen tai 3, 6, 9 ja 12 vuoden palveluksen jälkeen kunakin kertana kussakin kaupungissa ja kauppalassa sekä K-taulukon valinneessa maalaiskunnassa noudatettavassa palkkataulukossa mainitun määrän siten, että kaikkien ikälisien yhteismäärä on 28 prosenttia peruspalkasta.

Viranhaitijan ikälisään oikeuttavaan palvelusaikaan on luettava, jollei jäljempänä olevista määräyksistä muuta johdu, se aika, jonka hän 18 vuotta täytettyään on ollut oman tai muun kunnallisen työnantajan tai uskonnollisen yhdyskunnan palveluksessa pääviran luonteisessa virkasuhteessa, kunnallisen keskusjärjestön ja kunnan viranhaitijain neuvotteluoikeudesta annetun lain (389/44) mukaan neuvottelukelpoisen järjestön päätoimiseksi katsottavassa työsopimussuhteessa taikka oman tai muun kunnallisen työnantajan palveluksessa päätoimen luonteisessa työsopimussuhteessa tahi Yhdistyneiden Kansakuntien, Kansainvälisen Punaisen Ristin ja muissa vastaavissa kansainvälisissä tehtävissä päätoimen luonteisessa palvelussuhteessa taikka valtion päätoimeksi katsottavassa palveluksessa. Valtion palvelukseksi katsotaan myös palvelus Eduskunnan, Suomen Pankin, Ahvenanmaan maakunnan, kansaneläkelaitoksen ja Postipankin päätoimeksi katsottavassa toimessa.

Niin ikään on viranhaitijan ikälisään oikeuttavaan palvelusaikaan luettava se aika, jonka hän sotatilan aikana on ollut sotapalveluksessa tai työpalvelujoukoissa.

39 §

Kaupunginhallituksen/Kauppalanhallituksen/Kunnanhallituksen/Liittohallituksen harkinnasta riippuu, voidaanko viranhaitijan ikäli-

sään oikeuttavaan palvelusaikaan lukea ja missä määrin sekä mistä ajankohdasta alkaen se aika, jonka hän 18 vuotta täytettyään on ollut

1) sellaisen osakeyhtiön tai muun yhteisön palveluksessa, jossa omalla kunnallisella työnantajalla on osake-enemmistö tai sitä vastaa-va määräämisvalta,

2) palveluksessa sellaisessa laitoksessa, liikkeessä tai sellaisella kiinteistöllä, joka on tämän palveluksen kestäessä siirtynyt oman kunnallisen työnantajan haltuun, tai

3) yksityisen sairaala- tai huoltolaitoksen taikka apteekin päätoimen luonteisessa työsopimussuhteessa, mikäli työ on ollut samankaltaista henkilön välittömästi tai myöhemmin saamaan kunnalliseen virkaan tai tilapäiseen virkasuhteeseen kuuluvien tehtävien kanssa.

Kuitenkin luetaan niistä ajoista, joina viranhaltija on ollut valtion ja uskonnollisen yhdyskunnan palveluksessa ja Yhdistyneiden Kansakuntien, Kansainvälisen Punaisen Ristin ja muissa vastaavissa kansainvälisissä tehtävissä samoin kuin 1 momentissa mainituissa palveluksissa, ikälisään oikeuttavaksi palvelusajaksi kaikista yhteensä enintään 10 vuotta.

Sitä aikaa, jona henkilö on ollut harjoittelijana tai oppilaana oman kehityksensä tai koulutuksensa vuoksi, ei lueta ikälisään oikeuttavaksi palvelusajaksi.

Sitä aikaa, jonka perusteella henkilö saa muulta työnantajalta tai muun palveluksen perusteella eläkettä, ei lueta ikälisään oikeuttavaksi palvelusajaksi.

Jos ikälisään oikeuttava palvelusaika ei ole yhtäjaksoinen, otetaan jokaisesta palvelusjaksosta huomioon vain täydet kuukaudet, jolloin täyden kalenterikuukauden ohella myös 30 päivän yhtäjaksoinen palvelus katsotaan yhdeksi kuukaudeksi. Yhtäjaksoisuuden ei katsota katkeneen viranhaltijan välittömästi siirryttyä saman yhteisön muuhun virkasuhteeseen tai toisen yhteisön virkasuhteeseen tahi henkilön välittömästi siirryttyä työsopimussuhteesta virkasuhteeseen.

40 §

Ikälisään oikeuttavaa palvelusaikaa laskettaessa vähennetään se aika, jona viranhaltijan virantoimitus on ollut keskeytyneenä tai jona virantoimitus viranhaltijan ottamisen tapahduttua ei vielä ole alkanut.

Vähennykseksi ei kuitenkaan lueta aikaa, jona viranhaltija on ollut

1) vuosilomalla,

2) sairauden tai tapaturman vuoksi virkavapaana sinä aikana, jolta hänelle on suoritettu palkkaetuja,

3) raskauden ja synnytyksen vuoksi virkavapaana,

4) virkavapaana hoitaakseen julkista tehtävää, josta hän ei voi kieltäytyä,

5) määrättyinä suorittamaan kursseja tai opintoja,

6) suorittamassa asevelvollisuuslain (452/50) nojalla asevelvollisuuttaan vakinaisessa väessä,

7) virkavapaana muita opintoja varten siltä osin kuin virkavapausaika ei ylitä yhteensä 90 kalenteripäivää kalenterivuodessa ja edellyttäen lisäksi, että hänelle on myönnetty virkavapausajalta vähintään viidesosa varsinaisesta palkasta, tai

8) ilman omaa syytään pidätettynä, estettynä tai estyneenä viran-toimituksesta.

Mikäli viranhaltijalle on myönnetty sellaista virkavapautta, jota 2 momentin 2- ja 7-kohdan määräysten perusteella ei voida lukea hyväksi ikälisään oikeuttavana palvelusaikana, tai muuta virkavapautta kuin 4- ja 5-kohdassa tarkoitettua, ei vähennykseksi myöskään lueta tätä virkavapausaikaa siltä osin kuin se ei saman kalenterivuoden kuluessa ylitä yhteensä 30 kalenteripäivää.

Kaupunginhallituksen/Kauppalanhallituksen/Kunnanhallituksen/Liittohallituksen harkinnasta riippuu, voidaanko ikälisään oikeuttavasta palvelusajasta jättää vähentämättä myös se aika, jonka viranhaltija on ollut virkavapaana suorittaakseen sotatilan aikana sotapalvelukseen rinnastettavaa muuta maanpuolustustyötä.

41 §

Viranhaltijan samana ajankohtana suorittamista ikälisään sinänsä oikeuttavista eri palveluksista saadaan ainoastaan yksi palvelussuhde ottaa huomioon palvelusaikaa määrättäessä.

42 §

Ikälisää on haettava kirjallisesti.

Ikälisän myöntämisestä päättää kaupunginhallitus/kauppalanhallitus/kunnanhallitus/liittohallitus tai, mikäli kunnallisessa säännössä niin määrätään, muu kaupunginvaltuuston/kauppalanvaltuuston/kunnanvaltuuston/liittovaltuuston nimeämä viranomainen.

Pöytäkirjamerkintä: Kysymykseen tuleva kunnallinen sääntö on peruskunnissa kaupunginhallituksen, kauppalanhallituksen tai kunnanhallituksen ohjesääntö sekä kuntainliitoissa perussääntö.

Oikeus ikälisään alkaa sen jälkeisen kuukauden ensimmäisestä päivästä lukien, jona ikälisään oikeuttava palvelusaika on täyttynyt. Jos viranhaltija siirtyy tai siirretään toiseen oman kaupungin/kauppalan/kunnan/kuntainliiton virkaan tai tilapäiseen virkasuhteeseen kesken kuukautta, oikeus ikälisään uuden viran tai virkasuhteen palkan pe-

rusteella alkaa siirtymispäivästä lukien, jollei 44 §:n 2 momentista tai 45 §:stä muuta johdu.

43 §

Päävirassa olevalle väliaikaiselle viranhaltijalle, joka ei ole kaupungin/kauppalan/kunnan/kuntainliiton vakinainen tai tilapäinen viranhaltija, suoritetaan palkkiota seuraavasti:

1) Jos viranhaltija hoitaa kaikki virkaan kuuluvat tehtävät ja täyttää tämän viran vakinaiselta haltijalta säännönmukaisesti vaadittavat kelpoisuusehdot, hänelle suoritetaan hoitamansa viran peruspalkkaa vastaava palkkio ja siitä alkaen, kun viranhoito on keskeytyksettä jatkunut kolme kuukautta, viran peruspalkkaan liittyvät ikälisät.

2) Samaa noudatetaan myös siinä 1-kohtaa vastaavassa tapauksessa, että kysymyksessä on viranhaltija, joka saa, sen mukaan kuin siitä on erikseen säädetty tai määrätty, epäpätevänä hoitaa virkaa.

3) Viranhaltijalle, joka asianomaisen määräyksen mukaan hoitaa vain osaa virkaan kuuluvista tehtävistä, suoritetaan viran peruspalkkaa vastaava alempi palkkio, jonka määrää harkittaessa otetaan huomioon myös, onko viranhaltijalla 1- tai 2-kohdan mukainen virkakelpoisuus.

Viranhaltijalle, joka hoitaa, saatuaan sitä varten virkavapautta, yksinomaan muuta virkaa kuin omaansa, suoritetaan palkkio soveltaen 1 momentin 1—3 kohtien määräyksiä, kuitenkin niin, että hänellä on oikeus saada omasta virastaan mahdollisesti tulevat ikälisät, mikäli niiden määrä on suurempi kuin 1 momentin 1- tai 2-kohdan perusteella.

Oman viran ohella tapahtuvaa toisen viran hoitamista koskevasta palkkiosta sovitaan erikseen kussakin tapauksessa huomioon ottaen, että palkkio voi olla enintään puolet viimeksimainitun viran peruspalkasta, sikäli kuin viranhaltija ohje- tai johtosännön mukaan ei ole velvollinen ilman eri palkkiota hoitamaan toista virkaa omansa ohella.

Pöytäkirjamerkintä: Asiasta annetaan lähemmät soveltamisohjeet.

Viranhaltijalle, joka toisen viranhaltijan vuosiloman aikana joko yksinomaan tai oman virkansa ohella hoitaa toisen viranhaltijan virkatehtäviä, ei suoriteta eri palkkiota, mutta hänellä on kuitenkin oikeus saada sanotulta ajalta vähintään se säännöllinen ansio, jonka hän omaa virkaansa hoitaessaan saisi.

Pöytäkirjamerkintä: Mainittu säännöllinen ansio lasketaan keskiarvona 12 edelliseltä täydeltä kalenterikuukaudelta, ylityökorvauksia lukuunottamatta.

Mitä tässä pykälässä on määrätty virasta ja viranhaltijasta, koskee soveltuin osin myös tilapäistä virkasuhdetta ja tilapäistä viranhaltijaa.

44 §

Jos pääviranhaltijalle 2 §:n 6 momentin mukaisesti myönnetty osapäivätyöaika on enintään puolet virkaan normaalisesti liittyvästä täydestä säännöllisestä työajasta, hänelle osapäivätyöstä suoritettava varsinainen palkka on sellaisessa suhteessa täyttä säännöllistä työaika edellyttävään varsinaiseen palkkaan, kuin tämän virkaehtosopimuksen liitteestä n:o 2 ilmenee. Muussa tapauksessa on osapäivätyössä olevan pääviranhaltijan varsinainen palkka samassa suhteessa alempi kuin hänen työaikansa on asianomaista täyttä säännöllistä työaika lyhyempi.

45 §

Pääviran luonteisessa virkasuhteessa olevalle tilapäiselle viranhaltijalle suoritetaan johonkin 37 §:ssä tarkoitettuun palkkaluokkaan kuuluva peruspalkka. Kun tällainen viranhaltija on ollut tässä tai muussa oman kaupungin/kauppalan/kunnan/kuntainliiton virkasuhteessa välittömästi vähintään vuoden, hänellä on sen jälkeen oikeus saada ikälisää samojen perusteiden mukaan kuin päävirassa olevalla vakinaisella viranhaltijalla.

46 §

Sivuvirassa olevalle vakinaiselle ja väliaikaiselle viranhaltijalle sekä sivuviran luonteisessa virkasuhteessa olevalle tilapäiselle viranhaltijalle suoritetaan palkkaus joko kiinteänä kuukausipalkkiona tai tehtäväkohtaisesti taikka muulla perusteella määrättyinä palkkioina, noudattaen kaupungissa/kauppalassa/kunnassa/kuntainliitossa 1. 12. 1970 voimassa olleita palkkausperusteita.

47 §

Viranhaltijalle, joka muulloin kuin varsinaisena työaikanaan on saapuvilla kaupunginvaltuuston/kauppalanvaltuuston/kunnanvaltuuston/liittovaltuuston tai kaupunginhallituksen/kauppalanhallituksen/kunnanhallituksen/liittohallituksen tahi lautakunnan taikka toimikunnan kokouksessa sihteerinä, esittelijänä, asiantuntijana tai muutoin lain, asetuksen tai ohje- tahi johtosäännössä olevan säännöksen tai määräyksen tahi kaupunginhallituksen/kauppalanhallituksen/kunnanhallituksen/liittohallituksen antaman määräyksen nojalla, suoritetaan kokouspalkkio kaupungin/kauppalan/kunnan/kuntainliiton 1. 12. 1970 voimassa olleiden määräysten mukaisesti.

Jos viranhaltijan varsinaista työaika ei ole määritelty, katsotaan hänen tässä pykälässä tarkoitetun työaikansa päättyvän kello 16.00.

48 §

Viranhaltijalle suoritetaan palkkaukseen syrjäseutulisiä noudattaen soveltuvin kohdin valtion virkamiehiä koskevia vastaavia säännöksiä ja määräyksiä.

49 §

Viranhaltijain muut mahdolliset palkanlisät, kuten kielitaitolisä, konekirjoituslisä, henkilökohtainen palkanlisä, niin sanottu kunnanlisä ja palkkauksen osaksi laissa säädetty ilmainen luontoisetu, pysytetään 1. 12. 1970 voimassa olleen järjestelyn mukaisin ehdoin, jollei virkaehtosopimuksesta tai palkkaussopimuksesta muuta aiheudu.

Työaikajärjestelyihin liittyvien palkanlisien ja korvausten osalta noudatetaan lisäksi, mitä edellä 1. luvussa on sanottu.

50 §

Viranhaltijoille erillisistä tehtävistä tai velvollisuuksista mahdollisesti myönnettyt lisäpalkkiot suoritetaan 1. 12. 1970 voimassa ollein ehdoin.

51 §

Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan suostumuksella voidaan viranhaltijan palkkaus kaupunginvaltuuston/kauppalanvaltuuston/kunnanvaltuuston/liittovaltuuston yksittäistapauksessa hyväksymällä kirjallisella sopimuksella järjestää säännönmukaisesta poikkeavaksi. Sama koskee muitakin palvelussuhteen ehtoja tällaisen viranhaltijan kohdalla.

52 §

Päävirassa olevan vakinaisen viranhaltijan varsinaisella palkalla tarkoitetaan tässä virkaehtosopimuksessa peruspalkkaa ja mahdollista ikälisää, niin myös muuta kaupungin/kauppalan/kunnan/kuntainliiton suorittamaa peruspalkan luonteista palkkaa tai vastaavan luonteista palkanlisää. Varsinaiseen palkkaan ei lueta, jollei virkaehtosopimuksella tai muutoin erikseen toisin määrätä, erityispalkkiota tai -korvausta, työaikalain mukaista tai sitä vastaavaa korvausta, erityisestä työolosuhteesta tai -ajankohdasta maksettavaa palkkiota tai korvausta eikä kustannusten korvausta.

Muun viranhaltijan varsinaisella palkalla tarkoitetaan soveltuvin osin, mitä 1 momentissa on määrätty.

Jos virka on erityisellä perusteella sijoitettu alempaan palkkaluokkaan tai -tasoon kuin mihin se laatunsa mukaan kuuluisi, määrätään

tämän virkaehtosopimuksen liitteessä tai paikallisessa virkaehtosopimuksessa taikka yksittäisessä palkkaussopimuksessa viran laatua vastaava kohtuullinen palkkamäärä käytettäväksi viranhaltijan varsinaisena palkkana. Mitä tässä momentissa on määrätty virasta, koskee soveltuvin osin myös tilapäistä virkasuhdetta.

53 §

Viranhaltijalle maksetaan, sikäli kuin tässä virkaehtosopimuksessa ei ole toisin määrätty tai palkan suoritusperusteista ei välttämättä muuta johdu, palkka kultakin kalenterikuukaudelta viimeistään sen 16 päivänä, jonakin arkipäivänä, ei kuitenkaan lauantaina. Väliaikaiselle ja tilapäiselle viranhakijalle voidaan maksaa palkka kultakin kalenterikuukaudelta viimeistään sen viimeisenä arkipäivänä, ei kuitenkaan lauantaina.

Viranhaltijan palkka saadaan maksaa paikkakunnalla sijaitsevan rahalaitoksen välityksellä ja viranhaltijan suostumuksella muunkin rahalaitoksen välityksellä.

54 §

Viranhaltijalla on, sitten kun hänet on otettu kunnan tai kuntainliiton palvelukseen, oikeus saada palkka siitä päivästä alkaen, jona hän on ryhtynyt virantoimitukseen.

Virkasuhteen lakatessa maksetaan, jollei tästä virkaehtosopimuksesta muuta johdu,

1) viranhaltijalle palkka eroamispäivään asti, mainittu päivä mukaanluettuna,

2) viranhaltijalle, joka viran lakkauttamisen vuoksi tai muutoin ilman omaa syytään on pakotettu eroamaan kesken kalenterikuukauden, palkka eroamispäivään asti ja lisäksi varsinainen palkka jäljellä olevalta kuukauden osalta, sekä

3) jos viranhaltija on kuollut, palkka kuolinpäivään asti.

Milloin viranhaltija on nostonut palkkansa siltä kuukaudelta, jona hän on kuollut, ei kuoleman jälkeiseen aikaan kohdistuvaa palkkaa peritä takaisin.

Jos viranhaltijan palkka on laskettava kalenterikuukauden osalta, lasketaan jokaista kalenteripäivää kohden niin mones osa kalenterikuukaudelta tulevasta varsinaisesta palkasta kuin siinä kuukaudessa on kalenteripäiviä. Muusta kuin varsinaisesta palkasta suoritetaan ansaittu määrä.

55 §

Vuosiloma-ajan palkasta ja lomankorvauksesta määrätään 65—68 §:ssä, virkavapausajan palkasta 69—72 §:ssä, 73 §:n 1 ja 3 momen-

tissa, 75 §:ssä sekä 77 §:n 1 momentissa ja muun virantoimituksesta poissaolon ajan palkasta 73 §:n 2 momentissa ja 74 §:ssä.

3. luku

Virkakustannusten korvaukset

56 §

Viranhaltijalle suoritetaan hänen tekemiltään virkamatkoilta matkakustannusten korvausta ja päivärahaa kaupungin/kauppalan/kunnan/kuntainliiton matkustussäännön tai sitä vastaavien päätösten tahi määräysten mukaisesti, sellaisina kuin mainitut perusteet ovat olleet voimassa 1. 12. 1970, huomioon ottaen kuitenkin *liitteestä n:o 5* ilmevät muutokset.

57 §

Noudattaen kaupungissa/kauppalassa/kunnassa/kuntainliitossa 1. 12. 1970 voimassa olleita päätöksiä sekä lisäksi, mitä virkaehtosopimuksella mahdollisesti määrätään, asianomaisille viranhaltijoille annetaan virkakäyttöä varten suojavaatetus tai -vaatekappaleita tahi virkapuku taikka vastaavasti virkapukukustannusten korvaus (pukuraha).

Pöytäkirjamerkintä: Sairaalakuntainliittojen osastoilla työskenteleville sairaala-apulaisille ja osastoilla työskenteleville (= ruoanjakeiluun osallistuville) keittiöapulaisille sekä osastoilla tai ruokasaleissa työskenteleville tarjoilijoille annetaan ja kustannetaan yhdenmukainen työasu (=puku + esiliina), mikä myös huolletaan kuntainliiton toimesta ja kustannuksella. Vastaavasti menetellään niiden muiden viranhaltijaryhmien osalta, joilta nimenomaisin päätöksin tai vakiintuneen käytännön perusteella vaaditaan yhdenmukainen työasu. Erityisten olosuhteiden niin vaatiessa annetaan ja kustannetaan muun virkasuhteessa olevan talous- ja huoltohenkilöstön käyttöön tarvittava suojavaatetus, kuten kumisaappaat, kumikäsineet, suojaesiliina tai työtakki. Mikäli yksityiskohtaisemmat ohjeet ovat näiden järjestelyjen toteuttamiseksi tarpeen, neuvotellaan ja sovitaan niistä ensi tilassa.

Järjestely toteutetaan 1. 3. 1971 mennessä.

Kaupunkien ja kauppaloitien kodinhoitajille ryhdytään 1. 3. 1971 lukien antamaan kodinhoitotoiminnan ohjesäännön tarkoittama virkapuku, mikä myös huolletaan kunnan toimesta ja kustannuksella.

58 §

Sen lisäksi, mitä edellä on sanottu, viranhaltijan virkatoiminnasta aiheutuvat menot kustantaa kaupunki/kauppala/kunta/kuntainliitto.

Jos menot ovat vain osittain virkatoiminnasta johtuvia ja samalla osittain viranhaltijain yksityisiä menoja, kuten johtavan viranhaltijan kotipuhelinkulut, kustannukset jaetaan käytettävissä olevan selvityksen mukaan tai sen puuttuessa arvioinnin taikka muun kohtuullisen perusteen nojalla.

Viranhaltijan oikeudesta periä tai saada itselleen taksan muodossa tai muutoin korvauksia virkakustannuksista, jotka tällöin jäävät hänen vastattavakseen, noudatetaan, jollei virkaehtosopimuksesta muuta ilmene, toistaiseksi niitä säännöksiä ja päätöksiä, jotka olivat voimassa 1. 12. 1970.

59 §

Jollei 58 §:n 2 momentissa tarkoitetuista lainsäännöksistä tai päätöksistä muuta johdu, yksityisiltä ja muilta maksuvelvollisilta perittävät maksut ja lunastukset viranhaltijain suorittamista virkatoimista ja -toimituksista sekä antamista toimituskirjoista kuuluvat kaupungille/kauppalalle/kunnalle/kuntainliitolle.

4. luku

Luontoissuoritusten vastikkeet

60 §

Jos viranhaltijalle on annettu virkasuhteen perusteella tilaisuus käyttää kaupungin/kauppalan/kunnan/kuntainliiton omaisuutta tai saada hyväkseen muu luontoissuoritus, ilman että on kysymys 49 §:ssä tarkoitetusta palkkauksen osaksi säädetystä ilmaisesta luontoisedusta, hänen on suoritettava siitä korvaus eli vastike. Vastike ei saa ylittää paikkakunnan käyviä keskimääräisiä hintoja ja se on määrättävä annettujen luontoissuoritusten mukaan. Jos luontoissuoritus on vastoin viranhaltijan suostumusta keskimääräistä suurempi, vastike on määrättävä keskimääräisten luontoissuoritusten mukaan.

Vastike on kuukausittain pidätettävä viranhaltijan palkasta. Pidätystä ei kuitenkaan toimiteta, jos viranhaltija ei voi käyttää luontoissuoritusta hyväkseen. Asunnon vastike tai sen osa vähennetään kuitenkin viranhaltijan palkasta virantoimituksen keskeytyksen, kuten vuosiloman tai virkavapauden ajalta, sikäli kuin asuntoa tai sen osaa ei ole luovutettu viransijaiselle.

Virkasuhteen perusteella myönnettävien luontoissuoritusten ja niiden vastikkeiden osalta noudatetaan lisäksi, jollei muualla virkaehto-

sopimuksessa toisin sanota, mitä kaupungin/kauppalan/kunnan/kuntainliiton luontoissuoritusäännössä ja sen nojalla annetuissa päätöksissä on määrätty, sellaisina kuin mainitut perusteet ovat olleet voimassa 1. 12. 1970.

Mitä edellä tässä pykälässä on sanottu, ei koske virka-asuntojen eikä muiden virkasuhdeasuntojen vuokrien määriä.

5. luku

Vuosiloma

61 §

Pääviranhaltijalla on oikeus saada kalenterivuositain vuosilomaa sen mukaan, kuinka monta kalenterikuukautta hän on maaliskuun loppuun mennessä ollut oman kaupungin/kauppalan/kunnan/kuntainliiton 2 ja 4 momenteissa tarkoitettussa palveluksessa 12 edellisen kalenterikuukauden eli lomanmääräytymisvuoden aikana.

Lomaan oikeuttaviksi kuukausiksi, joina pääviranhaltija on ollut oman kaupungin/kauppalan/kunnan/kuntainliiton palveluksessa, luetaan ne kalenterikuukaudet, joiden aikana viranhaltija on ollut virantoimituksessa vähintään 16 kalenteripäivää ja joilta hän ei oman kaupungin/kauppalan/kunnan/kuntainliiton aikaisemman palvelussuhteen perusteella ole saanut vuosiloman korvausta.

Viranhaltijan katsotaan olleen virantoimituksessa siitä lukien kun hän virkasuhteen alettua oli ensi kerran ryhtynyt virkaansa hoitamaan, kaikkina kalenterivuorokausina virkasuhteen lakkaamiseen saakka, lukuun ottamatta niitä aikoja, joina hän on ollut vuosilomalla, virkavapaana tai virantoimituksesta pidätettynä taikka joina hänen virantoimituksensa muutoin on päätöksen mukaan todettavissa keskeytyneeksi.

Pöytäkirjamerkintä: Jos virantoimitus on määrätty alkamaan sellaisesta päivästä, joka on asianomaisen viranhaltijan vapaapäivä ja hän sen johdosta aloittaa varsinaisen työnsä vasta seuraavana päivänä, virantoimitus katsotaan kuitenkin alkaneeksi jo ensiksi mainitusta päivästä.

Virantoimituspäivien veroisina pidetään vuosiloman pituutta määrätessä myös

- 1) vuosilomaa,
- 2) poissaoloa sairauden, tapaturman sekä raskauden ja synnytyksen johdosta siinäkin tapauksessa, että virkavapaus on kestänyt kauemmin kuin työntekijäin vuosilomasta annetun lain 3 §:n 2 momentin

3- tai 4-kohdassa on säädetty, mikäli viranhaltijalle on tältä ylimenevältä ajalta suoritettu palkkaetuja,

3) poissaoloa reservin kertausharjoituksen tai ylimääräisen palveluksen vuoksi tahi väestönsuojelukoulutukseen taikka -palvelukseen määrättyinä,

4) poissaoloa sellaisen kunnallisen tai muun luottamustehtävän vuoksi, josta lain mukaan ei ole oikeutta kieltäytyä,

5) poissaoloa sellaisen määräyksen vuoksi, jonka viranomaisen on antanut sairauden leviämisen estämiseksi,

6) muuta virkavapautta siltä osin kuin virkavapaus ei ole lomanmääräytymisvuoden kuluessa ylittänyt yhteensä 30 kalenteripäivää, ja

7) ilman omaa syytään virantoimituksesta pidätettynä, estettynä tai estyneenä olemista, sekä

8) poissaoloa ammattikasvatushallituksen järjestämään opettajain pedagogiseen valmistuskurssiin osallistumisen vuoksi.

62 §

Päiviranhaltijan vuosiloman pituus on

1) kolme työpäivää jokaista 61 §:ssä tarkoitettua kalenterikuukautta kohden, jos hänen päävirkasuhteensa omassa kaupungissa/kauppalassa/kunnassa/kuntainliitossa on välittömästi lomanmääräytymisvuoden maaliskuun loppuun mennessä yhtäjaksoisesti jatkunut vähintään kuusi kalenterikuukautta ja hänellä on siihen mennessä ikälisään oikeuttavaa palvelusaikaa yhteensä vähintään 15 vuotta;

2) kaksi ja puoli työpäivää jokaista 61 §:ssä tarkoitettua kalenterikuukautta kohden, jos hänen päävirkasuhteensa omassa kaupungissa/kauppalassa/kunnassa/kuntainliitossa on välittömästi lomanmääräytymisvuoden maaliskuun loppuun mennessä yhtäjaksoisesti jatkunut vähintään kuusi kalenterikuukautta ja hänellä on siihen mennessä ikälisään oikeuttavaa palvelusaikaa yhteensä vähintään 10 vuotta;

3) kaksi työpäivää jokaista 61 §:ssä tarkoitettua kalenterikuukautta kohden, jos hänen päävirkasuhteensa omassa kaupungissa/kauppalassa/kunnassa/kuntainliitossa on välittömästi lomanmääräytymisvuoden maaliskuun loppuun mennessä yhtäjaksoisesti jatkunut vähintään kuusi kalenterikuukautta ja hänellä on siihen mennessä joko ikälisään oikeuttavaa palvelusaikaa tai oman kaupungin/kauppalan/kunnan/kuntainliiton päätoimista alle 18-vuotiaana virka- tai työsuhteessa suoritettua palvelusta yhteensä vähintään yksi vuosi; kuitenkin tällainen viranhaltija saa, jos hän on ollut oman kaupungin/kauppalan/kunnan/kuntainliiton palveluksessa kaikkina 61 §:ssä tarkoitettuina 12 kalenterikuukautena, vuosilomaa vähintään yhden kuukauden tai milloin tätä lomaa ei anneta yhdenjaksoisena, yhteensä 26 työpäivää; ja

4) muissa tapauksissa puolitoista työpäivää jokaista 61 §:ssä tarkoitettua kalenterikuukautta kohden.

Jos 1 momentin 2 ja 4 kohtien mukaista loman pituutta laskettaessa lomapäivien luvuksi ei tule kokonaisluku, päivän osa on laskettava täytenä lomapäivänä.

63 §

Sen estämättä, mitä 61 ja 62 §:ssä on määrätty, pääviranhaltijalla on kuitenkin oikeus saada vuosilomaa vähintään se määrä, minkä hän, jos olisi työsopimussuhteessa omaan kaupunkiin/kauppalaan/kuntaan/kuntainliittoon, saisi lomaa työntekijäin vuosilomasta annetun lain säännösten mukaan.

Sellaisen pääviranhaltijan kohdalla, jolla ei ole ikälisiä, otetaan 62 §:n 1—3 kohdissa tarkoitettujen ikälisiin oikeuttavat palvelusvuodet vuosiloman pituutta laskettaessa huomioon 38—41 §:n mukaisesti, kuitenkin vain kaupunginhallituksen/kauppalanhallituksen/kunnanhallituksen/ liittohallituksen päätöksen nojalla siltä osin kuin palvelusajan lukeminen ikälisään oikeuttavaksi riippuu kaupunginhallituksen/kauppalanhallituksen/kunnanhallituksen/liittohallituksen harkinnasta.

Vuosilomaa annettaessa luetaan työpäiviksi, vaikka ne muutoin olisivatkin viranhaltijan vapaapäiviä, kaikki muut päivät, paitsi sunnuntait, kirkolliset juhlapäivät, itsenäisyyspäivä, juhannusaatto ja vapunpäivä.

Vuosilomapäiväksi älköön merkittäkö sellaista päivää, jota on vähintään edeltänyt yhtäjaksoisesti vähintään kuusi työpäivää.

64 §

Vuosiloma on pääviranhaltijalle annettava toukokuun 2 päivän ja syyskuun 30 päivän välisenä aikana nämä päivät mukaan luettuina, jollei virkatehtävien laatu tai lomavuorojen järjestely vaadi loman tai sen osan antamista muulloin samana kalenterivuotena. Viranhaltijan suostumuksella voidaan vuosiloma tai sen osa antaa muulloinkin kuin edellä tarkoitettuna yleisenä lomanantoaikana, kuitenkin viimeistään seuraavan kalenterivuoden huhtikuun loppuun mennessä.

Muuhun kuin yleiseen lomanantoaikaan määrätty vuosiloma tai sen osa annetaan, mikäli kysymyksessä ei ole virkatehtävien laadun tai virantoimituksen keskeytyksen vuoksi muuna kuin yleisenä lomanantoaikana annettava loma, puolella pitennettynä, ei kuitenkaan enemmästä kuin koko vuosiloman puolesta määrästä, niin että suurin mahdollinen pidennys voi olla neljäsosa koko lomasta. Puolia päiviä ei tätä lomaa myönnettäessä oteta huomioon. Tässä momentissa tarkoitettua loman pidennystä ei anneta lomaan tai sen osaan, joka 4 momentin mu-

kaisen lomajärjestyksen vahvistamisen jälkeen on viranhaltijan pyynnöstä siirretty pidettäväksi muuna kuin yleisenä lomanantokautena.

Vastoin viranhaltijan tahtoa ei vuosilomaa saa antaa kahta useammassa eikä, mikäli mahdollista, yhdeksää työpäivää lyhyemmissä osissa. Lomien ajankohtia on, mikäli mahdollista, viranhaltijoiden kesken eri vuosina sopivasti vuoroteltava.

Lomajärjestys on virkasäännössä tai muussa kunnallisessa säännössä mainitun viranomaisen tai viranhaltijan vahvistettava ja saatettava viranhaltijain tietoon yleensä vähintään neljä viikkoa ennen vuosiloman alkamista. Jollei lomajärjestystä ole vahvistettu jonkin viranhaltijan kohdalta, katsotaan hänen lomansa alkaneeksi lomanantovuoden kesäkuun 16 päivänä.

Milloin viranhaltija vuosilomansa tai sen osan alkaessa on sairauden tai tapaturman johdosta työkyvytön, eikä tauti tai tapaturma ole sattunut olosuhteissa, jotka työsopimuslain 28 §:n 1 momentin mukaan ovat palkan saamisen esteenä, siirretään loma, jos viranhaltija sitä haluaa ja jos se voi tapahtua viraston tai laitoksen toimintaa tahi muiden viranhaltijoiden lomien järjestelyä haittaamatta, myöhempään ajankohtaan. Loma on tällöin, mikäli mahdollista, annettava syyskuun loppuun mennessä, kuitenkin viimeistään saman kalenterivuoden loppuun mennessä. Jos viranhaltija siihen suostuu, voidaan loma määrätä siten, että se päättyy viimeistään seuraavan lomanantokauden alkuun mennessä.

Vuosiloman aikana sattunut sairaus tai tapaturma ei keskeytä lomaa.

65 §

Vuosilomansa ajalta pääviranhaltijalla on oikeus saada varsinainen palkkansa.

Sen lisäksi on viranhaltijalla, jonka työaikaan sisältyy säännöllistä sunnuntaityötä, oikeus saada säännöllisestä sunnuntaityöstä suoritettavaa rahakorvausta vastaava lisäys vuosiloma-ajan palkkaan.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu säännöllisestä sunnuntaityöstä suoritettavaa rahakorvausta vastaava lisäys otetaan huomioon vuosiloma-ajan palkassa siten, että varsinaisen kuukausipalkan perusteella laskettua vuosilomapäiväpalkkaa korotetaan sillä prosenttiluvulla, joka osoittaa kuinka monta prosenttia lomanmääräytymisvuoden aikana säännöllisestä sunnuntaityöstä maksetut sunnuntaityökorvaukset ovat olleet samalta ajalta maksetusta varsinaisesta säännöllisen työajan palkasta.

Pöytäkirjamerkintä: Toinen ja kolmas momentti koskevat vain kaupunkien ja kauppaloiden viranhaltijoita, jollei edeltä I. 13. kohdan 2 momentista muuta johdu.

Vuosilomapalkka maksetaan ennen loman alkamista.

66 §

Jos vuosilomaa tai sen osaa ei erityisestä syystä voida antaa pääviranhaltijalle lomavuotta lähinnä seuraavan huhtikuun loppuun mennessä, suoritetaan lomankorvaus noudattaen soveltuvin osin 67 §:n määräyksiä. Lomankorvaus maksetaan viimeistään mainitun kuukauden aikana.

67 §

Virkasuhteen päättyessä suoritetaan pääviranhaltijalle, joka on ollut virantoimituksessa lomanmääräytymisvuoden aikana vähintään 16 kalenteripäivää, vuosiloman sijasta lomapalkkaa vastaava lomankorvaus siltä ajalta, jolta hän ei siihen mennessä ole saanut vuosilomaa tai korvausta, ei kuitenkaan 64 §:n 2 momentissa tarkoitetun lomanpidennyksen osalta. Virkasuhteen päättyessä pääviranhaltijan kuoleman johdosta maksetaan lomankorvaus kuolinpesälle.

Päiväpalkkaa laskettaessa käytetään varsinaisen kuukausipalkan jakajana lukua 25.

Virkasuhteen päättyessä säännöllisestä sunnuntaityöstä suoritettavaa rahakorvausta vastaava lisäys otetaan huomioon vuosilomakorvausta laskettaessa 65 §:n 3 momentissa olevien määräysten mukaisesti ja käyttäen laskelmissa sen lomanmääräytymisvuoden taikka lomanmääräytymisvuoden osan aikana maksettuja sunnuntaityökorvauksia ja varsinaista palkkaa, jonka aikana viranhaltijan virkasuhde katkeaa.

Pöytäkirjamerkintä: Kolmas momentti koskee vain kaupunkien ja kauppaloiden viranhaltijoita, jollei edeltä I. 13. kohdan 2 momentista muuta johdu.

Lomankorvauksen pidättämisestä määrätään 75 §:ssä.

68 §

Sivuviranhaltijan oikeus vuosilomaan tai sen osaan tahi antamatta jääneen vuosiloman korvaukseen määräytyy työntekijäin vuosilomasta annetun lain mukaisesti, kuitenkin siten, että vuosiloma-ajan palkkaa ja loman korvausta laskettaessa noudatetaan soveltuvin osin mitä 65—67 §:ssä on määrätty.

6. luku

Virkavapaus

69 §

Päävirassa olevalla vakinaisella viranhaltijalla on jäljempänä mainituin poikkeuksin oikeus saada, jos hänelle on hyväksytyllä lääkärin todistuksella todetun sairauden tai muun tapaturman kuin virkatehtävissään sattuneen työtapaturman vuoksi myönnetty virkavapautta (sairauslomaa) eikä sairaus tai tapaturma ole sattunut oloissa, jotka työ-sopimuslain 28 §:n 1 momentin mukaan ovat palkan saamisen esteenä, saman kalenterivuoden aikana varsinainen palkkansa 60 kalenteripäivän ajalta, ja sen jälkeen kaksi kolmasosaa palkastaan yhteensä 120 kalenteripäivän ajalta. Kaupunginhallituksen/Kauppalanhallituksen/Kunnanhallituksen/Liittohallituksen harkinnasta riippuu, onko ja mikä palkka viranhaltijalle sen jälkeen maksettava, jolloin palkkaa ei kuitenkaan voida määrätä maksettavaksi enempää kuin kaksi kolmasosaa varsinaisesta palkasta enintään 185 kalenteripäivän ajalta saman kalenterivuoden kuluessa.

Jos päävirassa olevalle vakinaiselle viranhaltijalle myönnetään jatkuvaa sairauslomaa yhdessä tai useammassa erässä yhteensä yli 12 kuukauden ajaksi, kaupunginhallituksen/kauppalanhallituksen/kunnanhallituksen/liittohallituksen harkinnasta riippuu, onko ja mikä palkka tältä yli 12 kuukautta menevältä ajalta maksettava, jolloin palkkaa ei kuitenkaan voida määrätä maksettavaksi enempää kuin puolet varsinaisesta palkasta. Sairausloma katsotaan tällöin jatkuvaksi, jollei sitä ole keskeyttänyt vähintään 30 kalenteripäivän pituinen yhtäjaksoinen virkatehtävien hoito.

Pääviran luonteista työtä suorittavalla väliaikaisella ja tilapäisellä viranhaltijalla on jäljempänä mainituin poikkeuksin oikeus saada varsinainen palkkansa sairausajalta edellä mainittujen perusteiden mukaan siinä tapauksessa, että hän on välittömästi ennen sairauslomaa ollut oman kaupungin/kauppalan/kunnan/kuntainliiton palveluksessa vähintään 180 kalenteripäivää. Jos virkasuhde on kestänyt lyhyemmän ajan, maksetaan sairausloman ajalta varsinainen palkka enintään 14 kalenteripäivältä, minkä jälkeen palkkaa ei enää makseta.

Jos viranhaltijan työaikaan sisältyy säännöllistä sunnuntaityötä, korotetaan sairausloma-ajan päiväpalkkaa 65 §:n 3 momentin määräysten mukaisesti lasketulla prosenttiluvulla.

Pöytäkirjamerkintä: Neljäs momentti koskee vain kaupunkien ja kauppaloiden viranhaltijoita, jollei edeltä I. 13. kohdan 2 momentista muuta johdu.

Jos viranhaltija saa tai olisi oikeutettu saamaan tapaturma- tai muuta korvausta, joka ei ole hänen itsensä kustantamaa, muissa olosuhteissa kuin virkatehtävissä sattuneen työtapaturman tai ammattitautilaissa tarkoitetun ammattitaudin johdosta, riippuu kaupunginhallituksen/kauppalanhallituksen/kunnanhallituksen/liittohallituksen harkinnasta, saako hän tässä pykälässä tarkoitettua palkkaa ja minkä verran.

70 §

Jos viranhaltija virkatehtävissään sattuneen työtapaturman tai niistä aiheutuneen sairauden tahi ammattitaudin johdosta on tullut kykenemättömäksi virkatehtäviään hoitamaan, hänellä on oikeus jäljempänä mainituin poikkeuksin sairauden kestäessä saada varsinainen palkkansa ja siihen säännöllisestä sunnuntaityöstä suoritettavaa rahakorvausta vastaava lisäys, joka lasketaan siten kuin 65 §:n 3 momentissa on määrätty, kuitenkin enintään 120 kalenteripäivän pituisen virkavapauden ajalta, ja sen jälkeen 2/3 palkasta ja sunnuntaityöstä suoritettavasta rahakorvausta vastaavasta lisäyksestä enintään 120 kalenteripäivän ajalta sekä tämän jälkeen kaupunginhallituksen/kauppalanhallituksen/kunnanhallituksen/liittohallituksen harkinnasta riippuen palkkaa enintään 2/3 125 kalenteripäivän ajalta.

Pöytäkirjamerkintä: Sunnuntaityökorvauksen huomioon ottaminen lisäyksenä koskee vain kaupunkien ja kauppaloitten viranhaltijoita, jollei edeltä I. 13. kohdan 2 momentista muuta johdu.

Virkatehtävissä sattuneella työtapaturmalla tai niistä aiheutuneella sairaudella tahi ammattitaudilla tarkoitetaan tässä virkaehtosopimuksessa vastaavasti, mitä tapaturmavakuutuslainsäädännössä on työtapaturman ja ammattitaudin käsitteestä voimassa.

Mitä 1 momentissa on määrätty, on sovellettava myös, jos kykenemättömyys viran hoitamiseen on aiheutunut viranhaltijaa virkatehtävien johdosta kohdanneesta väkivallasta.

Tässä pykälässä olevia määräyksiä ei saa soveltaa sellaisessa tapauksessa, jossa tapaturmavakuutuslain mukaan ei suoriteta korvausta. Kaupunginhallitus/Kauppalanhallitus/Kunnanhallitus/Liittohallitus voi kuitenkin harkintansa mukaan päättää suoritettavaksi enakkona 1 momentissa tarkoitettua palkkaa jo ennen kuin työtapaturmakorvausta koskeva asia on tullut ratkaistuksi lainvoimaisella päätöksellä. Jos viimeksi mainittu päätös on kielteinen, käsitellään ja ratkaistaan asia 69 §:n mukaisesti muuna tapaturma-asiana. Mikäli viranhaltijalla ei ole 69 §:n mukaan oikeutta sairausajan palkkaan tai hänen mainittu pykälän mukaan saamansa palkka on pienempi kuin hänen ennak-

kona saamansa palkka, viranhaltija on velvollinen maksamaan ennakon tai sen osan takaisin. Takaisinmaksu voidaan toteuttaa suorittamalla viranhaltijan palkasta pidätys.

Jos tapaturmakorvausta ei myönnetä täysimääräisenä, tämän pykälän mukaista palkkaa on alennettava siltä osin kuin se ylittää 69 §:n mukaisen palkan.

Jos viranhaltija saa tai olisi oikeutettu saamaan tapaturma- tai muuta korvausta, joka ei ole hänen itsensä kustantamaa, maksetaan hänelle 4 ja 5 momenttien mukaisesta palkasta ainoastaan se osa, mikä on mainittua korvausta suurempi. Korvaukseksi katsotaan tällöin suoritettu päiväraha, elinkorko tai kertakaikkinen korvaus, mutta ei hoitoa eikä siihen verrattavia kustannuksia.

Tässä pykälässä mainitun virkavapauden myöntäminen ei vähennä viranhaltijan oikeutta 69 §:ssä määrättyjen etujen saamiseen.

71 §

Päävirassa olevalla vakinaisella viranhaltijalla on oikeus saada raskauden ja synnytyksen vuoksi virkavapautta (äitiyslomaa) ajaksi, johon sisältyy 72 arkipäivää ja josta kolmannes kohdistuu laskettua synnytysaikaa välittömästi edeltäneeseen ja kaksi kolmannesta sitä välittömästi seuraavaan aikaan, ja tältä ajalta varsinainen palkkansa sekä siihen säännöllisestä sunnuntaityöstä suoritettavaa rahakorvausta vastaava lisäys, joka lasketaan siten kuin 65 §:n 3 momentissa on määrätty. Äitiysloma on yleensä anottava alkavaksi 24 arkipäivää ennen sitä päivää, jona lääkäri tai kaupungin/kauppalan/kunnankätilö tai kunnallisen sairaanhoito- tai synnytyslaitoksen kätilö on arvioinut synnytyksen tapahtuvan, jollei viranhaltija lääkärintodistuksella osoita, että äitiysloma olisi hänen tai lapsen terveyden vuoksi välttämätöntä aloittaa jo aikaisemmin.

Pöytäkirjamerkintä: Sunnuntaityökorvauksen huomioon ottaminen lisäyksenä koskee vain kaupunkien ja kauppaloiden viranhaltijoita, jollei edeltä I. 13. kohdan 2 momentista muuta johdu.

Jos raskaus on keskeytynyt huomattavasti ennen laskettua synnytysaikaa ja viranhaltijan anomuksesta sairausvakuutuslain mukainen äitiysraha on myönnetty viranhaltijalle siten, että sen katsotaan kohdistuvan raskauden keskeytymispäivää välittömästi seuraavaan 72 arkipäivään, viranhaltijalle myönnetään äitiysloma vastaavaksi ajaksi sekä maksetaan varsinaisen palkan ja äitiysrahan erotus.

Pääviranluonteista työtä suorittava väliaikainen ja tilapäinen viranhaltija saa tässä pykälässä tarkoitettua palkkaa vain, jos hän välittö-

mästi ennen äitiysloman alkamista on ollut oman kaupungin/kauppalan/kunnan/kuntainliiton palveluksessa vähintään 270 kalenteripäivää.

Äitiysloman myöntäminen ei vähennä viranhaltijan oikeutta saada muita tässä virkaehtosopimuksessa mainittuja etuja.

72 §

Sairausvakuutuslain mukaiset päivä- ja äitiysrahat suoritetaan kaupungille/kauppalalle/kunnalle/kuntainliitolle siltä sairaus- tai äitiysloman ajalta, jolta viranhaltijalle maksetaan vähintään päivä- tai äitiysrahan suuruista palkkaa.

Saadakseen sairaus- ja äitiysloma-ajalta palkkaetuja viranhaltijan on noudatettava, mitä sairausvakuutuslain mukaisen päivä- tai äitiysrahan saamiseksi on säädetty tai määrätty, uhalla, että jos asianomaisen viranhaltijan laiminlyönnin seurauksena kaupunki/kauppala/kunta/kuntainliitto menettää sille kuuluvan etuuden, 69, 70 ja 71 §:n mukaisia palkkaetuja vähennetään menetystä vastaavalla määrällä.

73 §

Jos virkavapautta myönnetään muun syyn kuin edellä tarkoitetun sairauden, tapaturman, raskauden tai synnytyksen vuoksi, kaupunginhallituksen / kauppalanhallituksen / kunnanhallituksen / liittohallituksen harkinnasta riippuu, maksetaanko viranhaltijalle palkkaa ja minkä verran.

Pöytäkirjamerkintä: Opintoja varten myönnettyiltä virkavapausajalta suoritettavasta palkkauksesta toimitetaan eri selvitys.

Edellisen momentin määräyksiä sovelletaan myös viranhaltijaan, joka muun syyn kuin edellä tarkoitetun sairauden, tapaturman, raskauden tai synnytyksen vuoksi on poissa virantoimituksesta, vaikka virkavapautta ei ole hänelle myönnetty. Jos viranhaltija on ilman pätevää syytä jäänyt pois virantoimituksesta, ei palkkaa kuitenkaan makseta.

Reservin kertausharjoituksiin, ylimääräiseen palvelukseen tai palvelukseen sodan aikana kutsutun, niin myös väestönsuojelukoulutukseen tai -tehtävään määrätyn viranhaltijan palkkauksen kohdalla noudetaan niitä kaupunginvaltuuston/kauppalanvaltuuston/kunnanvaltuuston/liittovaltuuston tekemiä päätöksiä, jotka olivat voimassa 1.12.1970.

74 §

Kurinpitoimenpiteenä suoritettujen virantoimituksesta pidättämisen ajalta pidätetään kaikki palkkaedut.

Viranhaltijalta väliaikaisesti kurinpitomenettelyn ajaksi tai kunnallislain 101 §:ssä mainitussa tapauksessa pidätetty palkka maksetaan takaisin, jos hänelle ei tuomioistuimessa tuomita tai kurinpitomenetelyssä määrätä ankarampaa rangaistusta kuin varoitus.

7. luku.

Erinäisiä määräyksiä

75 §

Jos kaupungilla/kauppalalla/kunnalla/kuntainliitolla on viranhaltijalta virkasuhteeseen perustuvaa saatavaa, joka johtuu palkanmaksuvirheestä, liikaa suoritetusta matkakustannusennakosta, 70 §:n 4 momentin mukaisesta ennakkopalkasta tai muusta syystä, pidätetään saatava, jos se on riidaton, viranhaltijan palkasta palkanmaksun yhteydessä. Kellarraan voidaan pidättää kuitenkin enintään kuudesosa palkasta. Tämän lisäksi saadaan vuosiloman korvaus pidättää kokonaan.

Ellei pidätystä suoriteta viiden vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin saatava on syntynyt, on oikeus siihen menetetty.

76 §

Mikäli kaupunginhallituksen/kauppalanhallituksen/kunnanhallituksen/liittohallituksen toimivaltaa tämän virkaehtosopimuksen täyttämiseen ja soveltamista koskevilla asioilla on asianmukaisessa järjestyksessä siirretty muulle kunnalliselle viranomaiselle, noudatetaan tämän viranomaisen osalta, mitä edellä kaupunginhallituksesta/kauppalanhallituksesta/kunnanhallituksesta/liittohallituksesta on sanottu.

77 §

Jos viranhaltija on äitiyslomalla sopimuksen voimaantullessa, tarkistetaan äitiysloma vastaamaan sitä aikaa, jolta sairausvakuutuslain mukaan suoritetaan äitiysrahaa.

Sopimuksen soveltamisohjeista tehdään tarvittaessa eri virkaehtosopimus.

Helsingin kaupungin viranhaltijain palkkateulukke varsinaiseen palkkaukseen
luettavine erillislisineen 1.1.-31.8.1971 (Kunnallinen yleinen virkaehtosopimus 14.1.1971)

P1	Peruspalkka	Peruspalkka erillislisineen				I k ä l i s ä t			
		Ei ikl	1 ikl	2 ikl	3 ikl	4 ikl	1.	2. ja 3.	4.
1	633,-	669,-	707,-	751,30	795,60	846,20	38,-	44,30	50,60
2	652,-	688,-	727,10	772,70	818,30	870,50	39,10	45,60	52,20
3	673,-	709,-	749,40	796,50	843,60	897,40	40,40	47,10	53,80
4	694,-	730,-	771,60	820,20	860,80	924,30	41,60	48,60	55,50
5	717,-	753,-	796,-	846,20	896,40	953,80	43,-	50,20	57,40
6	743,-	779,-	823,60	875,60	927,60	987,-	44,60	52,-	59,40
7	771,-	807,-	853,30	907,30	961,30	1 023,-	46,30	54,-	61,70
8	800,-	836,-	884,-	940,-	996,-	1 060,-	48,-	56,-	64,-
9	829,-	865,-	914,70	972,70	1 030,70	1 097,-	49,70	58,-	66,30
10	857,-	893,-	944,40	1 004,40	1 064,40	1 133,-	51,40	60,-	68,60
11	888,-	924,-	977,30	1 039,50	1 101,70	1 172,70	53,30	62,20	71,-
12	923,-	959,-	1 014,40	1 079,-	1 143,60	1 217,40	55,40	64,60	73,80
13	960,-	996,-	1 053,60	1 120,80	1 188,-	1 264,80	57,60	67,20	76,80
14	999,-	1 035,-	1 094,90	1 164,80	1 234,70	1 314,60	59,90	69,90	79,90
15	1 039,-	1 075,-	1 137,30	1 210,-	1 282,70	1 365,80	62,30	72,70	83,10
16	1 083,-	1 119,-	1 184,-	1 259,80	1 335,60	1 422,20	65,-	75,80	86,60
17	1 131,-	1 167,-	1 234,90	1 314,10	1 393,30	1 483,80	67,90	79,20	90,50
18	1 179,-	1 215,-	1 285,70	1 368,20	1 450,70	1 545,-	70,70	82,50	94,30
19	1 234,-	1 270,-	1 344,-	1 430,40	1 516,80	1 615,50	74,-	86,40	98,70
20	1 295,-	1 331,-	1 408,70	1 499,30	1 589,90	1 693,50	77,70	90,60	103,60
21	1 360,-	1 396,-	1 477,60	1 572,80	1 668,-	1 776,80	81,60	95,20	108,80
22	1 431,-	1 467,-	1 552,90	1 653,10	1 753,30	1 867,80	85,90	100,20	114,50
23	1 510,-	1 546,-	1 636,60	1 742,30	1 848,-	1 968,80	90,60	105,70	120,80
24	1 598,-	1 634,-	1 729,90	1 841,80	1 953,70	2 081,50	95,90	111,90	127,80
25	1 695,-	1 731,-	1 832,70	1 951,30	2 069,90	2 205,50	101,70	118,60	135,60
26	1 806,-	1 842,-	1 950,40	2 076,80	2 203,20	2 347,70	108,40	126,40	144,50
27	1 922,-	1 960,-	2 075,30	2 209,80	2 344,30	2 498,10	115,30	134,50	153,80
28	2 048,-	2 089,-	2 211,90	2 355,30	2 498,70	2 662,50	122,90	143,40	163,80
29	2 185,-	2 228,-	2 359,10	2 512,-	2 664,90	2 839,70	131,10	152,90	174,80
30	2 327,-	2 373,-	2 512,60	2 675,50	2 838,40	3 024,60	139,60	162,90	186,20
31	2 480,-	2 529,-	2 677,60	2 851,40	3 025,-	3 223,40	148,80	173,60	198,40
32	2 645,-	2 697,-	2 855,70	3 040,80	3 225,90	3 437,50	158,70	185,10	211,60
33	2 818,-	2 874,-	3 043,10	3 240,40	3 437,70	3 663,10	169,10	197,30	225,40
34	3 022,-	3 082,-	3 263,30	3 474,80	3 686,30	3 928,10	181,30	211,50	241,80
35	3 262,-	3 327,-	3 522,70	3 751,-	3 979,30	4 240,30	195,70	228,30	261,-
36	3 544,-	3 614,-	3 826,60	4 074,70	4 322,80	4 606,30	212,60	248,10	283,50
37	3 874,-	3 951,-	4 183,40	4 454,60	4 725,80	5 035,70	232,40	271,20	309,90
38	4 274,-	4 359,-	4 615,40	4 914,60	5 213,80	5 555,70	256,40	299,20	341,90

Erillislisät kuukaudessa ovat seuraavat

palkkaluokissa: 1.-26. 36 mk 29. 43 mk 32. 52 mk 35. 65 mk 38. 85 mk
27. 38 mk 30. 46 mk 33. 56 mk 36. 70 mk
28. 41 mk 31. 49 mk 34. 60 mk 37. 77 mk

Helsingin kaupungin viranhaltijain palkkataulukko
erillislisineen 1.9.1971 - 31.3.1972

Falkka- luokka	Perus- palkka	Perus- palkka ja yksi ikälisää	Perus- palkka ja kaksi ikälisää	Perus- palkka ja kolme ikälisää	Perus- palkka ja neljä ikälisää
1.	703,-	745,20	794,40	843,60	899,80
2.	722,-	765,30	815,80	866,30	924,10
3.	743,-	787,60	839,60	891,60	951,-
4.	764,-	809,80	863,30	916,80	977,90
5.	787,-	834,20	889,30	944,40	1.007,40
6.	813,-	861,80	918,70	975,60	1.040,60
7.	841,-	891,50	950,40	1.009,30	1.076,60
8.	870,-	922,20	983,10	1.044,-	1.113,60
9.	899,-	952,90	1.015,80	1.078,70	1.150,60
10.	927,-	982,60	1.047,50	1.112,40	1.186,60
11.	958,-	1.015,50	1.082,60	1.149,70	1.226,30
12.	993,-	1.052,60	1.122,10	1.191,60	1.271,-
13.	1.030,-	1.091,80	1.163,90	1.236,-	1.318,40
14.	1.069,-	1.133,10	1.207,90	1.282,70	1.368,20
15.	1.109,-	1.175,50	1.253,10	1.330,70	1.419,40
16.	1.153,-	1.222,20	1.302,90	1.383,60	1.475,80
17.	1.201,-	1.273,10	1.357,20	1.441,30	1.537,40
18.	1.249,-	1.323,90	1.411,30	1.498,70	1.598,60
19.	1.304,-	1.382,20	1.473,50	1.564,80	1.669,10
20.	1.365,-	1.446,90	1.542,40	1.637,90	1.747,10
21.	1.430,-	1.515,80	1.615,90	1.716,-	1.830,40
22.	1.501,-	1.591,10	1.696,20	1.801,30	1.921,40
23.	1.580,-	1.674,80	1.785,40	1.896,-	2.022,40
24.	1.668,-	1.768,10	1.884,90	2.001,70	2.135,10
25.	1.765,-	1.870,90	1.994,40	2.117,90	2.259,10
26.	1.876,-	1.988,60	2.119,90	2.251,20	2.401,30
27.	1.994,-	2.113,60	2.253,20	2.392,80	2.552,30
28.	2.123,-	2.250,40	2.399,-	2.547,60	2.717,40
29.	2.262,-	2.397,70	2.556,-	2.714,30	2.895,30
30.	2.407,-	2.551,40	2.719,90	2.888,40	3.081,-
31.	2.563,-	2.716,80	2.896,20	3.075,60	3.280,60
32.	2.731,-	2.894,90	3.086,10	3.277,30	3.495,80
33.	2.908,-	3.082,50	3.286,10	3.489,70	3.722,30
34.	3.116,-	3.303,-	3.521,10	3.739,20	3.988,50
35.	3.361,-	3.562,70	3.798,-	4.033,30	4.302,20
36.	3.649,-	3.867,90	4.123,30	4.378,70	4.670,60
37.	3.989,-	4.228,30	4.507,50	4.786,70	5.105,80
38.	4.401,-	4.665,10	4.973,20	5.281,30	5.633,40

Liite n:o 1: Katso s. 60

Liite n:o 2:

Osapäivätyötä suorittavien kunnallisten viranhaltijain suhteelliset palkkanormit (Virkaehtosopimus 44 §)

Asianomaiseen päävirkaan
liittyvän säännöllisen työ-
ajan pituus

Palkka prosentteina
pääviran palkasta

100 %	.....	100 %
90	.....	90
80	.....	80
70	.....	70
60	.....	60
50	.....	55
45	.....	50
40	.....	45
35	.....	40
30	.....	35
25	.....	31
20	.....	27
15	.....	23
10	.....	19

Liite n:o 3 ja 4: -----

Liite n:o 5:

MATKAKUSTANNUSTEN KORVAUS JA PÄIVÄRAHA.

Virkaehtosopimuksen 56 §:n määräysten lisäksi noudatetaan viranhaltijolten matkakustannusten korvauksissa, päivärahoissa ja hotellikorvauksissa seuraavia perusteita:

I Korvaus oman auton käyttämisestä:

Kunkin kalenterivuoden

- 5.000 ensimmäiseltä kilometriltä 28 penniä kilometriltä (Helsinki, Turku, Tampere ja Espoo kuitenkin 30 p/km)
- 10.000 seuraavalta kilometriltä 25 penniä kilometriltä
- seuraavilta kilometreiltä 23 penniä kilometriltä.

Jos virkatehtävien suorittaminen edellyttää perävaunun kuljettamista autoon kiinnitettynä, suoritetaan edellä sanotut kilometrimaksut kolmella pennillä korotettuina.

Pöytäkirjamerkintä: Oman auton käyttökorvusta korotetaan kuitenkin enintään neljä penniä 1.1.1971 lukien. Tämän ylittävä vajaus suoritetaan 1.1.1972 lukien.

II Päiväraha kotimaassa tehdystä virkamatkasta:

1. Päivärahaan oikeuttavalta matkavuorokaudelta, josta virkamatkan tai toimitukseen on käytetty asianomainen vähimmäistuntimäärä, mutta enintään 12 tuntia, seuraavan asteikon mukaan:

	I luokka	II luokka	III luokka
Korottamaton päiväraha	13,-	12,-	12,-
Korotettu päiväraha:			
- kaupunkipäiväraha	18,-	17,-	16,-
- Pohjois-Suomen päiväraha	15,-	14,-	13,-

2. Päivärahaan oikeuttavalta matkavuorokaudelta, josta virkamatkan tai toimitukseen on käytetty yli 12 tuntia, seuraavan asteikon mukaan:

	I luokka	II luokka	III luokka
Korottamaton päiväraha	24,-	21,-	19,-
Korotettu päiväraha:			
- kaupunkipäiväraha	32,-	28,-	26,-
- Pohjois-Suomen päiväraha	28,-	25,-	21,-

3. Milloin virkamatkan aikana joudutaan majoittumaan, korvataan huoneen käytöstä johtuvat majoittumiskustannukset, matkalaskuun liitettävän tositteen mukaisesti edellä sanottujen päivärahojen lisäksi seuraaviin enimmäismääriin:

	I luokka	II luokka	III luokka
- Helsingin kaupunki	38,-	31,-	28,-
- muut kunnat	27,-	25,-	23,-

Korotettu päiväraha suoritetaan:

- 1) kaupunkipäivärahana kaupungeissa ja kauppaloissa sekä
- 2) Pohjois-Suomen päivärahana kaikissa Lapin läänin kunnissa sekä seuraavissa Oulun läänin maalaiskunnissa: Hyrynsalmi, Kuhmo, Kuusamo, Pudasjärvi, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi ja Taivalkoski.

Korotettu päiväraha suoritetaan jokaiselta vuorokaudelta, jonka aikana korotukseen oikeuttavalla paikkakunnalla on toimituksen, yöpymisen tai muun päteväen syyn vuoksi oleskelu vähintään 6 tuntia.

Milloin majoittumismaksuun sisältyy aterioita tai muita etuuksia, suoritetaan korvaus siten, että enimmäismääristä vähennetään kyseisten aterioiden tai muiden etuuksien määrät.

Majoituskustannusten korvauksen saaminen edellyttää, että viranhaltija tai työntekijä on ollut majoittumispaikkakunnalla kello 22-7 välisenä aikana vähintään 4 tuntia tai on ollut virkamatkalla tai virantoimituksessa muulla kuin kotipaikkakunnalla sanottuna aikana tämän ajan ja on tämän johdosta ollut pakotettu majoittumaan.

Milloin kunta tai kuntainliitto järjestää toimituspaikalla majoituksen, sitä on käytettävä, jos majoituspaikka täyttää kohtuulliset vaatimukset. Jollei asianomainen käytä kunnan tai kuntainliiton tarjoamaa majoitusta, korvausta maksetaan vain se määrä, minkä kunta tai kuntainliitto olisi majoituksesta järjestämässään majoituspaikassa perinyt.

Päivärahaan oikeuttavalta matkavuorokaudelta, josta virkamatkan tai toimitukseen on käytetty yli 12 tuntia ja josta ajasta vähintään 4 tuntia kello 22 ja 7 välisenä aikana, suoritetaan, jollei siltä tule suoritettavaksi 1 momentissa tarkoitettua majoittumiskustannusten korvausta, edellä 2. kohdassa sanotun päivärahan lisäksi 6 markkaa yömatkarahana.

Mikäli toimitusmies saa eri korvauksen junan makuupaikasta tai laivan hyttipaikasta taikka matka tapahtuu kunnan tai kuntainliiton käytettävänä olevalla laivalla tai junassa, jossa matkustajalla on tilaisuus asua, taikka milloin toimitusmiehellä ei muutoin ole ollut kunnan tai kuntainliiton järjestämän maksuttoman majoituksen johdosta yöpymiskustannuksia, ei yömatkarahaa suoriteta.

III Päiväraha ja hotellikorvaus ulkomaille tehdystä virkamatkasta

Päivärahojen ja hotellikorvausten suuruutta määrättäessä maat jaetaan seuraaviin ryhmiin:

Ryhmä A: Amerikan Yhdysvallat ja Neuvostoliitto.

Ryhmä B: Brasilia, Ghana, Guinea, Indonesia, Islanti, Israel,

Itä-Afrikan maat, Japani, Kamerun, Kanada, Kuuba, Libya, Meksikko, Mongolia, Nigeria, Norja, Norsunluurannikko, Ranska, Ruotsi, Saudi-Arabia, Senegal, Tanska ja Venezuela.

Ryhmä C: Maat, joita ei ole mainittu muihin ryhmiin kuuluviksi.

Ryhmä D: Espanja, Kiina, Kreikka, Portugal ja Turkki.

Ulkomaille tehdystä virkamatkasta suoritetaan päivärahaa ja hotellikorvausta seuraavasti:

Ryhmä	Matkustusluokka I		Matkustusluokka II		Matkustusluokka III	
	Päiväraha mk	Hotellikorvauksen enimmäismäärä mk	Päiväraha mk	Hotellikorvauksen enimmäismäärä mk	Päiväraha mk	Hotellikorvauksen enimmäismäärä mk
A	75,-	94,-	59,-	87,-	50,-	70,-
B	63,-	65,-	51,-	60,-	45,-	50,-
C	53,-	50,-	45,-	48,-	38,-	40,-
D	43,-	40,-	39,-	38,-	34,-	35,-

Liite n:o 6 (osa)

SOPIMUS TYÖTURVALLISUUSTYÖSTÄ TYÖPAIKOILLA.

1 §

Tämä sopimus koskee kaikkia kuntia ja kuntainliittoja.

2 §

Turvallisuustyötä varten kunnissa ja kuntainliitoissa on turvallisuuspäällikkö, yksi tai useampia turvallisuusasiamiehiä sekä turvallisuusstoimikunta.

Kunnan tai kuntainliiton tiettyä virastoa, laitosta tai muuta työpaikkaa varten perustetaan, mikäli siitä paikallisesti sovitaan, edellä määrättyyn organisaatioon kuuluvana turvallisuusstoimikunta, johon nähden soveltuvin osin noudatetaan, mitä jäljempänä on turvallisuusstoimikunnasta määrätty.

3 §

Työturvallisuusorganisaatio on työnantajan ja henkilökunnan yhteistyöelin työturvallisuusasioissa.

Työturvallisuusorganisaation toiminta on sen lisäksi, mitä lainsäädännöstä johtuu, neuvoa-antavaa, palvelevaa ja valvovaa. Tämän sopimuksen edellyttämällä organisaation perustamisella ei siirretä työturvallisuuslainsäädännön mukaista vastuuta tapaturmista.

4 §

Turvallisuusasiamiehiä asetetaan niihin kunnan tai kuntainliiton virastoihin, laitoksiin ja muihin työpaikkoihin, joihin se olosuhteet huomioon ottaen katsotaan tarpeelliseksi. Asianomaisen viraston, laitoksen tai muun työpaikan koon huomioon ottaen sovitaan paikallisesti turvallisuusasiamiesten lukumäärästä.

Mikäli turvallisuusasiamiehiä on kaksi tai useampia, tulee heidän toimialueestaan paikallisesti sopia tai vahvistaa se turvallisuustoimikunnassa.

Turvallisuusasiamiehen valitsevat keskuudestaan ne henkilökuntaan kuuluvat, jotka eivät ole pysyvässä esimiesasemassa. Turvallisuusasiamiehen toimikausi kestää kolme vuotta.

Mikäli turvallisuusasiamiehiä on kaksi tai useampia ja heidän toimialueensa on määritelty, vaaliin osallistuu kyseisellä toimialueella työskentelevä tämän pykälän 3 momentissa tarkoitettu henkilökunta.

Turvallisuusasiamies valitaan salaisella lippuäänestyksellä, johon saavat osallistua ennen vaalia 18 vuotta täyttäneet ja asianomaisen kunnan tai kuntainliiton palveluksessa vähintään 3 kuukautta olleet tämän pykälän 3 momentissa tarkoitettuun henkilökuntaan kuuluvat. Vaalin yksityiskohtaisesta toimittamistavasta sopivat turvallisuuspäällikkö ja henkilökuntaa edustavat paikalliset yhdistykset.

5 §

Turvallisuusasiamiehen tehtävänä on:

- osallistua työturvallisuutta koskeviin tarkastuksiin, jotka ammatitarkastaja tai turvallisuustoimikunta suorittaa,
- osallistua tutkimukseen, jonka toimeenpanemiseen sattuneen tapaturman laatu tai sen mahdollinen vaikutus turvallisuustyön suunnitteluun ja toteuttamiseen antavat aihetta,
- tarkkailla turvallisuusmääräysten noudattamista ja huomauttaa niiden rikkomisesta,
- suorittaa työturvallisuustarkastuksia toimialueellaan turvallisuustoimikunnan määräämin välein ja toimikunnan ohjeitten mukaan,
- ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista ensisijassa asianomaiselle esimiehelle ja tarvittaessa luottamusmiehelle,
- opastaa toimialueensa henkilökuntaa työturvallisuusasioissa.

6 §

Työnjohdon tulee antaa turvallisuusasiamiehelle vapautusta työstä silloin, kun se on välttämätöntä hänelle kuuluvan tehtävän asianmukaista hoitamista varten.

Turvallisuusasiamiehen tulee suorittaa tehtävänsä siten, että siitä koituu mahdollisimman vähän haittaa hänen varsinaiselle työnteolleen tai virantoimitukselleen.

Turvallisuusasiamiestä ei saa tehtäviensä hoidosta mahdollisesti syntyvien erimielisyyksien johdosta irtisanoa tai siirtää toiseen työhön.

Työnantaja korvaa turvallisuusasiamiehen tehtävien hoitamisesta johtuvan ansion menetyksen. Työajan ulkopuolella turvallisuustoimikunnan tai työnantajan pyynnöstä suoritetuista toimenpiteistä tai pidetystä kokouksesta maksetaan turvallisuusasiamiehelle sen suuruinen palkkio, mitä kokouspalkkioista on erikseen määrätty.

7 §

Turvallisuustoimikunnan jäsenmäärä on 4, 8 tai 12 sen mukaan kuin siitä kunnan tai kuntainliiton koko ja muut olosuhteet huomioon ottaen paikallisesti sovitaan.

Turvallisuustoimikunnan jäsenistä 1/4 edustaa työnantajaa, 1/4 työnjohtaja-asemassa olevaa henkilökuntaa sekä 1/2 muuta henkilökuntaa.

Työnjohtaja-asemassa olevilla tarkoitetaan sellaisia viranhaltijoita ja työntekijöitä, joiden pääasiallisena tehtävänä on välittömästi johtaa ja valvoa alaistensa viranhaltijain ja työntekijäin työtä, ja jotka eivät ota tai vain tilapäisesti ottavat osaa alaistensa (ns. ensiasteen työnjohtajat).

Työnantajan edustajat turvallisuustoimikuntaan määrää työnantaja. Työnantajan suositellaan valitsevan edustajakseen ylintä ja keski-johtoa edustavia henkilöitä.

Työnjohtaja-asemassa oleva henkilökunta valitsee keskuudestaan edustajat turvallisuustoimikuntaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Muuta henkilökuntaa turvallisuustoimikunnassa edustavat turvallisuusasiamiehet. Mikäli näiden lukumäärä on suurempi kuin tämän henkilökunnan edustajien lukumäärä toimikunnassa, valitsevat turvallisuusasiamiehet keskuudestaan edustajat turvallisuustoimikuntaan.

Turvallisuustoimikunnan puheenjohtajana on toimikunnan keskuudestaan tähän tehtävään valitsema jäsen. Turvallisuustoimikunnan sihteerinä ja esittelijänä toimii työnantajan nimeämä työturvallisuuspäällikkö.

Mitä 6 §:ssä on määrätty työturvallisuusasiamiehestä, noudatetaan soveltuvin osin myös turvallisuustoimikunnan puheenjohtajaan, jäseniin ja sihteriin nähden.

8 §

Turvallisuustoimikunnan tehtävänä on:

- koordinoida, suunnitella ja ohjata kunnan tai kuntainliiton työturvallisuusorganisaatiota ja sen toimintaa,
- kehittää työturvallisuutta lisääviä menettelytapoja ja suositella niitä kunnallis- tai liittohallituksille,
- toimittaa tai toimituttaa tarkastuksia työpaikoilla kiinnittäen erityisesti huomiota vaarallisiin ja epäterveellisiin työolosuhteisiin ja työtapoihin sekä tehdä ehdotuksia niiden korjaamiseksi,
- seurata tapaturmatilanteen kehitystä sekä tarvittaessa osallistua tutkimukseen, jonka toimeenpanemiseen sattuneen tapaturman laatu tai sen mahdollinen vaikutus työturvallisuustyön suunnitteluun ja toteuttamiseen antavat aihetta,
- antaa kunnallis- tai liittohallitukselle lausuntoja ja tehdä esityksiä työturvallisuuskysymyksistä,
- pyrkiä herättämään harrastusta työturvallisuustyöhön,
- toimia myönteisen yhteistyöhengen kehittämiseksi työturvallisuuden toteuttamisessa mm. järjestämällä mahdollisuuksien mukaan

valitus- ja koulutustilaisuuksia,

- huolehtia työturvallisuusorganisaation vuosikertomuksen ja mahdollisen toimintasuunnitelman laatimisesta ja toimittamisesta kunnallis- tai liittohallitukselle sekä

- suorittaa muut kunnallis- tai liittohallituksen sille antamat tehtävät.

9 §

Turvallisuustoimikunta kokoontuu tarvittaessa puheenjohtajan kutsusta, kuitenkin vähintään kerran neljännesvuodessa. Puheenjohtajan on kutsuttava toimikunta kokoon, jos vähintään puolet toimikunnan jäsenistä ilmoittamansa asian käsittelyä varten sitä pyytää.

Turvallisuustoimikunnan kokouspöytäkirjat tai niiden otteet lähetetään niille virastoille tai laitoksille, joiden toimialaan kuuluvia asioita kokouksessa on käsitelty, sekä tarvittaessa kunnallis- tai liittohallitukselle ja muillekin elimille tai henkilöille (kuten esimerkiksi viranhaltijain ja työntekijäin yhdistyksille ja luottamusmiehille).

10 §

Mikäli kunnan tai kuntainliiton koosta ja muista olosuhteista johtuen on tarkoituksenmukaista toteuttaa turvallisuustyön organisaatio muulla kuin tässä sopimuksessa määrättyllä tavalla, voidaan tämän sopimuksen määräyksistä turvallisuustyön kunnallisen neuvottelukunnan luvalla poiketa.

Kunta tai kuntainliitto voi täydentää tämän sopimuksen mukaista organisaatiota ja tehtäviä omilla toimintaohjeillaan.

11 §

Järjestöjen välisestä yhteistyöstä turvallisuustyön kunnallisessa neuvottelukunnassa noudatetaan, mitä siitä on tätä sopimusta allekirjoitettaessa erikseen sovittu.

Liite n:o 7:

KESKEYTYNYT TYÖAIKAJAKSO

Säännöllinen työaika keskimäärin 120 t/3 vk

Suhteelliset työtuntinormit tunteina ja minuutteina työaikalain 6 §:n mukaisessa työaika-

Laskenta- päivien luku	Normit, joiden tultua ylityksi viranhaltija on oikeutettu				Tuntiluku, jolta 50 %:n ylityskor- vaus voidaan enin- tään maksaa	Laskenta- päivien luku	Normit, joiden tultua ylityksi viranhaltija on oikeutettu				
	120		138				(120 + 18)		138		
	ylityskorvaukseen 50 %		100 %				ylityskorvaukseen 50 %		100 %		
I	II t ja min		III t ja min		IV	I	II t ja min		III t ja min		IV
1	5	43	6	34	1	33	188	34	216	51	28
2	11	26	13	09	2	34	194	17	223	26	29
3	17	09	19	43	3	35	200	00	230	00	30
4	22	51	26	17	3	36	205	43	236	34	31
5	28	34	32	51	4	37	211	26	243	09	32
6	34	17	39	26	5	38	217	09	249	43	33
7	40	00	46	00	6	39	222	51	256	17	33
8	45	43	52	34	7	40	228	34	262	51	34
9	51	26	59	09	8	41	234	17	269	26	35
10	57	09	65	43	9	42	240	00	276	00	36
11	62	51	72	17	9	43	245	43	282	34	37
12	68	34	78	51	10	44	251	26	289	09	38
13	74	17	85	26	11	45	257	09	295	43	39
14	80	00	92	00	12	46	262	51	302	17	39
15	85	43	98	34	13	47	268	34	308	51	40
16	91	26	105	09	14	48	274	17	315	26	41
17	97	09	111	43	15	49	280	00	322	00	42
18	102	51	118	17	15	50	285	43	328	34	43
19	108	34	124	51	16	51	291	26	335	09	44
20	114	17	131	26	17	52	297	09	341	43	45
21	120	00	138	00	18	53	302	51	348	17	45
22	125	43	144	34	19	54	308	34	354	51	46
23	131	26	151	09	20	55	314	17	361	26	47
24	137	09	157	43	21	56	320	00	368	00	48
25	142	51	164	17	21	57	325	43	374	34	49
26	148	34	170	51	22	58	331	26	381	09	50
27	154	17	177	26	23	59	337	09	387	43	51
28	160	00	184	00	24	60	342	51	394	17	51
29	165	43	190	34	25	61	348	34	400	51	52
30	171	26	197	09	26	62	354	17	407	26	53
31	177	09	203	43	27	63	360	00	414	00	54
32	182	51	210	17	27						

Huom. Kaikelta siltä työajalta, joka ylittää III sarakkeessa olevan ajan, maksetaan 10 %:lla korotettu tuntipalkka.

Liite n:o 8:

KUNNALLISTEN VIRANHALTIJAIN LUOTTAMUSMIES- SOPIMUS

Kunnallinen sopimusvaltuuskunta ja toisaalta kunnallisia viranhaltijoita edustavien viranhaltijayhdistysten keskusjärjestöt Akava ry, Suomen kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liitto ry ja TVK:n Virkamiesjärjestöt TVK-V ry ovat 6. päivänä marraskuuta 1970 annetun kunnallisen virkaehtosopimuslain (669/70) 2 §:n nojalla ja viitaten sanotun lain 3 §:n 4 momentin nojalla 12. päivänä lokakuuta 1970 tehdyn pääsopimuksen 3 §:n 3 momenttiin tehneet luottamusmiestoimintaa koskevan seuraavan virkaehtosopimuksen:

Yleistä

1 §

Virkaehtosopimusjärjestelmän ylläpitäminen ja kehittäminen perustuvat kunnallisten työnantajien ja viranhaltijajärjestöjen välisiin neuvottelusuhteisiin. Luottamusmiesjärjestelmän tarkoituksena on omalta osaltaan edistää osapuolten välillä solmittujen virkaehtosopimusten noudattamista, työnantajan ja viranhaltijan välillä syntyvien erimielisyyksien tarkoituksenmukaista, oikeudenmukaista ja nopeaa selvittämistä sekä työrauhan ylläpitämistä.

Soveltamisala

2 §

Tätä sopimusta sovelletaan kuntien ja kuntainliittojen sekä pääsopimuksen 1 §:ssä mainittujen viranhaltijayhdistysten välillä.

Luottamusmies

3 §

Päälouottamusmiehellä ja luottamusmiehellä tarkoitetaan viranhaltijaa, jonka viranhaltijayhdistys on valinnut edustajakseen hoitamaan

tässä sopimuksessa tarkoitettuja tehtäviä. Kukin pääsopimuksen 1 §:ssä mainittu viranhaltijayhdistys voi asettaa samaan kuntaan tai kuntainliittoon yhden pääluottamusmiehen ellei erityisistä syistä muuta johdu.

Päáluottamusmiehen ja luottamusmiehen tulee olla Suomen kansalainen, asianomaisen kunnan tai kuntainliiton viranhaltija sekä perehtynyt edustamiensa viranhaltijoita koskeviin säännöksiin, määräyksiin ja sopimuksiin sekä kunnan tai laitoksen olosuhteisiin.

Viranhaltijayhdistyksellä tarkoitetaan tässä sopimuksessa pääsopimuksen 1 §:ssä tarkoitettua viranhaltijayhdistystä, siihen kuuluvia yhdistyksiä ja niiden alayhdistyksiä.

Luottamusmiehen valitseminen

4 §

Kunnan tai kuntainliiton ja asianomaisten viranhaltijayhdistysten kesken neuvotellaan pääluottamusmiesten ja luottamusmiesten lukumäärästä ja siitä, mihin virastoihin, laitoksiin tai muihin toimintapiireihin heidät asetetaan ottaen huomioon kunnan tai kuntainliiton alue taikka laitoksen koko, viranhaltijoiden lukumäärä, kunnassa, kuntainliitossa tai laitoksessa harjoitettavan toiminnan luonne ja laajuus, käytössä olevat palkkaus- ja palvelussuhdejärjestelmät ja niistä aiheutuva neuvottelujen tarve sekä viranhaltijayhdistykseen tai -yhdistyksiin kuuluvien viranhaltijoiden lukumäärä. Yksimielinen neuvottelutulos on pääluottamusmiesten ja luottamusmiesten lukumäärän osalta välittömästi alistettava kunnallisen sopimusvaltuuskunnan vahvistettavaksi.

Päáluottamusmiehen ja luottamusmiehen valitsee yksi tai useampi viranhaltijayhdistys. Vaali voidaan suorittaa myös työaikana ja -paikalla, mikäli vaalin järjestäminen ei häiritse viraston tai laitoksen toimintaa. Vaalilajoista, vaalipaikoista ja muista vaaliin liittyvistä seikoista on hyvissä ajoin ennen vaalin toimittamista sovittava paikallisesti.

Valituista pääluottamusmiehistä ja luottamusmiehistä on kirjallisesti ilmoitettava asianomaiselle kunnalle ja kuntainliitolle.

Luottamusmiehen tehtävät

5 §

Päáluottamusmiehen ja luottamusmiehen tehtävänä on edustaa virkaehtosopimuksen soveltamista koskevissa asioissa sitä yhdistystä tai niitä yhdistyksiä, jotka hänet ovat asettaneet.

Päáluottamusmiehen ja luottamusmiehen tehtävänä on myös

välittää luottamusmiestoimintaan liittyviä tietoja ja ilmoituksia työnantajan, järjestöjen ja viranhaltijain välillä.

Jos syntyy erimielisyyttä tai epäselvyyttä viranhaltijain palkasta tai muista virkasuhteeseen liittyvistä asioista, tulee pääluottamusmiehen, luottamusmiehen ja asianomaisen viranomaisen saada kaikki kysymyksessä olevan tapauksen selvittämiseen vaikuttavat tiedot. Pääluottamusmiehellä ja luottamusmiehellä on oikeus saada tietoja viranhaltijoiden lukumäärästä, ansiotasosta sekä sen kehityksestä, mikäli näitä koskevia selvityksiä valmistetaan kunnan tai kuntainliiton käyttöön.

Pääluottamusmiehen ja luottamusmiehen välisestä tehtäväjaosta sovitaan 2 §:ssä tarkoitettujen osapuolten kesken.

Neuvottelujärjestys

6 §

Palkkausta ja muita virkasuhteen ehtoja koskevat erimielisyydet pyritään selvittämään kunnan tai kuntainliiton asianomaisen viranomaisen ja toisaalta viranhaltijan taikka häntä edustavan luottamusmiehen tai pääluottamusmiehen välisellä neuvonpidolla. Jos asiaa ei edellä mainitulla tavalla saada selvitettyksi, noudatetaan kunnallisia virkaehtosopimuksia koskevien erimielisyyksien ratkaisemisessa pääsopimuksessa sovittua neuvottelujärjestystä.

Luottamusmiehen asema

7 §

Viranhaltija on velvollinen noudattamaan virkasuhdetta koskevia määräyksiä ja sopimuksia, työaikaa, esimiestensä antamia määräyksiä sekä muita virkasuhteesta johtuvia velvoitteita siitä huolimatta, että hän toimii pääluottamusmiehenä tai luottamusmiehenä.

Pääluottamusmiehenä tai luottamusmiehenä toimivaa viranhaltijaa ei tämän tehtävän vuoksi saa siirtää ilman hänen suostumustaan toiseen virkaan, jonka palkkaus on hänen aikaisemman virkansa palkkausta huonompi, eikä erottaa virastaan.

Mikäli viranhaltijoita joudutaan irtisanomaan, on irtisanominen toimitettava viimeisenä pääluottamusmiehinä ja luottamusmiehinä toimiin viranhaltijoihin.

Kunta tai kuntainliitto voi myöntää pääluottamusmiehelle ja luottamusmiehelle luottamustehtävien hoitamista varten tilapäistä tai säännöllisesti toistuvaa vapautta joko kokonaan tai osittain virkatehtävien suorittamisesta, mikäli siihen on henkilökunnan lukumäärän tai muun syyn vuoksi perusteltua aihetta.

Kiireellisten asioiden lyhytaikaista hoitamista varten asianomainen esimies voi myöntää pääluottamusmiehelle ja luottamusmiehelle vapaata muunakin virkatehtävien kannalta sopivana aikana.

Luottamusmiehen palkkaus

8 §

Päáluottamusmiehelle ja luottamusmiehelle suoritetaan hänen varsinainen palkkauksensa siltä ajalta, jonka hän työaikana käyttää paikallisiin neuvotteluihin työnantajaltaan edustajien kanssa tai näiden kanssa sovittujen muiden luottamusmiestoimeen kuuluvien tehtävien suorittamiseen.

Jos päáluottamusmiehelle tai luottamusmiehelle on myönnetty vapautta luottamusmiestehtävien hoitamista varten, suoritetaan hänelle tältä ajalta hänen varsinainen palkkauksensa, ellei kunta tai kuntainliitto erityisten syiden vuoksi yksittäistapauksessa toisin päättä.

Jos päáluottamusmies tai luottamusmies suorittaa esimiestensä antamia luottamusmiestoimeen kuuluvia tehtäviä esimiehen nimenomaisesti kehotuksesta vapaa-aikanaan, luetaan tämä aika hänelle työajaksi.

Luottamusmiehen koulutus

9 §

Päáluottamusmiehelle ja luottamusmiehelle on mahdollisuuksien mukaan varattava tilaisuus osallistua sellaiseen koulutukseen, mikä on omiaan lisäämään hänen pätevyytään luottamusmiestehtävien hoitamisessa.

Muulle kuin sopimusvaltuuskunnan tai kunnallisten keskusjärjestöjen yksin taiikka yhdessä viranhaltijoitten keskusjärjestöjen kanssa järjestämälle tai niiden yhteisesti hyväksymälle koulutuskurssille osallistumisen ajalta ei palkkausta suoriteta.

Lomanmääräytymisvuoden kuluessa yhteensä enintään kolmekymmentä päivää kestävä kurssiaika, vaikka siltä ei suoriteta palkkausta, ei vähennä sen vuoden vuosilomaa.

Luottamusmiehen toimitilat

10 §

Huomioon ottaen toiminnan laajuus sekä luottamusmiestehtävien määrä ja laatu on päáluottamusmiehelle ja luottamusmiehelle pyrittävä järjestämään sopiva tila, jossa hän voi säilyttää luottamusmiestehtävien hoitamista varten tarvittavia asiakirjoja ja toimistovälineitä. Päáluottamusmiehelle ja luottamusmiehelle on lisäksi pyrittävä osoittamaan paikka, jossa hän voi käydä luottamusmiestehtävien hoitamista varten välttämättömät keskustelut.

Erinäisiä määräyksiä**11 §**

Mitä tässä sopimuksessa on sanottu pääluottamusmiehestä ja luottamusmiehestä, koskee myös pääluottamusmiehen ja luottamusmiehen varamiestä.

Sopimuksen voimaantulo**12 §**

Tämä sopimus tulee voimaan 1. päivänä tammikuuta 1971 ja on voimassa toistaiseksi kolmen kuukauden molemminpuolisin irtisanomisajoin. Yhden järjestön toimittamalla irtisanomisella on sama vaikutus kuin kaikkien järjestöjen toimittamalla irtisanomisella.

Allekirjoituspöytäkirja

Pöytäkirja kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen allekirjoitustilaisuudesta, joka pidettiin Helsingissä Kaupunkiliiton toimistossa tammikuun 14 päivänä 1971. Tilaisuudessa edustivat Kunnallista sopimusvaltuuskuntaa sen puheenjohtaja, varatuomari Tapani Virkkunen ja toimistonjohtaja Teuvo Varjas sekä Akava r.y:tä puheenjohtaja Aulis Eskola ja toiminnanjohtaja Risto Kauppila, TVK:n Virkamiesjärjestöt TVK-V r.y:tä puheenjohtaja Viljo Tuokko ja varapuheenjohtaja Urpo Ryönänkoski ja Suomen kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liitto r.y:tä (KTV) puheenjohtaja Reino Heinonen ja liittosihteeri Jaakko Riikonen. Puheenjohtajana tilaisuudessa toimi varatuomari Tapani Virkkunen ja pöytäkirjan pitäjänä osastopäällikkö Juhani Viitanen.

1 §

Sovittiin, että pöytäkirja tarkastetaan tässä kokouksessa ja että kaikki osanottajat allekirjoittavat sen.

2 §

Hyväksyttiin ja allekirjoitettiin Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan ja toisaalta Akava r.y:n, TVK:n Virkamiesjärjestöt r.y:n ja Suomen kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liitto r.y. (KTV):n välinen 1. 1. 1971 voimaan tuleva kunnallinen yleinen virkaehtosopimus. Sopimuksen liitteet:

- n:o 1 Valtion palkkaustaulukon mukaisen kunnallisen palkkataulukon asteikon muuttaminen sekä K-palkkataulukko 1. 1. 1971 ja 1. 9. 1971 lukien
- n:o 2 Osapäivätyötä suorittavien kunnallisten viranhaltijain suhteelliset palkanormit
- n:o 3 Keskitetysti suoritettavat kuoppakorotukset 1. 1. 1971 lukien ja erinäiset muut järjestelyt
- n:o 4 Terveystenhoitohenkilökunnan määrävuosikorotukset

- n:o 5 Viranhaltijoiden matkakustannusten korvausta ja päivärahaa koskevat muutokset
- n:o 6 Muistio sosiaalisia etuja koskevista järjestelyistä liitteineen
- n:o 6 a Sairaalalääkäreitä koskeva pöytäkirja
- n:o 6 b Kunnallislääkäreitä koskeva pöytäkirja
- n:o 6 c Kouluhammaslääkäreitä koskeva pöytäkirja
- n:o 6 d Kaupungin-, kauppalan- ja kunnaneläinlääkäreitä koskeva pöytäkirja
- n:o 6 e Kansakoululaitoksen viranhaltijain virkaehtosopimus
- n:o 6 f Kunnallisten ammattioppilaitosten opettajain virkaehtosopimus
- n:o 6 g Kauppaoppilaitosten opettajain virkaehtosopimus
- n:o 7 Keskeytynyttä työjaksoa koskeva taulukko
- n:o 8 Kunnallisten viranhaltijain luottamusmiessopimus soveltamisohjeineen.

3 §

Päätettiin, että Helsingin kaupungin viranhaltijoiden palkkojen kuoppatarkistuksista 14. 12. 1970 tehty virkaehtosopimus on voimassa maaliskuun 31 päivään 1972 saakka, jollei kunnallisesta yleisestä virkaehtosopimuksesta muuta johdu.

4 §

Tämän virkaehtosopimuksen mukaiset työaikajärjestelyt periodityössä toteutetaan 1. 1. 1971 jälkeen ensiksi alkavan kolmiviikkoisjakson alusta lukien.

5 §

Päätettiin yhteisesti ryhtyä seuraaviin toimenpiteisiin:

1. Seutukaava-, ammattikoulu-, vajaamielis-, työlaitos- ja muita vastaavia kuntainliittoja koskevia erityiskysymyksiä pyritään sopimuskauden aikana selvittämään.
2. Sunnuntaityökorvauksen huomioon ottaminen vuosiloma-, sairaus-, äitiys- ja synnytysloma-ajan palkkaa laskettaessa selvitetään sopimuskauden aikana erikseen asetettavassa työryhmässä.
3. Sairaalakuntainliittojen arkistointityötä suorittavien toimistoapulaisten virkanimikkeen muuttaminen apulaiskanslistiksi vaativissa arkistointitehtävissä selvitetään.
4. Sairaalakuntainliittojen hoitoapulaisen tehtäviä ja palkkausta

selvitetään sopimuskauden aikana ja virkaluetteloon lisätään mainittu nimike.

5. Mikäli valtion selvitystoimikunta päätty tarkistuksiin valtion sairaanhoito-oppilaitoksissa, noudatetaan vastaavia tarkistuksia myös kunnallisissa sairaanhoito-oppilaitoksissa.
6. Kunnalliskodin sairas- ja mielisairasosaston osastonhoitajan, sairaalan, vajaamielislaitoksen, vanhain-, kunnallis- ja sairaskodin ylihoitajien sekä terveydenhuollon ylihoitajien ja johtavan terveyssisaren (ylihoitajan) palkkaluokitusperustetta ryhdytään sopimuskauden aikana selvittämään.
7. Asetetaan toimikunta selvittämään askartelunohjaajien koulutusta, pätevyysvaatimuksia ja palkkausperusteita.
8. Asetetaan toimikunta selvittämään sairaalaemäntien palkkauksen uudelleen järjestämistä.
9. Viranhaltijan palkkaa koskeva korvauserittely selvitetään työryhmässä ottaen huomioon virkaehtosopimuksen 53 §:n 2 momentin määräykset.
10. Virkaehtosopimuksen 54 §:n 1 ja 2 momenteissa mainitut kysymykset, jotka koskevat viranhaltijan oikeutta palkkaan virkasuhteen alkaessa ja päättyessä, selvitetään työryhmässä.
11. Virkaehtosopimuksessa esiintyvät käsitteet "välitön" ja "yhdenjaksoinen" pyritään työryhmässä saattamaan yhdenmukaisen tulkinnan alaiseksi.
12. Terveydenhoitolain nojalla eristetyksi tai työpaikastaan poissa olemaan määrätyn viranhaltijan oikeus saada mainitulta ajalta palkkaetuja selvitetään erikseen työryhmässä.
13. Selvitetään 31. 3. 1971 mennessä lääkintävoimistelijain virkaporrastus.

11. KAUPUNKIEN JA KAUPPALAIN KUUKAUSIPALKKASIA PÄÄTOIMISIA TYÖNTEKIJÖITÄ (TOIMIHENKILÖITÄ) KOSKEVA TYÖEHTOSOPIMUS.

Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan sekä Suomen kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liitto ry:n (KTV) ja TVK:n Virkamiesjärjestöt TVK-V ry:n allekirjoittama tammikuun 14 p:nä 1971.

1 §

Sopimuksen soveltamisala

1. Tämän työehtosopimuksen piiriin kuuluvat kaupunkien ja kauppalain palveluksessa päätoimisessa työsopimussuhteessa olevat työntekijät (toimihenkilöt), joiden palkkaus on sovittu maksettavaksi kuukausipalkkana. Päätoimisena pidetään työntekijää, jonka säännöllinen työaika on vahvistettu tai arvioidaan vähintään 20 tunniksi viikossa.

2. Sopimus ei kuitenkaan koske
- a) johtavassa asemassa olevia työntekijöitä,
  - b) työntekijöitä, jotka on otettu kaupungin/kauppalan palvelukseen enintään 3 kuukauden pituiseksi määräajaksi,
  - c) maatalous- ja metsätöissä palvelevia työntekijöitä, eikä
  - d) harjoittelijoita ja oppilaita.

Pöytäkirjamerkintä: Johtavassa asemassa oleviin työntekijöihin rinnastetaan myös itsenäisessä asemassa olevat ja vaativia erikoistehtäviä suorittavat työntekijät.

3. Talonmiehentyötä suorittavien, talonmiesten työaikalain piiriin kuuluviin työntekijöihin sovelletaan ainoastaan sopimuksen 2—4, 17, 18 ja 20—24 §:ien määräyksiä.

4. Tilapäisiin tehtäviin otettu edellä 2. b) kohdassa tarkoitettu työntekijä ja 2. d) kohdassa tarkoitettu harjoittelija tulee tämän työehtosopimuksen alaiseksi oltuaan kaupungin/kauppalan palveluksessa 3 kuukautta.

2 §

Työhönotto

1. Työhönotto tapahtuu kirjallisella työsopimuksella. Ennen sopimuksen tekoa asianomaisen työntekijän on esitettävä virkatodistus, tarpeellinen selvitys pätevydestään ja hyväksyttävä lääkärintodistus terveydentilastaan.

Pöytäkirjamerkintä: Suullista työsopimusta voidaan käyttää tilapäiseksi muodostuvassa tehtävässä kuten sijaisuustapauksissa.

2. Lääkärintodistusta ei vaadita, mikäli jo ennestään kaupungin/kauppalan palveluksessa oleva työntekijä siirtyy samanluonteeseen uuteen tehtävään ja hän on palvelukseen tullessaan esittänyt hyväksyttävän lääkärintodistuksen.

3. Kaupungin/kauppalanhallitus voi nimetä lääkärin antamaan lausuntonsa siitä, voidaanko asianomaista työntekijää terveytensä puolesta pitää sopivana työhön. Tällaisessa tapauksessa työnantaja korvaa lääkärinlausunnosta johtuvat kustannukset.

4. Työntekijän työsuhteeseen perustuvat oikeudet alkavat siitä päivästä, jolloin hän tosiasiallisesti ryhtyy työhön, kuitenkin niin, että jos kalenterikuukauden ensimmäinen päivä on sellainen pyhä- tai juhlapäivä tai muu päivä, joka ei ole hänen säännömukainen työpäivänsä, katsotaan oikeuksien alkavan sanotun kuukauden alusta, jos työhön valittu on edellä mainittujen päivien jälkeisenä ensimmäisenä säännömukaisena työpäivänään ryhtynyt työhön.

3 §

Irtisanominen

1. Molemminpuolinen irtisanomisaika on, ellei työsopimuksella ole sovittu pitemmästä irtisanomisajasta,

a) 2 viikkoa, jos työsuhde on jatkunut vähemmän kuin 1 vuoden ja,

b) 1 kuukausi, jos työsuhde on jatkunut 1 vuoden tai sitä pitemmän ajan.

Jos työsopimus on tehty määräajaksi tai määrätyn tehtävän suorittamista varten taikka työsuhteen kestämisajaksi muutoin käy ilmi sopimuksen tarkoituksesta, lakkaa työsuhde sovitun työkauden päättyessä ilman irtisanomista.

2. Edellä mainittuja irtisanomisaikoja ei noudateta, kun kysymys on työsopimuslain 43 §:n mukaan tapahtuvasta työsuhteen purkamisesta.

3. Irtisanomista koskevista määräyksistä huolimatta työnantaja ei kuitenkaan lopeta vähintään 3 vuotta yhtäjaksoisesti jatkunutta työsuhdetta ilmoittamatta siitä työntekijälle vähintään 2 viikkoa ennen, sekä jos työsuhde on keskeytyttä jatkunut 5 vuotta, vähintään 3 viikkoa, ja jos se on jatkunut 10 vuotta, vähintään 4 viikkoa ennen varsinaista irtisanomista. Tämä ei kuitenkaan koske niitä tapauksia, joissa työnantajalla on lain mukaan oikeus purkaa työsopimus tai milloin työ ylivoimaisen tahtuman takia on kokonaan tai osaksi keskeytettävä.

4. Palkallisella sairaus- tai synnytyslomalla taikka KVTEL:n mukaisella määräaikaisella työkyvyttömyyseläkkeellä olevaa työntekijää ei irtisanota. Kuitenkin saadaan palkallisella sairauslomalla olevan työntekijän työsuhde irtisanoa päättymään samasta ajankohdasta lukien, jolloin hänen oikeutensa täyden palkan saamiseen sairausajalta päättyy, jos kysymyksessä on 5. kohdassa tarkoitettu työntekijä.

Jos työntekijöitä joudutaan vähentämään, ei yli 10 vuotta palvelleita työntekijöitä irtisanota ilman pakottavaa syytä, lukuunottamatta eläkeiän saavuttaneita.

Pöytäkirjamerkintä: Tämän kohdan ensimmäinen momentti ei koske työntekijää, jonka työsopimus on tehty määräajaksi eikä tapauksia, jolloin työsopimus puretaan.

5. Työntekijän työsuhde lakkaa ilman irtisanomista ja irtisanomisaikaa noudattamatta, kun hän on saavuttanut määrätyn eroamisajan tai hänelle myönnetty työssäpysymisoikeutta koskeva määräaika on kulunut loppuun.

Työntekijän eroamisikä on hänelle kunnallisessa eläkejärjestelmässä määrätty eläkeikä.

Työntekijän suostumuksella kaupungin-/kauppalanhallitus voi myöntää hänelle oikeuden hoitaa työtään eroamisiansa saavuttamisen jälkeen hankittuaan ensin lääkärinlausunnon, yhteensä enintään kaksi vuotta, mikäli kaupungin/kauppalan ilmeisen edun katsotaan sitä vaativan.

4 §

Tehtävät

1. Työntekijä otetaan työsopimuksessa mainittuihin tehtäviin, mutta hän on tarvittaessa tilapäisesti velvollinen suorittamaan muita tehtäviä, jotka hänen koulutuksensa ja työkokemuksensa perusteella voidaan katsoa hänelle sopiviksi. Tämän johdosta ei palkkaa kuitenkaan saa alentaa.

2. Jos työntekijä siirretään kuukautta pitemmäksi ajaksi vaativampiin tehtäviin, on hänen kanssaan tehtävä uusi työsopimus.

5 §

Työaika

1. Sen lisäksi mitä työaikalaissa ja muissa tämän sopimuksen piiriin kuuluvien työntekijäin työaikaa rajoittavissa laeissa on säädetty, työaikojen suhteen noudatetaan tähän sopimukseen sisältyviä määräyksiä.

Säännöllinen työaika virasto- ja toimistotyössä

2. Pääasiassa virasto- ja muussa toimistotyössä työskentelevien työntekijäin työaika määräytyy samanlaatuista työtä suorittavien viranhaltijain työaikaa koskevien määräysten mukaisesti, ellei työntekijän kanssa ole sovittu pitemmästä työajasta.

Säännöllinen työaika työaikalain 5 §:n mukaisessa työssä

3. Säännöllinen työaika on enintään 8 tuntia vuorokaudessa ja 40 tuntia viikossa.

4. Viikoittainen säännöllinen työaika voidaan työaikalain 5 §:n mukaista vuorokautisen säännöllisen työajan enimmäismäärää noudattaen järjestää myös siten, että se on keskimäärin 40 tuntia edellyttäen, ettei säännöllinen työaika yhtenäksään tasoittumisajanjakson viikkona nouse 45 tuntia suuremmaksi, milloin kysymyksessä on päivätyö, kaksivuorotyö tai keskeytyvä kolmivuorotyö, eikä 48 tuntia suuremmaksi, milloin on kysymyksessä keskeytymätön kolmivuorotyö; ja että viikoittainen säännöllinen työaika tasoittuu keskimäärin 40 tunniksi viikossa:

a) päivätyössä ja kaksivuorotyössä enintään kolmen viikon pituisena ajanjaksona,

b) keskeytyvässä kolmivuorotyössä enintään kuuden viikon pituisena ajanjaksona, sekä

c) keskeytymättömässä kolmivuorotyössä enintään yhden vuoden pituisena ajanjaksona.

Pöytäkirjamerkintä: Se ajanjakso, jona työtuntijärjestelmän mukainen säännöllinen viikoittainen työaika tasoittuu keskimäärin 40 tunniksi, on kuitenkin myös päivätyössä ja kaksivuorotyössä kuusi viikkoa, milloin keskimääräistä työaikaa sovitaan käytettäväksi sunnuntai-, pyhä- ja juhlapäivien väliin jäävien yksittäisten työpäivien työajan teettämiseksi jakson muina vapaapäivinä. Näissä tapauksissa on viikoittaisen säännöllisen työajan enimmäismäärä myös päivätyössä, kaksivuorotyössä ja keskeytyvässä kolmivuorotyössä 48 tuntia.

5. Kunnallisten oppilaitosten työaikalain alaisten työntekijäin työaika saadaan järjestää tasoitettavaksi edellä 4. kohdassa mainittuja korkeampien tuntimäärien ja pitempien ajanjaksojen (tasoituskausien) puiteissa siten, että se kalenterikuukauden kuluessa tasoittuu keskimäärin 40 tunniksi viikossa. Tämän kohdan mukaisen työaikajärjestelyn yksityiskohtien osalta noudatetaan, mitä niistä on erikseen sovittu kaupunkien ja kauppalaitosten tuntipalkkaisten työntekijäin työehtosopimuksen yhteydessä.

6. Vuorokautista säännöllistä työaikaa voidaan, jos siitä etukäteen sovitaan tilapäisesti pitentää, ei kuitenkaan enemmän kuin yhdellä tunnilla, edellyttäen, että tällainen työaikajärjestely kestää useampia päiviä ja että viikoittainen säännöllinen työaika enintään kolmen viikon pituisena ajanjaksona tasoittuu keskimäärin 40 tunniksi. Näin pitennettyä työaikaa ajanjaksossa ensi kerran sovellettaessa on siitä sovittava viimeistään edellisenä työssäolopäivänä.

Säännöllinen työaika työaikalain 6 §:n mukaisessa työssä

7. Työssä, jossa sovelletaan työaikalain 6 §:n säännöksiä, on työntekijän säännöllinen työaika kolmen viikon pituisena jaksona (periodina), ennakolta hyvissä ajoin laadittavan ja asianmukaisella tavalla tiedoksi annettavan työtuntijärjestelmän mukaan, 120 tuntia tai kahden viikon pituisena ajanjaksona 80 tuntia. Tällaisessa työssä voidaan edellä sanotusta poiketen säännöllinen työaika, milloin se työn järjestelyn takia tai epätarkoituksenmukaisien työvuorojen estämiseksi on välttämätöntä, järjestää myös siten, että se keskimäärin on 120 tuntia kolmen viikon pituisena ajanjaksona, edellyttäen, että säännöllinen työaika ei kolmen viikon pituisena ajanjaksona ylitä 128 tuntia tai kahden viikon pituisena ajanjaksona 86 tuntia ja että työtä varten on ennakolta hyvissä ajoin laadittu ja asianmukaisella tavalla tiedoksi annettu työtuntijärjestelmä vähintään ajaksi, jonka mukaan säännöllinen työaika enintään kolmen toisiaan seuraavan kolmen tai kahden viikon pituisena ajanjaksona tasoittuu sanottuihin keskimääriin. Tämän momentin mukaisessa työssä voidaan muunkin kuin mainitun lain alaisen työntekijän säännöllinen työaika järjestää vastaavalla tavalla. Tätä momenttia ei sovelleta työaikalain 6 §:n 1 momentin 1-kohdassa tarkoitetuissa tehtävissä olevaan työntekijään muutoin kuin liikennelaitoksessa ja vain sellaisiin työntekijöihin, joiden työaika on tähänkin asti järjestetty työaikalain 6 §:n 1 momentin mukaisesti, eikä yleensä myöskään työaikalain 6 §:n 1 momentin 5-kohdassa mainittujen laitoksien rakennus-työissä tai niiden kone- ja korjauspajoissa työskentelevään työn-

tekijään. Työlaitoksen kone- tai korjauspajaa ei kuitenkaan yleensä katsota edellä tarkoitetuksi pajaksi.

Erityiset työaikajärjestelyt

8. Jos työnjohtohenkilöstön tai muiden tämän työehtosopimuksen piiriin kuuluvien työntekijäin tehtävät liittyvät välittömästi tuntipalkkaisten työntekijäin työskentelyyn, on säännöllinen työaika kaupunkien ja kauppalaisten tuntipalkkaisten työntekijäin työehtosopimuksen perusteella vahvistetun työajan mukainen.

Pöytäkirjamerkintä: Tässä kohdassa tarkoitettujen työntekijäryhmän työaika järjestettäessä on lisäksi otettava huomioon työaikalain 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuja työntekijöitä koskevat sanotun lain erityissäännökset.

9. Jos jonkin työntekijän tai työntekijäryhmän työaika on tarpeen järjestää pysyväisluontoisesti edellä tässä pykälässä määrätystä yleisistä työajoista poikkeavasti, eikä tällainen poikkeusjärjestely liity tuntityöntekijäin työajan vastaavanlaiseen järjestelyyn, on asiasta sovittava kirjallisesti työntekijän kanssa. Jos tällainen poikkeava työajan järjestely koskee vähintään 5 työntekijää käsittävää ryhmää, on asiasta sovittava asianomaisen luottamusmiehen kanssa. Pysyväisluonteisena on pidettävä selkeästä järjestelyä, jolloin poikkeuksellinen työaika tulisi jatkumaan yli 3 viikkoa.

Työajan tilapäisestä järjestelystä on ilmoitettava työntekijälle viimeistään edellisen vuorokauden aikana.

6 §

Vapaapäiväjärjestelyt

1. Jollei kunnallisten toimintojen erikoisluonne muuta vaadi, annetaan viikon aikana viikkolepopäivän lisäksi toinenkin vapaapäivä, joka sijoitetaan mikäli mahdollista kiinteästi varsinaisen viikkolepopäivän yhteyteen ja on lähinnä lauantai.

Pöytäkirjamerkintä: Sopimuksen 5 §:n 4. ja 7. kohtien mukaisesti järjestetyissä töissä tulee työaikajaksoihin sisältyä keskimäärin 2 vapaapäivää viikkoa kohden, jollei ole kysymys 4. kohdan b) ja c) alakohdissa tarkoitetuista järjestelyistä. Viimeksi mainittujenkin työaikajärjestelyjen kohdalla annetaan viikkoa kohden keskimäärin yksi edellä tarkoitettu toinen vapaapäivä noudatettavan työaikajakson rajoissa. Viikkolepopäivän lisäksi annettavan toisen vapaapäivän tulee yleensä käsittää kokonainen kalenterivuorokausi. Tämän estämättä saadaan kysymyk-

sessä oleva vapaa-aika järjestää myös siten, että vapaapäivän kuluessa, aikaisintaan kello 21, alkaa yötyövuoro, jos sitä edeltää 26 tunnin pituinen yhdenjaksoinen vapaa-aika.

2. Sellaisissa kaupungin/kauppalan töissä, joissa palvelusten kysyntä kohdistuu erityisesti lauantaihin ja sunnuntaihin, toimivien työntekijäin työajan järjestelyissä saadaan viikon toisen vapaapäivän osalta poiketa työntekijäin kohdalla yleensä noudatettavasta käytännöstä siten, ettei näillä aloilla viikkolepopäivä eikä viikon toinen vapaapäivä ole ensisijaisesti lauantai. Kuitenkin näilläkin toiminta-aloilla on mahdollisuuksien mukaan pyrittävä sijoittamaan osa vapaapäivistä lauantaiksi.

7 §

Arkipyhäviikot

Arkipyhät eivät vaikuta asianomaisen viikon tai työjakson työaikaan lyhentävästi. Arkipyhäviikolla yleensä ovat kaikki arkipäivät täysimittaisia työpäiviä. Pääsiäislauantai, juhannus- ja jouluaatto ovat kuitenkin vapaapäiviä, milloin se asianomaisen laitoksen toiminnan tai työn luonteen vuoksi on mahdollista.

Arkipyhällä tarkoitetaan myös vapunpäivää ja itsenäisyyspäivää.

Pöytäkirjamerkintä 1: Työntekijälle, joka työskentelee pääsiäislauantaina, jouluaattona tai juhannusaattona, maksetaan näinä päivinä tehdyiltä työtunneilta erillinen 50 %:n suuruinen korvaus, mikä lasketaan yksinkertaisesta tuntipalkasta.

Pöytäkirjamerkintä 2: Mikäli yleisillä työmarkkinoilla sovietaan arkipyhäviikkojen yleisestä työaikajärjestelystä, tullaan kunnallishallinnossa noudattamaan samoja periaatteita samasta ajankohdasta lukien.

8 §

Työviikon, -jakson ja vuorokauden alkaminen

Työviikko ja -jakso alkavat sunnuntai- ja maanantaivuorokausien vaihteesta. Vuorokauden lasketaan alkavan vuorokausien vaihteesta, paitsi edellä 5 §:n 8. kohdassa tarkoitettujen työntekijäin osalta tuntipalkkaisten työntekijäin työehtosopimuksen määräysten mukaan. Paikallisesti voidaan sopia työviikon, -jakson ja -vuorokauden alkamisesta jonkin työntekijäryhmän osalta toisinkin.

9 §

Työajan alkaminen ja päättyminen

Säännöllisen työajan alkamisen ja päättymisen suhteen noudatetaan lain säännösten lisäksi jäljempänä olevia määräyksiä.

Jollei ole kysymyksessä periodi- tai vuorotyö, sijoitetaan säännöllinen työaika yleensä kello 7.00 ja 16.00 väliseksi ajaksi. Mikäli työn laatu tai muut pätevät syyt sitä vaativat, voidaan työajan alkaminen ja päättyminen määrätä työaikalain puitteissa toisinkin edellyttäen, että siitä sovitaan työntekijän kanssa.

Erityisten syiden vaatiessa työantajalla on oikeus tilapäisesti siirtää määrättyjen työntekijäin työajan alkamis- ja päättymisajankohtaa. Työajan tilapäisestä siirrosta on kuitenkin ennakolta mahdollisimman hyvissä ajoin ilmoitettava työntekijöille. Tilapäisenä ei pidetä yli viikon kestävää järjestelyä.

Sen estämättä, mitä edellä tässä pykälässä on sanottu, saadaan koulujen sekä huolto- ja hoitolaitosten työntekijäin säännöllisen työajan alkamis- ja päättymisaika määrätä lain puitteissa työnjärjestelyn kannalta tarkoituksenmukaiseksi katsottavalla tavalla.

10 §

Vuorojen vaihtuminen ja muuttuminen sekä työvuoroluettelo

1. Vuorotyössä tulee vuorojen säännöllisesti vaihtua ja joka viikko muuttua, jollei paikallisesti toisin sovita.

Työaikalain 13 §:n 1 momentin 2. kohdassa tarkoitetuissa töissä, mikäli on kysymyksessä liikennelaitos tai yleisten teiden tai katujen kunnossa- ja puhtaanapitotyöt, vuorojen ei kuitenkaan tarvitse säännöllisesti vaihtua. Edellytyksenä on, että tällaiseen työaikajärjestelyyn liittyvistä muista ehdoista on paikallisesti sovittu.

Työntekijä voidaan, jos niin sovitaan, pitää tilapäisesti työssä samassa vuorossakin.

2. Työntekijän työpäivän tai työvuoron yhtäjaksoisuutta (lepotausta aiheutuvin poikkeuksin) pidetään yleisesti tavoiteltavana käytäntönä, paitsi niissä töissä, joiden kohdalla on erityistä syytä järjestää toisin.

3. Työvuoroluettelon muutoksista sovitaan työntekijän kanssa.

4. Jos työntekijä pakottavan esteen vuoksi ei voi saapua vuorollaan työhön, hänen on mahdollisimman pian saatettava asia esimiehensä tietoon.

11 §

Lepoajat

1. Työntekijälle annetaan sunnuntain ajaksi tai, jollei se ole mahdollista, muuna viikon aikana, työaikalain 15 §:n mukainen viikkolepo.

2. Kun työaika on vuorokaudessa 7 tuntia pitempi, annetaan työntekijälle tässä pykälässä mainituin poikkeuksin työaikana yksi säännöllinen, vähintään tunnin kestävä lepoaika, jonka aikana hän saa esteettömästi poistua työpaikalta. Tämä ei kuitenkaan koske sellaisia työntekijöitä, joiden työpaikalla olo on työn jatkumiselle välttämätöntä.

3. Paikallisesti voidaan sopia siitä, että lepoaika päivätyössä on puolen tunnin pituinen, jonka aikana työntekijä saa esteettömästi poistua työpaikalta.

4. Työntekijälle, jonka työaika on järjestetty säännöllisesti vaihtuviin seitsemää tuntia pitempiin vuoroihin sekä myös työaikalain 6 §:ssä tarkoitetuissa töissä, annetaan päivittäin yksi vähintään puoli tuntia kestävä lepoaika, jonka aikana hän saa esteettömästi poistua työpaikalta. Työntekijälle, jonka työaika on järjestetty työaikalain 6 §:n mukaisesti, on sairaaloissa sekä hoito- ja huoltolaitoksissa annettava edellä tässä momentissa tarkoitettu ruokailutauko tai työntekijän niin halutessa tilaisuus 15—20 minuuttia kestävään ateriointiin työaikana työpaikalla siten, ettei järjestelystä aiheudu häiriötä työn kululle tai suoritettaville palveluksille.

Jollei tässä kohdassa tarkoitettulle työntekijälle muissa tapauksissa voida työn laadun vuoksi järjestää lepotaukoa, on hänelle annettava tilaisuus aterioida työaikana.

5. Edellä 5 §:n 8. kohdassa tarkoitettuja työntekijöitä lukuun ottamatta, annetaan työntekijöille päivittäin yksi 10 minuutin pituinen kahvitauko, joka järjestetään tarvittaessa vuoroittain ja muutenkin siten, ettei siitä aiheudu häiriötä työn kululle.

12 §

Työntekijän tilapäinen kutsuminen työhön hänen viikkoleponsa aikana ja viikon toisena vapaapäivänä

Milloin työntekijä joudutaan tilapäisesti kutsumaan työhön viikon toisena vapaapäivänä tai työaikalaissa säädetyin edellytyksin hänen viikkolepoaikanaan, on

a) ensisijaisesti kutsuttava sellainen työntekijä, joka on vapaaehtoisesti siihen suostunut tai suostuu,

b) pyrittävä vuorottelemaan työhön kutsumisessa siten, ettei jatkuvasti samoja työntekijöitä kutsuta mainittuun työhön, sekä

c) jollei hätätyöstä ole kysymys, pyrittävä välttämään työhön kutsumista, jos siitä on työntekijälle kohtuutonta haittaa.

2. Milloin työntekijää tarvitaan tilapäisesti työhön hänen viikkoleponsa aikana, suoritetaan tästä korvaus työaikalain 15 §:n 5 momentin mukaisesti.

13 §

Lisä- ja ylityö

1. Lisätyöllä tarkoitetaan työtä, joka ylittää työntekijän säännöllisen työajan, mutta ei ylitä työaikalain mukaista säännöllisen työajan enimmäismäärää.

Lisätyö korvataan antamalla työntekijälle sen mukaan kuin harkitaan tarkoituksenmukaiseksi joko palkallista vapaa-aikaa säännöllisen työaikana tai rahakorvaus.

Vapaa-aikakorvauksena lisätyöstä annetaan työntekijälle yksi tunti kutakin lisätyötuntia kohden.

Erillisenä rahakorvauksena lisätyöstä suoritetaan työntekijälle korottamaton tuntipalkka kutakin lisätyötuntia kohden.

2. Ylityön teettämisen ja siitä maksettavan korotetun palkan suhteen noudatetaan jäljempänä mainituin poikkeuksin työaikalain ja muiden ylityön teettämistä rajoittavien lakien säännöksiä.

3. Työntekijälle, joka ei työskentele periodityössä, maksetaan viikoittaisen ylityön viideltä ensimmäiseltä tunnilta 50 %:lla ja sitä seuraavilta tunneilta 100 %:lla korotettu palkka.

Vuorokautisen ylityön korvaamisessa noudatetaan työaikalain säännöksiä kuitenkin siten, että milloin työntekijä on tehnyt viikoittaista ylityötä 8 tuntia, maksetaan tämän jälkeen tehtäviltä kaikilta ylityötunneilta 100 %:lla korotettu palkka.

4. Milloin säännöllinen työaika on tämän sopimuksen 5 §:n 7. kohdan nojalla järjestetty kaksi tai useampia työaikajaksoja käsittävän tasoittumisajanjakson puitteissa eikä jakso ole keskeytynyt, määräytyy ylityökorvaus tasoitusjärjestelmässä edellytettyjen työtuntien lisäksi tehdyltä työajalta siten, että jokaisen 3 viikon pituisen työaikajakson 18 ensimmäiseltä ylityötunnilta, jotka ylittävät sekä työtuntijärjestelmän mukaisen että 120 tunnin työajan, sekä 2 viikon pituisen työaikajakson 12 ensimmäiseltä ylityötunnilta, jotka ylittävät sekä työtuntijärjestelmän mukaisen että 80 tunnin työajan, suoritetaan 50 %:lla ja tämänkin ylit-

täviltä työtunneilta 100 %:lla korotettu palkka. Työtuntijärjestelmän ylittävät, mutta 120 taikka, 2 viikon pituisen työaikajakson ollessa kysymyksessä, 80 tuntia alittavat työtunnit siirretään seuraavaan saman tasoittumisajanjakson työaikajaksoon huomioon otettavaksi sen työaikajakson ylityökorvauksia laskettaessa.

5. Jos työ ei ole jatkunut tämän sopimuksen 5 §:n 7. kohdassa tarkoitettua koko ajanjaksoa sen johdosta, että työntekijän työsuhde on katkennut tai ettei hän ole voinut olla työssä loman, sairauden tai muun hyväksyttävän syyn vuoksi, ja keskimääräinen työaika työssäoloajan vuorokausina on ollut pitempi kuin 5 tuntia 43 minuuttia, työntekijälle suoritetaan ylityökorvaus laskeutapäivien perusteella soveltaen tämän sopimuksen liitteeseen olevaa suhteellisten työtuntinormien taulukkoa (liite n:o 1).

6. Milloin säännöllinen työaika on työaikalain 5 §:n 2 momentin ja tämän sopimuksen 5 §:n 4. kohdan nojalla järjestetty siten, että se viikkoa pitemmän ajanjakson kuluessa tasoittuu keskimäärin 40 tunniksi viikossa, on ylityöstä tuleva korvaus maksettava viimeistään tällaisen ylityön suorittamista seuraavan kalenterikuukauden aikana. Milloin taasen työaika on järjestetty työaikalain 6 §:n ja tämän sopimuksen 5 §:n 7. kohdan määräysten mukaisesti, ylityöstä tuleva korvaus on maksettava tasoittumisajanjakson päättymistä seuraavan kalenterikuukauden aikana.

7. Ylityöstä maksettavaa korvausta laskettaessa käytettävä tuntipalkka saadaan jakamalla sopimuksen mukainen palkka säännölliseen työhön käytetyllä tuntimäärällä kuitenkin siten, että virasto- ja toimistotyössä olevien täyttä työaika tekevien työntekijäin osalta käytetään jakajana lukua 152, ja niiden työntekijäin osalta, joiden työaika määräytyy 5 §:n määräysten mukaan, lukua 174.

14 §

Sunnuntaityo

Sunnuntaina tai muuna kirkollisena juhlapäivänä sekä itsenäisyys- ja vapunpäivänä tehdystä työstä maksetaan kuukausipalkan ohella yksinkertainen tuntipalkka. Jos työ on yli- ja hätätyötä, on siitä lisäksi suoritettava ylityökorvaus, joka lasketaan työntekijän korottamattomasta palkasta. Työ, mikäli se ei ole viikko-ylityötä, on ylityötä vasta kahdeksan tunnin ylittävältä osalta.

Sunnuntai- ja juhlapäivien lasketaan alkavan niitä edeltäneidenä päivinä kello 18.

Pöytäkirjamerkintä: Kuukausipalkan jakaja määräytyy 13 §:n 7. kohdan mukaan.

15 §

Varallaolo

1. Jos työntekijän on sopimuksen mukaan oleskeltava asunnossaan, josta hänet voidaan tarvittaessa kutsua työhön, on hänelle tällaisesta varallaolosta suoritettava laissa säädetty korvaus.

Pöytäkirjamerkintä: Asunnolla tarkoitetaan tässä työntekijän varsinaista asuntoa ja kotia.

2. Kaupungilla/kauppalalla on oikeus järjestää myös sellaista varallaoloa, jonka aikana työntekijä voi asianomaisen lautakunnan tai johtokunnan päättämässä puitteissa vapaasti valita olinpaikkansa, mutta on velvollinen ilmoittamaan työnantajalle, missä hän on tavattavissa. Työntekijälle on suoritettava vähintään 1/10 ja enintään 1/5 tällaista varallaoloaikaa hänen yksinkertaisen tuntipalkkansa mukaan laskettu korvaus.

16 §

Vuorotyö sekä ilta- ja yötyö

1. Kaksi- ja kolmivuorotyössä sekä keskeytymättömässä vuorotyössä maksetaan työntekijälle vuorotyölisää jokaiselta ilta- ja yövuorossa tehdyiltä työtunnilta.

2. Työstä, joka ei ole vuorotyötä, mutta jota tehdään kello 18.00—23.00 välisenä aikana, työntekijälle maksetaan iltatyölisää, jollei toisin sovita.

3. Työstä, joka ei ole vuorotyötä, mutta jota tehdään kello 23.00—6.00 välisenä aikana, työntekijälle maksetaan yötyölisää, jollei toisin sovita.

4. Edellä 1. kohdan mukaisesti maksettavan lisän suuruus on iltavuorossa 10 % ja yövuorossa 25 % ja 2. ja 3. kohtien mukaisesti maksettavan lisän suuruus on iltatyössä 10 % ja yötyössä 25 %.

17 §

Palkkaus

1. Tämän sopimuksen alaiselle työntekijälle, joka on vuosilomansijaisena, suoritetaan, jos sijaisuus kestää kauemmin kuin 2 kuukautta eikä kysymyksessä ole lomittajan tehtävään otettu työntekijä, kuukauden ylittävältä ajalta hoitamansa työn edellyttämä alkupalkka, jos se on hänen omaa alkupalkkaansa suurem-

pi, sekä mikäli hänellä on oikeus tämän pykälän mukaan saada korotettu palkka, myös tämä korotus omien palvelusvuosiensa perusteella. Työntekijälle, jonka vuosilomansijaisuus kestää enintään 2 kuukautta, maksetaan vähintään hänen omasta työstään tuleva säännöllinen ansio.

2. Sairauden tai muun kuin 1. kohdassa mainitun syyn vuoksi otetulle sijaiselle suoritetaan hoitamansa työn edellyttämä alkupalkka, mikäli se on hänen omaa alkupalkkaansa suurempi sekä omasta työstään tämän pykälän perusteella mahdollisesti tuleva korotus. Mikäli sijaisuus kestää kauemmin kuin kuukauden, työntekijälle maksetaan korkeampipalkkaisesta työstä maksettavan palkan mukaan laskettava korotus omien palvelusvuosiensa perusteella.

18 §

Palkanmaksu

1. Työntekijälle maksetaan, mikäli kuin palkan suoritusperusteista ei välttämättä muuta johdu, palkka kultakin kalenterikuukaudelta viimeistään sen 16 päivänä, ellei kaupungin-/kauppalahallitus toisin määrää.

2. Työntekijän palkan kaupunki/kauppala saa maksaa pankin välityksellä. Jos työntekijä osoittaa paikkakunnalla sijaitsevan pankin tai muun rahalaitoksen; on palkka maksettava tähän laitokseen.

3. Jos rahapalkka erääntyy maksettavaksi pyhä-, itsenäisyys- tai vapunpäivänä, joului- tai juhannusaatonai taikka arkilauantaina, pidetään lähinnä edellistä muuta arkipäivää erääntymispäivänä.

4. Palkanmaksun yhteydessä annetaan palkansaajalle laskelma, jossa on selvitys palkan suuruudesta ja palkanpidätyksistä eri tarkoituksiin.

5. Lisä-, yli-, ilta-, yö- ja sunnuntaityöstä sekä varallaolosta suoritettavien korvausten maksamisenmenettelyssä noudatetaan soveltuvin osin viranhaltijoita koskevia määräyksiä.

Pöytäkirjamerkintä: Tämä kohta ei koske talonmiehiä.

19 §

Matkakustannusten korvaus

1. Työmatkoista työntekijän kotoa työpaikalle ja takaisin ei suoriteta korvausta. Jos työntekijä työskentelee sellaisella työpai-

kalla, johon on järjestetty kuljetus kaupungin/kauppalan toimesta, on työntekijällä oikeus käyttää tällaista kuljetusta.

2. Milloin työ tehdään vieraalla paikkakunnalla, määräytyy matkakustannusten korvaus ja päiväraha virkaehtosopimuksen määräysten mukaan.

Pöytäkirjamerkintä: Milloin työn tekeminen tapahtuu vieraalla paikkakunnalla sijaitsevalla pysyvällä tai pitempiaikaisella työmaalla, sovitaan päivärahan määrästä erikseen. Milloin työntekijä on otettu työmaan sijaintipaikkakunnalta työhön satonunlaiselle työmaalle, ei päivärahaa makseta.

3. Asianomaisen viranomaisen luvan perusteella tapahtuvasta oman auton, moottoripyörän, moottoripolkupyörän tai polkupyörän käytöstä työn suorituksessa maksetaan työntekijälle virkaehtosopimuksen määräysten mukainen korvaus.

20 §

Erinäiset etuudet

1. Vuosilomat määräytyvät kaupungin/kauppalan työntekijäin vuosilomasäännön mukaisesti.

2. Sairaus- ja synnytysloman palkka sekä hautausavustukset myönnetään kaupungin/kauppalan työntekijäin sairaus- ja hautausapusäännön mukaisesti.

3. Tapaturmakorvauksiin nähden noudatetaan, mitä voimassaolevassa laissa on säädetty sekä kaupungin/kauppalan työntekijäin sairaus- ja hautausapusäännössä on määrätty.

3 a. Työntekijälle, joka hänelle kaupungin tai kauppalan työssä sattuneen työtapaturman tai siinä saadun ammattitaudin vuoksi on tullut kykenemättömäksi entiseen työhönsä ja joka tämän vuoksi siirretään lääkärin lausunnon perusteella työkykyään vastaavaan olennaisesti alemmpipalkkaiseen työhön, maksetaan tästä työstä hänen aikaisemman ansionsa mukainen palkka vähennettynä kaupungin tai kauppalan kustantaman elinkoron täydennyskorkoa vastaavalla määrällä.

Pöytäkirjamerkintä: Elinkoron täydennyskorkoa vastaava määrä lasketaan siten, että täydennyskoroksi luetaan myös omaislisäys sekä täydennyskoron ja omaislisäyksen yhteenlaskettua määrää vastaava suhteellinen osa kalliinajan liisistä.

4. Naispuoliselle työntekijälle myönnetään hakemuksesta raskauden ja synnytyksen vuoksi synnytyslomaa täysin palkkaeduin

ajaksi, johon sisältyy 72 arkipäivää ja joka alkaa 24 arkipäivää ennen laskettua synnytyisaikaa. Jos synnytys tapahtuu aikaisemmin kuin 24 päivää ennen laskettua synnytyisaikaa, alkaa synnytysloma synnytyispäivää seuraavasta päivästä lukien. Äitiysraha suoritetaan tällöin työntekijän työnantajana olevalle kaupungille tai kauppalalle sairausvakuutuslain 28 §:n 1 momentissa säädettyjen perusteitten mukaisesti.

Synnytyslomasta on säädetty työsopimuslain 34 §:n 1 ja 2 momenteissa. Jos työntekijä lain tarkoittamissa tapauksissa suostumuksensa perusteella synnytyslomansa aikana tekee kevyttä työtä ja tämä työ on halvemmin palkattua, maksetaan työntekijälle hänen aikaisempi palkkansa.

5. Työntekijän työpäiväksi sattuvat 50- ja 60-vuotispäivät, oma vihkiäispäivä ja lähiomaisen (aviopuoliso, vanhemmat, lapset, veljet ja sisaret) hautajaispäivä ovat palkallisia vapaapäiviä.

6. Työpuvun, suojavaatetuksen ja työturvallisuusvälineitten käytössä tarpeellisten varusteiden osalta noudatetaan soveltuvin osin niitä määräyksiä, jotka koskevat vastaavia tehtäviä hoitavia tuntipalkkaisia työntekijöitä tai viranhaltijoita.

Milloin kaupunki/kauppala työnantajana on määrännyt työntekijän työssään käyttämään tietynmallista tai yhdenmukaista työpukua, tällainen puku hankitaan ja huolletaan työnantajan puolesta työssä käytettäväksi.

21 §

Luottamusmiehet

Kuukausipalkkaisten työntekijäin luottamusmiehenä toimii joko tuntipalkkaisten työntekijäin luottamusmies tai viranhaltijain luottamusmies sen mukaan kuin siitä paikallisesti sovitaan.

Pöytäkirjamerkintä 1: Vastaavasti voi tämän sopimuksen alainen kuukausipalkkainen työntekijä toimia viranhaltijain luottamusmiessopimuksen tarkoittamana luottamusmiehenä ja samalla kuukausipalkkaisten työntekijäin luottamusmiehenä edellyttäen, ettei viranhaltijaa samanaikaisesti valita luottamusmieheksi viranhaltijain osalta. Tämän pöytäkirjamerkinän sisällöstä ei saa aiheutua luottamusmiesten lukumäärän lisääntymistä.

Pöytäkirjamerkintä 2: Mikäli kuukausipalkkaisten työntekijäin osalta on aikaisemman työehtosopimuksen perusteella asetettu luottamusmiehiä, tämän pykälän määräyksillä ei huononeta nykyistä käytäntöä.

22 §

**Neuvottelumenettely tulkinta- ja soveltamisriitojen
ratkaisemiseksi**

1. Työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevan erimielisyyden sattuessa on työnantajan edustajan ja toisaalta työntekijän tai häntä edustavan luottamusmiehen pyrittävä välittömästi neuvonpidolla selvittämään erimielisyydet.

2. Mikäli asiaa ei saada edellä tarkoitetulla tavalla selvitettyksi, voidaan se siirtää tehtävään määrätyn, työnantajaa edustavan viranomaisen ja paikallisen ammattiyhdistyksen kesken neuvoteltavaksi (paikallisneuvottelut).

3. Ellei paikallisneuvotteluissa päästä ratkaisuun, voi sopimukseen osallinen saattaa asian käsiteltäväksi keskusneuvotteluissa, joita käydään Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan ja allekirjoittaneiden järjestöjen kesken.

4. Vaatimus keskusneuvottelujen käymisestä on puhevallan menettämisen uhalla tehtävä kolmen kuukauden kuluessa paikallisneuvottelujen päättymisestä.

5. Riidan laadusta tai muista erityisistä syistä johtuen voi sopimukseen osallinen saattaa työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevan erimielisyyden suoraan käsiteltäväksi keskusneuvotteluissa.

6. Paikallisneuvottelut on aloitettava kahden viikon ja keskusneuvottelut kolmen viikon kuluessa siitä, kun vastapuolelle on annettu vaatimus, jossa neuvottelujen kohteeksi tulevat asiat on ilmoitettu, elleivät osapuolet sovi pidemmästä määräajasta. Keskusneuvottelujen käymistä koskeva vaatimus on jätettävä kirjallisesti.

7. Neuvottelut katsotaan päättyneiksi sinä päivänä, jona neuvotteluosapuolet ovat yhteisesti niin todenneet, tai kun jompikumpi neuvotteluosapuolista on kirjallisesti ilmoittanut katsovansa neuvottelut omalta osaltaan päättyneiksi.

Paikallis- ja keskusneuvotteluissa pidetään pöytäkirjaa, joka tarkastetaan neuvotteluosapuolten sopimalla tavalla.

23 §

Neuvottelu- ja kanneoikeuden vanhentuminen

1. Työehtosopimukseen perustuvaa vaatimusta koskevan riidan ratkaisemiseksi on neuvotteluja puhevallan menettämisen uhalla vaadittava vuoden kuluessa sen kalenterivuoden pääty-

misestä, jonka aikana vaatimuksen perusteena oleva tapahtuma on sattunut tai olosuhde syntynyt.

2. Kannetta työtuomioistuimessa ei saa panna vireille ennen kuin on käyty tässä sopimuksessa tarkoitetut keskusneuvottelut.

Kanne työtuomioistuimessa on puhevallan menettämisen uhalla pantava vireille neljän kuukauden kuluessa keskusneuvottelujen päättymisestä.

24 §

Hyvityssakot

Työehtosopimukseen osallisten ja siihen muutoin sidottujen vastuu määräytyy lain mukaan.

25 §

Sopimuksen voimassaolo ja irtisanominen

1. Työehtosopimus liitteineen tulee voimaan heti sen tultua allekirjoitetuksi. Voimassaoloaika päättyy 31. 3. 1972, josta päivästä se jatkuu yhden vuoden kerrallaan, jollei jompikumpi sopimusosapuoli ole sitä viimeistään kolmea kuukautta ennen sen päättyväksi määrättyä aikaa irtisanonut tai sopimusosapuolet ole sitä irtisanomatta muuttaneet. Irtisanomisesta huolimatta noudatetaan sopimusmääräyksiä kuitenkin siihen saakka, jolloin neuvottelujen sopimuksesta on todettu päättyneen.

2. Jos työehtosopimus irtisanotaan, on irtisanovan osapuolen samalla tehtävä pääkohdittainen ehdotus uudeksi sopimukseksi. Neuvottelut uudesta sopimuksesta on aloitettava viipymättä, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa irtisanomisesta.

Keskeytynyt työaikajakso

Säännöllinen työaika keskimäärin 120 t/3 vk

Suhteelliset työtuntinormit tunteina ja minuutteina työaikalain
6 §:n mukaisessa työssä

Laskenta- päivien luku	Normit, joiden tultua ylitetyksi työntekijä on oikeutettu				Tuntiluku, jolta 50 %:n ylityö- korvaus voidaan enintään maksaa	I	II	III	IV		
	120	138	(120+18)	100 %						I	II
	50 % ylityökorvaukseen		100 %								
I	II		III		IV	I	II	III	IV		
	t ja min		t ja min			t ja min		t ja min			
1	5	43	6	34	1	34	194	17	223	26	29
2	11	26	13	09	2	35	200	00	230	00	30
3	17	09	19	43	3	36	205	43	236	34	31
4	22	51	26	17	3	37	211	26	243	09	32
5	28	34	32	51	4	38	217	09	249	43	33
6	34	17	39	26	5	39	222	51	256	17	33
7	40	00	46	00	6	40	228	34	262	51	34
8	45	43	52	34	7	41	234	17	269	26	35
9	51	26	59	09	8	42	240	00	276	00	36
10	57	09	65	43	9	43	245	43	282	34	37
11	62	51	72	17	9	44	251	26	289	09	38
12	68	34	78	51	10	45	257	09	295	43	39
13	74	17	85	26	11	46	262	51	302	17	39
14	80	00	92	00	12	47	268	34	308	51	40
15	85	43	98	34	13	48	274	17	315	26	41
16	91	26	105	09	14	49	280	00	322	00	42
17	97	09	111	43	15	50	285	43	328	34	43
18	102	51	118	17	15	51	291	26	335	09	44
19	108	34	124	51	16	52	297	09	341	43	45
20	114	17	131	26	17	53	302	51	348	17	45
21	120	00	138	00	18	54	308	34	354	51	46
22	125	43	144	34	19	55	314	17	361	26	47
23	131	26	151	09	20	56	320	00	368	00	48
24	137	09	157	43	21	57	325	43	374	34	49
25	142	51	164	17	21	58	331	26	381	09	50
26	148	34	170	51	22	59	337	09	387	43	51
27	154	17	177	26	23	60	342	51	394	17	51
28	160	00	184	00	24	61	348	34	400	51	52
29	165	43	190	34	25	62	354	17	407	26	53
30	171	26	197	09	26	63	360	00	414	00	54
31	177	09	203	43	27						
32	182	51	210	17	27						
33	188	34	216	51	28						

Huom. Kaikelta siltä työajalta, joka ylittää III sarakkeessa olevan ajan,
maksetaan 100 %:lla korotettu tuntipalkka.

Pöytäkirja kaupunkien ja kauppalain kuukausipalkkaisten työntekijäin työehtosopimuksen allekirjoitustilaisuudesta ja näitten työntekijäin palkkajärjestelyä koskevasta neuvottelusta, joka pidettiin Helsingissä torstaina tammikuun 14 päivänä 1971 alkaen kello 20.00.

Neuvottelussa edustivat Kunnallista sopimusvaltuuskuntaa puheenjohtaja, varatuomari Tapani Virkkunen ja toimistonjohtaja Teuvo Varjas sekä Suomen kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liitto ry:tä (KTV) puheenjohtaja Reino Heinonen ja liittosihteeri Jaakko Riikonen ja TVK:n Virkamiesjärjestöt TVK-V r.y:tä toiminnanjohtaja Eero Kantola ja varatuomari Jouni Veinio. Puheenjohtajana toimi varatuomari Tapani Virkkunen. Pöytäkirjan pitäjänä oli osastopäällikkö Juhani Viitanen.

1 §

Koska kuukausipalkkaisten työntekijäin työehtosopimukseen ei liity palkkahinnoittelua, sovittiin, että kuukausipalkkaisen työntekijän alkupalkka on sen suuruinen kuin vastaavia tehtäviä suorittavan viranhaltijan peruspalkan on Kaupunkiliiton vuonna 1968 antaman ns. kiintopistevirkasuosituksen mukaan vähintään oltava, sen mukaisena kuin mainittu palkkaus on 1. 1. 1971 voimaan tulevaan yleiseen kunnalliseen virkaehtosopimukseen liittyvien ns. K-palkkataulukkojen mukaan.

2 §

Sovittiin, että edellä 1 §:ssä tarkoitettua alkupalkkaa voidaan korottaa enintään 28 %:lla. Työntekijän palkan tulee kuitenkin olla neljän palvelusvuoden jälkeen vähintään 5 %, kahdeksan palvelusvuoden jälkeen vähintään 10 % ja kahdentoista palvelusvuoden jälkeen vähintään 15 % alkupalkkaa korkeampi.

3 §

Sovittiin, että milloin työntekijän palkkaus ylittää 1 §:n mukaisesti määritellyn alkupalkan, tämän ylittävä osa katsotaan, siltä osin kuin työntekijän palvelusaika sitä edellyttää, edellä 2 §:ssä tarkoitetuksi palvelusaikalisäksi, joka työntekijällä on oikeus saada kaupungin/kauppalan palveluksessa olemansa ajan perusteella. Alkupalkan ja edellä sanotun mukaan palvelusaikali-

säksi luettavan osan yhteismäärän ylittävä osa katsotaan edellä 2 §:ssä tarkoitetuksi harkinnanvaraiseksi korotusosaksi.

4 §

Niiden työntekijöitten, joiden palkkaus on ollut 1 §:ssä tarkoitettua palkkausta suurempi muutoin kuin ikälisiä vastaavien korotusten maksamisen vuoksi, palkkausta tarkistetaan 1. 1. 1971 lukien, sillä seuraavista tarkistustavoista, jonka mukaan tarkistus muodostuu suuremmaksi:

- 1) maksamalla 1 §:n mukainen alkupalkka ja ne palvelus-
aikalisät, joihin työntekijällä 2 §:n mukaan on oikeus tai
- 2) siten, että 31. 12. 1970 työntekijälle maksettua palkkaa tarkistetaan 1. 1. 1971 lukien 2 %:lla ja 38 markalla sekä 1. 9. 1971 lukien edelleen 35 markalla.

Pöytäkirjamerkintä: Kuitenkin niiden kuukausipalkkaisten työntekijäryhmien, joiden palvelussuhteen ehdot ovat 31. 12. 1970 asti määräytyneet samoin kuin kaupungin/kauppalan viranhaltijain ja joille on suoritettu ikälisiä vastaavat korotukset virkasäännöstä ilmeneviä periaatteita noudattaen, palvelussuhteen ehdot säilytetään sellaisinaan ja palkkausta tarkistetaan samoin kuin viranhaltijain palkkoja tarkistetaan 1. 1. 1971 voimaan tulevan virkaehtosopimuksen mukaan.

5 §

Niiden kuukausipalkkaisten työntekijäin, joiden palkkaus on ollut vastaavaa työtä suorittavien viranhaltijain peruspalkan ja kaikkien ikälisien yhteismäärän suuruinen, tarkistetaan 1. 1. 1971 voimaan tulevaan virkaehtosopimukseen liittyvien palkkataulukkoitten mukaisesti.

6 §

Sovittiin, ettei tämän pöytäkirjan määräyksistä saa johtua kaupungin/kauppalan palveluksessa 31. 12. 1970 olleiden kuukausipalkkaisten työehtosopimuksen alaisen työntekijäin palkan alenemista.

7 §

Niiden työntekijäin, joiden palkkaus on perustunut sopimukseen ja ylittänyt vastaavaa työtä tekevän viranhaltijan peruspalkan ja kaikkien ikälisien yhteismäärän sekä sellaisten kuukausipalkkaisten työntekijäin, joiden palkkausta ei ole määritelty minäkään edellä mainitun ryhmän mukaisesti, palkkausta tarkistetaan edellä 4 §:n 2 kohdassa mainittuja perusteita noudattaen.

8 §

Sovittiin, että kaupunkien ja kauppalaan kuukausipalkkaisten työntekijäin palkkahinnoittelusta ryhdytään sopimuskauden aikana erikseen käymään neuvotteluja, joissa tähän pöytäkirjaan perustuvilla palkantarkistuksilla ei ole sitovaa merkitystä. Palkkahinnoittelu voidaan saattaa voimaan sopimuskauden aikanakin.

9 §

Työehtosopimuksen alaisten työntekijäin osalta toteutetaan vastaavat vapaa-ajan tapaturmavakuutusta koskevat järjestelyt kuin yksityisellä puolellakin.

10 §

Mikäli työntekijä on antanut siihen valtuutuksen, ammattiyhdistysten jäsenmaksut peritään kaupungin/kauppalaan toimesta työntekijän palkasta ja työntekijälle annetaan vuoden päätyttyä verotusta varten todistus pidätetystä summasta.

11 §

Kaupungeissa ja kauppaloissa perustetaan liitteen mukaisessa sopimuksessa tarkoitettu työturvallisuustoimintaa koskeva organisaatio.

12 §

Sovittiin, että tämä pöytäkirja tarkistetaan siten, että kaikki neuvottelijat allekirjoittavat sen.

**12. LAKI KANSAKOULULAITOKSEN VIRANHALTIJAIN PALKKAUKSESTA
JA ELÄKKEISTÄ ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.**

Annettu tammikuun 15 p:nä 1971.

(Suomen AsK 1/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1957:64, 1967:54, 1968:110 ja 1970:78)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä 1 päivänä heinäkuuta 1957 annetun lain 3 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 28 päivänä kesäkuuta 1968 annetussa laissa (428/68), ja 2 momentti, sellaisena kuin se on 13 päivänä kesäkuuta 1967 annetussa laissa (277/67), sekä 40 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 7 päivänä heinäkuuta 1970 annetussa laissa (485/70), seuraavasti:

3 §. Viranhaltijat saavat peruspalkkaa valtion peruspalkkaisten viran tai toimen haltijain palkkauksesta voimassa olevien palkkausluokkien mukaan seuraavasti: alakansakoulunopettaja A 14, yläkansakoulunopettaja A 18, kansalaiskoulun, apukoulun, tarkkailuluokkien sekä muiden erityiskoulujen ja -luokkien opettaja ja erityisopettaja sekä kansakoulun toisen kotimaisen kielen tai vieraan kielen opettaja A 19, keskkoulun lehtori A 22 ja oppilasasuntolan hoitaja A 13 palkkausluokan mukaan. Keskkoulun lehtori, joka on suorittanut filosofian kandidaatin, valtiotieteen kandidaatin tai kasvatustieteen kandidaatin tutkinnon tai uskonnonopettajana toimiva teologian kandidaatin tutkinnon tai voimistelunopettajana toimiva liikuntatieteiden kandidaatin tutkinnon tai kotitalousopettajana toimiva maatalous- ja metsätieteiden kandidaatin tutkinnon, saa kuitenkin palkkauksen A 24 palkkausluokan ja lehtori, joka on suorittanut muun yliopistollisen loppututkinnon tahi kuvaamataidon, käsityön, kotitalouden tai musiikin opettajan tutkinnon, A 23 palkkausluokan mukaan.

Muun 1 momentissa tarkoitettun viran kuin oppilasasuntolan hoitajan viran haltijalle, joka on palvellut tällaisissa viroissa vakinaisena, koeajaksi määrättyinä, väliaikaisena tai viransijaisena yhteensä vähintään viisi vuotta, suoritetaan palkkaus yhtä palkkausluokkaa korkeampana kuin virassa muuten suoritetaan.

40 §. Opettajanvirkojen haltijain viikottainen opetusvelvollisuus on:

alakansakoulunopettajan 24, yläkansakoulunopettajan 30 ja erityisopettajan 28, kansalaiskoulunopettajan sekä toisen kotimaisen tai vieraan kielen opettajan 26, apukoulun, tarkkailuluokkien sekä erityiskoulujen ja -luokkien opettajan samoin kuin kahdessa tai useammassa toimipaikassa opettavan, koulujen yhteisen toisen kotimaisen tai vieraan kielen opettajan 24 viikkotuntia. Keskikoulun lehtoreiden opetusvelvollisuudesta on voimassa, mitä valtion oppikoulujen nuorempien lehtoreiden opetusvelvollisuudesta on määrätty.

Tätä lakia sovelletaan 1 päivästä syyskuuta 1970 lukien, kuitenkin siten, että elokuulta 1970 tuleva opettajan palkkaus tarkistetaan tämän lain mukaiseksi sekä keskikoulun, kokeiluperuskoulun yläasteen ja peruskoulun yläasteen johtajan palkkio ja opetusvelvollisuuden huojennus tarkistetaan niistä valtion oppikouluissa 1 päivänä syyskuuta 1970 voimassa olevien määräysten mukaiseksi.

Milloin 1 päivänä elokuuta 1970 virassa olleelle keskikoulun lehtorille tämän lain säännösten mukaan tuleva palkkaus on oleellisesti pienempi kuin vastaavien aikaisempien säännösten mukainen palkkaus, voi opetusministeriö kouluhallituksen esityksestä määrätä asianomaiselle maksettavaksi henkilökohtaista palkkauksen lisää.

13. ASETUS TERVEYDENHOITOASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu tammikuun 15 p:nä 1971.

(Suomen AsK 3/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:16)

Sosiaali- ja terveysministerin esittelystä muutetaan 3 päivänä helmikuuta 1967 annetun terveydenhoitoasetuksen (55/67) 3 §:n 1 momentti näin kuuluvaksi:

3 §. Terveydenhoitolaetakunta on velvollinen antamaan lääkintöhallitukselle ja lääninhallitukselle tietoja kunnan terveydenhoito- ja sairaanhoito-oloista. Eläinlääkintähuoltoa koskevista asioista terveydenhoitolaetakunnan on annettava tietoja maatalousministeriön eläinlääkintäosastolle ja lääninhallitukselle.

Tämän asetuksen voimaantulosta säädetään asetuksella.

14. LAKI HOLHOUKSEN JÄRJESTÄMISESTÄ ERÄISSÄ TAPAUKSISSA.

Annettu tammikuun 15 p:nä 1971.
(Suomen AsK 14/71)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §. Tämän lain mukaan voidaan järjestää sellaisen henkilön holhous, jolle vähävaraisuuden tai muun erityisen syyn takia ei muuten ole sopivasti saatavissa holhoojaa.

2 §. Kunnan holhouslautakunta voi nimetä edellä 1 §:ssä tarkoitettuja holhouksia hoitamaan henkilöitä, jotka ovat suostuneet toimimaan holhoojina 3 ja 4 §:ssä säädetyin edellytyksin. Nimeämisestä on ilmoitettava sille tuomioistuimelle, jonka tuomiopiiriin kunta kuuluu. Jos suostumus on peruutettu, on siitäkin tehtävä ilmoitus.

3 §. Edellä 2 §:n mukaisesti nimetty henkilö ei saa kieltäytyä tässä laissa tarkoitettusta holhoojantoimesta. Tuomioistuimen on kuitenkin harkittava, onko holhouslain 29 §:n 1 momentissa mainittua selkkaa pidettävä esteenä holhoojantoimen asianmukaiselle hoitamiselle.

4 §. Sellaisen holhoojantoimen hoitamisesta, joka on uskottu 2 §:ssä tarkoitettulle henkilölle, suoritetaan kunnan varoista kohtuullinen palkkio, jollei holhotin varoista tulevaa palkkiota ole holhoojan työmäärään ja valvaan nähden katsottava riittäväksi.

Hakemus palkkion suorittamisesta on holhoojan tehtävä holhouslautakunnalle vuosittain yhteydessä taikka, milloin vuosittaiä ei tarvitse antaa, kultakin kalenterivuodelta ennen seuraavan vuoden huhtikuun 1 päivää. Holhouslautakunta vahvistaa holhoojalle kunnan varoista maksettavan palkkion määrän ja antaa holhoojalle sitä koskevan todistuksen.

5 §. Jollei tässä laissa tarkoitettuja holhouksia hoitamaan ole saatavissa 2 §:ssä tarkoitettuja henkilöitä, tulee kunnan tätä tarkoitusta varten perustaa virka, jonka haltijaa tässä laissa sanotaan virkaholhoojaksi.

Kaksi tai useammat kunnat, jotka kuuluvat samaan käräjäkuntaan, voivat yhteisesti perustaa virkaholhoojan viran.

Kunnassa tai 2 momentissa tarkoitetuissa kunnissa voi olla useita virkaholhoojan virkoja.

6 §. Ennen virkaholhoojan ottamista virkaansa holhouslautakunnalle on varattava tilaisuus antaa lausuntonsa.

Virkaholhoojan virkaan ottamista koskeva päätös on alistettava 2 §:ssä tarkoitetun tuomioistuimen vahvistettavaksi.

Virkaholhoojan viran täyttämisestä on ilmoitettava holhouslautakunnalle.

7 §. Vaalikelpoinen virkaholhoojan virkaan on henkilö, joka holhouslain 28 §:n mukaan saa olla holhoojana ja joka lisäksi täyttää ne kelpoisuus-ehdot, jotka viran johtosäännössä ehkä on määrätty.

8 §. Milloin tuomioistuin katsoo virkaholhoojan viran perustamisen tarpeelliseksi, tulee sen ilmoittaa siitä kunnallishallitukselle.

Jollei kunta, saatuaan ilmoituksen, perusta virkaholhoojan virkaa, tulee tuomioistuimen ilmoittaa siitä lääninhallitukselle.

9 §. Virkaholhooja ei saa kieltäytyä tässä laissa tarkoitettusta holhojantoinimesta. Holhoajanmääräys on annettava virkaholhoojalle eikä viranhaltijalle henkilökohtaisesti.

10 §. Virkaholhoojan on pidettävä salassa holhottia koskevat asiat, joista hän virkansa perusteella on saanut tietää, mikäli jonkin erityisen seikan ilmoittaminen ei ole tarpeen holhotin tai yleisen edun kannalta.

11 §. Palkkio, johon virkaholhoojalla holhouslain 49 §:n nojalla olisi oikeus, menee kunnalle.

12 §. Jollei edellä ole toisin säädetty, on tässä laissa tarkoitettujen holhoojien ja holhojantointien osalta soveltuvin kohdin noudatettava holhouslain säännöksiä.

13 §. Virkaholhoojalla on oikeus tarvittaessa saada sosiaalilautakunnalta virka-apua holhottinsa huoltoon koskevassa asiassa.

14 §. Tarkempia määräyksiä tämän lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa asetuksella.

15 §. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 1971.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan kuitenkin ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

15. LAKI SOSIAALIHUOLLON HALLINNOSTA ANNETUN
LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu tammikuun 15 p:nä 1971.
(Suomen AsK 26/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1950:28)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti kumotaan sosiaalihuollon hallinnosta 20 päivänä tammikuuta 1950 annetun lain (34/50) 22 §:n 3 momentti ja muutetaan 2 ja 7 §, 13 §:n 2 momentti ja 15 §:n 2 momentti seuraavasti:

2 §. Sosiaalhallituksen alaisina sosiaalihuollon piirihallintoviranomaisina ovat lääninhallitukset.

Lääninhallituksen tehtävänä on sosiaali- ja terveysministeriön ja sosiaalhallituksen ohjeiden mukaan johtaa ja valvoa toimialaansa kuuluvaa sosiaalihoitoa sekä suunnitella ja ohjata sen kehittämistä.

Lääninhallituksessa sosiaalihuollon hallinnon tehtäviä varten olevista viroista säädetään erikseen.

Valtakunnan hallintoviranomaisille tämän lain mukaan kuuluvien tehtävien hoitamisesta Ahvenanmaan läänissä säädetään asetuksella.

7 §. Sosiaalilautakunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan, jäsenen, lisäjäsenen ja varajäsenen vaalikelpoisuudesta sekä valitun oikeudesta kieltäytyä tointa vastaanottamasta tai erota siitä on vastaavasti voimassa, mitä kunnan luottamustoimesta yleensä on säädetty. Vaalikelpoisia lautakuntaan eivät kuitenkaan ole maaherra, lääninneuvos, lääninkamreeri, lääninasessori, sosiaalihoitoa koskevia asioita esittelevä lääninhallituksen, sosiaalhallituksen ja sosiaali- ja terveysministeriön virkamies, poliisipäällikkö, virallinen syyttäjä eikä lautakunnan alainen viranhaltija.

13 §. -----

Sosiaalhallituksella on 1 momentin säännöksestä poiketen oikeus, hankittuaan asiasta lääninhallituksen ja asianomaisen kuntien keskusjärjestön lausunnon, sosiaalihuollon tarpeen vähäisyyden vuoksi vapauttaa kunta sosiaalihoitajan tai sosiaalisihteerin asettamisesta tai, milloin sosiaalihuollon asianmukainen toteuttaminen niin vaatii, velvoittaa kunta siihen.

-----

15 §. -----
 Kunnallisen huoltolaitoksen johtajan ja apulaisjohtajan sekä sellaisen laitoksen sairasosaston ja mielisairasosaston osastonhoitajan vaali on allistettava lääninhallituksen vahvistettavaksi. Jollei vaalia vahvisteta, on asia palautettava kunnallisen viranomaisen edelleen käsiteltäväksi. Virkaan valittuun, jonka vaalin lääninhallitus vahvistaa, älköön sovellettako valtion tai pysyvällisen toimen haltijain nimittämiskirjoista sekä heldän oikeudestaan pysyä virassaan tai toimessaan annettua lakia (202/26).

Tämän lain voimaantulosta säädetään asetuksella.

1

16. LAKI HUOLTOAPULAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu tammikuun 15 p:nä 1971.
 (Suomen AsK 27/71)
 (Vrt. kunn. as.-kok. 1956:29)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 17 päivänä helmikuuta 1956 annetun huoltoapulain (116/56) 18 §:n 3 momentti näin kuuluvaksi:

18 §. -----
 Sosiaalihuolto voi hakemuksesta sekä hankittuaan asiasta lääninhallituksen lausunnon toistaiseksi tai määräajaksi vapauttaa kunnan velvollisuudesta hankkia 1 momentissa tarkoitettu laitos tai osuus sellaiseen, jos kunta sosiaalihuolto-oloihinsa nähden ei sellaista tarvitse tai jos laitoksen perustamisen lykkääminen on taloudellisista syistä välttämätöntä.

Tämän lain voimaantulosta säädetään asetuksella.

**17. LAKI PÄIHDYTTÄVIEN AINEIDEN VÄÄRINKÄYTTÄJIEN
HUOLLOSTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.**

Annettu tammikuun 15 p:nä 1971.
(Suomen AsK 28/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1961:16)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollosta 10 päivänä helmikuuta 1961 annetun lain (96/61) 23 §:n 3 momentti seuraavasti:

23 §. -----
Lääninhallitus voi tarpeen mukaan hankkia esityksestä lääkintöhallituksen, poliisiviranomaisen, sosiaalilautakunnan tai muun viranomaisen lausunnon tai kutsua kuultavaksi huollettavan, asiantuntijoita ja todistajia tahi määrätä todistajain kuulustelun toimitettavaksi tuomioistuimessa.

Tämän lain voimaantulosta säädetään asetuksella.

18. LAKI ERITYISLAPSILISÄLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu tammikuun 15 p:nä 1971.

(Suomen AsK 29/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1960:137)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1960 annetun erityislapsilisälain (538/60) 9 §, 12 §:n 2 momentti ja 18 § näin kuuluviksi:

9 §. Sosiaalilautakunnan päätös erityislapsilisähakemukseen sekä 12 §:n 2 momentissa tarkoitettujen esityksen johdosta on asiakirjoineen lähetettävä 10 päivän kuluessa lääninhallitukselle tiedoksi.

12 §. -----
Lääninhallituksen esityksestä sosiaalilautakunnan on otettava käsiteltäväksi ja päätettäväksi erityislapsilisän suorittamista tai lopettamista koskeva asia.

18 §. Sosiaalilautakunnan tämän lain nojalla tekemästä päätöksestä on asianosaisella sekä 9 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa sillä lääninhallituksen virkamiehellä, jonka tehtäväksi valtionasiamiehenä muutoksen hakeminen sosiaalilautakunnan sanotunlaisiin päätöksiin on määrätty, oikeus kirjallisesti valittaa sosiaalihallitukseen viimeistään kolmantenkymmenentenä päivänä siitä lukien, kun asianomainen sai päätöksestä tiedon, sitä päivää lukuun ottamatta. Vallituskirjelmä voidaan myös antaa sosiaalilautakunnalle, jonka silloin on viipymättä lähetettävä vallituskirjat omine lausuntoineen sosiaalihallitukselle. Valittajan katsotaan, jolle hän muuta näytä, saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, jona päätös on sosiaalilautakunnasta hänen ilmoittamallaan osoitteella varustettuna annettu postiin. Sosiaalihallituksen valituksen johdosta antamaan päätökseen ei saa hakea muutosta.

Tämän lain voimaantulosta säädetään asetuksella.

19. LAKI LASTENKOTIEN VALTIONAVUSTA ANNETUN
LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu tammikuun 15 p:nä 1971.
(Suomen AsK 30/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1949:142)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan lastenkotien valtionavusta 30 päivänä joulukuuta 1949 annetun lain (852/49) 4 § näin kuuluvaksi:

4 §. Valtionapua maksetaan lastenkodille pikkulapsen hoidosta enintään siihen saakka, kun lapsi täyttää kaksi vuotta, ja sitä vanhemman lapsen huollosta muussa kuin tavallisessa lastenkodissa enintään yhden vuoden ajalta, jollei lääninhallitus ole todennut lapsen vielä senkin jälkeen olevan lastenkotihoidon tarpeessa.

Lääninhallituksen 1 momentissa mainitussa asiassa antamasta päätöksestä on oikeus valittaa sosiaalhallitukseen kolmenkymmenen päivän kuluessa päätöksen antamispäivästä lukien.

Tämän lain voimaantulosta säädetään asetuksella.

**20. LAKI KUNNALLISESTA KODINHOITOAVUSTA
ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.**

Annettu tammikuun 15 p:nä 1971.
(Suomen AsK 31/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1966:37)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan kunnallisesta kodin-
hoitoavusta 6 päivänä toukokuuta 1966 annetun lain (270/66) 2 §:n 1
momentti näin kuuluvaksi:

2 §. Kunnallinen kodinhoitotoiminta on sosiaalihallituksen ja läänin-
hallituksen ohjauksen ja valvonnan alainen.

Tämän lain voimaantulosta säädetään asetuksella.

21. LAKI HELPOSTI LEVIÄVIEN ELÄINTAUTIEN VASTUSTAMISESTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu tammikuun 15 p:nä 1971.
(Suomen AsK 35/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1960:119)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä säädetyllä tavalla, lisätään helposti leviävien eläintautien vastustamisesta 16 päivänä joulukuuta 1960 annetun lain (488/60) 1 §:ään uusi 2 momentti ja laklin uusi 12 a § seuraavasti:

1 §. -----
Tämän lain säännöksiä on soveltuvin osin myös noudatettava, milloin maassa ilmenee tai on syytä olettaa ilmenevän muusta kuin eläinkultautidista johtuvaa eläinten joukkosairastumista tai -kuolemaa taikka kun eläimet ovat saaneet tai on syytä olettaa niiden saaneen sellaisen tartunnan tai siten saastuneen, että siitä on terveydellistä vaaraa maan väestölle.

12 a §. Edellä 1 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa on maatalousministeriön eläinlääkintöosastolla oikeus velvoittaa eläinlääkärin johtama tai valvoma elintarvikkeiden tarkastukseen hyväksytty laboratorio eläinlääkintöosaston määräämää kohtuullista korvausta vastaan suorittamaan sellaisia eläinten sairastumisen määrittämiseen ja ehkäisyyn sekä elintarvikkeiden nautintakelpoisuuden toteamiseen liittyviä tutkimuksia, joiden suorittaminen ei muutoin ole mainitun laboratorion velvollisuutena.

22. LAKI ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTOLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu tammikuun 15 p:nä 1971.

(Suomen AsK 36/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1965:75)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti kumotaan 23 päivänä heinäkuuta 1965 annetun eläinlääkintöhuoltolain (431/65) 3 §, muutetaan 1 §, 2 §:n 1 momentti, 4 ja 11 § sekä lisätään lakiin uusi 1 a § seuraavasti:

1 §. Maatalousministeriön alaisina piirihallintoviranomaisina eläinlääkintähuollon alalla ovat lääninhallitukset.

Lääninhallituksissa voi olla läänineläinlääkärin ja apulaiseläinlääkärin virkoja.

Mitä tässä laissa on säädetty läänineläinlääkäristä, koskee soveltuvin osin myös apulaislänineläinlääkäriä.

1 a §. Lakien ja asetusten mukaan maatalousministeriölle ja sen eläinlääkintöosastolle kuuluvia eläinlääkintähuoltoa koskevia asioita, lukuun ottamatta sellaisia, jotka ministeriöiden toimialaa koskevien säännösten mukaan on ministeriön ratkaistava, voidaan asetuksella siirtää lääninhallituksen ratkaistaviksi.

2 §. Kunnissa on kunnan-, kaupungin- ja kauppalaneläinlääkäreitä.

-----

4 §. Lääninhallituksen tehtävänä on maatalousministeriön eläinlääkintöosaston ohjeiden mukaan läänissä:

1) johtaa eläintautien ennakoehkäisy- ja vastustamistyötä sekä muuta eläinlääkintähuoltoa ja suorittaa siihen liittyvät sen hoidettaviksi säädettyt tai määrätyt tehtävät;

2) valvoa eläinlääkärien suorittamaa eläinkunnasta saatujen myytäviksi tarkoitettujen elintarvikkeiden tarkastusta sekä elintarvikehygieniään kohdistuvaa valvontaa ja itsekin osaltaan suorittaa sanottua valvontaa, niin kuin siltä on muualla säädetty; sekä

3) valvoa kunnan- ja kaupungineläinlääkärien sekä muiden eläinlääkärintointa harjoittavien toimintaa samoin kuin kunnallisten viranomaisten ja eri yhteisöjen toimintaa eläinlääkintähuoltoon liittyvien tehtävien suorittamisessa.

11 §. Kunnan- ja kaupungineläinlääkäri on virassaan terveydenhoitolautakunnan alainen. Hän on tässä laissa tarkoitetuissa virkatehtävissään velvollinen noudattamaan maatalousministeriön eläinlääkintöosaston ja lääninhallituksen antamia määräyksiä ja ohjeita.

Tämän lain voimaantulosta säädetään asetuksella.

Valtakunnan hallintoviranomaisille tämän lain mukaan kuuluvien tehtävien hoitamisesta Ahvenanmaan läänissä säädetään asetuksella.

23. KUNNAN OSUUDEN ENIMMÄISMÄÄRÄN VAHVISTAMINEN KANSANELÄKELAIN MUKAISTEN TUKIOSIEN KUSTANNUKSISTA VUODELTA 1971.

Valtioneuvoston päätös tammikuun 21 p:ltä 1971.

(Suomen AsK 52 /71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1970:1)

Valtioneuvosto on sosiaali- ja terveysministeriön esittelystä 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain 62 §:n 1 momentin nojalla, sellaisena kuin se on 4 päivänä joulukuuta 1970 annetussa laissa (741/70), päättänyt:

Kunnan osuus kansaneläkelain mukaisten tukiosien kustannuksista vuodelta 1971 jaettuna kunnassa vuonna 1970 toimitetussa

kunnallisverotuksessa määrättyjen veroäyriän luvulla ei saa nousta 1,25 penniä suuremmaksi veroäyriältä.

24. LAKI YLEISISTÄ TEISTÄ ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu tammikuun 22 p:nä 1971.

(Suomen AsK 44/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1954:40 ja 1967:62)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan yleisistä teistä 21 päivänä toukokuuta 1954 annetun lain (243/54) 1 §:n 2 momentti, 26 §:n 1 momentti, 35 §, 37 §, 41 §:n 1 momentti, 52 §:n 5 ja 6 momentti, 80 §, 96 § ja 103 §, näistä 1 §:n 2 momentti, 26 §:n 1 momentti sekä 52 §:n 5 ja 6 momentti sellaisina kuin ne ovat 30 päivänä kesäkuuta 1967 annetussa laissa (310/67), näin kuuluviksi:

1 §.

 Yleinen tie voi olla moottoritie tai moottoriliikennetie, joista säädetään tarkemmin asetuksella, tahi muu vain tietynlaisista liikennettä varten tarkoitettu ajotie tai polku, taikka tie, jota käytetään ainoastaan talven aikana (erityinen talvitie). Näistä ovat soveltuvien osin voimassa tämän lain säännökset.
 -----

26 §. Uuden tien rakentamista koskevassa tiesuunnitelmassa on määrättävä, onko tiestä tuleva maantie vai paikallistie. Jos tie on tarkoitettu moottoritieksi, moottoriliikennetieksi tai muuksi sellaiseksi ajotieksi, jolla vain tietynlainen liikenne on sallittu, on siltä määrättävä tien tekemistä koskevassa tiesuunnitelmassa.
 -----

35 §. Milloin tie tehdään tai maata otetaan tien liitännäisalueeksi siten, että tilusten prstoutumisen vuoksi tai muusta sellaisesta syystä tahi 41 §:ssä säädetyn kiellon johdosta aiheutuu huomattavaa haittaa kiinteistön tai sen osan käyttämiselle taikka jos sellaista haittaa aiheutuu 50 §:ssä tarkoitettun liittymäpäätöksen tai järjestelysuunnitelman toteuttamisen vuoksi, voidaan, jos haitan poistaminen tai sen olennainen vähentäminen on siten sopivasti aikaansaataavissa tuottamatta mulle asianosaisille huomattavaa vahinkoa tai haittaa ja vaikeuttamatta asema-, rakennus- tai rantakaavan tahi sellaisessa kaavassa annettujen määräysten toteuttamista, kiinteistöjen kesken toimittaa tilusten vaihtoa ja, jos erityistä syytä siihen on, rahana suoritettavaa täyttää vastiketta vastaan siirtää edellä tarkoitettuun kiinteistöön vastikemaaksi tiluksia muusta kiinteistöistä. Jos vaihdettavien alueiden jyvitysarvot elvät vastaa toislaan, korvataan niiden ero rahalla.

Tässä tarkoitettuun tilusjärjestelyyn ei vaadita omistajan eikä sen suostumusta, jolla on kiinteistöön panttioikeus, vuokraoikeus tai muu sellainen erityinen oikeus. Järjestelyn alaiseksi joutunut alue vapautuu siihen kohdistuneesta panttioikeudesta ja, jos järjestelyssä niin määrätään, myös muusta sitä rasittaneesta oikeudesta. Järjestely toimitetaan manttaaleja muuttamatta.

Jos 1 momentissa mainittu haitta on erittäin huomattava eikä sitä voida poistaa tai olennaisesti vähentää toimittamalla tilusjärjestely, omistajalla on oikeus vaatia, mikäli hän ei halua saada korvausta haitastaan, että tienpitäjä lunastaa kiinteistön tai sen osan. Lunastamisesta aiheutuvat toimenpiteet on suoritettava 37 §:ssä mainitussa tietoitutuksessa. Lunastettava kiinteistö tai sen osa, siihen luettuna kiinteistöistä tietarkoituksiin otettu alue, muodostaa toimituksen tultua lainvoimaiseksi sellaisen kiinteistön kuin kiinteän omaisuuden pakkolunastuksesta yleiseen tarpeeseen annetun lain mukaan lunastettu alue on pakkolunastuksen tultua saatetuksi loppuun. Kuitenkin siihen kohdistunut oikeus voidaan tietoitutuksessa jättää voimaan eikä sanotun lain 56 §:ää ole tässä tapauksessa sovellettava.

37 §. Paikalla on pidettävä tietoitutus, jollei kysymys ole niin vähäisestä alueen muutoksesta, ettei rajan määrittästä katsota tarpeelliseksi. Toimitus on aloitettava, kun tienpitäjä on saanut tieoikeuden 29 §:n tai 30 §:n 1 momentin mukaan ja tiealue tai tien liitännäisalue voidaan rajollaan tarkemmin määrittää. Erityisestä syystä, niin kuin ennakkokorvauksen määrittästä tai 51 §:n 2 momentissa tarkoitettujen asioiden käsittelemistä ja ratkaisemista varten, toimitus voidaan aloittaa aikaisemminkin, ei kuitenkaan ennen 29 §:ssä tai 51 §:n 1 momentissa tarkoitettua haltuunottoa.

Tietoitutuksessa on:

1) määrättävä ja karttaan merkittävä tiesuunnitelman perusteella ja tarvittaessa tienpitoviranomaisen osoituksen mukaan alueen rajat sekä, mikäli syytä on, ne liitännäisalueelle johtavat yksityiset tlet, joihin tienpitäjällä on käyttöoikeus, samoin kuin laadittava alueesta selitelmä sekä

merkittävä niiltä osilta, kuin erityisistä syistä harkitaan tarpeelliseksi, rajat maastoon asetettavilla rajamerkeillä;

2) toimitettava 35 ja 36 §:ssä tarkoitetut tilusjärjestely ja yksityisten teiden järjestely, milloin syytä siihen harkitaan olevan;

3) käsiteltävä 75 §:ssä mainittujen korvausten määräämistä koskevat asiat; sekä

4) asianosaisen vaatimuksesta määrättävä välpäätöksellä 62 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ennakkokorvausta, mikäli tällä on 80 §:n 2 momentin nojalla siihen oikeus.

Tietoimitusta ei saa suorittaa alueella, johon on määrätty hankittavaksi omistus- tai käyttöoikeus 32 §:ssä sanotuin tavoin.

41 §. Rakennusta älköön pidettävä tien vierialueella. Tämän alueen ulkopuolellakin on rakennusten pitäminen kielletty alueella, joka ulottuu 20 metrin etäisyydelle maantien tai 12 metrin etäisyydelle paikallistien ajoradan tai, jos niiltä on kaksi tai useampia, lähimpänä olevan ajoradan keskiviivasta (suoja-alue). Erityisistä syistä voidaan tiesuunnitelmassa tai lääninhallituksen päätöksellä pitentää sanottua etäisyyttä määrättyllä tiellä tai sen osalla enintään 50 metriksi.

-----

52 §. -----

Mitä 50 §:n 1 momentissa ja tämän pykälän 1 ja 2 momentissa säädetään, ei koske moottoritietä eikä moottoriliikennetietä, jolle pääsystä yleiseltä tai yksityiseltä tieltä voidaan määrätä vain tiesuunnitelmassa.

Mitä tässä laissa säädetään yksityisen tien liittämisestä yleiseen tiehen tai sille johtavan yksityisen tien liittymän käyttämisestä, koskee soveltuvin osin myös yksityisen tien tekemistä vahvistetun tiesuunnitelman tarkoittamalle tiealueelle. Yksityisellä tiellä tarkoitetaan tässä laissa myös sellaista yksityiseen tiehen verrattavaa tietä tai liittymää, johon yksityisistä teistä annettua lakia (358/62) ei sovelleta. Kuitenkin saa 50 §:n 1 momentin ja tämän pykälän 2 momentin säännösten estämättä tienpitoviranomaisen ohjeiden mukaan tehdä muuhun yleiseen tiehen kuin moottoritiehen tai moottoriliikennetiehen sellaisen liittymän, jota käytetään yksinomaan maatalous- tai metsätalousajoon (maatalousliittymä), jollei liittymästä aiheudu huomattavaa vaaraa liikenneturvallisuudelle.

-----

80 §. Sillä, jolle tämän luvun säännösten perusteella annetulla päätöksellä on määrätty suoritettavaksi korvausta, on oikeus hyväksyttävää vakuutta vastaan nostaa korvaus, vaikkei päätös ole saanut lainvoimaa.

Sellaisen ennakkokorvauksen määräämistä varten, josta on säädetty 37 §:n 2 momentissa, kysymykseen tuleva omaisuus on, lukuunottamatta 62 §:n 1 kohdassa tarkoitettua omaisuutta, arvioitava tässä laissa säädettyjen perusteiden mukaan. Tällaista ennakkokorvausta määrätään maksettavaksi, mikäli korvauksen suorittaminen muutoin viivästyisi ja tästä aiheutuisi korvaukseen oikeutetulle huomattavaa haittaa. Ennako-

korvauksen suuruus on enintään kaksi kolmasosaa korvattavan omaisuuden arvosta sen mukaan kuin harkitaan kohtuulliseksi ottaen huomioon tiehankkeen vaikutus asianosaisen oloihin. Tällainen välipäätöksellä määrätty ennakkokorvaus saadaan nostaa ilman vakuutta.

Milloin asianosaisen oikeus korvaukseen on ilmeinen, tienpitäjä voi harkintansa mukaan suorittaa ennakkokorvausta, vaikkei 1 momentissa tarkoitettua päätöstä tai 2 momentissa tarkoitettua välipäätöstä vielä ole annettu eikä vakuutta asetettu.

Jos korvaukseen oikeutetulle havaitaan maksetun ennakkokorvausta enemmän kuin mitä hänelle on korvauksena tuleva, korvauksen saaja on velvollinen palauttamaan liikaa saamansa määrän ennakkokorvauksen maksamispäivästä luettavine kuuden prosentin vuotuisine korkoineen. Näiden perimisestä on voimassa, mitä verojen ja maksujen perimisestä ulosottoin on säädetty.

Siinä tapauksessa, että korvaus 72 §:n säännösten mukaan on talletettava lääninhallitukseen, älköön korvausta kuitenkaan maksettako, jollei korvauksen saaja näytä kaikkien sanotussa lainkohdassa tarkoitettujen saamisten haltijain antaneen hänelle lupaa korvauksen nostamiseen.

Jos tien tekemisen tai yksityisten teiden järjestelyn johdosta joku menettää asuntonsa taikka elinkeinon tai ammatin harjoittamisen jatkamismahdollisuuden, voidaan tälle asianomaisen viranomaisen toimesta kohtuussyistä myöntää valtion tulo- ja menoarviossa osoitetuista varoista halpakorkoista lainaa tai korkotukea uuden asunnon hankkimista taikka elinkeinon tai ammatin harjoittamisen jatkamista varten. Valtioneuvosto on oikeutettu antamaan asiasta tarkemmat määräykset.

96 §. Liikenneministeriö voi, milloin se harkitsee siihen olevan erityistä syytä, hakemuksesta alentaa kunnan tämän luvun säännösten mukaan suoritettavan korvauksen määrää tai vapauttaa kunnan korvausta suorittamasta sekä myös korottaa sen korvauksen määrää, joka kunnalla tämän luvun säännösten mukaan on oikeus saada valtiolta.

Milloin korvauksen suorittaminen määräajassa käy kunnalle vaikeaksi, voi valtiovarainministeriö myöntää maksuajan pitennystä.

103 §. Muutoksenhausta tietoilmituksessa annettuun päätökseen tai siinä suoritettuun toimenpiteeseen on voimassa, mitä jakolaissa on säädetty valittamisesta maanmittaustoilmituksesta. Valitettaessa muusta kuin selälaisesta päätöksestä, joka koskee oikeutta olla asianosaisena toimituksessa tai jolla on hylätty estemistutus tai vaatimus toimituksen keskeyttämisestä, valitusajaksi luetaan siitä, kun toimitus on julistettu päättyneeksi. Välipäätökseen, jota tarkoitetaan 37 §:n 2 momentin 4 kohdassa, ei saa erikseen hakea muutosta.

Tässä mainittua valitusasiaa maanjako-oikeudessa käsiteltäessä ja haettaessa muutosta siinä annettuun päätökseen on niin ikään soveltuvin osin noudatettava jakolain säännöksiä.

Kunnalla on oikeus hakea muutosta tietoilmituksessa annettuun päätökseen tai siinä suoritettuun toimenpiteeseen, mikäli se katsoo tämän

vaikeuttavan asema-, rakennus- tai rantakaavan tahi niissä annettujen määräysten toteuttamista.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1971.

25. LAKI KANSAKOULULAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu tammikuun 22 p:nä 1971.

(Suomen AsK 70/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1957:63, 1967:52, 1969:102 ja 1970:77)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti kumotaan 1 päivänä heinäkuuta 1957 annetun kansakoululain (247/57) 47 §:n 4 momentti, muutetaan 14 a §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 7 päivänä heinäkuuta 1970 annetussa laissa (484/70), ja 47 §:n 3 momentti sekä lisätään 14 a §:ään uusi 2 momentti, jolloin entinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, ja 82 §:ään sellaisena kuin se on 13 päivänä kesäkuuta 1967 ja 4 päivänä heinäkuuta 1969 annetuissa laeissa (275/67 ja 459/69), uusi 3 momentti, seuraavasti:

14 a §. -----

Valtioneuvosto voi myöntää kunnalle, jossa paikkakunnalle muuttaneiden oppilaiden koulunkäynnin jatkamismahdollisuudet tai opettajainvalmistuksen järjestäminen edellyttävät peruskoulun yläastetta, luvan kansalaiskoulun tai kansakouluun kuuluvan keskikoulun muuttamiseen peruskoulun yläasteeksi tai sellaisen perustamiseen. Yläasteen osalta voidaan poiketa tämän luvun säännöksistä, niin kuin siitä asetuksella säädetään.

Niistä perusteista, joiden mukaan 1 tai 2 momentissa tarkoitettun peruskoulun yläasteen, 14 §:n 2 momentissa tarkoitettun kokeiluperuskoulun yläasteen tai 2 §:n 3 momentissa tarkoitettun keskikoulun opettajan sekä kunnan omistaman lukion käsittävän yksityisopiskoulun opettajan opetusvelvollisuuteen saadaan lukea mainitun toisen koulumuodon opetustehtäviä, säädetään asetuksella. Asetuksella voidaan myös säätää niistä perusteista, joiden mukaan kunnan omistaman yksityisen lukion ja

tässä momentissa tarkoitetun keskikoulun tai peruskoulun yläasteen yhteiset ylläpitomenot jaetaan koulujen kesken.

47 §. -----
 Lapsella on oikeus päästä myös muuhun omakieliseen varsinaiseen kansakouluun, jollei sen johdosta oman piirin opettajanvirka tule tarpeettomaksi tai toisessa piirissä ole kustannettava muuten tarpeetonta virkaa taikka hankittava lisähuoneistoja. Oppilaiden ottamisesta keskikouluun, kansalaiskouluun, peruskoulun yläasteelle, kokeiluperkoulun yläasteelle, apukouluun ja muihin erikoiskouluihin on voimassa, mitä siitä asetuksella säädetään. Opetusministeriö määrää vuosittain ne perusteet, joiden mukaan lapsen kotikunta on velvollinen suorittamaan vieraalle kunnalle korvausta lapsen koulunkäynnistä, siten että korvaus likipitään vastaa niitä todellisia lisäkustannuksia, joita koulunkäynti on aiheuttanut vieraalle kunnalle.

-----

82 §. -----
 Kunnalla on oikeus saada 47 §:n 3 momentissa tarkoitetuista vieraan kunnan oppilaista aiheutuvista kustannuksista valtionapua samojen perusteiden mukaan kuin se saa omista oppilaistaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 1971. Kunnalla on kuitenkin oikeus saada ennen tämän lain voimaantuloa mutta joulukuun 31 päivän 1968 jälkeen vieraan kunnan oppilaista aiheutuneista kustannuksista valtionapua samojen perusteiden mukaan kuin se saa omista oppilaistaan.

26. ASETUS KANSAKOULUASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu tammikuun 22 p:nä 1971.

(Suomen AsK 71/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1958:103 ja 1969:121)

Opetusministerin esittelystä muutetaan 23 päivänä heinäkuuta 1958 annetun kansakouluasetuksen (321/58) 104 §:n 2 momentti ja 113 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on 25 päivänä heinäkuuta 1969 annetussa asetuksessa (514/69), sekä lisätään 28 §:ään uusi 3 momentti, seuraavasti:

28 §. -----

Lapsella on oikeus päästä vieraan piirin omakieliseen apukouluun, jolle sen johdosta oman piirin opettajanvirka tulee tarpeettomaksi tai toisessa piirissä ole kustannettava muuten tarpeetonta virkaa taikka hankittava lisähuoneistoja.

104 §. -----

Vieraasta piiristä oleva oppilas on otettava keskikouluun vain siinä tapauksessa, ettei omasta piiristä tulevia hyväksytyjä pyrkijöitä ole niin paljon kuin luokalle saadaan ottaa oppilaita. Kansalaiskouluun, peruskoulun yläasteelle ja kokelluperuskoulun yläasteelle saadaan vieraasta piiristä ottaa oppilaita, mikäli omassa piirissä ei aiheudu perusopetusryhmien määrän vähentymistä eikä toisessa piirissä perusopetusryhmien määrän lisäystä.

113 §. -----

Kansakoululain 14 §:n 2 momentissa tarkoitetun kokeiluperuskoulun ja kansakoululain 14 a §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetun peruskoulun yläasteella on keskikoulun lehtorin ja kansalaiskouluun opettajan virkoja.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 1971.

27. YKSITYISILLE OPPIKOULUILLE UUSIEN OPETUSTILOJEN
RAKENTAMISTA VARTEN MYÖNNETTÄVIEN LAINOJEN LAINA-
EHTOJA KOSKEVAN PÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN.

Kaupunginvaltuuston päätös tammikuun 27 p:ltä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1965:21)

Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa 24.2.1965 yksityisille oppi-
kouluille uusien opetustilojen rakentamista varten myönnettävien lai-
nojen lainaehtolsta tekemänsä päätöksen kohdat 3 ja 7 seuraaviksi:

3) Laina-aika on 20 vuotta, joista viisi ensimmäistä vuotta ovat
kuoletuksista vapaita. Kuolettaminen tapahtuu 15 viimeisen vuoden
aikana yhtä suurin vuotuismaksuin. Edellyttäen, että laina voidaan
siirtää rahalaitokseen, on lainansaaja kuitenkin velvollinen maksamaan
kaupungin niin vaatiessa lainan takaisin kuoletuksajan kestäessäkin 6
kuukauden irtisanomisajan jälkeen.

7) Lainasta saadaan uudisrakennuksen kysymyksessä ollessa
maksattaa myönnettävissä olevan enimmäislainamäärän kolmannesta
vastaava osa, kun rakennuksen perustustyöt on tehty, kolmannesta
vastaava osa, kun rakennus on vesikattovaiheessa, ja loput, kun ra-
kennus on valmis. Lisätilojen rakentamisen kysymyksessä ollessa
voidaan käyttää samaa maksatusmenettelyä suunnitelman vastaavasti
edistyessä.

28. LAKI MAATALOUSLAUTAKUNNISTA.

Annettu tammikuun 27 p:nä 1971.

(Suomen AsK 87/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1962:163, 1963:174 ja 1965:73)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §. Jokaisessa kunnassa tulee olla maatalouslautakunta, joka paikallisena toimielimenä hoitaa maataloushallintoa. Maatilahallitus voi kunnallisvaltuuston esityksestä kuitenkin päättää, ettei kuntaan toistaiseksi ole asetettava maatalouslautakuntaa. Kunnallishallituksen on tällöin huolehdittava maatalouslautakunnan tehtävistä.

2 §. Maatalouslautakunnan tehtävänä on:

1) seurata maatilatalouden sekä maatalojen rakenteen kehitystä toimialueellaan ja tehdä niitä koskevia aloitteita ja esityksiä,

2) antaa valtion ja toisten kuntien viranomaisille virka-apua, lausuntoja ja selvityksiä sekä

3) hoitaa muut sen suoritettaviksi säädetty ja määrätyt tehtävät.

Maatalouslautakunnan toimintaa valvovat maatilahallitus ja maataloustoimisto.

3 §. Maatalouslautakunnasta sekä sen puheenjohtajasta ja muista jäsenistä on voimassa, jollei tässä laissa ole toisin säädetty, mitä kunnallisista lautakunnista ja kunnallisista luottamusmiehistä on säädetty.

4 §. Maatalouslautakunnassa on puheenjohtaja ja vähintään neljä muuta jäsentä sekä jokaisella henkilökohtainen varajäsen.

Lautakunnan puheenjohtajan ja muut jäsenet sekä varajäsenet kunnallisvaltuusto valitsee neljäksi vuodeksi kerrallaan. Lautakunta valitsee samaksi ajaksi keskuudestaan varapuheenjohtajan.

5 §. Puheenjohtajan on oltava maatilatalouteen hyvin perehtynyt ja jäsenten maatilataloutta tuntevia.

Maataloutta varten valtion varoista annettavia lainoja tai lainoja, joista valtio maksaa korkohyvitystä, myöntävän rahalaitoksen palveluksessa tai asiamiehenä oleva tahi sen hallitukseen kuuluva henkilö talkka

sen hallintoneuvoston tai isäntien puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja älköön olko jäsenenä maatalouslautakunnassa.

6 §. Maatalouslautakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maatilahallitukseen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta. Valituskirja voidaan sanotun määräajan kuluessa toimittaa myös maatalouslautakunnalle, jonka tällöin on lausuntonsa ohella lähetettävä se maatilahallitukselle.

Milloin maatalouslautakunnan tehtävistä huolehtii kunnallishallitus, sovelletaan siihen vastaavasti, mitä 1 momentissa on maatalouslautakunnasta säädetty.

Mitä 1 momentissa on säädetty, ei sovelleta, milloin laissa tai asetuksessa on muutoksenhausta toisin säädetty tai muutoksenhaku kielletty.

7 §. Maatalouslautakunnan avuksi kunta voi ottaa pää- tai sivuvirkaisen maataloussihteerin. Kunnat voivat ottaa yhteisen maataloussihteerin.

Maataloussihteerin tulee olla maatalousopiston tai sitä vastaavan aikaisemman maatalousoppilaitoksen oppimäärän tahi sitä korkeamman maataloudellisen tutkinnon suorittanut.

Maatilahallituksen luvalla voidaan sivuvirkaiseksi maataloussihteeriksi ottaa henkilö, joka ei täytä 2 momentissa mainittuja kelpoisuusehtoja, jos hänellä muutoin harkitaan olevan maataloussihteerin tehtävien hoitamiseen tarvittava taito ja kyky.

Maataloussihteerinä ei saa olla 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu henkilö.

8 §. Jollei kunnassa ole maataloussihteerinä, maatilahallitus voi kunnan hakemuksesta tai kunnanvaltuustoa kuultuaan valtion tulo- ja menoarvion rajoissa päättää, että maatalouslautakunnan puheenjohtajalle maksetaan kuukausipalkkiota.

9 §. Maatalouslautakunnan menot maksetaan kunnan varoista.

Kunnalle korvataan valtion varoista kuntien kantokykyluokituksista annetun lain (665/67) mukaan valtioneuvoston vuosittain vahvistaman kantokykyluokituksen perusteella määräytyvä osa maataloussihteerin palkasta ja siihen liittyvistä menoista sekä eläkekustannuksista, maatalouslautakunnan puheenjohtajalle 10 §:n mukaan vahvistetusta kuukausipalkkiosta samoin kuin maatalouslautakunnan puheenjohtajan, jäsenten ja maataloussihteerin kokouspalkkioista sekä matkakustannusten korvauksista ja päivärahasta. Valtionavun suuruus määräytyy seuraavan as-
teikon mukaisesti:

kantokykyluokka	valtionapu
1	85 %
2	80 %
3	75 %
4	70 %
5-10	65 %

10 §. Valtiovarainministeriö vahvistaa, ottaen huomioon valtion vastaanlaatuksista tehtävistä suorittamat etuudet, niiden palkka- ja eläke-etujen sekä matkakustannusten korvausten ja päivärahojen perusteet, joiden mukaan kunnille voidaan 9 §:n perusteella suorittaa korvausta, mikäli kunnallisia virkaehtosopimuksia koskevista säännöksistä ei muuta johdu.

11 §. Tarkemmat määräykset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

12 §. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1971, ja sillä kumotaan asutuslautakunnista 28 päivänä joulukuuta 1962 annettu laki (695/62). Viimeksi mainitun lain mukaan valittu asutuslautakunta toimii tämän lain voimaantulosta lukien lautakunnan toimikauden loppuun maatalouslautakuntana tai kunnes maatilahallitus on päättänyt, ettei kuntaan ole asetettava maatalouslautakuntaa.

Maatalouslautakunnan tulee suorittaa myös ne tehtävät, jotka ennen tämän lain voimaantuloa on säädetty tai määrätty asutuslautakunnan suoritettaviksi.

Tämän lain tullessa voimaan siirtyvät asutusneuvot suostumuksellaan ja 7 §:n 4 momentin säännöksen estämättä ilman eri toimenpiteitä vastaaviksi maataloussihteereiksi.

29. KUNNALLISEN PYSÄKÖINNINVALVONTAJÄRJESTELMÄN KÄYTTÖÖN OTTAMINEN HELSINGISSÄ.

Uudenmaan lääninhallituksen päätös tammikuun 27 p:ltä 1971.

Lääninhallitus päätti pysäköintivirhemaksusta annetun lain 2 ja 3 §:n sekä pysäköintivirhemaksusta annetun asetuksen 1 §:n nojalla määrätä Helsingin kaupungin alueellaan poliisin ohella huolehtimaan pysäyttämistä, seisottamista ja pysäköimistä koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamisen valvonnasta ja pysäköintivirhemaksujen määräämisestä 1 päivästä elokuuta 1971 alkaen tois-
taiseksi ollen toiminnassa noudatettava edellä mainitun lain ja asetuksen määräyksiä.

**30. SAIRAUSVAKUUTUSLAIN 16 §:SSÄ SÄÄDETTYJEN
MARKKAMÄÄRIEN KOROTTAMINEN.**

Valtioneuvoston päätös helmikuun 4 p:ltä 1971.
(Suomen AsK 131/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1969:207)

Valtioneuvosto on 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain 76 §:n nojalla, sellaisena kuin se on 30 päivänä joulukuuta 1970 annetussa laissa (842/70), sosiaali- ja terveysministeriön esittelystä päättänyt, että sovellettaessa mainitun lain 16 §:n 1 momenttia on siinä säädettyjen markkamäärien sijasta käytettävä, 2 750 markan sijasta 5 000 markkaa, 15 000 markan sijasta 25 500 markkaa ja 4 markan sijasta 7 markkaa 50 penniä.

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1971 ja sillä kumotaan sairausvakuutuslain 16 §:ssä säädettyjen markkamäärien korottamisesta 30 päivänä joulukuuta 1969 annettu valtioneuvoston päätös (911/69).

31. ASETUS TULLISÄÄNNÖN MUUTTAMISESTA.

Annettu helmikuun 5 p:nä 1971. (Lyhennysote)

(Suomen AsK 123/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1939:42, 1965:90 ja 1968:125)

Valtiovarainministerin esittelystä kumotaan 8 päivänä syyskuuta 1939 annetun tullisäännön (275/39) 23, 26, 40, 70 ja 140 §, muutetaan 2-8, 11-16, 18, 20, 21, 24, 27, 31-34, 44, 45, 71, 72, 75, 92-94, 98-100, 105, 107, 110, 113, 116, 118-120, 125 ja 137 §, näistä 2 ja 16 § sekä 21 ja 71 §:n 1 momentit sellaisina kuin ne ovat 27 päivänä tammikuuta 1950 annetussa asetuksessa (42/50), 20 § sellaisena kuin se on 23 päivänä joulukuuta 1955 annetussa asetuksessa (523/55), 34 §:n 4 momentti sellaisena kuin se on 1 päivänä kesäkuuta 1956 annetussa asetuksessa (321/56), 12 § sellaisena kuin se on 30 päivänä joulukuuta 1963 annetussa asetuksessa (626/63), 8, 11, 72, 92, 105, 107, 110, 113, 116, 118, 119, 125 ja 137 § sellaisina kuin ne ovat 1 päivänä lokakuuta 1965 annetussa asetuksessa (511/65), 137 § osittain muutettuna 18 päivänä lokakuuta 1968 annetulla asetuksella (580/68), 120 § sellaisena kuin se on 9 päivänä syyskuuta 1966 annetussa asetuksessa (456/66), 6 § sellaisena kuin se on 24 päivänä helmikuuta 1967 annetussa asetuksessa (109/67), 13, 14 ja 15 § sellaisina kuin ne ovat 19 päivänä tammikuuta 1968 annetussa asetuksessa (34/68) ja 3, 5 ja 7 § sellaisina kuin ne ovat 9 päivänä elokuuta 1968 annetussa asetuksessa (504/68), sekä lisätään asetukseen uusi 15a, 72a, 105a ja 105b § sekä edellä mainitulla 1 päivänä lokakuuta 1965 annetulla asetuksella kumotun 74 §:n tilalle uusi 74 § seuraavasti:

3 §. Tullitiet.

1. Merellä on tulliteinä käytettävä yleisiä kulkuväyliä, jotka johtavat:

Helsinkiin Porkkalan majakan sekä Itä- että länsipuolitse tai Harmajan taikka Söderskärin majakan ohitse pitkin virallista kulkuväyliä Helsingin satamiin;

5 §. Tullipiirit.

1. Tullirajavyöhyke on jaettu tullipiireihin. Rannikolla sijaitsevaan tullipiiriin kuuluu myös sen kohdalla oleva merialue saaristoiheen tullirajaan saakka.

2. Tullipiirit ja niiden alueet ovat:

 Helsingin tullipiiri: Helsingin, Hyvinkään, Järvenpään, Keravan ja Porvoon kaupungit, Espoon, Karkkilan ja Kauniaisten kaupungit, Helsingin ja Porvoon maalaiskunnat sekä Askolan, Kirkkonummen, Mäntsälän, Nummen, Nurmijärven, Pornaisten, Sipoon, Sluntion, Tuusulan ja Vihdin kunnat.
 -----

7 §. Tulliasema on asianomaisen piiritullitoimipaikan alainen. Tulliasemien tehtävistä on säädetty niiden perustamista koskevissa asetuksissa. Tullihallitus voi tämän ohella määrätä mitä tullilaitokselle kuuluvia tehtäviä tulliaseman on suoritettava.

-----

11 §. Kunnallismaksujen kanto.

1. Kunta, joka haluaa tavarasta tai aluksesta ulkomaanliikenteessä tulevat kunnalliset maksut kannettaviksi tullilaitoksen toimesta, voi tehdä siitä esityksen valtiovarainministeriölle. Jos valtiovarainministeriö katsoo, että esitykseen voidaan suostua, sopii se asianomaisen kunnanviranomaisen kanssa valtiolle kunnallisten maksujen kannosta tulevasta korvauksesta.

2. Tullitoimipaikan on valvottava, milloin se ilman erityistä hankaluutta voi tapahtua, ettei tavaraa lasketa vapaaseen liikkeeseen tai aluksen sallita selvittämispalkasta lähteä, ennen kuin kunnalliset maksut on suoritettu tai vakuus niiden maksamisesta annettu.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1971, kuitenkin siten,

että 74 §:n 1 momentissa tarkoitettua esitystä ei tarvitse tehdä sellaiseen varastoon nähden, joka oli asetuksenkohdassa mainitussa toiminnassa ennen 1 päivää maaliskuuta 1971;

että 105a § tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1972, mihin saakka siinä säädettyä ilmoitusmenettelyä sovelletaan vaihtoehtoisena tullisäännön 105 §:ssä, sellaisena kuin se on 1 päivänä lokakuuta 1965 annetussa asetuksessa (511/65), edellytetyn tullausmenettelyn kanssa; sekä

että 137 § tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1972.

32. ASETUS SOSIAALIHUOLLON HALLINNOSTA
ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu helmikuun 5 p:nä 1971.
(Suomen AsK 126/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1950:29)

Sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä kumotaan sosiaalihuollon hallinnosta 17 päivänä maaliskuuta 1950 annetun asetuksen (144/50) ensimmäinen luku ja muutetaan 15 § seuraavasti:

15 §. Sosiaalilautakunnan on vuosittain toimitettava vuosikertomuksensa lääninhallitukselle.

Sosiaalilautakunnan ja sen osaston sekä sosiaalihuollon hallinnosta annetun lain 5 §:n 2 momentissa tarkoitetun lautakunnan ja sen osaston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaalista on viipymättä ilmoitettava lääninhallitukselle.

Tämän asetuksen voimaantulosta säädetään erikseen.

33. ASETUS ERITYISLAPSILISÄASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu helmikuun 5 p:nä 1971.
 (Suomen AsK 127/71)
 (Vrt. kunn. as.-kok. 1961:22)

Sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä muutetaan 9 päivänä maaliskuuta 1961 annetun erityislapsilisäasetuksen (148/61) 7 §:n 2 ja 4 momentti seuraavasti:

7 §. -----
 Päätöksestä, jolla erityislapsilisä on myönnetty, sosiaalilautakunnan on kirjallisesti ilmoitettava erityislapsilisän hakijalle sen jälkeen, kun erityislapsiliselain 18 §:ssä tarkoitettu lääninhallituksen virkamies on ilmoittanut, ettei hän valita päätöksestä. Ilmoituksessa on mainittava, minkä suuruisena ja mistä alkaen erityislapsilisä suoritetaan sekä mistä postitoimipaikasta ja milloin erityislapsilisän saa nostaa.

 Milloin edellä 2 momentissa tarkoitettu lääninhallituksen virkamies on valittanut sosiaalilautakunnan päätöksestä, on lautakunnan ilmoitettava siitä erityislapsilisän hakijalle ja varattava hänelle tilaisuus lausunnon antamiseen valituksesta neljäntoista päivän kuluessa siitä tiedon saatuaan.

Tämän asetuksen voimaantulosta säädetään erikseen.

**34. ASETUS LASTENKOTIEN VALTIONAVUSTA ANNETUN
ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.**

Annettu helmikuun 5 p:nä 1971.

(Suomen AsK 128/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1950:33 ja 1960:18)

Sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä muutetaan lastenkotien valtionavusta 10 päivänä maaliskuuta 1950 annetun asetuksen 8 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on 26 päivänä helmikuuta 1960 annetussa asetuksessa (124/60), näin kuuluvaksi:

8 §.

 Jokaisesta kaksi vuotta täyttäneestä lapsesta, jota hoidetaan muussa kuin tavallisessa lastenkodissa yli yhden vuoden ajan, on valtionavun maksatusta anottaessa liitettävä mukaan lääninhallituksen antama todistus siitä, että kysymyksessä oleva lapsi on jatkuvasti lastenkotihoitoon tarpeessa.

 Tämän asetuksen voimaantulosta säädetään erikseen.

**35. ASETUS KUNNALLISESTA KODINHOITOAVUSTA
ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.**

Annettu helmikuun 5 p:nä 1971.
(Suomen AsK 129/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1966:164)

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä muutetaan kunnallisesta kodinhoitoavusta 16 päivänä joulukuuta 1966 annetun asetuksen (675/66) 2 §:n 2 momentti ja 19 §:n 2 momentti seuraavasti:

2 §. -----
Kunnallisen kodinhoitajan ja johtavan kodinhoitajan virkaan ottamisesta ja erosta sosiaalilautakunnan on viipymättä ilmoitettava lääninhallitukselle.

19 §. -----
Lääninhallituksen on lähinnä valvottava, että kodinhoitotoiminnasta annettuja säännöksiä noudatetaan ja havaittuaan siinä puutteita tai rikkomuksia, tehtävä viipymättä huomautus niiden poistamiseksi tai oikaisemiseksi, sekä, jollei huomautusta oteta varteen, ryhdyttävä muihin asian vaatimiin toimenpiteisiin tai, mikäli asia ei kuulu lääninhallituksen toimivaltaan, tehtävä esitys asianomaiselle viranomaiselle.

Tämän asetuksen voimaantulosta säädetään erikseen.

36. ASETUS ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTOASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu helmikuun 5 p:nä 1971.
(Suomen AsK 137/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1966:69)

Maatalousministerin esittelystä kumotaan 30 päivänä kesäkuuta 1966 annetun eläinlääkintähuoltoasetuksen (391/66) 1 §:n 1 momentti, 2, 7, 8, 10, 11 ja 12 § sekä muutetaan 3, 4, 5, 9, 13 § ja 18 §:n 1, 3, 12 ja 15 kohta sekä 23 § seuraavasti:

3 §. Eläinlääkintähuoltolain (431/65) 4 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan lääninhallituksen on tarkoin seurattava eläinlääkintähuollon kehitystä läänin alueella sekä valvottava, että eläinlääkintähuollosta ja siihen liittyvistä asioista annettuja säännöksiä ja määräyksiä noudatetaan. Tässä tehtävässä lääninhallituksen on annettava tarvittaessa kuntien terveydenhoitoviranomaisille, asianomaisille yhteisöille ja väestölle ohjeita ja neuvoja eläinlääkintähuoltoon liittyvissä asioissa.

Havaitessaan virheitä, laiminlyöntejä tai epäkohtia eläinlääkintähuollon alalla lääninhallituksen on viipymättä ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin niiden korjaamiseksi.

4 §. Milloin läänin alueella on sattunut eläintautilain (302/37) 1 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainittu taikka helposti leviävien eläintautien vastustamisesta annetussa laissa (488/60) tarkoitettu tautitapaus, läänineläinlääkäriin on, jollei maatalousministeriön eläinlääkintöosasto toisin määrää, heti lähdettävä alueelle, jossa tauti on ilmaantunut. Hänen on yhdessä asianomaisten eläinlääkäreiden ja paikallisen terveydenhoitolautakunnan kanssa valvottava, että taudin leviämisen estämiseksi ryhdytään viivytyksettä tarpeellisiin toimenpiteisiin, ja johdettava näitä toimenpiteitä.

Mitä 1 momentissa on säädetty, on soveltuvien osin noudatettava, kun edellä tarkoitettu tai muu eläintauti uhkaa levitä läänin alueelle tahi kun ilmenee tai on syytä olettaa ilmenevän eläinten muusta kuin eläinkulku-taudeista johtuvaa joukkosairastumista taikka joukkokuolemaa tai eläinten tai eläintuotteiden saaneen sellaisen tartunnan tai siten saastuneen, että siitä on vaaraa väestölle.

Lääninhallituksen on tehtävä, milloin se 1 ja 2 momentissa

mainituissa tapauksissa katsoo välttämättömäksi, maatalousministeriön eläinlääkintöosastolle esitys ylimääräisen eläinlääkäri- ja tarvittaessa muun työvoiman määräämiseksi tauti- tai saastealueelle.

5 §. Helposti leviävän eläintaudin ilmaantumisesta lääninhallituksen on viivytyksettä ilmoitettava maatalousministeriön eläinlääkintöosastolle sekä niiden kuntien eläinlääkäreille ja terveydenhoitolautakunnille, joihin tauti on levinnyt tai uhkaa levitä. Niin ikään lääninhallituksen on ilmoitettava asianomaisille viranomaisille niistä toimenpiteistä, joihin on ryhdytty taudin torjumiseksi, sekä myös taudin lakkaamisesta.

9 §. Lääninhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä lähetettävä maatalousministeriön eläinlääkintöosastolle sen vahvistaman kaavan mukainen kertomus toiminnastaan eläinlääkintöhuollon alalla edellisenä kalenterivuotena.

13 §. Mitä tässä asetuksessa on säädetty läänineläinlääkäristä koskee soveltuvien osin myös apulaislänineläinlääkäriä.

18 §. Kunnan- ja kaupungineläinlääkäriin tulee sen lisäksi, mitä muualla on erikseen säädetty:

1) avustaa virka-alueellaan lääninhallitusta tälle lain mukaan kuuluvissa valvontatehtävissä;

3) ryhtyä viivytyksettä toimenpiteisiin, kun tarttuva eläintauti on ilmaantunut tai uhkaa levitä hänen virka-alueelleen, ja suorittaa voimassa olevista eläintautien vastustamista koskevista säännöksistä johtuvat maatalousministeriön eläinlääkintöosaston tai lääninhallituksen määräämät, tätä koskevat virkatehtävät sekä tehdä tarttuvista eläintaudeista asianmukaiset ilmoitukset niin kuin erikseen on säädetty tai määrätty;

12) ryhtyä toimenpiteisiin toimialallaan ilmenneiden virhaiden, laiminlyöntien tai epäkohtien oikaisemiseksi ja tarvittaessa ilmoittaa niistä terveydenhoitolautakunnalle tai lääninhallitukselle toimenpiteitä varten;

15) antaa lääninhallitukselle helmikuun loppuun mennessä maatalousministeriön eläinlääkintöosaston vahvistaman kaavan mukainen kertomus edelliseltä vuodelta;

23 §. Kunnan- ja kaupungineläinlääkärillä on virkatöinnassään oikeus saada asianomaisilta valtion ja kunnan viranomaisilta virka-apua.

Tämän asetuksen voimaantulosta säädetään erikseen.

37. ASETUS MAATALOUSLAUTAKUNNISTA.

Annettu helmikuun 5 p:nä 1971.

(Suomen AsK 147/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1962:164, 1965:92 ja 1968:18)

Maatalousministerin esittelystä säädetään maatalouslautakunnista 27 päivänä tammikuuta 1971 annetun lain (87/71) 11 §:n nojalla:

1 §. Maatalouslautakunnan tehtävänä on seurata maatilatalouden sekä maatiloiden rakenteen kehitystä kunnassa ja tehdä niiltä koskevia aloitteita ja esityksiä maataloustoimistolle ja maatilahallitukselle.

2 §. Toiminnastaan on maatalouslautakunnan annettava kultakin kalenterivuodelta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä maatilahallitukselle sen antamien ohjeiden mukainen selonteko. Toinen kappale selonteosta on saman ajan kuluessa lähetettävä maataloustoimistolle.

3 §. Maatalouslautakunnan puheenjohtajan ja muiden jäsenten sekä varajäsenten vaalista, lautakunnan kokoonpanossa tapahtuneista muutoksista sekä maataloussihteerin ottamisesta ja eroamisesta on kunnalishallituksen tehtävä ilmoitus maatilahallitukselle ja maataloustoimistolle. Lautakunnan puheenjohtajan asiana on ilmoittaa maatilahallitukselle ja maataloustoimistolle varapuheenjohtajan valitsemisesta.

Muun kuin maatalouslautakunnista annetun lain 7 §:n 3 momentissa tarkoitetun maataloussihteerin ottamista koskevaan ilmoitukseen on liitettävä selvitys siitä, että hän täyttää sanotun pykälän 2 momentissa säädetyt kelpoisuusehdot.

4 §. Maatalouslautakunnista annetun lain 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua lupaa koskevaan hakemukseen on liitettävä selvitys siitä, että maataloussihteeriksi otetulla on tehtävien hoitamiseen tarvittava taito ja kyky, sekä siitä, minkä vuoksi maataloussihteeriksi ei ole otettu sanotun pykälän 2 momentissa mainitut kelpoisuusehdot täyttävää henkilöä.

5 §. Yhteisen maataloussihteerin ottamisesta on kuntien tehtävä sopimus, josta tulee ilmetä, minkä kunnan virkasääntöä ja viranhaltijoilta yhteisesti koskevia muita määräyksiä häneen sovelletaan, miten hänen toimintansa kuntien kesken järjestetään ja miten kuntien lopullisesti maksettaviksi jäävät kustannukset maataloussihteerin viran ylläpitämisestä kuntien kesken jaetaan.

Yhteisen maataloussihteerin ottaminen ja irtisanominen sekä hänelle maksettavan palkan ja siihen liittyvien menojen sekä eläkekustannusten samoin kuin matkakustannusten korvausten ja päivärahojen suorittaminen on sen kunnan asia, jonka virkasääntöä ja muita viranhaltijoita yhteisesti koskevia määräyksiä häneen sovelletaan.

6 §. Maataloustoimiston on vuosittain maatilahallituksen määräämässä ajassa tehtävä esitys siitä, missä maatalouspiiriin kuuluvissa kunnissa maatalouslautakunnan puheenjohtajalle olisi maksettava kuukausipalkkiota.

7 §. Hakemus maatalouslautakunnista annetun lain 9 §:ssä tarkoitettujen korvausten maksamisesta on tehtävä maatilahallitukselle kalenterivuotta seuraavan huhtikuun loppuun mennessä uhalla, että kunta on menettänyt oikeutensa korvauksen saamiseen.

Sen estämättä, mitä määräajan noudattamatta jättämisen seuraamuksesta on 1 momentissa säädetty, maa- ja metsätalousministeriö voi, milloin kohtuussyyt niin vaativat, oikeuttaa maatilahallituksen suorittamaan korvauksen määräajan jälkeen tehdyn hakemuksen perusteella.

Hakemuksiin on liitettävä selvitykset niistä perusteista, joiden mukaan maataloussihteerin palkka ja siihen liittyvät menot sekä eläkekustannukset samoin kuin maatalouslautakunnan puheenjohtajan, jäsenten ja maataloussihteerin kokouspalkkiot sekä matkakustannusten korvaukset ja päivärahat on maksettu sekä muut maatilahallituksen ehkä tarpeellisiksi katsomat selvitykset. Lisäksi on kokouspalkkioita ja matkakustannusten korvauksia ja päivärahoja koskevaan hakemukseen liitettävä vähintään kunnan kahden tilintarkastajan lausunto velottujen määrien oikeellisuudesta.

Edellä tässä pykälässä tarkoitetut korvaukset maksaa maatilahallitus.

8 §. Maatalouslautakunnista annetun lain 9 §:ssä tarkoitetun korvauksen maksamista varten kunnallishallituksen tulee kultakin kalenterivuodelta laatia maatilahallituksen hyväksymälle lomakkeelle tilitys kunnan varoista maksetusta maataloussihteerin palkasta ja siihen liittyvistä menoista sekä eläkekustannuksista ja maatalouslautakunnan puheenjohtajalle suoritetuista kuukausipalkkioista samoin kuin maatalouslautakunnan puheenjohtajan ja jäsenten sekä maataloussihteerin kokouspalkkioista sekä matkakustannusten korvauksista ja päivärahoista.

Jos kunta on antanut maataloussihteerin suoritettaviksi muita kuin maatalouslautakunnista annetun lain 2 §:n mukaan maatalouslautakunnalle kuuluvia tehtäviä, on tilityksessä mainittava, kuinka suuri osa maataloussihteerin palkasta ja siihen liittyvistä menoista sekä eläkekustannuksista kohdistuu näihin tehtäviin.

9 §. Maataloustoimiston toimesta on puolivuositain ainakin pistokoellisesti tarkastettava maatalouspiiriin kuuluvien kuntien maatalous-

lautakunnan puheenjohtajan, jäsenten ja maataloussihteerin kokouspalkio- ja matkalaskut.

10 §. Kunnallisvaltuuston tulee maatalouslautakuntaa ja maataloussihteerää varten antaa johtosääntö.

11 §. Tarkempia määräyksiä tämän asetuksen täytäntöönpanosta antaa tarvittaessa maa- ja metsätalousministeriö.

12 §. Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1971 ja sillä kumotaan asutuslautakunnista 28 päivänä joulukuuta 1962 annettu asetus (696/62) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

**38. KUNNALLISVEROTUKSESSA TEHTÄVÄT
LAPSI- JA PERUSVÄHENNYKSET.**

Kaupunginvaltuuston päätös helmikuun
10 p:ltä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1970:9)

Kaupunginvaltuusto päätti, että Helsingin kaupungissa vuoden 1971 tuloista toimitettavassa kunnallisverotuksessa lapsivähennyksen suuruus on 650 mk lasta kohden ja perusvähennyksen korkein määrä 2 000 mk.

**39. NIKKILÄN SAIRAALAN PERHEHOITOPOTILAISTA
MAKSETTAVIEN KORVAUSTEN TARKISTAMINEN.**

Kaupunginvaltuuston päätös helmikuun 10 p:ltä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1966:86)

Kaupunginvaltuusto päätti korottaa Nikkilän sairaalan perhehoitopotilaista hoidokodin pitäjille ruokamenoista ja muista sekalaisista menoista suoritettavaa maksua 5 %:lla sekä huoneen vuokrauksesta suoritettavaa maksua ja hoitorahaa 10 %:lla 1.1.1971 alkaen.

**40. ASETUS RAITTIUSLAUTAKUNNISTA ANNETUN
ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.**

Annettu helmikuun 12 p:nä 1971.
(Suomen AsK 152/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1968:199)

Sosiaali- ja terveysministerin esittelystä kumotaan raittiuslautakunnista 27 päivänä joulukuuta 1968 annetun asetuksen (727/68) 8 § sekä muutetaan 1 §:n 2, 3 ja 5 kohta sekä 5, 6, 7 ja 9 näin kuuluviksi:

1 §. Raittiuslautakunnan tehtävänä on:

-----
2) seurata sosiaali- ja terveysministeriön antamien ohjelden mukaan alkohollilolaja ja alkohollilain valvontaa kunnassa sekä kiinnittää tietoonsa tullesiin epäkohtiin asianomaisten huomiota ja tehdä tarvittaessa ehdotuksia niiden poistamiseksi;

3) lähettää sosiaali- ja terveysministeriölle sekä lääninhallitukselle raittiuslautakunnan ja sen alaisten viranhaltijain johtosäännöt sekä ilmoittaa niissä tapahtuneet muutokset;

-----
5) antaa vuosittain kertomus toiminnastaan sekä kunnallishallitukselle että myös sosiaali- ja terveysministeriölle sekä lääninhallitukselle;

-----

5 §. Raittiuslautakuntien toiminnan valvonta ja ohjaus läänin alueella kuuluu lääninhallitukselle, kuitenkin niin, että sosiaali- ja terveysministeriö voi ne jonkin läänin osalta yhdistää jonkin toisen lääninhallituksen hoidettaviksi. Samoin nämä tehtävät sellaisen kunnan osalta, jonka väestö tai sen enemmistö on ruotsinkielinen, voidaan sosiaali- ja terveysministeriön harkinnan mukaan antaa muunkin kuin sen lääninhallituksen hoidettaviksi, jonka toimialueeseen kunta kuuluu.

6 §. Lääninhallituksen virkamieheltä, joka hoitaa 5 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä, vaaditaan, sen lisäksi, että hänen tulee olla raittiiksi tunnettu, tietopuolinen perehtyneisyys alkoholikysymykseen sekä perehtyneisyys kunnalliseen toimintaan ja raittiusyöhön.

7 §. Edellä 6 §:ssä tarkoitetun virkamiehen ottamisesta säädetään erikseen.

9 §. Lääninhallituksen tehtävänä on:

- 1) valvoa läänissä olevien raittiuslautakuntien toimintaa;
- 2) antaa raittiuslautakunnille neuvoja ja tarpeellisia tietoja niiden toiminnan järjestämiseksi ja kehittämiseksi sekä opastaa niitä tehtävien hoitamisessa;
- 3) järjestää sosiaali- ja terveysministeriön antamien ohjeiden mukaan raittiuslautakuntien yhteisiä neuvottelu- ja koulutustilaisuuksia;
- 4) avustaa mahdollisuuksien mukaan raittiuslautakuntaa neuvottelu- ja koulutustilaisuuksien toimeenpanemisessa kunnassa; sekä
- 5) huolehtia muista tehtävistä, jotka sille raittiuslaitoksen sekä alkoholitilojen ja alkoholilain valvonnan seuraamisen edistämiseksi säädetään tai määrätään.

41. ASETUS SOSIAALIHUOLLON, TERVEYDEN- JA SAIRAAH-
HOIDON, RAITTIUSTOIMEN SEKÄ ELÄINLÄÄKINTÄHUOLLON
PIIRIHALLINTOA KOSKEVAN UUDISTUKSEN VOIMAANPANOSTA.

Annettu helmikuun 12 p:nä 1971.
(Suomen AsK 159/71)

Sosiaali- ja terveysministerin esittelystä säädetään:

1 §. Maaliskuun 1 päivänä 1971 tulevat voimaan lääninhallituksesta an-
netun asetuksen muuttamisesta 5 päivänä helmikuuta 1971 annettu asetus
(118/71),

lääninhallituksen sosiaali- ja terveysosastosta 5 päivänä helmikuu-
ta 1971 annettu asetus (119/71),

sosiaalihallituksesta annetun lain muuttamisesta 15 päivänä tammi-
kuuta 1971 annettu laki (25/71),

sosiaalihuollon hallinnosta annetun lain muuttamisesta 15 päivänä
tammikuuta 1971 annettu laki (26/71),

sosiaalihuollon hallinnosta annetun asetuksen muuttamisesta 5
päivänä helmikuuta 1971 annettu asetus (126/71),

huoltoapulain muuttamisesta 15 päivänä tammikuuta 1971 annettu
laki (27/71),

päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollosta annetun lain
muuttamisesta 15 päivänä tammikuuta 1971 annettu laki (28/71),

erityislapsillisälain muuttamisesta 15 päivänä tammikuuta 1971 an-
nettu laki (29/71),

erityislapsillisäasetuksen muuttamisesta 5 päivänä helmikuuta 1971
annettu asetus (127/71),

lastenkotien valtionavusta annetun lain muuttamisesta 15 päivänä
tammikuuta 1971 annettu laki (30/71),

lastenkotien valtionavusta annetun asetuksen muuttamisesta 5
päivänä helmikuuta 1971 annettu asetus (128/71),

kunnallisesta kodinhoitoavusta annetun lain muuttamisesta 15
päivänä tammikuuta 1971 annettu laki (31/71),

kunnallisesta kodinhoitoavusta annetun asetuksen muuttamisesta
5 päivänä helmikuuta 1971 annettu asetus (129/71),

terveyden- ja sairaanhoidon piirihallinnosta 30 päivänä joulukuuta
1970 annettu laki (839/70),

yleisestä lääkärihoidosta annetun lain muuttamisesta 30 päivänä joulukuuta 1970 annettu laki (840/70) 3 §:n kumoamisen osalta, terveydenhoitoasetuksen muuttamisesta 15 päivänä tammikuuta 1971 annettu asetus (3/71),

eläinlääkintähuoltolain muuttamisesta 15 päivänä tammikuuta 1971 annettu laki (36/71) sekä

eläinlääkintähuoltoasetuksen muuttamisesta 5 päivänä helmikuuta 1971 annettu asetus (137/71).

Ennen lakien ja asetusten voimaantuloa voidaan ryhtyä tarvittaviin valmistaviin toimenpiteisiin sosiaalihuollon, terveyden- ja sairaanhoidon, raittiustoimen sekä eläinlääkintähuollon hallinnon järjestämiseksi lääninhallituksissa.

2 §. Sosiaalihuollon piiritarkastajan, lääninlääkärin, apulaislääkinlääkärin ja läänineläinlääkärin viran haltija siirretään vastaavaan virkaan sekä muu sosiaalihuollon, terveyden- ja sairaanhoidon ja eläinlääkintähuollon piirihallinnon viran tai toimen haltija hänelle soveltuvaan virkaan tai toimeen lääninhallituksessa taikka, mikäli häntä ei sanotuin tavoin siirretä edellä tarkoitettuun virkaan tai toimeen lääninhallituksessa, asetetaan lakkautuspalkalle.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut virat ja toimet voidaan täyttää ennen 1 päivää maaliskuuta 1971. Niin ikään voidaan lääninhallitusten sosiaali- ja terveysosastojen ylimääräiset toimet täyttää sekä tilapäiset toimihenkilöt ja työsopimussuhteessa oleva henkilökunta ottaa jo ennen sanottua ajankohtaa.

3 §. Sen estämättä, mitä kelpoisuusehdoista lääninhallituksen sosiaali- ja terveysosaston virkoihin ja toimiin on säädetty, katsotaan virkoja ja toimia ensimmäisen kerran täytettäessä henkilö, joka on sosiaalihuollon piiritarkastajana tai muuna sosiaalihuollon, terveyden- ja sairaanhoidon tai eläinlääkintähuollon piirihallinnon taikka raittiustoimen viran tai toimen haltijana, kelpoiseksi virkaan tai toimeen, mikä tehtävältään vastaa sitä virkaa tai tointa, jonka haltijana hän on.

42. LAITURIHUOLLON TAKSA.

Satamalautakunnan vahvistama helmikuun 15 p:nä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1969:47)

Korvaus laiturihuollon Helsingin satamassa vastaanottamien tavaroiden maihinotosta ja varastoisesta makasiiniin, laiturisuojaan tai avoimelle laiturille sekä haltuunottamisesta ja hoidosta veloitetaan, tavarán siirtomatkan ollessa enintään 50 metriä paikasta, johon nostoväline taakan jättää, jäljempänä seuraavan taksan maksujen mukaan, kuitenkin siten, että vähin veloitus on 1 markka yksityiseltä koltilla alle 21 kg ja 2 mk muuten.

Astiatavarasta veloitetaan kuten kappaletavarasta, milloin astian paino on enintään 30 kg.

TAKSA A

Aluksista purettava tavara

	Hinnat tonnilta = 1 000 kg	
	<u>ellei muuta ole mainittu:</u>	
	Kesätaksa	Talvitaksa
	1.4.-15.11.	16.11.-31.3.
	mk	mk
Aaltopahvi ja silhen verrattavat	9,91	10,59
Aluminium, harkkoina	8,02	8,54
" lanka	9,19	9,84
Asbestiputket	8,52	9,07
Astiatavara, ei erikseen mainittu, yli 30 kg:n astioissa, väh. 2 000 kg	6,29	6,63
" alkoholi, yli 200 l astioissa	7,80	8,28
Astiat, tyhjät, ei yli 200 l kpl	0,55	0,59
" " 201-400 l kpl	0,73	0,78
" " yli 400 l kpl	0,89	0,96
Autot	14,25	15,16
Hamppu, pellava ja rohtimet	15,25	16,24
Happopullot	12,03	12,71
Hedelmät, tuoreet	15,46	16,40
" kuivatut	16,25	17,19
Jalopuu, kuten tammi-, mahonki-, pyökki- yms. tukkeina ja niputettuna, väh. 300 kg	8,36	8,91

	mk	mk
Jalopuu, sahattuna irt. lankuiksi väh.		
300 kg	9,52	10,22
" viilu, väh. 300 kg	6,68	7,01
Juurikasvit, paperisäkeissä	10,19	10,88
Jätepaperi	7,63	8,16
Kaakeli-, selnä- ja lattialaatat:		
pieninä paketteina enintään 10 kg:n saakka	9,58	10,28
" yll 10 kg painavina paketteina (irtotavara naisina kuin tillet)	8,18	8,73
Kaapelikelat, yll 3 tonnia	14,70	15,72
" alle 3 tonnia	8,18	8,73
Kala, kuivattu	7,96	8,48
" jäädytetty (minkin ruoka)	15,25	16,24
Kanisterit, tyhjtät ja maitopystöt, alle 30 l kpl.	0,23	0,26
Kappoletavara	16,25	17,19
Kattohuopa	6,68	7,01
Kevyt tavara (ks. sivu 4)	27,28	29,34
Kettinki	8,02	8,54
Kimrööki, laatikoissa	10,14	10,72
" säkeissä, katso säkkitavara		
Korkki, paaluissa ja kartongeissa	15,25	16,24
Lumppu, paaluina	15,25	16,24
Lyijy, sinkki, tina, kupari ja valkometalli harkkoina	5,74	6,07
Paketit, kpl, paino enintään 10 kg	0,30	0,32
Paperit, palautustavarana	7,57	8,10
Piikkilanka	9,64	10,29
Putken pätkät	9,30	9,79
Rauta, kuten takki- ja betonirauta, kiskot, palkit, pellit, putket, vaununpyörät, samoin kuin rauta ja teräs, pienem- pää kokoa, väh. 300 kg	7,68	8,17
" öljytyt, 10 %:n lisäys		
Rautalevyt, irralliset, alle 3 mm	8,63	9,20
Silli, astioissa	6,52	6,91
Säkkitavara, väh. 2 000 kg:		
I luokka, luettelo sivulla 5		
II " " " 6		
III " " " 6		
Kahvi, kaakaopavut sekä mausteet .	8,30	8,77
Kalkkityppi	9,41	10,00
Kananruoka, näkinkenkärouhe	7,91	8,34
Kimrööki	9,64	10,29
Leseet	10,58	11,29
Sooda (natriumkarbonaatti)	9,80	10,43
Verialbumiini	9,96	10,61

	mk	mk
Tiilet, irralliset, paino alle 1 kg	11,30	12,26
" " " 1 - alle 2 kg ...	10,14	10,97
" " " 2 - 3 kg.....	7,80	8,38
" " " yli 3 kg.....	6,96	7,45
" häkeissä ja laatikoissa.....	7,80	8,38
Tiiliputket, suuret	12,53	13,49
Traktorit	13,03	13,83
Vaneri, palautustavarana.....	6,68	7,01
Viinisäiliöt, kappale.....	15,37	16,36
Vuodat, irtonaiset, märät, väh. 300 kg..	10,03	10,79
" kuivat, suolatut, märät nippuina, väh. 300 kg.....	9,52	10,22

TAKSA B

Autoista ja vaunuista purettu tavara.

Maakuljetuksin suoraan ulkomailta tai muun tullitoimipaikan passittamana saapuneen tavaran osalta peritään seuraavat purkaus- ja halvuuttomaksut, joihin sisältyvät ylimääräisten kuljetusten keskimääräiset kustannukset:

	Hinnat tonnilta = 1 000 kg	
	Kesätaksa	Talvitaksa
	1.4.-15.11.	16.11.-31.3.
	mk	mk
Astiatavara, yli 2 000 kg.....	10,80	11,74
Säkitavara, yli 5 000 kg.....	10,80	11,74
Rauta ja muut metallit, kappaleina ja nipuissa, yli 1 000 kg.....	10,80	11,74
Muu, erikseen mainitsematon.....	18,20	19,14

Erikolstaksa:

Vapaa purkaus (koskee taksaa A)

Jos alus yli 3 tonnia painavien tavarayksikköjen osalta on konossementtiehdon nojalla vapautunut purkauksen aiheuttamista kustannuksista, on tavaran vastaanottaja velvollinen mahinotokustannusten lisäksi korvaamaan myöskin tällaisten tavarain siirrosta aluksen kannella tai lastiruumasta aluksen partaalle aiheutuvat kustannukset.

Laiturihuollolle tällä ns. vapaalla purkauksella purettujen tavarain vastaanotosta veloitetaan seuraavasti:

	Kesätaksa	Talvitaksa
	tonnilta	tonnilta
	mk	mk
1. Kollin painon ollessa 3-5 tonnia	25,89	27,95
2. " " " yli 5 tonnia	18,76	20,06

	mk	mk
3. Kollin painon ollessa yli 5 tonnia nostettaessa uivalla nosturilla....	20,38	21,85
4. Rautaa tai putkia käsittävät kollit, yli 3 tonnia	13,65	14,59
5. Autot, yli 3 tonnia	23,84	25,48
6. Jalopuu " " "	15,59	16,66
7. Traktorit yli 3 tonnia	21,10	22,55

Purettaessa tavaroita satamalaitoksen nostureilla veloittaa nosturiosasto yli 3 tonnia painavista kolleista edellä ilmoitettujen hintojen lisäksi voimassa olevan nosturivuokran.

Muu kuin ahtaustiilikkeen suorittama purkaus

Mikäli vastaanottaja kustannuksellaan purkaa suuryksiköitä laiturihuollon varastosuojissa ja -kentillä, veloitetaan näissä tapauksissa ahtaustaksan ja tämän taksan erotus, kuitenkin siten, että tuoreitten hedelmien osalta se on 6,04 mk/tonni. Milloin rahdinottaja tekemänsä sopimuksen perusteella suorittaa itse yksikön purkauksen ja veloittaa vastaanottajalta maihinottokustannukset, peritään rahdinottajalta yksiköstä puretun tavarahan yhteenlasketusta painosta 8,03 mk tonnilta.

Kevyt tavara (koskee taksaa A)

Mikäli joudutaan purkamaan yhtäjaksoisesti vähintään 10 tonnia jääkaappeja, pesukoneita, öljykaminoita, televisioputkia, pajukoreja, muovipatjoja, karttapalloja, muovisaaveja, muoviammeita, muovirouhetta tai vastaavanlaista tavaraa, veloitetaan taksassa mainittu kevyen tavarahan maksu.

Kuljetukset purkauksen yhteydessä (koskee taksaa A)

Tavara, jonka käsittely ja varastossapito ovat poikkeusmääräysten alaiset, kuljetetaan säilytyspaikkaan, jonka viranomaiset tätä tarkoitusta varten osoittavat, ja veloitetaan siitä aiheutuvat kuljetuskulut ja mahdolliset muut kustannukset erikseen.

Hedelmät ja muu arka tavara, joka maihinotetaan kylmänä vuodenaikana, kuljetetaan lämpimään varastoon. Tästä aiheutuvat kuljetus- ja mahdolliset muut kustannukset veloitetaan erikseen.

Myöskin milloin tavara tilanpuutteen vuoksi tai muista syistä on purettaessa kuljetettava aluksen sivulta autolla tai muulla kuljetusvälineellä, veloitetaan kuljetuskustannukset erikseen. Tässä mainituista kuljetuksista veloitetaan keskimääräiset kustannukset 20 %:n lisäyksellä.

Korvaukset erikolstehtävistä

Tavaranomistajan määräyksestä tai hänen etujensa vuoksi suoritetuista töistä, kuten lajittelusta, punnituksesta, uudelleen tapuloimisesta, tavarahan päällyksen korjaamisesta, rautatievaunujen purkamisesta tai

kuormaamisesta, vartioinnista jms. veloitetaan työkustannukset 20 %:n lisäyksellä, kuitenkin siten, että vähin maksu on 2 mk.

Ylitöistä veloitetaan niistä annettujen perusteiden mukaan.

Odotusajalta, jota satamalaivos tai sen väki eivät ole aiheuttaneet, veloitetaan erikseen.

Purkausvaiheessa suoritetusta lavoituksesta veloitetaan 25 penniä tonnilta.

Tavarapeltteiden vuokra

Jos tavara suojataan tavarapeltteillä, veloitetaan siitä korvausta 1 mk 30 p peltteeltä vuorokaudessa ja peittämisestä 2 mk 15 p peltteeltä. Vähin veloitettava maksu peittämisskustannusten lisäksi on 1 mk 30 p peltteeltä.

Laskemisesta ns. oman vastaanoton yhteydessä veloitetaan
1 mk tonnilta.

Tavaranomistajan pyynnöstä annettavista laskentatodistuksista veloitetaan 3 mk todistukselta.

—————
Tämä taksa tulee voimaan 1.3.1971.
—————

	alle 50 kg	50-100 kg	yli 100 kg
	(sulussa talvitaksa)		
<u>Säkkitavara:</u>	mk	mk	mk
<u>I luokka</u>	7,57 (8,02)	7,29 (7,71)	8,18 (8,69)
Alumiiniumsulfaatti			
Asbesti			
Autohillet			
Glaubersuola			
Heinänsiemenet/herneet			
Kalisuola			
Kaliumsulfaatti			
Kalkkiammoniumsalpietari			
Kalkkikivijauhe			
Kalkkisalpietari			
Lihajauhe			
Maantliesuola			
Maasälpä			
Maissirehujauho			
Marmorijauhe, -ryynit			

Montanasalpietari, karkea
 Rehu jauhot ja -kakut
 Rehu kalkki
 Saostettu kalkkifosfaatti
 Sinkkituhka
 Sokeri
 Suola

II luokka 7,91 (8,39) 7,63 (8,08)

Ammoniumsulfaatti, salpietari
 Bariumsulfaatti
 Grafiittijauhe
 Kalajauho
 Kalkki, sammutettu
 Kipsi
 Kuivavärit
 Liitu
 Luuliima
 Magnesiittijauhe
 Manganioksidi, -javeliitti
 Montanasalpietari, hieno
 Quebrachouute
 Renofosfaatti
 Savi, kaoliini- ja posliinisavi
 Sementti
 Sinkkioksidi
 Sooda (natriumbikarbonaatti)
 Superfosfaatti
 Talkki
 Tuomaskuona

III luokka 8,57 (9,12) 8,30 (8,82)

Kiemansideaine (Form powder)
 Kalkki, sammuttamaton
 Luujauhe
 Rikki

43. HELSINGIN SATAMAN KONEELLISTEN TAVARAN-SIIRTOLAITTEIDEN KÄYTTÖTAKSA.

Satamalautakunnan vahvistama helmikuun 15 p:nä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:101)

TAKSA A.

Laiturinosturit

1. 150 tonnin nosturi Hanasaaren laiturilla

a) <u>Tavaran paino</u>	Maksu tunnilta tai sen osalta varsinaisena työaikana
Enintään 5 tonnia.....	39 mk
Yli 5, mutta enintään 10 tonnia.....	90 "
" 10, " " 15 "	140 "
" 15, " " 20 "	190 "
" 20, " " 25 "	245 "
" 25, " " 30 "	310 "
b) <u>Tavaran paino</u>	Maksu yhdeltä nostolta varsinaisena työaikana
Yli 30, mutta enintään 50 tonnia....	310 mk + 12 mk lisää jokaiselta 30 tonnia ylittävältä tonnilta tai sen osalta
Yli 50, mutta enintään 100 tonnia ..	550 mk + 16 mk lisää jokaiselta 50 tonnia ylittävältä tonnilta tai sen osalta
Yli 100, mutta enintään 150 tonnia .	1 350 mk + 25 mk lisää jokaiselta 100 tonnia ylittävältä tonnilta tai sen osalta

Tuntimaksu määrätään kulloinkin kysymyksessä olevan tunnin aikana nostetun raskaimman kollin painon mukaan.

Nosturia tilattaessa on nostettavien kollien lukumäärästä ja painosta annettava kirjallinen ilmoitus.

2. 40 tonnin konttinosturi Saukon laiturilla

I. Konttien käsittely automaattisella nostolaitteella ("top-lift")

a) Kontin siirto aluksesta laiturille tai kuljetusajoneuvoon tai päinvastoin

<u>Kontin koko</u>	Maksu yhdeltä siirrosta varsinaisena työaikana
Kontin pituus enintään 20'.....	20 mk/kpl
" " yli 20', mutta enintään 30'	25 " "
" " " 30', " " 40'	30 " "

b) Kontin siirto laiturikentältä kuljetusajoneuvoon tai päinvastoin

<u>Kontin koko</u>	Maksu yhdeltä siirrosta varsinaisena työaikana
Kontin pituus enintään 20'.....	10,-- mk/kpl
" " yli 20', mutta enintään 30'	12,50 " "
" " " 30', " " 40'	15,-- " "

Nosturia tilattaessa on siirrettävien konttien lukumäärästä ja koosta annettava kirjallinen ilmoitus.

II. Muun kappaletavaran nostot nostokoukulla

<u>Tavaran paino</u>	Maksu tunnilta tai sen osalta varsinaisena työaikana
Enintään 5 tonnia.....	34 mk
Yli 5, mutta enintään 10 tonnia....	80 "
" 10, " " 15 "	123 "
" 15, " " 20 "	165 "
" 20, " " 25 "	215 "
" 25, " " 30 "	270 "
" 30, " " 35 "	325 "
" 35, " " 40 "	380 "

Kappaletavarakäytössä tuntimaksu määrätään kulloinkin kysymyksessä olevan tunnin aikana nostetun raskaimman kollin painon mukaan. Kollien lukumäärästä ja painosta on annettava kirjallinen ilmoitus.

Erityismääräykset

1. Konttinnosturin käytössä asetetaan aina konttilaivojen purkaus- ja lastaustyöt kaiken muun käytön edelle.

2. Milloin automaattista nostolaitetta ("top-lift") ei konttien käsittelyssä voida käyttää, määrätään käyttömaksu kohdan II mukaisesti.

3. 25 tonnin nosturi Jätkäsaaren laiturilla

<u>Tavaran paino</u>	Maksu tunnilta tai sen osalta varsinaisena työaikana
Enintään 3 tonnia	28 mk
Yli 3, mutta enintään 5 tonnia....	40 "
" 5, " " 10 "	95 "
" 10, " " 15 "	150 "
" 15, " " 20 "	200 "
" 20, " " 25 "	270 "

Tuntimaksu määrätään kulloinkin kysymyksessä olevan tunnin aika-
na nostetun raskaimman kollin painon mukaan.

Nosturia tilattaessa nostamaan yli 5 tonnin painoisia kolleja, on
kollien lukumäärästä ja painosta annettava kirjallinen ilmoitus.

4. Kappaletavaranostrit

a) Kappaletavara

Maksu tunnilta tai sen osalta
varsinaisena työaikana

Tavarain paino

Enintään 3 tonnia	28 mk
Yli 3, mutta enintään 5 tonnia.....	40 "
" 5, " " 6 "	55 "

Maksu yhdeltä nostolta
varsinaisena työaikana

Enintään 3 tonnia.....	27 mk
Yli 3, mutta enintään 5 tonnia.....	35 "
" 5, " " 6 "	42 "

Maksu tunnilta tai sen osalta
tai yhdeltä nostolta käytettäes-
sä kahta nosturia yhdessä var-
sinaisena työaikana

Enintään 4,5 tonnia	61 mk
" 7,5 "	95 "
" 9 "	117 "
" 12 "	171 "

b) Joukkotavara

Maksu tunnilta tai sen osalta
varsinaisena työaikana
53 mk

5. Joukkotavaranostrit

Maksu tonnilta

	Hiili	Koksi
Lastaus aluksesta vaunuun, autoon tai suppiloon	1,70 mk	1,90 mk
Muu käyttö	1,90 "	2,10 "

Käytettäessä nostureita kappaletavarain käsittelyyn, noudatetaan
yllä kohdassa 4a mainittua taksaa.

Käytettäessä nostureita muun joukkotavarain käsittelyyn, nouda-
tetaan yllä kohdassa 4b mainittua taksaa.

TAKSA B.

<u>Autonosturit</u>	Maksu tunnilta tai sen osalta varsinaisena työaikana
Ilman kahmaria	25 mk
Kahmarilla.....	34 "
Kahta autonosturia yhdessä käytettäessä	55 "

Milloin nosturia vuokrataan muuhun kuin satamaliikenteen tarpeeseen, kannetaan nosturin käytöstä korvauksena 38 mk tunnilta tai sen osalta.

TAKSA C.Trukit

1. Tavalliset haarukkatrukkit   Maksu tunnilta tai sen osalta
varsinaisena työaikana

<u>Tavarain paino</u>	Satamakäyttö	Muu käyttö
Enintään 5 tonnia.....	20 mk	30 mk
Yli 5, mutta enintään 12 tonnia.....	30 "	45 "

Käytettäessä trukkeja kaupungin omaan varastotyöhön, kannetaan trukkiin käytöstä korvauksena 17 mk tunnilta tai sen osalta.

2. Erikoistrukkit   Maksu yhdeltä nostolta
25 tonnin trukki   varsinaisena työaikana

a) Kontainerien ja suurlavojen siirto   8,50 mk

Maksu tunnilta tai sen osalta
varsinaisena työaikana

b) Muun raskaan tavarain siirto...   50 mk

Milloin trukkia vuokrataan muuhun kuin satamaliikenteen tarpeeseen, kannetaan sen käytöstä korvauksena 75 mk tunnilta tai sen osalta.

Yleisiä määräyksiä

1. Varsinainen työaika on arkisin (paitsi lauantaina) klo 8.00-12.00 ja klo 13.00-17.00 sekä lauantaisin klo 8.00-12.00. Muina kuin em. aikoina suoritettu työ on ylityötä.

2. Ylityöajalta, myös silloin kun laitteita vuokrataan muuhun kuin satamaliikenteen tarpeeseen, veloitetaan lisämaksuna henkilöstölle maksettava ylityökorvaus eli seuraavasti:

	arkisin	sunnuntaisin ja pyhäpäivinä
Taksa A ja B	16,50 mk	33,- mk
Taksa C	15,- "	30,- "

Huom! Sunnuntaityöksi luetaan myös ne ylityötunnit, jotka on tehty klo 18.00-24.00 välisenä aikana lauantaina tai pyhäpäivän aattona.

3. Odotusajalta eli siltä ajalta joka kuuluu tilatun ajan alkamisesta laitteen käyttämisen alkamiseen, raukeamiseen tai peruuttamiseen, maksu varsinaisena työaikana on laiturij- ja autonostureista (taksa A ja B) 14 mk sekä trukeista (taksa C) 10 mk tunnilta tai sen osalta. Ylityöajalta veloitetaan lisäksi kuten edellä kohdassa 2. on määrätty.

4. Milloin laitetta jostakin syystä vuokrataan käytettäväksi kaupungin rajojen ulkopuolella, veloitetaan em. maksujen lisäksi henkilöstölle maksettava Helsingin kaupungin matkustussäännön mukainen päiväraha sekä matkakustannukset.

Tämä taksa tulee voimaan 1.3.1971.

44. HELSINGIN KAUPUNGIN PALVELUKSESSA TYÖ-
SOPIMUSSUHTEESSA OLEVIEN ELÄKESÄÄNNÖN
MUUTTAMINEN.

Kaupunginvaltuuston päätös helmikuun 24 p:ltä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1953:80)

Kaupunginvaltuusto päätti kumota 14.10.1953 vahvistamansa Helsingin kaupungin palveluksessa työsopimussuhteessa olevien eläkesäännön 23 §:n.

45. ASETUS KANSANELÄKEASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu maaliskuun 5 p:nä 1971.
(Suomen AsK 208/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1956:150 ja 1967:56)

Sosiaali- ja terveysministerin esittelystä muutetaan 7 päivänä joulukuuta 1956 annetun kansaneläkeasetuksen 9 §, sellaisena kuin se on 20 päivänä kesäkuuta 1967 annetussa asetuksessa (288/67), näin kuuluvaksi:

9 §. Eläkelaitos toimii osastoihin jakaantuneena. Osastossa voi olla toimistoja.

Eläkelaitoksen osastot ovat: sihteeristö, eläkeosasto, kenttöosasto, kuntoutusosasto, vakuutusteknillinen osasto, sijoitusosasto, klin-teistö- ja rakennusosasto sekä yleinen osasto.

Eläkelaitoksessa on lisäksi sairausvakuutusosasto, josta säädetään sairausvakuutusasetuksen (473/63) 35 §:ssä.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1971.

46. TYÖVÄENOPISTOJEN TUNTIOPETTAJIEN PALKKIOT.

Kaupunginhallituksen päätös maaliskuun 8 p:ltä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1970:19)

Kaupunginhallitus päätti vahvistaa suomenkielisessä ja ruotsinkielisessä työväenopistossa tuntiopettajille maksettavat palkkiot 1.4.1971 ja 1.9.1971 lukien seuraaviksi:

Tuntiopettajat	1.4.1971 alkaen mk/tunti	1.9.1971 alkaen mk/tunti
1. Fil.kand. tai siihen rinnastettavan muun yliopistollisen tai korkeakoulun loppututkinnon suorittanut		
a) oppikoulunopettajan pätevyyden omaava keskikouluosaston opettaja ...	22,19	22,74
b) muu opettaja	20,55	21,06
2. Muun kuin 1.-kohdassa mainitun yliopistollisen tai sitä vastaavan korkeakoulun loppututkinnon suorittanut		
a) oppikoulunopettajan pätevyyden omaava keskikouluosaston opettaja ...	21,05	21,59
b) muu opettaja.....	19,49	19,99
3. Harjoitusaineen opettajan tai kansakoulunopettajan tutkinnon suorittanut ym. näihin verrattava opettaja.....	17,54	18,04
4. Alansa opetusta antava taiteilija, ulko-maalainen vieraan kielen opettaja, mikällä hänen palkkionsa ei voida soveltaa 1.-3. -kohdan määräyksiä, ylioppilas ym. näihin verrattava opettaja	15,94	16,44
5. Muu kuin edellä mainittu opettaja	13,65	14,12.

47. HELSINGIN KAUPUNGIN YKSITYISTEN LIIKENTEEN-
HARJOITTAJEN TARIFFIMÄÄRÄYSTEN LIPPUJEN HINNAT.

Maistraatin vahvistamat maaliskuun 11 p:nä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1966:128)

Maistraatti päätti vahvistaa Helsingin kaupungin yksityisten liikenteenharjoittajien tariffimääräysten lippujen hinnat seuraaviksi:

Lippujen hinnat

Kertaliput	10 matkan sarjaliput
0-vyöhyke..... -,50 mk	0-1 vyöhyke..... 5,00 mk
1-vyöhyke ..... -,60 "	2 vyöhykettä ..... 6,20 "
2 vyöhykettä..... -,75 "	3-6 vyöhykettä .... 7,50 "
3-6 vyöhykettä... -,90 "	
Lastenlippu	Lisälippu
Yleinen ..... -,30 mk	Vyöhykellsämaksu -,20 mk
Kuukausiliput	Kuukausiliput
yhdellem linjalle	kahdellem linjalle
1-vyöhyke .....23,00 mk	1-vyöhyke .....28,00 mk
2 vyöhykettä.....30,00 "	2 vyöhykettä..... 34,00 "
3-4 vyöhykettä...36,00 "	3-6 vyöhykettä..... 40,00 "
Yleislippu....58,00 "	Matkailijaliput
Osanottajalippu	Alkuiset..... 3,00 mk
voimassaolopäivältä 1,50 mk	Lapset alle 16 vuotta 2,00 "

Tariffimääräyksiä on ryhdyttävä noudattamaan aikaisintaan 1 päivänä huhtikuuta 1971.

48. ASETUS ELOKUVANÄYTÄNNÖISTÄ ANNETUN
ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu maaliskuun 19 p:nä 1971.
(Suomen AsK 228/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1964:113)

Sisäasiainministerin esittelystä kumotaan elokuvanäytännöistä 18 päivänä syyskuuta 1964 annetun asetuksen (473/64) 26 § ja muutetaan 8 §, 16 §:n 1 ja 3 momentti, 17 §:n 4 ja 7 momentti, 19 §:n 2 momentti, 20 §:n 1 momentti, 21 §:n 1 momentti ja 37 §:n 1 momentti sekä 18, 24, 25 ja 27 §:t ja lisätään 2 §:ään uusi 3 momentti ja 15 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

2 §. -----
Helposti syttyvää filmiä saadaan esittää vain valtion filmiteknillisen lautakunnan luvalla tämän asetuksen 17 §:n tarkoittamasta konehuoneesta.

8 §. Uloskäytävien ovien tulee aueta ulospäin eikä niissä saa olla sellaisia lukko-, salpa- tai muita laitteita, jotka voivat estää ovien nopean avaamisen sisäpuolelta. Pikasalpojen kääntöovivun tulee olla noin 175 cm korkeudella ja sen tulee avautua alaspäin. Näytännön aikana ovet eivät saa olla lukittuina.

15 §. -----
Jos rakennuksessa on vesi- ja viemärijohdot, tulee konehuoneessa olla WC ja mahdollisuus peseytyä.

16 §. Jos konehuoneessa käytetään yksinomaan valkeasti palavaa filmiä, tulee sen olla varustettu vähintään b 1/4-luokan verhouksella.

Elokvakoneen kaarilampusta tulee johtaa tehokas a-luokkaa oleva hiilikaasun poistotorvi, johon on yhdistettävä hiilikaasujen poistoa edistävä imuri, milloin luonnollinen veto ei ole riittävä.
-----

17 §. -----
Elokvakoneen kaarilampusta tulee johtaa palamiskaasujen poisto-

hormiin tehokas a-luokkaa oleva hiilikaasun poistotorvi, johon on yhdistettävä hiilikaasujen poistoa edistävä imuri, milloin luonnollinen veto ei ole riittävä.

Konehuoneessa tulee olla B II C-ryhmään kuuluva käsisammutin.

18 §. Konehuoneessa tulee lattian rajassa olla ulkoilmaan johtava vähintään 225 cm²:n suuruinen suljettava tuloilma-aukko. Edellä 17 §:ssä tarkoitettussa konehuoneessa tulee aukon seinämien olla a 2-luokkaa.

19 §. -----
Avotulen käyttö konehuoneessa on kielletty. Esitettäessä helposti syttyviä filmiä on 17 §:ssä tarkoitettussa konehuoneessa myös tupakanpolto kielletty. Tätä koskeva kieltotaulu on asetettava näkyvälle paikalle.

20 §. Konehuoneessa saa säilyttää enintään kahta esityspäivää varten tarkoitettut filmit.

-----

21 §. Elokvakoneen, jossa esitetään yli 16 mm levyistä filmiä, tulee olla varustettu palokaseteilla, jotka helposti syttyvää filmiä esitettäessä on pidettävä suljettuina.

-----

24 §. Koneenhoitajana saa toimia vain henkilö, joka on suorittanut jäljempänä säädetyn koneenhoitajan tutkinnon.

Tutkinto suoritetaan filmiteknillisen lautakunnan toimesta tai sen valvonnan alaisena. Tutkinnossa tulee olla läsnä kuulustelijan lisäksi filmiteknillisen lautakunnan hyväksymä koneenhoitaja.

Tutkintoon voidaan ottaa henkilö, joka on:

- 1) täyttänyt 18 vuotta;
- 2) lääkärin todistuksen mukaan terveydeltään sellainen, että hänen katsotaan voivan toimia koneenhoitajana; sekä
- 3) toiminut oppilana filmiteknillisen lautakunnan hyväksymän koneenhoitajan valvonnan alaisena ja omaksunut filmiteknillisen lautakunnan vaatimat tiedot ja taidot.

Julkisia näytäntöjä antavan kaltaelokuvakoneenhoitajan on suoritettava vain kaltaelokuvakoneenhoitajan tutkinto.

Tullakseen hyväksytyksi tutkinnossa tulee oppilaan osoitaa tuntevansa tavallisimmin käytännössä esiintyvien tutkintoon sisältyvien elokuvakoneiden, äänikoneistojen sekä niihin kuuluvien sähkölaitteiden rakenne ja hoito, eri filmilaatujen ominaisuudet sekä tämä asetus. Niin ikään on hänen osoitettava kykenevänsä antamaan elokuvaesitys kaikilla siihen kuuluvilla laitteilla.

Tutkinnon suorittaneelle antaa filmiteknillinen lautakunta tutkittavan valokuvalla varustetun lupakirjan.

Jos koneenhoitaja viisivuotisen yhtäjakoisen toimintansa jälkeen suorittaa filmiteknillisen lautakunnan tarkemmin määräämän lisätutkimon sähkö-, elokuva- ja äänentoistotekniikassa, voi lautakunta hyväksyä hänet elokuvakonemestariksi.

25 §. Lupakirjan voi filmiteknillinen lautakunta tai paikallinen poliisiviranomainen peruuttaa, mikäli siihen on perusteltua aihetta. Poliisiviranomaisen peruuttaessa lupakirjan on se yhdessä peruuttamis päätöksen jäljennöksen kanssa lähetettävä filmiteknilliselle lautakunnalle.

27 §. Elokuvateatteriin saadaan ottaa koneenhoitajiksi pyrkiviä henkilöitä oppilaksi, joita saa konehuoneessa olla vuorollaan työskentelevän koneenhoitajan lisäksi vain yksi kerrallaan.

Koneenhoitajan tulee perehdyttää oppilas filmiteknillisen lautakunnan antamien vaatimusten mukaisesti koneenhoitajan tehtäviin sekä pitää antamastaan opetuksesta erityistä kirjaa, jonka perusteella hänen tulee oppilaan omaksuttua edellä tarkoitettut tiedot ja taidot antaa oppilaalle tästä todistus 24 §:n tarkoittamaa tutkintoa varten.

37 §. Tämän asetuksen säännökset ovat voimassa ennen asetuksen voimaan tulemista hyväksytyjen elokuvateatteriden osalta, kuitenkin siten, että niissä ei tarvitse suorittaa tämän asetuksen edellyttämiä suu-rehkoja rakenteellisia ja valaistusta koskevia muutoksia.

 _____
 Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1971.

**49. ASETUS HELSINGIN KAUPUNGIN VAPAAVARASTON
KÄYTTÄMISESTÄ KANNETTAVISTA MAKSUISTA ANNETUN
ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.**

Annettu maaliskuun 19 p:nä 1971.

(Suomen AsK 229/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1964:73 ja 1967:23)

Valtiovarainministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä muutetaan Helsingin kaupungin vapaa-
varaston käyttämisestä kannettavista maksuista 12 päivänä kesäkuuta
1964 annetun asetuksen (330/64) 4 §, sellaisena kuin se on osittain
muutettuna 24 päivänä helmikuuta 1967 annetussa asetuksessa (119/67),
näin kuuluvaksi:

4 §. Tavarain varastointiin, siirtoon, kuljetukseen tai muuhun käsittelyyn liittyvästä tehtävästä kannetaan Helsingin kaupungin satamalakun-
takunnan vahvistamien perusteiden mukaisina työmaksuina, milloin se
työn laadun mukaan suoritetaan tonni-perusteisena työnä, enintään 18
markkaa tonnilta, tai milloin se tehdään tuntityönä, enintään 15 mark-
kaa miestunnilta, sekä koneellisesta apuvälineestä kuljettajineen enin-
tään 75 markkaa käyttötunnilta.

Tavarain vastaanoton tai luovuttamisen yhteydessä suoritetusta
punnituksesta kannetaan lisämaksuna enintään 2 markkaa tonnilta.
Muusta punnituksesta kannetaan 1 momentissa mainittu maksu.

Ylityöaikana suoritetusta työstä kannetaan maksu työaikalain mu-
kaisin korotuksin.

Mulsta kuin tavarain varastointiin tai luovuttamisesta annetta-
vista toimituskirjoista kannetaan lunastusmaksuna 3 markkaa.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1971.

**50. ASETUS KIOSKI- JA SIIHEN VERRATTAVASTA KAUPASTA
SEKÄ AUTOMAATTIKAUPASTA ANNETUN ASETUKSEN
MUUTTAMISESTA.**

Annettu maaliskuun 19 p:nä 1971.
(Suomen AsK 230/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1969:91)

Kauppa- ja teollisuusministerin esittelystä muutetaan kioski- ja siihen verrattavasta kaupasta sekä automaattikaupasta 24 päivänä kesäkuuta 1969 annetun asetuksen (436/69) 6 §, 7 §:n 1 momentti, 8 § ja 10 § näin kuuluviksi:

6 §. Asetuksen 1 §:n 1 momentin 1-2 kohdissa tarkoitettulista myyntipaikoista saa 7 §:ssä mainitun polkkeuksin myydä terveydenhoitoasetuksen (55/67) mukaan tällaisista myyntipaikoista myytäväksi sallittuja elintarvikkeita, tupakkavalmisteita, tupakointivälineitä, tulttikkuja, sanoma- ja aikakauslehtiä, kirjoja, karttoja, kirjoitusvälineitä ja -tarvikkeita, postimerkkejä, paperinenäillinoja ja -pyyhkeltä, kukkia, matkamulsto-esineitä, valokuvausfilmejä, salamavalolamppuja, taskulamppuja, polttimia, paristoja, sulakkeita, huokeahintaisia leikkikaluja, pelikortteja, aurinkolaseja, ensiaputarvikkeita, sukkaa, hautakoristeita ja -tarvikkeita, pesu- ja puhdistusaineita, -välineitä ja -tarvikkeita, hieno- ja kylpy-saippuoita, partavaahdokkeita, partakoneita ja -teriä, deodoranteja, hiusvesiä, aurinkoöljyjä ja -voiteita, hiusten pesuaineita, hiuskiinnittettä, hyttysöljyjä, pellejä, hiusneuloja ja -solkia, hiusverkkoja, kampoja, hammastahnaa, hammasharjoja, terveyssteiteitä, ehkäisyvälineitä ja vanua. Edellä mainittujen tavaroiden lisäksi kyseisistä myyntipaikoista saa myydä pääsylippuja, ohjelmia, matkalippuja, aikatauluja ja arpoja sekä välittää velkkausta.

Leirintä-, lomakylä- tai muulla niihin verrattavalla ulkoilua varten varatulla alueella sijaitsevasta 1 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettusta myyntipaikasta saa edellä 1 momentissa mainittujen tavaroiden lisäksi myydä leirintävarusteita, kalastustarvikkeita sekä ulma- ja hiihtovarusteita.

7 §. Oppilaitoksessa sijaitsevasta 1 §:n 1 momentin 1-2 kohdissa tarkoitettusta oppilaiden käyttöön varatusta myyntipaikasta saa myydä oppikirjoja, kirjoitusvälineitä ja -tarvikkeita, opiskeluvälineitä, sanoma- ja

aikakauslehtiä, postimerkkejä, paperinenäilinoja ja -pyyhkeitä sekä terveydenhoitolautakunnan luvalla virvoitusjuomia, makeisia ja jäätelöä sekä lisäksi välittää veikkausta. Sisäoppilaitoksessa saa kuitenkin lisäksi myydä 6 §:n 1 momentissa mainittuja tavaroita.

-----

8 §. Asetuksen 1 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua myyntipaikasta saa myydä ajoneuvojen, veneiden, öljyvalaisimien ja -lämmittimien sekä nestekaasun käyttöön liittyviä tarvikkeita, leirintävarusteita, kalastustarvikkeita, uima- ja hiihtovarusteita, suksivoiteita, tupakkavalmisteita, sanoma- ja aikakauslehtiä, karttoja, paperinenäilinoja ja -pyyhkeitä, kukkia, matkamulstoesineitä, valokuvausfilmejä, salamavalolamppuja, taskulamppuja, polttimia, paristoja, sulakkeita, huokeahntaisia leikkikaluja, aurinkolaseja, ensiaputarvikkeita, sukkaa, hieno- ja kylpysaippuolta, partavaahdokkeita, partakonelta ja -teriä, deodorantteja, hiusvesiä, aurinkoöljyjä ja -voiteita, hiusten pesuaineita, hiuskiinnitteitä, hyttysöljyjä, kampoja, hammastahnaa, hammasharjoja, terveysiteitä, ehkäisyvälineitä, vanua, siemeniä ja kukkasipuleita sekä terveydenhoitolautakunnan luvalla virvoitusjuomia, makeisia ja jäätelöä sekä lisäksi välittää veikkausta.

Leirintä-lomakylä- tai muulla niihin verrattavalla ulkoilua varten varatulla alueella sijaitsevasta 1 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua myyntipaikasta saa edellä 1 momentissa mainittujen tavaroiden lisäksi myydä 6 §:n 1 momentissa mainittuja tavaroita.

10 §. Asetuksen 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua myyntipaikasta saa myydä veneltä, katiskoja, joulukuusia ja karnevaalitarvikkeita sekä taimia, multaa, kasvuturvetta ja lannoitteita.

51. LAKI LAPSIPERHEIDEN ASUMISTUESTA
ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu maaliskuun 19 p:nä 1971.

(Suomen AsK 236/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1961:140 ja 1970:66)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan lapsiperheiden asumistuesta 30 päivänä joulukuuta 1961 annetun lain 7 §:n 1 momentti ja 9 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat 26 päivänä kesäkuuta 1970 annetussa laissa (439/70), näin kuuluviksi:

7 §. Asumistukea myönnetään alennettuna, tavallisena tai korotettuna ja on sen määrä huollettavien lasten luvusta ja perheen tuloista sekä asunnon huoneluvusta riippuen 20-70 prosenttia huoneistosta suoritettavasta, sosiaalihuollituksen hyväksymästä vuokrasta ja lämmityskustannuksista.

-----

9 §. Asumistuki myönnetään kerrallaan enintään seuraavan kalenterivuoden loppuun. Jos asumistuen myöntämisen edellytykset ovat lakanneet tai muuttuneet, voidaan muutos ottaa huomioon asumistuen myöntämisen edellytyksissä tapahtunutta muutosta seuraavan kuukauden alusta lukien, paitsi milloin muutos koskee huollettavana olevan lapsen koulunkäynnin tai opintojen jatkumista tai on muutoin vähäinen, jolloin se voidaan jättää huomioon ottamatta. Milloin asumistukea saavan perheen talouteen kuuluvien henkilöiden luku on lisääntynyt niin, että asukasluvu huoneistossa ylittää 5 §:n mukaisen määrän, voidaan asumistukea kuitenkin myöntää vielä enintään kahden vuoden aikana.

Tämän lain 7 §:n 1 momenttia sovelletaan 1 päivästä maaliskuuta 1971.

**52. ASETUS LAPSIPERHEIDEN ASUMISTUESTA
ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.**

Annettu maaliskuun 19 p:nä 1971.

(Suomen AsK 237/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1962:14 ja 1970:67)

Sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä muutetaan lapsiperheiden asumistuesta 12 päivänä tammikuuta 1962 annetun asetuksen 5 §:n 1 ja 3 momentti, 6 §:n 2 momentti sekä 7 ja 8 §, sellaisina kuin ne ovat 26 päivänä kesäkuuta 1970 annetussa asetuksessa (440/70), näin kuuluviksi:

5 §. Asumistukea koskeva hakemus on toimitettava sille kunnalle, jossa kysymyksessä oleva asunto sijaitsee. Tarkistettuaan tarpeelliset asiatiedot kunnan on vilpymättä toimitettava hakemus sosiaalihallitukselle.

Mikäli asumistuen myöntämisen edellytyksissä tapahtuu sellainen muutos, joka voi aiheuttaa asumistuen lakkaamisen tai sen määrän muuttamisen, on siltä välittömästi tehtävä ilmoitus kunnalle edelleen sosiaalihallitukselle toimitettavaksi.

6 §. -----

Jos asumistuen saaja itse huolehtii vuokraamansa huoneiston lämmityksestä, suoritetaan tuen saajalle edellä mainittuna ajankohtana 1 §:n mukaan määräytyvä osa sosiaalihallituksen hyväksymästä lämmityskustannuksesta. Lämmityskustannusten suuruus on arviolta vuotuinen lämmityskustannus jaettuna tasan kunkin kuukauden osalle.

7 §. Kunnalla on oikeus saada asumistuen suorittamiseksi tarvittavat varat etukäteen käyttöönsä. Varojen käytöstä on kunnan puolivuositain toimitettava tilitys sosiaalihallitukselle kunkin vuosipuoliskon päättymistä seuraavan kuukauden aikana.

8 §. Tarkempia määräyksiä tämän asetuksen täytäntöönpanosta antaa tarvittaessa sosiaali- ja terveysministeriö.

Tätä asetusta sovelletaan 1 päivästä maaliskuuta 1971 lukien.

53. VIRVOITUSJUOMAKIOSKIEN SEKÄ JÄÄTELÖN-
JA KUKKIENMYyntIPAikkojen MYyntIKAUDEN
TILAPÄINEN PIDENTÄMINEN.

Kaupunginvaltuuston päätös maallskuun 24 p:ltä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1935:9, 1968:46 ja 1969:158)

Kaupunginvaltuusto päätti, että kaupungin maalla olevissa virvoitusjuomakioskeissa sekä jäätelön- ja kukkienmyyntipaikoilla saadaan kaupunginvaltuuston 27.3.1935 kioskissa ja niihin verrattavissa myyntipaikoissa sekä ulkosalla kaupungin maalla harjoitettavasta kaupasta ym. ansiotoiminnasta hyväksymien määräysten 4 §:stä poiketen harjoittaa kauppaa aikana 8.4. - 17.10.1971.

54. HELSINGIN KAUPUNGIN OIKEUSAPULAUTAKUNNAN JA OIKEUSAPUTOIMISTON JOHTOSÄÄNNÖN MUUTTAMINEN.

Kaupunginvaltuuston päätös maaliskuun 24 p:ltä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1958:22 ja 1962:63)

Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa 12.2.1958 vahvistamansa Helsingin kaupungin oikeusapulautakunnan ja oikeusaputoimiston johtosäännön 23.5.1962 muutetun 1 §:n 3 momentin sekä 14 §:n ja 15 §:n näin kuuluviksi:

1 §. -----
Lisäksi oikeusaputoimistossa toimii holhouksen järjestämisestä eräissä tapauksissa annetussa laissa tarkoitettuja virkaholhoojia.

14 §. Oikeusaputoimiston päällikkönä toimii oikeusavustaja. Toimistossa on lisäksi apulaisoikeusavustajia, I virkaholhooja ja tarpeellinen määrä muita virkaholhoojia, notaareita, toimistonhoitajia, kanslistejä sekä toimistoapulaisia.

15 §. Oikeusavustajan valitsee kaupunginhallitus oikeusapulautakunnan annettua lausunnon hakijoista.

Virkaholhoojat valitsee oikeusapulautakunta holhouslautakunnan ja oikeusavustajan annettua hakijoista lausunnon. Päätös virkaholhoojan virkaan ottamisesta on allistettava raastuvanoikeuden vahvistettavaksi.

Muun henkilökunnan valitsee oikeusapulautakunta.

Oikeusavustajalla, apulaisoikeusavustajilla ja virkaholhoojilla tulee olla tuomarinvirkaan vaadittava oikeustieteellinen tutkinto sekä riittävä käytännöllinen kokemus oikeudellisella alalla.

Notaareilla tulee olla alempi oikeustutkinto tai muu siihen verrattava korkeakoulututkinto.

**55. HELSINGIN KAUPUNGIN YLEISEN
TALLETUSMAKASIININ TYÖMAKSUT.**

Satamalautakunnan vahvistamat maaliskuun 29 p:nä 1971.

Satamalautakunta päätti mainittuna päivänä vahvistaa Helsingin yleisen talletusmakasiinin työmaksut 1.5.1971 alkaen seuraaviksi:

1. Suoritettaessa tonniperusteisena työnä tavarann vastaanotto tai luovuttaminen kannetaan työmaksut seuraavan suuruisina:

säkkitavara	7,40 mk tonnilta
astlatavara	8,10 " "
ajoneuvon renkaat	9,40 " "
metallit	7,70 " "
raakatupakka	7,90 " "
säilykkeet ja kuivatut hedelmät	7,20 " "
muu tavara	10,80 " "

Vähin veloitus on 4 markkaa.

Jos tavaranhaltija omalla työvoimallaan osittain hoitaa tavarankäsittelyn, voidaan työmaksua harkinnan mukaan suhteellisesti alentaa enintään 30 %:lla.

2. Jos tavarann vastaanottamiseen sisältyy kuljetusneuvon purkaus tai luovuttamiseen sen lastaus, korotetaan yllä mainittuja työmaksuja 3,40 markalla tonnilta.

3. Tuntiperusteisena työmaksuna kannetaan jokaisen työhön osallistuneen varastomiehen osalta 9,50 mk ja varastoesimiehen osalta 11 mk tunnilta.

4. Jos tuntityönä tapahtuvassa tavarann käsittelyssä käytetään talletusmakasiinin tilaamaa työkonetta, kannetaan siitä satamalaitoksen tavaransiirtolaitteiden käyttötaksan mukainen maksu.

5. Tavarann vastaanoton ja luovuttamisen yhteydessä suoritetusta punnituksesta kannetaan lisämaksuna 1,50 mk tonnilta. Muusta punnituksesta veloitetaan yllä olevan mukaiset työmaksut.

6. Ylityöaikana suoritetusta työstä kannetaan maksu työaikalain mukaisin korotuksin.

56. HELSINGIN KAUPUNGIN VAPAAVARASTON TYÖMAKSUT.

Satamalautakunnan vahvistamat maaliskuun 29 p:nä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1971:50)

Satamalautakunta päätti vahvistaa Helsingin kaupungin vapaa-
varaston käyttämisestä kannettavista maksuista annetun asetuksen 4
§:ssä mainittujen enimmäismaksujen puitteissa työmaksut seuraaviksi:

Työmaksut mk/tonni	
Säkkitavara	7,40
Astiatavara	8,10
Ajoneuvon renkaat	9,40
Metallit	7,70
Raakatupakka	7,90
Säilykkeet ja kulvatut hedelmät	7,20
Muu tavara	10,80

Vähin veloitus on 4 markkaa.

Jos tavaranhaltija omalla työvoimallaan osittain hoitaa tavarankäsittelyn, voidaan työmaksua harkinnan mukaan suhteellisesti alentaa enintään 30 %:lla.

Jos tavarantoimitukseen sisältyy kuljetusneuvon purkaus tai luovuttamiseen sen lastaus, korotetaan yllä mainittuja työmaksuja 3,40 markalla tonnilta.

Tuntiperusteisena työmaksuna kannetaan jokaisen työhön osallistuneen varastomiehen osalta 9,50 mk ja varastoesimiehen osalta 11 mk tunnilta.

Jos tunti työnä tapahtuvassa tavarankäsittelyssä käytetään vapaa-varaston tilaamaa työkonetta, kannetaan siitä satamalaitoksen tavaransiirtolaitteiden käyttötaksan mukainen maksu.

Tavarantoimituksen ja luovuttamisen yhteydessä suoritetusta punnituksesta kannetaan lisämaksuna 1,50 mk tonnilta.

Uudet maksut tulevat voimaan 1.5.1971 lukien.

**57. HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNEMAKSUTAKSAN
KOROTTAMINEN.**

Sisäasiainministeriön vahvistus huhtikuun 1 p:ltä 1971.
(Kaupunginvaltuuston päätös maaliskuun 10 p:ltä 1971)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1961:82, 1968:30 ja 1970:4)

Sisäasiainministeriö vahvisti kaupunginvaltuuston 10.3.1971 tekemän päätöksen, jonka mukaan sisäasiainministeriön 25.7.1961 vahvistamaa Helsingin kaupungin liikennemaksutaksaa muutettiin siten, että niitä sekä ulkomaan että kotimaan liikenteen rahamääräisiä liikennemaksuja, jotka ovat voimassa Suomen Satamaliiton 19.5.1961 antaman suosituksen mukaisista maksuista 20 %:lla korotettuina ja täysiksi penneiksi tasattuina sekä liiton 25.9.1969 suositteleman apuluettelon mukaisesti oikaistuina, korotetaan 10 %:lla 1.4.1971 lukien.

58. LAKI LIHANTARKASTUSLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu huhtikuun 2 p:nä 1971.
(Suomen AsK 259/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1960:28)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 25 päivänä maaliskuuta 1960 annetun lihantarkastuslain (160/60) 3 § näin kuuluvaksi:

3 §. Lihantarkastuspakko on voimassa koko valtakunnan alueella. Milloin tarkastetun ja hyväksytyyn lihan saanti kuntaan tuottaa erityisiä vaikeuksia, maa- ja metsätalousministeriö voi kunnan esityksestä kuitenkin määrätä, että lihantarkastuspakko ei ole kunnassa voimassa.

59. ASETUS VÄESTÖNSUOJELUASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu huhtikuun 2 p:nä 1971.

(Suomen AsK 282/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1959:62 ja 1963:63)

Sisäasiainministerin esittelystä kumotaan 22 päivänä toukokuuta 1959 annetun väestönsuojeluasetuksen (237/59) 3 § ja muutetaan 1 §, 18 §:n johdantolause ja 3 kohta sekä 21 §:n 3 ja 4 kohta, sellaisina kuin ne ovat 24 päivänä toukokuuta 1963 annetussa asetuksessa (261/63), sekä 4 §, sellaisena kuin se on osittain muutettuna sanotussa 24 päivänä toukokuuta 1963 annetussa asetuksessa, näin kuuluviksi:

1 §. Väestönsuojelu valmistellaan ja toimeenpannaan yleisenä väestönsuojeluna ja omatoimisenä suojeluna. Yleinen väestönsuojelu järjestetään valtion ja kuntien toimesta ja omatoiminen suojelu yhteisöjen ja yksityisten toimesta virasto- ja laitossuojeluna, teollisuuden ja likeyritysten suojeluna sekä talossuojeluna eri kunnissa ja eri alueilla siinä laajuudessa ja sillä tavalla kuin niiden olosuhteet edellyttävät.

4 §. Kunnassa on laadittava kuntaa varten suojelusuunnitelma, jossa yksityiskohtaisesti määritellään kunnan alueella sen asukkaita varten yhteisesti tarvittavien väestönsuojelutoimenpiteiden järjestely, valmistelu ja toteuttaminen sekä yhteistoiminta muiden kuntien kanssa.

Valtion ja kuntien sekä muita julkisia virastoja ja laitoksia varten samoin kuin teollisuus- ja muita tuotantolaitoksia, likeyrityksiä, teknillisiä ja niihin verrattavia laitoksia, tiedotus- ja viestilaitoksia sekä asuintaloja varten, lukuunottamatta taloja, joissa on enintään neljä asuinhuoneistoa, on asianomaisen viraston, laitoksen, yrityksen tai talonomistajan toimesta laadittava suunnitelmat, joissa määritellään näiden suojaamiseksi ja toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi tarpeelliset toimenpiteet.

18 §. Sisäasiainministeriön tehtävänä on huolehtia väestönsuojelun yleissuunnittelusta ja järjestelystä sekä johtaa ja valvoa väestönsuojelutoimenpiteitä ja siinä tarkoituksessa erityisesti:

-----
3) ohjata ja valvoa omatoimiseen suojeluun liittyviä järjestelyjä;
-----

21 §. Väestönsuojelulautakunnan tehtävänä on huolehtiessaan väestönsuojelun valmistelu-, järjestely- ja toimeenpanotehtävistä kunnassa erityisesti:

-----
3) ohjata talosuojelua samoin kuin sellaista virasto- ja laitossuojelua ja teollisuuden ja liikeyritysten suojelua, mikä virastojen, laitosten ja yritysten pienuuden takia tai muusta syystä on järjestettävä talosuojelun luontoisesti;

4) seurata virasto- ja laitossuojelua sekä teollisuuden ja liikeyritysten suojelua muilta kuin 3 kohdassa tarkoitettuilta osilta ja tehdä niiden kehittämiseksi tarpeellisia esityksiä;

-----

60. AMMATTIOPPILAITOSTEN AMMATTIKURSSIEN
OPETTAJIEN TUNTIPALKKIOT.

Kaupunginhallituksen päätös huhtikuun 5 p:ltä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1970:96)

Kaupunginhallitus päätti vahvistaa ammattioppilaitoksissa toimeen-
pantavien ammattikurssien opettajien tuntipalkkiot 1.4.1971 lukien seu-
raaviksi:

I Ammattialneet

Diplomi-insinööri (1), filosofian kandidaatti (2) ja valtiotieteen kandidaatti (3)	22,70 mk
Insinööri (1) ja ekonomi (2)	21,45 "
Ammatinopettaja (3), jolla on vähintään 2 vuoden opettajanvalmistus	17,20 "
Ammatinopettaja (3), jolla on muu opettajanval- mistus, ja sairaanhoitaja	16,35 "
Teknikko (3), merkonomi (3) ja sosionomi (3)	16,35 "

II Työnopeetus

Ammatinopettaja (3), jolla on vähintään 2 vuoden opettajanvalmistus	15,15 "
Ammatinopettaja (3), jolla on muu opettajanval- mistus	14,40 "
Teknikko tai vastaava (3)	15,15 "
Ammattikoulun ja ylemmän ammattitutkinnon suo- rittanut (3)	14,40 "
Ammattikoulun suorittanut (3)	13,65 "
Kotitalousteknikko, jolla on vähintään 3 vuoden työkokemus	13,65 "
Ammattimies, jolla on vähintään 6 vuoden työ- kokemus alalla	13,00 "

III Yleisalneet

Filosofian kandidaatti tai vastaava tutkinto (2)	19,10 "
Humanististen tieteiden kandidaatti tai vastaava tutkinto (2)	18,10 "
Kansakoulunopettaja	17,20 "

Kokeitten tai työkirjojen tarkastuksen aiheuttamasta kotityöstä ei tästä lähtien enää suoriteta korotettua tuntipalkkiota.

Opettajalle, jolla ei ole edellä mainittua pätevyyttä opintojen tai työkokemuksen suhteen, suoritetaan tuntipalkkio 10-30 %:lla vähennettynä.

(1) tutkinto on suoritettu ko. opinto-osastolla ja sen jälkeen työskentely vähintään kaksi vuotta vastaavalla käytännöllisellä alalla

(2) yliopistollinen arvosana vaaditaan opetettavassa aineessa

(3) tutkinto on suoritettu puheena olevalla opinto-osastolla ja työskennelty vähintään 3 vuotta 18 ikävuoden jälkeen vastaavalla käytännöllisellä alalla.

61. YLIMÄÄRÄISTEN ELÄKKEIDEN JA LESKI- JA ORPO-
ELÄKEKASSAN MYÖNTÄMIEN ELÄKKEIDEN TARKISTA-
MINEN.

Kaupunginvaltuuston päätös huhtikuun 7 p:nä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1970:52)

Kaupunginvaltuusto päätti määrätä, että ns. uuteen tarkistusjärjestelmään kuuluvat kaupunginvaltuuston myöntämät ylimääräiset eläkkeet samoin kuin leski- ja orpoeläkekassan myöntämät eläkkeet tarkistetaan vuosittain työntekijäin eläkelain mukaisen palkkojen ja eläkkeiden tarkistamista varten vahvistettavan indeksin mukaisesti sekä että ns. vanhaan tarkistusjärjestelmään kuuluvat kaupunginvaltuuston myöntämät ylimääräiset eläkkeet sekä näihin sidotut leski- ja orpoeläkekassan myöntämät eläkkeet tarkistetaan viranhaltijain palkkojen nousua vastaavasti.

62. ASETUS YLEISISTÄ TEISTÄ ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu huhtikuun 16 p:nä 1971.

(Suomen AsK 284/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1957:130 ja 1967:139)

Liikenneministerin esittelystä muutetaan yleisistä teistä 30 päivänä joulukuuta 1957 annetun asetuksen (482/57) 2 §:n 1 ja 4 momentti, 4 ja 42 §, sellaisina kuin ne ovat 29 päivänä joulukuuta 1967 annetussa asetuksessa (648/67), sekä 67 §, sellaisena kuin se on osittain muutettuna viimeksi mainitussa asetuksessa, sekä lisätään asetukseen uusi 32 a § seuraavasti:

2 §. Yleinen tie voidaan tehdä moottoritieksi tai moottoriliikennetieksi liikenteen niin vaatiessa. Moottoritieillä tulee olla erilliset, keskikaistan erottamat ajoradat, joilla ei ole avattavia siltoja, ja tulee sitä risteävän liikenteen kulkea eri tasossa. Moottoritiehen liittyvä liikenne on johdettava tiesuunnitelmassa erityisesti järjestettyjen liittymiskohtien kautta, eikä moottoritien ja siihen rajoittuvan kiinteistön välillä saa olla muuta kulkuyhteyttä. Mitä tässä on säädetty moottoritiestä, on voimassa myös moottoriliikennetiestä kuitenkin siten, että sillä voi olla vain yksi ajorata ja että sillä voidaan erityisestä syystä sallia sekä avattavia siltoja että risteävän liikenteen kulkeminen samassa tasossa tiesuunnitelman osoittamalla tavalla. Liikenteestä moottoritieillä ja moottoriliikennetiellä säädetään erikseen.

 Jos tie tai sen osa on muulloin kuin tien tekemisen yhteydessä tarpeen määrätä moottoritieksi, moottoriliikennetieksi, muuksi vain tietynlaista liikennettä varten tarkoitetuksi ajotieksi, poluksi tai erityiseksi talvitieksi taikka jokin tässä mainittu tie toisen tyyppiseksi tieksi, päättää tästä tie- ja vesirakennushallituksen esityksestä liikenneministeriö. Ennen esityksen tekemistä on sille, joiden oikeutta tai etua asia koskee, varattava tilaisuus tulla asiassa kuulluiksi samassa järjestyksessä kuin tiesuunnitelmasta säädetään sekä hankittava lääninhallituksen ja kunnan lausunnot. Asiassa annettava päätös on saatettava yleisesti tiedoksi.

4 §. Tie- ja vesirakennushallituksen tulee pitää luetteloa yleisistä teistä.

Luetteloon on merkittävä erikseen maantiet ja paikallistiet ja kunkin tien osalta, milloin se on luovutettu yleiseen liikenteeseen. Luettelosta tulee myös käydä ilmi, onko tie valtatie, kantatie, moottoritie, moottoriliikennetie, muu vain tietynlaista liikennettä varten tarkoitettu ajotie, polku tai erityinen talvitie. Luetteloon on erityisten talviteiden kohdalle merkittävä ne tiet, joita yleisistä teistä annetun lain 13 §:n 1 momentin mukaan erityisen talvitien järjestämisen takia ei tarvita yleiseen liikenteeseen. Luettelossa, joka voidaan laatia tieosittain, on lisäksi mainittava tienpitäjä, tien tai tieosan pituus ja, mikäli tie ei ole vain yhden kunnan alueella, sen pituus eri kunnissa.

Tie- ja vesirakennushallituksessa on myös pidettävä luetteloa tien liitännäisalueista ja tienpitoa varten perustetuista oikeuksista ottaa tienpitoainetta ja käyttää yksityistä tietä.

3 luku.

Liitännäisalueiden ja eräiden oikeuksien perustaminen ilman tiesuunnitelmaa.

32 a §. Pysähdyspaikalle sekä yleisistä teistä annetun lain 3 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettulle pysäköimisalueelle saadaan sijoittaa vähäisiä laitteita ja rakennelmia. Tien käyttäjien lepoa ja ravitsemista taikka ajoneuvojen huoltoa varten varatulle liitännäisalueelle saadaan lisäksi sijoittaa laitteita, rakennelmia ja rakennuksia

- 1) moottorihotellia, motellia ja moottorimajaa varten;
- 2) ravintolaa, kahvilaa ja kioskimyymälää varten;
- 3) polttoaineen jakelua ja moottoriajoneuvojen huoltoa varten;
- 4) liikennevalvontaa ja ensiaputoimintaa varten; sekä

5) edellä lueteltujen toimintojen edellyttämän henkilökunnan asuimista varten, milloin se osoittautuu välttämättömäksi.

Edellä tarkoitettut laitteet, rakennelmat ja rakennukset pystytetään tai rakennetaan joko tienpitäjän toimesta tai tienpitöviranomaisen myöntämän luvan nojalla. Lupa voidaan liittää tarpeelliseksi katsottavia ehtoja. Rakennusten rakentamisesta tienpitäjän toimesta päättää liikenne ministeriö.

Ennen kuin 2 momentissa mainittu lupa myönnetään tai, milloin edellä mainitut laitteet, rakennelmat tai rakennukset on rakennettu tai rakennetaan tienpitäjän toimesta, on tienpitöviranomaisen tarpeen vaatiessa tehtävä asianomaisen kanssa sopimus alueen käyttämisestä, rakentamisesta, liiketoiminnan harjoittamisesta ja valtiolle mahdollisesti maksettavasta korvauksesta. Sopimuksen tekemistä varten on pyydyttävä tarjouksia luotettavilta, vakavaraisilta ja ammattitaitoisilta yrittäjiltä ja on sopimus tehtävä sen yrittäjän kanssa, joka asetetussa määräajassa on antanut liikenteen ja matkailun vaatimukset sekä käyttötarkoituksen edellyttämän palvelutason huomioon ottaen yleisen edun kannalta sopivimman tarjouksen. Sopimuksesta päättää tienpitäjän puolesta tie- ja vesirakennushallitus, jonka asiana on valvoa, että tehtyä sopimusta ja lupaehtoja noudatetaan. Sopimusta ei saa siirtää toiselle ilman tienpitäjän suostumusta.

Tässä pykälässä tarkoitetuissa tapauksissa, jollei muualla ole asiasta erikseen säädetty, on huolehdittava siitä, että pysäköimistöjä varataan tarvetta vastaavasti ja että rakentamisessa ja muutoinkin noudatetaan mitä yleisistä teistä annetussa laissa ja muualla on erikseen säädetty.

42 §. Yleisistä teistä annetun lain 50 §:ssä tarkoitettusta järjestelysuunnitelmasta on soveltuvin osin voimassa, mitä 11-13 §:ssä on tiesuunnitelmasta säädetty.

Lääninhallituksen tulee antaessaan lausuntonsa tiesuunnitelmasta erityisesti kiinnittää huomiota siihen, mikä vaikutus tiesuunnitelmalla on myöhemmin mahdollisesti hyväksyttävään yksityisten teiden järjestelysuunnitelmaan.

Kun on tarkoitus antaa yleisistä teistä annetun lain 50 §:ssä mainittu kiello tai määräys tahi hyväksyä järjestelysuunnitelma yleisen tien tekemisen yhteydessä, on sanotun lainkohdan edellyttämä käsittely mahdollisuuksien mukaan suoritettava samanaikaisesti tiesuunnitelman käsittelyn kanssa. Mikäli tiesuunnitelman käsittelyssä noudatetaan 14 §:n 2 momentin säännöksiä, on asiakirjat pidettävä yleisesti nähtävinä samassa paikassa kuin tiesuunnitelma. Muussa tapauksessa on kiellon tai määräyksen antamista koskevat asiakirjat ja järjestelysuunnitelma annettava henkilökohtaisesti tiedoksi tai pidettävä ne yleisesti nähtävinä samanaikaisesti ja samassa paikassa. Moottoritie- tai moottoriliikennetie-uunnitelman vahvistamisen tai liittymän käyttämistä koskevan kiellon antamisen jälkeen on järjestelysuunnitelma asiakirjoineen toimitettava lääninhallitukselle, jonka tulee vilpymättä päättää järjestelysuunnitelman hyväksymisestä.

67 §. Yleisistä teistä annetun lain 29 §:n 3 momentin tai 51 §:n 1 momentin nojalla haltuunotettavan alueen sekä siltä poistettavan rakennuksen, varaston, laitteen, kasvavan sadon tai muun kasvillisuuden määrä, laatu ja kunto on todettava ja arvioitava tietolimituksessa, jollei alueen luovuttamisesta ja tien tekemisestä aiheutuvasta vahingosta ja haitasta suoritettavasta korvauksesta ole sovitettu.

Milloin tietyn käyntilinjan tai jatkamisen jouduttamiseksi tahi muusta syystä on tarpeellista poiketa siitä, mitä 1 momentissa on omaisuuden määrän, laadun ja kunnan toteamisesta tietolimituksessa säädetty, voidaan tämä toteaminen suorittaa piirikonttorin toimesta pidettävässä katselmuksessa. Siinä tulee olla läsnä piirikonttorin edustajan lisäksi tielautakunnan puheenjohtaja ja piirikonttorin nimeämä esteetön asiantuntija, mikäli mahdollista maanmittausinsinööri. Asianomaisille kiinteistön omistajille ja haltijoille on varattava tilaisuus tulla katselmuksessa kuuluisi.

Ennen kuin tienpitäjä ryhtyy toimenpiteisiin haltuunotetuilla alueella olevan omaisuuden poistamiseksi, on asiasta, mikäli mahdollista, ilmoitettava asianomaiselle kiinteistön omistajalle ja haltijalle ja, milloin omaisuuden poistamisesta ei päästä sopimukseen, tarvittaessa asetettava

kohtuullinen ja tietyn suorituksen kannalta sopiva määräaika, jonka päätyttyä omaisuus poistetaan tienpitäjän toimesta.

Kun tiealue tai sen liitännäisalue voidaan rajoiltaan tarkemmin määrittää, piirikonttorin toimesta on ilmoitettava siltä tietoimituksen toimitusinsinöörille toimituksen aloittamista tai jatkamista varten.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1971.

63. ASETUS KANSAKOULUASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu huhtikuun 16 p:nä 1971.

(Suomen AsK 311/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1958:103)

Opetusministerin esittelystä muutetaan 23 päivänä helmäkuuta 1958 annetun kansakouluasetuksen (321/58) 107 §:n 2 ja 4 momentti näin kuuluviksi:

107 §. -----

Kun oppilas on suorittanut kansakoulun tai keskikoulun koko oppimäärän, merkitään arvostelu hänelle annettavaan päästökirjaan. Päästökirjan allekirjoittavat luokan opettaja tai luokan valvoja sekä koulun johtaja. Koulun johtajan oikeaksi todistama jäljennös on säilytettävä koulun arkistossa.

Oppilaalle, joka eroaa kansakouluun kuuluvasta keskikoulusta suoritettuaan kansakoulun koko oppimäärää vastaavan oppimäärän, on pyynnöstä annettava siitä päästökirjaa vastaava todistus, jonka allekirjoittavat luokan valvoja sekä keskikoulun johtaja.
-----

64. PERHELISÄLAIN TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA ANNETUN
VALTIONEUVOSTON PÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN.

Valtioneuvoston päätös huhtikuun 22 p:ltä 1971.
(Suomen AsK 293/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:115)

Valtioneuvosto on sosiaali- ja terveysministeriön esittelystä muuttanut perhelisälain täytäntöönpanosta 14 päivänä joulukuuta 1967 antamansa päätöksen (539/67) 2 §:n näin kuuluvaksi:

2 §. Perhelisän suuruus on perhelisälain 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun perheen neljättä ja kutakin seuraavaa sekä mainitun lain 1 §:n 2 momentissa tarkoitetun perheen toista ja kutakin seuraavaa huollettavana olevaa lasta kohti ensimmäiseen kalleusluokkaan kuuluvalla paikkakunnalla 92 markkaa, toiseen kalleusluokkaan kuuluvalla paikkakunnalla 84 markkaa ja kolmanteen kalleusluokkaan kuuluvalla paikkakunnalla 78 markkaa vuodessa.

Tätä päätöstä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1971 lukien.

65. LAKI KAAVOITUSALUEIDEN JAKOLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu huhtikuun 23 p:nä 1971.

(Suomen AsK 292/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1960:14 ja 1968:17)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 20 päivänä helmikuuta 1960 annetun kaavoitusalueiden jakolain (101/60) 4 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentti, 9 §:n 1 momentti, 9 a §:n 1 momentti, 15 §:n 1 momentti, 17 ja 22 §, 23 §:n 1 momentti, 24 §:n 3 momentti, 26 §, 27 §:n 1 momentti, 28 §, 30 §:n 1 momentti ja 45 §:n 1 momentti, sellaisina kuin 9 a §:n 1 momentti, 23 §:n 1 momentti, 27 §:n 1 momentti sekä 28 §:n 2 momentti ovat 19 päivänä tammikuuta 1968 annetussa laissa (40/68), ja lisätään lakiin uudet 16 a, 16 b, 21 a, 21 b ja 21 c § sekä 21 §:ään uusi 3 momentti, 25 §:ään uusi 3 momentti ja 33 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

4 §. Jos asemakaava-, rakennuskaava- tai rantakaava-alueella tilojen sijainti vaikeuttaa kaavan toteuttamista ja tästä johtuva haitta voidaan poistaa tai sitä vähentää toimittamalla pakollinen tilusvaihto tai uusjako, saadaan tällainen toimitus suorittaa, vaikkei jakolaissa säädettyjä edellytyksiä olisi olemassa.

-----

6 §. Pakollisessa tilusvaihdoissa ja uusjaossa ei saa, jollei siihen ole erityistä syytä tai jolleivät asianosaiset asiasta sovi, vaihtaa asemakaava-alueella rakennuskorttelin kuuluvaa maata tai katualueetta, sekä rakennuskaava- tai rantakaava-alueella rakennusmaata tai liikenneväyläksi taikka yhteiskäyttöalueeksi tarkoitettua maata muunlaiseen maahan. Tilusvaihtoon pitää olla kiinnityksen haltijan kirjallinen suostumus ainoastaan silloin, kun vaihdettavaksi aiottu alueella sijaitsee arvokas rakennus tai muu siihen verrattava laite.

-----

9 §. Asemakaava-, rakennuskaava- tai rantakaava-alueella voidaan vastoin asianosaisen tahtoa poistaa tai siirtää toiseen paikkaan maanmittaustoimituksessa perustettu rasite taikka perustaa poistetun sijaan uusi rasite, jos toimenpite edistää kaavan toteuttamista, eikä siitä koidu kenellekään huomattavaa haittaa. Rasitteen poistamisesta tai siirtämisestä taikka uuden rasitteen perustamisesta aiheutuva haitta tai

vahinko korvataan rahana.

-----

9 a §. Asemakaava-alueella maalaiskunnassa tai rakennuskaava- tai rantakaava-alueella voidaan, jos asianosaiset siitä sopivat, perustaa tilaa varten toiselle tilalle rasitteena pysyvä oikeus autojen säilytys- ja pysäköimispaikkojen, väestönsuojelua varten tarvittavien rakennelmien sekä yhtelen lämpökeskuksen sijoittamiseen ja käyttämiseen. Rasitteen perustamisesta aiheutuva haitta tai vahinko korvataan rahana.

-----

15 §. Asemakaava-alueella rakennuskorttelissa tai rakennuskaava- tai rantakaava-alueella rakennusmaalla sijaitsevaan tilaan voidaan erityisessä maanmittaustoilmituksessa siirtää määrätty alue toisesta tilasta tai kka tilojen yhteinen alue tai sen osa, jos sellainen toimenpide edistää rakennuskorttelissa suunnitellun tai vahvistetun tonttijaon mukaisten tonttien tai rakennusmaalla tarkoituksenmukaisten rakennuspaikkojen muodostamista. Tilasta siirrettävä alue saa olla enintään puolet sen maatilusten kokonaisalasta.

-----

16 a §. Lohkominen, piirirajankäynti, 4 §:ssä tarkoitettu tilusvaihto, 9 §:ssä tarkoitettu rasitteen poistaminen, siirtäminen ja perustaminen, 9 a §:ssä tarkoitettu rasitteen perustaminen ja 15 §:ssä tarkoitettu alueen tai sen osan siirtäminen tilaan voidaan, jos sitä on pidettävä tarkoituksenmukaisena, ilman eri määräystä suorittaa rantakaavatoimituksen yhteydessä ja sen toimitusmiesten toimesta. Myös niille, jotka ovat toimituksessa asianosaisia vain edellä mainittuja toimenpiteitä käsiteltäessä, on toimituskokouksista tiedotettava sillä tavoin kuin rantakaavatoimituksesta on säädetty.

16 b §. Rantakaavatoimituksessa perustettu rakennuslain 123 f §:n 1 momentissa tarkoitettu yhteiskäyttöoikeus, jonka luovuttamisesta maanomistajalle on määrätty korvausta, ei korvauksensaajan suostumuksetta tule voimaan, ennen kuin korvaus on suoritettu tai, jos korvausta ei ole lainvoimaisesti vahvistettu, sen suorittamisesta korkoineen on annettu vakuus.

Rantakaavatoimituksessa määrätystä korvauksesta kuuden prosentin korkoineen, on korvausvelvollisen tila panttina ja saadaan sanottu saaminen korkoineen ottaa tilasta, riippumatta siitä, kuinka kauan ne ovat olleet maksamatta, samalla etuoikeudella kuin kiinteistöstä menevistä julkisoikeudellisista maksulsta on säädetty.

Milloin kiinteistön arvo yhteiskäyttöoikeuden perustamisen vuoksi alentuu niin, ettei voida olettaa kiinteistön olevan täytenä vakuutena saamisesta, josta se kiinnityksen johdosta tai maksamattoman kauppahinnan oikeutta koskevien säännösten nojalla vastaa, eikä oikeuden haltija ole antanut kirjallista suostumusta siihen, että korvaus saadaan

suorittaa maanomistajalle on toimitusmiesten rantakaavatoimituksessa määrättävä korvaus tallettavaksi lääninhallitukseen tai sen hyväksymään rahalaitokseen. Velkojan oikeudesta talletettuun korvaukseen ja sen suorittamisesta on vastaavasti voimassa, mitä 42 §:ssä on säädetty talletetusta lunastushinnasta. Joka on laiminlyönyt tallettamisen, on velvollinen korvaamaan kiinnityksen haltijalle siitä aiheutuneen vahingon.

17 §. Asemakaava-, rakennuskaava- tai rantakaava-alueella ei maanmittaustoimitusta saa suorittaa niin, että valkeutetaan kaavan tai tonttijaon toteuttamista taikka voimassa olevaan asemakaavaan perustuvan tonttijaon laatimista.

21 §. -----
Tilaan, joka rantakaava-alueella on tarkoitettu rakennuspaikaksi, ei saa sisällyttää kysymyksessä olevan rakennuskorttelin ulkopuolella olevia tiluksia, jollei maanmittauskonttori erityisestä syystä myönnä poikkeusta.

21 a §. Rantakaava-alueella ei maanmittaustoimitusta saa suorittaa siten, että kaavassa osoitetulle yhteiskäyttöalueelle syntyy uusi kiinteistöraja eikä siten, että yhteiskäyttöalue tai sen osa erotetaan tilojen yhteiseksi alueeksi. Myöskään ei saa perustaa yhteiskäyttöalueeseen kohdistuvaa rasitetta.

Erityisistä syistä voi maanmittauskonttori myöntää poikkeuksen 1 momentin säännöksistä.

21 b §. Milloin rasite estää tai haittaa yhteiskäyttöoikeuden käyttämistä tai tämä rasitteen käyttämistä, on rasite rantakaavatoimituksessa poistettava tai siirrettävä toiseen paikkaan taikka perustettava poistetun sijaan uusi rasite. Tarpeettomaksi käynyt rasite on rantakaavatoimituksessa aina poistettava. Rasitteen poistamisesta tai siirtämisestä taikka uuden rasitteen perustamisesta aiheutuva haitta tai vahinko korvataan rahana.

21 c §. Milloin rantakaavassa ei ole määrätty yhteiskäyttöoikeuden sisältöä eikä sitä, millä tavoin maanomistaja saa käyttää yhteiskäyttöaluetta, niin yksityiskohtaisesti kuin alueen tulevan käytön kannalta ja korvausten määrittämiseksi on tarpeen, on tämä tehtävä rantakaavatoimituksessa.

22 §. Alueella, jolle ei ole vahvistettu asemakaavaa, rakennuskaavaa tai rantakaavaa, saadaan suorittaa halkominen, lohkominen tai erillisen alueen tilaksi muodostaminen ainoastaan haja-asutusta varten, jollei ole myönnetty rakennuslain 5 §:n 2 momentissa säädettyä lupaa alueen käyttämiseen sanotussa laissa tarkoitettuun taaja-asutukseen.

23 §. Maalaiskunnan sellaisella alueella, jolle ei ole vahvistettu asema-kaavaa, rakennuskaavaa tai rantakaavaa, saadaan rakennuspaikkana käytettäväksi tarkoitettu alue muodostaa tilaksi vain siinä tapauksessa, että alue on alaltaan vähintään 2 000 neliometriä ja muutoin sellainen kuin rakennuslain 121 §:n 1 momentissa on säädetty taikka että muussa tapauksessa rakennuslautakunta sanotun lainkohdan 2 momentin tai lääninhallitus rakennuslain 132 §:n 1 momentin nojalla on sallinut rakentamisen.

-----

24 §. -----
 Alueella, jolla on voimassa rakennusjärjestyksessä rakennuslain 13 §:n nojalla annettuja määräyksiä alueen käyttämisestä, mutta ei asemakaavaa, rakennuskaavaa tai rantakaavaa, ei saa suorittaa 1 momentissa mainittua toimitusta, jos se on ristiriidassa alueen käyttämisestä rakennustarkoituksiin ja rakennuspaikan suuruudesta annettujen määräysten kanssa.

-----

25 §. -----
 Edellä 1 momentissa tarkoitettua toimitusta ei myöskään saa suorittaa ranta-alueella, ennen kuin rantakaava on vahvistettu, milloin kaavaa rakennuslain 123 a §:n 1 momentin säännösten mukaan on pidettävä tarpeellisena. Milloin syntyy epäiletöisyyttä siltä, onko alueelle laadittava rantakaava, on toimitusinsinööriin siirrettävä asia tältä osin maanmittauskonttorin kautta kaupungissa sisäasiainministeriön ja maalaiskunnassa lääninhallituksen ratkaistavaksi siinä järjestyksessä kuin rakennuslain 123 b §:n 3 momentissa on säädetty. Kuitenkin voidaan toimitus suorittaa, jos on ilmeistä, että siltä ei aiheudu hallitua laadittavan rantakaavan toteuttamiselle tai jos sisäasiainministeriö kaupungin osalta tai lääninhallitus maalaiskunnan osalta on antanut toimituksen suorittamiseen suostumuksensa tahi myöntänyt rakennuslain 132 §:n 1 momentin nojalla poikkeuksen saman lain 123 a §:n 1 momentin säännöksestä taikka jos toimituksen suorittaminen on tarpeen rakennuslain 123 b §:n 2 momentissa tarkoitettua uudisrakennuksen rakentamiseksi.

26 §. Kunnalla on alueellaan suoritettavassa maanmittaustoimituksessa oikeus tehdä tähän lakiin perustuvia vaatimuksia ja samalla tavoin kuin asianosainen saattaa ne tuomioistuimen tutkittaviksi.

Kunnan puhevallasta rantakaavatoimituksessa on säädetty rakennuslain 123 g §:n 2 momentissa.

27 §. Kaupungin alueella suoritettavasta maanmittaustoimituksesta on toimitusinsinööriin ilmoitettava kaupunginhallitukselle kirjeellä, joka on joko kirjattuna jätettävä postissa kuljetettavaksi tai kuittausta vastaan toimitettava saajalle vähintään 14 päivää ennen toimituksen alkukokousta. Maalaiskunnassa on toimitusinsinööriin samalla tavalla ilmoitettava kunnanhallitukselle toimituksesta, joka suoritetaan alueella, jolle on vahvistettu

yleiskaava, asemakaava, rakennuskaava tai rantakaava tahi alueella, jota tarkoitetaan 25 §:n 1 momentissa tai rakennuslain 123 a §:n 1 momentissa taikka alueella, jonka osalta toimitusinsinööri pitää 25 §:n 3 momentissa tarkoitettua rantakaavan tarpeellisuutta koskevaa alistusta mahdollisena.

-----

28 §. Sen lisäksi, mitä on säädetty maanmittaustoitimitusten tarkastamisesta, on maanmittauskonttorin valvottava, että 17-25 §:ssä olevia säännöksiä noudatetaan. Jos maanmittauskonttori katsoo, että toimitus on tehty vastoin sanottuja säännöksiä, on toimitus palautettava toimitusinsinöörille korjattavaksi. Jollei toimitusta korjata siten, että se voidaan hyväksyä, on maanmittauskonttorin alistettava asia maanjako-oikeuden tutkittavaksi.

Kuitenkin on maanmittauskonttorin toimitusta tarkastaessaan tai muutoinkin toimitusinsinöörin alistuksesta tutkittava ja ratkaistava 25 §:n 3 momentissa tarkoitettulla alueella kysymys siitä, onko ilmeistä, ettei toimituksen suorittamisesta aiheudu haittaa laadittavan rantakaavan toteuttamiselle.

Jos maanmittauskonttori toimitusta tarkastaessaan katsoo, että toimitusinsinöörin olisi 25 §:n 3 momentin mukaan ollut siirrettävä kysymys rantakaavan tarpeellisuudesta sisäasiainministeriön tai lääninhallituksen ratkaistavaksi, on maanmittauskonttorin pyydyttävä sanottua viranomaiselta ottamaan tämä kysymys ratkaistavakseen. Toimituksen suhteen saadaan tällöin jo ennen sanotun kysymyksen ratkaisemista menetellä siten kuin 2 momentissa on säädetty.

Jos rakennusjärjestys, asemakaava tai muu kaava taikka sen muutos vahvistetaan, rakennuskielto annetaan tai tulee voimaan rakennuslain 42 §:n 2 momentin tai 100 §:n 2 momentin nojalla tai ne syyt, joiden perusteella rantakaavan laatimista on pidettävä tarpeellisena, ovat syntyneet maanmittaustoitimituksen lopettamisen jälkeen, ei se ole tarkastuksessa esteenä toimituksen hyväksymiselle.

Milloin maanmittaustoitimitus on alistuksen tai valituksen johdosta joutunut maanjako-oikeuden käsiteltäväksi, sen on tarkastettava toimitus myös 1 momentissa mainittujen säännösten noudattamisen osalta. Mitä 2 ja 3 momentissa on maanmittauskonttorista säädetty, koskee tällöin myös maanjako-oikeutta.

30 §. Milloin tilasta, tämän lain tultua voimaan, luovutetun alueen lohkominen jätetään 17, 18, 22-24 §:n taikka 25 §:n 1 tai 3 momentin nojalla sikseen, on luovutuksen saajalla tai sillä, jolle hänen oikeutensa on siirtynyt, oikeus saada luovutussopimus puretuksi.

-----

33 §. -----
Rantakaavatoimituksessa sovelletaan, jollei tämän luvun säännöksistä muuta johdu, mitä rakennuslaissa sekä yksityisistä teistä annetussa

laissa (358/62) on säädetty.

45 §. Milloin rakennuskaava- tai rantakaava-alueella rakennusmaalla sijaitsevaan tilaan tai tällaisella alueella olevaan, tilaksi muodostettavaan määräalaa on kaavaan sopeutuvan ja tarkoituksenmukaisen rakennuspaikan muodostamiseksi välttämätöntä liittää toiselle kuuluvaa maata eikä tarpeellista muutosta rajoihin saada aikaan tilusvaihdolla eikä myöskään ole sovittu 15 §:ssä tarkoitetun toimituksen suorittamisesta, sellainen alue voidaan sanotun tilan omistajan hakemuksesta suoritettavassa maanmittaustoimituksessa (rakennuspaikan osan lunastamistoimitus) lunastaa rahalla ja siirtää lunastajan tilaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 1971 ja sitä on sovellettava myös niihin jo silloin aloitetuissa toimituksissa ilmaantuvien kysymyksiin, jotka sen jälkeen otetaan käsiteltäviksi.

66. LAKI KANSANELÄKELAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu huhtikuun 23 p:nä 1971.

(Suomen AsK 295/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1956:88, 1966:181, 1969:112 ja 193)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/56) 30 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on 20 päivänä toukokuuta 1966, 14 päivänä heinäkuuta 1969 ja 19 päivänä joulukuuta 1969 annetuissa laeissa (259/66, 472/69 ja 807/69), uusi 12 kohta ja lakiin uusi 30 a § seuraavasti:

30 §. -----
 Vuosituloksi ei lueta:
 -----
 12) rintamasotilaseläkelain mukaista rintamasotilaseläkettä.
 -----

30 a §. Jos eläkkeensaajan puolisolle on myönnetty rintamasotilaseläkelain (294/71) 2 tai 3 §:n mukainen eläke, on tuklosasta soveltuvien osin voimassa mitä tämän lain 27 §:n 2 momentissa on säädetty.

Kansaneläkkeen tuklosaa määrittäessä luetaan puolison työtulo kokonaan tuloksi, jos puoliso saa rintamasotilaseläkettä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1971.

**67. LAKI KANSANELÄKKEESEEN SUORITETTAVASTA
TUKILISÄSTÄ JA ASUMISTUESTA ANNETUN LAIN
MUUTTAMISESTA.**

Annettu huhtikuun 23 p:nä 1971.
(Suomen AsK 296/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1969:98)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan kansaneläkkeeseen suoritettavasta tukilisästä ja asumistuesta 4 päivänä heinäkuuta 1969 annetun lain (446/69) 7 §:n 1 ja 2 momentti sekä lisätään 1 §:ään uusi 2 momentti, lakiln uusi 5 a ja 6 a § sekä lain 7 §:ään uusi 4 momentti ja 12 §:ään uusi 3 momentti, jolloin entinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, seuraavasti:

1 §. -----
Asumistukea suoritetaan myös rintamasotilalle, joka saa rintamasotilaseläkkeestä 23 päivänä huhtikuuta annetun lain (294/71) 2 tai 3 §:n mukaista rintamasotilaseläkettä.

5 a §. Jos puolisoista toiselle on myönnetty kansaneläke ja toiselle rintamasotilaseläkkeestä annetun lain 2 tai 3 §:n mukainen rintamasotilaseläke, on tukilisästä ja asumistuesta soveltuvin osin voimassa, mitä tämän lain 2 §:n 2 momentissa, 3 §:n 2 momentissa ja 5 §:n 2 momentissa on säädetty. Rintamasotilaseläkkeen saajalle ei kuitenkaan suoriteta 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua tukilisän puoliskoa.

6 a §. Rintamasotilaan asumistuki suoritetaan täysimääräisenä tai vähennettynä siten kuin edellä 5 §:n 1 momentissa ja 6 §:ssä on säädetty. Asumistukea vähennettäessä otetaan huomioon myös tukilisän määrä 6 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla.

7 §. Vuositulolla tarkoitetaan sitä tosiasiallista tuloa, jonka asianomaisen henkilön voidaan kohtuullisen arvion mukaan edellyttää jatkuvasti vuosittain saavan lisätynä kymmenennellä osalla siitä, millä hänen omaisuutensa arvo ylittää 2 500 markkaa, tahi puolisoilla heidän yhteisen omaisuutensa arvo ylittää 4 000 markkaa sekä vähennettynä sillä määrällä, jolla vuositulo mahdollisesti on alentanut kansaneläkkeen saajalla tuki-osaa tai vanhuudentukea taikka rintamasotilaseläkkeen saajalla rintamasotilaseläkettä.

Vuosituloksi ei lueta tämän lain mukaan maksettavia etuuksia, kansaneläkelain mukaan maksettavaa kansaneläkettä mahdollisine lisineen, rintamasotilaseläkelain (294/71) mukaan maksettavaa rintamasotilaseläkettä, lapsen hoitotuesta annetun lain (444/69) mukaista hoitotukea, lapsilisälain (541/48) mukaan maksettavaa lapsillisää, erityislapsillisälain (538/60) mukaan maksettavaa erityislapsillisää, perhelisälain (375/43) mukaan maksettavaa perhelisää, huoltoapulain (116/56) mukaista huoltoapua, etua omaan tarpeeseen käytetystä asunnosta eikä valtion tai kunnan varoista suoritettavaa asumistukea. Omaisuudeksi ei lueta eläkkeensaajan tai hänen puolisonsa omistaman ja heidän käytössään olevan asunnon arvoa.

 Jos puolisoista toinen saa kansaneläkettä ja toinen rintamasotilaseläkettä, ei 3 momenttia sovelleta.

12 §. -----
 Rintamasotilaseläkkeeseen suoritettavasta asumistuesta aiheutuvat kustannukset maksetaan valtion varoista noudattaen mitä rintamasotilaseläkkeen kustannusten korvaamisesta on säädetty.

 Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1971.

Rintamasotilaseläkkeen asumistuki, joka myönnetään ennen 1 päivää maaliskuuta 1972 tehdyn hakemuksen perusteella, suoritetaan saajalle lain voimaantulosta lukien, mikäli tämä silloin oli siihen oikeutettu.

68. ASETUS ERÄISTÄ SAIRAAHOITOLAITOSTEN MAKSUISTA, KORVAUKSISTA JA PALKKIOISTA ANNETUN ASETUKSEN MUUTAMISESTA.

Annettu huhtikuun 23 p:nä 1971.

(Suomen AsK 297/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1970:73 ja 1970:83)

Sosiaali- ja terveysministerin esittelystä muutetaan eräistä sairaanhoitolaistosten maksulsta, korvauksista ja palkkioista 30 päivänä maaliskuuta 1961 annetun asetuksen 4 §, sellaisena kuin se on 2 päivänä huhtikuuta 1965 annetussa asetuksessa (191/65), sekä 6 ja 9 §, sellaisena kuin ne ovat 16 päivänä lokakuuta 1964 annetussa asetuksessa (512/64), näin kuuluviksi:

4 §. Edellä 3 §:ssä tarkoitetussa erikoismaksuluokassa peritään potilaalta lisämaksuja hoitopäivältä ja erityisistä toimenpiteistä enintään seuraavat määrät:

A. Konservatiivinen hoito

Konservatiivisesta hoidosta peritään potilaalta 15 markkaa kultakin hoitopäivältä kymmenen ensimmäisen päivän ajan, 12 markkaa kahdenkymmenen seuraavan päivän aikana ja 6 markkaa tämän jälkeisiltä päiviltä, kuitenkin niin, että vähintään saadaan perä 36 markkaa.

B. Konsultaatiot

Jos muu kuin potilaasta erikoismaksuluokassa hoitava lääkäri kutsutaan tutkimaan tai hoitamaan potilasta tai hänen vastasyntyntä lastaan, peritään potilaalta 30 markkaa konsultoivan erikoislääkärin ensimmäisestä tai sitä vastaavasta myöhemmästä käynnistä ja 18 markkaa muusta myöhemmästä käynnistä. Mikäli konsultaatioon kutsuttu lääkäri joutuu tekemään erityisen matkan sairaalaan, peritään potilaalta edellä mainitun 30 tai 18 markan sekä todellisten matkakulujen lisäksi 24 markkaa. Näitä maksuja ei kuitenkaan saa perä, jos konsultaatioon kutsuttu lääkäri suorittaa toimenpiteen, josta potilaalta peritään tässä pykälässä jäljempänä tarkoitettu lisämaksu.

C. Eräät tutkimus- ja hoitotoimenpiteet

Vaativista ja aikaavievistä tutkimus- ja hoitotoimenpiteistä peritään potilailta lisämaksu toimenpiteen laadusta riippuen esim.:

901	Perusteellinen sienianalyysi, ihokokeiden arvostelu ja valvonta, herkkyyden alentaminen (spesifinen hyposensibilointi)	18	markkaa
910	Endoskooppinen tutkimus, joka ei vaadi puudutusta, esimerkiksi peräsuolen tähytys	30	"
911	Nesteen poisto kehon ontelosta	30	"
912	Luuydinpunctio	30	"
913	Verenotto tai nesteen tiputus (infuusio) alle 2-vuotiaille	30	"
914	Aivokäyrän tulkinta mahdollisine lausuntoineen (EEG)	30	"
915	Sähköshokkihoito	30	"
920	Endoskooppinen tutkimus, joka vaatii puudutuksen, esimerkiksi virtsarakon, mahalaukun tai suora keuhkoputkien tähytys.....	48	"
921	Elinpunctio, kuten maksa- tai munuaisbiopsia ..	48	"
922	Sydämen rytmin palauttaminen defibrillaattorilla..	48	"
923	Perusteellinen neurologinen tutkimus	48	"
924	Perusteellinen psykiatrinen tutkimus.....	48	"
925	Vaativa psykoterapeuttinen käsittely	48	"
926	Narkoanalyysi	48	"
927	Lääkärin henkilökohtaisesti hoitama normaali synnytys	48	"
930	Täydellinen elvytyshoito.....	60	"
940	Lääkärin henkilökohtaisesti hoitama aikaavievä synnytys.....	72	"

D. Leikkaukset ja niihin verrattavat toimenpiteet

Leikkauksista ja niihin verrattavista toimenpiteistä peritään potilaalta lisämaksu leikkauksen tai toimenpiteen laadun ja vaikeusasteen perusteella seuraavasti:

X ryhmässä.....	48	markkaa
XI "	96	"
XII "	144	"
XIII "	192	"
XIV "	240	"
XV "	288	"
XVI "	432	"

Edellisessä momentissa tarkoitettu lisämaksu käsittää myös leikkaukseen tai siihen verrattavaan toimenpiteeseen kuuluvan konservatiivisen hoidon X ja XI ryhmässä kolmelta hoitopäivältä, XII ryhmässä

viideltä hoitopäivältä, XIII ryhmässä seitsemältä hoitopäivältä, XIV ja XV ryhmässä kymmeneltä hoitopäivältä sekä XVI ryhmässä neljältätoista hoitopäivältä. Muilta hoitopäiviltä peritään potilaalta saman suuruinen lisämaksu kuin konservatiivisen hoidon osalta on määrätty kohdassa A.

Mikäli leikkaukseen osallistuu toinen erikoislääkäri avustajana, peritään potilaalta lisäksi maksu, joka on puolet suoritettujen toimenpiteiden maksusta.

Leikkaukset ja niihin verrattavat toimenpiteet kuuluvat eri ryhmiin seuraavasti:

Ryhmä X

- 1001 Haavan ompelu puudutuksineen
- 1002 Märkäpesäkkeen leikkaushoito
- 1003 Ihonalaisen kasvaimen tai imusolmukkeen poisto taikka koepalan otto
- 1004 Peräaukon laajentaminen
- 1005 Yksinkertainen esinahan halkaisu
- 1006 Siemenjohtimen katkaisu
- 1040 Kohdun koekaavinta
- 1050 Luomirakkulan poisto
- 1051 Lapsen kyynelteiden avaaminen sondeeraamalla
- 1053 Koepalan otto silmästä
- 1054 Diatermiaepilaatio
- 1055 Sarveiskalvohaavan kaavinta (abraasio)
- 1070 Polyyppien poisto korvasta tai nenästä
- 1071 Ulkokorvan tai korvakäytävän tulehduksen leikkaus
- 1072 Yksinkertainen kuorikkolihin kohdistuva leikkaus
- 1099 Toimenpiteet, jotka laajuudeltaan tai vaikeusasteeltaan ovat verrattavissa tässä ryhmässä lueteltuihin toimenpiteisiin

Ryhmä XI

- 1101 Sijoiltaanmenon tai luunmurtuman konservatiivinen hoito
- 1102 Osteosyytesissä asetetun naulan tai ruuvien yksinkertainen poisto
- 1103 Pienet ihon muovausleikkaukset ja pienet ihonsiirrot
- 1104 Tuoreisiin 2. asteen palovammoihin kohdistuvat hoitotoimenpiteet, esimerkiksi reviielit ja suurten sidosten asettaminen
- 1105 Ihon hionta puudutuksineen
- 1106 Peräpukamien yksinkertainen poisto
- 1107 Peräsuolilavanteen halkaisu
- 1108 Virtsarakkoavanteen teko
- 1109 Ympärileikkaus
- 1140 Kohdun tyhjennys ja kaavinta
- 1141 Emättimen kautta suoritettavat kohdun suuhun tai kaulaosaan kohdistuvat leikkaukset
- 1150 Yksinkertainen silmävammaan kohdistuva leikkaus
- 1151 Siipikalvon leikkaus
- 1152 Jälkikaihileikkaus (diskisio)

- 1153 Kynelpussin poisto
- 1170 Laaja kuorikkoihin kohdistuva leikkaus
- 1171 Kitarlisojen tai nielurisojen poisto
- 1199 Toimenpiteet, jotka laajuudeltaan tai vaikeusasteeltaan ovat verrattavissa tässä ryhmässä lueteltuihin toimenpiteisiin

Ryhmä XII

- 1201 Suuren komplisoidun haavan hoito
- 1202 Vaikea pehmytosissa sijaitsevan kasvaimen tai imusolmukkeeseen poisto, esimerkiksi skalenusbiopsia
- 1203 Syväällä tai luussa sijaitsevan märkäpesäkkeen leikkaus, esimerkiksi munuaisenviereisen ajoksen leikkaus
- 1204 Vaikean sijoiltaanmenon tai luunmurtuman konservatiivinen hoito
- 1205 Pieni amputaatio, esimerkiksi jalkaterän amputaatio
- 1206 Sorminivelen jäykistysleikkaus
- 1207 Synnyntäisen klerokaulan leikkaus
- 1208 Kylkiluiden poisto tulehduksen tai kasvaimen takia
- 1209 Rintaontelon tai sydänpussin kanavointi kylkiluun poistoinen
- 1210 Mahalaukkuun, ohut- tai paksusuoleen kohdistuva yksinkertainen leikkaus, kuten gastrostomia
- 1211 Vatsaontelon avaus koepalan ottoineen
- 1212 Umpilisäkkeen poisto
- 1213 Tavallinen tyräleikkaus
- 1214 Yhden raajan suonikohjujen poisnyhtäisy (stripping-leikkaus)
- 1215 Peräpukamien radikaalinen leikkaus
- 1216 Virtsarakkokenen tai pienen rakkokasvaimen poisto
- 1217 Kiveksen tai lisäkliveksen poisto
- 1218 Yksinkertainen sormentyngän muovausleikkaus (falangisaatio)
- 1240 Kohdun asennon korjausleikkaus
- 1241 Istukan käsinnirrotus
- 1250 Pieni silmäluomien muovausleikkaus
- 1251 Silmän poisto
- 1252 Karsastusleikkaus lihaksen katkaisemisineen
- 1270 Poski-ontelon tai seulaokeron leikkaus
- 1271 Nenän väliseinän kohdistuva leikkaus
- 1272 Henkitorven aukaisu
- 1273 Sisäinen kurkunpään kohdistuva leikkaus
- 1274 Vieraan esineen poisto alemmista hengitysteistä tai ruokatorvesta
- 1275 Keuhko- tai pleurabiopsia
- 1299 Toimenpiteet, jotka laajuudeltaan tai vaikeusasteeltaan ovat verrattavissa tässä ryhmässä lueteltuihin toimenpiteisiin

Ryhmä XIII

- 1301 Vaikea luussa sijaitsevan märkäpesäkkeen leikkaus
- 1302 Syväällä sisäelimissä olevan, esimerkiksi palleanalaisen märkäpesäkkeen leikkaus

- 1303 Suuren arven korjausleikkaus
 1304 Vaikea tai molemminpuolinen suonikohjujen leikkaushoito
 1305 Sijoiltaanmenon tai luunmurtuman leikkaushoito
 1306 Kallonmurtuman leikkaushoito
 1307 Leukaluun murtumien paikoilleenasettaminen, johon liittyy kiskojen sitominen ja vedon asettaminen
 1308 Synnynäisten kaula-avanteiden leikkaus
 1309 Kilpirauhasen toispuolinen resektio, esimerkiksi adenooman vuoksi
 1310 Nisän poisto (ablaatio)
 1311 Vaikea umpilisäkkeen poisto
 1312 Puhjenneen maha- tai suolistohaavan ompelu
 1313 Vaikea peräsuoliavanteiden radikaalinen leikkaus
 1314 Peräsuolen esiinluiskahduksen takia tehty leikkaus
 1315 Kureutuneen tyrän leikkaus
 1316 Siittimen muovausleikkaus
 1317 Virtsaputken repeytymän leikkaus
 1318 Laskeutumattoman kiveksen leikkaus
 1319 Eturauhasen elektroresektio
 1320 Verenvaihto
 1340 Munasarjakasvaimen tai munajohtimen poisto
 1341 Pihtisynnytyks, imukuppi veto, sikiön sisäkäännös ja ulosveto tai perätilassa olevan sikiön ulosautto. Mikäli tätä toimenpidettä edeltää pitempiaikainen lääkärin valvoma synnytysvaihe, peritään tästä toimenpiteestä säädetyn maksun lisäksi nimikkeen 927 ja 940 mukaisesta toimenpiteestä säädetty maksu.
 1342 Kohdun ulkoisen raskauden leikkaushoito
 1350 Vaikea silmävammaan kohdistuva leikkaus
 1351 Pieni viherkaiheleikkaus (iridektomia)
 1352 Karsastusleikkaus lihaksen siirtämiseen ja lyhentämiseen
 1370 Kartiollisäkeleikkaus
 1371 Suuri nenän väliseinään kohdistuva leikkaus peltinkalvo- tai rustosiirtännäisiseen
 1372 Vaikea vieraan esineen poisto alemmista hengitysteistä tai ruokatorvesta
 1373 Suuri nenän sivuonteloihin, esimerkiksi sekä poskionteloon että seualokerostoon kohdistuva leikkaus
 1399 Toimenpiteet, jotka laajuudeltaan tai vaikeusasteeltaan ovat verrattavissa tässä ryhmässä lueteltuihin toimenpiteisiin

Ryhmä XIV

- 1401 Suuri amputaatio, esimerkiksi reiden amputaatio
 1402 Nivelen jäykistysleikkaus
 1403 Suuri arpiin kohdistuva leikkaus kielekeplastioineen
 1404 Pahanlaatuisen tai suurehkon hyvänlaatuisen kasvaimen poisto ihonsiirtolneen
 1405 Sormen koukistajajänteen siirto
 1406 3. asteen palovammoihin kohdistuva leikkaus

- 1407 Kilpirauhasen molemminpuoleinen resektio
- 1408 Rintakehän muovausleikkaus
- 1409 Sappirakon poisto
- 1410 Pernan poisto
- 1411 Suolisolmun leikkaus
- 1412 Umpilisäkkeen poisto vatsakalvontulehduksen yhteydessä
- 1413 Suuren nivustyrän leikkaus
- 1414 Leikkaus liikkuvan munuaisen takia
- 1415 Virtsajohtimen katkaisu ja siirtäminen
- 1416 Virtsaputken ahtautuman muovausleikkaus
- 1417 Avoin sydänhieronta tai sydämen tahdistimien asettaminen
- 1418 Rintakehän avaus koepalan ottoineen (koetorakotomia)
- 1440 Kohdun amputaatio
- 1441 Kelsarileikkaus
Mikäli tätä toimenpidettä edeltää pitempiaikainen lääkärin valvoma synnytysvaihe, peritään tästä toimenpiteestä säädetyn maksun lisäksi nimikkeeseen 927 tai 940 mukaisesta toimenpiteestä säädetty maksu
- 1442 Kohdun laskeuman korjausleikkaus
- 1443 Virtsan pidätyskyvyn parantamiseksi tehty leikkaus
- 1450 Kynnelkanavan leikkaus
- 1451 Karsastusleikkaus useine lihassiirtoineen
- 1452 Suuri viherkaihileikkaus (iridenkleisi)
- 1453 Suuri silmäluomiin kohdistuva plastinen leikkaus
- 1470 Välikorvan täydellinen aukaisu
- 1471 Otsaonteloihin kohdistuva leikkaus
- 1472 Kielen poisto
- 1499 Toimenpiteet, jotka laajuudeltaan tai vaikeusasteeltaan ovat verrattavissa tässä ryhmässä lueteltuihin toimenpiteisiin

Ryhmä XV

- 1501 Sydämen katetrisaatio
- 1502 Vaikea ja alkaavievä luunmurtuman leikkaus
- 1503 Raajan katkaisu suuresta nivelestä (eksartikulaatio)
- 1504 Suuren nivelen jäykistysleikkaus
- 1505 Vaikealaatuinen luussa sijaitsevan kasvaimen poisto
- 1506 Huulisuulakihalkion korjausleikkaus
- 1507 Peukalon teko (pollikisaatio, esimerkiksi sormen siirto peukaloksi)
- 1508 Vaativa 3. asteen palovammoihin kohdistuva leikkaus
- 1509 Aivoihin ja alvokalvoihin kohdistuva leikkaus
- 1510 Rintarauhasen poisto ja kainalokuopan tyhjennys
- 1511 Selkärankaan ja selkäytimen kohdistuva leikkaus, esimerkiksi välillevytyräleikkaus
- 1512 Maksaan ja sappiteihin kohdistuva leikkaus, esimerkiksi yhteisen sappitiehyen avaus (koledokotomia)
- 1513 Mahalaukun tai suolen osan resektio
- 1514 Palleatyräleikkaus

- 1515 Kureutuneen tyrän leikkaus suoliresektioineen
- 1516 Peräsuolen tyypistys tai poisto
- 1517 Munuaisen tai sen osan poisto
- 1518 Munuaisessa olevan kiven tai kasvaimen poisto
- 1519 Virtsarakon sairauksista johtuva suuri leikkaus
- 1520 Eturauhasen poisto
- 1521 Yksinkertainen keuhkoleikkaus
- 1522 Rintakehän epämuodostuman korjausleikkaus, esimerkiksi
suppilorinta tai kananrinta
- 1540 Kohdun ja sen sivuelinten poisto
- 1541 Kohdun kehitysvirheiden korjausleikkaus tai vastaavat kohtuun
kohdistuvat leikkaukset
- 1542 Naisen sukuelinten pahanlaatuisen kasvaimen poisto
- 1550 Silmän sisäisen vieraan esineen poisto
- 1551 Verkkokalvon irtauman leikkaus
- 1552 Silmämunan lyhennysleikkaus
- 1553 Kaihileikkaus mukaan luettuna iridektomia tai iridotomia
- 1554 Suuri silmäkuoppaan kohdistuva leikkaus
- 1570 Välikorvan radikaalileikkaus
- 1571 Sisäkorvan aukaisu
- 1572 Ylä- tai alaleuan poisto
- 1573 Suuri kurkunpää, henkitorveen tai ruokatorveen kohdistuva leikkaus
- 1599 Toimenpiteet, jotka laajuudeltaan tai vaikeusasteeltaan ovat ver-
rattavissa tässä ryhmässä lueteltuihin toimenpiteisiin

Ryhmä XVI

- 1601 Alvokasvaimen kohdistuva tai vastaava leikkaus
- 1602 Vaikea kasvoissa tai kaulalla olevan pahanlaatuisen kasvaimen
poisto
- 1603 Keuhkon tai sen lohkon poisto
- 1604 Sydämeen sekä suuriin verisuoniin kohdistuva leikkaus
- 1605 Vaikea selkärankaan tai selkäyttimeen kohdistuva leikkaus
- 1606 Vaikea sappitie- tai halmaleikkaus, esimerkiksi sappiteiden kor-
jausleikkaus tai leikkaus pahanlaatuisen kasvaimen takia
- 1607 Koko mahalaukun tai paksusuolen poisto
- 1608 Vaikea peräsuolileikkaus kasvaimen takia
- 1609 Virtsarakon poisto kasvaimen takia tai vastaava leikkaus
- 1610 Suuri verisuonin tai hermoihin kohdistuva leikkaus
- 1611 Laaja niveliin tai luihin kohdistuva leikkaus
- 1612 Vaikea muovausleikkaus
- 1613 Ruokatorven resektio
- 1614 Välikarsinakasvaimen poisto
- 1640 Vaikea naisen sukuelinten pahanlaatuisen kasvaimen poisto
- 1650 Sarveksikalvon siirto
- 1670 Solkeaan ikkunaan kohdistuva kuulonparannusleikkaus
- 1698 Mikäli tämän ryhmän toimenpiteen suorittaminen sen laadun tai
vaikeusasteen johdosta kestää normaalia huomattavasti kauemmin,
korotetaan tämän ryhmän osalta maksu 50 prosentilla

1699 Toimenpiteet, jotka laajuudeltaan tai vaikeusasteeltaan ovat verrattavissa tässä ryhmässä lueteltuihin toimenpiteisiin

E. Anestesiologiset toimenpiteet

Anestesiologisista toimenpiteistä peritään potilaalta lisämaksu toimenpiteen laadusta riippuen seuraavasti:

X ryhmässä	.....	48 markkaa
XI	"	66 "
XII	"	84 "
XIII	"	102 "
XIV	"	126 "
XV	"	144 "
XVI	"	216 "

Anestesiologiset toimenpiteet, jotka suoritetaan leikkauksen tai siihen verrattavan toimenpiteen yhteydessä, kuuluvat ryhmiin siten kuin näistä on määrätty kohdassa D, kuitenkin siten, että toimenpiteen katsotaan kuuluvan yhtä ryhmää korkeampaan ryhmään, jos se on vaikea ja pitkäaikainen. Muut anestesiologin toimenpiteet kuuluvat ryhmiin seuraavasti:

Ryhmä X

- 1701 Yksinkertainen blokadi
1702 Henkitorven ja keuhkoputkien puhdistus

Ryhmä XII

- 1720 Vaikea blokadi
1721 Henkitorven ja keuhkoputken puhdistus suoraan keuhkoputken tähtystyksen avulla (bronkoskopia)

Ryhmä XIII

- 1730 Lyhyt tutkimustoimenpiteeseen liittyvä anestesia

Ryhmä XIV

- 1750 Pitkä tutkimustoimenpiteeseen liittyvä anestesia
1741 Lyhytaikainen hengitys- tai verenkiertovajavuuden hoito

Ryhmä XV

- 1750 Pitkä tutkimustoimenpiteeseen liittyvä anestesia

Ryhmä XVI

- 1760 Pitkäaikainen hengitys- tai verenkiertovajavuuden hoito
1761 Jäähdytys hoito (hypotermiahoito)

F. Röntgentutkimukset

Röntgentutkimuksista potilaalta perittävät lisämaksut ovat seuraavat:

1.	Henkitorven kuvaus	12	markkaa
2.	Rintaontelon kuvaus		
	a) tavallinen	12	"
	b) perusteellinen.....	16	"
3.	Keuhkoputkien varjoainetutkimus	28	"
4.	Ruokatorven tutkimus	16	"
5.	Mahalaukun tutkimus	28	"
6.	Mahalaukun ja siihen liittyvä ohutsuolen tutkimus...	32	"
7.	Paksusuolen tavallinen tutkimus	28	"
8.	Paksusuolen kaksisvarjoainetutkimus	32	"
9.	Vatsaontelon yleiskuvaus	20	"
10.	Sappirakon tutkimus	16	"
11.	Sappirakon tutkimus kolekystokiniinillä	20	"
12.	Sappitutkimus suoneen annetulla varjoaineella		
	a) leikatulle potilaalle.....	28	"
	b) muissa tapauksissa	28	"
13.	Sappiteiden tutkimus leikkauksen yhteydessä	20	"
14.	Virtsaelinten erityistutkimus.....	28	"
15.	Molempien munuaisten tutkimus.....	16	"
16.	Yhden munuaisen tutkimus.....	12	"
17.	Virtsaputken tutkimus.....	16	"
18.	Virtsaputken ja rakon tutkimus	20	"
19.	Yksinkertainen vatsa-aortan varjoainetutkimus	48	"
20.	Muun aortan tai sen keskelsten haarojen tai aivo- valtimoiden varjoainetutkimus	88	"
21.	Raajan valtimon varjoainetutkimus	48	"
22.	Laskimon varjoainetutkimus		
	a) pinnallinen	24	"
	b) luun kautta	32	"
23.	Perna-maksalaskimotutkimus	48	"
24.	Selkäydintutkimus.....	48	"
25.	Ilmakallotutkimus	60	"
26.	Kohdun ja munajohtimien tutkimus	32	"
27.	Sikiö-lantiotutkimus.....	16	"
28.	Nivelen varjoainetutkimus.....	32	"
29.	Sylkiteiden varjoainetutkimus.....	20	"
30.	Avanteen tutkimus.....	16	"
31.	Kerroskuvaus yhdessä suunnassa.....	16	"
32.	Kerroskuvaus useammassa suunnassa	24	"
33.	Kaularangan kuvaus	16	"
34.	Rintarangan kuvaus.....	12	"
35.	Lannerangan kuvaus	12	"
36.	Kallon kuvaus.....	12	"

37.	Säären, reiden, kyynärvarren tai olkavarren kuvaus	12	markkaa
38.	Lantion tai virtsaelinten yleiskuvaus	12	"
39.	Lonkan kuvaus	12	"
40.	Nenän sivuonteloiden kuvaus	12	"
41.	Korvan kuvaus	12	"
42.	Ranteen kuvaus	12	"
43.	Nilkan, käden, kyynärnivelen tai olkapään kuvaus	12	"
44.	Polven tai jalkaterän kuvaus	12	"
45.	Hammaskuvaus	8	"
46.	Rintaonteloiden pienoiskuvaus	8	"

G. Sädehoito

Sädehoidosta peritään potilaalta lisämaksua seuraavasti:

1.	Yksinkertainen sädehoito		
	a) ensimmäinen hoitokerta	6	markkaa
	b) muut hoitokerrat, kultakin kerralta	4	"
2.	Radikaalinen röntgenhoito		
	a) ensimmäinen hoitokerta	24	"
	b) muut käynnit, kultakin kerralta	4	"
3.	Palliativinen tai radikaalinen miljoonavolttihoito		
	a) ensimmäinen hoitokerta	24	"
	b) muut hoitokerrat, kultakin kerralta	8	"
4.	Radikaalinen, kuratiivinen, miljoonavolttihoito täydellisine hoitosuunnitelmineen		
	a) ensimmäinen hoitokerta	36	"
	b) muut hoitokerrat, kultakin kerralta	8	"
5.	Radioisotooppihoito		
	a) yksinkertainen hoito	20	"
	b) vaativa hoito	36	"
6.	Radioaktiivisen aineen sijoitus kudokseen		
	a) yksinkertainen toimenpide	40	"
	b) vaativa toimenpide	60	"

H. Laboratoriotutkimukset

Laboratoriotutkimuksista, jotka laboratoriolääkäri on henkilökohtaisesti suorittanut, peritään potilaalta lisämaksu sen mukaan, mihin ryhmään tutkimus kuuluu, seuraavasti:

I ryhmässä	ei maksua
II "	3 markkaa
III "	6 "
IV "	9 "
V "	21 "
VI "	42 "

Laboratoriotutkimukset kuuluvat ryhmiin seuraavasti:

Ryhmä I.

1. Laskeuma.
2. Hemoglobiinin määrittäminen.
3. Punasolujen laskeminen.
4. Valkosolujen laskeminen.
5. Eosinisolujen laskeminen.
6. Hematokriitti.
7. Virtsan happamuuden määrittäminen indikaattoripaperilla.
8. Virtsan ominaispainon määrittäminen.
9. " asetetikkahapon osoittaminen.
10. " asetonin osoittaminen.
11. " bilirubiinin osoittaminen.
12. " diatsoreaktio.
13. " fenyyliipalorypalehapon osoittaminen.
14. " glukoosin osoittaminen.
15. " urobiliinin osoittaminen.
16. " urobilinogeenin osoittaminen.
17. " valkuaisen osoittaminen.
18. " veren osoittaminen värireaktiolla.
19. Ulosteen katalaasi.
20. " trypsiinin osoittaminen (esim. filmikoe).
21. " urobiliinin osoittaminen.
22. " urobilinogeenin osoittaminen.
23. " veren osoittaminen:
  - a) Weberin koe,
  - b) Wagnerin koe,
  - c) Spechtin koe,
  - d) muuhun värireaktioon perustuva koe.
24. Mahanesteen malthapon osoittaminen.
25. Bakteerivärväys, yksinkertainen (esim. Löffler).
26. Bakteeriviljely, negatiivinen.

Ryhmä II.

1. Retikulosyyttien laskeminen.
2. Verihiutaleitten laskeminen.
3. Valkosolujen erittely.
4. Hyytymisaika.
5. Vuotoaika.
6. Koagelireaktion määrittäminen.
7. Ikterusindeksi.
8. Seerumin labiliteettireaktiot:
  - a) Formolgel-koe,
  - b) Lipoidikoe (Hanger),
  - c) Sinkkisulfaattikoe,

- d) Stolten koe,
  - e) Takatan koe,
  - f) Tymolikoe,
  - g) Weltmann-koe.
9. Koeteria, yksinkertainen (Boas-Ewald).
  10. Mahalaukun erityksen tutkiminen ionivaihtohartsilla.
  11. Selkäydinnesteen labiliteettireaktiot:
    - a) Pandy + Nonne,
    - b) mastix.
  12. Selkäydinnesteen solujen laskeminen.
  13. Punktionesteen labiliteettireaktiot:
    - a) Rivalta + Runeberg.
  14. Punktionesteen mikroskooppinen tutkiminen.
  15. Punktionesteen solujen laskeminen.
  16. Virtsan amylaasin määrittäminen (Wohlgemuth).
  17. " glukoosin määrittäminen polariskoopilla.
  18. " pH:n määrittäminen potentiometrillä.
  19. " sakan tutkiminen.
  20. a) Virtsan valkuaisen määrittäminen,
b) Bence-Jonesin valkuaisen osoittaminen.
  21. Ulosteen käymiskokeen suoritus.
  22. " madonmunien etsiminen.
  23. " mikroskooppinen tutkiminen.
  24. Bakterivärjäys.
    - a) gramvärjäys,
    - b) tuberkkelibasillivärjäys.
  25. Vaginaeritteen tutkiminen (trichomonas + hiivatiöt).
  26. Bakteriviljely, yksinkertainen:
    - a) märkäviljely (ei jatkotutkimuksia),
    - b) nieluviljely,
    - c) trichomonasviljely,
    - d) virtsaviljely (ei jatkotutkimuksia).
  27. Seroreaktio, yksinkertainen:
    - a) c-reaktiivinen proteiini,
    - b) latex,
    - c) sitoliipin.
  28. Vasta-ainemäärittäminen, yksinkertainen:
    - a) antistafylolysiinilitteri,
    - b) antistreptolyysiinilitteri,
    - c) kylmäagglutiniini,
    - d) Paul-Bunnell,
    - e) Waaler-Rose,
    - f) Widal.
  29. Virtsan sappiväriaineiden tutkiminen (bilirubiinin, urobiliinin ja urobilinoogeenin osoittaminen).
  30. Ulosteen sappiväriaineiden tutkiminen (urobiliinin ja urobilinoogeenin osoittaminen).

31. Pieni verenk kuva (hemoglobiinin määrittäminen, punasolujen ja valkosolujen laskeminen sekä väri-indeksi).

Ryhmä III.

1. Punasolujen mitaaminen halometrillä.
2. " osmoottinen resistenssi (alkava ja täydellinen hemolyysi).
3. Protrombiinin määrittäminen.
4. Fibrinogeenin määrittäminen.
5. Valkosolujen entsyymivärväys.
6. Seerumin bilirubiinin määrittäminen.
7. " kolesterolin määrittäminen.
8. " kreatiniinin määrittäminen.
9. " lipidien määrittäminen.
10. " proteiinien määrittäminen.
11. " sulfonamidien määrittäminen.
12. " virtsa-aineen määrittäminen.
13. " virtsahapon määrittäminen.
14. Seerumin entsyymien määrittäminen:
  - a) aldolaasi (1,6-difosfaatti),
  - b) amylaasi,
  - c) fosfaataasi, alkaalinen,
  - d) " , hapan,
  - e) leusinaminopeptidaasi (LAP),
  - f) lipaasi,
  - g) maitohappodehydrogenaasi (LDH),
  - h) glutamiinihapon ja oksaalietikkahapon transaminaasi (GOT),
  - i) glutamiinihapon ja palorypähälehapon transaminaasi (GPT).
15. Seerumin elektrolyyttien määrittäminen:
  - a) fosforin määrittäminen,
  - b) kaliumin määrittäminen,
  - c) kalsiumin määrittäminen,
  - d) kloridin määrittäminen,
  - e) kokonaishilidioksidin määrittäminen (ns. alkalireservi),
  - f) natriumin määrittäminen.
16. Veren glukoosin määrittäminen.
17. Veren jäännöstypen määrittäminen.
18. Virtsan porfyriinien osoittaminen.
19. " vanilliinimantelihapon (VMA) osoittaminen.
20. Koeateria (alkoholi-, kaffeini- tai vastaava koeateria).
21. Uropepsinogeenin määrittäminen.
22. Bakteerivärväys, monivaiheinen (esim. itiövärväys).
23. Bakteeriviljely:
  - a) gonokokkiviljely,
  - b) märkäviviljely,
  - c) sieniviljely, yksinkertainen,
  - d) stafylokokkiviljely,

- e) streptokokkiviljely ja biokemiallinen ryhmämääritys (A, B, D),
  - f) tuberkkelibasilliviljely,
  - g) tyfusviljely,
  - h) virtsaviiljely ja bakteerilaskenta,
  - i) yskösviljely.
24. Vasta-ainemääritys:
    - a) antihyaluronidaasi (ASH),
    - b) komplementin sitoutumiskoe (WaR tai vastaava),
    - c) nukleinihappovasta-aineet,
    - d) Paul-Bunnell absorptioin,
    - e) Widal usealla antigeenillä.
  25. Veriryhmämääritys (ABO + Rh.).
  26. Ristikoe.
  27. Coombsin koe:
    - a) suora,
    - b) epäsuora.
  28. Elektrokardiogramma, 3 kytkentää:
    - a) levossa,
    - b) rasituskokeen yhteydessä,
    - c) lausunto.
  29. Ihokoe, suppea.
  30. Sokeritautisen virtsan tutkiminen (ominaispainon määrittäminen, glukoosin osoittaminen, glukoosin määrittäminen polariskooppilla, asetonin ja asetikkahapon osoittaminen).
  31. Steriilin ja puolisteriilin virtsan tutkiminen (happamuuden määrittäminen indikaattoripaperilla, valkuaisen ja glukoosin osoittaminen, sakan tutkiminen ja bakteerivärjäys).
  32. Täydellinen verenkuvakuva (hemoglobiinin määrittäminen, punasolujen ja valkosolujen laskeminen, valkosolujen erittely sekä väri-indeksi).
  33. Täydellinen ulostetutkimus (veren osoittaminen Weberin ja Wagnerin kokeella tai occultest, katalaasi sekä mikroskooppinen tutkiminen).

Ryhmä IV.

1. Price-Jonesin punasolujen jakautumiskäyrän määrittäminen.
2. Luuydinvalmisteen rautavärjäys (sideroblastit).
3. LE-solut.
4. Kudosvalmisteen mikroskooppinen tarkastelu lausuntoineen.
5. Irtosolututkimus.
6. Sukukromatiinin määrittäminen.
7. Ammoniakin määrittäminen.
8. Seerumin bromidin määritys.
9. " C-vitamiinin määrittäminen.
10. " fosfolipidien määrittäminen.
11. " kreatiinin määrittäminen.

12. Seerumin magnesiumin määrittäminen.
13. " raudan määrittäminen.
14. Veren pH:n määrittäminen.
15. Virtsan porfyriinien määrittäminen.
16. Paperielektroforeesi:
  - a) seerumiproteiinit,
  - b) liipoproteiinit.
17. Hormonimääritykset:
  - a) proteiinien sidotun jodin määrittäminen,
  - b) butanoliin liukenevan jodin määrittäminen,
  - c) choriogonadotropiinin osittaminen (raskauskoe, esim. Pregnosticon, Gravitest),
  - d) kokonaisestrogeenien määrittäminen,
  - e) pregnandiolin määrittäminen,
  - f) 17-hydroksikortikoidien määrittäminen,
  - g) 17-ketosteroidien määrittäminen,
  - h) 5-hydroksi-indoletikkahapon määrittäminen,
  - i) 3-metoksi-4-hydroksimantellihapon (MOMA) määrittäminen.
18. Mahalaukun erityksen sarjatutkimus (histamiini-, betatsoli- ja insuliinikoekierot).
19. Kivianalyysit:
  - a) sappikivianalyysi,
  - b) virtsakivianalyysi.
20. Rasitus-, suorituskyky- ja värielliminaatiokokeet:
  - a) ACTH-rasituskoe, 4 tunnin (Thorn),
  - b) amyloidikoe,
  - c) A-vitamiinirasituskoe,
  - d) bromsulfaeliniikoe,
  - e) fenolipunakoe,
  - f) galktoosirasituskoe,
  - g) glukoosirasituskoe,
  - h) insuliiniclearance,
  - i) ksyloosirasituskoe,
  - j) kreatiiniclearance,
  - k) plasman tilavuuden määrittäminen väriaineella,
  - l) tärkkelysrasituskoe,
  - m) tubulaarinen fosfaatin reabsorptio.
21. Isotooppitutkimukset, yksinkertaiset:
  - a) isotooppihoidoannoksen mittaaminen,
  - b) radiojodin erityksen mittaaminen,
  - c) " kertymisen mittaaminen,
  - d) seerumin radiojodin mittaaminen,
  - e) Schillingin koe.
22. Ameebatutkimus.
23. Erikoisvärjäys (esim. yskösanalyysi pesulneen, immunofluoresenssi).

24. Bakteriviljely jatkotutkimukseen:
- anaerobiviljely,
  - gonokokkiviljely jatkotutkimuksiin,
  - märkävilljely ja antibiogramma,
  - streptokokkiviljely ja serologinen ryhmämääritys,
  - tuberkelibasillin herkkyysmääritys (esim. streptomysiini, isoniatsidi ja para-aminosalisyylihappo),
  - ulostevilljely,
  - veriviljely,
  - virtsavilljely, bakteerilaskenta ja antibiogramma,
  - yskösvilljely pesuineen.
25. Vasta-ainemääritys, vaativa:
- toksoplasman vasta-aineen määritys,
  - komplementin sitoutumiskokeet usealla antigeenillä (esim. enterovirukset),
  - virushemagglutinaation inhibiitokokeet (esim. influenssa- ja enkefaliittivirukset).
26. Elektrokardiogramma, useampi kuin 3 kytkentää:
- levossa,
  - rasituskokeen yhteydessä,
  - lausunto.
27. a) Fonokardiogramma,
b) lausunto.
28. Verenkierron toimintakoe, ergometria.
29. a) Spirometria,
b) lausunto.
30. Perusaineenvaihdunta.
31. Hengityskaasut (O_2 ja CO_2).
32. Verikaasut:
- O_2 pitoisuus, O_2 kyllästymisprosentti tai O_2 paine,
  - CO_2 pitoisuus tai CO_2 paine,
  - kapillaarioksimetria.
33. Siemennesteen tutkiminen ilman lausuntoa.

Ryhmä V.

- Luuydinvalmisteen tutkiminen lausuntoineen.
- Kudosvalmisteen erikoisvärjäykset lausuntoineen.
- Histokemiallinen määritys lausuntoineen.
- Sukukromatiinin määritys valkosoluista lausuntoineen.
- Siemennesteen tutkiminen lausuntoineen.
- Forminoglutamiinihapon määritys.
- Haptoglobiinin määritys.
- Seerumin raudansitomiskapasiteetin määritys.
- Katekoliamiinin fluorometrinen määritys.
- Triglyseriidien määritys.

11. Hormonimääritykset:
  - a) estrogeenien erittely ja määrittely,
  - b) gonadotropiinin määrittely.
12. Barbituraattien ja muiden myrkkujen analysointi.
13. Mikrobiologiset määritykset:
  - a) aminohappo,
  - b) B₁₂ vitamiini,
  - c) foolihappo.
14. Aminohappojen erittely.
15. Elektroforeettiset erikoistutkimukset:
  - a) geellelektroforeesi,
  - b) immunoelektroforeesi,
  - c) vapaa elektroforeesi.
16. Isotooppikokeet:
  - a) seerumin kokonais- ja valkuaiseen sidotun radiojodin määrittely,
  - b) plasmavolyymien määrittely,
  - c) nefrografia.
17. Bakteeriviljely, monivaiheinen:
  - a) anaerobiviljely ja antibiogramma,
  - b) harvoin suoritettavat erikoisviljelyt,
  - c) sieniviljely ja tyyppitys,
  - d) stafylokokkiviljely, antibiogramma ja faagityypitys,
  - e) streptokokkiviljely, serologinen ryhmämäärittely ja tyyppitys,
  - f) tyfusviljely sekä serologinen ryhmämäärittely ja tyyppitys,
  - g) veriviljely ja antibiogramma,
  - h) virusviljely,
  - i) yskösviljely pesuineen ja antibiogramma.
18. Vasta-ainemääritys, monivaiheinen:
  - a) neutralisaatiokoe hiirissä,
  - b) " " kudosviljelmässä.
19. Eläinkoe (esim. tuberkuloosimarsukoe).
20. Veriryhmämäärittely, täydellisempi kuin kohdassa III.25 mainittu veriryhmämäärittely.
21. Ballistokardiogramma lausuntoineen.
22. Vektorikardiogramma lausuntoineen.
23. Perifeerisen pulssikäyrän rekisteröinti.
24. Elektroenkefalogramma lausuntoineen.
25. Aineenvaihdunnan määrittely standardityön yhteydessä.
26. Diffuusiokapasiteetti.
27. Hengitysilman jakaantumisen tutkiminen.
28. Veren happamuuden ja hiilidioksidin osapaineen määrittely.
29. Ihokoe, laaja.

Ryhmä VI.

1. Punasolujen entsyymitutkimukset.
2. Sytogeneettinen tutkimus.

3. Hyytymistekijäin analyysi, täydellinen.
4. Kaasukromatografiset tutkimukset.
5. Steroidihormonien kromatografinen erittely.
6. Radioisotooppitutkimukset:
  - a) punasolujen eliniän määrittäminen radiokromilla,
  - b) radioisotooppikartotus, yksinkertainen lausuntoineen,
  - c) radioisotooppikartotus, vaativa,
  - d) " " lausunto.
7. Virologiset erikoistutkimukset.
8. Biologiset määritykset koe-eläimillä, vaikeat.
9. Veriryhmäserologiset erikoistutkimukset:
  - a) valkosoluvasta-aineet,
  - b) verihlutalevasta-aineet,
  - c) Gm ryhmämääritykset.
10. Haptoglobiinin tai muun valkuaisen geneettinen tyyppitys.
11. a) Karyotyypin määrittäminen,
b) lausunto.
12. Sydämen minuuttivolyymin määrittäminen väri- tai isotooppiteknikalla.
13. Perifeerisen verenkierron minuuttivolyymin mittaaminen.
14. Bronkspiometria.
15. Hengitystyön mittaaminen.
16. Hengitysfysiologinen tutkimus, monivaiheinen.
17. Okslergometria.

I. Fysiatriiset toimenpiteet

Fysiatrisista toimenpiteistä, jotka alan erikoislääkäri on suorittanut, peritään potilaalta lisämaksu seuraavasti:

1. Hoitokoneella annettu käsittely, kuten sähköärsytys, syvälämpö, ultraviolettilvalo, ultraäänihoidot tai verenkierron elvyttäminen taikka mobilisoiva hoito ..	6 markkaa
2. Ilman esivalmistelua suoritettu manipulaatio	18 "
3. Narkoosissa suoritettu manipulaatio	36 "
4. Sähköärsytystudkimus lihasta kohti	3 "
5. Elektromyografiatutkimus lausuntoineen	
a) 1-3 lihaksesta	24 "
b) useammasta lihaksesta	36 "
6. Lihastestaus	
a) yhdestä raajasta	9 "
b) useammista raajoista	24 "
c) koko lihaksistosta	42 "
7. Hermon johtajan määrittäminen elektromyografian (EMG) avulla	36 "
8. Apuneuvon kuten proteesin, tukisidoksen, pyörätuolin jne. käytön arviointi	30 "
9. Päivittäisten toimintojen tutkiminen lausuntoineen	
a) enintään kaksi toimintoa	21 "
b) seuraavat toiminnot, kustakin toiminnoista	9 "

J. Patologian alan tutkimukset

Patologian alaan kuuluvista tutkimuksista, jotka alan erikoislääkäri on suorittanut, peritään potilaalta lisämaksu seuraavasti:

1.	Kudosnäytteen mikroskooppinen tutkimus ...	15	markkaa
2.	Gynekologinen irtosolututkimus	12	"
3.	Muut solututkimukset.....	15	"
4.	Jääleiketutkimus	36	"

Mikäli tässä pykälässä tarkoitettu tutkimus-, hoito- tai leikkaustoimenpide sairauden luonteen vuoksi on pakottavasta syystä suoritettu pääasiallisesti polkkeuksellisenä aikana, saadaan lisämaksua korottaa, milloin toimenpide on suoritettu lauantaina ja pyhäpäivän aattona klo 13.00-17.00 välisenä aikana tai muina arkipäivinä klo 17.00-21.00 välisenä aikana, 50 sadalta ja milloin se on suoritettu klo 21.00-8.00 välisenä aikana taikka sunnuntaina tai pyhäpäivänä, kaksinkertaiseksi. Sunnuntailta ja pyhäpäivältä suoritettava korotus saadaan perä lauantaina tai aattona klo 17.00 alkaen suoritetusta toimenpiteestä.

Jos tutkimus-, hoito- tai leikkaustoimenpidettä ei ole mainittu tässä pykälässä, lisämaksu määräytyy sen tutkimus- tai hoitotoimenpiteen tai toimenpideryhmän mukaan, johon se lähinnä on verrattavissa. Lisämaksua perittäessä tulee tällöin ilmoittaa suoritettun toimenpiteen nimike sekä mikäli mahdollista sen toimenpiteen numero, johon suoritettu toimenpide on lähinnä verrattavissa.

Milloin hoidon antaa tai toimenpiteen tai tutkimuksen suorittaa yli-lääkäri taikka yliopiston asianomaisen alan apulaisprofessori tai dosentti, voidaan tässä pykälässä säädettyjä lisämaksuja korottaa viidelläkymmenellä sadalta. Yliopiston asianomaisen alan professoriksi nimitetyn lääkärin antamasta hoidosta tai toimenpiteistä perittävät maksut voidaan vastaavasti korottaa kaksinkertaisiksi. Jos anestesiologiaan, röntgentutkimuksiin, sädehoitoon, laboratoriotutkimuksiin, fysiatriaan tai patologiaan kuuluvan toimenpiteen on suorittanut lääkäri, jolla ei ole erikoislääkärin oikeutta asianomaisella alalla, peritään lisämaksu 30 sadalta edellä mainittuja maksuja alempana.

6 §. Lääkärintodistuksesta ja -lausunnosta, joka ei liity potilaan hoitoon, peritään todistuksen ja lausunnon laadusta riippuen 4,50-46 markkaa.

9 §. -----

B. Lääkärintodistukset ja -lausunnot

Lääkärintodistuksesta tai lausunnosta, joka annetaan sairaalassa tai sen poliklinikalla tapahtuneen tutkimuksen tai hoidon perusteella, peritään seuraavat korvaukset:

- a) Tavallinen lääkärintodistus ..... 8-13 markkaa
 b) Perusteellinen lääkärintodistus tai -lausun-
 to 14-20   "
 c) Laaja ja aikaavievä lääkärintodistus tai
 -lausunto..... 20-30   "

Milloin lääkärintodistuksen tai -lausunnon on antanut asianomai-
 sen alan erikoislääkäri, peritään korvaukset 50 sadalta korotettuina.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 1971.

69. LAKI ERÄISTÄ VÄLIAIKAISISTA POIKKEUSSÄÄNNÖKSISTÄ
VEROLAKEIHIN ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu huhtikuun 23 p:nä 1971.
(Suomen AsK 301/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1970:142)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään eräistä väliaikaisista poikkeussäännöksistä verolakeihin 18 päivänä joulukuuta 1970 annetun lain (784/70) 2 §:n 1 momenttiin uusi näin kuuluva 5 a kohta:

2 §. Veronalaista tuloa eivät ole:

-----
5 a) ulkomailla sijaitsevassa matkailuneuvoston alaisessa matkailutiedotustoimistossa palvelevalle henkilölle maksettu paikallis-
korotus;
-----

70. LAKI KANSAKOULULAIN 79 §:N MUUTTAMISESTA.

Annettu huhtikuun 23 p:nä 1971.

(Suomen AsK 306/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1957:63 ja 1961:49)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 1 päivänä heinäkuuta 1957 annetun kansakoululain 79 §, sellaisena kuin se on 19 päivänä toukokuuta 1961 annetussa laissa (256/61), näin kuuluvaksi:

79 §. Siltä rahapalkkauksesta, jonka maalaiskunta ja kaupala ovat lain mukaan velvolliset suorittamaan opettajille, tuntiopettajille, työnohjaajille ja asuntolanhoitajille sekä heidän sijaisilleen, samoin kuin siltä lakkautuspolkasta, jonka nämä kunnat ovat lain mukaan velvolliset maksamaan lakkautetun viran haltijalle, korvaa valtio 90 prosenttia. Samoin valtio korvaa näille kunnille 44 prosenttia niistä työnantajan sosiaaliturvamaksuista, jotka kunnat ovat suorittaneet edellä sanottujen viranhaltijain laissa säädetyn rahapalkan perusteella.

Lakia sovelletaan 1 päivänä tammikuuta 1971 tai sen jälkeen maksettujen palkkojen perusteella suoritettuihin työnantajan sosiaaliturvamaksuihin.

71. LAKI KIRJASTOLAIN 6 §:N MUUTTAMISESTA.

Annettu huhtikuun 23 p:nä 1971.

(Suomen AsK 307/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1961:40 ja 1962:160)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 3 päivänä toukokuuta 1961 annetun kirjastolain 6 §:n 1 kohta, sellaisena kuin se on 28 päivänä joulukuuta 1962 annetussa laissa (679/62), näin kuuluvaksi:

6 §. Kirjastojen menoksi valtionapua laskettaessa katsotaan:

1) tarpeellisen kirjastohenkilökunnan rahana maksetut palkat sekä neljätolista kahdeskymmenesyhdeksäsosaa niiden perusteella suoritetuista työnantajan sosiaaliturvamaksuista;

Lakia sovelletaan 1 päivänä tammikuuta 1971 tai sen jälkeen maksettujen palkkojen perusteella suoritettuihin työnantajan sosiaaliturvamaksuihin.

72. LAKI ALUEVAIHDOSTA VALTION JA HELSINGIN
KAUPUNGIN VÄLILLÄ.

Annettu huhtikuun 23 p:nä 1971.
(Suomen AsK 308/71)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Valtioneuvosto oikeutetaan Helsingin kaupungille luovuttamaan seuraavat alueet:

1) määräala Viikin latokartanon kylän Wiks-nimisestä tilasta RN:o 1²⁶ Lahden moottoritien pohjoispuolelta ja Pihlajamäen länsipuolelta, pinta-ala 9.69 ha;

2) määräala Viikin latokartanon kylän Wiks-nimisestä tilasta RN:o 1²⁶, Viikin tien ja Herttoniemen rautatieradan välillä, pinta-ala 1.3 ha;

3) määräala Etelä-Kaarelan kylän Malmgård-nimisestä tilasta RN:o 4⁹ Pirkkolan urheilupuiston pohjoispuolelta, pinta-ala 23.5 ha;

4) määräala Vähä-Huopalahden kylän Fredriksberg-nimisestä tilasta RN:o 1¹⁹ (vesitornin vuokra-alue), pinta-ala 1.4 ha;

5) Hemmet-niminen tila RN:o 2⁶³ Haagan kylässä, pinta-ala 0.127 ha, sekä

6) katualueeksi asemakaavan muutoksessa n:o 6 280 merkitty 0.66 ha:n maa-alue, joka on osa entisistä kortteleista n:o 739 ja 742 edellyttäen, että Helsingin kaupunki luovuttaa valtiolle seuraavat alueet:

1) määräala Viikin latokartanon kylän Viikinmäki-nimisestä tilasta RN:o 2¹³, pinta-ala 3.54 ha, sekä

2) määräala Vähä-Meilahden yksinäistalo-nimisestä tilasta RN:o 1², pinta-ala 3.12 ha.

Valtioneuvosto oikeutetaan määräämään muut vaihtoon liittyvät ehdot.

73. ASETUS KAAVOITUSALUEIDEN JAKOASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu huhtikuun 30 p:nä 1971.
(Suomen AsK 324/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1960:84 ja 1968:67)

Maatalousministerin esittelystä muutetaan 11 päivänä heinäkuuta 1960 annetun kaavoitusalueiden jakoasetuksen (353/60) 11 §:n 1 momentti, 96 § ja 98 §, sellaisina kuin ne ovat 10 päivänä toukokuuta 1968 annetussa asetuksessa (268/68), ja lisätään asetukseen uusi 7 a § ja 7 b § sekä samalla asetuksella (268/68) kumotun 97 §:n 2 momentin tilalle uusi 2 momentti seuraavasti:

7 a §. Rantakaavatoimituksessa on toimitusmiesten laadittava selvitys, josta ilmenee kuhunkin yhteiskäyttöalueeseen kohdistuvan yhteiskäyttö-
oikeuden sisältö, alueen omistajalle tai nautinta-, rasite- taikka muun
sellaisen oikeuden haltijalle alueeseen jäävän oikeuden sisältö sekä
helle yhteiskäyttöoikeuden perustamisesta maksettavat korvaukset.

7 b §. Milloin toimitusinsinööri on siirtänyt kaavoitusalueiden jakolain
25 §:n 3 momentissa mainitun viranomaisen ratkaistavaksi kysymyksen
siltä, onko alueelle laadittava rantakaava, on maanmittauskonttorin lä-
hettäessään asiakirjat edelleen annettava samalla lausuntonsa.

11 §. Milloin kaavoitusalueiden jakolain 25 §:n 2 tai 3 momentissa tar-
koitettu toimitus suoritetaan nojautumalla siihen, ettei toimituksesta ai-
heudu haittaa laadittavan kaavan toteuttamiselle, on tämä seikka toimi-
tuksen pöytäkirjassa yksityiskohtaisesti perusteltava. Jollei maanmitta-
uskonttori toimitusta tarkastaessaan pidä asiasta toimituskirjoissa olevaa
selvitystä riittävänä, on sen hankittava asiassa tarpeelliseksi katsomansa
lisäselvitys.

-----

96 §. Asemakaavan ja tonttijaon, milloin ne koskevat maarekisteriin mer-
kittyä aluetta, samoin kuin rakennus- tai rantakaavan vahvistamisesta on
tehtävä merkintä maarekisterin muistutussarakkeeseen asianomaisen tilan
kohdalle. Jos kaava koskee talonumeron koko aluetta, voidaan merkintä
tehdä talonumeron alusteen oikeaan yläkulmaan. Mitä edellä on säädetty,

koskee myös sellaista kaavan tai tonttijaon muutosta, jolla on merkitystä kiinteistöjen muodostamisessa tai rekisteröimisessä.

97 §. -----
 Milloin yleiskaavaa ei alisteta sisäasiainministeriön vahvistettavaksi, sovelletaan valtuuston hyväksymään yleiskaavaan mitä 1 momentissa on säädetty.

98 §. Milloin kaavoitusalueiden jakolain 25 §:n 1 momentissa tarkoitettu rakennuskielto koskee maarekisteriin merkittyä aluetta, on kiellosta tehtävä merkintä 97 §:ssä tarkoitettuun luetteloon sekä sen mukaan kuin maanmittaushallitus määrää, myös asianomaisen tilan kohdalle maarekisteriin muistutussarakkeeseen.

Alueesta, jonka osalta sisäasiainministeriö tai lääninhallitus on rakennuslain 123 b §:n 3 momentin nojalla katsonut, että rantakaava on laadittava sekä muustakin alueesta, jolle rakennuslain 123 a §:n 1 momentin nojalla on laadittava rantakaava, on tehtävä merkintä maanmittauskonttorissa pidettävään luetteloon ja karttaan.

74. ASETUS ELÄINTAUTILAIN SOVELTAMISESTA
ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu huhtikuun 30 p:nä 1971.
(Suomen AsK 332/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1937:51)

Maa- ja metsätalousministerin esittelystä lisätään eläintauti-
lain soveltamisesta 29 päivänä lokakuuta 1937 annetun asetuksen
(356/37) 1 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

- 1 §. -----
Sen estämättä, mitä edellä on sanottu, maa- ja metsätalous-
ministeriön eläinlääkintöosasto voi siirtää 1 momentin 2, 4 ja 5 koh-
dassa mainitut tehtävät läänissä lääninhallituksen suorittavaksi.

75. KAUPUNGIN JÄRJESTÄMISTÄ KOULUTUSTILAISUUKSISTA SUORITETTAVAT LUENTO- JA OPETUSPALKKIOT.

Kaupunginhallituksen päätös toukokuun 3 p:ltä 1971.

Kaupunginhallitus päätti vahvistaa kaupungin ja sen virastojen ja vastaavien toimesta järjestetyssä koulutustoiminnassa suoritettavat luento- ja opetustehtävistä maksettavat palkkiot seuraaviksi:

Ulkopuoliselle opettajavoimalle suoritetaan palkkio yksityistapa- uksittain tehtävän sopimuksen perusteella. Ohjeenluontoisesti voidaan palkkion suuruuden määrittämisessä käyttää toisaalta edellä tarkoitettujen palkkiosopimusten muodostamaa tasoa ja toisaalta kaupungin palveluksessa olevaa henkilökuntaa varten vahvistettuja palkkiooperusteita soveltuvien osin. Samaa sopimusmenettelyä käytetään myös vaativaa seminaaritasoa edustavien koulutustilaisuuksien osalta, vaikka kysymys olisikin palkkion määrittämisestä kaupungin palveluksessa olevan henkilön hoitamasta opetustehtävästä. Korvausta ei suoriteta oman henkilökunnan ns. työhön opetuksesta työpisteessä, vaan tämän tehtävän on katsottava sisältyvän jokaisen perustehtäviin. Korvausta ei myöskään suoriteta ns. kontrolloimattomasta informaatiosta, joka tapahtuu oman viraston tai vastaavan puitteissa. Korvattavana opetustehtävänä pidetään erityisesti järjestettyä opetustilaisuutta, joka poikkeaa tavanomaisesta työrutiinien hoidosta. Jos kaupungin palveluksessa olevan henkilön perustehtävien luonne edellyttää opetustoiminnan hoitamista, ei opetuksen antamisesta suoriteta eri palkkiota siltä osin kuin sen on katsottava sisältyvän viran tai toimen varsinaisiin tehtäviin tai on määrätty niihin kuuluvaksi. Tässä tarkoitettua opetustehtävää hoitavan henkilön katsotaan opetustehtävän osalta olevan työsuhteessa (tuntiopettaja) kaupunkiin. Niissä tapauksissa, joissa omalle henkilökunnalle tulee suorittaa palkkio jonkin kurssin tai vastaavan sisältämän opetustehtävän hoitamisesta, on kiinnitettävä huomiota asianomaisen pätevyyteen ja asemaan organisaatiossa, luentoaiheeseen, luennon kesto-aikaan ja sen vaatimaan valmistelu-aikaan sekä toistuvuuteen, opetuksen tavoitteeseen ja tasoon, opetustehtävän muodostaman ylimääräisen työn luonteeseen jne. Jos henkilö pitää luentoja useammasta eri aiheesta, on jokaista aihekokonaisuutta arvosteltava erikseen.

Palkkioperusteet:

1. Perustuntipalkka = 1,50 x asianomaisen tuntipalkka
2. Palkkion suuruus luennon ym. kestoajka ja valmisteluajka huomioon ottaen:

Samasta aiheesta pidettävän luennon kestoajka yhtenä päivänä (luentorupeamana)	1 t	2 t	3 t	4 t	jne.
Valmistelukerroin	<u>2</u>	<u>1,75</u>	<u>1,5</u>	<u>1,5</u>	<u>jne.</u>
Tunnit, joilta suoritetaan korvauksena 1. kohdan mukainen perustuntipalkka	2 t	3,5 t	4,5 t	6 t	jne.

3. Palkkiota voidaan korottaa tai alentaa enintään 40 %:lla seuraavilla perusteilla:

31. Korotusperusteet:

311. Luento pidetään vain kerran tai erityisen harvoin
312. Kurssin tai vastaavan edustama taso on erittäin korkea tai tavoite tavanomaista vaativampi
313. Henkilökohtainen kyvykkyys

32. Alennusperusteet:

321. Saman luennon toistumistiheys on suuri
322. Kurssin tai vastaavan tavoite on tavanomaista alempi
4. Edellä esitetyllä tavalla määräytyvä palkkio sisältää vuosilomakorvauksen (6 %).
5. Luento- tai opetustehtävään liittyvästä kokeiden korjauksesta suoritetaan edellä 1. kohdan mukaisesti määrätty perustuntipalkka jokaiselta korjaustunnilta.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti,

että palkkioperusteiden käyttämisen edellytyksenä on, että henkilö korvaa luennon pitämiseen käyttämänsä säännöllisen työajan työskentelemällä vastaavan tosiasiallisen tuntimäärän säännöllisen työajan ulkopuolella ilman eri korvausta,

että luennon yms. valmistelu on edellytettävä suoritettavaksi säännöllisen työajan ulkopuolella, ellei tietojen tms. hankkiminen välttämättä vaadi työaikana tapahtuvaa selvittelyä ja

että henkilön kanssa voidaan sopia, että opetustehtävän suorittaminen ja luennon ym. valmistelu tapahtuu työaikana, jolloin tältä ajalta ei suoriteta em. korvausta eikä vastaavasti vaadita takaisin-tekovelvollisuuden täyttämistä.

**76. KADUN JA VIEMÄRIN KESKIMÄÄRÄISTEN
RAKENTAMISKUSTANNUSTEN VAHVISTAMINEN.**

Kaupunginvaltuuston päätös toukokuun 5 p:ltä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1970:37)

Kaupunginvaltuusto päätti todeta kadun ja viemärin keskimääräisten rakentamiskustannusten nousseen niin, että ne vahvistetaan vuodeksi 1971 seuraaviksi:

sorapäälystetyn kadun keskimääräiset rakentamiskustannukset neliometriä kohden	37,00 mk
kestopäälystetyn kadun keskimääräiset rakentamiskustannukset neliometriä kohden	46,80 "
300 mm:n läpimittaisen viemärin keskimääräiset rakentamiskustannukset metriä kohden	207,67 "

Edellä vahvistetut hinnat ovat voimassa sellaisin varauksin, että niiltä sovelletaan, elleivät hintasäännöstelymääräykset aseta sille es-tettä.

77. TEURASTUSPALKKIOT HELSINGIN KAUPUNGIN
TEURASTAMOLAITOKSESSA.

Kaupunginvaltuuston vahvistamat toukokuun 5 p:nä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1970:42)

Kaupunginvaltuusto päätti korottaa teurastamolaitoksen työ-
suhteisten teurastajien palkkiot teurastuksesta seuraaviksi:

	5.4.71	1.9.71 jälkeen
	lukien	ensiksi alkavan palkanmaksu- kauden alusta lukien
raavas, ruhopaino yli 350 kg	7,00 mk	7,60 mk
" " " 250 " enint. 350 kg .	5,00 "	5,45 "
" " " 150 " " 250 " .	3,50 "	3,75 "
" " " 80 " " 150 " .	2,95 "	3,20 "
" " " 30 " " 80 " .	2,20 "	2,35 "
pikkuvasikka ja		
lammas	1,15 "	1,25 "
sika, ruhopaino yli 180 kg.....	3,15 "	3,40 "
" " " 130 " enint. 180 kg .	2,30 "	2,50 "
" " " 50 " " 130 " .	1,80 "	1,95 "
" " alle 50 "	1,50 "	1,60 "
hevonen	6,60 "	6,90 "

Edellä määrättyihin teurastuspalkkioihin lisätään teurastamolai-
toksen määräämästä ajankohdasta lukien korvauksena laitokselle sen
yleismenoista 25 % teurastuspalkkioista.

78. LAKI TALLETUSTEN VERONHUOJENNUSLAIN
MUUTTAMISESTA.

Annettu toukokuun 7 p:nä 1971.

(Suomen AsK 342/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1968:196 ja 1969:87)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 27 päivänä joulukuuta 1968 annetun talletusten veronhuojennuslain 1 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 24 päivänä kesäkuuta 1969 annetussa laissa (415/69), näin kuuluvaksi:

1 §. Luonnollisen henkilön tai jakamattoman kuolinpesän veronalaisiksi tuloksi ei vuosilta 1970 ja 1971 toimitettavissa valtion- ja kunnallisverotuksissa katsota korkoa talletuksesta, joka on tehty kotimaiseen rahalaitokseen tai osuuskunnan säästökassaan sellaiselle tilille, jota pankkitoiminnassa yleisesti käytetään yleisön talletusten vastaanottamiseen, tai talletusehdoiltaan siihen verrattavalle tilille osuuskuntalain 18 a §:ssä tarkoitettuun lainausliikettä harjoittavaan osuuskuntaan. Tällaista talletusta ei mainituilta vuosilta toimitettavissa valtionverotuksissa pidetä luonnollisen henkilön tai jakamattoman kuolinpesän veronalaisina varoina.

**79. ASETUS VÄESTÖKIRJA-ASETUKSEN 43 §:N
MUUTTAMISESTA.**

Annettu toukokuun 7 p:nä 1971.
(Suomen AsK 354/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1970:24)

Sisäasiainministerin esittelystä muutetaan 11 päivänä maaliskuuta 1970 annetun väestökirja-asetuksen (198/70) 43 § näin kuuluvaksi:

43 §. Henkikirjoittajan on kussakin kunnassa pidettävä henkikirjoituksen tarkistuskokous helmikuun 1 päivän ja huhtikuun 30 päivän välisenä aikana. Erityisistä syistä voidaan henkikirjoituksen tarkistuskokous pitää kunnan ulkopuolella ja myöhemminkin kuin edellä on säädetty. Tarkistuskokousta ei kuitenkaan tarvitse pitää niissä kaupungeissa, joissa paikallisten väestökirjojen pitäminen on kaupungin poliisilaitokseen yhdistetyn väestökirjaosaston tai -toimiston tehtävänä.

80. ASETUS KANSAKOULUASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu toukokuun 7 p:nä 1971.

(Suomen AsK 391/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1958:103 ja 1969:120)

Opetusministerin esittelystä muutetaan 23 päivänä helnäkuuta 1958 annetun kansakouluasetuksen (321/58) 107 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 28 päivänä maaliskuuta 1969 annetussa asetuksessa (219/69), näin kuuluvaksi:

107 a §. Keskkoulun taikka valtion keskkoulun oppimäärää vastaavan peruskoulun tai kokeiluperkoulun yläasteen päästökirjan saaneella oppilaalla on oikeus siinä tarkoituksessa kuin oppilaiden ottamisesta lukioon 6 päivänä lokakuuta 1961 annetussa asetuksessa (465/61) säädetään suorittaa tutkinto haluamissaan enintään kolmessa keskkoulun taikka peruskoulun tai kokeiluperkoulun yläasteen opetus-suunnitelmaan kuuluvassa lukuaineessa saman lukuvuoden aikana toimeenpantavissa ehtojen suoritustilaisuuksissa. Yhdeksi aineeksi katsotaan ne kahdella arvosanalla arvosteltavat aineet, jotka luokalta siirtämiseen nähden luetaan yhdeksi aineeksi.

-----

81. LAKI ASUNTOTUOTANTOLAIN 15 a §:N
SAATTAMISESTA UUELLEEN VOIMAAN.

Annettu toukokuun 14 p:nä 1971.
(Suomen AsK 379/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1966:31, 1968:14 ja
1970:26)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Täten saatetaan asuntotuotantolain (247/66) 15 a §, joka taloudellisen kehityksen turvaamisesta vuosina 1968-1969 annetulla, jäljempänä vakauttamislainsäädännön sanotulla lailla (207/68), on kumottu siltä osin, kuin siinä säädettiin rakennuskustannusindeksin muutosten huomioon ottamisesta osakkeiden lunastushintaa määrättäessä, uudelleen voimaan 1 päivästä heinäkuuta 1971 lukien sellaisenaan kuin se on ollut lain muuttamisesta 19 päivänä tammikuuta 1968 annetussa laissa (33/68). Sitä indeksin muutosta, joka on tapahtunut vakauttamislain tai taloudellisen kasvun turvaamisesta vuonna 1970 annetun lain (754/69) voimassaoloaikana, ei oteta lukuun osakkeen lunastushintaa korottavana perusteena.

**82. LAKI RAKENNUSLAIN 91 §:N 3 MOMENTIN
SAATTAMISESTA UUDELLEEN VOIMAAN.**

Annettu toukokuun 14 p:nä 1971.
(Suomen AsK 381/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1958:110 ja 1970:162)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Täten saatetaan taloudellisen kehityksen turvaamisesta vuosina 1968-1969 annetulla lailla (207/68), jota jäljempänä sanotaan vakauttamislaki, kumottu rakennuslain (370/58) 91 §:n 3 momentti uudelleen voimaan 1 päivästä heinäkuuta 1971 lukien, kuitenkin siten, että lainkohdassa tarkoitettuihin tavoin korotettua vuotuismaksua ei saa periä vuodelta 1971 eikä vuoden 1972 ensimmäiseltä neljännekseltä. Vuotuismaksun korotusta laskettaessa ei oteta lukuun sitä rakentamiskustannusten muutosta, joka on tapahtunut vakauttamislain tai taloudellisen kasvun turvaamisesta vuonna 1970 annetun lain (754/69) voimassaoloaikana.

**83. ASETUS KANSANELÄKKEESEEN SUORITETTAVASTA
TUKILISÄSTÄ JA ASUMISTUESTA ANNETUN ASETUKSEN
MUUTTAMISESTA.**

Annettu toukokuun 28 p:nä 1971.
(Suomen AsK 426/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1969:98)

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä muutetaan kansaneläkkeeseen suoritettavasta tukilisästä ja asumistuesta 10 päivänä lokakuuta 1969 annetun asetuksen (631/69) 1 §:n 1 momentin 1 kohta ja lisätään asetuksen 3 §:ään uusi 2 momentti sekä asetukseen uusi 8 a § seuraavasti:

1 §. Kansaneläkelaitoksen pliriasiamiehen tehtävänä on, sen lisäksi mitä 7 päivänä joulukuuta 1956 annetun kansaneläkeasetuksen (594/56) 36 §:ssä on säädetty:

1) ottaa vastaan kansaneläkkeeseen suoritettavaa tukilisää ja asumistukea sekä rintamasotilaseläkkeeseen suoritettavaa asumistukea koskevat hakemukset, valituskirjelmät ja ilmoitukset sekä avustaa hakijaa niiden laatimisessa;

-----

3 §. -----
Rintamasotilaseläkkeeseen suoritettavan asumistuen maksamisesta on kuitenkin lisäksi voimassa, mitä rintamasotilaseläkkeestä 28 päivänä toukokuuta 1971 annetun asetuksen (425/71) 5 §:n 1 momentissa on säädetty.

8 a §. Mitä kansaneläkeasetuksen 22 ja 23 §:ssä on säädetty, sovelletaan vastaavasti rintamasotilaseläkkeisiin suoritettavien asumistukien kustannuksiin.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1971.

84. ASETUS TIELIIKENNEASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu toukokuun 21 p:nä 1971.

(Suomen AsK 405/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1957:82, 1968:84 ja 1970:82)

Liikenneministerin esittelystä kumotaan 4 päivänä lokakuuta 1957 annetun tieliikenneasetuksen (331/57) 27 §:n 1 a momentti, sellaisena kuin se on 12 päivänä kesäkuuta 1968 annetussa asetuksessa (345/68), muutetaan 15 §:n 4 momentin a kohta, 17 §:n 4, 5, 6, 7 ja 11 momentti, näistä 6 momentti sellaisena kuin se on 15 päivänä heinäkuuta 1970 annetussa asetuksessa (518/70) ja 7 momentti sellaisena kuin se on osittain muutettuna mainitulla 12 päivänä kesäkuuta 1968 annetulla asetuksella, 18 §:n 3 momentin b kohta sellaisena kuin se on sanotussa 15 päivänä heinäkuuta 1970 annetussa asetuksessa, 22 §:n 1 momentti ja 27 §:n 2 ja 3 momentti, viimeksi mainittu sellaisena kuin se on mainitussa 12 päivänä kesäkuuta 1968 annetussa asetuksessa, sekä lisätään asetuksen 17 §:ään uusi 17 a ja 11 a momentti seuraavasti:

15 §. -----

4. Riittävän alhaista nopeutta on käytettävä:

a) vilkkaassa liikenteessä ja teiden risteyksissä, lähestyttäessä pysäkillä seisovaa raitiovaunua tai linja-autoa, lapsia, vanhuksia, rampoja sekä aistiviollisia, niin myös lähestyttäessä kotieläimiä ja silloin kun muiden tiellä kulkevien ottaminen huomioon muutoin edellyttää erityistä varovaisuutta;

-----

17 §. -----

4. Ajoneuvo ei saa kääntyä risteyksessä, ennen kuin se voi tapahtua estämättä kohtaavaa liikennettä, risteävän ajoradan poikki polkupyörällä, moottoripolkupyörällä tai invalidipyörällä ajavaa tai jalankulkijaa, joka ylittää risteävää ajorataa.

5. Raitiovaunulle on muun tiellä kulkevan 2 ja 4 momentin säännöksistä riippumatta annettava esteetön kulku.

6. Ajoneuvon, joka tulee yksityiseltä tieltä tai alueelta tai pihasta, pysäköintipaikalta tai pysäyttämiseen varatulta alueelta taikka näihin verrattavasta paikasta yleiselle tielle tai kadulle, on väistettävä sitä, joka kulkee yleisellä tiellä tai kadulla. Niin ikään on sen, joka aikoo

yleiseltä tieltä tai kadulta kääntyä tällaiseen paikkaan, väistettävä jo-
kaista muuta tiellä kulkevaa.

7. Missä liikennettä ohjataan kiinteätä valoa näyttävin liikenne-
opastimin, merkitsevät eri valot, jollei 27 §:ssä muuta säädetä, seu-
raavaa:

a) Punainen valo osoittaa, että ajoneuvo ei saa ohittaa opastinta
eikä pysäytysvilvaa. Milloin punaisen valon ohella näytetään keltaista
valoa, osoittaa tämä valon vaihtumisen vihreäksi olevan heti odotetta-
vissa.

b) Keltainen valo yksinään osoittaa, että ajoneuvo ei saa ohittaa
opastinta eikä pysäytysvilvaa. Jos ajoneuvo kuitenkin on ehtinyt niin
pitkälle, ettei sitä valon vaihtuessa vihreästä keltaiseksi voida vaaratta
pysäyttää, saa se ohittaa opastimen tai pysäytysvilvan.

c) Vihreä valo osoittaa, jollei liikennesäännöistä muuta johdu, että
ajoneuvo saa ohittaa opastimen ja pysäytysvilvan.

d) Vihreä nuoli osoittaa, että ajoneuvo saa ohittaa opastimen ja
pysäytysvilvan jatkaakseen nuolen osoittamaan suuntaan, vaikka muutoin
näytetäänkin punaista tai keltaista valoa.

7 a. Vilkkuva keltainen valo liikenneopastimessa osoittaa, että
kuljettajan on noudatettava erityistä varovaisuutta.

-----

11. Missä poliisimies tai liikenneopastin ohjaa liikennettä suoja-
tien kohdalla, tulee ajoneuvon, vaikka liikenne sen kulkusuunnassa muu-
toin olisikin sallittu, antaa jalankulkijalle, joka on aslanmukaisessa
järjestyksessä astunut suojatielle, tilaisuus ajoradan tai pyörätien ylitt-
ämiseen. Jos tällainen suojatie on risteyksessä, tulee ajoneuvon, joka
risteyksessä käännettyään joutuu ylittämään suojatien, käyttää alhaista
nopeutta ja väistää jalankulkijaa, joka on suojatiellä taikka, poliisi-
miehen tai liikennevalon sen salliessa, on astumassa suojatielle.
Milloin ajoneuvo lähestyy muuta suojatietä, tulee kuljettajan sovittaa
nopeus sellaiseksi, ettei ajoneuvo aiheuta vaaraa jalankulkijalle, joka
on suojatiellä tai on astumassa sille. Ajoneuvo on pysäytettävä, milloin
pysähtyminen on tarpeen, jotta jalankulkija voisi ylittää ajoradan tai
pyörätien.

11 a. Jos ajoneuvo liikennemääräysten tai liikenneolosuhteiden
vuoksi joudutaan pysäyttämään risteykseen tai sen välittömään lähelsyy-
teen, kuljettajan on huolehdittava siitä, ettei ajoneuvoa pysäytetä siten,
että se tarpeettomasti estää risteävän tien liikennettä. Milloin suojatietä
lähestyvä ajoneuvo joudutaan pysäyttämään, kuljettajan on huolehdittava
siltä, ettei ajoneuvoa pysäytetä suojatielle.

-----

18 §.

3. Ajoneuvoa ei saa pysäyttää eikä pysäköidä:

-----

b) risteykseen eikä ylittää metriä lähemmäksi risteävän ajoradan
lähintä ulkoreunaa tai sen ajateltua jatkoa ajoradalla;

-----

22 §. 1. Lukuun ottamatta 15 §:n 2 ja 4 momentin sekä 19 §:n 3 momentin säännöksiä koskevat edellä 2 ja 3 luvussa ajoneuvoista annetut säännökset, jolle toisin ole mainittu, myös raitiovaunuja, kuitenkin siten että raitiovaunussa tulee olla edessä kummallakin sivulla, sopivalla korkeudella riittävän tehokas ruskeankeltaista vilkkuvaa valoa antava laite suunnanmuutoksen osoittamiseksi sekä edessä yksi valkoista ja takana yksi punaista valoa antava, vaunun keskiviivalle sijoitettu valaistuslaite.

-----

27 §. -----

2. Erityisessä jalankulkijoille tarkoitetussa liikenneopastimessa merkitsevät eri valot seuraavaa:

a) Punainen valo osoittaa, että jalankulkiija ei saa astua ajoradalle tai pyörätielle.

b) Vihreä valo osoittaa, että jalankulkiija saa astua ajoradalle tai pyörätielle.

3. a) Jalankulkiijan on ajoradalle astuessaan noudatettava erityistä varovaisuutta. Hän ei saa siellä tarpeettomasti oleskelemalla estää tai häiritä liikennettä. Ajorata on ylitettävä suojatietä käyttäen, jos sellainen on läheisyydessä. Muulloin jalankulkiijan on ylitettävä ajorata kohtisuoraan ja ensisijaisesti risteyksen vierestä. Missä poliisimies tai liikenneopastin ohjaa liikennettä, jalankulkiija saa astua ajoradalle vain poliisimiehen antaessa jalankulkiijan kulkusuunnan liikenteelle vapaamerkin tai opastimen näyttäessä vihreää valoa. Jos jalankulkijoita varten on erityinen liikenneopastin, heidän on noudatettava sen osoittamaa valoa ennen muun opastimen valoa. Muutoin jalankulkiijan on suojatielle astuessaan noudatettava sitä varovaisuutta, jota suojatietä lähestyvän ajoneuvon etäisyys ja nopeus edellyttävät. Suojatien ulkopuolella jalankulkiija ei ajorataa ylittääkseen saa astua sille, ennen kuin hän on varmistautunut siltä, että tämä voi tapahtua vaaratta ja liikennettä häiritsemättä. Ajorata on ylitettävä tarpeettomasti vilkuttelemättä.

b) Tässä momentissa rinnastetaan pyörätie ajorataan.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1971, kuitenkin siten, että 17 §:n 6 momentti tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1971.

85. LIIKENNEMERKEISTÄ ANNETUN PÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN.

Liikenneministeriön päätös kesäkuun 4 p:ltä 1971.
(Suomen AsK 458/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1957:103)

Liikenneministeriö on muuttanut liikennemerkeistä 27 päivänä marraskuuta 1957 annetun kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön päätöksen (384/57) 6 §:n 2 momentin t kohdan ja 10 §:n 4 momentin seuraavasti:

6 §. -----
2. Kieltoa tai rajoitusta koskevat merkit ovat:

t) Pakollinen pysähtyminen. Merkki (kuva II A t a) osoittaa, että risteykseen saapuva ajoneuvo on sen lisäksi mitä etuajo-oikeutetulle tielle tulo muutoin edellyttää, aina pysäytettävä ennen risteystä. Tällä ja merkillä II A s voidaan etuajo-oikeus saattaa koskemaan erillisiä risteyskiäkin. Samoin voidaan tällä merkillä myös määrätä pysähdysvelvollisuus ennen rautatien tasoristeyksen ylittämistä. Merkki on sivullaan seisova tasasivuinen, 900 mm:n levyinen punainen kahdeksankulmio, jossa on kapea valkoinen reunus ja valkoinen, 300 mm:n korkeus kirjaimin tunnus STOP. Merkki on pimeän aikana valaistava tai varustettava heijastimella tai heijastavalla pinnalla. Merkki voidaan tiellä, jolla liikenne voi edetä vain hinaasti, samoin kuin milloin normaalikokoisen liikennemerkin käyttäminen paikallisten olosuhteiden vuoksi ei ole mahdollista, asettaa 600 mm:n läpimittaisena, jolloin tunnuksen kirjainten korkeus on 200 mm.

10 §. -----
4. Muun liikennemerkin yhteydessä käytettävän lisäkilven korkeus on 170 mm tai 250 mm sen mukaan, sijoitetaanko teksti yhdelle tai kahdelle riville ja pituus 400 mm, mikäli merkintä ei vaadi suurempaa pituutta. Lisäkilvellä ei saa kieltoa tai rajoitusta osoittavan liikennemerkin yhteydessä määrätä laajempaa kieltoa tai ankarampaa rajoitusta kuin itse liikennemerkillä. Ajoneuvon laatua koskevalla lisäkilvellä (kuvat IV f, g, h, i) ilmoitetaan, jollei sitä varten ole erityistä liikennemerkkiä, mitä ajoneuvoja kielto, rajoitus, määräys tai ohje koskee. Matkaa

osoittavalla kilvellä (kuva IV j) osoitetaan vaikutusalueen pituus merkistä lukien sekä kellonaikojä osoittavalla kilvellä voimassaoloaika. Merkin II A j yhteydessä voidaan minuuttimäärää osoittavalla lisäkivellä ilmaista sallittu pysäköinti-aika. Milloin etuajo-oikeutetun tien risteuksen etuvaroituserkkinä tällaiseen risteukseen tullessa käytetään liikennemerkkiä II A s tai etuajo-oikeuden päättymistä osoittavan liikennemerkin etumerkkinä samaa merkkiä III A b, varustetaan etumerkki välimatkaa varoituksen kohteeseen osoittavalla lisäkivellä. Milloin liikennemerkkiä II A s käytetään pakollisen pysähtymisen etuvaroituserkkinä, se on varustettava lisäkivellä, johon on merkitty tunnus STOP ja välimatkaa varoituksen kohteeseen osoittava luku metreissä (kuva IV j a).

Aikaisemmin asetettuja liikennemerkkejä II A t (Pakollinen pysähtymisen etuajo-oikeutetussa risteyksessä) saadaan edelleen käyttää enintään vuoden 1971 loppuun asti.

86. ASETUS KANSAKOULUASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 5 p:nä 1971.

(Suomen AsK 438/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1958:103 ja 1967:68)

Opetusministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä muutetaan 23 päivänä heinäkuuta 1958 annetun kansakouluasetuksen (321/58) 124 §:n 1 momentti, 125 §, sellaisena kuin se on 14 päivänä heinäkuuta 1967 annetussa asetuksessa (342/67), ja 128 §:n 1 momentti seuraavasti:

124 §. Varsinaisen kansakoulun opettajan virkaan vaaditaan 126 §:ssä säädetyn poikkeuksin kansakoulunopettajan tai peruskoulun luokanopettajan tutkinto.

-----

125 §. Kelpoisuusehtona kansakoululain 54 §:n 2 momentissa tarkoitettuun varsinaisen kansakoulun aineenopettajan virkaan, johon on yhdistetty velvollisuus opettaa muitakin aineita, on kansakoulunopettajan tutkinto ja siinä tai lukion päästötodistuksessa kiltitettävä arvosana (9-10) kussakin viran pääaineena opetettavassa aineessa tahi opettajan tutkinnon lisäksi filosofian kandidaatin tutkinnon vaatimusten mukainen arvosana näissä aineissa, sekä kummassakin tapauksessa kouluhallituksen määräämä lisäopiskelu. Tällaiseen virkaan on kelpoinen myös henkilö, joka on saanut peruskouluasetuksen 124 §:ssä tarkoitetun kelpoisuustodistuksen peruskoulun vastaavaan erikolstuneen luokanopettajan virkaan.

128 §. Apukoulun opettajan virkaan on kelpoinen kansakoulunopettajan tai peruskoulun luokanopettajan tutkinnon suorittanut, joka holdettuaan vähintään kahden lukuvuoden ajan varsinaisen kansakoulun opettajan tai peruskoulun luokanopettajan virkaa, on suorittanut sitä varten järjestetyn erityisopettajan tutkinnon.

**87. ASETUS AMMATTIOPPILAITOKSISTA ANNETUN
ASETUksen VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA.**

Annettu kesäkuun 5 p:nä 1971.

(Suomen AsK 439/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1959:6 ja 1968:120)

Opetusministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä muutetaan ammattioppilaitoksista 16 päivänä tammikuuta 1959 annetun asetuksen (3/59) 2 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 26 päivänä heinäkuuta 1968 annetussa asetuksessa (486/68), väliaikaisesti seuraavasti:

2 §. -----
Yleisen ammattikoulun lukuvuoden tulee sisältää 195 työpäivää.

Tämä asetus, joka tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1971, on voimassa heinäkuun loppuun 1972.

88. LAKI KANSAKOULULAIN VÄLIIKAIKSESTA MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 5 p:nä 1971.
(Suomen AsK 433/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1957:63)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 1 päivänä heinäkuuta 1957 annetun kansakoululain (247/57) 4 §:n 1 momentti väliaikaisesti seuraavasti:

4 §. Kansakoulun lukuvuodessa on satayhdeksänkymmentä työpäivää. Oppilaiden koulutyö aloitetaan 23 päivänä elokuuta ja päätetään 31 päivänä toukokuuta.

_____

Tämä laki on voimassa 1 päivästä elokuuta 1971 31 päivään heinäkuuta 1972.

89. MÄÄRÄYKSET KAUPUNGIN VÄHÄISTEN SAATAVIEN
PERIMÄTTÄ JA LASKUTTAMATTA JÄTTÄMISESTÄ.

Kaupunginvaltuuston vahvistamat kesäkuun 9 p:nä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1962:73)

1) Jos kaupungille tulevaa maksua, saatavaa tai veroa jää saamatta, ei perimistoimenpiteisiin ryhdytä seuraavissa tapauksissa:

a) Laskutettu määrä on pienempi kuin 5 mk.

b) Suorituksen tapahtuessa saatavaa tai korkoa jää tulematta vähemmän kuin 5 mk.

c) Laskuvirheen tai muun erehdyksen vuoksi on kaupungille peritty vähemmän tai kaupunki on maksanut enemmän kuin olisi pitänyt ja ero on pienempi kuin 5 mk.

2) Perimiseen voidaan kuitenkin ryhtyä, jos virheet asianomaisen kohdalta ovat lukuisia tai perimiseen muutoin on erityistä aihetta.

3) Kohdassa 1 mainitut viittä markkaa pienemmät maksut, saatavat ja verot, joita ei ole kaupungille maksettu, poistetaan tileistä.

4) Kahta markkaa pienemmät maksut ja saatavat voidaan jättää laskuttamatta.

90. HELSINGIN KAUPUNGINHALLITUKSEN JOHTOSÄÄNNÖN MUUTOS.

Kaupunginvaltuuston hyväksymä kesäkuun 9 p:nä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1970:149)

Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa 25.11.1970 hyväksymänsä Helsingin kaupunginhallituksen johtosäännön 3 §:n 1.7.1971 lukien seuraavasti:

3 §. Henkilöasioita ja sosiaalitoiminta johtavan apulaiskaupunginjohtajan (Hs) toimialaan kuuluvat asiat, jotka koskevat
henkilöasiainkeskusta,
holhouslautakuntaa,
huoltolautakuntaa,
kaupunginviskaalinvirastoa,
lastensuojelulautakuntaa,
lastentarhain lautakuntaa,
maistraattia,
oikeusapulautakuntaa,
palkkalautakuntaa,
raastuvanolkeutta,
rakennustarkastusvirastoa,
ulosottovirastoa ja
kasvatusneuvoloita.

Henkilöasioita ja sosiaalitoiminta johtavan apulaiskaupunginjohtajan tulee lisäksi huolehtia kaupungin palveluksessa olevan henkilökunnan yleisistä, palkkausta ja muita palvelusehtoja sekä henkilökuntakysymyksiä koskevista asioista riippumatta siitä, mitä lauta- tai johtokuntaa tai virastoa taikka laitosta asia koskee.

91. HELSINGIN KAUPUNGIN TERVEYDENHOITOLAUTA-
KUNNAN OHJESÄÄNNÖN MUUTOS.

Kaupunginvaltuuston vahvistama kesäkuun 9 p:nä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1958:37)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä muuttaa Uudenmaan lääninhallituksen 12.3.1958 vahvistaman Helsingin kaupungin terveydenhoitolautakunnan ohjesäännön 5 §:n 1.7.1971 lukien seuraavasti:

5 §. Kaupunginlääkäri ja terveydenhoitoviraston osastopäälliköt valmis-
televat ja esittelevät terveydenhoitolautakunnassa käsiteltävät asiat
seuraavasti:

- 1) kaupunginlääkäri virastoa kokonaisuudessaan koskevat sekä yleisluonteiset asiat,
- 2) asiamies viraston kanslia- ja talousosastolle kuuluvat asiat,
- 3) kaupunginhygieenikko viraston terveysolojen valvontaosastolle kuuluvat sekä desinfiointilaitosta ja sukupuolitautien poliklinikkaa koskevat asiat,
- 4) terveydenhuoltolääkäri viraston terveydenhuolto-osastolle kuuluvat asiat,
- 5) kouluyllilääkäri kouluterveydenhoito-osastolle kuuluvat sekä kouluhammashoitolaitosta koskevat asiat ja
- 6) elintarvikehygieenikko viraston elintarvikkelden valvontaosastolle kuuluvat sekä elintarvikelaboratoriota koskevat asiat.

Lautakunta voi myös antaa määrätyn asian valmistelun ja esittelemisen jonkun toisen alaisensa viranhaltijan tehtäväksi.

92. HELSINGIN KAUPUNGIN TERVEYDENHOITOVIRASTON JOHTOSÄÄNNÖN MUUTOS.

Kaupunginvaltuuston päätös kesäkuun 9 p:nä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1958:11)

Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa 15.1.1958 vahvistamansa Helsingin kaupungin terveydenhoitoviraston johtosäännön 32, 36 ja 55 § 1.7.1971 lukien seuraaviksi:

32 §. Terveydenhuolto-osaston tehtävänä on:

- 1) huolehtia äitiysneuvontatyöstä,
- 2) huolehtia lastenhoidon neuvontatyöstä,
- 3) huolehtia mielenterveytyöstä,
- 4) huolehtia terveydenhoitolautakunnan toimialaan kuuluvasta tuberkuloosityöstä,
- 5) huolehtia lastentarhoissa ja -seimissä suoritettavasta terveydenhoitotyöstä,
- 6) järjestää muuta kotien ja yksilön terveydenhuollon kehittämistä tarkoittavaa toimintaa,
- 7) huolehtia lääkärinhoidon järjestämisestä sairaalain ulkopuolella kaupungin varattomalle väestölle maksutta ja muulle väestölle kaupunginvaltuuston vahvistamasta maksusta,
- 8) huolehtia lääkärin määräysten mukaisen sairaanhoitaja-avun järjestämisestä sairaalain ulkopuolella,
- 9) huolehtia poliisilaitoksen henkilökunnan sekä laitoksen huostassa olevien henkilöiden lääkintöhuollosta,
- 10) hoitaa yhteistoiminnassa viraston muiden osastojen kanssa terveydenhoitolautakunnan alaisen terveystarkkailu-, sairaanhoitaja- ja kättilöhenkilökunnan tarvetta ja työnjakoa koskevien asioiden valmistelua,
- 11) valvoa, että kaupungilta avustusta nauttivat yhteiset ja yksityiset osaston toimialaan kuuluvaa työtä suorittaessaan noudattavat avustusehtoja ja toiminnan yhtenäisyyttä silmällä pitäen annettuja ohjeita,
- 12) huolehtia osaston toimialaa koskevien ilmoitusten, selostusten ja vuosittain muiden kertomusten laatimisesta ja antamisesta lautakunnalle sen toimesta tarvittaessa edelleen toimitettaviksi sekä
- 13) huolehtia niistä muista tehtävistä, jotka lautakunta tai kaupunginlääkäri antavat osaston suoritettaviksi.

Yllä 1-6 kohdassa mainituista tehtävistä huolehtii lähinnä osaston

neuvolatoimisto, 7 ja 8 kohdassa mainitusta tehtävistä osaston kotisairaanholtotoimisto ja 9 kohdassa mainitusta tehtävästä osaston poliisilääkäriin toimisto.

36 §. Neuvolaylilääkäriin tehtävänä on:

1) suunnitella, ohjata ja valvoa terveydenhoito-osaston neuvolatoimiston päällikkönä äitiys- ja lastenneuvolain sekä kotien ja yksilön terveydenhuollon kehittämistä tarkoittavien muiden työmuotojen toimintaa,

2) tehdä terveydenhuoltolääkärille esityksiä neuvoloissa tapahtuvien vastaanottojen lukumäärästä ja neuvolapöytäkirjojen rajoista silmällä pitäen, että toiminta jatkuvasti on todellista tarvetta vastaava,

3) tehdä kaupunginvaltuuston hyväksymien ohjeiden mukaan sopimuksia lääkäreiden kanssa neuvolavastaanottojen pitämisestä,

4) järjestää yhdessä terveydenhoitolausun määräämien asiantuntijalääkärien kanssa neuvoloissa tapahtuvan toiminnan yhdenmukaisuuden kannalta tarpeelliset neuvottelu- ja valistustilaisuudet, yleisohjeet ja muut toimenpiteet,

5) valvoa, että kaupungilta avustusta nauttivat yhteisöt ja yksityiset neuvolatyössään noudattavat avustusehtoja ja työn yhtenäisyyden vuoksi annettuja ohjeita,

6) olla terveydenhoitolausun määräämänä aikana virastossa yleisön tavattavissa ja

7) suorittaa terveydenhuoltolääkäriin määräämät, neuvolain ylilääkäriin toimialaan kuuluvat muut tehtävät.

55 §. Kouluterveydenhoito-osaston tehtävänä on huolehtia kaupungin kouluissa suoritettavasta terveydenhoitotyöstä sekä johtaa ja valvoa kouluhammashoitotoiminnan toimintaa.

93. LAKI NUORISTA RIKOKSENTEKIJÖISTÄ ANNETUN
LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 18 p:nä 1971.
(Suomen AsK 489/71)
(Vrt. kunn. as. -kok. 1942:174)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään nuorista rikoksentekijöistä 31 päivänä toukokuuta 1940 annettuun lakiin (262/40) näin kuuluva uusi 15 a §:

15 a §. Nuoren rikoksentekijän, jonka vankilaoikeus on määrännyt suorittamaan rangaistuksensa tavallisena kuritushuone- tai vankeusrangaistuksena, on ilman vankilaoikeuden eri määräystä suoritettava myöhemminkin täytäntöön pantavaksi tullut 14 §:ssä tarkoitettu rangaistus yleisessä vankilassa. Asia on kuitenkin käsiteltävä vankilaoikeudessa, jos vankilan johtaja erityisistä syistä tekee siitä esityksen tai jos vankilaoikeus erikseen niin määrää.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1971.

94. LAKI KANSANEDUSTAJAIN VAALEISTA ANNETUN
LAIN 107 §:N MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 18 p:nä 1971.

(Suomen AsK 490/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1969:82 ja 1970:23)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan kansanedustajain
vaaleista 13 päivänä kesäkuuta 1969 annetun lain 107 §:n 3 momentti,
sellaisena kuin se on 11 päivänä maaliskuuta 1970 annetussa laissa
(194/70), näin kuuluvaksi:

107 §. -----

Vuonna 1971 on edellä 13 §:ssä mainitut pohjaluettelot hakemis-
toiseen toimitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle viimeistään syys-
kuun 30 päivänä.

-----

95. LAKI KANSANELÄKELAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 18 p:nä 1971.

(Suomen AsK 499/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1956:88, 1960:99, 1961:46, 1963:84, 1965:146, 1969:12 ja 112)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/56) 6 §:n 1 momentin 4 kohta, 20 §, 21 §:n 1 momentti, 33 §:n 1 momentti ja 35 §:n 3 momentti, näistä 6 §:n 1 momentin 4 kohta sellaisena kuin se on 4 päivänä marraskuuta 1960 annetussa laissa (466/60), 20 § sellaisena kuin se on 17 päivänä tammikuuta 1969 annetussa laissa (39/69), 21 §:n 1 momentti sellaisena kuin se on 28 päivänä kesäkuuta 1963 annetussa laissa (349/63) ja 33 §:n 1 momentti sellaisena kuin se on 30 päivänä joulukuuta 1965 annetussa laissa (705/65), sekä lisätään lakiin uusi 22 c ja 31 a § ja lain 30 §:ään, johon 4 päivänä heinäkuuta 1969 annetulla lailla (448/69) on lisätty uusi 3 momentti, uusi 4 momentti, 35 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 19 päivänä toukokuuta 1961 annetulla lailla (250/61), uusi 4 momentti, jolloin entinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, ja 39 §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

6 §. Vakuutusmaksua ei määrätä vakuutetulle:

-----
 4) joka tulovuoden tai sen osan aikana on saanut vanhuudentukea tai työttömyyseläkettä; tai
 -----

20 §. Kansaneläkkeenä maksetaan:

- 1) vanhuuseläkettä 65 vuotta täyttäneelle vakuutetulle;
- 2) työkyvyttömyyseläkettä työkyvyttömälle vakuutetulle, joka on 65 vuotta nuorempi, 22 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa;
- 3) työttömyyseläkettä 22 c §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa 60, mutta ei vielä 65 vuotta täyttäneelle pitkäaikaisesti työttömälle vakuutetulle, joka ei saa työkyvyttömyyseläkettä; tai
- 4) vanhuudentukea 60, mutta ei vielä 65 vuotta täyttäneelle naispuoliselle vakuutetulle, joka ei ole naimisissa, eikä saa työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä ja jolla ei ole oikeutta perhe-eläkelain (38/69) mukaiseen perhe-eläkkeeseen.

21 §. Vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeeseen kuuluu eläkkeen perusosa ja, sikäli kuin jäljempänä säädetään, eläkkeen tukiosa. Vanhuudentuen myöntämisen ehtona on, että vakuutetulla on oikeus tuki-osaan.

-----

22 c §. Pitkäaikaisesti työttömänä pidetään tätä lakia sovellettaessa henkilöä, joka työvoimaviranomaisen antamalla todistuksella osoittaa, että hän on 52 viimeksi kuluneen viikon aikana saanut valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain (125/34, 328/60) mukaista päivävastustusta tai työttömyyskorvauksesta annetun lain (645/67) mukaista työttömyyskorvausta yhteensä vähintään 200 päivältä ja että hänelle ei voida osoittaa sellaista työtä, jonka vastaanottamisesta hän ei voi kieltäytyä menettämättä oikeuttaan työttömyyskorvaukseen.

Työttömyyseläke myönnetään toistaiseksi.

30 §. -----
Mitä 2 momentin kohdissa 3 ja 10 on sanottu vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeistä, sovelletaan vastaavasti myös työttömyyseläkkeeseen.

31 a §. Työttömyyseläke lakkaa ilman eri päätöstä kuuden kuukauden tai asetuksella säädetyn pitemmän ajan kuluttua työvoimaviranomaisen todistuksen antamisesta lukien, jollei eläkelaitokselle sitä ennen ole toimitettu työvoimaviranomaisen antamaa todistusta siitä, ettei eläkkeensaajalle voida osoittaa 22 c §:ssä tarkoitettua työtä.

Eläkelaitos voi kuuden kuukauden kuluessa siltä ajankohdasta lukiin, josta eläke on lakannut, määrätä työttömyyden jatkuessa eläkkeen maksamisen jälleen aloitettavaksi hyväksymänsä selvityksen perusteella ilman 35 §:ssä säädettyssä järjestyksessä tehtyä hakemusta. Eläke voidaan tällöin määrätä takautuvasti maksettavaksi siltä ajalta, jona eläke on ollut lakkautettuna, tahi sen osalta.

33 §. Jos vakuutettu, joka ei saa vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä, kuolee, suoritetaan hänen puolisolleen hautausavustus. Jos vakuutetulta ei jäänyt puolisoa tai jos vakuutettu ja hänen puolisonsa asumuseron tai muutoin välisen rikkoutumisen tahi muun sellaisen syyn vuoksi asuivat erillään, suoritetaan hautausavustus kuolinpesälle. Hautausavustuksen määrä on 372 markkaa.

-----

35 §. -----
Työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeen sekä vanhuudentuen saajalle aletaan hakemuksetta maksaa vanhuuseläkettä sen kuukauden alusta, joka seuraa lähinnä hänen täytettyään 65 vuotta.

Jos työttömyyseläkkeen saaja tulee oikeutetuksi työkyvyttömyyseläkkeeseen, muutetaan eläke työkyvyttömyyseläkkeeksi. Mikäli samalta ajalta, jolta vakuutetulle myöhemmin myönnetään työkyvyttömyyseläke, on

maksettu työttömyyseläkettä, pidetään viimeksi mainittua työkyvyttömyyseläkkeen osasuorituksena.

-----

39 §. -----
 Poiketen siitä, mitä 1 momentissa on säädetty, työttömyyseläke myönnetään 22 c §:n 1 momentissa mainitun todistuksen antamista seuraavan kolmannen kuukauden alusta lukien edellyttäen, että eläkettä on sitä ennen haettu.

 Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1971.

Laskettaessa 22 c §:ssä tarkoitettuja 200 päivää otetaan huomioon työttömyysavustukset ja työttömyyskorvaukset myös ajalta ennen tämän lain voimaantuloa.

Tämän lain 33 §:ssä säädettyä markkamäärää pidetään virallisen elinkustannusindeksin pistelukua 116 vastaavana.

96. LAKI TYÖNTEKIJÄIN ELÄKELAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 18 p:nä 1971.

(Suomen AsK 500/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1961:80, 1965:148, 1966:44 ja 156, 1968:182 sekä 1969:95)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/61) 1 §:n 1 momentti, 4 §:n 1 momentti, 6 §:n 3 momentti, 7 §:n 2 momentti, 7 a §:n 1 momentti, 8 §:n 2 ja 6 momentti, 8 a §:n 2 momentti ja 12 §:n 1 momentin 2 kohta, näistä 1 §:n 1 momentti sellaisena kuin se on 30 päivänä joulukuuta 1965 annetussa laissa (707/65) ja lisäksi osittain muutettuna 20 päivänä toukokuuta 1966 annetulla lailla (299/66), 4 §:n 1 momentti, 7 §:n 2 momentti, 7 a §:n 1 momentti ja 12 §:n 1 momentin 2 kohta sellaisina kuin ne ovat 16 päivänä joulukuuta 1966 annetussa laissa (639/66), 6 §:n 3 momentti sellaisena kuin se on 20 päivänä joulukuuta 1968 annetussa laissa (690/68), 8 §:n 2 momentti sellaisena kuin se on sanotussa 20 päivänä toukokuuta 1966 annetussa laissa sekä 6 momentti sellaisena kuin se on 31 päivänä joulukuuta 1968 annetussa laissa (792/68), 8 a §:n 2 momentti sellaisena kuin se on 4 päivänä heinäkuuta 1969 annetussa laissa (469/69), sekä lisätään lakiin uusi 4 c ja 7 c § ja lain 19 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 30 päivänä joulukuuta 1965 annetussa laissa, uusi 2 momentti seuraavasti:

1 §. Työnantaja on velvollinen järjestämään ja kustantamaan tämän lain mukaiset vähimmäisehdot täyttävän eläketurvan jokaiselle työntekijälleen, jonka työsuhde on jatkunut yhdenjakoisesti vähintään kuukauden. Laki ei kuitenkaan koske työsuhdetta:

1) joka on alkanut työntekijän täytettyä 65 vuotta;

2) jossa työansio voidaan arvioida keskimäärin pienemmäksi kuin 180 markaksi kuukaudessa, kuitenkin siten, että työsuhde, jossa säännöllinen työaika on vähintään 20 tuntia viikossa, on työansion määrästä riippumatta tämän lain alainen;

3) jonka perusteella työntekijällä muun lain tai asetuksen nojalla on oikeus eläkkeeseen; tai

4) jonka perusteella työntekijällä on oikeus eläkkeeseen kunnan, kuntainliiton tai seurakunnan tahi uskonnollisen yhdyskunnan työntekijöitä koskevan sellaisen eläkesäännön mukaan, jonka työntekijälle

määrämä täysi eläke vastaa vähintään tässä laissa säädettyjen perusteiden mukaista eläketurvaa.

-----

4 §. Työntekijällä on oikeus vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeeseen sekä hänen omaisillaan oikeus perhe-eläkkeeseen tämän lain mukaisesti. Jos oikeus eläkkeeseen saamiseen perustuu kahteen tai useampaan työsuhteeseen, lasketaan kuhunkin työsuhteeseen perustuvat eläkkeet yhteen siten kuin jäljempänä säädetään.

-----

4 c §. Oikeus saada työttömyyseläkettä on 60 vuotta täyttäneellä työntekijällä, joka työvoimaviranomaisen antamalla todistuksella osoittaa, että hän on 52 viimeksi kuluneen viikon aikana saanut valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain (125/34, 328/60) mukaista päivävastustusta tai työttömyyskorvauksesta annetun lain (645/67) mukaista työttömyyskorvausta yhteensä vähintään 200 päivältä ja että hänelle ei voida osoittaa sellaista työtä, jonka vastaanottamisesta hän ei voi kieltäytyä menettämättä oikeuttaan työttömyyskorvaukseen. Työttömyyseläkkeestä on jäljempänä mainituin poikkeuksin soveltuvin osin muutoin voimassa, mitä työkyvyttömyyseläkkeestä on säädetty.

Eläkettä suoritetaan sen kalenterikuukauden alusta lukien, joka ensiksi alkaa sen jälkeen, kun kaksi kuukautta on kulunut 1 momentissa tarkoitetun todistuksen antamisesta. Eläkettä ei kuitenkaan ilman pätevää syytä suoriteta takautuvasti kuutta kuukautta pitemmältä ajalta ennen sen hakemista seuraavaa kuukautta.

Työttömyyseläke on yhtä suuri kuin se tämän lain mukainen työkyvyttömyyseläke, jonka saamiseen työntekijällä olisi oikeus, jos hän työttömäksi joutuessaan olisi tullut työkyvyttömäksi. Eläkettä määritettäessä työntekijän katsotaan joutuneen työttömäksi sinä päivänä, jolta hänelle on ensimmäisen kerran suoritettu 1 momentissa tarkoitettuna aikana päivävastustusta tai työttömyyskorvausta.

Työttömyyseläke myönnetään tolstaiseksi. Eläke lakkaa ilman eri päätöstä kuuden kuukauden tai asetuksella säädetyn pitemmän ajan kuluttua työvoimaviranomaisen todistuksen antamisesta lukien, jollei eläkelaitokselle sitä ennen ole toimitettu työvoimaviranomaisen antamaa uutta todistusta siitä, ettei eläkkeensaajalle voida osoittaa 1 momentissa tarkoitettua työtä. Jos eläkkeen lakkaamisen jälkeen työttömyys jatkuu tai alkaa uudelleen, eläkettä ryhdytään maksamaan samojen perusteiden mukaan kuin aikaisempaakin eläkettä, mikäli eläkkeen lakkaamisesta ei ole kulunut kahta vuotta pitempää aikaa. Tällöin 1 momenttia sovellettaessa eläkkeelläolon aika rinnastetaan korvauspäiviin. Jos todistuksesta käy ilmi, ettei hakijalle ole väliaikana maksettu työttömyysavustusta tai -korvausta, eläkettä suoritetaan todistuksen antamista seuraavan kuukauden alusta.

Jos työntekijä tulee työttömyyseläkettä saadessaan 4 §:n 3 momentissa edellytetyllä tavalla pitkäaikaisesti työkyvyttömäksi, eläke muutetaan hakemuksesta saman suuruiseksi työkyvyttömyyseläkkeeksi.

6 §.

Jos työkyvyttömyys on alkanut ennen kuin työsuhteen päättymistä on kulunut 360 sellaista päivää, joilta työntekijä ei ole saanut valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain mukaista päiväavustusta, luetaan tämän työsuhteen perusteella myönnettävää työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä eläkkeeseen oikeuttavaksi myös työkyvyttömyyden alkamisen ja eläkelän täyttämisen välinen aika. Jollei työsuhde ole jatkunut neljää kuukautta, luetaan sen perusteella eläkkeeseen oikeuttavaksi eläkelän saavuttamiseen jäljellä oleva aika vain sikäli kuin työntekijällä ei ole ennen tätä työsuhdetta alkaneen työ- tai virkasuhteen taikka yritysajotoiminnan perusteella oikeutta lain tai julkisen eläkesäännön mukaiseen sellaiseen eläketurvaan, jonka mukaan maksettavaa työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä sanottu aika tai sitä vastaava ansio jo otetaan huomioon.

7 §.

Jos työntekijän tai edunsaajan ilmoituksen johdosta tulee selvityksi, että eläkkeen perusteena oleva palkka työntekijän tai edunjäntäjän viimeisessä tämän lain alaisessa työsuhteessa on poikkeuksellisesta syystä ollut alhaisempi kuin hänen 9 §:n mukaisesti tarkistettu palkkansa samassa työsuhteessa ennen tällaisen syyn ilmaantumista niin pitkänä aikana, että suurempaa palkkaa voitisiin pitää vakilintuneena, ja jos tällä seikalla on olennainen vaikutus eläketurvaan, pidetään eläkkeen perusteena olevana palkkana sitä keskimääräistä työansiota, joka hänellä olisi ollut, jollei mainittua syytä olisi esiintynyt. Sama on laki myös muuten tämän lain alaisten työsuhteiden osalta, mikäli ne ovat päättäneet eläketapahtumaa lähinnä edeltäneiden 360 sellaisen päivän aikana, joilta työntekijä tai edunjäntäjä ei ole saanut valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain mukaista päiväavustusta. Jos tulee selvityksi, että eläkkeen perusteena oleva palkka poikkeuksellisesta syystä on vastavalla tavalla korkeampi kuin edellä mainittu vakilintunut työansio, voidaan eläkkeen perusteena olevaa palkkaa samalla tavoin alentaa.

7 a §. Perhe-eläke on, jos edunsaajia on vähintään kolme, yhtä suuri kuin se tämän lain vähimmäisehtojen mukainen vanhuus- tai työkyvyttömyyseläke, jota edunjäntäjä kuollessaan sai tai, jollei hän silloin saanut eläkettä, jonka saamiseen hänellä olisi ollut oikeus, jos hän kuolinhetkellään olisi tullut työkyvyttömäksi. Eläkkeen määrää laskettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon 5 §:n 2 momentin eikä 7 c §:n mukaista korotusta edunjäntäjän eläkkeeseen eikä myöskään edunjäntäjän eläkkeestä mahdollisesti tehtävää 8 §:n mukaista vähennystä. Jos edunsaajia on kaksi, suoritetaan edellä mainitusta perhe-eläkkeestä kolme neljänneistä, ja jos edunsaajia on yksi, puolet.

7 c §. Jos vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeen saajalla talkka hänen puolisollaan on sellainen 4 §:n 5 momentissa tarkoitettu 18 vuotta nuorempi lapsi, jolla eläkkeensaajan jälkeen olisi oikeus perhe-eläkkeeseen, lisätään eläkkeeseen lapsikorotus.

Lapsikorotus on yhdeltä lapselta 20 prosenttia ja kahdelta tai useammalta lapselta 40 prosenttia eläkkeen määrästä.

Lapsikorotukseen oikeuttavien lasten lukumäärän muuttuessa suoritetaan siitä aiheutuva eläkkeen tarkistus muutosta seuraavan maksukauden alusta.

8 §. -----

Yhteensovitusraja lasketaan ottamalla yhteensovitusperusteesta, joka 3 momentissa säädetyn polkkeuksin on korkein peruseläkkeen perusteena oleva palkka, 60 prosenttia ja vähentämällä tästä määrä, joka on yhtä suuri kuin yksinäisen lapsettoman henkilön kansaneläkkeen perusosan ja täysimääräisen tuklosan yhteenlaskettu määrä kansaneläkelain 27 §:ssä tarkoitettussa kolmannessa kuntaryhmässä, jos eläkkeeseen sisältyy 7 c §:n mukainen lapsikorotus, lasketaan yhteensovitusraja ottamalla yhteensovitusperusteesta 66 prosenttia ja vähentämällä siitä kansaneläkkeen perusosa. Yhteensovitusrajaa laskettaessa otetaan kansaneläkettä vastaavana vähennyksenä kuitenkin huomioon enintään 30 prosenttia yhteensovitusperusteesta.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarvittaessa tarkemmat ohjeet siitä, mitä on pidettävä tämän lain mukaisena peruseläkkeenä ja sitä vastaavana perhe-eläkkeenä.

8 a §. -----

Jos vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeen saajalle myönnetään 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu eläke, elinkorko tai jatkuva korvaus, toimitetaan 8 §:n 1 momentin mukainen yhteensovitus uudelleen. Sama koskee 8 §:n 5 momentin mukaista yhteensovitusta, jos perhe-eläkkeen saajalle myönnetään mainitun momentin ensimmäisessä lauseessa tarkoitettu eläke tai jatkuva korvaus. Samoin toimitetaan 8 §:n 1 momentin mukainen yhteensovitus uudelleen, kun eläkettä tarkistetaan 7 c §:n mukaisesti. Niin ikään toimitetaan 8 §:n 5 momentin mukainen yhteensovitus uudelleen, kun edunsaajana oleva lapsi täyttää 16 vuotta tai muu edunsaaja kuin 16 vuotta täyttänyt lapsi lakkaa olemasta edunsaajana, jos eläkkeen määrä siten suurenee. Hakemuksesta toimitetaan 8 §:n mukainen yhteensovitus myös uudelleen, jos siihen vaikuttaneen muun eläkkeen, elinkoron tai jatkuvan korvauksen määrä on olennaisesti muuttunut.

12 §. Eläkelaitosten keskinäinen vastuu eläkelistä määräytyy ja eläkeläistä eläkelaitoksille aiheutuvat kulut jaetaan eläkelaitosten kesken, mikäli eläkelaitokset eivät ole toisin sopineet, seuraavasti:

-----
2) eläkkeestä, joka on myönnetty 6 §:n 3 momenttia soveltaen,

lukuunottamatta 4 c §:n nojalla myönnettyä eläkettä, sekä perhe-eläkkeestä, jonka perusteena on edunjättäjän 6 §:n 3 momenttia soveltaen laskettu työkyvyttömyyseläke, siltä osin kuin sitä on maksettu ajalta ennen sen kuukauden loppua, jona edunjäittäjä olisi saavuttanut eläkelään, näihin eläkkeisiin luettuna myös lyhytalkaisissa työsuhteissa olevien työntekijöiden eläkelain perusteella ehkä saatava eläkkeen osa, mutta ei 7 c §:n mukaista korotusta eikä eläkkeen alkamisen jälkeen 9 §:n perusteella annettuja korotuksia, vastaa yksin se eläkelaitos, jonka toimintapiiriin työntekijä tai edunjäittäjä kuulul sanotussa momentissa tarkoitettun työsuhteen perusteella;

-----

19 §.

Jos työnantajana on yhteisö tai yhtymä, jonka velvoittelusta osakas tai yhtiömies vastaa kuin omasta velastaan, voidaan tämän lain perusteella määrätty maksu sekä sille viivästyksen ajalta laskettu korko ulosottaa osakkaalta tai yhtiömieheltä niin kuin edellä 1 momentissa on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1971.

Jos työntekijä ei lain voimaantullessa ole täyttänyt 18 vuotta tai jos työsuhte kestää vähemmän kuin neljä kuukautta, ei tätä lakia sovellettaessa oteta huomioon aikaa ennen lain voimaantuloa.

Laskettaessa 4 c §:ssä tarkoitettuja 200 päivää otetaan huomioon työttömyysavustukset ja työttömyyskorvaukset myös ajalta ennen tämän lain voimaantuloa.

Hakemuksesta sovelletaan 7 c §:n säännöksiä myös eläkkeisiin, jotka perustuvat ennen tämän lain voimaantuloa sattuneisiin eläketapahumiin. Tästä johtuva eläkkeen korotus maksetaan lain voimaantulosta lukien, ei kuitenkaan takautuvasti vuotta pitemmältä ajalta ennen sen hakemista seuraavan kuukauden alkua.

Jos työnantaja ennen tämän lain voimaantuloa on järjestänyt työntekijöilleen eläketurvan, jossa eläkkeen määrä on suurempi kuin työntekijöiden eläkelain vähimmäisehtojen mukainen eläke, voidaan sen estämättä, mitä muualla laissa on säädetty, tätä koskevan vakuutuksen ehtoja tai eläkekassan tai eläkesäätiön sääntöjä muuttamalla suorittaa alkusempaan eläketurvaan tämän lain mukaisia eläkkeen korotuksia vastaava vähennys edellyttäen, ettei eläketurvan kokonaisuutena voida katsoa raha-arvoltaan alentuneen. Tällöin saa alkaisemmasta eläkejärjestelmästä vapautuvia varoja sosiaali- ja terveysministeriön antamien ohjeiden mukaisesti käyttää työntekijöiden eläkelaiissa tarkoitettun eläketurvan kustantamiseen. Ministeriö voi muutoinkin antaa tarkempia ohjeita tämän momentin soveltamisesta.

Tämän lain 1 §:ssä säädetty markkamäärä vastaa vuodelle 1966 vahvistettua palkkaindeksilukua.

97. LAKI LYHYTAIKAISISSA TYÖSUHTEISSA OLEVIEN
TYÖNTEKIJÄIN ELÄKELAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 18 p:nä 1971.

(Suomen AsK 501/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1962:64, 1963:134,
1966:157, 1968:183 ja 1969:111)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 9 päivänä helmi-kuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/62) 1 §:n 1 momentti, 4 §:n 2 momentti, 7 §:n 1 momentti ja 9 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta, näistä 1 §:n 1 momentti ja 7 §:n 1 momentti sellaisina kuin ne ovat 20 päivänä joulukuuta 1968 annetussa laissa (691/68), 4 §:n 2 momentti sellaisena kuin se on 22 päivänä marras-kuuta 1963 annetussa laissa (526/63) ja 9 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta sellaisina kuin ne ovat 16 päivänä joulukuuta 1966 annetussa laissa (640/66), sekä lisätään lain 4 §:ään uusi 5 momentti, 7 §:ään, johon 14 päivänä helinäkuuta 1969 annetulla lailla (470/69) on lisätty uusi 4 momentti, uusi 5 ja 6 momentti sekä 10 §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

1 §. Työntekijälle, joka työskentelee metsätyössä, uittotyössä, maati- ja puutarhatalouden eri töissä, maa-, vesi- ja talonrakennustyössä, maanparannustyössä, turveteollisuustyössä, satamatyössä tai kotimaanliikenteen aluksessa taikka, sikäli kuin asetuksella säädetään, muulla sellaisella alalla, jolle lyhytaikaiset työsuhteet ovat luonteenomaisia, on työnantajan kustannettava eläketurva vanhuuden ja työkyvyttömyyden varalta sekä tällaisen työntekijän omaisille perhe-eläketurva tämän lain mukaan. Mikäli tässä laissa ei toisin säädetä, on soveltuvin osin muutoin voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 3 §:n 2-4 momentissa, 4 §:n 1, 3, 5 ja 6 momentissa, 4 a - 4 c §:ssä, 7 a - 10 §:ssä, 12 §:ssä, 13 §:n 3 momentissa, 14 §:ssä, 16-18 §:ssä ja 19 a - 23 §:ssä on säädetty.

-----

4 §. -----
Oikeus saada työkyvyttömyyseläkettä on työntekijällä, joka sairauden, vian tai vamman takia on kykenemätön suorittamaan entistä työtään tai muuta työtä, mitä on pidettävä ikä, ammattitaito ja muut seikat huomioon ottaen hänelle sopivana ja kohtuullisen toimeentulon turvaavana, ja jonka työkyvyttömyyden, sen alkamisesta kulunut aika huomioon ottaen,

voidaan arvioida jatkuvan yhdenjaksoisesti vähintään vuoden ajan. Työkyvyttömyyseläkkeen saajan täyttäessä vanhuuseläkkeen saamiseen oikeuttavan iän muuttuu työkyvyttömyyseläke vanhuuseläkkeeksi.

 Työntekijällä, joka on täyttänyt 60 vuotta, on oikeus työttömyyseläkkeeseen sen mukaan kuin työntekijäin eläkelaiissa säädetään.

7 §. Jos työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeutettu työntekijä on työkyvyttömyyden pääasiallisena syynä olevan sairauden, vian tai vamman saamista lähinnä edeltäneen 540 sellaisen päivän aikana, joilta hän ei ole saanut valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain (125/34, 328/60) mukaista päiväavustusta, tässä laissa tarkoitettussa työssä ansainnut vähintään 800 markkaa, luetaan eläkkeeseen oikeuttavaksi myös se palkka, jonka hän työkyvyttömyyden alkamisesta lukien olisi ansainnut eläkeikään mennessä. Tämän palkan vuotulnen määrä edellytetään samaksi työntekijäin eläkelain 9 §:n mukaan korjatuksi markkamääräksi, josta työntekijän työsuhteen perusteella on keskimäärin suoritettu tämän lain mukainen vakuutusmaksu niinä kalenterivuosina, joina hän tässä laissa tarkoitettussa työssä on ansainnut vähintään 800 markkaa tai jollei hän minään kalenterivuotena ole ansainnut vähintään sanottua määrää, samaksi kuin mainittu rajamäärä. Ennen 23 vuoden iän täyttämistä ansaitut palkat otetaan kuitenkin huomioon vain, jos ne on ansaittu sinä kalenterivuotena, jona työkyvyttömyyden pääasiallisena syynä oleva sairaus, vika tai vamma on saatu, tai kolmena sitä välittömästi edeltäneenä kalenterivuotena. Laskettaessa edellä tarkoitettua markkamäärää, josta keskimäärin on suoritettu vakuutusmaksu, ei oteta huomioon eikaa, jolta työntekijä on ennen eläketapahtumaa välittömästi edeltäneen kalenterivuoden alkua työsuhteen katkettua saanut valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain mukaista päiväavustusta. Markkamäärän laskemisesta säädetään tarkemmin asetuksella.

 Jos 1 momentissa tarkoitettun rajamäärän ansaitseminen on estänyt työkyvyttömyyseläkkeen määräämisen työntekijäin eläkelain 6 §:n 3 momenttia soveltaen sanotun lain alaisen työsuhteen talkka maatalousyrittäjien tai yrittäjien eläkelain alaisen yrittäjätoiminnan perusteella, ja jos eläkkeen perusteena oleva palkka tai työtulo mainitussa työsuhteessa tai yrittäjätoiminnassa vuosituloksi muutettuna ylittää 1 momentissa tarkoitettun palkan vuotuisen määrän, korvataan tämä sanotulla vuosituloksi muutetulla palkalla tai työtulolla.

Työttömyyseläkkeen suuruutta määrättäessä 1 momentissa mainittu 540 päivän aika lasketaan työntekijäin eläkelain 4 c §:n 3 momentissa tarkoitettusta työttömyyden alkamispäivästä.

9 §. Tässä laissa säädetystä eläketurvasta vastaavat 2 §:ssä tarkoitettut eläkelaitokset, sikäli kuin ne eivät ole toisin sopineet, seuraavasti:

-----
 2) työkyvyttömyyseläkkeestä, joka on myönnetty 7 §:n 1 momenttia

soveltaen, sekä perhe-eläkkeestä, jonka perusteena on edunjättäjän 7 §:n 1 momenttia soveltaen laskettu työkyvyttömyyseläke, siltä osin kuin sitä on maksettu ajalta ennen sen kuukauden loppua, jona edunjättäjä olisi saavuttanut eläkelän, näihin eläkkeisiin luettuna myös työntekijäin eläkelain perusteella ehkä saatava eläkkeen osa, mutta ei sanotun lain 7 c §:n mukaista korotusta eikä 9 §:n perusteella eläkkeen alkamisen jälkeen annettuja korotuksia, vastaa yksin se eläkelaitos, jonka toimintapiiriin työntekijä tai edunjättäjä kuului saadessaan 7 §:n 1 momentissa tarkoitetun sairauden, vian tai vamman tai, jos hän ei silloin enää ollut tämän lain piiriin kuuluvassa työsuhteessa, se eläkelaitos, jonka piiriin hän viimeksi oli kuulunut;

3) muista työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeistä, lukuun ottamatta työntekijäin eläkelain 12 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti maksettavaa määrää, samoin kuin eläkkeen osista, jotka ylittävät 2 kohdassa mainitut määrät, työttömyyseläkkeestä sekä työntekijäin eläkelain perusteella maksettavista vastaavista vähimmäiseläketurvan mukaisista eläkkeistä ja eläkkeen osista ja eläketurvakeskuksen kustannuksista vastaavat eläkelaitokset yhdessä työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten kanssa, niin kuin on säädetty työntekijäin eläkelain 12 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa; sekä

10 §. -----
 Jos työnantaja on yhteisö tai yhtymä, jonka velvoitteista osakas tai yhtiömies vastaa kuin omasta velastaan, voidaan tämän lain perusteella määrätty maksu sekä sille viivästyksen ajalta laskettu korko ulosottaa osakkaalta tai yhtiömieleheltä niin kuin edellä 4 momentissa on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1971.

Eläkettä määrättäessä otetaan ennen 18 vuoden iän täyttämistä ansaitut palkat huomioon 1 päivästä tammikuuta 1971 lukien.

Hakemuksesta sovelletaan myös eläkkeisiin, jotka perustuvat ennen tämän lain voimaantuloa sattuneisiin eläketapahtumiin työntekijäin eläkelain 7 c §:n säännöksiä, jos niitä muutoinkin olisi maksettava lain voimaantulon jälkeiseltä ajalta. Tästä johtuva eläkkeen korotus maksetaan lain voimaantulosta lukien, ei kuitenkaan takautuvasti vuotta pitimmältä ajalta ennen sen hakemista seuraavan kuukauden alkua.

Laskettaessa työntekijäin eläkelain 4 c §:ssä tarkoitettuja 200 päivää otetaan huomioon työttömyysavustukset ja työttömyyskorvaukset myös ajalta ennen tämän lain voimaantuloa.

Tässä laissa säädettyt markkamäärät vastaavat vuodelle 1962 vahvistettua palkkaindexsilukua.

98. LAKI SAIRAUSVAKUUTUSLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 18 p:nä 1971.

(Suomen AsK 505/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1963:90 ja 1969:105)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/63) 15 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on 4 päivänä heinäkuuta 1969 annetussa laissa (464/69), sekä lisätään lakiin uusi 28 a § seuraavasti:

15 §.

Päiväraha suoritetaan enintään sen kalenterikuukauden loppuun, jonka aikana vakuutettu täyttää 65 vuotta taikka jota seuraavan kuukauden alusta lukien vakuutettu alkaa saada kansaneläkelain mukaista työttömyyseläkettä.

28 a §. Jos vakuutettu on saanut työkyvyttömyysajalta työttömyyskorvauksesta 22 päivänä joulukuuta 1967 annetun lain (645/67) mukaista työttömyyskorvausta tai valtakunnallisista työttömyyskassoista 23 päivänä maaliskuuta 1934 annetussa laissa (125/34, 328/60) tarkoitetun työttömyyskassan maksamaa työttömyysavustusta, suoritetaan samalta ajalta tuleva päiväraha maksetun korvauksen tai avustuksen määrään saakka asianomaiselle työvoimatoimikunnalle tai työttömyyskassalle. Näin suoritetusta päivärahan määrästä on vastaavasti voimassa, mitä 28 §:n 3 momentissa on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1971.

**99. LAKI KANSANELÄKKEESEEN SUORITETTAVASTA
TUKILISÄSTÄ JA ASUMISTUESTA ANNETUN LAIN
1 §:N MUUTTAMISESTA.**

Annettu kesäkuun 18 p:nä 1971.
(Suomen AsK 506/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1969:98)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan kansaneläkkeeseen suoritettavasta tukilisästä ja asumistuesta 4 päivänä heinäkuuta 1969 annetun lain (446/69) 1 §:n 1 momentti näin kuuluvaksi:

1 §. Kesäkuun 8 päivänä 1956 annetun kansaneläkelain (347/56) mukaisen vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeen sekä vanhuudentuen saajalle, jonka oman tai perheen elatuksen turvaamiseksi tai asumisesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi erityinen taloudellinen tuki on tarpeen, suoritetaan kansaneläkkeen lisänä tukilisää ja asumistukea sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1971.

100. LAKI PERHE-ELÄKELAIN 9 §:N MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 18 p:nä 1971.
 (Suomen AsK 507/71)
 (Vrt. kunn. as.-kok. 1969:11)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 17 päivänä tammikuuta 1969 annetun perhe-eläkelain (38/69) 9 §:n 5 ja 6 momentti näin kuuluviksi:

9 §. -----
 Leskellä, joka edunjättäjän kuollessa oli täyttänyt 65 vuotta tai joka saa kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä, ei ole oikeutta perhe-eläkkeeseen.
 Sen estämättä, mitä edellä 5 momentissa on säädetty, maksetaan työkyvyttömyyseläkettä tai työttömyyseläkettä saavalle leskelle, joka muutoin olisi perhe-eläkkeeseen oikeutettu, kuuden kuukauden ajalta edunjättäjän kuolemasta lukien perhe-eläkkeenä se määrä, jolla perhe-eläke olisi suurempi kuin työkyvyttömyyseläke tai työttömyyseläke.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1971.

101. LAKI KUNNALLISTEN VIRANHALTIJAIN JA TYÖNTEKIJÄIN
ELÄKELAIN 3 §:N MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 18 p:nä 1971.
(Suomen AsK 508/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1964:49 ja 1967:67)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 30 päivänä huhtikuuta 1964 annetun kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain 3 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 14 päivänä heinäkuuta 1967 annetussa laissa (327/67), näin kuuluvaksi:

3 §. -----
Peruseläketurvan, joka käsittää vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- ja perhe-eläketurvan, tulee määrältään vastata vähintään 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetussa työntekijäin eläkelain (395/61) säädettyjen perusteiden mukaista eläketurvaa. Se on järjestettävä siten, että jos virka- tai työsuhde päättyy ennen eläketapahtumaa, viranhaltija tai työntekijä taikka hänen edunsaajansa ei menetä oikeuttaan saada peruseläkettä tämän virka- tai työsuhteen perusteella myöhemmän eläketapahtuman johdosta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1971.

102. ASETUS TYÖNTEKIJÄIN ELÄKEASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 18 p:nä 1971.

(Suomen AsK 514/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1962:32, 1965:150, 1968:184 ja 1969:155)

Sosiaali- ja terveystieteiden esittelystä muutetaan 23 päivänä helmikuuta 1962 annetun työntekijäin eläkeasetuksen (183/62) 1, 2 ja 3 a §, 8 §:n 2 momentti, 11 §:n 1 momentti ja 12 §:n 1 ja 3 momentti, näistä 1 §, 8 §:n 2 momentti, 11 §:n 1 momentti ja 12 §:n 1 ja 3 momentti sellaisina kuin ne ovat 7 päivänä marraskuuta 1969 annetussa asetuksessa (669/69), 2 § sellaisena kuin se on 30 päivänä joulukuuta 1965 annetussa asetuksessa (709/65) ja 3 a § sellaisena kuin se on 20 päivänä joulukuuta 1968 annetussa asetuksessa (692/68), sekä lisätään 15 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

1 §. Työntekijäin eläkelain 1 §:n 1 momentin 2 kohtaa sovellettaessa arvioidaan työansion nousevan mainitussa lainkohdassa tarkoitettuun rajamäärään työsuhteen alusta alkaen, jos työntekijäin eläkelain 7 §:n 3 momentin mukainen työansio ensimmäiseltä kuukauden pituiselta ajalta on vähintään rajamäärän suuruinen, ja muutoin sen kalenterikuukauden alusta, jonka aikana työansio ensimmäisen kerran on noussut rajamäärään. Tämän jälkeen työansion katsotaan mainittua lainkohtaa sovellettaessa olevan vähintään sanotun rajamäärän suuruinen, kunnes työnantajan ilmoituksen johdosta tulee selvitettyksi, että työansio on ainakin viimeksi kuluneena kalenterikuukautena ennen ilmoituksen tekemistä ollut rajamäärää pienempi.

2 §. Toimintansa aloittaneen eläkesäätlön toimituspiiriin kuuluvien työntekijöiden lukumäärän katsotaan pysyvästi alittavan työntekijäin eläkelain säädetyn määrän, jos työntekijöiden lukumäärä ei ole kahden viimeksi kuluneen kalenterivuoden päättyessä ollut sanotussa laissa säädetyn suuruinen, ja mikäli ei voida pitää todennäköisenä, että mainittujen työntekijöiden lukumäärä lähinnä seuraavan neljän kuukauden aikana tulee nousemaan vähintään säädettyyn määrään.

3 a §. Valtakunnallisista työttömyyskassoista annetussa laissa (125/34, 328/60) tarkoitettujen työttömyyskassan on kunkin vuoden toukokuun loppuun

mennessä annettava eläketurvakeskukselle tämän määrämällä tavalla tiedot edelliseltä kalenterivuodelta työntekijöille työsuhteen katkettua maksetuista päiväavustuksista.

8 §. -----

Työntekijäin eläkelain mukaista vähimmäiseläketurvaa vastaavan vapaakirjan perusteella työntekijällä on oikeus saada vanhuuseläkettä täytettyään 65 vuotta, työkyvyttömyyseläkettä työntekijäin eläkelain 4 §:n 3 momentin mukaisesti sekä työttömyyseläkettä työntekijäin eläkelain 4 c §:n mukaisesti, ei kuitenkaan silloin, kun hän saa työntekijäin eläkelain 6 §:n 3 momenttia tai lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 7 §:n 1 momenttia soveltaen myönnettyä eläkettä. Jos työntekijä, jolle on muodostunut vapaakirja, solmii työntekijäin eläkelain tai lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain alaisen uuden työsuhteen taikka ryhtyy harjoittamaan maatalousyrittäjien eläkelain tai yrittäjien eläkelain alaista yrittäjätoimintaa ja saa sen johdosta, uudelleen vapaakirjaa saamatta, eläkkeen muussa lässä tai muiden ehtojen mukaisesti tahi jos hän saa eläkkeen hänelle myönnetyn vapaaehtoisen jatkovakuutuksen perusteella, muunnetaan vapaakirja näiden ehtojen mukaiseksi.

-----

11 §. Eläkehakemus on tehtävä lomakkeella, jonka kaavan vahvistaa eläketurvakeskus. Niin ikään eläketurvakeskus vahvistaa työttömyyseläkettä varten tarvittavan työvoimaviranomaisen todistuksen kaavan.

-----

12 §. Eläkehakemuksen ratkaisee se eläkelaitos, jossa työntekijälle on viimeksi työntekijäin eläkelain alaisen työsuhteen perusteella järjestetty mainitun lain mukaiset vähimmäisehdot täyttävä eläketurva tai, jos on kysymys hautausavustuksesta tai muusta sellaisesta edusta, jota ei edellytetä vähimmäisehdoissa, se eläkelaitos, jossa työntekijälle viimeksi on järjestetty sanotunlaisen edun käsittävä eläketurva. Jos kuitenkin työntekijälle hänen kuollessaan maksettiin työntekijäin eläkelain mukaista vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä muusta eläkelaitoksesta, ratkaisee tämä eläkelaitos hänen jälkeensä maksettavaa perhe-eläkettä koskevan hakemuksen. Siltä, missä tapauksessa eläkehakemuksen ratkaisee se eläkelaitos, jossa työntekijälle on järjestetty lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain, maatalousyrittäjien eläkelain tai yrittäjien eläkelain mukainen eläketurva, säädetään erikseen. Eläkelaitos ratkaisee hakemuksen myös siltä osin, kuin kysymyksessä on muussa eläkelaitoksessa järjestetty työntekijäin eläkelain, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain, maatalousyrittäjien eläkelain tai yrittäjien eläkelain mukainen eläketurva, sekä huolehti koko eläkkeen maksamisesta ja eläkkeeseen liittyvistä eläkelaitoksen muista tehtävistä. Muiden eläkelaitosten kustannettavan eläkeosuuden hyvittämisestä säädetään 16 §:ssä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu eläkelaitos voi, jos työntekijä on viimeisen kysymyksessä olevaan eläkkeeseen oikeuttavan, työntekijän eläkelain tai lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijän eläkelain alaisen työsuhteen taikka maatalousyrittäjien eläkelain tai yrittäjien eläkelain alaisen yrittäjätöimintänsä perusteella kuulunut toisen eläkelaitoksen piiriin, siirtää eläkehakemuksen ratkaisemisen sekä eläkkeeseen liittyvät eläkelaitoksen muut tehtävät viimeksi mainitulle eläkelaitokselle. Samalla tavoin eläkelaitos voi menetellä, jos työntekijä kuuluu toisen eläkelaitoksen piiriin sen työsuhteen tai yrittäjätöiminnan perusteella, johon sovelletaan työntekijän eläkelain 6 §:n 3 momenttia tai lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijän eläkelain 7 §:n 1 momenttia. Samoin edellytyksin eläkelaitos voi eläkehakemuksen ratkaistuaan siirtää eläkkeeseen liittyvät eläkelaitoksen myöhemmät tehtävät toiselle eläkelaitokselle.

-----

15 §. -----

Jollei eläkelaitokselle ole toimitettu työntekijän eläkelain 4 c §:n 4 momentissa tarkoitettua työvoimaviranomaisen todistusta työttömyyden jatkumisesta, työttömyyseläke lakkaa sen kuukauden päättyessä, jonka aikana sanotussa lainkohdassa tarkoitettu kuuden kuukauden määräaika kuluu umpeen.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1971.

103. ASETUS LYHYTAIKAISISSA TYÖSUHTEISSA OLEVIEN
TYÖNTEKIJÄIN ELÄKEASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 18 p:nä 1971.

(Suomen AsK 515/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1962:64, 1968:183 ja 1969:111)

Sosiaali- ja terveysministerin esittelystä kumotaan 23 päivänä helmikuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkeasetuksen (184/62) 17 § ja muutetaan 1 §:n 1 momentti, 6 §, 11 §:n 1 momentti ja 13 §, näistä 6 § sellaisena kuin se on osittain muutettuna 20 päivänä joulukuuta 1968 annetussa asetuksessa (693/68), 11 §:n 1 momentti sellaisena kuin se on 16 päivänä joulukuuta 1966 annetussa asetuksessa (642/66) ja 13 § sellaisena kuin se on 7 päivänä marraskuuta 1969 annetussa asetuksessa (670/69), sekä lisätään 18 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

1 §. Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) eläkeläillä lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkeläisiä;
  - 2) vakuutetulla sellaista työntekijää, joka on vakuutettava eläkelain mukaan; sekä
  - 3) vakuutusvuodella sellaista kalenterivuotta, jona vakuutettu on ansainnut eläkelain alaisissa työsuhteissa vähintään eläkelain 5 §:ssä säädetyn ja saman lain 12 §:n mukaan korjatun rajamäärän.
-

6 §. Määrättäessä eläkelain 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua vakuutetun palkan markkamäärää, josta keskimäärin on suoritettu vakuutusmaksu, jaetaan mainitussa momentissa tarkoitetuilta vakuutusvuosilta suoritettujen vakuutusmaksujen perusteena olevien, työntekijäin eläkelain 9 §:n mukaisesti korjattujen palkkojen yhteismäärä vastaavien vakuutusvuosien lukumäärällä. Vakuutusvuodesta, jona työkyvyttömyyden pääasiallisena syynä oleva sairaus, vika tai vamma on alkanut, otetaan kuitenkin huomioon vain se osa, joka oli kulunut ennen sanotun sairauden, vian tai vamman alkamista. Vastaavasti, mikäli eläkettä määrättäessä ei ole otettava huomioon ennen 23 vuoden iän täyttämistä ansaittua palkkaa, otetaan siitä vakuutusvuodesta, jona vakuutettu on täyttänyt 23 vuotta, huomioon vain se osa, jona vakuutettu oli täyttänyt sanotun iän. Vuosi 1962 otetaan huomioon enintään puolena vuotena.

Vakuutusvuosien lukumäärästä vähennetään luku 1/360 jokaiselta sellaiselta päivältä, jolta vakuutettu on 1 momentin mukaan huomioon otettavana aikana saanut eläkelain 7 §:n 1 momentin neljännessä lauseessa tarkoitettua päivävastusta.

11 §. Eläkehakemus on tehtävä lomakkeella, jonka kaavan vahvistaa eläketurvakeskus. Niin ikään eläketurvakeskus vahvistaa työttömyyseläkettä varten tarvittavan työvoimaviranomaisen todistuksen kaavan.

-----

13 §. Eläkehakemuksen ratkaisee sekä eläkkeen maksamisesta ja eläkkeeseen liittyvistä eläkelaitoksen muista tehtävistä huolehtii, jollei työntekijä ole eläkelain alaisen viimeisen työsuhteen päättyessä tai sen jälkeen ollut työntekijäin eläkelain alaisessa työsuhteessa taikka harjoittanut maatalousyrittäjien eläkelain tai yrittäjien eläkelain alaista yrittäjätoimintaa, se työeläkekassa, jonka piiriin hän on viimeksi kuullut. Jos kuitenkin työntekijälle hänen kuollessaan maksettiin jokin edellä sanotun lain mukaista vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä muusta eläkelaitoksesta, ratkaisee tämä eläkelaitos hänen jälkeensä maksettavaa perhe-eläkettä koskevan hakemuksen ja huolehtii edellä mainitusta muista tehtävistä. Muutoin noudatetaan, mitä työntekijäin eläkeasetuksen 12 §:ssä säädetään.

18 §. -----
 Jollei eläkelaitokselle ole toimitettu työntekijäin eläkelain 4 c §:n 4 momentissa tarkoitettua työvoimaviranomaisten todistusta työttömyyden jatkumisesta, työttömyyseläke lakkaa sen kuukauden päättyessä, jonka aikana sanotussa lainkohdassa tarkoitettu kuuden kuukauden määräaika kuluu umpeen.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1971.

104. LAKI VÄESTÖKIRJALAIN 33 §:N MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 18 p:nä 1971.
(Suomen AsK 535/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1969:28)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään 21 päivänä helmi-
kuuta 1969 annetun väestökirjalain (141/69) 33 §:ään uusi 3 moment-
ti seuraavasti:

33 §. -----

Vuonna 1971 on 5 §:n 4 momentissa henkikirjan päättämisestä
säädetty määräpäivä kesäkuun 30 päivä.

105. LAKI KUNNALLISESTA KODINHOITOAVUSTA
ANNETUN LAIN 15 §:N MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 18 p:nä 1971.
(Suomen AsK 536/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1966:37)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan kunnallisesta kodin-
hoitoavusta 6 päivänä toukokuuta 1966 annetun lain (270/66) 15 §
näin kuuluvaksi:

15 §. Kunnalle voidaan tulo- ja menoarvion rajoissa sosiaalhallituk-
sen vahvistamien perustelujen mukaan myöntää valtionapua kotiaavusta-
jista ja 12 §:n 2 momentissa tarkoitetun kotiaavustajatoiminnan tuke-
misesta aiheutuneisiin kustannuksiin.

Tätä lakia sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1971.

106. LAKI HUOLTOAPULAIN 55 §:N 4 MOMENTIN
KUMOAMISESTA.

Annettu kesäkuun 18 p:nä 1971.
(Suomen AsK 563/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1956:29)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Täten kumotaan 17 päivänä helmikuuta 1956 annetun huoltoapu-
lain (116/56) 55 §:n 4 momentti.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1971. Aika, minkä
työlaitokseen otettu henkilö on ollut pakkotyössä, luetaan tämän lain
voimaantultua siihen lapsen elatusavun turvaamisesta eräissä tapauk-
sissa annetun lain (432/65) 13 §:ssä tarkoitettuun määräaikaan, mikä
elatusvelvollinen enintään saadaan pitää työlaitoksessa.

107. LAKI IRTOLAISLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 18 p:nä 1971.

(Suomen AsK 562/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1936:13, 1944:66 ja 1956:75)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti kumotaan 17 päivänä tammi-kuuta 1936 annetun irtolaislain (57/36) 13-16 ja 18-22 §, näistä 21 § sellaisena kuin se on 19 päivänä toukokuuta 1944 annetussa laissa (338/44), poistetaan 2 luvun A ja B osastojen otsakkeet ja muutetaan 5, 6 ja 10 §, 11 §:n 3 momentti, 12 ja 17 §, 24 §:n 1 momentin 2 ja 4 kohta sekä 2 momentti, 25-27 ja 31 §, 32 §:n 1 momentti, 37 §:n 1 momentti ja 41 §:n 1 momentti, sellaisina kuin 27 § on 8 päivänä toukokuuta 1936 annetussa laissa (201/36) ja 41 §:n 1 momentti 4 päivänä toukokuuta 1956 annetussa laissa (260/56), sekä lisätään lain 11 §:ään uusi 4, 5 ja 6 momentti seuraavasti:

5 §. Jollei irtolaista ole irtolaisvalvonnan avulla saatu tai jos on ilmeistä, ettei häntä sen avulla saada palautetuksi säännölliseen elämäntapaan, taikka jos irtolainen, jonka hoitamisesta muulla tavoin ei ole varmuutta, on vaaraksi itselleen tai muiden henkilökohtaiselle turvallisuudelle taikka ilmeiseksi häiriöksi yleiselle järjestykselle tai siiveellisyydelle, voidaan hänet määrätä työlaitokseen.

6 §. Irtolaista, joka on sellaisen erityishoidon tarpeessa, jota työlaitoksessa ei voida antaa, ei ole määrättävä työlaitokseen, vaan hänestä on pidettävä huolta sen mukaan, kuin siltä on erikseen säädetty.

10 §. Irtolaista pidettäköön työlaitoksessa, kunnes perustellusti voidaan olettaa, että hän vapaaksi päästyään tulee viettämään säännöllistä elämää, enintään kuitenkin kuusi kuukautta. Irtolaista, joka on lähinnä edellisten viiden vuoden aikana ollut irtolaisuuden vuoksi työlaitoksessa tai pakkotyössä, pidettäköön laitoksessa enintään yksi vuosi.

Jos on todennäköistä, että työlaitokseen määrätty sieltä päästyään viettää säännöllistä elämää, voidaan hänet ehdollisesti päästää työlaitoksesta, ei kuitenkaan ennen kuin kuukausi on kulunut siitä, kun hänet otettiin työlaitokseen.

Kun irtolainen on ehdollisesti päästetty työlaitoksesta, on hän vapaaksi pääsemisestä lukien kuusi kuukautta irtolaisvalvonnan alaisena.

Hänet voidaan sinä aikana palauttaa takaisin työlaitokseen, jos hän olenaisesti rikkoo hänelle annettuja määräyksiä tai ohjeita. Tällöin häntä on pidettävä työlaitoksessa vähintään kuukausi, kuitenkin enintään se aika, joka 1 momentissa säädetystä pisimmistä määräajoista oli jäljellä, kun hänet sieltä ehdollisesti päästettiin.

Aika, jonka irtolainen on työlaitokseen toimittamista varten ollut vapautensa menettäneenä, luetaan tässä pykälässä tarkoitettujen määräaikojen vähennykseksi.

11 §. -----

Tulot irtolaisen työlaitoksessa suorittamasta työstä menevät laitokselle, mutta irtolainen saa työstään käytöksen ja työn tulosten tai työajan sekä ahkeruuden perusteella palkkiorahan sosiaal- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden mukaan.

Irtolainen, joka ei sairauden tai muun siihen rinnastettavan syyn vuoksi ole voinut olla työssä, saa ministeriön määräämän osan palkkiorahasta.

Palkkioraha ei ole verotettavaa tuloa eikä sitä saa ulosmitata.

Jos irtolainen on tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta aiheuttanut vahinkoa työlaitokselle, voi johtokunta käyttää vahingon korvaamiseen hänen palkkiorahansa.

12 §. Jos työlaitokseen otettu henkilö ei noudata laitoksen ohjesäännön määräyksiä tai muulla tavoin rikkoo laitoksen järjestystä, on laitoksen johtajalla oikeus, sen mukaan kuin laitoksen ohjesäännössä on määrätty, vähentää hänelle tulevia etuisuuksia tahi pitää häntä eristettynä valoisassa huoneessa enintään kolme vuorokautta. Tällaisena toimenpiteenä ei kuitenkaan saa käyttää ravinnon vähentämistä.

Milloin ankarampi toimenpide katsotaan tarpeelliseksi, voi laitoksen johtokunta määrätä rikkojan valoisaan eristyshuoneeseen enintään seitsemäksi vuorokaudeksi.

Edellä 1 ja 2 momentissa mainituista toimenpiteistä on pidettävä kirjaa.

Jos työlaitokseen otettu henkilö karkaa tai yrittää karata laitoksesta, on hänet palautettava takaisin laitokseen, ja on laitoksen johtajalla oikeus saada pyynnöstä poliisiviranomaiselta siihen tarpeellista virka-apua. Väkivallan käyttämisestä tällaisessa tapauksessa on vastaavasti voimassa, mitä siltä on rikoslaissa säädetty vanglitun henkilön osalta.

17 §. Kun irtolainen päästetään työlaitoksesta, hänelle on laitoksen toimesta hankittava matkalippu tai annettava rahaa sen hankkimiseen matkaa varten hänen kotipalkkakunnalleen tai sille palkkakunnalle, joka on määrätty hänen valvontapalkkakunnakseen.

24 §. Sosiaalilautakunnan asiana on:

-----
2) päättää irtolaisvalvontaan määräämisestä, valvonta-ajan

pitentämisestä tai valvonnan lakkauttamisesta ennen määräaikaa, paitsi 10 §:n 3 momentissa mainituissa tapauksissa;

-----
 4) tehdä lääninhallitukselle esitys työlaitokseen määräämisestä.

Sosiaalilautakunnalla on oikeus päätöksensä täytäntöönpanoa varten saada virka-apua poliisilta.

25 §. Myös poliisipiirin päälliköllä on oikeus tehdä esitys työlaitokseen määräämisestä.

26 §. Työlaitokseen määräämisestä päättää lääninhallitus.

Jos lääninhallitus hylkää esityksen työlaitokseen määräämisestä, on sen palautettava asia tarpeellisia toimenpiteitä varten sosiaalilautakunnalle.

27 §. Irtolaisen lopullisesta päästämisestä työlaitoksesta ennen 10 §:n 1 momentissa edellytettyjen pisimpien määräaikojen päättymistä, niin myös ehdollisesti päästetyn laitokseen palauttamisesta päättää sosiaalihal-
 litus. Esityksen laitoksesta päästämisestä tekee laitoksen johtokunta.

Irtolaisen ehdollisesta päästämisestä työlaitoksesta päättää laitok-
 sen johtokunta. Sosiaalihalitus voi kuitenkin johtokunnan kielteisen päätöksen estämättä määrätä irtolaisen päästettäväksi ehdollisesti lai-
 toksesta.

Esityksen laitokseen palauttamisesta tekee asianomainen sosiaali-
 lautakunta, mutta voi sen tehdä myös poliisipiirin päällikkö.

Sosiaalihalituksen tai työlaitoksen johtokunnan 1 tai 2 momentin
 nojalla tekemään päätökseen ei saa hakea muutosta.

31 §. Esitys työlaitokseen määräämisestä, sinne palauttamisesta tai
 sieltä päästämisestä on tehtävä kirjallisesti, ja on siinä tarpeellisine
 selvityksineen esitettävä ne syyt, joiden perusteella toimenpiteeseen
 olisi ryhdyttävä.

32 §. Jos lääninhallitukselle on tehty esitys irtolaisen määräämisestä
 työlaitokseen eikä irtolaista ole toimitettu lääninhallituksen kuulustel-
 tavaksi, on lääninhallituksen annettava esitys vllpymättä tiedoksi sille,
 jota asia koskee, ja, jos tämä on holhottavana, myös hänen holhoojal-
 leen, määräyksen, että näiden on esityksen johdosta määrääjässä tie-
 doksisaannista annettava kirjallinen selitys uhalla että, jos selitys lai-
 minlyödään, asia kuitenkin ratkaistaan.

-----
 37 §. Jos irtolaisena vangittu tai työlaitokseen otettu, joutuu kärsimään
 kuutta kuukautta pitempää vapausrangaistusta, raukeaa tämän lain mu-
 kalsten toimenpiteiden käsittely tai niiden täytäntöönpano. Sosiaalihal-
 litus voi muulloinkin määrätä, ettei vapausrangaistusta kärsimään joutu-
 nutta irtolaista vapautumisen jälkeen ole palautettava työlaitokseen.

-----

41 §. Kustannukset irtolaisena vangitun henkilön kuljetuksesta, hänen säilyttämisestään tutkimuksen aikana vankilassa talkka työlaitoksessa tai muussa kunnallisessa laitoksessa ja lääninhallituksen päättämän 30 §:n 1 momentissa tarkoitetun lääkärin lausunnon hankkimisesta sekä työlaitoksesta karanteenin irtolaisen palauttamisesta laitokseen samoin kuin 17 §:ssä tarkoitetulsta matkoista on suoritettava valtion varoista.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1971.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanoa varten tarpeellisiin toimenpiteisiin. Irtolaisuutta koskevassa, ennen tämän lain voimaantuloa vireille pannussa asiassa noudatetaan tätä lakia sen voimaantulosta lukien. Ennen tämän lain voimaantuloa annettu päätös, jolla irtolainen on määrätty työlaitokseen tai pakkotyöhön, pannaan täytäntöön niin kuin tämän lain mukainen työlaitospäätös. Alka, jonka irtolainen on ennen tämän lain voimaantuloa ollut työlaitoksessa tai pakkotyössä, luetaan tällöin tämän lain mukaiseksi laitoksessa pitämisen ajaksi.

Ennen tämän lain voimaantuloa pakkotyöhön määrätty irtolainen, joka lain voimaan tullessa on vankilassa pakkotyöhön määrätty, on, jollei häntä sitä ennen ole vapautettava, lain voimaantullessa siirrettävä työlaitokseen täytäntöönpanon jatkamista varten.

Tämän lain voimaantullessa vireillä olevat pakkotyöhön määräämistä koskevat asiat raukeavat.

108. LAKI ELINKEINOTULON VEROTTAMISESTA
ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 18 p:nä 1971.
(Suomen AsK 525/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1968:85)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan elinkeinotulon verottamisesta 24 päivänä kesäkuuta 1968 annetun lain (360/68) 8 §:n 8 kohta näin kuuluvaksi:

8 §. Edellä 7 §:ssä tarkoitettuja vähennyskelpoisia menoja ovat muun ohessa:

-----
8) liikkeen toimialaan sekä toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden kohtuulliset edustusmenot sen mukaan kuin verohallitus tarkemmin määrää,

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1971 toimitettavassa verotuksessa.

109. LAKI TYÖLLISYYSLAIN 6 §:N MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 18 p:nä 1971.

(Suomen AsK 510/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1963:80)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään 28 päivänä kesäkuuta 1963 annetun työllisyyslain (331/63) 6 §:ään uusi 2 momentti, jolloin entinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

6 §. -----

Edellä 1 momentin tarkoitettamana työkykyisenä työnhakijana pidetään myös henkilöä, joka on sairausvakuutustoimikunnalta hakenut sairauden, vian tai vamman perusteella sairausvakuutuslain (364/63) mukaista päivärahaa, mutta jolta oikeus korvaukseen on evätty sillä perusteella, että toimikunta ei ole katsonut hänen olevan työkyvyttömän.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1971.

110. ASETUS VÄESTÖNSUOJELUASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 18 p:nä 1971.

(Suomen AsK 560/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1959:62 ja 1963:63)

Sisäasiainministerin esittelystä muutetaan 22 päivänä toukokuuta 1959 annetun väestönsuojeluasetuksen (237/59) 7 §:n 2 ja 3 momentti, 11 §:n 1 ja 3 momentti sekä 12 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat 24 päivänä toukokuuta 1963 annetussa asetuksessa (261/63), näin kuuluviksi:

7 §. -----
 Väestönsuojelulain 9 §:n 1 momentissa tarkoitettu väestönsuoja on tehtävä niin suureksi, että sen varsinaisen suojatilan pinta-ala on vähintään 2 prosenttia rakennuksen yhteenlasketusta kerrosalasta. Varastotilojen osalta suojatilan pinta-alaan on oltava vähintään 1 prosentti kerrosalasta.

Väestönsuoja rakennusta varten, joka pääosiltaan sisältää teollisuus- tai muita tuotantotiloja, teknillisten laitteiden tiloja, varastotiloja tai muita edellä mainittuihin verrattavia tiloja, on siltä poiketen, mitä 2 momentissa on säädetty, tehtävä sen suuruiseksi, että henkilöt, joiden voidaan otaksua sodan aikana tai siihen verrattavissa oloissa rakennuksessa työskentelevän tai muutoin oleskelevän, sopivat suojaan. Jos tätä henkilömäärää ei muutoin voida arvioida, perusteena on käytettävä niiden henkilöiden lukumäärää, jotka rakennuksessa rauhan aikana työskentelevät tai muutoin oleskelevät. Jollei tätäkään henkilömäärää voida selvittää, on noudatettava, mitä 2 momentissa väestönsuojan suuruudesta on säädetty.

11 §. Väestönsuojat ovat kallijsuojia ja teräsbetonisia väestönsuojia. Teräsbetoniset väestönsuojat ovat A- ja S 1-luokan väestönsuojia.

 A- ja S 1-luokan väestönsuojina pidetään teräsbetonisia väestönsuojia, joiden rakenteet on mitoitettu yleisten kuormitusmääräysten mukaisen kuormitusten lisäksi vähintään 3 ja 0.5 ilmakehän ylipaineelle (3 ja 0.5 kp/cm²).
 -----

12 §. Väestönsuoja on rakennettava vähintään S 1-luokan väestönsuojaksi, jos se on tarkoitettu enintään 150 henkilöä varten. Väestönsuoja useampaa kuin 150 henkilöä varten on rakennettava vähintään A-luokan väestönsuojaksi. Useampaa kuin 800 henkilöä varten tarkoitetun väestönsuojan tulee olla kalliosuoja.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1971 kuitenkin niin että, milloin rakennuslupaa haetaan ennen 1 päivää heinäkuuta 1972, väestönsuojan rakentamisessa saadaan noudattaa tällä asetuksella muutettuja säännöksiä, sellaisina kuin ne ovat 24 päivänä toukokuuta 1963 annetussa asetuksessa (261/63).

111. LAKI SUKUPUOLITAUTILAIN 15 §:N KUMOAMISESTA.

Annettu kesäkuun 18 p:nä 1971.
(Suomen AsK 564/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1952:15)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Täten kumotaan 25 päivänä tammikuuta 1952 annetun sukupuolitautilain (52/52) 15 §.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1971.

112. KAUPUNGIN PERIMIEN JA HYVITTÄMIEN KORKOJEN MÄÄRÄÄMINEN.

Kaupunginhallituksen päätös kesäkuun 28 p:ltä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1966:180)

Kaupunginhallitus päätti määrätä jäljempänä luetellut korot perittäviksi 1.6.1971 lukien seuraavan suuruisina:

1) Antolainan korko, joka velkakirjan mukaan on oleva sama kuin liike- tai säästöpankkien talletuskorko tai Helsingin säästöpankkien korkein 6 kuukauden talletuksista maksama korko, samoin kuin antolainan korko, joka on määräsuhteessa edellä mainittuihin korkoihin, peritään 5,5 %:n määräisenä tai velkakirjojen mukaisissa suhteissa tähän korkoon. Koron korotus on kuitenkin korkeintaan 1 %.

2) Antolainan korko, joka velkakirjan mukaan on sama kuin säästöpankkien antolainauskorko tai Helsingin säästöpankkien ensimmäistä kiinnitystä vastaan myöntämän lainan korko, peritään 8,5 %:n määräisenä.

3) Antolainan korko, joka velkakirjan mukaan on sama kuin Helsingin kolmen suurimman säästöpankin asuintalolle myöntämien kiinnelainojen antolainauskorko, peritään 8,5 %:n määräisenä.

4) Kaupungin myöntämien asuntolainojen korko, joka velkakirjan mukaan korkeintaan 2,5 %:lla ylittää sen koron, jonka säästöpankit kuloloinkin maksavat 6 kk:n irtisanomisen varassa oleville talletuksille, peritään 8 %:n määräisenä.

5) Huoltokassan jäseniltä peritään tilapäisluotosta 8,5 %:n korko 16.7.1971 lukien.

6) Huoltokassan jäsenille 16.7.1971 lukien myönnettävistä asunnonhankkimislainoista peritään 8,5 %:n korko ja sitä ennen myönnettyistä asunnonhankkimislainoista samoin 8,5 %:n korko kuitenkin 1.10.1971 lukien (3 kk:n irtisanomisaika).

7) Kaupungin myöntämistä lainoista peritään viivästyskorkona aina 4 % varsinaista lainakorkoa korkeampaa korkoa, ei kuitenkaan alle 10 % eikä yli 12 % laskettuna viivästyserälle, paitsi niissä tapauksissa, joissa maksamiseen on pyydetty lykkäystä ennen eräpäivää ja joissa se on myönnetty, jolloin viivästyskorkona peritään aina 2 % varsinaista lainakorkoa korkeampaa korkoa, ei kuitenkaan alle 8,5 % eikä yli 12 % laskettuna viivästyserälle.

Samalla kaupunginhallitus päätti, että kaupunginkassaan sijoitetuille lahjoitusrahastojen sekä leski- ja orpoeläkekassan varoille hyvitetäisiin talletuskorkona 5 % ja huoltokassan jäsenten kaupunginkassassa oleville varoille talletuskorkona 5 % 16.7.1971 lukien.

113. S1-LUOKAN VÄESTÖNSUOJAT.

Sisäasiainministeriön päätös kesäkuun 29 p:ltä 1971.

(Suomen AsK 561/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1959:62 ja 1963:71)

Sisäasiainministeriö on 22 päivänä toukokuuta 1959 annetun väestönsuojeluasetuksen (237/59) 14 §:n, sellaisena kuin se on 24 päivänä toukokuuta 1963 annetussa asetuksessa (261/63), ja 31 §:n nojalla päättänyt:

1 luku.

Sijoittaminen.

1 §. Sijoittamisesta yleensä.

1. Väestönsuoja on sijoitettava suojautumisen kannalta tarkoituksenmukaiseen paikkaan.

2. Tontin, rakennuspaikan tai rakennusalueen rakentamista suunniteltaessa väestönsuojan paikka on valittava niin, että niillä henkilöillä, joita varten väestönsuoja on tarkoitettu, on nopea ja helppo pääsy suojaan ja että ulospääsy väestönsuojasta on mahdollisimman turvattu siinäkin tapauksessa, että olisi syntynyt rakennussortumia. Suojan sijoittamisessa on pyrittävä ottamaan huomioon myös rakennuksen ja ympäröivän maaperän antama lisäsuojaus.

2 §. Väestönsuojaan kuljettava matka.

Väestönsuojeluasetuksen (237/59) 7 ja 8 §:ssä tarkoitettuun väestönsuojaan kuljettava matka saa olla enintään 150 m. Milloin erityistä syytä on, rakennusluvan myöntävä viranomainen voi, väestönsuojelulautakunnan lausunnon hankittuaan, myöntää luvan siihen, että matka väestönsuojaan saa olla pitempikin, kuitenkin enintään 250 m, jos ne henkilöt, joita varten väestönsuoja on tarkoitettu, työpaikoiltaan tai kokoontumishuoneista tahi näihin verrattavista tiloista voivat nopeasti päästä lähemmään suojaan tai jos matkan pidennys koskee vain vähäistä osaa suojan henkilömäärästä.

3 §. Sijoittaminen maanpintaan ja pohjaveden pintaan nähden.

1. Väestönsuoja on pyrittävä sijoittamaan siten, että sen huone-tiloja ympäröivät seinät (y m p ä r y s s e i n ä) ovat kokonaan ympäröivän maanpinnan alapuolella. Ympärysseinän katsotaan olevan ympäröivän maanpinnan alapuolella, jos maanpinta ulottuu seinän vieressä väestönsuojan katon alapinnan tasoon ja sen kaltevuus alaspäin noin 4 m etäisyydelle saakka ei ole jyrkempi kuin 1:2.

2. Väestönsuoja on pyrittävä sijoittamaan kokonaan pohjaveden keskipinnan yläpuolelle. Jos väestönsuojan lattia kuitenkin sijoitetaan pohjaveden pinnan alapuolelle, suoja on varustettava suojan ulkopuolisesta voimansaannista riippumattomilla vedenpoistolaitteilla noudattaen, mitä niistä jäljempänä erikseen määrätään. Lattiaa ei kuitenkaan saa sijoittaa enempää kuin 100 cm pohjaveden keskipinnan alapuolelle. Jollei luotettavalla tavalla muuta osoiteta, pohjaveden keskipinnan korkeudeksi katsotaan painovoimaisen viemäröinnin tai salaojituksen korkeus suojan kohdalla.

3. Jos väestönsuojaa ei voida ilman huomattavia valkeuksia tai lisäkustannuksia sijoittaa siten, kuin 1 momentissa on määrätty, se saadaan sijoittaa tarpeen mukaan osaksi tai kokonaankin maanpinnan yläpuolelle.

4 §. Väestönsuojien etäisyys toisistaan.

1. Väestönsuojat on pyrittävä sijoittamaan vähintään 20 m tai, jos väestönsuojien vastakkaiset ympärysseinät ovat kokonaan maaperää vasten, vähintään 8 m etäisyydelle toisistaan.

2. Jos väestönsuojalla ei voida ilman huomattavia valkeuksia tai lisäkustannuksia sijoittaa siten, kuin 1 momentissa on sanottu, ne saadaan sijoittaa lähemmäksikin toisiaan. Tällöin samalla tontilla olevien suojien vastakkaiset ympärysseinät on vahvistettava noudattaen, mitä jäljempänä erikseen määrätään. Suojien välissä tulee kuitenkin olla vapaata tilaa vähintään 20 cm. Tarvittaessa välitila saadaan täyttää täyteaineella, jonka tiheys on enintään 350 kg/m³. Vahvistettuun ympärysseinään ei saa sijoittaa suojaovea tai tehdä muita aukkoja.

3. Väestönsuoja on pyrittävä sijoittamaan siten, että viereisille tontille tehtävät väestönsuojat voidaan sijoittaa 1 momentissa tarkoitettulla tavalla.

5 §. Sijoittaminen rakennuksessa.

1. Väestönsuojaa ei saa sijoittaa sellaisten tilojen välittömään läheisyyteen, joissa säilytettävät alneet tai laitteet saattavat olla vaaraksi väestönsuojassa oleskeleville tai saattavat vahingoittaa suoja. Väestönsuojan kulkutietä ei saa johtaa tässä mainittujen tilojen kautta.

2. Väestönsuoja on pyrittävä sijoittamaan niin, että sen katto, ympärysseinät ja lattia pysyvät mahdollisimman viileinä. Suoja ei saa rajoitua sellaiseen tilaan tai rakenteeseen, jonka lämpötila yleensä on asuin-

huoneiden lämpötilaa korkeampi. Jos tätä ei voida välttää, suojan rakenteet on tällaisen tilan tai rakenteen kohdalta lämpöeristettävä niin, etteivät ne lämpene merkittävästi.

6 §. Rakennussortuma.

Rakennussortumalla tarkoitetaan sitä tilaa, johon rakennuksen otaksutaan räjähdyspaineen vaikutuksesta pääasiassa sortuvan. Sortuman katsotaan ulottuvan maan pinnalla rakennuksen ulkoseinästä lukien etäisyydelle, joka vastaa yhtä kolmannesta rakennuksen korkeudesta tällä kohdalla. Sortumaa määritettäessä on otettava huomioon suojan läheisyydessä olevat ja, mikäli mahdollista, sen läheisyyteen rakennettavat rakennukset.

2 luku.

Väestönsuojan tilat.

7 §. Yleistä.

1. Väestönsuojaan kuuluvia tiloja ovat suojatila, sulkukammio ja käymälä. Väestönsuojaan voi kuulua muitakin tiloja. Varauloskäytävä on väestönsuojaan liittyvä tila.

2. Väestönsuojan suuruutta määritettäessä on suojatilan lattiapinta-alaan lisättävä sulkukammion ja käymälöiden sekä muiden väestönsuojaan kuuluvien tilojen vaatima lattiapinta-ala. Sulkukammion vaatiman lattiapinta-alan suuruudeksi otaksutaan 2,5 m².

8 §. Suojatila.

1. Suojatila on väestönsuojan varsinainen oleskelutila. Sen lattiapinta-alaan suuruudesta on säädetty väestönsuojeluasetuksen 7 §:n 2 ja 3 momentissa, 8 ja 9 §:ssä sekä 10 §:n 2 momentissa.

2. Suojatila voi muodostua yhdestä tai useasta suojahuoneesta. Yhdessä suojahuoneessa saa olla suojatilaa enintään 45 m².

9 §. Sulkukammio.

1. Sulkukammio kiinnityskehyksineen on tehtävä sisäasiainministeriön erikseen antamien määräysten mukaisesti. Kiinnityskehys on huolellisesti kiinnitettävä ympäröiviin rakenteisiin.

2. Sulkukammio asennetaan väestönsuojaan suojaoven kohdalle siten, että se estää vaarallisia aineita sisältävän ulkopuolisen ilman pääsyn väestönsuojaan suojaovea avattaessa. Sen paikka on osoitettava piirustuksissa.

3. Rauhan aikana sulkukammio on paikaltaan irrotettuna varastoitava väestönsuojaan.

4. Sulkukammion sijasta väestönsuojaan saadaan tehdä sulkuhuone noudattaen, mitä 58 §:n 2 momentissa määrätään.

10 §. Käymälä.

1. Väestönsuojassa on oltava vähintään yksi käymälä jokaista alkavaa 30 henkilöä kohti.

2. Käymälän leveyden tulee olla vähintään 70 cm ja syvyyden vähintään 80 cm tai, jos käymälään sijoitetaan kaatoallas, vastaavasti 120 ja 80 cm. Käymälät on ryhmitettävä ja sijoitettava siten, että ilman poisto niistä voidaan helposti järjestää.

3. Käymälöistä on ainakin puolet tehtävä kuivakäymälöiksi. Kuivakäymälän kaluste on tehtävä sisäasainministeriön erikseen antamien määräysten mukaisesti.

4. Jos käymälä on tarkoitettu kuivakäymäläksi, sitä ei tarvitse rakennustyön yhteydessä tehdä. Sen paikka on kuitenkin osoitettava piirustuksissa ja merkittävä suojahuoneen lattiaan. Kuivakäymälän kaluste on hankittava ja varastoitava suojaan.

11 §. Suojatilan korkeus.

Suojatilan korkeuden tulee olla vähintään 220 cm. Vain vähäiseltä osalta korkeus saa olla pienempi, kuitenkin vähintään 200 cm. Seinän vierellä korkeus saa olla pienempikin kuin 200 cm; suojatilan pinta-alaan ei kuitenkaan lueta 180 cm matalampaa tilaa.

3 luku.

Rakenteita koskevia määräyksiä.

12 §. Mitoitus.

1. Väestönsuojan teräsbetoniset rakenteet on tehtävä, mikäli tässä päätöksessä ei toisin määrätä, voimassa olevien betoni- ja teräsbetonirakenteita koskevien määräysten mukaan.

2. Rakenteita 13 §:n 1 ja 3 momentissa tarkoitettaville kuormituksille mitoitettaessa saadaan tuki- ja aukkoterästen suhdetta muuttaa siten, että rakenteen kokonaislujuus ei siitä muutu. Tukiterästen määrää ei kuitenkaan saa pienentää enempää kuin 30 %.

3. Rakenteita mitoitettaessa on käytettävä tavallisia kuormitus-tapauksia vastaavia sallittuja jännityksiä tai varmuuskertoimia.

4. Perustusta 13 §:n 1 momentissa tarkoitettavalle kuormitukselle mitoitettaessa saadaan sallitut pohjarasitukset kertoa luvulla 2. Vastavasti saadaan pöydille sallittavat kuormat kertoa luvulla 2.

13 §. Kuormitus.

1. Väestönsuojan katto ja ympäryseinät sekä lattiat niiltä osin, kuin se ei ole maaperää vasten, on mitoitettava vähintään $0,5 \text{ kp/cm}^2$ suuruiselle ulkopuoliselle ylipaineuormalle lisätynä rakenteiden kuormitusmääräysten mukaisilla pitkäaikaisilla kuormilla. Perustukseen otaksutaan edellä tarkoitettusta ylipaineuormasta siirtyvän puolet.

Jos maaperää vasten oleva lattia on pohjaveden keskipinnan alapuolella, se on mitoitettava vähintään $0,25 \text{ kp/cm}^2$ suuruiselle ulkopuoliselle ylipainekuormalle.

2. Mikäli ympärysseinä ei ole kokonaan maanpinnan alapuolella, on 1 momentissa tarkoitettu ylipainekuorma maanpinnan yläpuolella olevan seinäpinnan osalta kerrottava luvulla 2. Korotettua ylipainekuormaa ei kuitenkaan sovelleta sellaiseen rakennuksen sisällä olevaan ympärysseinään, jonka kohdalla ympärysseinän ja ulkollman välissä olevien rakenteiden yhdessä muodostama suojaus on massaltaan ainakin 200 kg/m^2 vähintään 75 %:n osuudella ympärysseinän alasta.

3. Väestönsuojan katto ja ympärysseinät sekä lattia 1 momentissa tarkoitettuilta osin on erikseen mitoitettava ulospäin vaikuttavalle kuormalle, jonka suuruus on vähintään 40 % 1 momentissa tarkoitettusta ulkopuolisesta ylipainekuormasta.

4. Katto ja kukin ympärysseinä sekä lattia 1 momentissa tarkoitettuilta osin otaksutaan kuormitetuiksi kokonaisuudessaan kukin erikseen 1, 2 ja 3 momentissa tarkoitetuilla kuormilla. Lisäksi suojan lujuus on tarkistettava otaksumalla kuormien kohdistuvan samanaikaisesti kattoon, ympärysseiniin ja lattiaan.

5. Edellä 4 §:n 2 momentissa tarkoitettu ympärysseinä on lisäksi mitoitettava kummaltakin puolelta erikseen vaikuttavalle ylipainekuormalle, jonka suuruus on vähintään $0,8 \text{ kp/cm}^2$ tai, jos väestönsuojien välinen etäisyys on vähemmän kuin 2 m, vähintään $0,5 \text{ kp/cm}^2$.

6. Oviin, varauskäytävän luukkuihin, venttiileihin sekä muihin paineita vastaanottaviin laitteisiin kohdistuvat kuormitusrasitukset siirretään ympäröivlin rakenteisiin. Asianomaiseen oveen, luukkuun, venttiiliin tai muuhun laitteeseen kohdistuvaksi kuormaksi otaksutaan ympäröivään rakenteeseen kohdistuva kuorma puolitoistakertaisena.

7. Väliseinät on mitoitettava kummaltakin puolelta erikseen vaikuttavalle kuormalle, joka vastaa seinän painoa 5-kertaisena.

8. Mulden teräsbetonirakenteiden sekä ympärysseiniin asennettavien laitteiden kuormituksista määrätään erikseen.

9. Väestönsuoja on sen lisäksi, mitä edellä on määrätty, erikseen mitoitettava rakenteiden kuormitusmääräysten mukaisille kuormille.

14 §. Betonilaatu.

Väestönsuojan teräsbetoniset rakenteet on tehtävä ainakin B-betonila K 200 käyttäen.

15 §. Rauditus.

1. Betoniterästen on oltava laatua A 22 tai A 40 H tai näitä vastaavia hitsattavia laatuja.

2. Pää- ja jakoteräksinä on käytettävä halkaisijaltaan vähintään 10 mm (A 22) tai 8 mm (A 40 H) teräksiä. Teräkset saavat olla halkaisijaltaan enintään 19 mm (A 22) tai 18 mm (A 40 H). Käytettäessä halkaisijaltaan 15 mm tai sitä suurempia teräksiä, on betonin ja teräksen välinen tartuntajännitys tarkistettava.

3. Katossa, ympäryseinissä ja lattiasa betoniterästen teräsvälillä saa olla kauttaaltaan molemmissa suunnissa rakenteen sisäpinnassa enintään k/k (keskeltä keskelle) 15 cm ja rakenteen ulkopinnassa enintään k/k 30 cm. Teräsvälillä ei saa olla pienempi kuin k/k 7,5 cm. Katon alapinnassa on lisäksi oltava pääraudoitukseen sidottu teräsverkko, jonka etäisyyden betonin pinnasta tulee olla noin 1 cm. Verkon lankapaksuuden on oltava 2...3 mm ja sen verkonsilmän suuruuden vastaavasti 35...50 mm.

4. Edellä 4 §:n 2 momentissa tarkoitettussa ympäryseinässä teräsvälillä saa olla kauttaaltaan molemmissa suunnissa kummassakin pinnassa enintään k/k 15 cm.

5. Väliseinät ja välipohja sekä varouloskäytävän rakenteet on molemmin puolin raudoitettava ristilin. Teräsvälillä saa olla molemmissa suunnissa enintään k/k 30 cm.

6. Palkeissa ja laatoissa ei pääteräksiä saa jatkaa aukkomomentin kohdalla. Palkin tai laatan teräksiä ei saa päättää aukkomomentin kohdalla, vaan kaikki teräkset on vletävä tuella tai taivutettava rakenteen vastakkaiseen pintaan ja ankkuroitava.

7. Lattian terästen tulee silloinkin, kun lattiaa ei mitoiteta 13 §:n 1 ja 3 momentissa tarkoitetuille kuormille, ulottua ympäryseinien ja kantavien väliseiniin vähintään ankkuroimispituuden verran.

8. Milloin staattiset laskelmat edellyttävät suuremman teräsmäärän käyttämistä kuin tässä päätöksessä kussakin tapauksessa erikseen määrätty vähimmäisraudoitus, lisäteräkset sijoitetaan betoni- ja teräsbetonirakenteita koskevien määräysten mukaan. Jakoteräksiä on oltava vähintään 20 % pääterästen määrästä.

16 §. Työsaumat ja liikuntasaumat.

1. Väestönsuojan teräsbetonisiin rakenteisiin saa työsaumat tehdä vain rakenneplirustuksissa osoitettuihin paikkoihin. Ne on tehtävä sellaisiksi, että suojan lujuus ja tiiveys ei heikkene. Tarpeen vaatiessa kuorimitusten aiheuttamat rasitukset sauman kohdalla on otettava kokonaan teräksille.

2. Väestönsuojan rakenteisiin ei saa tehdä muita liikuntasauvoja kuin mitä tässä päätöksessä sanotaan.

17 §. Ympäryseinät.

1. Ympäryseinät on tehtävä teräsbetonista vähintään 30 cm paksuisiksi. Kokonaan maaperää vasten oleva ympäryseinä saa olla ohuempikin, kuitenkin vähintään 25 cm paksuinen. Lisäksi on otettava huomioon, mitä 24 §:ssä määrätään.

2. Edellä 4 §:n 2 momentissa tarkoitettuna ympäryseinän paksuuden on oltava vähintään 40 cm. Jos väestönsuojien välinen etäisyys kuitenkin on vähemmän kuin 2 m, seinän paksuus saa olla 30 cm.

3. Mikäli ympäryseinään liittyy sen ulkopinnassa tai lämpöeristeen päällä oleva raudoitettu betonilaatta, ympäryseinän paksuutta saadaan

vähentää laatan paksuuden verran. Staattisesti yhdessä toimivan seinän-
osan paksuuden tulee kuitenkin olla vähintään 25 cm.

18 §. Katto.

1. Katto on tehtävä teräsbetonista vähintään 30 cm paksuiseksi. Lisäksi on otettava huomioon, mitä 24 §:ssä määrätään.

2. Mikäli kattoon liittyy sen yläpinnassa tai lämpöeristeen päällä oleva raudoitettu betonilaatta, katon paksuutta saadaan vähentää laatan paksuuden verran. Staattisesti yhdessä toimivan katonosan paksuuden tulee kuitenkin olla vähintään 25 cm.

19 §. Lattia.

Lattia on tehtävä teräsbetonista vähintään 15 cm paksuiseksi. Lisäksi on otettava huomioon, mitä 44 §:n 6 momentissa määrätään.

20 §. Väliseinät.

1. Väestönsuojan kantavat väliseinät on tehtävä teräsbetonista vähintään 15 cm paksuisiksi.

2. Muut kuin kantavat väliseinät saadaan tehdä muistakin rakennus-
tarvikkeista ja ohuemmiksi kuin edellä on sanottu tai jättää tekemättä rakennustyön yhteydessä. Niiden paikat on kuitenkin osoitettava piirustuk-
sissa.

3. Muurattuja tai muita tärinää huonosti kestäviä rakenteita ei väestönsuojassa saa käyttää.

21 §. Kaksikerroksisen väestönsuojan välipohja.

Välipohja on tehtävä teräsbetonista vähintään 15 cm paksuiseksi ja mitoitettava vähintään 600 kp/m² suuruiselle hyötykuormalle ja lisäksi ylöspäin vaikuttavalle kokonaiskuormalle, joka on yhtä suuri kuin välipohjan omapaino. Vähennyksiä hyötykuormasta ei saa tehdä.

22 §. Kallioon rajoittuva väestönsuoja.

1. Jos väestönsuoja rajoittuu ehjään kallioalustaan, ympäryseinä-
ja lattiarakennetta ei tältä osin tarvitse tehdä siten, kuin edellä on sanot-
tu. Väestönsuojaa rajoittavat kallioalustat on tarvittaessa verhoettava käyt-
tään tarkoituksenmukaista tärinänkestävää rakennetta.

2. Väestönsuojan teräsbetonisen ympäryseinän ja katon liittyminen
kallioon on tehtävä siten, että rakennepaksuus on vähintään 30 cm. Liitty-
miskohta on mitoitettava ottaen huomioon, mitä 13 §:ssä on määrätty. Juoksumetriä kohti on kuitenkin oltava ainakin kaksi halkaisijaltaan vä-
hintään 18 mm (A 40 H) ankkuriterästä, jotka on juotettava betonilaastilla
kiinni kallioon. Liittymiskohta on tiivistettävä injektoimalla tai muulla
tarkoituksenmukaisella tavalla.

3. Jos väestönsuoja tehdään kallioaluolaan, väestönsuojan päällä
olevan ehjän kallion paksuuden on oltava vähintään yhtä suuri kuin luolan

leveys, kuitenkin vähintään 3 m. Jos väestönsuojaan johtava sisääntulokäytävä on kalliotunnelli, sen päällä olevan kallion paksuuden on oltava vähintään yhtä suuri kuin käytävän leveys, kuitenkin vähintään 2 m. Luolan katon nuolikorkeuden on oltava vähintään 1/5 luolan leveydestä. Seinän ja katon liittymäkohta on louhittava pyöristäen. Kalliokatto on vahvistettava betonilaastilla kiinni juotetuilla pultteilla ja verhottava kallion pintaan kiinni ruiskutetulla betonikerroksella. Pulttien on oltava niin pitkiä ja niitä on käytettävä niin runsaasti, että ne sitovat riittävästi kalliomassaa yhtenäiseksi. Ruiskubetonointi- ja pulttitussuunnitelma on laadittava huolellisesti kalliooperan rakenteen ja louhinnan yhteydessä esille tulleiden seikkojen perusteella. Nämä perusteet on mainittava suunnitelmaa rakennustarkastusviranomaiselle tarkastettavaksi esitettäessä. Pultituksen ja ruiskubetonoinnin sijasta saadaan tehdä teräsbetoninen, vähintään 8 cm paksuinen katto, joka on mitoitettava vähintään 1 000 kp/m² suuruiselle tasaiselle kuormalle ja, jos katto on holvimainen, erikseen myös 1 000 kp/m² suuruiselle toispuoliselle kuormalle. Holvin ja kallio-pinnan väli saa olla enintään 1 m.

4. Väestönsuojaa rajoittavan kallioseinämän paksuuden tulee olla vähintään yhtä suuri kuin louhitun tilan korkeus, kuitenkin vähintään 3 m. Jos seinämän paksuus on vähemmän kuin 3 m, kallioseinämää vasten väestönsuojan puolelle on tehtävä teräsbetoniseinä, joka on mitoitettava 13 §:ssä tarkoitetuille kuormille, jollei voida osoittaa, että kallio ja betoni yhdessä voivat ottaa vastaan kyselyt kuormat.

23 §. Sirpalesuojaus.

1. Väestönsuojan ympäryseinäniin sijoitettavat ovet, luukut ja venttiilit on suojattava sirpaleilta. Suojaavien rakenteiden on oltava yhteenlasketulta paksuudeltaan vähintään 25 cm teräsbetonina, 3 cm terästä, 40 cm tiiltä tai vastaavan suojan antava määrä muuta ainetta. Suojauksen tulee olla sellainen, että oven tai luukun pinnan tahki venttiili-aukon ja näihin osuvan sirpaleen mahdollisen tulosuunnan välinen kulma voi olla enintään 45°. Suojaukseen saadaan laskea mukaan kaikki rakenteet, joiden etäisyys suojan ympäryseinästä on pienempi kuin 10 m.

2. Suojaovi ja suojaluukku voidaan tehdä myös sirpaleita suojaavaksi noudattaen, mitä sisäasiainministeriö niistä erikseen määrää. Tällaiseen oveen tai luukkuun ei sovelleta 1 momentin määräyksiä.

24 §. Säteilysuojaus.

1. Väestönsuojaan kuuluvien rakenteiden, väestönsuojan yläpuolella ja sivuilla olevien rakennuksen pysyvien rakenteiden sekä väestönsuojaa ympäröivän maaperän tulee antaa suojaa radioaktiivisen laskeuman aiheuttamalta säteilyltä siten, että suojaus vastaa vähintään 40 cm paksuista betonikerrosta.

2. Edellä 1 momentissa tarkoitettua suojausta laskettaessa katsotaan, että 10 cm paksuista betonikerrosta vastaa 3 cm terästä, 10 cm luonnonkiveä, 20 cm tiivistä maata ja massaltaan vastaavaa määrää muuta

ainetta. Mikäli suojaavan rakenteen pinta-alasta enemmän kuin 25 % on ikkuna-, ovi- tai muuta aukkoa, sen paksuudesta otetaan huomioon 60 %. Jos aukon osuus on suurempi kuin 60 %, rakennetta ei lasketa mukaan suojaukseen.

3. Jos väestönsuojan lattian ja rakennuksen vesikaton välinen keskimääräinen korkeusero on suurempi kuin 8 m, 1 momentissa tarkoitettua vähimmäissuojausta saadaan katon osalta vähentää 5 cm paksuista betonikerrosta vastaavalla määrällä.

4. Jos väestönsuojan rakennuksen sisällä olevan ympärysseinän ja ulkoilman välinen etäisyys on suurempi kuin 8 m, 1 momentissa tarkoitettua vähimmäissuojausta saadaan tämän seinän osalta vähentää 5 cm paksuista betonikerrosta vastaavalla määrällä.

5. Jos väestönsuojan maaperää varten oleva ympärysseinä ulottuu vähemmän kuin 80 cm maan pinnan yläpuolelle, 1 momentissa tarkoitettua vähimmäissuojausta saadaan tämän seinän osalta vähentää 10 cm paksuista betonikerrosta vastaavalla määrällä.

4 luku.

Kulkitiet.

25 §. Yleistä.

Väestönsuojaan tulee olla helppo ja selvä pääsy (sisääntulotie) ja sieltä turvattu ulospääsy (ulos pääsytie). Kulkitiet on järjestettävä siten, että liikuntakyvytön henkilö voidaan kuljettaa paareilla suojaan.

26 §. Sisääntulotie.

1. Väestönsuojan suojaovelle johtavan sisääntulotien vapaan leveyden on oltava vähintään 110 cm. Jos sisääntulotie on usealle väestönsuojalle yhteinen tai muutoin tarkoitettu useampaa kuin 150 henkilöä varten, sen tulee vastata ainakin kaksikaistaista kulkitietä. Kaistojen lukumäärää on edelleen lisättävä yhdellä jokaista alkavaa 300 henkilön määrän ylittävää 100 henkilöä kohti. Enintään 25 henkilöä varten tarkoitettu sisääntulotie saa olla yksikaistainen.

2. Sisääntulotien vapaan korkeuden on, mikäli mahdollista, oltava vähintään 210 cm. Milloin erityistä syytä on, korkeus saa olla pienempi, kuitenkin vähintään 195 cm ja oviaukkojen kohdalla 185 cm.

3. Suojaoven kohdalla sisääntulotietä on tarvittaessa levennettävä niin, että sulkekammioon sijoitettavat ylipaineventtiilit voidaan johtaa ympärysseinän läpi suojaoven vieressä.

4. Suojaoven edessä oleva, sen avautumista varten tarpeellinen alue on suojattava sortumilta mitoittamalla sen yläpuolella oleva välipohja tai muu rakennusosa $0,25 \text{ kp/cm}^2$ suuruiselle lisäkuormalle. Suojatun alueen tulee ulottua suojaoven edessä ja molemmilla sivuilla oven keskikohdasta mitattuna vähintään etäisyydelle, joka vastaa

suojaavan rakennusosan korkeutta lattiasta, ei kuitenkaan lähintä kantavaa teräsbetoniseinää kauemmas.

5. Muilta kohdin sisääntulotiehen sovelletaan, mitä sisäasiainministeriön päätöksessä uloskäytävistä on sanottu.

27 §. Suojaovi.

1. Suojaovi karmelneen on tehtävä sisäasiainministeriön erikseen antamien määräysten mukaisesti. S1-luokan väestönsuojan suojaovesta käytetään nimitystä SO-1. Karmi on betonivalun yhteydessä huolellisesti kiinnitettävä ympäröivlin rakentelsiin. Paikalleen asennetun oven ja karmn kantavien pintojen välissä saa olla välystä enintään 2 mm. Oven tulee suljettuna olla tiivis.

2. Suojaoven aukon tulee johtaa 9 §:ssä tarkoitettun sulkukammion kautta suojatilaan. Sen vapaan leveyden on oltava vähintään 85 cm ja vapaan korkeuden vähintään 185 cm.

3. Suojaoven on avauduttava ulospäin. Oven alareunan ja lattian pinnan välin on oltava vähintään 7 cm.

28 §. Sisäiset kulkutiet.

1. Väestönsuojan sisäiset kulkutiet on järjestettävä niin, että suojaan tulevien henkilöiden pääsy väestönsuojan eri huonetiloihin käy nopeasti ja helposti päinsä.

2. Jokaisesta suojahuoneesta on oltava pääsy ainakin kahdelle suunnalle oviaukkojen, kulkuaukkojen, varauloskäytävän tai varaulospääsyn kautta.

3. Suojahuoneiden välsten kulkuaukkojen on oltava korkeudeltaan vähintään 180 cm ja leveydeltään vähintään 80 cm.

29 §. Ulospääsytiät.

1. Väestönsuojasta tulee olla ulospääsy ainakin kahdelle suunnalle suojaoven ja sortuman ulkopuolelle johtavan varauloskäytävän kautta. Varauloskäytävä on tehtävä noudattaen, mitä 30 §:ssä määrätään.

2. Jollei sortuman ulkopuolelle johtavaa varauloskäytävää voida tehdä, väestönsuojasta ulkollmaan on tehtävä vahvistettu ulospääsytie noudattaen, mitä 31 §:ssä määrätään. Tällöin on lisäksi tehtävä rakennuksen perusmuurina olevaan väestönsuojan ympäryseinään varaulospääsy noudattaen, mitä 32 §:ssä määrätään.

3. Jos väestönsuojan suojaovi jää sortuman ulkopuolelle tai jos väestönsuojan yläpuolella oleva rakennus on yksikerroksinen ja rakenteeltaan kevyt, varauloskäytävän sijasta saadaan tehdä varaulospääsy.

4. Milloin väestönsuoja sijoitetaan siten, että ulospääsytiät on johdettava väestönsuojan yläpuolella olevien kerrosten kautta, väestönsuojasta on oltava ainakin kaksi ulospääsytiätä, jolista toinen on tehtävä 30 ja 31 §:n määräyksiä soveltaen vahvistetuksi ulospääsytieksi niin, että ulospääsy väestönsuojasta on turvattu rakennuksen sortuessaakin.

5. Varauoskäytävää ja varauospääsyä ei saa sijoittaa pohjaveden keskipinnan alapuolelle.

30 §. Varauoskäytävä.

1. Varauoskäytävän tulee johtaa väestönsuojasta sortuman ulkopuolelle. Sen leveyden on oltava vähintään 80 cm ja korkeuden vähintään 100 cm.

2. Varauoskäytävän rakenteet on tehtävä teräsbetonista vähintään 15 cm paksuisiksi ja mitoitettava kalkilta sivuilta yhtäaikaaisesti vaikuttavalle, vähintään $0,5 \text{ kp/cm}^2$ suuruiselle ulkopuoliselle ylipaineuoromalle. Käytävä on ankkuroitava väestönsuojaan. Tarvittaessa saadaan käytävään tehdä liikuntasauma vähintään 80 cm etäisyydelle väestönsuojan ympäryseinästä.

3. Väestönsuojasta ympäryseinän läpi varauoskäytävään johtavan aukon vapaan leveyden on oltava vähintään 60 cm ja vapaan korkeuden vähintään 80 cm. Aukkoon on asennettava käytävään päin avautuva suojuuluukku. Suojuuluukku karmeineen on tehtävä sisäasiainministeriön erikseen antamien määräysten mukaisesti. S1-luokan väestönsuojan suojuuluukusta käytetään nimitystä SL-1. Karmin on väestönsuojan betonivalun yhteydessä huolellisesti kiinnitettävä ympäröiviin rakenteisiin. Paikalleen asennetun luukun ja karmin kantavien pintojen välissä saa olla välystä enintään 2 mm. Luukun tulee suljettuna olla tiivis.

4. Jos varauoskäytävä sijoitetaan väestönsuojan lattiatasoa alemmaksi, käytävän alkuosa on tehtävä pystykulluksi siten, että 3 momenttissa tarkoitettu suojuuluukku voidaan asentaa ympäryseinään lattiatason yläpuolelle. Tarvittaessa varauoskäytävään saadaan tehdä muuallekin pystykullu. Pystykullun sisämittojen on oltava vähintään 80 cm x 90 cm. Siihen on tarvittaessa asennettava tikkaat.

5. Varauoskäytävästä ulos johtava aukko tulee sijoittaa pystysuoraan seinämään. Sen vapaan leveyden on oltava vähintään 60 cm ja vapaan korkeuden vähintään 80 cm. Aukkoon on asennettava käytävään päin avautuva luukku. Varauoskäytävä saadaan päättää myös maanpinnan alapuolella, jolloin edellä tarkoitettu aukko on suljettava siten, että se voidaan käytävän puolelta helposti avata. Varauoskäytävän tulee tällöin olla vaakasuora vähintään 2 m matkalla välittömästi ennen aukkoa. Aukon alareuna saa olla enintään 2 m maanpinnan alapuolella. Aukon kohta varauoskäytävän ulkopuolella on täytettävä soralla maanpintaan saakka. Tarvittaessa sorakerros saadaan peittää ohuella asfalttikerroksella tai muulla helposti purettavalla päällysteellä. Käytävästä saadaan lisäksi johtaa pystykullu ulkolle.

6. Jos varauoskäytävä olisi johdettava rakennuksen sisätilan kautta, se saadaan tältä osin tehdä vahvistetuksi ulospääsytieksi noudattaen, mitä 31 §:ssä määrätään.

31 §. Vahvistettu ulospääsytie.

1. Ulospääsytien tulee johtaa suojaovelta ulkoilmaan. Sen leveyden on oltava vähintään 110 cm. Seinillä rajoitetulta osin leveys saa kuitenkin olla 80 cm.

2. Ulospääsytie on vahvistettava mitoittamalla sen yläpuolella oleva välipohjalaatta tai muu rakennusosa ylhäältäpäin vaikuttavalle 13 §:n 1 momentissa tarkoitetulle ylipaineuormalle. Rakennusosa on tuettava perustuksiin siten, että se pysyy paikallaan rakennuksen muun osan sortuessa.

3. Mikäli ulospääsytie on rajoitettu seinillä, ne on mitoitettava kukin erikseen ulkoapäin vaikuttavalle 13 §:n 1 momentissa tarkoitetulle ylipaineuormalle.

32 §. Varaulospääsy.

1. Varaulospääsy on tehtävä väestönsuojan ympäryseinään aukoksi, jonka vapaan leveyden tulee olla vähintään 60 cm ja vapaan korkeuden vähintään 80 cm. Aukko on ympäryseinän sisäpuolelta suljettava niin, että suojan lujuus ja tiiviyys ei heikkene. Sulkulaite kiinnityskehyksineen on tehtävä sisäasiainministeriön erikseen antamien määräysten mukaisesti. Aukko on lisäksi täytettävä helposti irroitettavilla betonikappaleilla niin, että varaulospääsy voidaan väestönsuojasta käsin avata. Mikäli aukko on maanpinnan yläpuolella, se on lisäksi peitettävä ympäryseinän ulkopuolella olevalla levyllä, joka voidaan ulospääsyä avattaessa väestönsuojan puolelta irroittaa. Mikäli aukko on maanpinnan alapuolella, sen kohta ympäryseinän ulkopuolella on täytettävä soralla maanpintaan saakka. Tarvittaessa sorakerros saadaan peittää ohuella asfalttikerroksella tai muulla helposti purettavalla päällysteellä. Aukon alareuna saa olla enintään 2 m maanpinnan alapuolella.

2. Varaulospääsy saadaan tehdä myös soveltaen, mitä 30 §:ssä on määrätty. Käytävän ei kuitenkaan tarvitse johtaa sortuman ulkopuolelle.

33 §. Kaksikerroksisen väestönsuojan kulkutiet.

1. Kaksikerroksisessa väestönsuojassa on kummastakin kerroksesta oltava ainakin yksi ulospääsytie.

2. Kerroksesta toiseen on voitava päästä portaita myöten. Porras on tehtävä soveltaen, mitä sisäasiainministeriön päätöksessä uloskäytävistä on määrätty. Sen leveyden on oltava vähintään 100 cm. Portaan vaarallinen pinta-ala on vähennettävä toisen kerroksen pinta-alasta.

5 luku.

Ilmanvaihto.

34 §. Yleistä.

1. Väestönsuojan ilmanvaihtojärjestelmä on tehtävä tämän päätöksen määräyksiä sekä yleisesti hyväksytyjä ilmanvaihtoteknillisiä periaatteita noudattaen niin, että se tarkoituksenmukaisella tavalla täyttää ne vaatimukset, jotka suojan käyttötarkoitus ja käyttöolosuhteet sille asettavat.

2. Jotta ilman saaminen väestönsuojaan olisi mahdollista rakennuksen sorruttuakin, ilma on, mikäli mahdollista, otettava sortuman ulkopuolelta.

3. Väestönsuojaan on saatava suodatusilmamäärää käytettäessä ulkoilmaan verrattuna vähintään 5 mm vp suuruinen ylipaine, joka estää vaarallisia aineita sisältävän ulkopuolisen ilman pääsyn väestönsuojaan.

4. Raitisilma on jaettava kaikkiin suojahuoneisiin niiden pinta-alojen edellyttämässä suhteessa. Poistoilma johdetaan käymälöiden ja sulkukammion kautta väestönsuojan ulkopuolelle.

35 §. Ilmanvaihtojärjestelmän osat.

Ilmanvaihtojärjestelmä käsittää seuraavat osat:

- raitisilmakanava, jolla ilma johdetaan sortuman ulkopuolelta väestönsuojaan; varauuskäytävä voi toimia raitisilmakanavana;
- ilmanvaihtolaittelsto, jolla ilma otetaan väestönsuojaan, tarvittaessa suodatetaan ja sen jälkeen puhalletaan suojatilaan;
- jakokanavisto tuloilmaventtiileineen, jolla ilma jaetaan suojatilan eri osiin;
- ylipaineventtiilit, joiden kautta ilma poistuu väestönsuojasta sen ulkopuolelle;
- ylipainemittari, joka osoittaa suojatilan ja ulkoilman välisen paine-eron.

36 §. Raitisilmakanava.

1. Raitisilma on otettava sortuman ulkopuolelta vähintään 80 cm korkeudelta maanpinnan yläpuolelta ja johdettava väestönsuojaan varauuskäytävän tai, mikäli näin ei voida menetellä, erillisen raitisilmakanavan kautta.

2. Ilma otetaan varauuskäytävään tai erilliseen raitisilmakanavaan ilmanottoputken kautta, joka on tehtävä sisäasiainministeriön erikseen antamien määräysten mukaisesti. Sen nimellissuuruuden on oltava 150 mm tai, jos putki on yhteinen kahdelle ilmanvaihtolaitteistolle, 200 mm. Mikäli jäljempänä 4 momentissa tarkoitettavan, teräsputkesta tehtävän kanavanosan pituus on suurempi kuin 7 m tai 5 momentissa tarkoitettavan erillisen raitisilmakanavan pituus suurempi kuin 15 m, ilmanottoputken nimellissuuruuden on oltava 200 mm. Putki ei tällöin saa olla yhteinen usealle laitteistolle.

3. Ilma saadaan ottaa varauuskäytävään myös sen ulompaan päähän pystysuoraan seinämään tai luukkuun tehdyn aukon kautta, jonka suuruuden tulee olla vähintään 4 dm^2 jokaista laitteistoa kohti, johon sen kautta otetaan ilmaa. Aukko on suojattava säleikköllä tai muulla tarkoituksenmukaisella suojuksella.

4. Varauuskäytävästä ilma johdetaan erikseen kuhunkin ilmanvaihtolaitteistoon standardin SFS 2144 mukaisella tai lujuudeltaan sitä vastaavalla teräsputkella, jonka nimellisuuruuden on oltava 150 mm. Putki on tehtävä niin, ettei siihen muodostu virtausta häiritseviä kulmia. Sen varauuskäytävän puoleinen pää on laajennettava 3 cm pyörityssäteellä tai varustettava virtausvastusta vastaavasti pienentävällä lujarakenteisella ohjauskappaleella. Putki on ankkuroitava lujasti väestönsuojan rakenteisiin.

5. Erillinen raitisilmakanava on tehtävä standardin SFS 2144 mukaisesta tai lujuudeltaan sitä vastaavasta teräsputkesta, jonka nimellisuuruuden on oltava 150 mm tai, jos putken pituus on suurempi kuin 15 m, 200 mm. Putki ei saa olla yhteinen usealle laitteistolle. Se on johdettava sortuman ulkopuolelle vähintään 0,5 m syvyydessä maanpinnan alapuolelta ja tehtävä niin, ettei siihen muodostu virtausta häiritseviä kulmia.

6. Mikäli raitisilmaa ei voida ottaa sortuman ulkopuolelta, raitisilmakanava on johdettava mahdollisimman kauas rakennuksesta. Sen ulkopää on tehtävä teräsbetonista ja mitoitettava vähintään $0,5 \text{ kp/cm}^2$ suuruiselle ulkopuoliselle ylipaineuormalle kuormitusotaksuman ollessa 13 §:n 4 momentin mukainen. Rakentelun paksuuteen ja raudoitukseen sovelletaan, mitä varauuskäytävän rakenteista on määrätty. Ilmanottoaukkoja on tehtävä ainakin kaksi; ne on sijoitettava kanavan eri puolille. Kumpaankin aukkoon sovelletaan, mitä 1 ja 3 momentissa on määrätty.

7. Raitisilmakanavan teräsputkesta tehtävien ja muiden syöpymiselle alttiiden osien korroosiosuojaukseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Putket on asennettava siten, ettei vesi pääse niihin kerääntymään. Tarvittaessa niistä on järjestettävä vedenpoisto. Maaperään asennettavat putket on ympäröitävä hiekalla.

37 §. Ilmanvaihtolaitteisto.

1. Ilmanvaihtolaitteistolla tarkoitetaan paineventtiilin, esisuodattimen, ilman esilämmittimen, erityissuodattimen, suojapuhaltimen, ilmamäärän mittarin, tarpeellisten liitososien sekä esilämmitysväyruksen ja suojapuhaltimen moottorin ohjauskeskuksen muodostamaa kokonaisuutta. Sillä saadaan suodatettua ilmaa $150 \text{ m}^3/\text{h}$, suodattamatonta ilmaa käsikäytössä $500 \text{ m}^3/\text{h}$ ja suodattamatonta ilmaa moottorikäytössä $600 \text{ m}^3/\text{h}$. Yksi laitteisto riittää enintään 45 m^2 suuruista suojatilaa varten. Väestönsuojassa on sen lattiapinta-alan mukaan oltava yksi tai useampia ilmanvaihtolaitteistoja.

2. Ilmanvaihtolaitteisto on tehtävä sisäasiainministeriön erikseen antamien määräysten mukaisesti.

3. Ilmanvaihtolaitteisto on sijoitettava suojahuoneeseen ympäryseinän lähelle siten, että raitisilmakanava voidaan tehdä mahdollisimman

lyhyeksi. Laitteisto on kiinnitettävä siihen kuuluvilla kiinnityslaitteilla lujasti väestönsuojan teräsbetonisiin rakenteisiin niin, että sitä voidaan helposti käyttää. Suojapuhaltimen kammun akselin on oltava 105... 115 cm korkeudella lattiasta.

4. Esisuodatint ja ilman esilämmitin voidaan sijoittaa paineventtiilin yhteyteen. Erityissuodatint liitetään tarvittaessa paikalleen joustavilla liitososilla. Muulloin suodatint on pidettävä tiiviisti suljettuna.

38 §. Jakokanavisto.

1. Jakokanavisto on tehtävä kuumasinkitystä teräslevystä tai muusta vastaavan korroosionkestävyyden ja lujuuden omaavasta materiaalista. Jolleivät erityiset syyt muuta vaadi, jakokanavat on tehtävä poikkileikkaukseltaan pyöreiksi ja halkaisijaltaan 150 mm suuruisiksi. Jokaista laitteistoa varten on oltava erillinen jakokanavisto.

2. Jakokanavisto on liitettävä suojapuhaltimeen joustavaa liitososaa käyttäen. Kanavat on kiinnitettävä väestönsuojan teräsbetonisiin rakenteisiin niin, että kiinnitykset kestävät irtoamatta alaspäin ja sivulle sekä kanavan suunnassa vaikuttavan kuormituksen, joka vastaa kanavan painoa 5-kertaisena. Kiinnikkeiden halkaisijan tulee kuitenkin olla vähintään 5 mm tai pienemmän sivumitan vähintään 1 mm.

3. Tuloilmaventtiilit on tehtävä sisäasiainministeriön erikseen antamien määräysten mukaisesti. Ne on sijoitettava niin, että raitis ilma jakaantuu riittävän tasaisesti koko suojatilaan. Kussakin suojahuoneessa on oltava vähintään yksi tuloilmaventtiili suojahuoneen lattiapinta-alaan jokaista alkavaa 10 m² kohti; jokaista laitteistoa kohti tulee kuitenkin olla vähintään viisi tuloilmaventtiiliä. Jos suojahuoneen leveys on suurempi kuin 4 m, tuloilmaventtiilit on tarkoituksenmukaisella tavalla jaettava huoneen molemmille sivuille tai sijoitettava huoneen keskiosaan niin, että ilma saadaan jakaantumaan riittävän tasaisesti koko huoneeseen.

39 §. Ylipaineventtiilit.

1. Ylipaineventtiilit on tehtävä sisäasiainministeriön erikseen antamien määräysten mukaisesti. Jokaista laitteistoa kohti on oltava vähintään kaksi ylipaineventtiiliä, joista toisen tulee johtaa sulkukammion yläosaan ja toisen käymäläryhmästä ulos tai sellaiseen tilaan, josta ilma pääsee helposti ulos.

2. Käymäläryhmästä suojan ulkopuolelle johtava ylipaineventtiili on, mikäli mahdollista, sijoitettava käymäläryhmän kohdalle ympäryseinän yläosaan. Jos näin ei voida menetellä, venttiili sijoitetaan mahdollisimman lähelle käymäläryhmää ja poistoilma käymälöistä johdetaan ylipaineventtiiliin siihen liitettävällä kanavalla, joka on tehtävä noudattaen soveltuvin kohdin mitä jakokanavistosta on määrätty. Ylipaineventtiili on voitava helposti sulkea.

40 §. Ylipainemittari.

1. Ylipainemittari on tehtävä sisäasiainministeriön erikseen antamien määräysten mukaisesti. Se on sijoitettava suojapuhaltimen läheisyyteen.

2. Mittaputki on tehtävä sisähalkaisijaltaan 6 mm suuruisesta kupariputkesta, jonka seinämän paksuus on vähintään 1 mm. Mittaputki on johdettava ulkoilmaan siten, ettei vesi pääse siihen kerääntymään. Tarvittaessa putkesta on järjestettävä vedenpoisto. Ulkoilmassa putki on sijoitettava ja suojattava tarkoituksenmukaisella tavalla.

41 §. Rauhan ajan ilmanvaihtoaukot.

1. Rauhan ajan ilmanvaihtoa varten väestönsuojan ympäryseinään saadaan tehdä ilmanvaihtoaukkoja, jotka on voitava sulkea erityisellä sulkulaitteella niin, että suojan lujuus ja tiiviys ei heikkene. Sulkulaite on tehtävä sisäasiainministeriön erikseen antamien määräysten mukaisesti.

2. Edellä 1 momentissa tarkoitetut aukot on pyrittävä tekemään poikkileikkaukseltaan pyöreiksi ja halkaisijaltaan 150 mm suuruisiksi. Aukkojen yhteenlaskettu pinta-ala saa olla enintään 0,2 m². Väestönsuojan kattoon ei saa tehdä aukkoja ilmanvaihtoa varten.

42 §. Läpiviennit.

Paineventtiilin, ylipaineventtiilin ja rauhan ajan ilmanvaihtoaukon sulkulaitteen läpivientiputket laippoineen on tehtävä sisäasiainministeriön erikseen antamien määräysten mukaisesti. Putket on väestönsuojan betonivalun yhteydessä huolellisesti kiinnitettävä ympäryseinään.

6 luku.

Vedensaanti, viemäröinti ja lämmitys.

43 §. Vedensaanti.

1. Väestönsuojaan on, mikäli mahdollista, saatava vettä vesijohtoverkosta. Vesipiste on sijoitettava ainakin yhteen suojahuoneeseen sulkukammion läheisyyteen sekä ainakin yhteen käymälään tai käymälän etuhuoneeseen. Vesipisteissä on oltava letkunliitännämahdollisuus.

2. Väestönsuoja on varustettava varavesisäiliöillä, joihin mahtuu vettä 20 litraa jokaista suojaan sijoitettavaa henkilöä kohti. Varavesisäiliöt on tehtävä sisäasiainministeriön erikseen antamien määräysten mukaisesti.

44 §. Viemäröinti.

1. Väestönsuoja on viemäröitävä. Ainakin yhteen suojahuoneeseen on sijoitettava pesuallas ja lattiakaivo sekä ainakin yhteen käymälään tai käymälän etuhuoneeseen kaatoallas. Viemärit on varustettava vesilukoilta.

2. Jollei väestönsuojaa voida viemäröidä painovoimaisesti, väestönsuojan lähelsyyteen sen ulkopuolelle on tehtävä kokoojakaivo, johon väestönsuojan viemäri johdetaan. Kokoojakaivossa on oltava tilavuutta vähintään 10 litraa jokaista suojaan sijoitettavaa henkilöä kohti. Kokoojakaivo on varustettava helposti avattavalla kannella ja tuuletusjohdolla. Kokoojakaivoon tulee asentaa pumppu veden poistamista varten. Jos rakennuksessa on jätevesipumppaamo, jonka kokoojasäiliö suuruutensa ja sijaintinsa puolesta soveltuu väestönsuojan likavesien kokoamiseen, ei erillistä kokoojakaivoa tarvitse tehdä.

3. Jos väestönsuojan lattia on pohjaveden keskipinnan alapuolella, suojaan on asennettava käsikäyttöinen vedenpoistopumppu, jolla sinne pääsevä vesi voidaan pumpata suojan ulkopuolelle sellaiseen kohtaan, ettei se helposti pääse virtaamaan takaisin suojaan. Väestönsuojan lattiaan on tällöin tehtävä veden keräämistä varten kaivo, jonka tilavuus on vähintään 50 litraa. Vedenpoistoputken nimellisuuruuden tulee olla vähintään 40 mm.

4. Ympärysseinän läpi menevä viemärin osa on tehtävä valurauta- viemäriputkesta tai muusta vastaavan lujuuden ja korroosionkestävyyden omaavasta metalliputkesta. Putkeen on välittömästi ympärysseinän sisäpuolelle asennettava takaisku- ja sulkuventtiili, joka on liitoksineen tehtävä sisäasiainministeriön erikseen antamien määräysten mukaisesti.

5. Väestönsuojan viemärit on pyrittävä tekemään siten, ettei niitä tarvitse varustaa väestönsuojan ulkopuolelle johtavalla tuuletusjohdolla. Jos näin ei voida menetellä, tuuletusjohdon viemisessä ympärysseinän läpi on noudatettava, mitä 48 §:ssä määrätään.

6. Väestönsuojan lattiaa on siihen asennettavien viemärien kohdalta paksunnettava niin, että yhteenlaskettu betonipaksuus on vähintään 15 cm, josta vähintään 5 cm tulee olla viemärin alapuolella.

45 §. Lämmitys.

Väestönsuojaa on rauhan aikana lämmitettävä siten, että sen korroosiolle alttiit laitteet ja rakennusosat pysyvät kunnossa. Mikäli lämmitystä ei vaikeuksitta voida järjestää, suojan ja sen laitteiden kunnossapysyminen on varmistettava muulla tavoin.

7 luku.

Sähkölaitteet.

46 §. Vahvavirtalaitteet.

1. Väestönsuojaan on asennettava väestönsuojassa sijaitseva ryhmäkeskus, joka on liitettävä omalla nousujohtolla pää- tai nousukeskukseen. Nousujohto on mitoitettava niin, että väestönsuojan kaikki voimaja valopisteet voivat olla käytössä samanaikaisesti. Nousujohtoon polkipinnan tulee olla vähintään $4 \times 2,5 \text{ mm}^2$.

2. Jokaiseen suojahuoneeseen on asennettava ainakin yksi kilntä

valopiste ja pistorasia. Sisääntulotien valopisteet saadaan liittää rakennuksen muiden tilojen ryhmäkeskukseen.

3. Väestönsuojan valaisimien tulee olla metallirunkoisia. Ne on kiinnitettävä väestönsuojan rakenteisiin noudattaen soveltuvin kohdin, mitä 38 §:n 2 momentissa on määrätty.

4. Kukin ilmanvaihtolaittelisto on liitettävä omalla ryhmänä suojan ryhmäkeskukseen.

5. Väestönsuojan ja sen kulkuteiden sähköasennuksessa on noudatettava voimassa olevia varmuusmääräyksiä. Sähköasennus väestönsuojassa on tehtävä kosteilta tiloista koskevien vaatimusten mukaan. Ympäryselinissä olevat johtojen läpiviennit on tehtävä pinta-asennuksina niin, että ne voidaan molemmin puolin tiivistää. Lisäksi on otettava huomioon, mitä 48 §:ssä määrätään.

47 §. Telelaitteet.

1. Milloin siihen rakennukseen, johon väestönsuoja tehdään, asennetaan yhteisantennilaitteet, väestönsuojaan on asennettava siihen liittyvä antennipiste. Jos väestönsuoja sijoitetaan rakennuksen ulkopuolelle, se on liitettävä jonkin rakennuksen yhteisantennijärjestelmään, mikäli tämä suuremmitta vaikeuksitta voidaan tehdä.

2. Sen lisäksi, mitä 1 momentissa on määrätty, väestönsuojan ympäryselinään on asennettava varoulosoikeutettu johtava antennin kaapelin läpivientiputki, jonka sisähalkaisijan on oltava 15...20 mm. Putken päähän väestönsuojan puolelle on asennettava tiivistelevy ja relallinen holkki.

3. Väestönsuojaan on asennettava talojakamoon tai puhelinnousukaapelin haaroituskohtaan yhdistetty puhelinpiste.

8 luku.

Putki- ja johtotöitä koskevia yhteisiä määräyksiä.

48 §. Väestönsuojaan kuuluvat putket ja johdot.

1. Putkien ja johtojen vienti väestönsuojan ympäryselinän ja lattian läpi on tehtävä siten, että läpivienti vastaa paineenkestävyydeltään ja tiiviydeltään väestönsuojan suojausastetta.

2. Putket ja johdot saadaan viedä ympäryselinän tai lattian läpi rakenteeseen betonivalun yhteydessä asennetun metalliholkkin kautta. Holkin ja putken väli on huolellisesti tiivistettävä. Tiivisteinä käytettävien aluiden on oltava sitkeitä ja kuumuutta kestäviä. Väestönsuojan puolelle läpivientiholkkin päähän on asennettava suoja, joka estää tiivisteen tunkeutumisen pois holkista suojan ulkopuolisen ylipaineen vaikutuksesta. Putki saadaan asentaa betonivalun yhteydessä myös välittömästi rakenteeseen, jos putki on materiaaliltaan ja käyttötarkoitukseltaan sellainen, ettei sitä tarvitse uusida. Mikäli holkin tai putken nimellis-

suuruus on suurempi kuin 40 mm, sen kiinnittyminen rakenteeseen on varmistettava holkkilin tai putkeen tiiviisti liitettyllä tartuntalaipalla. Viemäriputkea ei kuitenkaan tarvitse varustaa tartuntalaipalla.

3. Väestönsuojan katon läpi saadaan viedä putkia ja johtoja vain, mikäli erityiset syyt sitä vaativat. Tällöin on noudatettava, mitä 1 ja 2 momentissa on määrätty. Putken nimellissuuruus ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin 50 mm.

4. Väestönsuojaan johtaviin putkiin on välittömästi ympärysseinän tai muun läpivientikohdan sisäpuolelle asennettava sulkuventtiilit.

5. Putkia ja johtoja ei saa tuoda väestönsuojaan tai asentaa väestönsuojassa niin, että sulkukammion sijoittaminen tiiviisti paikalleen vaikeutuu.

49 §. Väestönsuojaan kuulumattomat putket ja johdot.

1. Väestönsuojaan ja sen kautta saadaan johtaa väestönsuojakäytön kannalta tarpeettomia putkia ja johtoja vain, mikäli erityiset syyt sitä vaativat. Tällöin on noudatettava, mitä 48 §:ssä on määrätty. Putken nimellissuuruus saa olla enintään 50 mm.

2. Väestönsuojan teräsbetonisten rakenteiden sisään saadaan, milloin erityiset syyt sitä vaativat, sijoittaa putkia ja johtoja noudattaen, mitä 3-6 momentissa sanotaan. Putket ja johdot on voitava tarvittaessa uusida väestönsuojan rakennetta rikkomatta.

3. Putket ja johdot sijoitetaan rakenteeseen betonivalun yhteydessä asennettuun, standardin SFS 2144 mukaisesta tai lujudeltaan sitä vastavasta metalliputkesta tehtyyn asennusputkeen, jonka nimellissuuruus saa olla enintään 150 mm. Rakenteen paksuutta on putken kohdalla tarvittaessa lisättävä niin, että yhteenlaskettu betonipaksuus on katossa ja ympäryseinässä vähintään 20 cm ja muissa rakenteissa vähintään 15 cm. Putki on sijoitettava rakenteen keskiosaan niin, että se ei heikennä rakennetta. Jos rakenteeseen on tarpeen sijoittaa useampia putkia, vierekkäisten putkien välisen keskiöetäisyyden tulee olla vähintään kaksi kertaa niin suuri kuin niiden nimellishalkaisijoiden summa.

4. Pieniläpimittaisten putkien ja johtojen viemistä varten rakenteeseen saadaan sijoittaa muunlainenkin asennusputki kuin 3 momentissa on sanottu. Asennusputken nimellissuuruus saa tällöin olla enintään 40 mm. Muutoin noudatetaan, mitä 3 momentissa on määrätty.

5. Rakenteen sisään sijoitetusta putkesta ei saa olla haarautumaa väestönsuojaan. Kaasu- ja höyryputkia tai muita vaarallisia tahi myrkyllisiä aineita varten tarvittavia putkia ei saa johtaa väestönsuojan kautta eikä sijoittaa sen rakenteisiin.

6. Rakenteen ulkopintaan saadaan rakennepaksuutta pienentämättä ja rakennetta heikentämättä tehdä putkia ja johtoja varten kanava. Jos kanava tehdään väestönsuojan kattoon, on otettava huomioon, mitä 11 §:ssä on määrätty.

9 luku.

Pintakäsittely.

50 §. Betonipinnat.

1. Väestönsuojan selnä- ja kattopintoja saadaan lämpöeristää tai muutoin verhota vain, jos se rauhan ajan käytön tai muun erityisen syyn vuoksi on tarpeen. Lämpöeristys tai muu verhous on tehtävä tarkoituksenmukaisia keveitä rakennustarvikkeita käyttäen niin, että se tarvittaessa voidaan helposti poistaa.

2. Ympärysrakenteiden sisäpuolisia betonin kiinni valettuja lämpöeristettä tai verhomuurausta ei saa käyttää. Väestönsuojan huonetilojen katto- ja selnäpintoja ei saa rapata.

51 §. Korroosiosuojaus.

Väestönsuojan suojaovet ja -luukut, laitteet, kanavat ja putket kannattimineen sekä muut syöpymiselle alttiit osat on tarkoituksenmukaisella tavalla tehokkaasti korroosiosuojattava.

10 luku.

Erinäisiä määräyksiä.

52 §. Paloturvallisuus.

Väestönsuojan rakentamisessa on noudatettava paloturvallisuutta koskevia määräyksiä.

53 §. Väestönsuojan rauhan ajan käyttö.

1. Väestönsuojan suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota suojan tarkoituksenmukaisen rauhan ajan käytön edellytyksiin ottaen huomioon, mitä jäljempänä sanotaan.

2. Väestönsuojan ympäröivien seinien, kattoon tai lattiaan ei saa tehdä lyttämiä lisärakenteita ja laitteita, jotka eivät ole vaaraksi tai haltaksi väestönsuojassa oleskeleville tahi jotka voidaan helposti ja viivytyksettä poistaa suojasta.

3. Suojaoven aukkoon saadaan rauhan aikana sijoittaa muunlainen ovi. Suojaovi saadaan irroittaa paikaltaan vain, mikäli erityiset syyt sitä vaativat. Suojaovi on tällöin varastoitava väestönsuojaan.

4. Väestönsuojan ympäryseinien, kattoon tai lattiaan ei saa tehdä muita aukkoja, kuin tässä päätöksessä on sanottu, jollei sisäasiainministeriö erinäisten rauhan ajan käyttötarkoitusten osalta tosin määrää.

5. Väestönsuojassa ei saa säilyttää sellaisia aineita tai laitteita, jotka saattavat vahingoittaa suojaa tai aiheuttaa halttaa sen käytölle väestönsuojana. Väestönsuojaa ei saa käyttää sellaisena tilana, jonka lämpötila yleensä on asuinhuoneiden lämpötilaa korkeampi.

6. Suojapuhallinta ja suodattimia ei saa käyttää rauhan aikana,

koekäyttöjä lukuunottamatta. Rauhan aikana ilmanvaihtolaitteisto, kokoon-
tietettu sulkukammio, kulvakäymälän kalusteet ja muut niihin verrattavat
suojan varusteet on suojattava lukittavalla suojahäkällä tai muulla tarkoi-
tuksenmukaisella tavalla.

54 §. Käyttö- ja hoito-ohjeet.

Väestönsuojassa on oltava seinään kiinnitettyinä ohjeet suojan
laitteiden käytöstä ja rauhan alkaisesta hoidosta sekä niiden toimenpi-
töiden suorittamisesta, jotka ovat tarpeen saatettaessa suoja suojautu-
misen edellyttämään kuntoon. Ohjeeseen on merkittävä, kuinka monelle
henkilölle väestönsuoja on tarkoitettu.

55 §. Kalusto ja välineet.

Väestönsuojan muusta kalustosta, välineistä ja tarvikkeista määrä-
tään erikseen.

56 §. Väestönsuojan tarkastus.

Viimeistään loppukatselmuksessa tulee väestönsuojan ja sen lait-
teiden muun tarkastuksen lisäksi suojan laitteet koekäyttää, erityissuoda-
tinta lukuunottamatta. Suojan tiiviyys tarkistetaan suojapuhaltimen avulla
suodatusilmamäärää käyttäen. Väestönsuojaan on tällöin saatava vähin-
tään 5 mm vp suurulnen ylipaine.

57 §. Väestönsuojien luettelointi.

Hyväksytyistä väestönsuojista on viimeistään loppukatsastuksen
yhteydessä toimitettava tarkastavalle viranomaiselle edelleen väestön-
suojelulautakunnalle luettelointia varten toimitettavaksi kaksin kappalein
asemapiirustus sekä mittakaavaan 1:100 laaditut pohja- ja leikkaus-
piirustukset. Piirustuksista tulee ilmetä väestönsuojan sekä sen sisään-
tuloteiden, varauloskäytävien ja ilmanottoaukkojen sijaintia koskevat
tiedot. Lisäksi on annettava väestönsuojan lujutta, henkilömäärää,
ilmanvaihtolaitteita, varustusta ja rauhan ajan käyttöä koskevat sekä
muut tarpeelliset tiedot kaksin kappalein täytettävällä vahvistetulla lo-
makkeella.

58 §. Erinäiset väestönsuojat.

1. Milloin S1-luokan väestönsuoja on tarkoitettu enintään 25 henki-
löö varten, sen rakentamisessa saadaan poiketa tämän päätöksen määrä-
yksistä sen mukaan, kuin sisäasiainministeriö erikseen määrää.

2. Milloin väestönsuojalain (438/58) 10 tai 11 §:ssä tarkoitettu
väestönsuoja tehdään S1-luokan väestönsuojaksi, siihen on 9 §:ssä tar-
koitetun sulkukammion sijasta tehtävä sulkuhuone, jonka vapaan lattia-
pinta-alan tulee olla vähintään 6 m². Suojatilan ja sulkuhuoneen välinen
seinä on tehtävä teräsbetonista noudattaen, mitä kantavista väliseinistä
on määrätty. Sulkuhuoneesta suojatilaan johtavaan ovi-
laukkoon on

asennettava sulkuhuoneeseen päin avautuva tiivis ovi soveltaen 27 §:n määräyksiä. Ovi karmeineen on tehtävä sisäasiainministeriön erikseen antamien määräysten mukaisesti. Tällaisesta ovesta käytetään nimitystä SO-K. Suojatilan ja sulkuhuoneen väliseen seinään on asennettava johtaista ilmanvaihtolaitteistoa kohti vähintään yksi poistotilaventtiili, joka on kiinnityskehysineen tehtävä sisäasiainministeriön erikseen antamien määräysten mukaisesti. Seinän läpi ei saa johtaa kanavia. Putkien ja johtojen läpiviennit on huolellisesti tiivistettävä. Sulkuhuoneeseen on asennettava letkunliitännällä varustettu vesipiste sekä lattiakaivo. Lattia on teräshierrettävä ja seinät maalattava kosteutta kestävällä maalilla.

3. Milloin väestönsuojelulain 10 tai 11 §:ssä tarkoitettu, muu kuin väestönsuojeluelimiä varten rakennettava väestönsuoja tehdään S1-luokan väestönsuojaksi, yksi sen suojahuoneista on tehtävä ensiapu- ja sairaahuoneeksi. Huoneen pinta-alan tulee olla noin neljännes suojatilan koko pinta-alasta. Se on sijoitettava sulkuhuoneen lähisyyteen niin, ettei suojan muhin tiloihin tarvitse kulkea sen kautta. Ensiapu- ja sairaahuoneeseen johtavien kulkuaukkoihin on asennettava ovet. Jos suoja varustetaan vesijohdolla, ensiapu- ja sairaahuoneeseen on sijoitettava vesipiste ja pesuallas. Ilmanvaihtolaitteistoa ei saa sijoittaa ensiapu- ja sairaahuoneeseen.

4. Milloin viestikeskusten ja -yhteyksien varmentamiseksi rakennettava tai muu siihen verrattava, pääasiallisesti laitteiden suojaamiseen tarkoitettu suojatila tehdään lujudeltaan S1-luokan väestönsuojaa vastaavaksi, sen rakentamisessa on noudatettava soveltuvin osin tämän päätöksen määräyksiä.

59 §. Helpotusten myöntäminen.

Milloin erityistä syytä on, sisäasiainministeriö voi myöntää helpoituksia tämän päätöksen määräyksistä. Helpotuksen saamista koskeva hakemus on riittävästi yksilöitynä ja perusteltuna jätettävä asianomaiselle rakennustarkastusviranomaiselle, joka lähettää hakemuksen lausuntonsa ohella sisäasiainministeriölle.

60 §. Voimaantulo.

1. Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1971, ja sillä kumotaan B- ja C-luokan väestönsuojista 14 päivänä kesäkuuta 1963 annettu sisäasiainministeriön päätös (291/63) siihen myöhemmin tehtyne muutoksineen samoin kuin sisäasiainministeriön B- ja C-luokan väestönsuojien laitteista erikseen antamat määräykset.

2. Milloin rakennuslupaa haetaan ennen 1 päivää heinäkuuta 1972, väestönsuojan rakentamisessa saadaan noudattaa alkaisempia määräyksiä.

114. HELSINGIN KAUPUNGIN SÄHKÖLAITOKSEN SÄHKÖNMYYNTITARIFFIT JA -HINNAT.

Kaupunginvaltuuston päätökset maaliskuun 11 p:ltä 1959, syyskuun 5 p:ltä 1962 ja kesäkuun 23 p:ltä 1971 sekä kaupunginhallituksen päätökset maaliskuun 12 p:ltä 1959, syyskuun 6 p:ltä 1962, tammikuun 16 p:ltä 1964 ja kesäkuun 28 p:ltä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1959:32 ja 1962:110)

YLEISET TARIFFIT

Yleistariffi

kuluttajamaksu	
- 1-vaihemittarilla	20,40 mk/vkul
- 3- " "	34,- " "
- virtamuuntajamittauksella	54,20 " "
perusmaksu	6,80 mk/vty
energiamaksu	8,5 p/kWh

Energiatariffi

kuluttajamaksu	
- 1-vaihemittarilla	20,40 mk/vkul
- 3- " "	34,- " "
- virtamuuntajamittauksella	54,20 " "
energiamaksu	16,5 p/kWh

ERIKOISTARIFFIT

Kaksiaikatariffi

kuluttajamaksu	
- 1-vaihemittarilla	88,40 mk/v
- 3- " "	102,- " "
- virtamuuntajamittauksella	122,40 " "
avoajan energiamaksu	10,0 p/kWh
sulkuajan energiamaksu	17,0 " "

Aikatariffi

kuluttajamaksu	
- vain kesäavoajalla	112,20 mk/vkul
- kesä- ja talviavoajalla	275,40 "
avoajan energiamaksu	5,7 p/kWh
sulkuajan energiamaksu	51,0 "

Vuositariffi

vuosimaksu	25,50 mk/v 40 W
------------	-----------------

Pienjännitetehtotariffi

kuluttajamaksu	510,- mk/vkul
pätötehomaksu	102,- mk/vkW
loistehomaksu 20 kV Ar	
ylittävistä määristä	51,- mk/vkV Ar
energiamaksu	5,7 p/kWh

Suurjännitetehtotariffi

kuluttajamaksu	3 876,- mk/vkul
pätötehomaksu	71,40 mk/vkW
loistehomaksu 100 kV Ar	
ylittävistä määristä	25,50 mk/vkV Ar
energiamaksu	5,1 p/kWh

Kuluttaja saa ostaa sähköä haluamallaan tariffilla seuraavin rajoituksin:

- yleistariffin edellytyksenä on, että sähkölaitos voi kuluttajaan soveltaa vahvistettuja tariffiyksikköperusteita,
- vuositariffin edellytyksenä on, että sähkön käyttö on mahdollista vain ennalta sovitulla kulutuskojeilla,
- tilapäiskuluttajalle sähkölaitos määrää tariffin.

Kaksiaikatariffin sulku-aika käsittää tammi-, helmi-, marras- ja joulukuun ajan. Muu osa vuodesta on avoaikaa.

Aikatariffin sulku-aika käsittää tammi-, helmi-, marras- ja joulukuun arkipäivät klo 7 - 19 ja lauantait klo 7 - 14. Muu osa vuodesta on avoaikaa. Sähkölaitos on oikeutettu soveltamaan laajennettua avoaikaa laitoksen talouden ja energiatilanteen sitä puoltaessa.

Tehtariffeissa ovat sulku- ja avoaika samat kuin aikatariffissa. Veloituspätöteho määrätään kahden sulku-aikana mitatun suurimman kuukausittaisen 15 min. huippupätötehon keskiarvona. Veloitusloisteho määrätään vastaavalla tavalla.

Tariffit ovat sidotut kustannustasoon ohaisen liitteen mukaisesti:

Sähkökustannusindeksi lasketaan seuraavasti vuoden 1964 I neljänneksestä lukien:

$$S = 6 + 22 K + 25 M + 60 H + 22 R, \text{ missä}$$

K = kuluttajan hintaindeksin (perusajankohta loka-joulukuu 1957) vuosineljänneksen keskiarvon suhde lukuun 100,

M = kotimarkkinatavaroiden tukkuhintaindeksin alaryhmän metallit ja metalliteollisuustuotteet (perusajankohta 1935) vuosineljänneksen keskiarvon suhde lukuun 1 000,

H = Voima- ja polttoainetaloudellisen yhdistyksen Ekonon laskennan H-arvon suhde lukuun 1 000 ja

R = rakennuskustannusindeksin (perusajankohta 1951) vuosineljänneksen keskiarvon suhde lukuun 100. Kaupunginvaltuusto 22.1.1964.

Maksujen tarkistus suoritetaan neljännesvuosittain ja perustana käytetään S-indeksin arvoa kokonaisluvuksi pyöristettynä. Mikäli indeksin arvo siirtyy taulukon vyöhykkeeltä toiselle, sovelletaan uusia maksuja alkaneen seuraavan vuosineljänneksen alusta lukien, energiamaksujen osalta kuitenkin vasta siihen kulutukseen, joka alkaa tämän vuosineljänneksen ensimmäisestä mittarinluvusta.

Kaupunginvaltuusto päätti, että vuoden 1962 III neljänneksestä alkaen sähkölaitoksen yleisten tariffien sidonnaisuutta kustannustasoon lievennetään siten, että sähkökustannusindeksin kerroin 134 muutetaan arvoon 126 ja yleistariffin kuluttajamaksu muutetaan samaksi kuin energiatariffien kuluttajamaksu sekä että asuinhuoneistosta sekä sen yhteydessä mahdollisesti tapahtuvasta ammatinharjoituksesta tai vastaavasta peritään perusmaksua yhteensä yhden (1) tariffilyksikön mukaisesti. Kaupunginvaltuusto 5.9.1962.

Kaupunginvaltuuston päätöksen 11.3.1959 mukaan voidaan soveltaa erikseen vahvistettavia erikoishintoja sähkön myynnissä sellaisille kuluttajille, joiden kulutus suuruutensa tai säännösteltävyytensä tahi muun poikkeuksellisen ominaisuuden vuoksi edellyttää erikoissopimuksia.

Kaupunginhallituksen päätöksen 12.3.1959 mukaan ulkovalaistus-sähkön ja kaupunginhallituksen päätöksen 8.12.1960 mukaan 600 V sähkön erikoishinnat ovat sidotut kustannustasoon seuraavan taulukon mukaisesti:

Erikoishinnat

Sähkön kustan- nus- indeksi S	Ulkovalaistus- sähkön hinta		600 V sähkön hinta		Energiama- maksu p/kWh
	Energiamaksu		Kuluttajamaksu		
	HKS:n ohjaa- ma p/kWh	Paikall. ohjattu p/kWh	mk/v ta- sasuu- taus- asema	mk/v ta- sasuu- taamo	
95-104	3,80	4,80	66,-	1 360,-	3,60
105-114	4,20	5,30	72,60	1 500,-	4,00
115-124	4,60	5,80	79,20	1 640,-	4,40
125-134	5,00	6,20	85,80	1 780,-	4,70
135-144	5,30	6,70	92,40	1 920,-	5,10
145-154	5,70	7,20	99,-	2 060,-	5,50
155-164	6,10	7,70	105,60	2 200,-	5,80
165-174	6,50	8,20	112,20	2 340,-	6,20
175-184	6,90	8,60	118,80	2 480,-	6,50
185-194	7,20	9,10	125,40	2 620,-	6,90
195-209	7,60	9,60	132,-	2 760,-	7,30
210-229	8,40	10,60	145,20	3 040,-	8,00
230-249	9,10	11,50	158,40	3 320,-	8,70
250-269	9,90	12,50	171,60	3 600,-	9,50
jne	jne	jne	jne	jne	jne

Ulkovalaistussähkön ja 600 V sähkön erikoishinnoissa peritään taulukossa esitettyjen maksujen lisäksi erityinen hoitomaksu, joka vastaa ao. sähkötoimitusta yksinomaan palvelevien laitteiden sähkölaitokselle aiheuttamia kustannuksia.

115. KASVATUSNEUVOLALAKI.

Annettu heinäkuun 2 p:nä 1971.
(Suomen AsK 568/71)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Yleisiä säännöksiä.

1 §. Kasvatusneuvolan tehtävänä on edistää lasten ja nuorten tervettä psyykkistä kehitystä ja tässä tarkoituksessa:

1) neuvoin ja ohjein auttaa huoltajia, opettajia ja viranomaisia lasten ja nuorten kasvatukseen liittyvissä kysymyksissä;

2) tutkia ja hoitaa lasten ja nuorten kasvatukseen ja kehitykseen liittyviä käyttäytymisongelmia ja psyykkisiä häiriötiloja lääketieteellisin, psykologisin ja sosiaalisin keinoin; sekä

3) muutoinkin antaa asiantuntija-apua alan kysymyksissä.

Kasvatusneuvola voi toimia myös koulutusneuvolana, jonka tehtävään 1 momentissa mainitun lisäksi kuuluu kasvatusneuvolain työntekijäin koulutus.

2 §. Kasvatusneuvolalla tulee olla sosiaali- ja terveysministeriön vahvistama ohjesääntö.

3 §. Kasvatusneuvolalla tulee olla johtokunta.

Kasvatusneuvolassa tulee olla ainakin yksi lääkäri, yksi psykologi ja yksi sosiaalityöntekijä, joista yksi määrätään toimimaan neuvolan johtajana, sekä tarpeen mukaan muuta henkilökuntaa.

4 §. Kasvatusneuvolan palvelujen antamisesta päättää neuvolan johtaja tai muu toimihenkilö, jolle tehtävä on ohjesäännössä määrätty.

5 §. Kunnallisen kasvatusneuvolan palvelut ovat maksuttomia sitä ylläpitävän kunnan tai kuntainliiton jäsenkuntien asukkaille. Kunnallisen neuvolan muulta asiakkaalta samoin kuin yksityisen kasvatusneuvolan asiakkaalta voidaan annetuista palveluista periä maksu ohjesäännössä määrättyjen perusteiden mukaan.

6 §. Kasvatusneuvolatoiminnan yleinen johto, ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaalihuutukselle, jonka tulee tässä tehtävässä olla yhteistoiminnassa

lääkintöhallituksen kanssa.

Kasvatusneuvola on velvollinen sosiaalhallitukselle antamaan sen pyytämiä valvontaa varten tarpeellisia tietoja ja selvityksiä.

7 §. Kasvatusneuvolan toiminnan aloittamisesta on vilpymättä tehtävä ilmoitus sosiaalhallitukselle ja lääninhallitukselle.

Sosiaalhallitus voi kieltää kasvatusneuvolan toiminnan, jos se on vastoin tätä lakia tai sen nojalla annettuja säädöksiä tai jos neuvolan toiminnassa muutoin todetaan sellaisia epäkohtia, jotka tekevät toiminnan epätarkoituksenmukaiseksi.

Valtionapu.

8 §. Kunnallisen kasvatusneuvolan jäljempänä mainittuihin kustannuksiin suoritetaan kultakin kalenterivuodelta valtionapu, joka kunkin kunnan osalta määrätään kuntien taloudellisen kantokyvyn mukaan kuntien kantokykyluokituksesta annetussa laissa (665/67) tarkoitettujen kantokykyluokkien perusteella seuraavasti:

kunnan kantokykyluokka	valtionavun osuus kustannuksista
1.	80 %
2.	75 %
3.	70 %
4.	65 %
5.	60 %
6.	55 %
7.	50 %
8.	45 %
9.	40 %
10.	35 %

Sosiaalhallituksen koulutusneuvolaksi hyväksymän kasvatusneuvolan valtionapu määräytyy muutoin edellä mainittujen perusteiden mukaan, paitsi että valtionapu on 10 prosenttiyksikköä suurempi.

9 §. Valtionavun myöntämisen edellytyksenä on:

- 1) että sosiaali- ja terveysministeriö on valtionavun suorittamista koskevan yleisen suunnitelman puitteissa myöntänyt kasvatusneuvolalle perustamis- ja laajentamisluvan;
- 2) että sosiaalhallitus on hyväksynyt kasvatusneuvolan tarkoituksensa;
- 3) että neuvolalla on tarkoituksenmukaiset toimintatilat;
- 4) että neuvolassa on riittävä ja kelpoisuusehdot täyttävä henkilökunta, jollei sosiaalhallitus erityisestä syystä myönnä tästä poikkeusta; sekä
- 5) että neuvola täyttää muutkin sen tarkoituksenmukaiselle toiminnalle tarpeellisiksi katsottavat edellytykset.

10 §. Milloin kunnat yhdessä ylläpitävät kasvatusneuvolaa tai ovat keskenään tehneet sopimuksen sen käyttämisestä, katsotaan valtionapua määrättäessä kunkin kunnan osalle tulevan kunnassa asuvien asiakkaiden käyntikertojen suhteen mukainen osa niistä kustannuksista, joista valtionapu lasketaan.

Sosiaalihuolto antaa tarkemmat määräykset käyntikertojen laskentaperusteista.

11 §. Valtionapua suoritetaan sellaisiin tarpeellisiin kustannuksiin, jotka aiheutuvat:

- 1) kiinteän ja irtaimen omaisuuden käytöstä ja kunnossapidosta;
- 2) kiinteiden laitteiden ja irtainten omaisuusesineiden sekä kulutus-
tarvikkeiden hankkimisesta;
- 3) lämmöstä, valosta, voimasta, vedestä, pesusta, puhtaanapidosta ja muusta sellaisesta;
- 4) palkkiosta, palkkauksista, eläkkeistä ja sosiaaliturvasta;
- 5) kuljetuksista ja matkoista;
- 6) vuokrasta, joihin rinnastetaan vuokra-arvot, ja ulkopuolisista palveluksista suoritettavista korvauksista sekä vakuutuksista;
- 7) tutkimus-, kehittämis- ja koulutustoiminnasta; sekä
- 8) kasvatusneuvolan toiminnasta muutoin.

Arvonvähennyksiin ja lainoista aiheutuviin kustannuksiin ei suoriteta valtionapua.

12 §. Edellä 11 §:ssä tarkoitettujen kustannusten vähennykseksi luetaan valtionapua määrättäessä korvaukset, jotka peritään palvelujen käyttämisestä, vuokrat tai vuokra-arvot muuhun käyttöön luovutetuista tiloista mukaan luettuina, korvaukset, jotka saadaan tapaturma- ja sairausvakuutuksen perusteella sekä muut tulot siitä toiminnasta, mistä kustannukset aiheutuvat.

Kustannusten vähennykseksi ei kuitenkaan lueta 10 §:n 1 momentissa tarkoitetuilta kunnilta palvelujen käyttämisestä perittäviä korvauksia tai maksuosuuksia eikä tuloja sellaisesta toiminnasta, minkä kustannuksiin valtionapua ei suoriteta.

Milloin 1 momentissa mainittuja maksuja tai korvauksia palvelujen käyttämisestä ei peritä tai ne peritään alhaisempina kuin vastaavat korvaukset yleensä valtiolle sekä kunnille ja kuntainliitoille peritään, ne otetaan huomioon viimeksi mainitun määräisinä.

13 §. Valtiovarainministeriö vahvistaa ottaen huomioon valtion vastaavalaatuisista tehtävistä suorittamat etuudet niiden palkka- ja eläke-etujen sekä matkakustannusten korvausten ja päivärahojen perusteet, joiden mukaan valtionapu näihin menoihin suoritetaan. Siltä osin kuin näistä edulsta on tehty kunnallinen virka- tai työehtosopimus, on asia kuitenkin saatettava eduskunnan palkkavaltuuskunnan hyväksyttäväksi.

14 §. Valtionavusta sosiaalhallitus maksaa ennakkona kultakin vuosineljännekseltä sen toisen kuukauden 10 päivään mennessä neljännen osan edelliseltä vuodelta lasketun tai arvioitavan valtionavun kokonaismäärästä ja loppuerän kultakin vuodelta jälkikäteen.

Milloin kustannusten on arvioitava muodostuvan yleisen kustannustason muuttumisen takia vähintään 5 prosenttia suuremmiksi tai pienemmiksi kuin edellisenä vuotena, ennakko korotetaan tai alennetaan muutosta vastaavasti.

Mitä 2 momentissa on säädetty, noudatetaan myös, milloin kustannusten on arvioitava toiminnan tehostumisen tai laajentumisen taikka supistumisen tai muun syyn johdosta muodostuvan vähintään 10 prosenttia suuremmiksi tai pienemmiksi kuin edellisenä vuotena.

Ennakko määrätään arvion mukaan sellaisesta toiminnasta aiheutuvien kustannusten osalta, mitä ei edellisenä vuotena ole ollut tai mikä vasta sen aikana on aloitettu.

15 §. Kunta tai kuntainliitto voidaan sosiaalhallituksen päätöksellä määrätä palauttamaan saamansa valtionapu tai osa siitä valtiolle takaisin 6 prosentin vuotuisine korkoineen sen kuukauden alusta lukien, mikä valtionapu on ennakkona tai loppueränä maksettu;

1) jos valtionavun tai ennakon suorittamista varten on annettu virheellisiä tai erehdyttäviä tietoja;

2) jos tilien tarkastuksen yhteydessä tai muutoin käy selville, että valtionapu on suoritettu perusteettomasti; tai

3) jos valtionavun suorittamiseen liittyviä ehtoja ei ole noudatettu; ei kuitenkaan, jos palauttamista olisi asianhaarat huomioon ottaen pidettävä kohtuuttomana.

Erin äisiä säännöksiä.

16 §. Kasvatusneuvolatoimintaan osallistuva ei saa sivulliselle ilmaista, mitä hän tässä tehtävässään on saanut tietää kasvatusneuvolan palveluja käyttäneestä henkilöstä ja hänen perheestään, mikäli jonkin erityisen selkon ilmoittaminen ei ole tarpeen lapsen tai nuoren henkilön edun kannalta tai jollei se, jonka hyväksi valtiolovelvollisuus on säädetty, suostu asian ilmaiseeseen.

Salassapitovelvollisuuden rikkomisesta rangaistaan sakolla tai vankeudella enintään kuudeksi kuukaudeksi, jollei teosta ole muussa laissa ankarampaa rangaistusta säädetty. Virallinen syyttäjä ei saa nostaa syytettä, ellei asiantuntija ole rikosta syytteeseen pantavaksi ilmoittanut.

17 §. Kasvatusneuvolan tulee tarpeen mukaan toimia yhteistyössä valtion ja kunnan asiantuntijain viranomaisten kanssa, sekä antaa niille tietoja ja selvityksiä, jollei toisin ole säädetty.

18 §. Tarkemmat määräykset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

19 §. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1972.

Tämän lain voimaan tullessa toiminnassa olevan kasvatusneuvolan on alistettava 2 §:ssä tarkoitettu ohjesääntö sosiaali- ja terveysministeriön vahvistettavaksi vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

Mitä tässä laissa on säädetty kunnallisesta kasvatusneuvolasta, sovelletaan kohden vuoden aikana tämän lain voimaantulosta myös sellaisen yhdistyksen ylläpitämään kasvatusneuvolaan, jonka kaikki jäsenet ovat kuntia.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin ja myöntää kasvatusneuvolalle 9 §:n 1 kohdassa tarkoitettu perustamis- tai laajentamislupa. Tällaista lupaa ei kuitenkaan vaadita neuvolalta, joka on aloittanut toimintansa ennen tammikuun 1 päivää 1971.

116. ASETUS YLEISIIN KASVATUSLAITOKSIIN JA VALTION YLLÄPITÄMIIN TURVAKOTEIHIN HAKEMUKSEN PERUSTEELLA OTE-
TUISTA OPPILAISTA SUORITETTAVISTA HOITOMAKSUISTA ANNET-
TUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu heinäkuun 2 p:nä 1971.
(Suomen AsK 569/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:35)

Sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä muutetaan yleisiin kasvatustaitoksiin ja valtion ylläpitämiin turvakoteihin hakemuksen perusteella otetuista oppilaista suoritettavista hoitomaksuista 28 päivänä tammikuuta 1919 annetun asetuksen 1 §, sellaisena kuin se on 14 päivänä huhtikuuta 1967 annetussa asetuksessa (166/67), näin kuuluvaksi:

1 §. Valtion kasvatustaitoksiin otetuista oppilaista on vuosittain suoritettava hoitomaksua tuhatkahdeksansataa markkaa oppilaalta.
Tätä asetusta sovelletaan 1 päivästä heinäkuuta 1971 lukien.

117. HELSINGIN KAUPUNGIN NUOHOUSTAKSA.

Maistraatin vahvistama heinäkuun 2 p:nä 1971.

(Kaupunginvaltuuston hyväksymä kesäkuun 23 p:nä 1971)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1966:50)

Maistraatti päätti kumota kesäkuun 7 päivänä 1966 vahvistamansa Helsingin kaupungin nuohoustaksan ja vahvistaa seuraavan uuden nuohoustaksan:

I Kiinteä maksu

Kiinteistöistä peritään nuohoustaksan lisäksi neljännesvuosittain kiinteä maksu seuraavasti:

Kiinteistö, jossa on	1-2 tulisijaa	2,00 mk
" " "	3-5 "	3,10 "
" " " enemmän kuin	5 "	4,40 "

II Talouskäyttöiset tulisijat

- Taksaluokka 1,80 mk
huoneuuni hormoneineen
avotakka "
kylpykamina "
- Taksaluokka 2,90 mk
tehdasvalmisteinen lämmitysuuni hormoneineen
keittiölliesi "
leivinuuni "
muuripata (yksityinen) "
saunan (yksityinen) kluas "
öljykaminan savuhormi
- Taksaluokka 3,75 mk
nostettava muuripata hormoneineen
pieni kahvilan tai ravintolan liesi hormoneineen
roskanpolttuuni yhdistettynä toisen tulisijan savuhormiin
- Taksaluokka 7,50 mk
kerrostalon kluasuuni hormoneineen
" muuripata "
roskanpolttuuni
- Taksaluokka savuhormin juoksumetriltä 0,60 mk
liikesaunan kluasuuni
pesulan muuripata
leipomon uuni hormoneineen
ravintolaliesi hormoneineen

savustamon uuni hormeineen

6. Taksaluokka savuhormin juoksumetriltä

Keskuslämmityslaitokset ja vastaavat

kattilan tulipinta	0- 2,5 m ² ,	juoksumetriltä	0,80 mk
"	2,6- 5,0 "	"	1,00 "
"	5,1-15,0 "	"	1,15 "
"	yli 15,0 "	"	1,25 "

Keskuslämmityskattiloiden savusollen puhdistus tarkastuksen yhteydessä lämmityskauden päättyessä sisältyy edellä mainittuun taksaan.

7. Taksaluokka

Ammattileipomoiden, teollisuuslaitosten, kasvihuoneiden ja lämpökustusten suurten erikoisrakenteisten laitteiden, keskusilmanvaihtojärjestelmien sekä höyryn- ja kaasunpoistohormien puhdistuksesta saadaan perä maksu sopimuksen mukaan tunti- tai urakka-palkkiona.

III 1. Mikäli kiinteistönomistaja haluaa suoritettavaksi öljykaminan tai keskuslämmityskattiloiden tulipintojen puhdistuksen, suositellaan öljykaminan puhdistuksesta maksettavaksi 5,60 mk kerralta ja kattiloiden tulipintojen puhdistuksesta niiden koon mukaan seuraavasti:

tulipinta	0- 1,9 m ²	6,60 mk
"	2,0- 3,9 "	8,00 "
"	4,0- 7,9 "	11,25 "
"	8,0-11,9 "	13,00 "
"	12,0-15,9 "	14,00 "
"	16,0-20,9 "	16,00 "
"	21,0-25,9 "	17,00 "
"	26,0-30,9 "	18,75 "
"	31,0-35,9 "	21,00 "

2. Ellei kiinteistöön tai huoneistoon ole järjestetty pääsyä silloin, kun säännöllinen nuohous on ilmoitettu tapahtuvaksi, saadaan nuohouksesta ja puhdistuksesta perä lisämaksuna 2,50 mk kiinteistöä kohden. Ilmoituksessa on mainittava täsmällinen kellonaika.

3. Mantereella sijaitsevien kesähuviloiden tulisijojen ja hormien nuohouksesta saadaan perä 50 %:n ja vastaavasti saaristossa 100 %:n korotus nuohoustaksassa oleviin maksuihin.

4. Sellaisessa tapauksessa, jossa nuohousmaksu taksan mukaan tulee suorittaa kiinteistönomistajan ja nuohoojamestarin välisen sopimuksen perusteella, mutta jossa tällaista sopimusta ei ole saatu aikaan, ratkaisee palolautakunta, minkä mukaan korvaus tulee suorittaa.

IV 1. Tätä taksaa ensimmäisen kerran sovellettaessa tulee nuohoojamestarin jättää kiinteistönomistajalle nuohouskohdeluettelo, josta ilmenee, mihin laskutus perustuu.

Tätä taksaa on noudatettava 1 päivästä huhtikuuta 1971 alkaen.

118. S1-LUOKAN VÄESTÖNSUOJISTA ANNETUN
SISÄASIAINMINISTERIÖN PÄÄTÖKSEN MUUTTA-
MINEN.

Sisäasiainministeriön päätös heinäkuun 7 p:ltä 1971.
(Suomen AsK 573/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1971:112)

Sisäasiainministeriö on muuttanut S1-luokan väestönsuojista 29 päivänä kesäkuuta 1971 antamansa päätöksen (561/71) 26 §:n 1 momentin näin kuuluvaksi:

26 §. Sisääntulotie.

1. Väestönsuojan suojaovelle johtavan sisääntulotien vapaan leveyden on oltava vähintään 110 cm. Jos sisääntulotie on usealle väestönsuojalle yhtelinen tai muutoin tarkoitettu useampaa kuin 150 henkilöä varten, sen tulee vastata ainakin kolmekaistalista kulkutietä. Kaistojen lukumäärää on edelleen lisättävä yhdellä jokaista alkavaa 300 henkilön määrän ylittävää 100 henkilöä kohti. Enintään 25 henkilöä varten tarkoitettu sisääntulotie saa olla yksikaistainen.

Tämä päätös tulee voimaan 7 päivänä heinäkuuta 1971.

119. HENKILÖVUOKRA-AUTOTAKSAN MUUTOS.

Malstraatin vahvistama helnäkuun 29 p:nä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1968:134)

Malstraatti päätti muuttaa 13.9.1968 vahvistamansa Helsingin kaupungin henkilövuokra-autotaksan 3 ja 6 §:n seuraavasti:

3 §. "Taksaa I" sovellettaessa peritään perusmaksuna 2,30 mk, jolloin ajetaan 110,00 metriä ja sen jälkeen jokaiselta alkavalta 110,00 metrin matkalta 10 penniä.

"Taksaa II" sovellettaessa peritään perusmaksuna 2,30 mk, jolloin ajetaan 91,67 metriä, ja sen jälkeen jokaiselta alkavalta 91,67 metrin matkalta 10 penniä.

"Taksaa III" sovellettaessa peritään perusmaksuna 2,30 mk, jolloin ajetaan 83,33 metriä, ja sen jälkeen jokaiselta alkavalta 83,33 metrin matkalta 10 penniä.

6 §. Odotusajalta saadaan perlä 10 markkaa tunnilta, eli 36 sekuntin pituiselta odotusajalta 10 penniä.

Tämä päätös tulee volmaan 1 päivänä elokuuta 1971.

Taksamittarit on muutettava tämän päätöksen edellyttämällä tavalla 1 päivään marraskuuta 1971 mennessä. Ennen kuin taksamittarit on ehditty muuttaa, saadaan kuljetusmaksujen määräämiseksi käyttää poliisilaitoksen ja katsastusmiesten antamien ohjeiden mukaan vahvistettua tämän päätöksen mukaista taksataulukkoa.

120. LAKI ALUEVAIHDOSTA VALTION JA HELSINGIN
KAUPUNGIN VÄLILLÄ.

Annettu elokuun 5 p:nä 1971.
(Suomen AsK 620/71)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Valtioneuvosto oikeutetaan määrättävillään ehdoilla luovuttamaan Helsingin kaupungille Helsingin kaupungin 8. kaupunginosan korttelin n:o 141 niin sanotusta Kasarmitontista noin 2.876 hehtaarin suuruinen maa-alue ja noin 4.5 hehtaarin suuruinen vesialue edellyttäen, että Helsingin kaupunki luovuttaa valtiolle Helsingin kaupungin Töölön kylän Töölö - Töölö-nimiseen tilaan RN:o 1 kuuluvan 1 028.6 m²:n suuruisen rakentamattoman määrärajan, joka asemakaavan mukaan kuuluu Helsingin kaupungin 13. kaupunginosan korttelin n:o 401 tonttiin n:o 6.

121. ASETUS KANSAKOULUASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu elokuun 5 p:nä 1971.

(Suomen AsK 622/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1958:103, 1967:47 ja 1969:121)

Opetusministerin esittelystä muutetaan 23 päivänä heinäkuuta 1958 annetun kansakouluasetuksen (321/58) 39 §, sellaisena kuin se on 14 päivänä heinäkuuta 1967 annetussa asetuksessa (342/67) ja 41 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 25 päivänä heinäkuuta 1969 annetussa asetuksessa (514/69) sekä lisätään uusi 39 a § seuraavasti:

39 §. Keskikoulussa opetetaan uskontoa, äidinkieltä, toista kotimaista kieltä, yhtä vierasta kieltä, historiaa ja yhteiskuntaoppia sekä taloustietoa, matematiikkaa, kemialla ja fysiikkaa, biologiaa ja maantietoa, liikuntaa ja terveysoppia, musiikkia, kuvaamataittoa, käsityötä, kotitaloutta sekä ammatinvalintaoppia. Tämän lisäksi voidaan, noudattaen soveltuvien kohdina mitä valtion oppikoulujen osalta on säädetty tai määrätty, koulussa opettaa enintään neljää vapaaehtoisesta ainetta sekä järjestää erikoiskursseja. Kun erityiset syyt niin vaativat, voi lääninhallitus antaa luvan, että koulun opetussuunnitelmaan otetaan yksi pakollinen lisäaine.

39 a §. Kansakoululain 14 a §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua peruskoulun yläasteen oppilaineista ja yläasteen oppilaiden jakamisesta erikseen opetettaviin ryhmiin on peruskoulun opetussuunnitelmaa noudattavilla luokilla soveltuvien kohdina voimassa, mitä 26 päivänä kesäkuuta 1970 annetun peruskouluasetuksen (443/70) 20 §:ssä, 21 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 22 §:n 1, 5, 6, 8 ja 9 momentissa on säädetty.

41 a §. Kouluhallitus ratkaisee, mitkä kansakoululain 14 a §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua peruskoulun yläasteen opinto-ohjelmat vastaavat valtion keskikoulun oppimääriä ja mitkä kansalaiskoulun oppimääriä.

 Tämä asetus tulee voimaan 23 päivänä elokuuta 1971.

122. MUUTOS KUORMA- JA PAKETTIAUTOJEN
 LIIKENNETAKSAAN HELSINGIN KAUPUNGISSA.

Maistraatin päätös elokuun 19 p:ltä 1971.
 (Vrt. kunn. as.-kok. 1970:136 ja 1970:155)

Maistraatti päätti muuttaa 28.3.1968 vahvistamaansa ja 12.11
 sekä 26.11.1970 muuttamaansa kuorma- ja pakettiautojen liikenne-
 taksaa Helsingin kaupungissa siten, että sen 3, 4, 5, 7 ja 9 §
 muutetaan näin kuuluviksi:

1 §. Kuljetusmaksujen laskemisperusteet.

Maksu tavaran kuljetuksesta lasketaan joko tuntitaksaa, yhdistet-
 tyä taksaa tai urakkamaksuja käyttäen. Ennen kuljetuksen suorittamista
 on tilaajan kanssa sovittava maksuperusteesta ja vain, jollei tähän ole
 mahdollisuutta, olkoon kuljettajalla oikeus määrätä, mitä edellämäini-
 tuista maksuperusteista käytetään. Jos kuljetuksen luonne ajon aikana
 oleellisesti muuttuu eikä kuljettaja katso voivansa sovitun maksuperus-
 teen nojalla jatkaa kuljetusta, on hänen tästä viipymättä ilmoitettava
 tilaajalleen ja saatava tilaajan varmennus uudelle maksuperusteelle tai
 muutoin on alkuperäinen kuljetustehtävä katsottava päättyneeksi.

1) Tuntitaksan perustana on se aika, jonka auto ja yksi kuljettaja
 on tilaajan käytettävissä, kuitenkin huomioonottaen, mitä 2 §:n 5 koh-
 dassa on sanottu.

2) Yhdistetyn taksan perustana on kilometreissä määrätty yhteen-
 laskettu meno- ja paluumatka sekä lisäksi kuormaukseen ja purkaukseen
 käytetty aika siten kuin lähemmin 4 §:ssä mainitaan.

3) Urakkamaksut pohjautuvat kuljetettuun tavaramäärään ja kulje-
 tusmatkaan, mikäli siitä on tehty sopimus tilaajan ja kuljetuksen suorit-
 tajan välillä.

2 §. Yleisiä säännöksiä.

1) Kuljettajan velvollisuudet. Kaikki myöhemmin esitetyt maksut
 edellyttävät, että autoa seuraa yksi kuljettaja, joka tarvittaessa osallis-
 tuu kuormaukseen ja purkaukseen.

2) Apumiehet.

Milloin ajotehtävän suorittamiseksi on ollut tarpeen useampi kuin
 kuljettaja, saadaan heistä veloittaa erikseen työpalkat lisättyinä enin-
 tään 40 %:lla.

3) Korvaus ylityöstä.

Jos auto kuljettajineen, joka tilaajan pyynnöstä tai milloin se muu-
 ten tehtävän suorittamiseksi on ollut tarpeen, on tilaajan käytettävissä
 ylityöaikana, on tilaaja velvollinen suorittamaan ylityökorvauksen. Kor-

vauksen suuruus lasketaan siten, että työaikalain ja kuljettajien työehtosopimuksen perusteella määräytyvään ylityötuntipalkkaan lisätään 40 %.

Ylityökorvaus on riippumaton siitä, mitä maksuperustetta käytetään. Vuorotyössä tilaaja on velvollinen suorittamaan lisän, jonka suuruus on 25 % kuljettajan palkasta. Normaalityöaikana pidetään sitä aikaa, mitä tilaaja yleensä toiminnassaan noudattaa ja sen ulkopuolella oleva aika lasketaan ylityöajaksi, kuitenkin niin, että 8 tuntia ylittävä aika tavallisena arkipäivänä ja 5 tuntia ylittävä aika sunnuntaita tai pyhäpäivää edeltävänä arkipäivänä samoin kuin sunnuntai- ja pyhäpäivät saadaan aina laskea ylityöksi. Normaalityöpäivää lyhyemmissä ajoissa saadaan veloittaa ylityökorvaus myös, milloin ajo tapahtuu ennen kello 7.00 ja jälkeen kello 16.00 tavallisena arkipäivänä sekä ennen kello 7.00 ja jälkeen kello 12.00 sunnuntaita tai pyhäpäivää edeltävänä arkipäivänä, ellei erikoisista syistä ole muuta sovittu.

4) Päiväraha.

Milloin liikenteenharjoittaja on velvollinen, ajon suuntautuessa lupa-alueen ulkopuolelle, maksamaan kuljettajalle päivärahaa, on hänellä oikeus veloittaa tilaajalta suorittamansa päiväraha.

5. Keskeytykset kuljetussuorituksessa.

Tilaaja ei ole velvollinen suorittamaan maksua sellaisista keskeytyksistä työssä, jotka johtuvat liikenteenharjoittajan tai hänen palveluksessaan olevan henkilön syystä taikka ajoneuvossa sattuvista vioista.

6) Maksun jako useamman tilaajan kesken.

Milloin saman kuljetuksen yhteydessä kuljetetaan useamman tilaajan tavaraa, jaettakoon maksu tavaraerien painon, koon tai muun sopivan perusteen mukaan tilaajien kesken.

7) Maksun periminen ennakolta.

Kuljettajalla on oikeus, milloin varmuutta kuljetusmaksun suorittamisesta ei ole, kulloinkin kyseessä olevan ajon osalta saada tilaajalta vakuus sanotun maksun saamisesta. Mikäli ennakkosuoritusta käytetään, on kuljettaja velvollinen antamaan siitä kuitenkin.

3 §. (19.8.1971) Tuntitaksa.

1) Tuntitaksossa, milloin auto on tilaajan käytettävissä kuusi (6) tuntia tai sitä pitemmän ajan, saadaan veloittaa seuraavat maksut:

Maksul.	Auto	Kantavuus	mk/t.
I-II	Paketti- sekä kuorma-auto, jonka kantavuus	2.000 kg	12,90
III	Kuorma-auto	2.001 - 3.000 "	14,-
IV	"	3.001 - 4.000 "	15,10
V	"	4.001 - 5.000 "	16,30
VI	"	5.001 - 6.000 "	17,40
VII	"	6.001 - 7.000 "	18,50
VIII	"	7.001 - 8.000 "	19,50
IX	"	8.001 - 9.000 "	20,70

X	Kuorma-auto	9.001 - 10.000 kg	21,80
XI	"	10.001 - 11.000 "	22,90
XII	"	11.001 - 12.000 "	24,00
XIII	"	12.001 - 13.000 "	25,10
XIV	"	13.001 - 14.000 "	26,20
XV	"	14.001 - 15.000 "	27,30
XVI	"	15.001 - 16.000 "	28,30

2) Tuntijaossa, milloin auto on tilaajan käytettävissä kuutta (6) tuntia lyhyemmän ajan, saadaan 1. kohdassa mainittuihin maksuihin lisätä puolta (1/2) tuntia vastaava korvaus siitä ajasta, joka kuuluu auton saapumiseen ja paluuseen.

3) Maksun määrääminen. Maksu määrätään kultakin alkaneelta puolelta tunnilta ja vähimpänä maksuna saadaan perä yhtä täyttä tuntia vastaava maksu.

4) Perävaunullinen kuorma-auto. Perävaunullisen kuorma-auton maksut määräytyvät vetoauton ja perävaunun yhteenlasketun kantavuuden mukaan. Tämä koskee sekä tunti- että yhdistettyä taksaa.

4 §. (19.8.1971) Yhdistetty taksa.

1) Tällä maksuperusteella suoritettujen kuljetusten korvauksena saadaan periä seuraavat maksut:

Maksuluokka	mk/km	Lisäys kuormaus- ja purkausajalta mk/tunti
I-II	-,68	8,55
III	-,74	9,40
IV	-,81	10,15
V	-,89	10,95
VI	-,95	11,80
VII	1,00	12,50
VIII	1,07	13,35
IX	1,13	14,15
X	1,21	15,00
XI	1,26	15,80
XII	1,33	16,60
XIII	1,39	17,45
XIV	1,46	18,25
XV	1,51	19,00
XVI	1,56	19,80

2) Milloin kuormaus ja purkaus on keräys- tai jakeluluontolista saadaan tältä kuormaus- ja purkausajalta periä kuitenkin täysi tuntimaksu. Kilometrimaksu lasketaan tällöin vain viimeisen kuormauspaikan ja ensimmäisen purkauspaikan väliseltä matkalta lisättynä paluumatkalla.

3) Milloin yhdistetyn taksan mukainen kuljetusmaksu jää alle kantavuuden määräämän tuntimaksun, peritään korvaus tuntitaksan mukaan.

5 §. (19.8.1971) Kuormausnosturin käyttömaksu.

Kuormausnosturin nostotehon ollessa

enintään	1.500 kg	3,45
"	2.000 "	4,50
yli	2.000 "	5,25

6 §. Poikkeuksia maksuluokkin.

- 1) Korvaus taaksekaatavan kipin käytöstä sisältyy taksoihin.
- 2) Mikäli kuormausnosturilla varustettua autoa käytetään ajossa, jossa mainittua laitetta tarvitaan, saadaan tuntimaksua korottaa kantavuuden määräämästä tuntimaksusta 5 §:n mukaisesti.
- 3) Katettu kuorma-auto, hinaustehtävää suorittava auto ja nelipyörävetoinen auto lasketaan lähinnä korkeampaan maksuluokkaan, mihin se kantavuutensa perusteella kuuluisi.

7 §. (19.8.1971) Kivihiihen ja koxsin sekä kuuman asfalttimassan kuljetusmaksut.

- 1) Kivihiihen ja koxsin kuljetuksesta saadaan veloittaa mk 5,00 tonnilta. Kuljetusetäisyyden ylittäessä 5 kilometriä saadaan lisätä 50 penniä tonnia ja sanotun matkan jälkeen alkanutta kuormattua ajokilometriä kohden. Maksu lasketaan kultakin alkaneelta 100 kilon erältä.
- 2) Kivihiihen ja koxsin kuljetuksesta laivasta välittömässä läheisyydessä olevaan varastoon saadaan peria enintään mk 2,60 tonnilta.
- 3) Milloin mainittujen polttoaineiden kuljetus tapahtuu säikeissä tai normaalkuormaa pienemmin kuormin, määräytyy kuljetusmaksu 3 tai 4 §:n perusteella.
- 4) Kuuman asfalttimassan kuljetuksesta levityskoneeseen saadaan veloittaa mk 4,90 tonnilta. Kuljetusetäisyyden ylittäessä 5 km saadaan kuitenkin lisätä 50 penniä tonnia ja sanotun matkan jälkeen alkanutta kuormattua ajokilometriä kohden. Maksu lasketaan kultakin alkaneelta 100 kilon erältä.

8 §. Tämä taksa ei koske seuraavia ajoneuvoja.

- 1) Salrasautoja.
- 2) Erikoisrakenteisia hinausautoja.
- 3) " nosturiautoja.
- 4) Jäähdytyslaitteilla varustettuja autoja.
- 5) Autoja, joita käytetään auraukseen ja lanaukseen.
- 6) Traktoreita.
- 7) Autoja, jotka ovat erikokoisesti rakennetut raskaiden koneiden tai nestemäisten aineiden kuljetuksia varten, taikka jotka ovat varustetut kiinteillä laitteilla tämän tapaisten tavaroiden kuljettamiseksi.

9 §. (19.8.1971) Tämä taksan muutos tulee voimaan 20 päivänä elokuuta 1971, ja samalla lakkaa olemasta voimassa maistraatin 26 päivänä marraskuuta 1970 vahvistama taksa sellaisena kuin se oli näiden pykälien kohdalla.

**123. ASETUS KUNNALLISESTA KODINHOITOAVUSTA
ANNETUN ASETUKSEN 7 §:N MUUTTAMISESTA.**

Annettu elokuun 27 p:nä 1971.

(Suomen AsK 664/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1966:164)

Sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä muutetaan kunnallisesta kodinhoitoavusta 16 päivänä joulukuuta 1966 annetun asetuksen (675/66) 7 §:n 3 momentti näin kuuluvaksi:

7 §. -----

Kunnallisista kotilavustajista ja yksityisten järjestöjen toimesta suoritettavan kotilavustajatoiminnan tukemisesta kunnalle aiheutuneisiin kustannuksiin valtionapua haettaessa ja suoritettaessa noudatetaan soveltuvin osin mitä 1 ja 2 momentissa on säädetty.

124. ASETUS TIELIIKENNEASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu elokuun 27 p:nä 1971.

(Suomen AsK 663/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1957:82 ja 1970:82)

Liikenneministerin esittelystä muutetaan 4 päivänä lokakuuta 1957 annetun tieliikenneasetuksen (331/57) 18 § 1 momentti, sellaisena kuin se on 15 päivänä heinäkuuta 1970 annetussa asetuksessa (518/70), näin kuuluvaksi:

18 §. 1. Ajoneuvon saa tiellä pysäyttää tai pysäköidä vain oikealle puolelle sen kulkusuunnassa. Tiellä, jolla on yksisuuntainen liikenne, ajoneuvon saa kuitenkin pysäyttää tai pysäköidä vasemmalle puolelle. Niinikään saa maltoa kuljettavan ajoneuvon taajaan asutun alueen ulkopuolella erityistä varovaisuutta noudattaen pysäköidä sen kulkusuunnasta katsottuna tien vasemmalle puolelle maitolaiturin kohdalle kuormausta ja kuorman purkamista varten. Ajoneuvo on pysäytettävä ja pysäköitävä mahdollisimman kauas ajoradan keskeltä ja tien suuntaisesti. Ajoneuvo on pysäköitävä ajoradan ulkopuolelle, jos tieolosuhteet sen sallivat. Pysäytettäessä tai pysäköitäessä taajaan asutun alueen ulkopuolelle tien välittömään yhteyteen järjestetyille pysäköintipaikalle, on mikäli mahdollista käytettävä kulkusuunnassa oikealla puolella olevaa pysäköintipaikkaa.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1971.

125. ALUELÄÄKÄRIEN PALKKIOIDEN KOROTTAMINEN.

Kaupunginvaltuuston päätös syyskuun 1 p:ltä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1964:86 ja 1966:154)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä, muuttaen aluelääkäreiden palkkioiden korottamisesta 17.6.1964 ja 14.12.1966 tekemiään päätöksiä, määrätä, että aluelääkärin vastaanotolla peritään potilaalta 15.9.1971 lukien ensimmäisen käynnin osalta 7 mk ja uusintakäynnin osalta 3,50 mk sekä maksut lääkärintodistuksista ja -lausunnoista kunnallislääkäritaksan mukaisina.

**126. RAKENNUSTEN PALONKESTÄVYYDESTÄ ANNETUN
SISÄASIAINMINISTERIÖN PÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN.**

Sisäasiainministeriön päätös syyskuun 1 p:ltä 1971.
(Suomen AsK 677/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1962:62 ja 1965:108)

Sisäasiainministeriö on muuttanut rakennusten palonkestävyydestä 22 päivänä toukokuuta 1962 antamansa päätöksen (327/62) 39, 42 sekä 46 §:n, sellaisena kuin viimeksi mainittu on 29 päivänä lokakuuta 1965 annetussa päätöksessä (568/65), näin kuuluviksi:

39 §. Rakennustarvikkeiden ja rakennusosien paloluokan määrää sisäasiainministeriö kuultuaan merkitykseltään olennaisissa kysymyksissä paloluokitustoimikuntaa.

Paloluokituspäätökset julkaistaan paloluokituslaidoissa.

42 §. Paloluokitustoimikuntaan kutsuu sisäasiainministeriö kolmeksi vuodeksi kerrallaan puheenjohtajan ja enintään 12 muuta jäsentä, joiden tulee edustaa rakenteellista paloturvallisuutta ja palontorjuntaa käsitteleviä viranomaisia ja yhteisöjä sekä asiantuntemusta alalla. Yhden jäsenistä sisäasiainministeriö määrää varapuheenjohtajaksi.

46 §. Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1962, ja sillä kumotaan rakennusten ja rakennusosien palonkestävyyden luokittelemisesta 6 päivänä helmikuuta 1936 annettu sisäasiainministeriön päätös (81/36) siihen myöhemmin tehtyne muutoksineen. Mainitun päätöksen 6 §:n nojalla annetut paloluokitusmääräykset ovat voimassa siihen asti, kunnes niistä paloluokituslaidoissa toisin määrätään, kuitenkin enintään 31 päivään toukokuuta 1972 asti.

Jos rakennustyötä tai sen osaa ei voida suorittaa tämän päätöksen tai sen nojalla annettujen määräysten mukaisesti sen vuoksi, että ne eivät ole tarpeeksi yksityiskohtaisia tai muusta erityisestä syystä, voi rakennusluvan myöntävä viranomainen sallia rakentamisen tapahtuvaksi harkintansa mukaan ottaen huomioon 2 §:n määräykset.

127. ASETUS TERVEYDENHOITOASETUKSEN
MUUTTAMISESTA.

Annettu syyskuun 3 p:nä 1971.
(Suomen AsK 671/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:16)

Sosiaali- ja terveysministerin esittelystä muutetaan 3 päivänä helmikuuta 1967 annetun terveydenhoitoasetuksen (55/67) 53 §:n 1 momentti seuraavasti:

53 §. Elintarvikekloskissa saa pitää kaupan täyssällykkeltä sekä niihin verrattavia umpinaisiin lasi- ja peltiastioihin pakattuja mehuja, hilloja ja marmelaadeja sekä kaasutiiviksiin päällyksiin pakattuja kulvatavaroita kuten kahvia, teetä, kaakaota, velli- ja puurojauhelta ja muita vastaavia kulvaelintarvikkeita samoin kuin mallas- ja virvoitusjuomia, hedelmiä ja marjoja, keltettyjä muniä, makeisia, leivinvalmisteita ja valmiita voileipiä sekä tupakkavalmisteita ja tullitikkuja. Helposti pilaantuvien leivinvalmisteldien ja voileipien sekä jäätelön myynnistä on voimassa, mitä 52 §:ssä on siltä säädetty.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1971.

128. ASETUS MOOTTORIAJONEUVOASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu syyskuun 3 p:nä 1971.

(Suomen AsK 673/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1957:81, 1961:29, 1962:152, 1965:116, 1966:74 ja 169 sekä 1968:127)

Liikenneministerin esittelystä kumotaan 4 päivänä lokakuuta 1957 annetun moottoriajoneuvoasetuksen (330/57) 22 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 23 päivänä elokuuta 1968 annetussa asetuksessa (537/68), ja 24 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on 12 päivänä marraskuuta 1965 annetussa asetuksessa (592/65), muutetaan sanotun asetuksen 3 §:n 1 momentti, 2 momentin b kohta ja 5 momentti, 16 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on mainitussa 12 päivänä marraskuuta 1965 annetussa asetuksessa, 17 §:n 2 momentin d kohta, sellaisena kuin se on 21 päivänä joulukuuta 1962 annetussa asetuksessa (669/62), ja 5 a momentti, sellaisena kuin se on 20 päivänä joulukuuta 1966 annetussa asetuksessa (692/66), 18 §:n 4 momentti, 20 §:n 3 momentin b kohta, sellaisena kuin se on mainitussa 23 päivänä elokuuta 1968 annetussa asetuksessa, 24 §:n 10 momentti, sellaisena kuin se on mainitussa 12 päivänä marraskuuta 1965 annetussa asetuksessa, 36 §:n 2 momentti sekä 8 momentin e kohta, sellaisena kuin ne ovat 15 päivänä heinäkuuta 1966 annetussa asetuksessa (405/66), 38 §, sen 2 momentti sellaisena kuin se on 24 päivänä maaliskuuta 1961 annetussa asetuksessa (188/61), 41 §, sen 2 momentti sellaisena kuin se on mainitussa 23 päivänä elokuuta 1968 annetussa asetuksessa, 57 §:n 2 momentti sekä 58 §:n 1 momentin b kohta, sellaisena kuin sanottu kohta on mainitussa 15 päivänä heinäkuuta 1966 annetussa asetuksessa ja lisätään asetukseen uusi 38 a § seuraavasti:

3 §. Moottoriajoneuvot:

1. Autolla tarkoitetaan pääasiassa henkilöiden tai tavaran kuljetukseen rakennettua moottoriajoneuvoa, jossa on vähintään kolme pyörää tai telaketjut, jolle sitä ole pidettävä moottoripyöränä.

a) Henkilöauto on pääasiassa henkilökuljetukseen tarkoitettu auto, jossa on kuljettajan lisäksi tilaa enintään kahdeksalle henkilölle ja jonka kokonaispaino on enintään 3 500 kiloa.

b) Pakettiauto on tavaran kuljetukseen tarkoitettu auto, jonka kokonaispaino on enintään 3 500 kiloa.

c) Kuorma-auto on tavaran kuljetukseen tarkoitettu auto, jonka kokonaispaino ylittää 3 500 kiloa.

d) Erikoisautoihin luetaan määrättyihin erikoistehtävlin tarkoitettut ja niitä varten rakennetut ja varustetut autot, kuten palo-, sairaus-, ruumis-, hinaus-, huolto- ja asuntoautot sekä niihin verrattavat, muihin ryhmiin kuulumattomat autot ja auton alustalle rakennetut työkooneet.

e) Linja-auto on pääasiassa henkilöiden kuljettamiseen tarkoitettu auto, jossa on kuljettajan lisäksi tilaa useammalle kuin kahdeksalle henkilölle. Johdinauto on sähkökäyttöinen, ilmajohtimista sähkövirtaa ottava linja-auto.

2. -----

b) Kevyt moottoripyörä on muu kuin a kohdassa mainittu enintään 125 kuutiolentimetrin polttomoottorilla varustettu kaksipyörinen moottoripyörä.

5. -----

Moottorireki on jalaksin tai teloin varustettu, vain jäällä tai lumessa kulkemaan tarkoitettu moottorilajoneuvo. Moottorikelkka on telavetoinen moottorireki, jossa on tilaa kuljettajan lisäksi enintään kahdelle henkilölle ja jonka omapaino on enintään 400 kiloa.

-----

16 §. 1. Ennen kuin auto otetaan säännönmukaiseen käyttöön ja ilmoitetaan rekisteriin merkittäväksi, se on ensikatsastuksessa hyväksyttävä. Jos rekisteristä poistettu auto otetaan uudelleen säännönmukaiseen käyttöön ja ilmoitetaan rekisteriin merkittäväksi kuuden kuukauden kuluessa rekisterilotteeseen merkitystä ensi- tai uusintakatsastuksesta tai, auton omistajan vaihtumatta, samana kalenterivuonna, jona se on otettu käyttöön tai uusintakatsastettu, ei ensikatsastusta kuitenkaan vaadita, jollei autoa ole poistettu rekisteristä liikennevakuutusyhtiön ilmoituksesta tai rekisteri-ilmoitusta vastaanottava poliisi pidä katsastusta tarpeellisena auton liikenneonnettomuudessa ilmeisesti saamien vaurioiden tai muiden erityisten syiden takia. Ensikatsastuksen saa toimittaa jokainen katsastusmies. Ammatilliseen liikenteeseen käytettävän henkilöauton ensikatsastuksen saa kuitenkin toimittaa vain auton kotipaikan katsastusmies.

-----

17 §. -----

2. -----

d) ennen heinäkuun alkua liikenteeseen otettu linja-auto on katsastettava toisen kerran elo-marraskuun kuluessa kuitenkin aikaisintaan neljän kuukauden kuluttua edellisestä katsastuksesta.

-----

5 a. Auto on niinkään uusintakatsastettava ennen kuin sen omistajan tai haltijan muutosta koskeva ilmoitus merkitään rekisteriin, jollei kysymys ole auton rekisteriin merkityn haltijan muuttumisesta omistajaksi. Katsastusta ei myöskään vaadita, millöin luovutus on tapahtunut kuuden kuukauden kuluessa rekisteriin merkitystä ensi- tai uusintakatsastuksesta,

jollei autoa ole luovuttanut liikennevakuutusyhtiö, jonka omistuksessa auto on ollut vähemmän kuin kuusi kuukautta, tai rekisteri-ilmoitusta vastaanottava poliisi pidä sitä tarpeellisena auton liikenneonnettomuudessa ilmeisesti saamien vaurioiden tai muiden erityisten syiden takia. Tässä momentissa mainittu katsastus vastaa 6 a momentin mukaisesti liikennevakuutuksesta annettavien selvityksien määrärajoista uusintakatsastusta, jollei erikseen ole toisin määrätty.

-----

18 §. -----

4. Poliisin on ottamalla pois tunnusmerkit tai muulla sopivalla tavalla estettävä sellaisen auton käyttö, jota ei ole säädettyssä järjestyksessä katsastettu. Tällainen auto saadaan kuitenkin poliisin tai katsastusmiehen antamalla kirjallisella luvalla kuljettaa välittömästi ennen katsastusta varten sovittua ajankohtaa katsastusmiehen luo uusintakatsastettavaksi.

20 §. -----

3. Rekisteri-ilmoitukseen on liitettävä:

-----

b) auton katsastuskirja tai rekisterilotteeseen tai rekisterikortin jäljennökseen merkitty todistus ensikatsastuksesta taiikka, milloin ministeriö on niin määrännyt, katsastuskirjaa vastaava tyyppikatsastustodistus tai sen jäljennös, ei kuitenkaan silloin, kun ensikatsastusta ei 16 §:n 1 momentin mukaan vaadita;

-----

24 §. -----

10. Jos uusintakatsastuksen tai liikennevakuutusmaksun suorittamatta jättäminen tai muu seikka osoittaa, ettei autoa ole kalenterivuoden aikana käytetty, poistetaan se rekisteristä, jollei muualla ole toisin säädetty.

-----

7 luku.

Auton käyttö ja kuormaus.

36 §. -----

2. Auton ja siihen liitetyn ajoneuvon yhteenlaskettu kokonaispaino ei saa ylittää määrää, joka saadaan lisäämällä 17,5 tonniin 180 kiloa kutakin alkavaa 10 senttimetriä kohti, millä yhdistelmän äärimmäisten akselien väli ylittää 4 metriä. Yhdistelmän kokonaispaino saa kuitenkin olla enintään 32,0 tonnia lukuunottamatta ministeriön erikseen määräämiä teitä, jolla se saa olla enintään 35,0 tonnia.

-----

8. Auton suurin sallittu korkeus kuormineen on 4,0 metriä. Suurin sallittu pituus, kuorma mukaan luettuna on:

-----
 e) auton ja muun kuin c tai d kohdassa mainitun perävounun 16,0 metriä.
 -----

38 §. 1. Autossa saa olla enintään auton rekisteriin merkityn henkilöluvun mukainen määrä matkustajia. Henkilöautossa ja aikotaulun mukaisella vuorolla kulkevassa linja-autossa saadaan kuitenkin tilapäisesti ylittää tämä henkilömäärä enintään 30 prosentilla.

2. Matkustajien lukumäärää laskettaessa ei enintään 12 vuoden ikäistä lasta oteta lukuun ja kahden tällaisen lapsen katsotaan vastaavan yhtä matkustajaa. Lasten ja muiden henkilöiden, kuljettaja mukaanluettuna, yhteenlaskettu lukumäärä ei kuitenkaan saa tilapäisesti kääm ylittää auton rekisteriin merkittyä henkilölukua enemmällä kuin 50 prosentilla.

3. Auton etuistumelle tai linja-auton ohjaamoon ei saa sijoittaa ylimääräisiä matkustajia, vaikka niitä ei otetaakaan lukuun laskettaessa matkustajien määrää.

4. Auton tavaratilassa ei saa kuljettaa henkilöitä. Työnantajan toimesta saadaan kuitenkin kuljettaa työntekijöitä tai auton kuormaamiseen ja kuorman purkamiseen tarvittavaa apuväkeä työ- tai määräpaikalle ja sieltä takaisin noudattaen ministeriön asiasta antamia ohjeita. Sitä missä tapauksissa ja millä ehdolla kuorma- ja pakettiauttoa saadaan käyttää tilapäiseen henkilökuljetukseen, ministeriö antaa tarkemmat määräykset.

5. Ministeriö voi antaa tämän pykälän säännöksistä poikkeavia määräyksiä koululaiskuljetuksista.

38 a §. 1. Autossa ei ilman ministeriön lupaa saa kuljettaa suurempaa kuormaa kuin auton rekisteriin merkitty kantavuus edellyttää, eikä auton rekisteröityä akseli- tai kokonaispainoa saa ylittää.

2. Milloin kuorman suuruus ei ole etukäteen tarpeellisella tarkkuudella määrättävissä, ei kuorma- tai pakettiautossa punnituksella todettua ylikuormaa oteta huomioon, milloin sen akseli- tai kokonaispaino ylittää enintään 10 prosentilla vastaavan rekisteriin merkityn painon. Ministeriö voi määrätä, millä perusteella sallitun kuorman suuruus on laskettava kuljetettavan tavarain laadusta ja auton kantavuudesta riippuen.

3. Kuljettaja on velvollinen omalla vastuullaan poistamaan autosta siinä todetun, tämän pykälän säännösten vastaisesti otetun kuorman lähipään poliisin sopivaksi katsomaan paikkaan.

8 luku.

Moottoripyörät.

41 §. 1. Moottoripyörän rekisteri-ilmoitusta tehtäessä annetaan moottori-

pyörää varten erityinen tunnusmerkki, joka on kiinnitettävä näkyvälle paikalle moottoripyörän taakse. Moottoripyörää ei tarvitse uusintakatastaa, jollei siihen ilmoannu erityistä syytä.

2. Liikennevakuutusyhtiön on vuosittain ennen lokakuun loppua ilmoitettava ministeriön määräämällä tavalla autorekisterikeskukselle moottoripyörät, joista on suoritettu asianmukainen liikennevakuutusmaksu viimeiseltä ennen ilmoituksen antamista alkaneelta vakuutuskaudelta.

57 §. -----

2. Kuorma-autoon saadaan kytkeä:

a) yksiaksellinen tai telirakenteinen puoliperävaunu, jonka akselipaino tai telipaino on enintään vetoauton taka-akselipainon tai telipainon suuruinen toikka, milloin perävaunu on varustettu jarruin, 36 §:n säännösten rajoissa enintään vetoauton kokonaispainon suuruinen;

b) kaksiaksellinen puoliperävaunu, jossa on ministeriön hyväksymää tyyppiä oleva akselisto vähintään 2,5 metrin akselivälein ja jonka kokonaispaino 36 §:n säännösten rajoissa enintään 30 prosentilla ylittää vetoauton kokonaispainon;

c) kaksiaksellinen varsinainen perävaunu, jonka kokonaispaino on enintään vetoauton kokonaispainon suuruinen tai, milloin auton kaikki akselit ovat vetäviä, 36 §:n säännösten rajoissa enintään kaksi kertaa niin suuri; tai

d) yksiakselinen varsinainen perävaunu, jonka kokonaispaino on enintään puolet vetoauton kokonaispainosta.

58 §. 1. Perävaunua koskevat soveltuvien kohdın kuorma-autosta annetut säännökset seuraavin poikkeuksin ja lisäyksin:

b) perävaunun kokonaispaino saa olla enintään sen suuruinen kuin sen kytkemisestä 57 §:ssä annetuissa ja yhdistelmän kokonaispainosta 36 §:n 2 momentissa annetuista säännöksistä johtuu, ja sen pituus sen suuruinen kuin 36 §:n 8 momentin c, d ja e kohdan säännöksistä johtuu, kuitenkin siten, että yksiakselisen varsinaisen perävaunun pituus ilman sen kytkinlaitteita saa olla enintään 7,0 metriä ja muun perävaunun enintään 12,5 metriä; perävaunu saa vain ministeriön tai katsastusmiehen ministeriön ohjeen mukaan määräämin ehdoin olla vetoautoa leveämpi;

Tämä asetus tulee voimaan 10 päivänä syyskuuta 1971. Moottori-ajoneuvoon, joka sitä ennen sanottua päivää rekisteriin merkittäessä on aikaisempien säännösten mukaisesti luettu kuuluvaksi muuhun ajoneuvoryhmään kuin mihin se tämän asetuksen 3 §:n mukaan kuuluisi, sovelletaan rekisterimerkinnän mukaista ajoneuvoryhmää koskevia säännöksiä, kunnes ajoneuvoryhmä on katsastuksen yhteydessä uudelleen määrätty.

Tällöin saa ennen tämän asetuksen voimaan tuloa kuorma-autona rekisteröidyn ajoneuvon hyväksyä katsastuksessa ja merkittä pakettiautona rekisteriin sen estämättä, että ajoneuvoa ei ole varustettu moottoriajoneuvoasetuksen 12 §:n 2 momentin d kohdassa tarkoitettulla lukkolaitteella.

129. MOOTTORIAJONEUVOASETUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA ANNETUN PÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN.

Liikenneministeriön päätös syyskuun 6 p:ltä 1971.

(Suomen AsK 678/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:46, 1961:95, 1966:75 ja 1967:46)

Liikenneministeriö on kumonnut moottoriajoneuvoasetuksen täytäntöönpanosta 29 päivänä marraskuuta 1967 annetun kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön päätöksen (392/57) 51 §:n, sellaisena kuin se on 10 päivänä lokakuuta 1961 annetussa päätöksessä (473/61), muuttanut sanotun päätöksen 11 §:n 5 momentin, sellaisena kuin se on 26 päivänä toukokuuta 1967 annetussa päätöksessä (233/67), 21 §:n 3 momentin, sellaisena kuin se on 15 päivänä heinäkuuta 1966 annetussa päätöksessä (406/66), 50 §:n, jonka 1 momenttia on muutettu edellä mainitulla 10 päivänä lokakuuta 1961 annetulla päätöksellä, 52 §:n, jonka 2 momenttia on muutettu mainitulla 26 päivänä toukokuuta 1967 annetulla päätöksellä, ja 62 §:n 2 momentin a kohdan sekä lisännyt päätöksen 10 §:ään, sellaisena kuin se on sanotussa 26 päivänä toukokuuta 1967 annetussa päätöksessä, uuden 7 a momentin seuraavasti:

10 §. -----

7 a. Edellä 4 momentissa mainittu valaisin on lisäksi asennettava maidonkuljetuksessa käytettävään autoon, joka joudutaan pysäyttämään auton kulkusuunnasta katsottuna tien vasemmalla puolella olevan maitolaiturin kohdalle. Valaisinta on käytettävä ja sitä saa käyttää vain silloin, kun autoa kuljetetaan tai se pysäytetään poiketen edellä mainitulla

tavalla yleisistä liikennesäännöistä.

-----

11 §.

5. Edellä 1 momentin a kohdassa mainitun valaisinmallin hyväksyy Helsingin katsastuskonttori ministeriön tarvittaessa erikseen antamien ohjeiden mukaisesti. Sumuvalossa tulee olla merkintä valaisimen valmistajasta, mallista ja lampun enimmäistehosta sekä hyväksymismerkintä, joka käsittää kirjaimet SF ja järjestysnumeron. Ilman erillistä hyväksymistä saadaan kuitenkin käyttää kansainvälisen sopimuksen mukaisia sumuvaloja, joissa on renkaan ympäröimän E-kirjaimen käsittävä hyväksymismerkintä.

-----

21 §.

3. Autossa tulee olla tarvittaessa tielle asetettavaksi varoituslaite ja jokaisessa hinausautossa kaksi tällaista laitetta. Varoituslaite on vähintään yhden kilon painoisella tukijalalla varustettu tasasivuinen kolmio, jonka sivut ovat vähintään 400 mm:n pituiset ja jossa on vähintään 50 mm:n levyiset punaiset heijastavat reunat, keskustan ollessa valkoinen tai keltainen tai kokonaan poistettu. Varoituslaitteen tulee olla Helsingin katsastuskonttorin hyväksymää valmistetta ja varustettu hyväksymismerkinnällä, joka käsittää kirjaimet SF ja järjestysnumeron. Hinausautossa tulee lisäksi, suoritettaessa hinausta sellaisissa olosuhteissa, joissa valoja on käytettävä, olla irrallinen, taka-, jarru- ja suuntavalot käsittävä laite, joka on asetettava hinattavan ajoneuvon taakse. Tämän momentin määräyksiä ei sovelleta moottoripyöriin eikä muhlin hinattaviin ajoneuvoihin kuin auton perävaunuihin.

-----

50 §. 1. Auton ja moottoripyörän tunnusmerkeissä on kaksi tai kolme kirjainta ja enintään kolminumeroinen luvun käsittävä rekisteritunnus mustin merkein valkealla, heijastavalla pohjalla.

2. Valtion viraston tai laitoksen moottoriajoneuvot voidaan määrätä varustettaviksi erityisin, omaan sarjaansa kuuluvien tunnusmerkein, joissa tunnukseen sisältyvä luku on ennen tunnuksen kirjainosaa.

3. Vieraan valtion lähetystön ja diplomaattikuntaan kuuluvan henkilön hallinnassa olevan auton tunnusmerkeissä on sinisellä pohjalla valkoiset kirjaimet CD ja enintään kolme numeroa.

4. Traktorin ja moottorityökoneen tunnusmerkeissä on enintään kolminumeroinen luvun ja kaksi kirjainta käsittävä tunnus mustin merkein keltaisella heijastavalla pohjalla.

5. Perävaunun tunnusmerkeissä on P-kirjain ja lisäksi toinen kirjain sekä enintään nelinumeroinen luku mustin merkein valkealla, heijastavalla pohjalla.

6. Lääninhallituksen antamissa koenumerokilvissä on sana KOE, läänintunnus ja enintään kolminumeroinen luku mustin merkein keltaisella

pohjalla. Poliisin ontamissa koekilvissä on läänintunnus ja enintään nelinumeroinen luku punaisiin merkeihin valkealla pohjalla. Läänintunnuksia ovat:

Helsingin kaupungissa	A
muualla Uudenmaan läänissä	U
Turun ja Porin läänissä	T
Hämeen läänissä.....	H
Kymen läänissä.....	R
Mikkelin läänissä.....	M
Kuopion läänissä.....	K
Pohjois-Karjalän läänissä.....	S
Keski-Suomen läänissä.....	X
Vaasan läänissä.....	V
Oulun läänissä.....	O
Lapin läänissä.....	L

52 §. Tunnusmerkki on kiinnitettävä sille varattuun paikkaan ajoneuvon poikkisuunnassa pystyasentoon tai enintään 30° kallistettuna ja siten, ettei mikään ajoneuvon osa osittainkaan peitä sitä, sekä tarvittaessa siten pohjustettuna tai kehystettynä, että se ei ajoneuvoa käytettäessä vahingoitu. Tunnusmerkkiä ei saa taittaa, leikata eikä peittää.

2. Tunnusmerkin kiinnitysruuvit on sovittava kokonaan kirjainten ja numeroiden ääriiviivojen ulkopuolelle siten, ettei väärinkäsityksiä voi syntyä. Kiinnitysruuvien päät on maalattava pohjan värisiksi.

3. Tunnusmerkit on pidettävä puhtaina ja molitteettomassa kunnossa. Tarvittaessa ne on uusittava.

62 §. -----

2. Kuljettajatuokinnon ajokokeeseen käytetyn ajoneuvon tulee olla siten varustettu, kuin opetukseen käytettävästä ajoneuvosta on määrätty, ja täyttää lisäksi seuraavat vähimmäisvaatimukset:

a) henkilöauto: rekisteröity 4 hengelle;

Tämä päätös tulee voimaan 10 päivänä syyskuuta 1971 seuraavien poikkeuksin:

1) Aikaisemman päätöksen mukaisia tunnusmerkkejä saadaan edelleen antaa käytettäväksi ja käyttää, kunnes toisin määrätään;

2) 10 §:n 7 a momentti tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1972, kuitenkin siten, että sanotussa momentissa mainittua valaisinta saa käyttää jo aikaisemminkin; ja

3) 21 §:n 3 momentti tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1972, minkä jälkeen saadaan aikaisemman päätöksen mukaisesti hyväksytyjä varoituslaitteita, joiden tukijalan paino ei täytä mainitun momentin vaatimusta, edelleen käyttää, kuitenkin enintään vuoden 1974 loppuun.

130. AUTOVAAKOJEN KÄYTÖSTÄ KANNETTAVAT
PUNNITUSMAKSUT.

Satamalautakunnan päätös syyskuun 13 p:ltä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1963:136)

Satamalautakunta päätti mainittuna päivänä vahvistaa satamalaitoksen autovaakojen käytöstä kannettavat maksut 1.10.1971 alkaen vaakoja säännöllisesti käyttävien liikkelden punnituksista 1,25 markaksi ja yksityisistä punnituksista 2 markaksi punnitukselta.

131. HELSINGIN SEUTUKAAVALIITON PERUSSÄÄNNÖN
MUUTOS.

Lääninhallituksen vahvistama syyskuun 20 p:nä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1963:115)

Lääninhallitus vahvisti mainittuna päivänä seutukaavaliiton liittovaltuuston 18.5.1971 tekemän päätöksen, jolla Helsingin seutukaavaliiton perussäännön 5 §:n 2 mom. muutettiin seuraavasti:

5 §. -----

Suhdeluvut määrätään prosenttilukuina kutakin varainhoitovuotta edeltävän vuoden henkikirjoituksen mukaisten väkilukujen suhteessa kuitenkin siten, ettei 1 momentissa mainitusta erotuksesta minkään jäsenkunnan vastattavaksi jaeta vähempää kuin 1,0 prosenttia eikä enempää kuin 35 prosenttia.

-----

132. HELSINGIN KAUPUNGIN AMMATTIOPPILAITOSTEN
OHJESÄÄNNÖN MUUTOS.

Ammattikasvatushallituksen vahvistama syyskuun
23 p:nä 1971.

(Kaupunginvaltuuston hyväksymä toukokuun 26
p:nä 1971)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1961:14, 1967:13 ja 1969:124)

Ammattikasvatushallitus vahvisti mainittuna päivänä kaupungin-
valtuuston 26.5.1971 tekemän päätöksen, jolla Helsingin kaupungin
ammattioppilaitosten ohjesäännön 1, 4, 10, 11 ja 12 § muutettiin sekä
lisättiin ohjesääntöön uusi 16 a § seuraavasti:

1 §. Yleiset ammattikoulut:

Hoagan ammattikoulu
Kampin ammattikoulu
Käpylän ammattikoulu
Malmin ammattikoulu
Vallilan ammattikoulu

Erikoisalojen ammattikoulut:

Helsingin kaupungin laboratorioskoulu
Helsingin kaupungin vaatturikoulu

Ammattioppilaskoulut:

Helsingin kaupungin kähertäjäkoulu

4 §. Kaupungin eri ammattikouluissa ovat seuraavat osastot ja opinto-
linjat jäljempänä mainittulne luokka- ja oppilasmäärineen:

	I		II		III		Yht.	
	lk.	opp.	lk.	opp.	lk.	opp.	lk.	opp.
<u>Haagan ammattikoulu</u>								
Metallityöosasto								
Kansakoulupohjaiset opintolinjat:								
asentaja-koneistajan opintolinja	3	48	-	-	-	-	3	48
koneistajan opintolinja ...	-	-	3	48	-	-	3	48
levyseppä-hitsaajan opintolinja	3	48	1	16	-	-	4	64
ilmastointialan levyseppän opintolinja	-	-	2	32	-	-	2	32
Keskikoulupohjaiset opintolinjat:								
laitosasentajan opintolinja	1	16	1	16	-	-	2	32
Auto-osasto								
Kansakoulupohjaiset opintolinjat:								
autonasentajan opintolinja	7	112	6	96	2	32	15	240
maanrakennuskoneasentajan opintolinja.....	-	-	1	16	-	-	1	16
moottoriasentajan opintolinja	-	-	-	-	1	16	1	16
dieselasantajan opintolinja	-	-	-	-	1	16	1	16
autosähköasantajan opintolinja	-	-	-	-	1	16	1	16
varaosamiehen opintolinja.....	-	-	-	-	1	16	1	16
autopeltiseppän opintolinja.....	1	18	1	18	-	-	2	36
automaalarin opintolinja	1	16	1	16	-	-	2	32
autonhuoltajan opintolinja.....	3	48	-	-	-	-	3	48
Keskikoulupohjaiset opintolinjat:								
autosähköasantajan opintolinja	1	16	1	16	-	-	2	32
varaosamiehen opintolinja.....	1	16	1	16	-	-	2	32
Koulussa yhteensä	21	338	18	290	6	96	45	724

	I		II		III		Yht.	
	lk.	opp.	lk.	opp.	lk.	opp.	lk.	opp.
<u>Kampin ammattikoulu</u>								
Ompeluosasto								
Kansakoulupohjaiset opintolinjat:								
liinavaateompeijan opintolinja.....	1	16	-	-	-	-	1	16
pukuompeijan opintolinja.....	2	32	2	32	2	32	6	96
vaatetusteollisuuden perusopintolinja	1	16	1	16	-	-	2	32
modistin opintolinja....	1	14	1	14	-	-	2	28
leikkaajan opintolinja (jatko).....	1	12	-	-	-	-	1	12
Keskikoulupohjaiset opintolinjat:								
pukuompeijan opintolinja.....	2	32	2	32	-	-	4	64
Ravintotalousosasto								
Kansakoulupohjaiset opintolinjat:								
ravintola-alan peruslinja	3	48	3	48	-	-	6	96
eineskeittäjän opintolinja.....	1	16	1	16	-	-	2	32
tarjoilijan opintolinja ...	1	16	1	16	-	-	2	32
laivakokien opintolinja (jatko).....	1	18	-	-	-	-	1	18
Keskikoulupohjaiset opintolinjat:								
suurtalouden peruslinja..	1	24	-	-	-	-	1	24
Koulussa yhteensä	15	244	11	174	2	32	28	450

	I		II		III		Yht.	
	lk.	opp.	lk.	opp.	lk.	opp.	lk.	opp.
Käpylän ammattikoulu								
Kirjapaino-osasto								
Kansakoulupohjaiset opintolinjat:								
painajan opintolinja	2	36	2	36	-	-	4	72
kuvanvalmistajan opintolinja	2	36	2	36	-	-	4	72
Keskikoulupohjaiset opintolinjat:								
tekstinvalmistajan opintolinja	3	48	3	48	-	-	6	96
valokuvauslaborantin opintolinja	2	32	2	32	-	-	4	64
Säätötekninen osasto								
Keskikoulupohjaiset opintolinjat:								
konttorikoneasentajan opintolinja	3	48	3	48	-	-	6	96
instrumenttiasentajan opintolinja	3	48	3	48	-	-	6	96
kemian teollisuuden peruslinja	1	16	1	16	-	-	2	32
Leipuriosasto								
Kansakoulupohjaiset opintolinjat:								
leipurin opintolinja (vuorovuosin)	1	16	1	16	-	-	2	32
kondittorin opintolinja (vuorovuosin)								
Koulussa yhteensä	17	280	17	280	-	-	34	560

Malmin ammattikoulu

Koulussa on 256 vuotuista oppilaspaikkaa ja oppilaiden kokonaismäärä on 464.

	I		II		III		Yht.	
	lk.	opp.	lk.	opp.	lk.	opp.	lk.	opp.
<u>Vallilan ammattikoulu</u>								
Metallityöosasto								
Kansakoulupohjaiset opintolinjat:								
asentaja-koneistajan								
opintolinja.....	7	112	7	112	-	-	14	224
koneistajan opintolinja ..	5	80	5	80	5	80	15	240
koneenasentajan opintolinja.....	2	32	2	32	2	32	6	96
työkaluntekijän opintolinja	1	16	1	16	1	16	3	48
levysepään opintolinja	3	48	3	48	-	-	6	96
hitsaajan opintolinja	2	32	2	32	-	-	4	64
putkiasentajan opintolinja	1	16	1	16	-	-	2	32
sepän opintolinja	1	16	1	16	-	-	2	32
valajan opintolinja.....	1	16	1	16	-	-	2	32
Sähköosasto								
Kansakoulupohjaiset opintolinjat:								
sähköasentajan opintolinja	4	64	4	64	4	64	12	192
puhelinasentajan opintolinja.....	3	48	3	48	3	48	9	144
radio- ja tv-asentajan opintolinja	2	32	2	32	2	32	6	96

	I		II		III		Yht.	
	lk.	opp.	lk.	opp.	lk.	opp.	lk.	opp.
Puutyöosasto								
Kansakoulupohjaiset opintolinjat:								
huonekalupuusepän opintolinja.....	2	32	2	32	2	32	6	96
kone- ja penkkipuusepän opintolinja.....	2	32	2	32	-	-	4	64
mallinveistäjän opintolinja.....	1	16	1	16	1	16	3	48
Maalaus- ja verho-osasto								
Kansakoulupohjaiset opintolinjat:								
maalarin opintolinja....	1	15	1	15	-	-	2	30
puunkiillottajan ja värit- täjän opintolinja	1	10	1	10	-	-	2	20
verhoilijan opintolinja...	1	15	1	15	-	-	2	30
ajoneuvoverhoilijan opintolinja.....	1	10	1	10	-	-	2	20
Rakennusosasto								
Kansakoulupohjaiset opintolinjat:								
kirvesmiehen tai rakennusmiehen opintolinja	1	18	1	18	-	-	2	36
muurarin tai rakennusmiehen opintolinja...	1	18	1	18	-	-	2	36
Piirustusosasto								
Keskikoulupohjaiset opintolinjat:								
koneenpiirtäjän opintolinja	1	18	-	-	-	-	1	18
kartanpiirtäjän opintolinja	1	18	-	-	-	-	1	18
rakennuspiirtäjän opintolinja	1	32	-	-	-	-	1	32
Koulussa yhteensä	46	746	43	678	20	320	109	1744

	I		II		Yht.	
	lk.	opp.	lk.	opp.	lk.	opp.
<u>Laboratoriokoulu</u>						
Keskikoulupohjaiset opintolinjat:						
laborantin opintolinja	2	32	2	28	4	60
laboratoriolhoitajan opintolinja	2	32	2	28	4	60
lääkärin vastaanottoapulaisen opintolinja	2	24	-	-	2	24
Ylioppilaspohjainen opintolinja:						
tutkimuslaborantin opintolinja	2	32	2	28	4	60
<hr/>						
Koulussa yhteensä	8	120	6	84	14	204

	I		II		III		Yht.	
	lk.	opp.	lk.	opp.	lk.	opp.	lk.	opp.
<u>Vaatturikoulu</u>								
Kansakoulupohjaiset opintolinjat:								
vaatturin opintolinja	1	15	1	15	1	15	3	45
teollisuusvaatturin opintolinja	1	15	-	-	-	-	1	15
<hr/>								
Koulussa yhteensä	2	30	1	15	1	15	4	60

	I		II		III		Yht.	
	lk.	opp.	lk.	opp.	lk.	opp.	lk.	opp.
<u>Kähertäjäkoulu</u>								
Kansakoulupohjaiset opintolinjat oppisopimusoppilaille:								
kampaajan opintolinja ...	4	64	4	64	4	64	12	192
parturin opintolinja	2	32	2	32	2	32	6	96
Keskikoulupohjainen koulu-								
muotoinen opintolinja:								
kosmetologin opintolinja	1	16	1	16	-	-	2	32
<hr/>								
Koulussa yhteensä	7	112	7	112	6	96	20	320

10 §. -----
 Neuvottelukunnan sihteerinä toimii asiantomaisen koulun rehtori, osastonjohtaja tai opintolinjan opettaja, jonka osaston tai opintolinjan toimintaan liittyviä asioita neuvottelukunnan kokouksessa käsitellään.
 -----

11 §. -----
 Ammattioppilaitosten toimistossa on toimiston päällikkönä ylitarkastaja sekä muuna henkilökuntana tarkastaja, kurssitoiminnan johtaja, talouspäällikkö sekä tarpeellinen määrä vakinaisia ja tilapäisiä viranhaltijoita.
 -----

12 §. Kelpoisuutena ylitarkastajan virkaan vaaditaan teknillisen korkeakoulun loppututkinto tai virkaan soveltuva yliopistossa tahi korkeakoulussa suoritettu muu loppututkinto, yliopistollinen arvosana kasvatus- ja opetusopissa, sellainen käytännöllinen työkokemus, kuin ammattioppilaitoksista annetussa asetuksessa ammattilainneiden opettajan osalta säädetään, sekä vähintään kolmen vuoden opettajakokemus ammattikoulujen tai teknillisten oppilaitosten opetustyössä.

Kelpoisuutena tarkastajan virkaan vaaditaan maatalous- ja metsätieteiden kandidaatin tutkinto kotitaloudellisella opintosuunnalla tai sellainen kelpoisuus, kuin ammattioppilaitoksista annetussa asetuksessa ammatinopettajasta säädetään, yliopistollinen arvosana kasvatus- ja opetusopissa, vähintään kolmen vuoden opettajakokemus sekä, mikäli kysymyksessä on maatalous- ja metsätieteiden kandidaatti, tutkinnon suorittamisen jälkeen hankittu, vähintään kahden vuoden pituinen käytännöllinen työkokemus ammattilalallaan. Tarkastajan tulee lisäksi olla hyväksytyt opetusnäytteet suorittanut.

Kelpoisuutena talouspäällikön virkaan vaaditaan kauppa- ja korkeakoulun loppututkinto tahi virkaan soveltuva muu yliopistossa tai korkeakoulussa suoritettu loppututkinto sekä hyvä perehtyneisyys julkiseen taloudenhoitoon.

Kelpoisuutena kurssitoiminnan johtajan virkaan vaaditaan yliopistossa tai muussa korkeakoulussa suoritettu loppututkinto tahi insinöörin tutkinto.

16 a §. Kurssitoiminnan johtajan tehtävänä on:

- 1) suunnitella ja järjestää ammattikurssitoimintaa kaikissa ammattioppilaitosten johtokunnan alaisissa oppilaitoksissa sekä kehittää sitä,
- 2) hoitaa kurssien hallinto- ja toimistotehtäviä,
- 3) pitää jatkuvasti yhteyttä johtaviin ammattikasvatusviranomaisiin ja elinkeinoelämän edustajiin sekä seurata ammattikoulutuksen tarpeen kehitystä,
- 4) suorittaa muut johtokunnan ja ylitarkastajan määräämät toimialaansa kuuluvat tehtävät.

133. RÄJÄHDYSAINEASETUS.

Annettu syyskuun 24 p:nä 1971.

(Suomen AsK 696/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1944:116)

Kauppa- ja teollisuusministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä säädetään räjähdysvaarallisista aineista 19 päivänä kesäkuuta 1953 annetun lain (263/53) 18 §:n nojalla:

1 luku.

Yleistä.

1 §. 1. Tämä asetetus koskee räjähdysainetta ja pyroteknillisiä aineita sekä sanottuja aineita sisältäviä välineitä ja valmistelta samoin kuin räjähdysainesten puolivalmistelta.

2. Tämä asetetus ei koske aineita, joiden räjähtävä ominaisuus perustuu atomydintien jakaantumis- tai yhtymisreaktioihin.

2 §. 1. Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) räjähdysaineilla aineita, jotka saadaan räjähtämään leikkisytytyksellä, kuumentamalla, iskulla tai hankauksella ilman, että tähän tarvitaan ulkopuolista vapaata happea, ja jotka ovat iskulle tai hankaukselle herkempiä kuin dinitrobenseeni;

2) pyroteknillisillä aineilla sytytys-, merkinanto-, ilotullitus-, tulensytytys- tai savutusaineita tai muuta näihin verrattavia aineita, jotka räjähtäessään tai syttyessään, ilman että tähän tarvitaan ulkopuolista vapaata happea, synnyttävät lämpöä, valoa, ääntä, savua, sumua, kaasua tai muuta niihin verrattavia ilmiöitä;

3) räjähdysaineen puolivalmistella kloraatteja, perkloraatteja, nitraatteja ja muita hapettavia aineita, jotka on valmistettu räjähdysaineen raaka-aineeksi ja joista niihin muuta ainetta mekaanisesti sekoittamalla saadaan räjähdysainetta ilman, että aineet tällöin kemiallisesti reagoivat keskenään;

4) puoliräjähteillä edellä 2 ja 3 kohdissa mainittuja aineita, valmistelta ja välineitä; sekä

5) räjähdysaineen tai puoliräjähteen valmistuksella toimintaa, jolla saadaan syntymään räjähdysainetta tai puoliräjähteitä, räjähdysainesten tai puoliräjähteiden sekoittamista keskenään tai muihin aineisiin, räjähdysainesten tai puoliräjähteiden sijoittamista erilaisiin välineisiin, sekä

ainneiden tai osien lisäämistä tai liittämistä räjähdysainelta tai puoliräjähteitä sisältäviin välineisiin.

2. Edellä 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua räjähdysaineen valmistusta ei ole:

1) räjähdysaineen käyttöpaikalla tapahtuva käsittely, sytyttämien kiinnittäminen eikä muu räjähdyspanoksen valmistelu;

2) ylipanostajan tai vastaavan pätevyyden omaavan henkilön johdolla tapahtuva ammoniumnitraatin tai kloraattribrikettien taikka -rakeliden imeyttämisen työmaalla välittömästi räjäyttämiseen käytettäväksi;

3) yksityisen henkilön suorittama asianomaisella luvalla hallussapidettävien ampuma-aseiden patruunoiden lataaminen omaa tarvetta varten;

4) puoliladattujen haulikon hylsyjen haulittaminen;

5) kostutetun, heikosti nitratun nitroselluloosan tai muun samankaltaisen aineen liuottaminen tai sekoittaminen erilaisiin aineisiin lakkoja tai multa pintakäsittelyainelta valmistettaessa; eikä

6) enintään 0.4 prosenttia orgaanista ainetta sisältävän ammoniumnitraatin valmistus lannoiteaineeksi.

3. Tässä asetuksessa mainitut painot ovat räjähtävien tai syttyvien aineiden painoja, jollei jäljempänä ole toisin säädetty.

3 §. Tämän asetuksen 1 §:ssä tarkoitetut aineet, välineet ja valmisteet jaetaan sen mukaan kuin kauppa- ja teollisuusministeriö tarkemmin määrää kolmeen luokkaan:

I a luokka: räjähdysaineet;

I b luokka: räjähdysainelta sisältävät välineet; sekä

I c luokka: pyroteknilliset valmisteet ja muut puoliräjähteet.

4 §. Ennen I a luokkaan kuuluvien räjähdysainneiden ja I b luokkaan kuuluvien yleisesti räjäytystyössä käytettävien räjähdysainelta sisältävien välineiden yleiseen kauppaan laskemista on valmistajan tai maahantuojan hankittava niille kauppa- ja teollisuusministeriön hyväksyminen.

5 §. Edellä 4 §:ssä sanottua hyväksymistä on haettava kauppa- ja teollisuusministeriöltä perustellulla hakemuksella, jossa on ilmoitettava aineiden ja välineiden yleisten ominaisuuksien lisäksi niiden koostumus sekä ministeriön määräämät mahdolliset muut tiedot.

6 §. -----

7 §. 1. Räjähdysainelta sekä pyroteknillisiä valmisteita tai multa puoliräjähteitä saa, jollei tässä asetuksessa ole toisin säädetty, valmistaa, pitää kaupan, varastoida, hankkia sekä tuoda maahan ainoastaan siihen saadulla luvalla.

2. Räjähdysainelta saa ammattimaisesti valmistaa, pitää kaupan ja varastoida, niin kuin siltä jäljempänä säädetään, vain se, jolla on oikeus harjoittaa tässä maassa elinkeinoa ilmoituksen nojalla.

3. Kauppa- ja teollisuusministeriöllä on oikeus määrätä, mitä I c luokan tuotteita saa pitää kaupan ja hankkia ilman tässä asetuksessa säädettyä lupaa.

8 §. Räjähdyksineiden ja puoliräjähdeiden valmistuksessa sekä kuljetuksessa, varastoinnissa, kaupassa ja käsittelyssä työskentelevien henkilöiden työturvallisuudesta on tämän asetuksen lisäksi noudatettava työturvallisuuslain sekä sen nojalla annettuja määräyksiä.

9 §. 1. Työkaluissa käytettävien patruunoiden ja panosten valmistamisesta, maahantuonnista, kaupan pitämisestä ja varastoinnista on voimassa, mitä I b luokan räjähdysainetta sisältävistä välineistä jäljempänä säädetään.

2. Edellä 1 momentissa tarkoitettujen räjähdysainetta sisältävien välineiden hankkimisesta käyttöä varten ja työmaalla säilyttämisestä on voimassa, mitä puoliräjähdeistä jäljempänä säädetään.

2 luku.

Valmistus.

Valmistuslupa.

10 §. Räjähdyksineiden ja puoliräjähdeiden valmistus on, jollei jäljempänä ole toisin säädetty, sallittu vain kauppa- ja teollisuusministeriön luvalla sekä noudattamalla, mitä tässä asetuksessa tai sen nojalla annetuissa määräyksissä säädetään tai määrätään.

11 §. 1. Lupaa räjähdysainneiden ja puoliräjähdeiden valmistamiseen on haettava kauppa- ja teollisuusministeriöltä.

12 - 13 §. -----

Käyttölupa ja vastaava johtaja.

14 §. Räjähdyksineitä ja puoliräjähdeitä valmistavaa tehdasta ei saa koe-käyttää, ennen kuin kauppa- ja teollisuusministeriö on antanut siihen luvan ja hyväksynyt tehtaalle vastaavan johtajan ja tälle varamiehen, jotka vastaavat koekäytöstä.

15 - 16 §. -----

17 §. 1. Kun tässä asetuksessa tarkoitettua tehdasta talkka sen toimintaa halutaan laajentaa tai muuttaa sen jälkeen, kun se on tarkoitukseensa hyväksytty, on tähän saatava kauppa- ja teollisuusministeriön lupa.

18 - 21 §. -----

22 §. 1. Kun tehtaan toiminta lopetetaan, on siitä tehtävä ilmoitus kauppa- ja teollisuusministeriölle kahden kuukauden kuluessa lopettamispäivästä lukien.

2. Jos valmistus on ollut keskeytyneenä yli vuoden ajan, ei valmistusta saa uudelleen aloittaa, ennen kuin tehtaassa on toimitettu katsastus ja kauppa- ja teollisuusministeriö antanut luvan valmistuksen aloittamiseen.

23 §. Räjähdysainetta tai puoliräjähde- tai valmistavassa tehtaassa tulee olla vähintään yksi vaarallisen alueen ulkopuolella oleva varasto, jossa on säilytettävä räjähdysaineen tai puoliräjähde- tai valmistukseen tarvittavat räjähdysaineet ja jonne valmis räjähdysaine tai puoliräjähde on vietävä niin pian kuin se on kauppatavaraksi valmistettu, jollei sitä välittömästi kuljeteta pois tehdasalueelta.

24 §. -----

Kokeilutarkoituksessa tapahtuva pienten räjähdysaine- ja puoliräjähde-erien valmistus.

25 §. 1. Se, joka on saanut luvan määrätyn räjähdysaineen valmistukseen, saa ilman eri lupaa kokeilutarkoituksessa valmistaa pienissä erissä muutakin räjähdysainetta. Näin valmistettua räjähdysainetta ei saa luovuttaa toiselle eikä viedä pois valmistuspaikalta muussa tarkoituksessa kuin kokeiden tekemistä varten. Valmistuksen ja kokeiden on tällöin tapahduttava kysymyksessä olevan räjähdysaineen valmistuksesta vastaavan johtajan valvonnassa ja vastuulla.

2. Puoliräjähde-erien koevermuksessa on soveltuvin osin noudatettava, mitä edellä 1 momentissa räjähdysaineista on säädetty.

3. Räjähdysaineen ja puoliräjähde-erien valmistukseen tai kokeiluun tieteellistä tai teknillistä tarkoitusta varten on haettava lupa kauppa- ja teollisuusministeriöltä.

-----

3 luku.

Räjähdysaineiden ja puoliräjähde-erien kauppa.

Yleisiä säännöksiä.

26 §. Sillä, joka on saanut luvan ammattimaisesti valmistaa räjähdysainetta ja puoliräjähde-erien, on oikeus luovuttaa näitä aineita toiselle noudattamalla, mitä tässä asetuksessa on säädetty.

27 §. 1. Jos joku muu kuin valmistaja aikoo ryhtyä harjoittamaan räjähdysaineiden ja puoliräjähde-erien kauppaa ja sitä varten pitämään räjähdys-

aineiden varastoa, hakekoon siihen lupaa siltä lääninhallitukselta, jonka alueella liike tulee sijaistamaan.

-----

28 §. Joka aikoo ryhtyä harjoittamaan räjähdysainneiden ja puoliräjähdel-
den kauppaa tai niiden välittämistä varastoa pitämällä, hakekoon siihen
luvan noudattaen soveltuvin osin 27 §:n määräyksiä.

29 - 30 §. -----

31 §. 1. Räjähdysainneiden ja puoliräjähdel-
den kauppaa harjoittavassa
liikkeessä tulee olla lääninhallituksen hyväksymä räjähdysainneiden kou-
pasta vastaava hoitaja.

2. Vastaavan hoitajan hyväksymistä on haettava kirjallisesti lääninhallitukselta.

3. Vastaavalta hoitajalta vaaditaan, että hän:

1) on Suomen kansalainen;

2) hallitsee itseään ja omaisuuttaan;

3) riittävästi tuntee räjähdysainneiden ominaisuuksia sekä niiden kauppaa ja varastointia koskevat määräykset; sekä

4) on tehtävään sopiva.

4. Räjähdysainneiden ominaisuuksia sekä niiden kauppaa ja varastointia koskevien määräysten tunteminen on selvitettävä kauppa- ja teollisuusministeriön tähän tehtävään määräämän henkilön antamalla todistuksella.

32 §. 1. Lääninhallitus voi hakemuksesta hyväksyä vastaavalle hoitajalle yhden tai useita varamiehiä, joiden on täytettävä vastaavalle hoitajalle asetetut kelpoisuusvaatimukset.

2. Vastaavan hoitajan jättäessä toimensa tai ollessa estyneenä, on noudatettava, mitä 21 §:ssä tehtaan vastaavasta johtajasta on säädetty.

Räjähdysainneiden luovuttaminen.

33 §. Räjähdysainnetta saa, jollei kauppa- ja teollisuusministeriö ole joidenkin aineiden osalta toisin määrännyt, luovuttaa ainoastaan räjähdysainneiden valmistamiseen tai kaupan harjoittamiseen oikeutetulle sekä sille, joka on saanut tässä asetuksessa säädetyn luvan räjähdysainnevaraston pitämiseen, samoin kuin sille, jolla on poliisipiirin päällikön antama räjähdysainneiden ostolupa.

34 §. 1. Räjähdysainneiden valmistamiseen ja kaupan harjoittamiseen sekä räjähdysainnevaraston pitämiseen oikeutetulle saa räjähdysainnetta luovuttaa kulttia vastaan, johon on merkitty räjähdysainneen kaupan nimi ja määrä sekä päivitys ja vastaanottajan nimi. Räjähdysainneen luovuttajalle on toimitettava oikeaksi todistettu jäljennös valmistus-, varastointi- tai kauppaluvasta.

2. Valtion laitoksille saa räjähdysaineita luovuttaa myös asianomaisen ministeriön tai sen määräämän vironomaisen antamaa kirjallista tilausta vastaan.

35 §. -----

Räjähdysaineiden hankkiminen.

36 §. 1. Räjähdysaineiden hankkimiseen oikeuttavaa ostolupaa on haettava hakijan kotipaikan tai räjähdysaineiden käyttöpaikan poliisipiirin päälliköltä.

2. Hakemus on tehtävä kirjallisesti, mutta voi luvan erityisistä syistä antaa suullisesta pyynnöstäkin.

3. Hakemuksessa on mainittava räjähdysaineen laji ja määrä sekä käyttötarkoitus ja palkka, missä räjähdysainetta aiotaan käyttää ja säilyttää.

37 §. Räjähdysaineiden ostolupa voidaan antaa yhteisölle tai 20 vuotta täyttäneelle henkilölle, jolla voidaan katsoa olevan riittävä luotettavuus ja arvostelukyky sekä taito räjähdysaineiden käsittelyssä.

38 §. Milloin ostolupaa haetaan yhteisölle, on hakemuksessa nimettävä 37 §:ssä säädetyt ehdot täyttävä henkilö, joka vastaa siitä, että hakemuksessa tarkoitettua räjähdysainetta kuljettamisessa ja säilyttämisessä noudatetaan tarpeellista varovaisuutta ja voimassa olevia säädöksiä.

39 §. 1. Räjähdysaineen ostolupa annetaan määräajaksi, kuitenkin enintään yhdeksi vuodeksi kerrallaan, jolle poliisipiirin päällikkö erityisistä syistä katsoa olevan aiheutta antaa lupaa pitemmäksi ajaksi.

40 - 42 §. -----

43 §. 1. Ostoluvalla hankittua räjähdysainetta ei saa luovuttaa toiselle muutoin kuin noudattamalla, mitä räjähdysaineiden myynnistä ja ostoluvasta edellä on säädetty.

2. Työnantaja, joka on saanut ostoluvan, saa kuitenkin työn suorittamiseksi luovuttaa räjähdysaineen edellä 37 §:ssä mainitut edellytykset täyttävälle henkilölle.

3. Työn suorittamisessa on noudatettava, mitä räjähdysaineiden käytöstä muutoin on määrätty.

4. Edellä 2 momentissa tarkoitettu henkilö, jonka hallussa räjähdysaine on, on vastuussa sen oikeasta säilyttämisestä, käsittelystä ja käyttämisestä.

44 - 45 §. -----

4 luku.

Varastointi.

Yleisiä säännöksiä.

46 §. 1. Räjähdysainetta on säilytettävä siten, ettei niistä aiheudu yleis-
tä vaaraa ja etteivät ne joudu sivullisten haltuun.

2. Sellaisia räjähdysaineita, joiden yhdessä säilyttäminen erityi-
sesti lisää räjähdysvaaraa, ei saa säilyttää varaston samassa huoneti-
lassa.

3. Varaston samassa huonetilassa räjähdysainesten kanssa ei saa
olla muita aineita tai esineitä, elleivät ne ole tarpeen varastoinnin kan-
nalta. Ampuma-aseita saa kuitenkin säilyttää ampumatarvikkeiden kans-
sa samassa huonetilassa.

47 §. 1. Räjähdysainesten varastoja ei saa sijoittaa niin lähelle toisiaan,
että varaston räjähtäminen voi suoraan aiheuttaa toisen varaston rä-
jähtämisen.

2. Räjähdysainesten varastosuoja on, jollei jäljempänä ole toisin
säädetty, sijoitettava erityisesti tätä tarkoitusta varten järjestettävälle
varastoalueelle.

Pysyvät varastot.

48 §. 1. Jos räjähdysainesten valmistamiseen oikeutettu haluaa muualle
kuin tehtaan välittömään läheisyyteen perustaa pysyvän räjähdysaineva-
raston tai jos räjähdysainesten kaupan harjoittamiseen oikeutettu haluaa
varastoida räjähdysainetta enemmän kuin mitä jäljempänä kauppalikkeis-
sä säilytettävistä räjähdysainemääristä on säädetty tai jos joku muu-
toin haluaa perustaa pysyvän räjähdysainevaraston, hakekoon siihen lu-
paa sen läänin lääninhallitukselta, jonka alueella varasto tulee sijaitse-
maan.

2. Lupaa voi hakea myös tehtaan perustamista tai kaupan harjoitta-
mista varten haettavan luvan yhteydessä.

49 - 50 §. -----

51 §. Milloin hakemus koskee varastoa, jossa tullaan säilyttämään rä-
jähdysainetta samanaikaisesti yli 10 000 kg, lääninhallituksen on ennen
asian ratkaisemista hankittava kauppa- ja teollisuusministeriön lausun-
to.

52 §. -----

Käyttövarasto.

53 §. 1. Asuinhuoneistossa sekä huonetilassa, jossa ihmisiä oleskelee,

ei saa säilyttää muita räjähdysaineita kuin enintään 2 kg ruutia, 5 000 kappaletta asianomaisella luvalla hallussapidettävien ampuma-aseiden patruunoita ja 1 000 kappaletta sytytysnalleja sekä enintään 25 kg puoliräjähteitä. Suurempien räjähdysainemäärien säilyttäminen asuinrakennuksessa on kielletty.

2. Ilman erityistä lupaa saa kuitenkin säilyttää enintään 10 kg räjähdysaineita ja 200 kappaletta räjäytysnalleja niiden omi stajan hallinnassa olevassa tulisijattomassa lukitussa varastosuojassa, jonka tulee olla vähintään 5 metrin päässä varastosuojaa enintään yhdeltä sivulta rajoittavasta asutusta rakennuksesta tai muusta rakennuksesta, jossa ihmisliä tavallisesti oleskelee, sekä vähintään 5 metrin päässä naapurin rajasta ja 10 metrin päässä naapurin asutusta rakennuksesta.

3. Lukitussa, siirrettävässä työkalusuojassa tai työmaavaunussa, jota ei käytetä yöpymiseen, saa kuitenkin säilyttää erillisessä, ulkoilmaan avautuvassa tilassa enintään 2.5 kg räjähdysainetta ja lisäksi 30 kappaletta räjäytysnalleja. Nollit on sijoitettava siten, että nallien mahdollisesti räjähtäessä ne eivät räjäytä räjähdysainetta. Tällaista työkalusuojaa tai työmaavaunua ei saa sijoittaa 5 metriä lähemmäksi asuttua rakennusta tai paikkaan, jossa ihmisliä tavallisesti oleskelee.

4. Edellä 2 momentissa mainitun tavoin saa säilyttää enintään 20 000 kappaletta edellä 1 momentissa tarkoitettujen ampuma-aseiden patruunoita ja enintään 200 kg puoliräjähteitä.

5. Jos säilytettävien räjähdysaineliden tai puoliräjähteiden määrä on suurempi kuin mitä edellä 2 momentissa on säädetty, on niiden säilyttämisessä noudatettava, mitä varastolinnista on säädetty.

Myymälävarasto.

54 §. 1. Joka on saanut edellä 27 §:ssä tarkoitettun luvan kaupan harjoittamiseen, saa liikkeen myymälähuoneessa säilyttää samanaikaisesti enintään 20 000 kappaletta asianomaisella luvalla hallussapidettävien ampuma-aseiden patruunoita, 20 000 kappaletta patruunoiden sytytysnalleja, 200 kg työvälineissä käytettäviä patruunoita ja erillisessä säilytyshuoneessa 100 kg puoliräjähteitä siten, ettei yleisö pääse niihin käsiksi.

2. Lisäksi saa liikkeen aukloloaikana myymälähuoneessa olla enintään 5 kg ruutia. Ruuti on liikkeen sulkemisajan jälkeen siirrettävä myymälävarastoon.

3. I a luokkaan kuuluvat räjähdysaineet sekä räjäytysnallit on säilytettävä erityisesti tätä tarkoitusta varten rakennetussa myymälävarastona käytettävässä varastokopissa tai-kaapissa.

4. Varastokopissa saa säilyttää enintään 50 kg I a luokkaan kuuluvia räjähdysaineita, ei kuitenkaan 25 kg enempää muuta sanottuun luokkaan kuuluvaa räjähdysainetta kuin ruutia, ja lisäksi 1 000 kappaletta räjäytysnalleja.

5. Varastokaapissa saa säilyttää enintään puolet edellä 4 momentissa mainituista määristä.

6. Myymälävaraston perustamisluvan hakemisessa sekä varaston katsastuksessa ja käyttöön otossa on noudatettava, mitä niistä on edellä 27 §:ssä säädetty.

Työmaavarastot.

55 §. 1. Työmaata tai muuta tilapäistä tarvetta varten saa poliisipiirin päällikkö myöntää luvan yhtä tai useampaa varastoa varten, jossa kussakin, tarkoitukseen sopivassa tilapäisessä varastosuojassa, saa olla enintään 1 000 kg räjähdysaineita tai puoliräjähteitä sekä säilyttää räjähdysainesten kanssa enintään 10 000 kappaletta räjäytysnaljeja.

2. Sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymä panostaja saa kuitenkin työmaalla, ilman erityistä lupaa, säilyttää tarkoitukseen soveltavassa säilytystilassa enintään 50 kg räjähdysaineita tai puoliräjähteitä sekä 1 000 kappaletta räjäytysnaljeja.

56 §. -----

57 §. 1. Milloin työmaata tai muuta tilapäistä tarkoitusta varten halutaan yhdessä varastosuojassa säilyttää yli 1 000 kg, mutta enintään 10 000 kg räjähdysaineita ja räjäytysnaljeja, on lupa haettava sen läänin lääninhallitukselta, jonka alueelle varasto on aiottu sijoittaa.

58 §. -----

5 luku.

Räjähdysainesten pakkaaminen.

Yleisiä säännöksiä.

59 §. 1. Räjähdysaineet ja puoliräjähteet tulee ennen niiden yleiseen kauppaan laskemista olla pakattuina tarkoituksenmukaisella ja turvallisella tavalla.

2. Yleiseen kauppaan laskettavien aineiden ja esineiden pakkaustavan määrää kauppa- ja teollisuusministeriö.

60 §. Pakkaamiseen käytettävien päällysten tulee olla niin tiiviitä ja siten suljettavia, ettei pakkauksen sisällöstä pääse mitään ulos, sekä lisäksi sellaista ainetta, ettei se vaikuta pakkauksen sisältöön eikä muodosta sen kanssa vaarallisia yhdisteitä.

61 §. Pakkauksen tulee olla sellainen, ettei siinä tavannukaisen kuljetuksen tai käsittelyn aikana pääse tapahtumaan muutoksia, jotka saattavat lisätä vaaraa.

Yhteenpakkaaminen.

62 §. Kuljettamiseen käytettävä pakkaus saa sisältää vain yhtä lajia I a, I b tai I c luokkaan kuuluvaa ainetta, väljennettä tai valmistetta, jolle kauppa- ja teollisuusministeriö salli tällaisten aineiden pakkaamista yhteen keskenään tai muiden aineiden taikka esineiden kanssa. Erilaisia asianomaisella luvalla hallussapidettävien ampuma-aseiden patruunoita saa kuitenkin pakata samaan kuljetuspakkaukseen.

Merkitseminen.

63 §. 1. Myyntipäällykseen tulee olla merkittyinä räjähdysaineen tai puoliräjähteen kaupan nimi ja valmistajan toiminimi tai tavarailema sekä kauppa- ja teollisuusministeriön määräämissä lajeissa merkintä, josta ilmenee valmistuspäivä ja päällyksen sisältämän aineen paino.

2. Kuljetuspakkauksen päällyksessä tulee 1 momentissa mainittujen merkintöjen lisäksi olla räjähdysaineen tai puoliräjähteen luokkaa osoittava numero ja kirjain sekä oranssin värisellä pohjalla oleva musta räjähtävän pommin kuva. Pommin kuvaa ei tarvitse kuitenkaan merkitä I c luokkaan kuuluvia valmisteita sisältävään päällykseen.

3. Maahantuoduissa räjähdysainepakkauksissa tulee olla edellä mainittujen merkintöjen lisäksi maahantuojaan nimi.

64 §. Mitä edellä 63 §:ssä on säädetty, ei koske räjähdysaineen puoli-valmisteita. Näitä aineita sisältävät päällykset on kuitenkin varustettava aineen nimellä tai kaupanilmellä.

6 luku.

Turvallisuutta koskevia erityisiä säännöksiä.

65 §. Pysyvässä räjähdysainearastossa ja myymälävarastossa tai niiden lähelsyydessä tulee olla selvästi nähtävissä tauluja, joissa on annettu ohjeet palollmoltuksen tekemisestä sekä muista palon sattuesssa välttämättä suoritettavista toimenpiteistä.

66 §. Räjähdysaineita valmistavan tehtaan alue ja yli 30 kg räjähdysaineita käsittävä varastosuoja tai varastoalue on ympäröitävä teräsverkko- tai piikkilanka-aidalla, jolle sivullisten pääsyä alueelle tai varastosuojaan ole estetty muulla tehokkaalla tavalla.

67 §. 1. Huonetilassa, jossa valmistetaan tai käsitellään räjähdysainetta, ei saa säilyttää muita räjähtäviä tai helposti syttyviä aineita tahi sellaisia aineita taikka laitteita, jotka voivat aiheuttaa palon tai räjähdysvaaran, ellei näitä aineita tai laitteita tarvita räjähdysaineen valmistuksessa tai käsittelyssä.

2. Räjähdysainearastossuojassa ei saa varastosuojan puhdistamiseen tarvittavia välineitä lukuunottamatta olla muita kuin varastointiluvassa mainittuja aineita ja välineitä.

68 §. 1. Avotulen teko ja tupakanpoltto on kielletty räjähdysainetehtaassa ja -varastossa, sekä työhuoneessa, jossa räjähdysainetta valmistetaan tai käsitellään, lukuunottamatta erikseen tupakanpoltoa varten varattua paikkaa.

2. Välttämätöntä hitsaus- tai muuta siihen verrattavaa työtä saa kuitenkin suorittaa 1 momentissa tarkoitetuissa paikoissa tehtaan vastaavan johtajan tai osaston vastaavan johtajan antamien ohjeiden mukaisesti.

7 luku.

Kuljetus.

Yleistä.

69 §. Räjähdysainneiden kuljettamisessa on, ottamalla huomioon kuljetettavan räjähdysaineen laji, määrä ja kuljetustapa, noudatettava tarpeellista varovaisuutta sekä erityisesti tämän asetuksen säännöksiä ja sen nojalla annettuja määräyksiä sekä miltä kuljetuksesta on muuten erikseen säädetty.

Kuljetus maanteitse.

70 §. 1. Moottoriajoneuvossa tai muussa ajoneuvossa, jossa kuljetetaan I a luokkaan kuuluvia räjähdysainelta, ei saa olla kuljettajan ja hänen apulaisensa lisäksi muita henkilöitä.

2. Työhenkilökunnan kuljettamiseen hyväksytyssä moottoriajoneuvossa saa moottoriajoneuvon rekisteröinti- tai ajoneuvon kotipaikkakunnan poliisipiirin päällikön määrääjäksi tai toistaiseksi antamalla luvalla kuljettaa kerrallaan enintään 5 kg räjähdysainetta ja 50 kappaletta räjäytysnalleja. Nallit on sijoitettava räjähdysainesta erilleen, siten, että nallien mahdollisesti räjähtäessä ne eivät räjäytä räjähdysaineita.

71 §. 1. Edellä 70 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettussa räjähdysainelta kuljettavassa ajoneuvossa ei saa kuljettaa muita räjähtäviä tai helposti syttyviä aineita tällaisia aineita, jotka lisäävät räjähdysvaaraa.

2. Edellä 70 §:n 2 momentissa tarkoitettussa ajoneuvossa saa kuitenkin olla korista ilmatilviilisti eristetyssä ulkollmaan avautuvassa tilassa yhteensä enintään 35 kg I luokan tai II luokan palavia nesteitä, josta määrästä enintään kaksi 11 kg nestekaasupulloa, joista toisesta saa jottaa putket tai letkut korissa käytettäviin nestekaasun kulutuslaitteisiin.

72 §. 1. Milloin useita moottoriajoneuvoja käytetään samanaikaisesti I a luokan räjähdysainneiden kuljetukseen, on niiden oltava toisistaan vähintään 100 metrin etäisyydellä.

2. Yli 10 kg:n I a luokan räjähdysainemäärien kuljettaminen maanteitse asutustaajamien läpi on kielletty, mikäli ohikulkutietä voidaan käyttää. Tällaisissa paikoissa saa moottoriajoneuvon pysäyttää vain

räjähdysaineen kuormaamista ja purkamista varten.

Kuljetus aluksessa Suomen vesialueella.

73 §. 1. Edellä 3 §:ssä tarkoitettuja räjähdysaineita, valmisteita ja välineitä ei saa kuljettaa matkustajia tai postia kuljettavassa aluksessa, lautassa tai lossissa. Kukin matkustaja saa kuitenkin aluksen päällikön luvalla ottaa mukaansa enintään 2.5 kg I a luokkaan kuuluvia räjähdysaineita, 100 kappaletta räjähdysnalleja ja 1 000 kappaletta asianomaisella luvalla hallussapidettävien ampuma-aseiden patruunoita, sekä aluksen päällikön salliman määrän pyroteknillisiä valmisteita. Räjähdysaineet on matkan ajaksi sijoitettava aluksen päällikön osoittamaan säilytystilaan.

2. Räjähdysaineita saa kuljettaa lautassa tai lossissa, mikäli kuljetus tapahtuu käyttäen erillisiä vuoroja, joilla matkustajia tai postia ei ole mukana.

3. Ulkomaille tapahtuvasta räjähdysainelaiden kuljetuksesta on säädetty erikseen.

74 §. Kuljetettaessa räjähdysainetta muussa kuin 73 §:ssä tarkoitettussa aluksessa tai lossissa, on rahtikirjaan ja lastiluetteloon merkittävä räjähdysaineen nimi, laji, luokka ja määrä. Tavarain lähettäjä vastaa siitä, että hänen alukseen kuljetettavaksi jättämänsä aine, väline, valmiste ja niiden pakkaukset ovat voimassa olevien määräysten mukaiset sekä että räjähdysaineen nimi on oikein merkitty rahtikirjaan.

75 §. Milloin aluksessa kuljetetaan samanaikaisesti enemmän kuin 50 kg räjähdysainetta lukuunottamatta puoliräjähteitä ja asianomaisella luvalla hallussapidettävien ampuma-aseiden patruunoita, on seuraavia määräyksiä noudatettava:

1) ennen räjähdysaineen tuomista satamaan, aluksen lastaamista tai sen purkamista varten, on siitä tehtävä satamaviranomaisille ilmoitus, jossa mainitaan tavarain määrä, laji ja luokka. Milloin sopivaa purkamispaikkaa ei ole voitu osoittaa, on alus, joka on satama-alueelle saapunut räjähdysainetta purkamaan, sijoitettava sellaiseen paikkaan, jossa se ei aiheuta erityistä vaaraa;

2) räjähdysainetta purettaessa tai sitä lastattaessa tulee aluksen olla niin kiinitetty, että se voidaan palonvaaran uhatessa heti siirtää paikalta;

3) aluksen saavuttua purkamispaikkaan on räjähdysaineen purkamisen aloitettava vilpymättä ja suoritettava loppuun satamaviranomaisten sitä varten määräämän ajan kuluessa;

4) räjähdysainetta kuljettavan aluksen suurmastossa tai jos aluksessa ei ole mastoa, erityisessä vähintään kolmen metrin korkuisessa tangossa tulee olla selvästi näkyvässä vähintään kolmenkymmenen senttimetrin korkuinen ja kuudenkymmenen senttimetrin pituinen punainen lippu sekä pimeänä aikana joka suuntaan punaista valoa näyttävä lamppu;

5) tupakanpolto ja avotulen käsittely on, jollei merilaisissa ole muuta säädetty, sallittu vain aluksen päällikön tätä tarkoitusta varten hyväksymissä tiloissa;

6) itsestään tai helposti syttyviä aineita ei saa lastata samaan ruumaan räjähdysaineen kanssa; sekä

7) aluksen tullessa satamaan sekä siellä ollessa ja sieltä lähtiessä samoin kuin kanavassa kulkiessa ynnä purettaessa tai lastattaessa räjähdysainetta, on noudatettava lisäksi satamajärjestyksen tai asianomaisen viranomaisen määräämiä erityisiä turvallisuutta koskevia määräyksiä.

Muut kuljetustavat.

76 §. 1. Räjähdysaineen kuljettamisesta rautateitse, lentoteitse ja postissa on voimassa, mitä siitä on erikseen säädetty.

2. I a luokan räjähdysainneiden kuljettaminen muissa julkisissa liikennevälineissä on kielletty.

8 luku.

Valvonta.

77 §. 1. Tämän asetuksen noudattamista valvovat ylimpänä valvontaviranomaisena kauppa- ja teollisuusministeriö ja sen lisäksi lääninhallitus sekä poliisi- ja paloviranomaiset.

2. Ammattientarkastusviranomaisille kuuluvasta valvonnasta on säädetty erikseen.

78 §. 1. Tämän asetuksen ja sen nojalla annettujen määräysten valvomista varten on valvontaviranomainen oikeutettu pääsemään valvontaa suorittaessaan kaikkialle räjähdysainetehtaassa sekä jokaiseen varastoon ja huoneistoon, jossa räjähdysaineita säilytetään, varastoidaan tai pidetään kaupan, lukuun ottamatta 88 §:ssä tarkoitettuja laitoksia, sekä saamaan valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot.

2. Kauppa- ja teollisuusministeriöllä on lisäksi oikeus saada näytteitä räjähdysaineen valmistukseen käytettävistä raaka-aineista ja valmiista tuotteista. Sanotun ministeriön on suoritettava kerran vuodessa tarkastus tehtaissa ja yli 5 000 kg suuremmissa varastoissa.

79 §. -----

80 §. 1. Palopäällikkö on velvollinen vähintään kerran vuodessa tarkastamaan niiden tehtaiden ja pysyvien varastojen paloturvallisuuden, joita tämän asetuksen mukaan ei saa perustaa ilman lupaa.

2. Poliisipiirin päällikön on kerran vuodessa tarkastettava räjähdysainekauppaa harjoittavan myymälähuoneisto, räjähdysaineen säilytyspaikat ja räjähdysainneiden kirjanpito sekä räjähdysaineita valmistavien tehtaiden valmistusta ja kauppaa koskevat päiväkirjat.

81 §. 1. Milloin valvontaviranomaisen suorittamassa tarkastuksessa on havaittu, ettei tätä asetusta tai sen nojalla annettuja määräyksiä ole noudatettu, eikä asianomainen viivytyksettä ryhdy todetun epäkohdan korjaamiseen, valvontaviranomaisen on annettava kirjallinen määräys tällaisen toimenpiteen suorittamisesta määräajan kuluessa.

2. Jollei 1 momentissa tarkoitettua käskyä noudateta, voi lääninhallitus pakottaa laiminlyöjän täyttämään velvollisuutensa, niin kuin räjähdyksivaarallisista aineista annetussa laissa säädetään.

82 §. 1. Tämän asetuksen nojalla annettu lupa voidaan joko kokonaan tai määräajaksi peruuttaa, jos asianomainen rikkoo voimassa olevia määräyksiä tai annettuja ehtoja vaikka jos olosuhteet olennaisesti muuttavat.

2. Milloin tämän asetuksen mukaan hyväksytty tehtaan vastaava johtaja tai osaston vastaava johtaja tai räjähdyksineen kaupasta tai varastoinnista vastaava hoitaja vaikka näiden varamies osoittautuu tehtävänsä sopimattomaksi, on asianomaiselle annettu hyväksyminen peruutettava.

3. Peruuttamisesta päättää luvan tai hyväksymisen antanut viranomainen. Ennen luvan tai hyväksymisen peruuttamista on asianomaiselle varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

83 §. Tässä asetuksessa poliisipiirin päällikön suoritettavaksi määrätyn katsastuksen tai tarkastuksen saa suorittaa myös hänen määräämänsä poliisimies, sekä palopäällikön suoritettavaksi määrätyn katsastuksen tai tarkastuksen hänen määräämänsä palopäällystöön kuuluva henkilö.

84 §. Tämän asetuksen ja sen nojalla annettujen määräysten rikkomisesta on säädetty rangaistus räjähdyksivaarallisista aineista 19 päivänä kesäkuuta 1953 annetussa laissa (263/53).

9 luku.

Muutoksen haku.

85 §. 1. Poliisipiirin päällikön tämän asetuksen nojalla antamasta päätöksestä saa valittaa lääninhallitukseen neljäntoista päivän kuluessa siitä päivästä, jona valittaja on saanut tiedon päätöksestä, sitä päivää lukuun ottamatta.

2. Lääninhallituksen tämän asetuksen nojalla antamasta päätöksestä saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen päivän kuluessa siitä päivästä, jona valittaja on saanut tiedon päätöksestä, sitä päivää lukuun ottamatta, mutta on lääninhallituksen päätöstä valituksesta huolimatta noudatettava, jollei lääninhallitus toisin määrää.

3. Kauppa- ja teollisuusministeriön tämän asetuksen nojalla antamasta päätöksestä saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen päivän kuluessa päätöksen antamisesta, mutta on päätöstä

valtuksesta huolimatta noudatettava, jollei kauppa- ja teollisuusministeriö toisin määrää. Valituskirja on säädetyssä järjestyksessä toimitettava kauppa- ja teollisuusministeriölle kahtena kappaleena, joista toinen jää ministeriöön ja toinen toimitetaan korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

10 luku.

Erinäiset säännökset.

86 §. Jos tämän asetuksen noudattaminen määrättyssä tapauksessa tuottaa suhteettoman suurta kustannuksia tai huomattavaa hankaluutta tai tarkoitettu turvallisuus voidaan muulla tavoin saavuttaa taikka milloin yleisen edun katsotaan sitä vaativan, voi kauppa- ja teollisuusministeriö hakemuksesta myöntää tarpeellisiksi katsomillaan ehdolla poikkeuksia tämän asetuksen säännöksistä.

87 §. 1. Jos räjähdysonnettomuudesta on aiheutunut vahinkoa, on vahingon aiheuttaneen räjähdysaineen omistajan tai hänen edustajansa siltä viipymättä ilmoitettava lähimmälle poliisille. Onnettomuusalue on tarpeellisten pelastus- ja turvallisuustoimenpiteiden jälkeen jätettävä koskemattomaksi poliisin toimesta suoritettavia tutkimuksia varten.

2. Poliisipiirin päällikön toimesta on suoritettava onnettomuuden tutkinta ja lähetettävä tutkintapöytäkirjasta jäljennös kauppa- ja teollisuusministeriölle.

3. Poliisipiirin päällikön on viipymättä ilmoitettava räjähdysonnettomuudesta kauppa- ja teollisuusministeriölle ja ministeriön on, jos syytä siihen ilmenee, poliisitutkinnan yhteydessä toimitettava räjähdysksen synn selville saamiseksi tarvittava tutkimus.

88 §. 1. Tämä asetus ei koske räjähdysainneiden valmistusta, varastointia eikä kauppaa puolustusministeriön hallinnon alaisissa valtion teollisuuslaitoksissa, puolustuslaitoksessa, rajavartiolaitoksessa eikä poliisissa.

2. Sotilasviranomaisen valvonnassa tapahtuvaa räjähdysainneiden pakkaamista, merkitsemistä ja kuljettamista eivät tämän asetuksen säännökset myöskään koske.

89 §. 1. Ennen tämän asetuksen voimaantulemista hyväksytyjä tai aikaisemmin voimassa olleiden määräysten nojalla toimivia räjähdysainetehtaita, myymälöitä ja varastoja saa aikaisemmin hyväksytyssä muodossa ja laajuudessa käyttää kahden vuoden ajan tarkoitukseensa, vaikka ne eivät täyttäisikään tämän asetuksen kaikkia vaatimuksia.

2. Tämän asetuksen voimaan tullessa viranomaisen käsiteltävänä olevan räjähdysainetta koskevan luvan hakemusasian nähden on noudatettava tämän asetuksen säännöksiä, kuitenkin siten, että mikäli hakemus on jo kuulutettu, ei uutta kuulutusta ole toimitettava. Viranomaisen, jonka käsiteltävänä asia on, tulee siirtää se sen viranomaisen käsiteltäväksi, jolle luvan antaminen tämän asetuksen mukaan kuuluu.

90 §. Tarkemmat määräykset tämän asetuksen soveltamisesta antaa tarvittaessa kauppa- ja teollisuusministeriö.

91 §. Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1972 ja sillä kumotaan räjähdysaineista 7 päivänä maaliskuuta 1925 annettu asetus (93/25) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

134. HELSINGIN KAUPUNGIN LESKI- JA ORPOELÄKE- KASSAN SÄÄNTÖJEN MUUTOS.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön vahvistama syyskuun
27 p:nä 1971.

(Kaupunginvaltuuston hyväksymä huhtikuun 7 p:nä 1971)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1946:132)

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö päätti muuttaa 30.12.1946 vahvis-
tamansa Helsingin kaupungin leski- ja orpoeläkekassan sääntöjen 4 §:n
sekä lisätä sääntöihin uuden 16 a §:n seuraavasti:

4 §. Jäsen eroaa kassasta:

1) erottuaan kaupungin palveluksesta ilman eläkettä, mikäli hän
ei ole pyytänyt 14 §:n 1 momentin mukaisesti jatko-oikeutta,

2) ilmoitettuaan eläkekassan hallitukselle haluavansa erota, jol-
loin kirjallinen ilmoitus on tästä jätettävä hallitukselle vähintään kuu-
kautta ennen haluttua eroamispäivää, ja

3) ilmoitettuaan eläkekassan hallitukselle haluavansa kuulua kau-
punginvaltuustoon 14.4.1954 vahvistaman Helsingin kaupungin leski-
eläke- ja kasvatusapuseränsä alaisuuteen.

Jos hallitus havaitsee kuolleen jäsenen jälkeen kassan sääntöjen
mukaan määräytyvän eläkkeen siihen oikeutetuille tai oikeutetuille hen-
kilöille leskieläke- ja kasvatusapuseränsä mukaisesta eläkettä ilmestessä
epäedullisemmaksi, on hallituksella, ellei päätöstä eläkkeen suorittami-
sesta ole tehty, oikeus todeta kassan jäsenyyteen perustuvan eläkeoi-
keuden lakaneen olemasta voimassa.

Hallitus voi erottaa jäsenen, joka on antanut kassalle väärin tie-
toja eläkkeeseen, maksuihin tai jäsenyysoikeuksiin vaikuttavista sei-
koloista.

Erottamista koskeva päätös on, ollen pätevä, tehtävä vähin-
tään kuuden kuukauden kuluessa siltä, kun erottamisen aiheen on kat-
sottava tullut hallituksen tietoon.

Jos kuolleen jäsenen jälkeen kassan sääntöjen mukaan eläkkeeseen
oikeutetuille tai oikeutetuille henkilöille myönnetään kunnallisen
eläkelain mukainen perhe-eläke, joka on suurempi kuin leski- ja orpo-
eläkekassan sääntöjen mukaan määräytyvä eläke, on hallituksella oi-
keus todeta kassan jäsenyyteen perustuvan eläkeoikeuden lakaneen
olemasta voimassa, jolloin avustuskassan mukainen rahasto-osuus
on maksettava niille henkilöille, jotka olisivat olleet eläkkeeseen oi-
keutetut.

16 a §. Eläkekassa ei 31.12.1971 jälkeen ole oikeutettu perimään jäsenmaksuja. Eläkekassan jäsen ei 31.12.1971 jälkeen ole oikeutettu siirtymään ylempään eläkeluokkaan.

Näiden sääntöjen 10-16 §:n määräyksiä sovelletaan 31.12.1971 jälkeen vain siltä osin, kuin ne eivät ole ristiriidassa tämän §:n 1 momentin kanssa.

135. KANSAKOULUJEN JA AMMATTIKOULUJEN VAHTIMESTARIEN, SIIVOOJIEN JA TALONMIES-LÄMMITTÄJIEN YLIMÄÄRÄISET PALKKIOT SEKÄ ERÄIDEN RUOANJAKAJIEN JAKELUPALKKIOT.

Kaupunginhallituksen päätös syyskuun 27 p:ltä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1970:46)

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa kansakoulujen vahtimestarit tai heidän sijastaan määrätyt henkilöt ja siivoajat sekä talonmies-lämmittäjät laskuttamaan siitä ylityöstä, jonka he arki-iltoina virallisen työaikansa jälkeen ja pyhäpäivinä joutuvat yhdistysten ym. toiminnan vuoksi tekemään 1.6. ja 1.9.1971 lukien seuraavat korotetut palkkiot:

I. Vahtimestarit:

Tuntipalkkio opinto-, harjoitus- tai kokousryhmän kokoontuessa samanaikaisesti eri huoneissa ryhmien lukumäärän ollessa:

1 ryhmä	2 ryhmää	3 ryhmää	4 ryhmää	kultakin seuraavalta ryhmältä lisäksi
---------	----------	----------	----------	---------------------------------------

Palkkio

1.6.1971

alkaen	4,82 mk	5,71 mk	6,66 mk	8,13 mk	1,09 mk
--------	---------	---------	---------	---------	---------

Palkkio

1.9.1971

alkaen	5,02 mk	5,91 mk	6,86 mk	8,33 mk	1,09 mk
--------	---------	---------	---------	---------	---------

Klo 21.30 jälkeen tapahtuvasta toiminnasta maksetaan palkkiot 50 %:lla korotettuina.

Milloin koulun sisäänkäytävät ja huoneistot jakautuvat siten, ettei yksi henkilö voi valvontaa hoitaa, voidaan toiseksi valvojaksi määrätä koulun johtajan tai taloudenhoitajan hyväksymä henkilö sekä laskutus jakaa hänen ja vahtimestarin kesken siten, että kumpikin laskuttaa valvomiensa ryhmien osalta erillisesti edellä olevan taksan mukaisesti.

II. Siivoojat:

Ylimääräisestä siivouksesta kokoontumiskerralta maksettava palkkio:

	Voimistelukerralta	Veistosalin siivous	Luokkahuoneen tms. siivous
Palkkio 1.6.71 alkaen	5,44 mk	4,70 mk	2,49 mk
Palkkio 1.9.71 alkaen	5,74 mk	4,96 mk	2,63 mk

III. Lauantai-iltoina tai sunnuntaina järjestettävistä tilaisuuksista suoritetaan edellä mainitut palkkiot 100 %:lla korotettuina, ei kuitenkaan koulun opettajan valvonnassa toimivien kerhojen tai toimintaryhmien osalta, ellei koulun johtajan harkinnan mukaan erikoista syytä siihen ole.

IV. Koululla mahdollisesti järjestettävistä suurista juhlista suoritetaan korvaukset koulun johtajan hyväksymän sopimuksen mukaan.

V. Voimistelu- ym. seurojen, jotka haluavat lämmintä vettä, on maksettava sen valmistamisesta koulujen talonmies-lämmittäjille sinä aikana vuotta, jona koululla ei ole avustavia talonmies-lämmittäjiä, käyttökerralta ryhmää kohti palkkio seuraavan erittelyn mukaisesti:

	Ryhmien lukumäärä		
	1 ryhmä	2 ryhmää	3 tai useampia ryhmiä
Palkkio 1.6.71 alkaen	5,86 mk	4,71 mk	4,02 mk
Palkkio 1.9.71 alkaen	6,12 mk	4,92 mk	4,20 mk

VI. Eräille ruoanjakajille maksettava jakelupalkkio:

Niille kansakoulujen ruoanjakajille, joiden palkkausperusteena on ruokaillijoiden lukumäärä, maksetaan 9 kuukauden ajalta vuodessa jakelupalkkiota ruokaillijaa kohti 1.1.1971 lukien 1,93 mk kuukaudelta ja 1.9.1971 lukien 2,04 mk kuukaudelta.

Kansakoulujen vahtimestarien, siivoojien ja talonmies-lämmittäjien ylimääräisestä työstä maksettavat korotetut palkkiot vahvistetaan samalla maksettaviksi myös ammattikouluissa, joissa esiintyy tarvetta sanotunlaisten palkkioiden maksamiseen.

**136. VENEYHTEISÖILLE JA YKSITYISILLE VENEENOMISTAJILLE
VUOKRATTAVISTA VENEPAIKOISTA PERITTÄVÄT VUOSIMAKSUT.**

Urheilu- ja ulkoilulautakunnan päätös syyskuun 28 p:ltä 1971.

Urheilu- ja ulkoilulautakunta päätti, että veneyhteisöille ja yksityisille veneenomistajille vuokrattavista venepaikoista perittävät vuosimaksut ovat vuoden 1972 alusta lukien seuraavat:

	paikan leveys			
	2,5 m	3 m	4 m	5 m
1. Peräkiinnikkeiset paikat	60 mk	75 mk	100 mk	130 mk
2. Peräkiinnikkeettömät paikat	35 "	45 "	50 "	80 "
3. " soutuvenepaikat	30 "			

Lautakunta päätti edelleen, että edellä mainittuihin maksuihin sisältyy oikeus säilyttää venettä yli talven tarkoitukseen osoitetulla talvisäilytysalueella samoin kuin veneeseen kiinnitettävän luettelomislaitan hinta. Ilman laituripaikkaa olevilta kaupungin omistamolla alueella vakinaisesti pidettäviltä veneiltä peritään laatasta luettelomismaksuna 3 mk vuodessa.

**137. ASETUS KANSAKOULULAITOKSEN VIRANHALTIJAIN
PALKKAUKSESTA JA ELÄKKEISTÄ ANNETUN ASETUKSEN
MUUTTAMISESTA.**

Annettu lokakuun 1 p:nä 1971.
(Suomen AsK 705/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1970:18)

Opetusministerin esittelystä muutetaan kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä 23 päivänä heinäkuuta 1958 annetun asetuksen muuttamisesta 9 päivänä joulukuuta 1966 annetun asetuksen (616/66) voimaantulosäännös, sellaisena kuin se on 6 päivänä maaliskuuta 1970 annetussa asetuksessa (197/70), näin kuuluvaksi:

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1967. Henkilö, joka haluaa säilyttää kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä 1 päivänä heinäkuuta 1957 annetun lain (248/57) mukaisen oikeutensa eläkkeeseen, sellaisena kuin se oli sanotun lain muuttamisesta 20 päivänä toukokuuta 1966 annetun lain (290/66) voimaantullessa, tehkään siitä kuuden vuoden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta kirjallisen ilmoituksen asianomaiselle kunnallishallitukselle, jonka tulee viipymättä ilmoittaa siitä valtiokanttorille.

Sen estämättä, mitä edellä on säädetty, aikaisemmin voimassa olleita säännöksiä sovelletaan edellä mainitun ilmoituksen tehneeseen henkilöön ja, jollei valtion eläkelain voimaantulon 7 §:n 2 momentista muuta johdu, ennen tämän asetuksen voimaantuloa myönnettyyn eläkkeeseen.

138. HELSINGIN SATAMAN KONEELLISTEN TAVARAN-SIIRTOLAITTEIDEN KÄYTTÖTAKSAN MUUTOS.

Satamalautakunnan vahvistama lokakuun 11 p:nä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1971:43)

Satamalautakunta on 11.10.1971 muuttanut 40 tonnin konttinnosturin käyttötaksan seuraavaksi:

2. 40 tonnin konttinnosturi Saukon laiturilla

I. Konttien käsittely

a) Kontin siirto aluksesta laiturille tai kuljetusajoneuvoon tai päinvastoin

<u>Kontin koko</u>	maksu yhdeltä siirroilta <u>varsinaisena työaikana</u>
Kontin pituus enintään 20'.....	20 mk/kpl
" " yli 20', mutta enintään 30' ...	25 " "
" " " 30', " " 40' ...	30 " "

b) Kontin siirto laiturikentältä kuljetusajoneuvoon tai päinvastoin

<u>Kontin koko</u>	maksu yhdeltä siirroilta <u>varsinaisena työaikana</u>
Kontin pituus enintään 20'.....	10,-- mk/kpl
" " yli 20', mutta enintään 30' ...	12,50 " "
" " " 30', " " 40' ...	15,-- " "

Nosturia tilattaessa on siirrettävien konttien lukumäärästä ja koosta annettava kirjallinen ilmoitus.

II. Muun kappaletavaran nostot

<u>Tavaran paino</u>	maksu tunnilta tai sen osalta <u>varsinaisena työaikana</u>
Enintään 5 tonnia	34 mk
Yli 5, mutta enintään 10 tonnia	80 "
" 10, " " 15 "	123 "
" 15, " " 20 "	165 "
" 20, " " 25 "	215 "
" 25, " " 30 "	270 "
" 30, " " 35 "	325 "
" 35, " " 40 "	380 "

Kappaletavarakäytössä tuntimaksu määrätään kulloinkin kysymyksessä olevan tunnin aikana nostetun raskaimman kollin painon mukaan. Kollien lukumäärästä ja painosta on annettava kirjallinen ilmoitus.

Erityismääräys

Konttinosurin käytössä asetetaan alna konttilalvojen purkaus- ja lastaustyöt kaiken muun käytön edelle.

Muutos astuu voimaan 1.11.1971.

139. LAITURIPAIKKAMAKSUT.

Urhellu- ja ulkoilulautakunnan päätös lokakuun
12 p:ltä 1971.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1964:148 ja 1969:80)

Urhellu- ja ulkoilulautakunta päätti, että vuokrattaessa venelaiturin sivua veneyhteisöille peritään vuoden 1972 alusta lukien vuosimaksuna 25 mk laiturin sivun metriä kohti peräkiinnikkeisen laituripalkan osalta ja 15 mk metriä kohti peräkiinnikkeettömän laituripalkan osalta, kuitenkin niin, että maksu määrätään puolen metrin tarkkuudella.

140. KAUPUNGIN JAKAMINEN ÄÄNESTYSALUEISIIN
 VUODEN 1972 KUNNALLISVAALEJA VARTEN.

Kaupunginvaltuuston päätös lokakuun 27 p:ltä 1971.
 (Vrt. kunn. as.-kok. 1967:91)

Kaupunginvaltuusto päätti jakaa kaupungin 199 äänestysalueeseen
 vuonna 1972 suoritettavia kunnallisvaaleja varten seuraavasti:

1. äänestysalue: Korttelit n:o 1-12, 14, 29-31, 43 ja 193 sekä
 Mustikkamaa, Korkeasaari, Palosaari, Hyl-
 kysaari, Tervasaari, Särkkä, Harakka,
 Melkki, Harmaja ja Länsisaaret.
2. äänestysalue: Korttelit n:o 13, 17, 18, 44a ja 44b.
3. äänestysalue: Korttelit n:o 15, 16, 19 ja 20.
4. äänestysalue: Korttelit n:o 21, 23 ja 24-26.
5. äänestysalue: Korttelit n:o 22, 45, 131, 132b ja 140.
6. äänestysalue: Korttelit n:o 27, 28, 32-37, 38a, 38b, 39a,
 39c, 40, 41, 41a, 42, 95a, 95b, 96, 97,
 99 ja 103 sekä valtionrautateiden ratapiha-
 ja asema-alue, Kaisanleimen ravintola ja
 Kasvitieteellinen puutarha.
7. äänestysalue: Korttelit n:o 46-54, 57-59, 98 ja 210 sekä
 Ruotsalainen teatteri.
8. äänestysalue: Korttelit n:o 55, 56, 100a, 100b, 101, 102 ja
 195-197 sekä tähtitieteellinen observatorio.
9. äänestysalue: Korttelit n:o 62-68, 162, 163, 192, 194, 198,
 215a, 215b, 215c, 216 ja 217 sekä Kampin-
 tori.
10. äänestysalue: Korttelit n:o 69, 69a, 70 ja 71.
11. äänestysalue: Korttelit n:o 72, 73, 76 ja 77.

12. äänestysalue: Korttelit n:o 74, 75, 153 ja 156.
13. äänestysalue: Korttelit n:o 154, 155 ja 179.
14. äänestysalue: Korttelit n:o 157, 158, 166a, 166b, 167, 167a, 168-170, 172, 173 ja 414 sekä Lapinlahden sairaala, luterilainen, ortodoksinen, Kaartin ja muhamettilainen hautausmaa, Ruoholahden ja Salmisaaren täytealueet ja niihin kuuluvat saaret samoin kuin Iso Pässä, Morsian ja Sulhanen sekä korttelit n:o 780-782, 784-789 ja 791-794.
15. äänestysalue: Korttelit n:o 78-82, 174, 175a ja 175b sekä Jätkäsaari täytealueineen.
16. äänestysalue: Korttelit n:o 61, 86-89 ja 94.
17. äänestysalue: Korttelit n:o 84a, 84b, 85, 90, 117 ja 164.
18. äänestysalue: Korttelit n:o 83, 91-93, 113, 118 ja 165.
19. äänestysalue: Korttelit n:o 111, 112, 115 ja 125.
20. äänestysalue: Korttelit n:o 114, 116 ja 119.
21. äänestysalue: Korttelit n:o 120-123, 176-178, 181 ja 235-237.
22. äänestysalue: Korttelit n:o 124 ja 218-233.
23. äänestysalue: Korttelit n:o 60, 104, 106, 107, 107a ja 110 sekä Johanneksen kirkko.
24. äänestysalue: Korttelit n:o 105 ja 108.
25. äänestysalue: Korttelit n:o 109 ja 126.
26. äänestysalue: Korttelit n:o 127, 128, 180, 183 ja 185.
27. äänestysalue: Korttelit n:o 129, 130 ja 182 sekä Liuskasaari, Sirpalesaari ja Uunisaalet.
28. äänestysalue: Korttelit n:o 133-136, 199-204 ja 234 sekä Kaivopuiston muut osat, Luoto, Ryssänkari, Katajanokan luoto, Valkosaarenkari ja Valkosaari.
29. äänestysalue: Korttelit n:o 137-139, 141, 143-147, 159 ja 190.

30. äänestysalue: Korttelit n:o 142, 148-152, 160, 161, 184, 186-189 ja 191.
31. äänestysalue: Korttelit n:o 287, 297-301 ja 301a sekä Hakaniemen halli.
32. äänestysalue: Korttelit n:o 252, 288, 289, 291-295 ja 296a-296c sekä Sörnäisten tehdas-, varasto- ja satama-alueet ynnä Ostkap, Hanasaari, Sompasaari ja Nihti.
33. äänestysalue: Korttelit n:o 250, 251 ja 286.
34. äänestysalue: Korttelit n:o 253, 271-275, 277, 278 ja 280-285 sekä Pleni Verkkosaari.
35. äänestysalue: Korttelit n:o 305, 312 ja 318.
36. äänestysalue: Korttelit n:o 306, 307, 313 ja 314.
37. äänestysalue: •Korttelit n:o 308, 315, 316 ja 363.
38. äänestysalue: Korttelit n:o 302-304, 309-311, 317, 322, 330, 385, 394, 395 ja 396 sekä Eläintarhan huvilat.
39. äänestysalue: Korttelit n:o 320, 321, 323-325 ja 327 sekä Kallion kirkko.
40. äänestysalue: Korttelit n:o 326, 336, 338a ja 339.
41. äänestysalue: Korttelit n:o 319, 328, 329, 333 ja 335.
42. äänestysalue: Korttelit n:o 331, 332, 334, 334a ja 341.
43. äänestysalue: Korttelit n:o 337, 338b, 342 ja 344-346.
44. äänestysalue: Korttelit n:o 340 ja 343.
45. äänestysalue: Korttelit n:o 347, 358 ja 359.
46. äänestysalue: Korttelit n:o 360, 361, 366 ja 367.
47. äänestysalue: Korttelit n:o 348-351.
48. äänestysalue: Korttelit n:o 368, 374, 376 ja 390.

49. äänestysalue: Korttelit n:o 352, 353, 354a, 355, 356, 364, 365 ja 370.
50. äänestysalue: Korttelit n:o 357, 371, 372, 372a, 373, 375, 377, 378, 380-382 ja 393 sekä Alppila, Linnanmäki ja vesisäiliöt.
51. äänestysalue: Korttelit n:o 369, 379, 383, 384, 387-389, 391 ja 392.
52. äänestysalue: Korttelit n:o 401, 402, 403a, 403b ja 404-409 sekä Hakasalmen huvilla.
53. äänestysalue: Korttelit n:o 410, 411, 412a, 412b ja 419.
54. äänestysalue: Korttelit n:o 413, 420, 428 ja 429.
55. äänestysalue: Korttelit n:o 416-418, 422, 423, 426 ja 427.
56. äänestysalue: Korttelit n:o 424, 425 ja 437.
57. äänestysalue: Korttelit n:o 435, 436, 442, 443, 446 ja 447.
58. äänestysalue: Korttelit n:o 421, 431, 432 ja 438.
59. äänestysalue: Korttelit n:o 433, 439, 451 ja 454 sekä Hietaniemi, Ourat, Hietaniemen karit, Porsas, Taivallahti, Taivalsaari sekä juutalaisen ja yksityisen kreikkalaiskatolisen seurakunnan hautausmaa, krematorio ja uuna-lehto.
60. äänestysalue: Korttelit n:o 448 ja 449.
61. äänestysalue: Korttelit n:o 462, 463, 468, 469 ja 472-474 sekä Hesperia.
62. äänestysalue: Korttelit n:o 464, 470, 475, 480, 481, 484 ja 491 sekä Soutustadion.
63. äänestysalue: Korttelit n:o 477-479, 486 ja 524.
64. äänestysalue: Korttelit n:o 487, 488, 494, 495 ja 500.
65. äänestysalue: Korttelit n:o 485, 492, 498, 499, 505, 506 ja 518.

66. äänestysalue: Korttelit n:o 514, 515, 522, 523 ja 525 sekä Pallokenttä, Kaupunginpuutarha, Uimastadion ja Eläintarha.
67. äänestysalue: Korttelit n:o 512, 513 ja 521.
68. äänestysalue: Korttelit n:o 496, 497, 503, 508 ja 510 sekä Kesäranta (Bjällbo), Rajasaari, Humalluodot, Brävalla ja Ulvåsa.
69. äänestysalue: Korttelit n:o 504, 507, 509, 511, 516 ja 517.
70. äänestysalue: Korttelit n:o 519, 520, 526, 529, 604, 635 ja 642 sekä Mellahden huvilat, Laakso, Laakson sairaala, Seurasaari ja Pukkisaaret.
71. äänestysalue: Korttelit n:o 601, 605, 607, 608, 621 ja 634.
72. äänestysalue: Korttelit n:o 622-625 sekä Lemberg 8 ja Stenbacka 6.
73. äänestysalue: Korttelit n:o 609, 613, 615 ja 620.
74. äänestysalue: Korttelit n:o 610-612, 614 ja 616-619 sekä muuntaja-asema.
75. äänestysalue: (Ruskeasuon itäinen äänestysalue): Se osa Ruskeasuon kaupunginosasta, joka on linjan Koroistentie-Kiskontie ja sen pohjoinen jatke itäpuolella.
76. äänestysalue: (Ruskeasuon läntinen äänestysalue): Se osa Ruskeasuon kaupunginosasta, joka on linjan Koroistentie-Kiskontie ja sen pohjoinen jatke länsipuolella.
77. äänestysalue: Korttelit n:o 531, 532, 532a, 532b, 534, 536-539 ja 548-551.
78. äänestysalue: Korttelit n:o 690-707 sekä Kovaosalsten Ystävät r. y:n parakki.
79. äänestysalue: Korttelit n:o 530, 540-544, 546 ja 580.
80. äänestysalue: Korttelit n:o 533, 535, 545, 547, 581 ja 582.
81. äänestysalue: Korttelit n:o 557-559 ja 584-586.

82. äänestysalue: Korttelit n:o 649, 650, 654, 655 ja 658 sekä korttelin n:o 649 itäpuolella olevat, 21. kaupunginosassa sijaitsevat rakennukset ja talo Hämeentie 39.
83. äänestysalue: Koko 23. ja 27. kaupunginosa.
84. äänestysalue: Rajoina Koskelantie - 24. ja 25. kaupunginosien välinen raja - Intiankatu - korttelien n:o 931, 936, 940, 945, 946 ja 944 luoteisraja - Limingantie - Sofianlehdonkadun jatke 22. ja 24. kaupunginosien rajalle, näiden kaupunginosien välinen raja - Kustaa Vaasan tie.
85. äänestysalue: Korttelit n:o 948 - 953, Sofianlehto, Mäkelän teollisuusalue, Kumpulan siirtolapuutarha, Vallilan ulkoilmanäyttämö, pyöräilystadion ja ravierata.
86. äänestysalue: Korttelit n:o 853, 855 - 858, 859a, 859b, 860 - 862, 865, 867 - 874 ja 876 sekä Keijontien parakit ja Käpylän asema.
87. äänestysalue: Korttelit n:o 818-822, 823a, 823b, 824, 836, 837, 839, 840 ja 847 - 850.
88. äänestysalue: Korttelit n:o 800 - 803, 806 - 817, 825 - 828, 830, 842 ja 878 - 880.
89. äänestysalue: Korttelit n:o 884-886, 888, 890-892, 893a, 893b, 894-899 ja 990-993.
90. äänestysalue: Korttelit n:o 980-989 sekä Koskelan sairauskoti ja Koskelan puistokylä.
91. äänestysalue: Korttelit n:o 552-556, 583, Vallilan siirtolapuutarha sekä Hermanninkadun ja Kumpulan kadun varrella olevat huvilat.
92. äänestysalue: Korttelit n:o 651-653, 656, 657, 660-662, 664, 665, 666, 675 ja 676.
93. äänestysalue: Koko 17. kaupunginosa, Pasilan asema mukaan luettuna ja Auroran sairaala.

94. äänestysalue, (Lauttasaaren itäinen äänestysalue): Se osa Lauttasaaren kaupunginosasta, jonka rajat ovat Lauttasaarentie sen itäpäästä alkaen - Otavantie - Pajalahdentie - Meripulstotie - Tallbergin pulstotien itäinen jatke.
95. äänestysalue, (Lauttasaaren eteläinen äänestysalue): Se osa Lauttasaaren kaupunginosasta, jonka rajat ovat Merikylpylän puisto - Heporaudan puisto - Lahnalahden puisto - Lauttasaarentie - Otavantie - Pajalahdentie - Meripulstotie - Tallbergin pulstotien itäinen jatke.
96. äänestysalue, (Lauttasaaren läntinen äänestysalue): Se osa Lauttasaaren kaupunginosasta, jonka rajat ovat kaupungin raja - Koivusaaren pohjoispuoltse Länsiväylälle - Isokaari - Heporaudan puisto - Merikylpylän puisto.
97. äänestysalue, (Keski-Lauttasaaren äänestysalue): Se osa Lauttasaaren kaupunginosasta, jonka rajat ovat Lauttasaarentie - Lahnalahden puisto - Isokaari.
98. äänestysalue, (Lauttasaaren koillinen äänestysalue): Se osa Lauttasaaren kaupunginosasta, jonka rajat ovat Lauttasaaren ja 20. kaupunginosien välinen raja - Lauttasaarentie - Gylđenintie - Maamonlahden puisto.
99. äänestysalue, (Lauttasaaren pohjoinen äänestysalue): Se osa Lauttasaaren kaupunginosasta, jonka rajat ovat kaupungin raja - Koivusaaren pohjoispuoltse Länsiväylälle - Lauttasaarentie - Gylđenintie - Maamonlahden puisto, lukuun ottamatta Hevossaarta, Mustasaarta ja Kaskisaarta, jotka kuuluvat 193. äänestysalueeseen.
100. äänestysalue, (Munkkiniemen eteläinen äänestysalue): Se osa Munkkiniemen kaupunginosasta, jonka rajat ovat Saunalahti - Munkkiniemen puistotie - Kadetintie - Riihitie - Laajalahdentie - Laajalahti - Pikku Kuusisaaren ja Kuusisaaren välinen salmi.
101. äänestysalue, (Munkkiniemen itäinen äänestysalue): Munkkiniemen ja kaupunginosan korttelit n:o 30019, 30020, 30027 ja 30049 - 30052.

102. äänestysalue, (Munkkiniemen koillinen äänestysalue): Munkkiniemen kaupunginosan korttelit n:o 30053 - 30056 ja 30058.
103. äänestysalue, (Munkkiniemen läntinen äänestysalue): Se osa Munkkiniemen kaupunginosasta, jonka rajat ovat Läntinen moottoritie - Huopalahdentie - Lokkalantie - Solmantie - Perustie - Laajalahdentie - Munkkiniemen puistotie - korttelin n:o 30027 länsiraja - Munkinpolku - Laajalahdentie - Laajalehti sekä Helsingin kaupunkiin kuuluva osa Tarvon saaresta.
104. äänestysalue, (Niemenmäen äänestysalue): Munkkiniemen kaupunginosan Niemenmäen osa-alue ja kortteli n:o 30059.
105. äänestysalue, (Munkkivuoren eteläinen äänestysalue): Munkkiniemen kaupunginosan Munkkivuoren osa-alueen korttelit n:o 30101, 30102 ja 30106-30111.
106. äänestysalue, (Munkkivuoren läntinen äänestysalue): Munkkiniemen kaupunginosan Munkkivuoren osa-alueen korttelit n:o 30103 - 30105, 30114 ja 30115 sekä niiden länsipuolinen alue Tallin puhdistamo mukaan luettuna.
107. äänestysalue, (Munkkivuoren pohjoinen äänestysalue): Munkkiniemen kaupunginosan Munkkivuoren osa-alueen korttelit n:o 30112, 30113, 30116 ja 30117 sekä niiden pohjoispuolinen alue kaupunginosan rajalle asti.
108. äänestysalue, (Pajamäen ja Tallin äänestysalue): Pitäjänmäen kaupunginosan Pajamäen ja Tallin osa-alueet.
109. äänestysalue, (Pitäjänmäen itäinen äänestysalue): Pitäjänmäen kaupunginosan Marttilan ja Pitäjänmäen teollisuusalueen osa-alueet sekä se osa Reimarlän osa-alueesta, joka on linjan Henrikintie - Tanelintie - Konalantie - Kylväjäntie itäpuolella.
110. äänestysalue, (Pitäjänmäen läntinen äänestysalue): Se osa Pitäjänmäen kaupunginosan Reimarlän osa-alueesta, joka on linjan Henrikintie - Tanelintie - Konalantie - Kylväjäntie länsipuolella.

111. äänestysalue, (Konalan itäinen äänestysalue): Se osa Konalan kaupunginosasta, joka on linjan Kylväjäntie - Konalantie - Malminkartanontie itäpuolella.
112. äänestysalue, (Konalan läntinen äänestysalue): Se osa Konalan kaupunginosasta, joka on linjan Kylväjäntie - Konalantie - Malminkartanontie länsipuolella.
113. äänestysalue, (Etelä-Haagan eteläinen äänestysalue): Se osa Haagan kaupunginosasta, joka on Lapinmäentien eteläpuolella ja Vihdintien länsipuolella.
114. äänestysalue, (Etelä-Haagan läntinen äänestysalue): Se osa Haagan kaupunginosasta, jonka rajat ovat Kylänevankujan läntinen jatke - Kylänevankuja - Robert Hermansonin tie - Haagan urheilutie - Palokaivon aukio - Steniuksentie - Ahjokuja - Lapinmäentie - Vihdintie.
115. äänestysalue, (Etelä-Haagan itäinen äänestysalue): Se osa Etelä-Haagan osa-alueesta, jonka rajat ovat Lapinmäentie - Ahjokuja - Steniuksentie - Kylänevantie - Matkamiehentie ja lisäksi Kivihaan osa-alue.
116. äänestysalue, (Etelä-Haagan luotellinen äänestysalue): Se osa Haagan kaupunginosasta, jonka rajat ovat Vihdintie - rantarata - Tunneltie - Palokaivon aukio - Haagan urheilutie - Robert Hermansonin tie - Kylänevankuja - Kylänevankujan läntinen jatke.
117. äänestysalue, (Keski-Haagan äänestysalue): Se osa Haagan kaupunginosasta, jonka rajat ovat Vihdintie - Etelä-Haagan ja Pohjois-Haagan osa-alueiden välinen raja - korttellen n:o 29042 ja 2904301 välinen raja - Mäkipellontie - Oskelantie - rantarata.
118. äänestysalue, (Pohjois-Haagan eteläinen äänestysalue): Se osa Haagan kaupunginosasta, jonka rajat ovat Pohjois-Haagan ja Etelä-Haagan osa-alueiden välinen raja - Ellel Saarisen tie - Haagan ja Oulunkylän kaupunginosien välinen raja.

119. äänestysalue, (Pohjois-Haagan läntinen äänestysalue): Se osa Haagan kaupunginosasta, jonka rajat ovat Adolf Lindforsin tie - Näyttelijäntie - Ohjaajantie - Pastori Jussilaisen tie - Alno Acktén tie - Pohjois-Haagan ja Etelä-Haagan osaluoiden välinen raja - Vihdintie, sekä lisäksi Lassilan osa-alue.

120. äänestysalue, (Pohjois-Haagan itäinen äänestysalue): Se osa Haagan kaupunginosasta, jonka rajat ovat Oulunkylän ja Haagan kaupunginosien välinen raja - Eliel Saarisen tie - Kanukalliontie - Alno Acktén tie - Pastori Jussilaisen tie - Ohjaajantie - Näyttelijäntie - Ida Aalbergin tie - korttelin n:o 29139 länsiraja ja sen pohjoinen jatke - Haagan ja Etelä-Kaarelan kaupunginosien välinen raja.

121. äänestysalue, (Pohjois-Haagan pohjoinen äänestysalue): Se osa Haagan kaupunginosasta, jonka rajat ovat Lassilan ja Pohjois-Haagan osaluoiden välinen raja - Haagan ja Etelä-Kaarelan kaupunginosien välinen raja - korttelin n:o 29319 länsirajan pohjoinen jatke ja korttelin länsiraja - Ida Aalbergin tie - Adolf Lindforsin tie ja sen läntinen jatke.

122. äänestysalue, (Kannelmäen itäinen äänestysalue): Se osa Kannelmäen osa-alueesta, joka on linjan korttelin n:o 33128 itärajan pohjoinen jatke ja korttelin itäraja - Kaarelantie - Vanhaistentie - korttelin n:o 33120 itäraja ja sen eteläinen jatke itäpuolella.

123. äänestysalue, (Kannelmäen läntinen äänestysalue): Se osa Etelä-Kaarelan kaupunginosan Kannelmäen osa-alueesta, joka on etelä- ja länsipuolella linjaa korttelin n:o 33123 etelärajan läntinen jatke ja korttelin eteläraja - Kanneltie - korttelin n:o 33120 itäraja ja sen eteläinen jatke.

124. äänestysalue, (Kannelmäen pohjoinen äänestysalue): Se osa Kannelmäen osa-alueesta, joka on länsi- ja pohjoispuolella linjaa korttelin n:o 33128 itärajan pohjoinen jatke ja korttelin itäraja - Kaarelantie - Vanhaistentietä etelään-Kanneltie - korttelin n:o 33123 eteläraja ja sen läntinen jatke.

125. äänestysalue, (Etelä-Kaarelan äänestysalue): Koko 33. kaupunginosa (Etelä-Kaarela) Kannelmäen osaluuetta lukuun ottamatta.
126. äänestysalue, (Maunulan kaakkoinen ja Metsälän äänestysalue): Se osa Oulunkylän kaupunginosasta, jonka rajat ovat Tuusulantie - Oulunkylän ja Käpylän kaupunginosien välinen raja - Oulunkylän ja Pasilan kaupunginosien välinen raja - Oulunkylän ja Haagan kaupunginosien välinen raja - Metsälän ja Maunulan osaluueiden välinen raja - Männikkötie - Koivikkotie - Rajametsäntie - Pakilantie.
127. äänestysalue, (Maunulan läntinen äänestysalue): Se osa Oulunkylän kaupunginosasta, jonka rajat ovat Maunulantie - Kuusikkotietä kaakkoan - Metsäpurantie - Männikkötie - Töyrytie - Koivikkotie - Männikkötie - Maunulan ja Metsälän osaluueiden välinen raja - Oulunkylän ja Haagan kaupunginosien välinen raja - Pirkkolantie.
128. äänestysalue, (Keski-Maunulan äänestysalue): Se osa Oulunkylän kaupunginosasta, jonka rajat ovat Metsäpurantie - Rajametsäntie - Koivikkotie - Töyrytie - Männikkötie.
129. äänestysalue, (Maunulan koillinen äänestysalue): Se osa Oulunkylän kaupunginosasta, jonka rajat ovat Oulunkylän ja Pakilan kaupunginosien välinen raja - Tuusulantie - Pakilantie.
130. äänestysalue, (Maunulan pohjoinen ja Pirkkolan äänestysalue): Se osa Oulunkylän kaupunginosasta, jonka rajat ovat Muurimestarintie - Oulunkylän ja Pakilan kaupunginosien välinen raja - Pakilantie - Metsäpurantie - Kuusikkotietä luoteeseen - Maunulantie - Pirkkolantie - Oulunkylän ja Haagan kaupunginosien välinen raja.
131. äänestysalue, (Patolan läntinen äänestysalue): Se osa Oulunkylän kaupunginosasta, jonka rajat ovat Käskynhoitajantie - korttelin n:o 28169 eli Kustaan kartanon vanhainkodin alueen koillisraja - Kivalterintietä koilliseen - Mestarintie - Pikalähetintie - Kivalterintie - Kylävoudintie - Oulunkylän ja Käpylän kaupunginosien välinen raja - Tuusulantie.

132. äänestysalue, (Keski-Oulunkylän äänestysalue): Se osa Oulunkylän kaupunginosasta, jonka rajat ovat Oulunkylän ja Pakilan kaupunginosien välinen raja - Yhdyskunnantie - Siltavoudintie - Oulunkyläntie - päärata - Kylävoudintie - Kivalterintie - Pikalähetintie - Mestarintie - Kivalterintie - korttelin n:o 28169 eli Kustaan-kortanon vanhaikodin alueen koillisraja - Käskynhaltijantie - Tuusulantie.
133. äänestysalue, (Oulunkylän itäinen äänestysalue): Se osa Oulunkylän kaupunginosasta, joka on linjan Yhdyskunnantie - Siltavoudintie - Oulunkyläntie - päärata etelä- ja itäpuolella.
134. äänestysalue, (Länsi-Pakilan läntinen äänestysalue): Se osa Pakilan kaupunginosan Länsi-Pakilan osa-alueesta, joka on Pakilantien länsipuolella.
135. äänestysalue, (Länsi-Pakilan itäinen äänestysalue): Se osa Pakilan kaupunginosan Länsi-Pakilan osa-alueesta, joka on Pakilantien itäpuolella.
136. äänestysalue, (Itä-Pakilan äänestysalue): Pakilan kaupunginosan Itä-Pakilan osa-alue.
137. äänestysalue, (Palohehnän äänestysalue): Tuomarinkylän kaupunginosan Palohehnän osa-alue.
138. äänestysalue, (Tuomarinkylän äänestysalue): Tuomarinkylän kaupunginosa lukuun ottamatta Palohehnän osa-alueesta.
139. äänestysalue, (Viikin ja Pihlajamäen läntinen äänestysalue): Viikin kaupunginosa ja se osa Malmin kaupunginosan Pihlajamäen osa-alueesta, joka on Rapakiventien ja Pihlajamäentien länsipuolella.
140. äänestysalue, (Pihlajamäen äänestysalue): Pihlajamäen osa-alueen korttelit n:o 38012 - 38015.
141. äänestysalue, (Pihlajamäen itäinen äänestysalue): Se osa Pihlajamäen osa-alueesta, joka on Rapakiventien ja Pihlajamäentien itäpuolella, lukuun ottamatta kortteleita n:o 38012 - 38015.

142. äänestysalue, (Ala-Malmin äänestysalue): Rajoina Lotokarttontie - Pukinmäentie - rautatie - Ormusmäentie - Vasaratie ja sen itäinen jatke - Malmin ja Suurmetsän (Puistolaa) kaupunginosien välinen raja - Malmin ja Mellunkylän kaupunginosien välinen raja - Malmin ja Vartiokylän kaupunginosien välinen raja - Malmin ja Viikin kaupunginosien välinen raja.
143. äänestysalue, (Pukinmäen äänestysalue): Rajoina Vantaanjoki - Malmin ja Pukinmäen kaupunginosien välinen raja - Syystie - Suvitie - Ahomäentie - Karhusuontie - Uimarannantie - Vantaanjoki.
144. äänestysalue, (Ylä-Malmin äänestysalue): Rajoina rautatie - hiekkakuopan raide - Vanha Tapanilantie - Notkotie - Vainlotie - Syystie - Malmin ja Pukinmäen kaupunginosien välinen raja.
145. äänestysalue, (Tapaninvainion ja Siltamäen äänestysalue): Rajoina Vantaanjoki - Uimarannantie - Karhusuontie - Ahomäentie - Suvitie - Syystie - Vainlotie - Notkotie - Vanha Tapanilantie - Länsirinnentie - Kottaraistie - Leppälinnuntie - Hippiäistie - Leivosentie - Leivosenkuja - Vallesmannintie sekä lisäksi Suutarilan kaupunginosan Siltamäen osa-alue.
146. äänestysalue, (Tapanilan äänestysalue): Rajoina hiekkakuopan raide - Vanha Tapanilantie - Länsirinnentie - Sidetie - Yrttimaantie - Tapaninkylän ja Suurmetsän (Puistolaa) kaupunginosien välinen raja - Malmin ja Suurmetsän kaupunginosien välinen raja - Vasaratien itäinen jatke - Vasaratie - Ormusmäentie - rautatie.
147. äänestysalue, (Tapanilan pohjoinen ja Puistolaa läntinen äänestysalue): Rajoina Suutarilan ja Tapaninkylän kaupunginosien välinen raja - Vallesmannintie - Leivosenkuja - Leivosentie - Hippiäistie - Leppälinnuntie - Kottaraistie - Länsirinnentie - Sidetie - Yrttimaantie - Malmin ja Suurmetsän kaupunginosien välinen raja - Suuntimotien lounainen jatke Suuntimotielle - Suuntimotie - Alankotie ja sen läntinen jatke - rautatie.

148. äänestysalue, (Suurmetsän äänestysalue): Se osa Suurmetsän (Pulstolan) kaupunginosasta, joka on linjan Mustanniementie - Mustanniemenkuja - Sirkkalanmäki - Pulstolantie ja sen läntinen jatke - rautatie - rautatiestä kohtisuoraan Raidepolun ja Alankotien risteykseen - Alankotie - Suuntimotie ja sen lounainen jatke itäpuolella, lukuun ottamatta Jakomäen osaluetta.
149. äänestysalue, (Suutarilan äänestysalue): Rajoina Suutarilan ja Tapaninkylän kaupunginosien välinen raja - Siltämäen ja Ala-Tikkurilan osa-alueiden välinen raja - kaupungin raja - Mustanniementie - Mustanniemenkuja - Sirkkalanmäki - Pulstolantie ja sen läntinen jatke - rautatie.
150. äänestysalue, (Kulosaaren eteläinen äänestysalue): Se osa Kulosaaren kaupunginosasta, jonka rajat ovat Marsalkan tie - Kulosaarentie - Risto Rytin tie - Kyösti Kallion tie - Svinhufvudintie - Tupasaarentie - Itäinen moottoritie - Tullisaaren selkä - Hopeasalmi.
151. äänestysalue, (Kulosaaren pohjoinen äänestysalue): Se osa Kulosaaren kaupunginosasta, joka ei kuulu 150. äänestysalueeseen.
152. äänestysalue, (Herttoniemen lounainen äänestysalue): Se osa Herttoniemen kaupunginosasta, joka on länsipuolella linjaa Itäinen moottoritie-Hiihtomäentie-Mäyrätie-Majavatie ja sieltä hiihtomäen pohjoispuolitse Fastholman länsikärkeen.
153. äänestysalue, (Herttoniemen läntinen äänestysalue): Se osa Herttoniemen kaupunginosasta, jonka rajat ovat Kettutie - Eränkävijäntori - Susitie - Majavatie - Hiihtomäentie - Mäyrätie - Majavatie ja sieltä hiihtomäen pohjoispuolitse Fastholman länsikärkeen, josta korttelien n:o 43128 ja 43125 pohjoispuolitse Kettutielle.
154. äänestysalue, (Keski-Herttoniemen äänestysalue): Se osa Herttoniemen kaupunginosasta, jonka rajat ovat Herttoniementie - Hiihtomäentie - Majavatie - Susitie - Eränkävijäntori - Kettutie - Siillitie - Herttoniementie.

155. äänestysalue, (Herttoniemen luotellen äänestysalue): Se osa Herttoniemen kaupunginosasta, jonka rajat ovat Herttoniemen ja Viikin kaupunginosien välinen raja - Viikintie - Viikintien ja Kärppäkujan risteys - kortteli n:o 43153 luoteisraja - Siilitie - Kettutie ja sieltä korttelien n:o 43125 ja 43128 pohjoispuoltse Fastholman länsikärkeen.
156. äänestysalue, (Herttoniemen pohjoinen äänestysalue): Ne osat Herttoniemen ja Vartiokylän kaupunginosista, joiden rajat ovat Herttoniementie - Siilitie - kortteli n:o 43153 luoteisraja ja sen jatke - Viikintie - Herttoniemen rata.
157. äänestysalue, (Herttoniemen teollisuusalueen ja Länsi-Roihuvuoren äänestysalue): Se osa Herttoniemen kaupunginosasta, jonka rajat ovat Roihuvuorentie sen pohjoispäästä alkaen - kortteli n:o 43215 pohjoisraja ja länsiraja - kortteli n:o 43214 länsiraja ja eteläraja - Roihuvuorentie - Abraham Wetterin tie - Johan Sederholmin tie - Väylänsuu - Loppilahti - Tullisaaren selkä - Itäinen moottoritie - Herttoniementie - Porvoontie.
158. äänestysalue, (Keski-Roihuvuoren äänestysalue): Herttoniemen kaupunginosan Roihuvuoren osa-alueen korttelit n:o 43214 ja 43215.
159. äänestysalue, (Roihuvuoren pohjoinen äänestysalue): Herttoniemen kaupunginosan Roihuvuoren osa-alueen korttelit n:o 43217 - 43223.
160. äänestysalue, (Roihuvuoren itäinen äänestysalue): Se osa Herttoniemen kaupunginosan Roihuvuoren osa-alueesta, joka on linjan Roihuvuorentie - Abraham Wetterin tie - Johan Sederholmin tie - Väylänsuu itäpuolella, lukuun ottamatta kortteleita n:o 43217 - 43223.
161. äänestysalue, (Marjaniemen äänestysalue): Marjaniemen osa-alue siihen kuuluvine saarineen.
162. äänestysalue, (Puotilan eteläinen äänestysalue): Vartiokylän kaupunginosan Puotilan osa-alueen korttelit n:o 45201, 45207-45209, 45215 ja 45216 sekä niiden länsipuolinen ja Itäisen moottoritien eteläpuolinen osa Puotilan osa-alueesta.

163. äänestysalue, (Puotilan itäinen äänestysalue): Vartiokylän kaupunginosan Puotilan osa-alueen kortellit n:o 45202-45206, 45210-45214, 45217 ja 45218 sekä niiden pohjois- ja itäpuolinen osa Puotilan osa-alueesta.
164. äänestysalue, (Puotinharjun läntinen äänestysalue): Vartiokylän kaupunginosan Puotinharjun osa-alueen se osa, joka on Olavinlinnantien länsipuolella, ja se osa Vartiokylän teollisuusalueen osa-alueesta, joka on Herttoniemen radan itäpuolella.
165. äänestysalue, (Keski-Puotinharjun äänestysalue): Vartiokylän kaupunginosan Puotinharjun osa-alueen se osa, joka on Olavinlinnantien ja Myllymestarintien välissä.
166. äänestysalue, (Puotinharjun itäinen äänestysalue): Vartiokylän kaupunginosan Puotinharjun osa-alueen se osa, joka on Myllymestarintien itäpuolella.
167. äänestysalue, (Vartioharjun kaakkoinen äänestysalue): Se osa Vartiokylän kaupunginosan Vartioharjun osa-alueesta, joka on Itäväylän kaakkoispuolella.
168. äänestysalue, (Vesalan äänestysalue): Mellunkylän kaupunginosan Vesalan osa-alue.
169. äänestysalue, (Kontulan läntinen äänestysalue): Rajoina Malmin ja Mellunkylän kaupunginosien välinen raja - Kontulankaari - Keinutie ja sen jatke - Vartiokylän ja Mellunkylän kaupunginosien välinen raja.
170. äänestysalue, (Kontulan eteläinen äänestysalue): Rajoina Keinutie ja sen jatke - Vartiokylän ja Mellunkylän kaupunginosien välinen raja - Karjatanhuanpolku - Raussintie - Humikkalantie - Porttatie - Kontulantie - Kontulankaari.
171. äänestysalue, (Kontulan kaakkoinen äänestysalue): Rajoina Vartiokylän ja Mellunkylän kaupunginosien välinen raja - Karjatanhuanpolku - Raussintie - Humikkalantie - Porttatie - Naapurintie - Emännänpolku - korttelin n:o 47009 eteläraja - Tanhuantie - korttelin n:o 47010 ja 47013 välinen raja - Kontulankuja - Kontulan ja Vesalan osa-alueiden välinen raja.

172. äänestysalue, (Keski-Kontulan äänestysalue): Rajoina Kontulantie - Emännänpolku - Naapurintie - Porttitie.
173. äänestysalue, (Kontulan ostokeskuksen äänestysalue): Rajoina Kontulankaari - Kontulantie - Emännänpolku - korttelin n:o 47009 eteläraja - Tanhuantie - korttelien n:o 47010 ja 47013 välinen raja - Kontulankuja - Kontulan ja Vesalan osa-alueiden välinen raja - Ostostie - Isännänpolku - Lampipolku.
174. äänestysalue, (Kontulan pohjoinen äänestysalue): Rajoina Malmin ja Mellunkylän kaupunginosien välinen raja - Kontulan ja Vesalan osa-alueiden raja - Ostostie - Isännänpolku - Lampipolku ja sen jatke.
175. äänestysalue, (Suomenlinnan äänestysalue): Suomenlinnan kaupunginosa, Särkkää ja Harakkaa lukuun ottamatta, sekä lisäksi Isosaari ja Kuivasaari.
176. äänestysalue, (Santahaminan äänestysalue): Santahaminan kaupunginosa, Isosaarta ja Kuivasaarta lukuun ottamatta, sekä lisäksi Liivisaaret.
177. äänestysalue, (Laajasalon eteläinen ja Villingin äänestysalue): Laajasalon kaupunginosa Tahvonlahden, Hevossalmen ja Jollaksen osa-alueet, Villingin kaupunginosa ja Itäsaaret.
178. äänestysalue, (Laajasalon itäinen äänestysalue): Vartiosaaren kaupunginosa sekä Laajasalon kaupunginosa Yliskylän osa-alueen se osa, joka on Laajasalontien ja Koirasaarentien itäpuolella.
179. äänestysalue, (Laajasalon läntinen äänestysalue): Laajasalon kaupunginosa Tullisaaren osa-alue sekä Yliskylän osa-alueesta se osa, joka on linjan Laajasalontie - Koirasaarentie länsipuolella.
180. äänestysalue, (Keski-Myllypuron luoteinen äänestysalue): Vartiokylän kaupunginosa Myllypuron osa-alueen korttelit n:o 45133-45139.
181. äänestysalue, (Keski-Myllypuron lounainen äänestysalue): Vartiokylän kaupunginosa Myllypuron osa-alueen korttelit n:o 45140 ja 45141 sekä 45147-45154.

182. äänestysalue, (Keski-Myllypuron kaakkoinen äänestysalue): Vartiokylän kaupunginosan Myllypuron osa-alueen korttelit n:o 45143-45146.
183. äänestysalue, (Keski-Myllypuron koillinen äänestysalue): Vartiokylän kaupunginosan Myllypuron osa-alueen korttelit n:o 45129-45132 sekä 45142.
184. äänestysalue, (Myllypuron äänestysalue): Vartiokylän kaupunginosan Myllypuron osa-alue, lukuun ottamatta sen Herttoniemen radan lounaispuolella olevaa osaa ja kortteleita n:o 45129-45154.
185. äänestysalue, (Vartioharjun luotellinen äänestysalue): Se osa Vartiokylän kaupunginosan Vartioharjun osaluetta, joka on Itäisen moottoritien luoteispuolella.
186. äänestysalue, (Etelä-Haagan koillinen äänestysalue): Se osa Haagan kaupunginosasta, jonka rajat ovat Haagan ja Pasilan kaupunginosien välinen raja - rantarata - Nuljamiestentie - Matkamiehentie - Kylänevantie - Stenluksentie - Palokalvon aukio - Tunnelitie - Oskelantie - Mäkipellontie - korttelien n:o 29042 ja 29043 välinen raja - Etelä-Haagan ja Pohjois-Haagan osa-alueiden välinen raja.
187. äänestysalue: Kortteli n:o 362.
188. äänestysalue, (Vuosaaren pohjoinen äänestysalue): Rajoina Vuosaaren ja Mellunkylän kaupunginosien välinen raja - Mustasaarentie - Isonvillasaarentie - Porslahdentie ja sen jatke - kaupungin raja.
189. äänestysalue, (Vuosaaren äänestysalue): Rajoina Vuosaaren ja Vartiokylän kaupunginosien välinen raja - Melatie - Merikortintie - Kallvikintie - Vuosaarentie - Porslahdentie ja sen jatke - kaupungin raja - Vuosaaren ja Ulkosaarten kaupunginosien välinen raja - Vuosaaren ja Villingin kaupunginosien välinen raja - Vuosaaren ja Vartiosaaren kaupunginosien välinen raja.

190. äänestysalue, (Keski-Vuosaaren läntinen äänestysalue): Rajoina Vuosaaren ja Mellunkylän kaupunginosien välinen raja - Melatie - Merikortintie - Kallvikintie - Hetenlityntie ja sen jatke - rakennuskaavan mukaisten kortteleiden n:o 60 ja 64 välinen puistoalue - Isonvillasaarentie - Mustasaarentie.
191. äänestysalue, (Keski-Vuosaaren itäinen äänestysalue): Rakennuskaavan mukaiset korttelit n:o 64, 65 ja 66.
192. äänestysalue, (Keski-Vuosaaren eteläinen äänestysalue): Rajoina Kallvikintie - Hetenlityntie ja sen jatke - urhellukentän ja korttelin n:o 65 välinen puistoalue - Lokkisaarentie - Tiirakiventie - Porsilahdentie - Vuosaarentie.
193. äänestysalue, (Lehtisaaren ja Kuusisaaren äänestysalue): Lehtisaari, Kuusisaari, Kaskisaari, Mustasaari ja Hevossaari.
194. äänestysalue: Suurmetsän kaupunginosan Jakomäen osa-alueen korttelit n:o 41201 - 41205 ja 41208.
195. äänestysalue: Suurmetsän kaupunginosan Jakomäen osa-alueen korttelit n:o 41206 - 41207 ja 41209 - 41215.
196. äänestysalue: Suurmetsän kaupunginosan Jakomäen osa-alue lukuunottamatta kortteleita n:o 41201 - 41215.
197. äänestysalue, (Tammisalons äänestysalue): Tammisalons kaupunginosa.
198. äänestysalue, (Mellunmäen äänestysalue): Mellunkylän kaupunginosan Mellunmäen osa-alue.
199. äänestysalue: Toisilla paikkakunnilla, laitoksissa ym. oleskelevat Helsingin kaupungissa henkikirjoitetut ja kaupungissa henkikirjoitetut vakinaista asuinpaikkaa vaille olevat henkilöt.

141. NESTEKAASUISTA ANNETUN KAUPPA- JA TEOLLISUUS-
MINISTERIÖN PÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN.

Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös lokakuun 27 p:ltä 1971.
(Suomen AsK 740/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1964:110)

Kauppa- ja teollisuusministeriö on nestekaasuista 11 päivänä syyskuuta 1964 annetun asetuksen (471/64) 34 §:n nojalla lisännyt nestekaasuista 11 päivänä syyskuuta 1964 antamansa päätöksen (472/64) 4 §:ään uuden 3 momentin seuraavasti:

4 §. -----
Nestekaasusäiliössä tulee olla selvästi erottuvin punaisin tai mustin kirjaimin tehty merkintä "Tulenarkaa" "Eldfarligt".

142. LAKI TUBERKULOOSILAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu lokakuun 29 p:nä 1971.

(Suomen AsK 729/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1960:86)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään 26 päivänä heinäkuuta 1960 annettuun tuberkuloosilakiin (355/60) uusi 25 a § ja lain 26 §:ään uusi 2, 3 ja 4 momentti, jolloin entinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 5 ja 6 momentiksi, seuraavasti:

25 a §. Keskusparantolan, tuberkuloositoimiston tai 6 §:ssä tarkoitettujen laitoksen tai osaston rakentamisesta, laajentamisesta tai sellaisesta peruskorjauksesta, jonka tarkoituksena on oleellisesti uudelleen järjestää sen toimintaa, on esitettävä sosiaali- ja terveysministeriön hyväksyttäväksi perustamis- ja toimintasuunnitelma.

26 §. -----
Edellytyksenä valtionavun antamiselle perustamiskustannuksiin on, että sosiaali- ja terveysministeriö on ennen perustamistöihin tai -hankintoihin ryhtymistä tehdystä hakemuksesta lääkintöhallituksen esityksen nojalla hyväksynyt ne valtionavun suorittamista koskevaan yleiseen suunnitelmaan.

Mitä 2 momentissa on säädetty, koskee uuden keskusparantolan, tuberkuloositoimiston tai 6 §:ssä tarkoitettujen laitoksen tai osaston rakentamisen tai vanhan täydellisen peruskorjauksen kysymyksessä ollessa myös valtionavun antamista sen käyttökustannuksiin.

Milloin painavia syitä on, sosiaali- ja terveysministeriö voi myöntää valtionapua osaksi tai kokonaan suoritettavaksi siitä huolimatta, että perustamistöihin tai -hankintoihin on ryhdytty ennen niiden hyväksymistä 2 momentissa mainittuun suunnitelmaan.

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä marraskuuta 1971.

Tämän lain 26 §:n 2, 3 ja 4 momentin säännöksiä sovelletaan sellaisiin perustamistöihin ja -hankintoihin, joihin on ryhdytty tämän lain tultua voimaan.

143. LAKI INVALIIDIHUOLTOLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu lokakuun 29 p:nä 1971.

(Suomen AsK 739/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1946:179 ja 1969:115)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1946 annetun Invaliidihuoltolain (907/46) 4 ja 6 §, 7 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetussa laissa (497/69), 3 luvun otsake, 17 § ja 18 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 28 päivänä joulukuuta 1962 annetussa laissa (682/62), sekä lisätään lain 9 §:ään uusi 2 momentti ja lakiin uusi 9a, 9b, 9c, 19a, 19b ja 19c § sekä siitä 27 päivänä heinäkuuta 1962 annetulla lailla (401/62) kumotun 20 §:n tilalle uusi 20 § ja lain 25 e §:ään, joka on lisätty lakiin mainitulla 28 päivänä joulukuuta 1962 annetulla lailla, ja 27 §:ään kumpaan uusi 2 momentti seuraavasti:

4 §. Invaliidihuoltona annetaan lääkintähuoltoa, koulutusta ja valmennusta sekä työhuoltoa. Niiden tarpeen ja tarkoituksenmukaisuuden selvittämiseksi voidaan invaliidihuoltona toimituttaa myös tutkimuksia.

6 §. Lääkintähuoltoon kuuluu:

- 1) sairaalahoito jälkihoitoineen;
- 2) muu invaliidin työ- ja toimintakykyä edistävä tai säilyttävä, lääkärin määräämä kuntouttamisholto;
- 3) tarpeellisten tekojäsenten, tukisidosten, kuulokojelujen paristointineen, invaliidipyörien ja muiden sellaisten apuneuvojen sekä päivittäisissä toiminnoissa tarvittavien apuvälineiden antaminen invaliidille omaksi tai käytettäväksi sekä niiden korjaaminen ja uusiminen;
- 4) invaliidin omaiselle tai muulle hänestä huolehtivalle henkilölle järjestettävä, lääkintähuollon tarkoituksien saavuttamiseksi tarpeellinen opastus; sekä
- 5) korvaus lääkintähuollon saamiseksi tarpeellisten matkojen kustannuksista.

Voikeavammaiselle invaliidille voidaan antaa niin ikään välttämättömiä asuntoon kuuluvia välineitä ja laitteita sekä kustantaa välttämättömiä asunnon muutostöitä.

Tarkemmat yleiset määräykset 1 momentin 3 kohdassa ja 2 momentissa tarkoitettujen apuneuvojen, apuvälineiden ja laitteiden antamisesta sekä asunnon muutostöiden kustantamisesta annetaan valtioneuvoston päätöksellä.

7 §. -----
 Kuntouttamishoitoa voidaan antaa 1 momentissa tarkoitettussa sairaanhoitolaitoksessa ja muussa lääkintöhallituksen tähän tarkoitukseen hyväksymässä laitoksessa tai hoitopaikassa tai erityisestä syystä invalidin kodissa.
 -----

3 luku.

Koulutus ja valmennus.

9 §. -----
 Valmennuksena annetaan sopeutumisvalmennusta ja työhönvalmennusta.

9 a §. Sopeutumisvalmennuksen tarkoituksena on auttaa invalidin tottuma vammaan tai sairauden aiheuttamaan tilaan tahti edistää hänen kykyään käyttää hyväkseen muuta invalidihoiltoa.

Sopeutumisvalmennukseen kuuluu myös invalidin omaiselle tai muulle hänestä huolehtivalle henkilölle järjestettävä opastus.

9 b §. Sopeutumisvalmennusta annetaan harjoituksena ja opetuksena sosiaalihuollituksen niiden perusteiden mukaan, jotka sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa, hyväksymässä laitoksessa tai kurssilla sekä muuna tarpeelliseksi katsottavana harjoituksena ja opetuksena.

9 c §. Sopeutumisvalmennuksesta aiheutuvat todelliset ja kohtuulliset kustannukset suoritetaan valtion varoista soveltuvin osin noudattaen, mitä 14 §:ssä on säädetty ammattikoulutuksen kustantamisesta.

Huoltovelvollisen invalidin perheenjäsenille maksetaan sopeutumisvalmennuksen aikana hakemuksesta valtion varoista huoltorahaa. Huoltorahan maksamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä 15 §:ssä on huoltorahasta säädetty.

17 §. Ammattikoulutusta annetaan yleisessä oppilaitoksessa, erityisessä invalidien oppilaitoksessa, tarkoitusta varten järjestetyllä kurssilla tai sopivassa yrityksessä, laitoksessa tai taloudessa.

18 §. Varattomalle tai vähävaraiselle invalidille voidaan antaa apuraho ja koroton laina valtion varoista yleiskoulutuksen hankkimiseksi korkeakoulussa tai siihen verrattavassa oppilaitoksessa tai -paikassa.
 -----

19 a §. Työhönvalmennuksen tarkoituksena on edistää invalidin tottumista ja pääsyä työhön sekä siinä suoriutumista.

19 b §. Työhönvalmennusta järjestetään yksittäistapauksin sopivassa

yrityksessä, laitoksessa tai taloudessa taikka sosiaalhallituksen niiden perusteiden mukaan, jotka sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa, hyväksymässä erityisesti tätä tarkoitusta varten perustetussa laitoksessa tai järjestetyllä kurssilla.

19 c §. Työhönvalmennuksesta aiheutuvat todelliset ja kohtuulliset kustannukset suoritetaan valtion varoista soveltuvien osin noudattaen, mitä 14 §:ssä on säädetty ammattikoulutuksen kustantamisesta.

Huoltovelvollisen invalidin perheen jäsenille maksetaan työhönvalmennuksen aikana hakemuksesta valtion varoista huoltorahaa. Huoltorahan maksamisesta on soveltuvien osin voimassa, mitä 15 §:ssä on huoltorahasta säädetty.

4 luku.

Työhuolto.

20 §. Invalidien elinkeinon tai ammatin harjoittamisen edistämiseksi järjestetään elinkeinoneuvontaa.

Elinkeinoneuvontaan kuuluvia tehtäviä sosiaalhallitus voi uskoa 22 §:ssä tarkoitettua työtoimintaa harjoittavalle tai muulle invalidihuollon alalla toimivalle yhdistykselle tai säätiölle, jolle tästä aiheutuvat kustannukset korvataan valtion varoista sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden mukaan.

25 e §. -----

Invalidihuoltokurssin, jolla annetaan kuntouttamisholtoa, sopeutusvalmennusta tai työhönvalmennusta, tarkoitukseensa hyväksymisessä ja valvonnassa, kurssista aiheutuvien kustannusten korvaamisessa ja korvauksen hakemisessa sekä kurssimaksun perimisessä kurssilaiselta, joka ei ole tässä laissa tarkoitettu invalidi, noudatetaan soveltuvien osin, mitä invalidien erityishuoltolaitoksista on säädetty. Klinteistön hankinnasta aiheutuviin kustannuksiin ei kuitenkaan myönnetä korvausta, mutta kurssilla tarvittavan välineistön hankintakustannukset sensijaan voidaan korvata välineistön vuotuista kulutusta vastaavina erinä. Kurssin ohjelman ja kustannusarvion hyväksyy ja kurssia valvoo sosiaalhallitus sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden mukaan.

27 §. -----

Sosiaali- ja terveysministeriö voi määräämillään ehdoilla oikeuttaa kuntouttamisholtoa, sopeutusvalmennusta, pohjakoulutusta, ammattikoulutusta tai työhönvalmennusta järjestävän koulun tai muun laitoksen tai invalidihuoltokurssin johtajan päättämään tällaisen invalidihuollon antamisesta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1972.

144. LAKI MERIMIESVEROLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu lokokuun 29 p:nä 1971.

(Suomen AsK 728/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1958:81 ja 1965:132)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään 16 päivänä toukokuuta 1958 annetun merimiesverolain 21 §:ään, johon 3 päivänä joulukuuta 1965 annetulla lailla (632/65) on lisätty uusi 2 momentti, uusi 3 momentti seuraavasti:

21 §. -----

Milloin moottoriajoneuvon liikenteeseen käyttämisestä aiheutuneen vahingon tai työtapaturman alaiseksi joutunut merimies on verovuonna saanut liikennevakuutusta koskevien eri lakien, liikennevakuutuskorvauksista saavien invalidi- ja eläkelain (391/65) tai työntekijäin eri tapaturmavakuutuslakien ja niissä säädettyjen perusteiden mukaisesti suoritettavan päivärahan, henkilövahingon johdosta suoritettavan jatkuvan korvauksen, elinkoron tai eläkkeen taikka niihin liittyvät lisät työnantajaltaan palkkana, josta merimies on suorittanut merimiesveroa, hänellä on oikeus hakemuksesta saada liikaa suorittamansa merimiesveron määrä takaisin siinä järjestyksessä kuin 1 momentissa on sanottu.

Tätä lakia sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1971 lukien suoritettavaan merimiesveroon. Jos merimies on vuonna 1970 saanut 21 §:n 3 momentissa tarkoitetun suorituksen työnantajaltaan palkkana, hänellä on oikeus hakemuksesta saada merimiesverolautakunnalta liikaa suorittamansa merimiesvero takaisin. Hakemus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta lukien.

145. ASETUS LAPSIPERHEIDEN ASUMISTUESTA ANNETUN
ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu lokakuun 29 p:nä 1971.

(Suomen AsK 734/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1962:14 ja 1970:168)

Sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä muutetaan lapsiperheiden asumistuesta 12 päivänä tammikuuta 1962 annetun asetuksen 2 §, sellaisena kuin se on 11 päivänä joulukuuta 1970 annetussa asetuksessa (771/70), näin kuuluvaksi:

2 §. Perheen talouteen kuuluvien perheenjäsenten yhtenäinen verotettava vuotuinen tulo saa edellisenä vuotena toimitetussa tulo- ja omaisuusverotuksessa olla, jos perheessä on kaksi huollettavaa lasta, alennettuna osalta enintään 12 840 markkaa, tavallisen tuen osalta enintään 10 700 markkaa ja korotetun tuen osalta enintään 8 560 markkaa. Milloin perheessä on huollettavana enemmän kuin kaksi lasta, korotetaan edellä mainittuja tuloarvoja alennettuna osalta 1 070 markalla, tavallisen tuen osalta 860 markalla ja korotetun tuen osalta 430 markalla kutakin seuraavaa huollettavaa lasta kohti.

Tätä asetusta sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1972 lukien.

**146. TYÖNTEKIJÄIN ELÄKEASETUKSESSA JA LYHYTAIKAISISSA
TYÖSUHTEISSA OLEVIENTYÖNTEKIJÄIN ELÄKEASETUKSESSA
TARCOITETUN PALKKAINDEKSILUVUN VAHVISTAMINEN.**

Sosiaali- ja terveysministeriön päätös marraskuun 3 p:ltä 1971.
(Suomen AsK 751/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1970:137)

Sosiaali- ja terveysministeriö on 23 päivänä helmikuuta 1962 annettun työntekijäin eläkeasetuksen (183/62) 9 §:n ja samana päivänä annettun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevientyöntekijäin eläkeasetuksen (184/62) 9 §:n nojalla päättänyt, että mainituissa pykälissä tarkoitettu palkkaindeksiluku vuonna 1972 on 247.

147. VEROÄYRIEN ENIMMÄISMÄÄRISTÄ ERITYISLAPSILISÄÄ MYÖNNETTÄESSÄ ANNETUN VALTIONEUVOSTON PÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN.

Valtioneuvoston päätös marraskuun 4 p:ltä 1971.
(Suomen AsK 748/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1968:151 ja 1970:113)

Valtioneuvosto on sosiaali- ja terveysministeriön esittelystä muuttanut veroäyrien enimmäismääristä erityislapsilisää myönnettäessä 7 päivänä marraskuuta 1968 antamansa päätöksen (612/68) 2 §:n, sellaisena kuin se on 15 päivänä lokakuuta 1970 annetussa valtioneuvoston päätöksessä (633/70), näin kuuluvaksi:

2 §. Vuonna 1971 toimitetussa kunnallisverotuksessa saa lapselle tai lapselle ja hänen vanhemmilleen tahi lapselle ja sille vanhemmista, jonka huoltoon lapsi on määrätty, pantujen veroäyrien luku, jota tarkoitetaan erityislapsilisälain 4 §:n 1 momentissa, eri kalleusluokkiin kuuluvilla paikkakunnilla erityislapsilisälain 1 §:ssä tarkoitettujen lasten lukumäärästä riippuen olla yhteensä enintään seuraava:

Kalleus- luokka	Veroäyrien enimmäismäärä, jos perheessä on lapsia			
	1	2	3	4
I	8 700	9 400	11 280	12 700
II	8 100	8 700	10 440	12 000
III	7 500	8 200	9 840	11 200

Jos perheessä olevien lasten lukumäärä on neljää suurempi, on neljän lapsen perheelle vahvistettua veroäyriä luku korotettava kahdella-kymmenellä sadalla viidenneltä ja kultakin seuraavalta lapselta.

148. PERHELISÄLAIN TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA ANNETUN
VALTIONEUVOSTON PÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN.

Valtioneuvoston päätös marraskuun 4 p:ltä 1971.
(Suomen AsK 747/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:115 ja 1970:114)

Valtioneuvosto on sosiaali- ja terveysministeriön esittelystä muuttanut perhelisälain täytäntöönpanosta 14 päivänä joulukuuta 1967 antamansa päätöksen (539/67) 3 §:n, sellaisena kuin se on 15 päivänä lokakuuta 1970 annetussa valtioneuvoston päätöksessä (634/70), näin kuuluvaksi:

3 §. Vuonna 1971 toimitetussa kunnallisverotuksessa maksuunpantujen veroäyriä enimmäismäärä saa perhelisälain 1 §:n 1 momentissa tarkoitettulla perheellä olla 12 700 äyriä, jos perhe asuu ensimmäiseen kalleusluokkaan kuuluvalla paikkakunnalla, 12 000 äyriä, jos se asuu toiseen kalleusluokkaan kuuluvalla paikkakunnalla, ja 11 200 äyriä, jos se asuu kolmanteen kalleusluokkaan kuuluvalla paikkakunnalla.

Perhelisälain 1 §:n 2 momentissa tarkoitettulla perheellä saa 1 momentissa mainittu veroäyriä enimmäismäärä olla ensimmäiseen kalleusluokkaan kuuluvalla paikkakunnalla 9 400 äyriä, toiseen kalleusluokkaan kuuluvalla paikkakunnalla 8 700 äyriä ja kolmanteen kalleusluokkaan kuuluvalla paikkakunnalla 8 200 äyriä.

149. ASETUS ELINTARVIKEASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu marraskuun 5 p:nä 1971.
(Suomen AsK 759/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1952:104 ja 1970:169)

Kauppa- ja teollisuusministerin esittelystä muutetaan elintarvikeasetuksen (408/52) 28 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 11 päivänä joulukuuta 1970 annetussa asetuksessa (772/70), seuraavasti:

28 §. Elintarvikemääräysten noudattamisen valvontatoimintaan liittyvien yhteisten ja yleisten asioiden käsittelemistä varten asetetaan neuvottelukunta. Siihen kuuluvat valtioneuvoston kolmeksi vuodeksi määräämä puheenjohtaja sekä jäseninä valtioneuvoston niin ikään kolmeksi vuodeksi määräämät yksi kauppa- ja teollisuusministeriön ja yksi lääkintöhallituksen, kaksi maa- ja metsätalousministeriön edustajaa, joista toisen tulee edustaa eläinlääkintöosastoa, kunkin johtavan elintarviketutkimuslaitoksen yksi edustaja, kaksi kuluttajia, kaksi kauppaä, kaksi teollisuutta edustavaa henkilöä ja yksi maataloustuottajien sekä yksi elintarviketöntekijöiden edustaja. Neuvottelukunnan, jonka jäsenten joukosta valtioneuvosto samalla määrää varapuheenjohtajan, tulee kokoontua sen päättämien väliajoin sekä lisäksi puheenjohtajan kutsusta tai jonkun jäsenen kirjallisesti sitä pyytäessä.

-----

150. LAKI KOULUJÄRJESTELMÄN PERUSTEISTA
ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu marraskuun 12 p:nä 1971.
(Suomen AsK 753/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1968:119)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan koulujärjestelmän perusteista 26 päivänä heinäkuuta 1968 annetun lain (467/68) 17 §:n 2 momentti seuraavasti:

17 §. -----
Peruskoulu muodostetaan tämän lain säännösten mukaiseksi kokonaisuudessaan 1 momentissa tarkoitettusta ajankohdasta lukien, kuitenkin siten, että opetus järjestetään tämän lain mukaisesti sanotusta ajankohdasta vieldellä olimmalla vuosiluokalla ja sen jälkeen vuosiluokittain vuosiluokka kerrallaan, mikäli kouluohjesäännössä ei ole vuosiluokkien osalta toisin määrätty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 1971.

151. USKOTTUJEN MIESTEN PALKKIOT JA MATKA-
KUSTANNUSTEN KORVAUS MAANMITTAUSTOIMI-
TUKSISSA HELSINGIN KAUPUNGISSA.

Uudenmaan lääninhallituksen päätös marraskuun
12 p:ltä 1971.

(Kaupunginvaltuuston ehdotus syyskuun 15 p:ltä 1971)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1969:31 ja 1970:29)

Lääninhallitus päätti määrätä, että maanmittaustöimittuksissä käytetyn uskotun miehen päiväpalkkio Helsingin kaupungissa on neljäkymmentäviisi (45) markkaa vähemmän kuin 6 tuntia kestävä toimituksen osalta ja kahdeksan (8) markkaa jokaiselta tämän ylittävältä tunnilta.

Uskottu mies on oikeutettu saamaan korvausta matkakuluistaan valtion voimassa olevan matkustussäännön mukaan.

**152. ENINTÄÄN 25 HENKILÖÄ VARTEN TARKOITETTUJA
S 1-LUOKAN VÄESTÖNSUOJIA KOSKEVAT HELPOTUKSET.**

Sisäasiainministeriön päätös marraskuun 16 p:ltä 1971.
(Suomen AsK 769/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1971:112)

Sisäasiainministeriö on 22 päivänä toukokuuta 1959 annetun väestönsuojeluasetuksen (237/59) 14 §:n, sellaisena kuin se on 24 päivänä toukokuuta 1963 annetussa asetuksessa (261/63), ja 31 §:n nojalla päättänyt:

1 §. Päätöksen soveltamisala.

Milloin 31 päivänä lokakuuta 1958 annetun väestönsuojelulain (438/58) 9 §:n 1-3 momentissa tarkoitettua rakennusta tai saman pykälän 4 momentissa tarkoitettuja kahta tai useampaa rakennusta varten yhteisesti tarvitaan suojatilaa enintään 25 henkilölle, väestönsuojan rakentamisessa saadaan poiketa sisäasiainministeriön S 1-luokan väestönsuojista 29 päivänä kesäkuuta 1971 antaman päätöksen (561/71) määräyksistä siten, kuin tässä päätöksessä määrätään.

2 §. Sulkukammio.

Väestönsuojaa ei tarvitse varustaa sulkukammioilla tai suojaan tehdä sen sijasta sulkuhuonetta.

3 §. Sisääntulotie ja ulospääsytiät.

1. Jos väestönsuojaan tehdään sortuman ulkopuolelle johtava varau-
loskäytävä tai jos väestönsuojan yläpuolella oleva rakennus on yksiker-
roksinen ja rakenteeltaan kevyt, suojaoven edessä olevaa aluetta ei tar-
vitse suojata sortumilta.

2. Varauloskäytävän tai vahvistetun ulospääsytien sijasta saadaan
tehdä rakennuksen perusmuurina olevaan väestönsuojan ympäryseinään
varauλος pääsy.

4 §. Raitisilmakanava.

1. Ilmanottoputken nimellissuuruuden on oltava vähintään 100 mm.
Mikäli varauλοςkäytävästä ilmanvaihtolaitteistoon johtavan, teräsputkesta
tehtävän kanavaosan pituus on suurempi kuin 7 m tai erillisen raitisilma-
kanavan pituus suurempi kuin 15 m, ilmanottoputken nimellissuuruuden
on oltava 150 mm.

2. Jos ilma otetaan raitisilmakanavaan pystysuoraan seinämään tehdyn aukon kautta, aukon suuruuden tulee olla vähintään 2 dm^2 .

3. Varauuskäytävästä ilmanvaihtolaitteistoon johtavan, teräsputkesta tehtävän kanavanosan nimellisuuruuden on oltava vähintään 100 mm.

4. Erillisen, teräsputkesta tehtävän raitisilmakanavan nimellisuuruuden on oltava vähintään 100 mm tai, jos sen pituus on suurempi kuin 15 m, 150 mm.

5 §. Ilmanvaihtolaitteisto.

Ilmanvaihtolaitteistosta saadaan jättää pois esisuodatin, ilman esilämmitin sekä esilämmitysvastuksen ja suoja puhaltimen moottorin ohjauskeskus. Laitteistolla tulee saada suodatettua ilmaa vähintään $50 \text{ m}^3/\text{h}$ ja suodattamatonta ilmaa sekä käsikäytössä että moottorikäytössä vähintään $200 \text{ m}^3/\text{h}$. Laitteisto riittää enintään 15 m^2 suuruista suoja tilaa varten.

6 §. Jakokanavisto.

Väestönsuojaan ei tarvitse asentaa jakokanavistoa tulolilmaventtililleen.

7 §. Ylipaineventtiilit.

Jokaista ilmanvaihtolaitteistoa kohti on oltava vähintään yksi ylipaineventtili, jonka tulee johtaa käymälästä ulos tai sellaiseen tilaan, josta ilma pääsee helposti ulos.

8 §. Vedensaanti.

Väestönsuoja voidaan jättää varustamatta vesijohtolla, mikäli varavesisäiliöiden määrää lisätään niin, että säiliöihin mahtuu vettä 30 litraa jokaista suojaan sijoitettavaa henkilöä kohti.

9 §. Viemäröinti.

Väestönsuoja ei tarvitse viemäröidä, mikäli se varustetaan vedenpitävillä kannellisilla jäteastiolla, joiden yhteinen tilavuus on vähintään 10 litraa jokaista suojaan sijoitettavaa henkilöä kohti.

153. LAKI KUNNALLISISTA YLEISSAIRAALOISTA
ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu marraskuun 19 p:nä 1971.

(Suomen AsK 770/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1965:105 ja 1966:168)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti kumotaan kunnallisista yleis-
sairaaloista 29 päivänä lokakuuta 1965 annetun lain 23 §:n 4 momentti,
sellaisena kuin se on 20 päivänä joulukuuta 1966 annetussa laissa (671/
66) ja muutetaan 9 §:n 2 momentti, 23 §:n 1 momentti, 25 §:n 1 mo-
mentti, 32 §, 33 § ja 39 §:n 1 momentti, näistä 23 §:n 1 momentti ja 33
§ sellaisina kuin ne ovat mainitussa 20 päivänä joulukuuta 1966 annetus-
sa laissa, näin kuuluviksi:

9 §. -----

Kunnan on suoritettava perustamiskustannusosuudestaan etumaksu-
na 15 prosenttia rakentamis- tai rakennusvaiheen työtä aloitettaessa sekä
sen jälkeen vuosittain kunnan osuutta edellisen vuoden perustamiskustan-
nuksista vastaavat erät, joiden lyhennykseksi luetaan mainittu etumaksu.
Lääkintöhallitus määrää perustamiskustannusosuuden etumaksun suuruu-
den 14 §:ssä mainitun rakennustoimikunnan ehdotuksesta ja vuosittain
suoritettavan osuuden rakennustoimikunnan tilitysten perusteella. Maksut
on suoritettava kolmen kuukauden kuluessa vaatimuksen esittämisestä.
Jos perustamiskustannusosuuden maksaminen määräaikana laiminlyödään,
on siltä suoritettava 6 prosentin vuotuinen korko siitä päivästä, minä se
viimeistään olisi ollut maksettava, maksupäivään asti.

23 §. Jollei muuta ole sovittu, on muun kuin jäsenkunnan potilaan hoito-
kustannuksista sen kunnan, missä potilaalla on laillinen kotipaikka, suo-
ritettava keskussairaalan kuntainliitolle korvauksena keskimääräiset hoi-
tokustannukset. Sanotut kustannukset lasketaan siten, että keskussai-
raalan edellisen varainhoitovuoden varsinaisten menojen kokonaismääräs-
tä, johon lisätään 4 prosenttia käyttöomaisuuden arvon vähentymisen
korvauksena, vähennetään potilaiden hoitomaksut ja käyttökustannuslin-
saatava valtionapu sen määrällisenä kuin se 25 §:n nojalla asiantomaisen
kunnan kantokyvyn mukaan saadaan korvattavien kustannusten osalta sekä
muut varsinaiset tulot lukuun ottamatta kuntien maksuosuuksia sekä val-
tion ja muiden sairaaloiden samoin kuin kuntien tämän pykälän mukaan

suoritettavia hoitokustannusten korvauksia ja erotus jaetaan keskussairaalan hoitovuorokausien kokonaisluvulla, minkä jälkeen näin saatu määrä kerrotaan kysymyksessä olevan potilaan hoitovuorokausien luvulla. Korvaus tutkimuksesta ja hoidosta poliklinikalla lasketaan vastaavasti poliklinikan varsinaisten menojen ja tulojen sekä potilaiden käyntiker-
tojen mukaan.

-----

25 §. Keskussairaalan tarpeellisiin käyttökustannuksiin annetaan valtionapua kuntakohtaisesti yleisen kuntien kantokykyluokituksen mukaan seuraavasti:

kantokykyluokka	valtionapu prosentteissa
1	70
2	66
3	62
4	58
5	54
6	51
7	48
8	45
9	42
10	39

Kunnan osuudeksi keskussairaalan käyttökustannuksista katsotaan sen suurin määrä, mikä kuntien hoitopäivistä, poliklinikan osalta kuitenkin tutkimus- ja hoitokäynneistä, tulee kunnan potilaiden osalle.

-----

32 §. Aluesairaalan perustamiskustannuksiin annetaan valtionapua 50 prosenttia sekä käyttökustannuksiin kuntakohtaisesti yleisen kuntien kantokykyluokituksen mukaisesti samoin perustein kuin 25 §:ssä on säädetty keskussairaalan osalta.

Paikallissairaalan perustamiskustannuksiin annetaan valtionapua kuntakohtaisesti yleisen kuntien kantokykyluokituksen mukaan seuraavasti:

kantokykyluokka	valtionapu prosentteissa
1	50
2	48
3	46
4	39
5	35
6	32
7	30
8	28
9	26
10	25

Paikallissairaalan käyttökustannuksiin annetaan valtionapua kunta-kohtaisesti yleisen kuntien kantokykyluokituksen mukaisesti samoin perustein kuin on säädetty tämän lain 25 §:ssä keskussairaalan osalta.

Ehtona valtionavun saamiselle käyttökustannuksiin on, etteivät potilaiden hoito- ja tutkimusmaksut ole suuremmat kuin keskussairaaloissa.

33 §. Alue- ja paikallissairaalaan sovelletaan vastaavasti, mitä 21 ja 22 §:ssä sekä 23 §:n 1 ja 3 momentissa on säädetty.

39 §. Kunnalle, jonka taloudellinen kantokyky on keskimääräistä heikompi, valtioneuvosto hakemuksesta myöntää osittaisen tai täyden vapautuksen 9 §:ssä tarkoitetun perustamiskustannusosuuden suorittamisesta, joka tällöin jää valtion vastattavaksi. Edellä 9 §:n 2 momentissa tarkoitettua korkoa ei suoriteta sille osalle perustamiskustannusosuudesta, jolle maksuvapaus on myönnetty.

Tämä laki tulee 9 §:n 2 momentin ja 39 §:n 1 momentin osalta voimaan 1 päivänä joulukuuta 1971 sekä muilta osin 1 päivänä tammikuuta 1972, ja viimeksi mainitulta osin sitä sovelletaan ensimmäisen kerran myönnettäessä valtionapua viimeksi sanotun vuoden kustannuksiin.

154. LAKI YLIOPISTOLLISISTA KESKUSSAIRAALOISTA
ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu marraskuun 19 p:nä 1971.

(Suomen AsK 771/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1956:100, 1966:167 ja 1970:182)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti kumotaan yliopistollisista keskussairaaloista 15 päivänä kesäkuuta 1956 annetun lain 13 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 16 päivänä lokakuuta 1970 annetussa laissa (625/70), sekä muutetaan saman pykälän 1 momentti, sellaisena kuin se on 20 päivänä joulukuuta 1966 annetussa laissa (670/66), näin kuuluvaksi:

13 §. Keskussairaalan niistä käyttökustannuksista, jotka eivät 12 §:n 1 momentin mukaan kuulu yliopistolle, valtio korvaa sairaalalle 10 prosenttia opetus- ja tutkimustoiminnan aiheuttamina erityiskustannuksina. Jäljelle jääviin käyttökustannuksiin annetaan valtionapua kunnallisista yleissairaaloista annetun lain (561/65) 25 §:ssä säädettyjen perusteiden mukaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1972, ja sitä sovelletaan ensimmäisen kerran myönnettäessä valtionapua sanotun vuoden kustannuksiin.

155. LAKI MIELISAIRASLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu marraskuun 19 p:nä 1971.

(Suomen AsK 772/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1952:34, 1956:107 ja 187)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti kumotaan 2 päivänä touko-kuuta 1952 annetun mielisairaslain (187/52) 45 ja 46 §, viimeksi mainittu sellaisena kuin se on 29 päivänä kesäkuuta 1956 annetussa laissa (433/56), sekä muutetaan 44 §, sellaisena kuin se on 28 päivänä joulukuuta 1956 annetussa laissa (679/56), näin kuuluvaksi:

44 §. Valtionapua annetaan A-luokan mielisairaanhoidolaitoksen, perhehoito mukaan luettuna, huoltotoimiston ja B-luokan mielisairaanhoidolaitoksen käyttökustannuksiin kunnallisista yleissairaaloista annetun lain (561/65) 25 §:ssä käyttökustannuksista säädettyjen perusteiden mukaan, kuitenkin niin että kuntainliitossa käyttökustannukset jaetaan muistakin kuin jäsenkunnista olleiden potilaiden osalta valtionapua laskettaessa jäsenkuntien vastattaviksi, jollei toisin ole sovittu.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1972, ja sitä sovelletaan ensimmäisen kerran myönnettäessä valtionapua sanotun vuoden kustannuksiin.

156. LAKI TUBERKULOOSILAIN 27 JA 31 A §:N
MUUTTAMISESTA.

Annettu marraskuun 19 p:nä 1971.

(Suomen AsK 773/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1960:86, 1965:101 ja
1966:140)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 26 päivänä heinäkuuta 1960 annetun tuberkuloosilain 27 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 2 päivänä joulukuuta 1966 annetussa laissa (594/66), ja 31 a §, sellaisena kuin se on 15 päivänä lokakuuta 1965 annetussa laissa (545/65), näin kuuluvaksi:

27 §. Keskusparantolan, tuberkuloositoimiston sekä 6 ja 7 §:ssä tarkoitettujen laitoksen ja osaston toiminnasta aiheutuviin kustannuksiin (käyttökustannuksiin) annetaan valtionapua kunnallisista yleissairaaloista annetun lain (561/65) 25 §:ssä käyttökustannuksista säädettyjen perusteiden mukaan, kuitenkin niin että kuntaliitossa käyttökustannukset jaetaan muistakin kuin jäsenkunnista olleiden potilaiden osalta valtionapua laskettaessa vain jäsenkuntien vastattaviksi, jollei toisin ole sovittu.

31 a §. Siltä osin kuin keskusparantolassa hoidetaan 5 §:n 3 momentissa tarkoitettuja potiloita, valtionapu perustamis- ja käyttökustannuksiin määräytyy kunnallisista yleissairaaloista annetussa laissa säädettyjen perusteiden nojalla ja perustamiskustannusten osalta lisäksi sen mukaan, onko hoitoa pidettävä keskus-, alue- vai paikallissairaalassa annettavaan hoitoon verrattavana.

LUO ODDTOS
SÄÄDÄNTÖLA
SÄÄDÄNTÖLA

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1972, ja sitä sovelletaan ensimmäisen kerran myönnettäessä valtionapua sanotun vuoden kustannuksiin.

157. LAKI TERVEYDENHOITOLAIN 11 §:N MUUTTAMISESTA.

Annettu marraskuun 19 p:nä 1971.

(Suomen AsK 774/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1965:79)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 27 päivänä elokuuta 1965 annetun terveydenhoitolain (469/65) 11 § näin kuuluvaksi:

11 §. Terveystarkastajan palkkauksesta sekä matkakustannuksista ja päivärahasta samoin kuin eläkkeestä aiheutuviin tarpeellisiin kustannuksiin annetaan valtionapua kuntakohtaisesti yleisen kuntien kantokykyluokituksen mukaan seuraavasti:

kantokykyluokka	valtionapu prosenteissa
1	70
2	66
3	62
4	58
5	54
6	51
7	48
8	45
9	42
10	39

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1972, ja sitä sovelletaan ensimmäisen kerran myönnettäessä valtionapua sanotun vuoden kustannuksiin.

158. KASVATUSNEUVOLA-ASETUS.

Annettu marraskuun 19 p:nä 1971.
(Suomen AsK 778/71)

Sosiaali- ja terveysministerin esittelystä säädetään 2 päivänä helnäkuuta 1971 annetun kasvatusterveystuvelalain (568/71) 18 §:n ja yleisen asiakirjan julkisuudesta 9 päivänä helmikuuta 1951 annetun lain (83/51) 9 §:n 2 momentin nojalla:

1 §. Kasvatusterveystuvelan ohjesäännössä on mainittava kasvatusterveystuvelan nimi, omistaja ja toiminta-alue sekä otettava siihen lisäksi määräykset:

- 1) kasvatusterveystuvelan tehtävistä ja työmuodoista;
- 2) johtokunnan kokoonpanosta, asettamisesta ja tehtävistä;
- 3) toimihenkilöiden ottamisesta, erosta, oikeuksista ja velvollisuuksista;
- 4) johtajan määräämisestä;
- 5) palveluista perittävien maksujen perusteista; sekä
- 6) muista tarpeellisiksi katsottavista seikoista.

Kasvatusterveystuvelan ohjesäännössä on lisäksi määrättävä koulutettavien valitsemisperusteista.

2 §. Johtokunnassa tulee olla vähintään kuusi jäsentä, joista yhden on oltava sosiaalihoitoon, yhden terveydenhoitoon ja yhden koulutukseen perehtynyt.

3 §. Kelpoisuusehtona vaaditaan kasvatusterveystuvelaan:

- 1) lääkäritiltä lastenpsykiatrin tai muu tehtävään soveltuva erikoislääkärin pätevyys;
- 2) psykologilta tehtävään soveltuva korkeakoulun loppututkinto ja siihen sisältyen tai sen ohella korkein yliopistollinen arvosana psykologissa sekä lähinnä korkein yliopistollinen arvosana jossakin kasvatustai yhteiskuntatieteessä sekä kasvatusterveystuvelassa saatu koulutus;
- 3) sosiaalityöntekijiltä tehtävään soveltuva korkeakoulututkinto tai sosiaalihoitajan tutkinto taikka sosiaalihoitajan pätevyys, sekä kasvatusterveystuvelassa saatu koulutus.

Kasvatusterveystuvelan lääkäritiltä, psykologilta ja sosiaalityöntekijiltä vaaditaan lisäksi hyvä perehtyneisyys kasvatusterveystuvelatutyöhön.

4 §. Kasvatusneuvolalain (568/71) 5 §:ssä tarkoitettulla kunnan asukkaalla samoin kuin saman lain 10 §:ssä mainitulla kunnassa asuvalla asiakkaalla tarkoitetaan henkilöä, jolla on väestökirjalain (141/69) mukainen kotipaikka kunnan alueella tai joka on tilapäisesti oleskellut kunnan alueella vähintään yhden kuukauden.

5 §. Kasvatusneuvolon perustamis- tai laajentamisluvan myöntämistä koskevaan hakemukseen on liitettävä selvitys kasvatusneuvolan toiminta-alueesta, sijaintipaikasta ja huonetiloista, kiinteiden laitteiden ja irtaimiston hankintaohjelmasta kustannusarvioineen, arvio vuotuisista käyttökustannuksista sekä muu torpeelliseksi katsottava selvitys.

Hakemus liitteineen on toimitettava kahtena kappaleena sosiaalihuollukselle, joka lähettää sen lausuntoineen sosiaali- ja terveysministeriölle.

6 §. Valtionapua kasvatusneuvolalain 11 §:ssä tarkoitettuihin kustannuksiin on haettava sosiaalihuollukselta kultakin kalenterivuodelta viimeistään seuraavan vuoden huhtikuun aikana. Sen jälkeenkin saapuneen hakemuksen perusteella voidaan valtionapu myöntää, jos sosiaalihuollitus harkitsee siihen olevan erityistä syytä. Hakemukseen on liitettävä selvitys edellä mainituista kustannuksista sekä siitä, kuinka ne jakaantuvat kasvatusneuvolalain 10 §:ssä tarkoitettujen kuntien kesken.

Valtionavun ennakon suorittamiseksi on sosiaalihuollukselle toimitettava sen määräämä selvitys kutakin kalenterivuotta varten viimeistään sitä edeltävän marraskuun aikana.

7 §. Kasvatusneuvolassa säilytettävät ja neuvolan asiakasta koskevat asiakirjat on pidettävä salassa, jollei se, jota asiakirja koskee, anna suostumustaan sen esittämiseen tai lopsen tai nuoren henkilön etu sitä vaadi.

8 §. Sosiaalihuollitus ontaa tarvittaessa määräyksiä tämän asetuksen soveltamisesta.

9 §. Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1972.

Psykologilta ja sosiaalityöntekijältä vaaditaan 3 §:ssä tarkoitettu koulutusneuvolassa saatu koulutus vasta sen jälkeen, kun kolme vuotta on kulunut kasvatusneuvolalain voimaantulosta. Psykologilta ja sosiaalityöntekijältä, joka ennen kasvatusneuvolalain voimaantuloa on toiminut kasvatusneuvolan psykologina tai sosiaalityöntekijänä vähintään yhden vuoden tai lain voimaan tullessa on kasvatusneuvolan vakinainen psykologi tai sosiaalityöntekijä, ei vaadita koulutusneuvolassa saatua koulutusta.

**159. ASETUS KANSAKOULULAITOKSEN VIRANHALTIJAIN
PALKKAUKSESTA JA ELÄKKEISTÄ ANNETUN ASETUKSEN
MUUTTAMISESTA.**

Annettu marraskuun 26 p:nä 1971.
(Suomen AsK 804/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1958:104 ja 1970:135)

Opetusministeriön toimialaan kuuluvia osiolta käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä muutetaan kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä 23 päivänä heinäkuuta 1958 annetun asetuksen (322/58) 4 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on 6 päivänä marraskuuta 1970 annetussa asetuksessa (686/70), seuraavasti:

4 §. -----
Opettajanvirassa palveltu aika luetaan päätölmiseksi palvelukseksi.
Tuntlopettajan tai työnhjoajan tehtävä katsotaan päätölmiseksi samoin
perustein, kuin valtion oppilaitosten tuntlopettajien osalta on säädetty.

Tätä asetusta sovelletaan 1 päivästä elokuuta 1971 lukien.

160. ASETUS MOOTTORIAJONEUVEROSTA ANNETUN
LAIN TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA JA SOVELTAMISESTA AN-
NETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu marraskuun 26 p:nä 1971.

(Suomen AsK 801/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1966:184 ja 1968:195)

Valtiovaraministerin esittelystä kumotaan moottoriajoneuvo-
verosta annetun lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta 30 päivänä
joulukuuta 1966 annetun asetuksen (724/66) 10 § ja muutetaan ase-
tuksen 9 §, sellaisena kuin se on 27 päivänä joulukuuta 1968 annetussa
asetuksessa (719/68), näin kuuluvaksi:

9 §. Ulkomaalla rekisteröity moottoriajoneuvo, jonka rekisteröintilmaa
on liittynyt 14 päivänä syyskuuta 1956 annetulla asetuksella (495/56)
voimaansaattettuun yleissopimukseen yksityiskäyttöisten, kansainväli-
sessä liikenteessä olevien maantiekulkuneuvojen verottamisesta tai 10
päivänä helmikuuta 1967 annetulla asetuksella (104/67) voimaansaattet-
tuun yleissopimukseen kansainvälisessä matkustajakuljetuksessa käy-
tettävien ajoneuvojen verottamisesta taikka 10 päivänä helmikuuta 1967
annetulla asetuksella (106/67) voimaansaattettuun yleissopimukseen
kansainvälisessä tavarankuljetuksessa käytettävien ajoneuvojen verotta-
misesta, on ajoneuvoa Suomessa tilapäisesti käytettäessä asiansomaisen
sopimuksen ehdoin ja sen rajoissa vapaa moottoriajoneuvoverosta anne-
tussa laissa säädetyistä varsinaisesta ajoneuvoverosta.

Varsinaisesta ajoneuvoverosta on vapaa muussakin kuin 1 momen-
tissa mainitussa maassa rekisteröity, siellä vakinaisesti asuvan henki-
lön tilapäistä tarvettaan varten mukanaan maahan tuoma moottoriajoneuvo
kolmen kuukauden aikana, tai vastavuoroisuuden ehdoin sinä pitempänä
aikana, jonka Suomessa rekisteröity ajoneuvo siellä nauttii vastaavaa
etua, kuitenkin enintään yhden vuoden ajan maahantuonnista lukien.

Varsinaisesta ajoneuvoverosta on niin ikään vastavuoroisuuden eh-
doin vapaa vieraassa maassa rekisteröity, Suomessa tilapäisesti tavarankul-
jetukseen tai maksulliseen henkilökuljetukseen käytetty moottoriajo-
neuvo yhtä pitkän ajan, kuin Suomessa rekisteröity ajoneuvo siellä naut-
tii vastaavaa etua, kuitenkin enintään yhden vuoden ajan maahantuonnista
lukien.

Milloin ulkomailta Suomeen tilapäistä käyttöä varten tuotu moottori-

ajoneuvo, jossa käytetään polttoaineena muuta ainetta kuin moottoribensiiniä, ei ole 1, 2 tai 3 momentin nojalla vapaa varsinaisesta ajoneuvoverosta, peritään sen käytöstä Suomessa jokaiselta kalenterivuorokaudelta, tulo- ja lähtöpäivät mukaan luettuna, jonka aikana ajoneuvo on vilpynyt Suomessa tai jolla sen oleskelu ylittää 1, 2 tai 3 momentissa verovapaudelle säädetyn määrärajan, ajoneuvoveroa seuraavasti:

1) moottoriajoneuvosta, jonka rekisteröity kokonaispaino on enintään 3 500 kg, 10 markkaa;

2) muusta kaksiaksellisesta moottoriajoneuvosta 35 markkaa; sekä

3) muusta kolmi- tai useampiaksellisesta moottoriajoneuvosta 50 markkaa.

Veroa ei peritä perävaunusta eikä sellaisesta moottoriajoneuvosta, joka rakenteensa perusteella on Suomessa moottoriajoneuvoverosta annetun lain 6 §:n nojalla verosta vapaa.

Edellä 4 momentissa säädetyn veron maksuunpaine ja kantaa tulliviranomainen etukäteen moottoriajoneuvoa maahan tuotaessa tai sitä tullaessa. Milloin ajoneuvoa sitä maasta viedäessä todetaan täällä käytetyn pitemmän tai lyhyemmän ajan, kuin mitä siitä veroa perittäessä on edellytetty, on verotusta vastaavasti oikaistava.

Tämän asetuksen 9 §:ää sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1972 lukien.

161. AMMATTIOPPILAITOSTEN AMMATTI-
KURSSIEN OPETTAJIEN TUNTIPALKKIOT.

Kaupunginhallituksen päätös marraskuun 29 p:ltä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1970:96 ja 1971:60)

Kaupunginhallitus päätti vahvistaa ammattioppilaitoksissa toimeen-
pantavien ammattikurssien opettajien tuntipalkkiot 1.12.1971 lukien seu-
raaviksi:

I Ammattialneet

Diplomi-insinööri (1), filosofian kandidaatti (2) ja valtiotieteen kandidaatti (3)	23,10 mk
Insinööri (1) ja ekonomisti (2)	21,85 "
Ammattinopettaja (3), jolla on vähintään 2 vuo- den opettajanvalmistus	18,55 "
Ammattinopettaja (3), jolla on muu opettajan- valmistus, ja sairaanhoitaja	17,65 "
Teknikko (3), merkonomi (3) ja sosionomi (3)	16,75 "

II Työnopetus

Ammattinopettaja (3), jolla on vähintään 2 vuo- den opettajanvalmistus	15,55 "
Ammattinopettaja (3), jolla on muu opettajan- valmistus	14,80 "
Teknikko tai vastaava (3)	15,55 "
Ammattikoulun ja ylempään ammattitutkinnon suorittanut (3)	14,80 "
Ammattikoulun suorittanut (3)	14,05 "
Kotitalousteknikko, jolla on vähintään 3 vuo- den työkokemus	14,05 "
Ammattimies, jolla on vähintään 6 vuoden työ- kokemus alalla	13,40 "

III Yleisaineet

Filosofian kandidaatti tai vastaava tutkinto (2)	22,00 "
Humanististen tieteiden kandidaatti tai vastaa- va tutkinto (2)	20,95 "
Kansakoulunopettaja	19,95 "

- Liikuntakasvatus ja terveysoppi

Filosofian kandidaatti tai vastaava tutkinto (2)	18,80 mk
Muu yliopistollinen tutkinto (2)	17,85 "
Kansakoulunopettaja	17,00 "

Kokeitten tai työkirjojen tarkastuksen aiheuttamasta kotityöstä ei suoriteta korotettua tuntipalkkiota.

Opettajalle, jolla ei ole edellä mainittua pätevyyttä opintojen tai työkokemuksen suhteen, suoritetaan tuntipalkkio 10-30 %:lla vähennettynä.

(1) tutkinto on suoritettu ko. opinto-osastolla ja sen jälkeen työskentely vähintään kaksi vuotta vastaavalla käytännöllisellä alalla

(2) yliopistollinen arvosana vaaditaan opetettavassa aineessa

(3) tutkinto on suoritettu puheena olevalla opinto-osastolla ja työskentely vähintään 3 vuotta 18 ikävuoden jälkeen vastaavalla käytännöllisellä alalla.

162. OHJEET HARJOITTELIJOIDEN PALKKAAMISESTA KAUPUNGIN VIRASTOIHIIN JA LAITOKSIIN.

Kaupunginhallituksen antamat marraskuun 29 p:nä 1971.

Kaupunginhallitus päätti antaa seuraavat ohjeet harjoittelijoiden palkkaamisesta kaupungin virastoihin ja laitoksiin:

I. Harjoittelijan käsite

a) Harjoittelijalla ymmärretään tässä päätöksessä etupäässä henkilöä, joka opiskelee korkeakoulussa, opistossa tai koulussa tai muussa oppilaitoksessa ja joka oman kehityksensä vuoksi ja ko. oppilaitoksissa vaadittavan harjoittelun saamiseksi tulee, tavallisimmin kesäaikana, lyhyehköksi ajaksi kaupungin työhön.

b) Harjoittelijatyöhön otettaessa on pyrittävä selvittämään työhönpyrkijän harjoittelutarkoitus joko oppilaitoksen opintokirjalla, todistuksella tai muulla asiakirjalla, ellei harjoittelijaa ole välittänyt jonkin oppilaitoksen työnvälityksellin, jolloin muuta selvitystä ei tarvita.

II. Palvelussuhteen laatu

Harjoittelijat on yleensä palkattava työsuhteeseen.

III. Palkka

Harjoittelijan palkka tulee määritellä kuukausipalkkana siten, että säännölliseen työhön keskimäärin käytetyllä kuukausittaisella työtuntimäärällä, mikä virasto- ja toimistotyössä on 152 ja muussa työssä 174, kerrotaan tuntipalkka. Mikäli harjoittelija ei ole tehnyt kuukauden aikana kaikkia säännöllisen työajan tunteja, ko. kuukausipalkasta vähennetään niiden tuntien osuus, jotka henkilö on ollut pois työstä ja jolta hän ei voi muullakaan perusteella saada palkkaansa (esim. palkaton sairausloma jne.).

Kuukausipalkan perusteena olevaa tuntipalkkakerrointa määriteltäessä on otettava huomioon seuraavaa:

a) Toimistoharjoittelijat:

Tuntipalkkakerroin ei palkkojen porrastusta silmällä pitäen saa ylittää 5. palkkaluokan peruspalkan mukaan laskettua tuntipalkkaa. Näin ollen kerroin voi vaihdella 3-5 markan välillä.

b) Muut harjoittelijat (ylloppilaat yms.):

Tuntipalkkakerroin voi vaihdella 3-5 markan välillä.

c) Ulkomaalaiset harjoittelijat:

Kertoimen tulisi olla vähintään 4,50 markkaa.

d) Enimmäistuntipalkkakerroin b-c) ryhmän harjoittelijoille on

21. palkkaluokan peruspalkan mukaan laskettu tuntipalkka.

e) Täysin työkykyisen, 18 vuotta täyttäneen ja kolme kuukautta kaupungin palveluksessa olleen harjoittelijan osalta kerroin on kuitenkin vähintään 3,20 markkaa.

Vähimmäispalkkaa alemmipalkkainen harjoittelu-aika ei saa muodostua kohtuuttoman pitkäksi ja on harjoitteluajan pituutta harkittaessa kiinnitettävä huomiota siihen, mikä on harjoittelun kohteena olevan työn normaalin suorittamiskyvyn saavuttamiseen ja oppimiseen tarvittava aika.

Kaikkissa tapauksissa on harjoittelijalle kuitenkin maksettava työn laadun ja harjoittelijan saavuttaman työtaidon huomioon ottaen sellaista palkkaa, joka on kohtuullisessa suhteessa vähimmäispalkkaan. Täyttä työpäivää tekevien harjoittelijoiden palkan tulisi olla vähintään 400 markkaa kuukaudessa.

f) Tuntipalkkakerrointa harkittaessa on yleensäkin otettava huomioon harjoittelijan suorittaman työn laatu sekä harjoittelijan ammattitaito ja koulutus.

IV. Työaika

Harjoittelijan työajan tulee olla sama kuin työpalkan muiden vastaavaa työtä tekevien työaika.

V. Vuosiloma- yms. sosiaaliset etuudet

Vuosilomien, sairausloma- ym. sosiaalisin etuuksin nähden noudetaan työsuhteista henkilökuntaa koskevia määräyksiä.

VI. Erinäisiä määräyksiä

a) Tämä päätös ei koske virkoihin vransijaiseksi otettavia. Mikäli joku, jonka katsottava kuuluvan tässä mainittuun ryhmään, kuitenkin haluaa palveluksestaan todistuksen voidakseen esittää jossakin oppilaitoksessa harjoittelutodistuksensa, se on hänelle annettava.

b) Mahdollisuuksien mukaan olisi harjoittelijoille pyrittävä järjestämään tilaisuus tutustua ao. harjoittelupalkkaan laajemmaltikin kuin hänen oma työnsä edellyttää.

c) Palkkalautakunnan toimisto antaa pyydettyessä tarkempia ohjeita tämän päätöksen soveltamisesta.

163. ASETUS KIRJASTOASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 3 p:nä 1971.

(Suomen AsK 834/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1962:43)

Opetusministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä lisätään 30 päivänä maaliskuuta 1962 annetun kirjastoasetuksen (268/62) 26 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

26 §. -----

Milloin kirjastolain 5 §:n 4 momentissa tarkoitettujen kirjaston menot kulumassa olevalta vuodelta tulevat olemaan huomattavasti suuremmat kuin sen vuoden menot, jonka perusteella ennakko maksetaan, voidaan ennakon määrä vastavasti korottaa.

**164. LAKI ELÄKEOIKEUDEN VALINTAA KOSKEVAN ILMOITUKSEN
TEKEMISESTÄ ERÄISSÄ TAPAUKSISSA.**

Annettu joulukuun 3 p:nä 1971.
(Suomen AsK 831/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1970:173)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Toukokuun 20 päivänä 1966

annetun valtion eläkelain voimaanpanolain (281/66) 4 §:ssä;

kunnallisista terveystoimista annetun lain muuttamisesta annetun lain (288/66) voimaantulosäännöksen 2 momentissa;

kunnan kättilöistä annetun lain muuttamisesta annetun lain (289/66) voimaantulosäännöksen 2 momentissa;

maatalous-, kotitalous- ja kotiteollisuusoppilaitoksista annetun lain muuttamisesta annetun lain (292/66) voimaantulosäännöksen 1 momentissa;

metsäoppilaitoksista annetun lain muuttamisesta annetun lain (293/66) voimaantulosäännöksen 1 momentissa;

annetun evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain (298/66) voimaantulosäännöksen 3 momentissa; sekä

työntekijäin eläkelain muuttamisesta annetun lain (299/66) voimaantulosäännöksen 3 momentissa tarkoitettu ilmoitus eläkeoikeuden säilyttämisestä voidaan, sen estämättä mitä kussakin edellä mainitussa lainkohdassa on säädetty, tehdä vielä vuoden 1973 aikana.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1972 ja sillä kumotaan eläkeoikeuden valintaa koskevan ilmoituksen tekemisestä eräissä tapauksissa 18 päivänä joulukuuta 1970 annettu laki (782/70).

165. LAKI KANSANELÄKELAIN 30 §:N MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 3 p:nä 1971.

(Suomen AsK 832/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1956:88 ja 1966:43)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain 30 §:n 2 momentin 5 kohta, sellaisena kuin se on 20 päivänä toukokuuta 1966 annetussa laissa (295/66), näin kuuluvaksi:

30 §. -----

Vuosituloksi ei lueta:

-----
 5) huoltoapulain mukaan annettua huoltoapua, elatusta tai avustusta eikä työnantajan sellaiselle työntekijälleen, jolla ei ole oikeutta työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettuun, työ- tai virkasuhteen perustuvaan eläkkeeseen, vapaaehtoisesti kustantamaa tai suorittamaa elatusta siltä osin kuin se ei ylitä 27 §:n 3 momentissa tarkoitettua rajatulon määrää;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1972.

166. HUOLTOLOIDEN HOITOPÄIVÄMAKSUN VAHVISTAMINEN.

Valtioneuvoston päätös joulukuun 9 p:ltä 1971.

(Suomen AsK 838/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1969:161)

Valtioneuvosto on sosiaali- ja terveysministeriön esittelystä päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollosta 10 päivänä helmikuuta 1961 annetun lain (96/61) 35 §:n 4 momentin nojalla, sellaisena kuin se on 25 päivänä elokuuta 1962 annetussa laissa (460/62), ja ottaen huomioon päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollosta 15 päivänä joulukuuta 1961 annetun asetuksen (554/61) 31 §:n säännökset, sellaisina kuin ne ovat 31 päivänä tammikuuta 1964 annetussa asetuksessa (44/64), päättänyt, että mainitussa laissa tarkoitettujen huoltoloiden hoitopäivämaksu on 1 päivästä tammikuuta 1972 lukien seitsemäntoista markkaa seitsemänkymmentä penniä. Huollettavan säilytyksestä sellaisessa muussa väliaikaisessa hoitopaikassa kuin huoltolassa tai sairaalassa, jolle viranomaisen ei ole vahvistanut hoitopäivämaksua, suoritetaan valtion osuus sosiaali- ja terveysministeriön kohtuulliseksi harkitseman hoitopäivämaksun perusteella.

167. HELSINGIN KAUPUNGIN KANSAKOULUN OHJESÄÄNNÖN MUUTOS.

Kouluhallituksen vahvistus joulukuun 9 p:ltä 1971.
Kaupunginvaltuuston päätös syyskuun 1 p:ltä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1964:103, 1965:93 ja 109 sekä 1968:59)

Kouluhallitus vahvisti mainittuna päivänä kaupunginvaltuuston 1.9.1971 tekemän päätöksen, jonka mukaan valtioneuvoston 3.9.1964 vahvistaman Helsingin kaupungin kansakoulun ohjesäännön 1 §, 2 §:n 2 momentti ja 15 c §:n 2 momentti muutettiin seuraavasti:

1 §. Helsingin kaupungissa toimivat seuraavat kansakoulut:

Koulun nimi	Sijointuspaikka
-------------	-----------------

A. Varsinaiset kansakoulut

I. Suomenkieliset

1. Ala-Malmin kansakoulu	Latokartanontie 16
2. Aleksis Kiven "	Porvoonkatu 2
3. Eläintarhan "	Savonkatu 2
4. Haagan "	Steniuksentie 14
5. Herttoniemen "	Ahmatie 1
6. Isosaaren "	Suomenlinna Isosaari
7. Jakomäen "	Huokotie 3
8. Kaisaniemen "	Puutarhakatu 1
9. Kallion "	Neljäs linja 11-15
10. Kannelmäen "	Kanneltie 1
11. Katajanokan "	Kruunuvuorenkatu 11-13
12. Konolan "	Riihipellonkuja 2
13. Kontulan "	Rintinpolku 4
14. Kulosaaren "	Kyösti Kallion tie 1
15. Kylänevon "	Isonnevantie 16
16. Käpylän "	Väinöläncatu 7
17. Lapinlahden "	Lapinlahdenkatu 10
18. Malmin "	Kirkonkyläntie 25
19. Maunulan "	Haavikkopolku 5
20. Mellahden "	Jalovatie 6
21. Mellunmäen "	Rukatunturintie 8
22. Metsolan "	Yhdyskunnantie 47

23. Munkkiniemen kansakoulu	Laajalahdentie 32
24. Munkkivuoren "	Raumantie 2
25. Myllykallion "	Myllykalliontie 3
26. Myllypuron "	Yläkivenrinne 6
27. Mäkelän "	Hattulantie 2
28. Oikokadun "	Oikokatu 7
29. Oulunkylän "	Teinitie 12
30. Pajalahden "	Tallbergin puistotie 12
31. Pakilan "	Halkosuontie 88
32. Pihlajamäen "	Rapakiventie 8
33. Pitäjänmäen "	Nuolitie 9
34. Porolahden "	Rohuvuorentie 2
35. Puistolän "	Läksyrinne 4-6
36. Pukinmäen "	Karhuuonkuja
37. Puotilan "	Klaavuntie 15
38. Puotinhorjun "	Olavinlinnantie 9
39. Rohuvuoren "	Vuorenpaikontie 7
40. Santahaminan "	Santahamina
41. Siilitien "	Hillerikuja 4
42. Snellmonin "	Punavuorenkatu 8-10
43. Suomenlinnan "	Suomenlinna C 9
44. Taivallahden "	Eteläinen Hesperiankatu 38
45. Tapanilan "	Veljestentie 22-24
46. Tehtaankadun "	Tehtaankatu 15-17
47. Tolarin "	Tolarintie 6
48. Toukolan "	Jyrängöntie 2
49. Töölön "	Töölönkatu 41-45
50. Vallilan "	Hämeentie 80
51. Vallisaaren "	Suomenlinna Vallisaari
52. Vartiokylän "	Kiviportintie 10
53. Vesalan "	Sakara 3
54. Vuosaaren "	Vannastie
55. Yliskylän "	Holmanmoisiantie 1

II. Ruotsinkieliset

1. Botby	folkskola	Kukkanilintyentie 2
2. Botby gårds	"	Klaavuntie 15
3. Brändö	"	Kyösti Kallion tie 1
4. Cygnaeusskolan	"	Ratakatu 8
5. Drumsö	"	Tallbergin puistotie 12
6. Haga	"	Kylätie 3
7. Illergrändens	"	Hillerikuja 4
8. Kasbergets	"	Vuorenpaikontie 7
9. Kottby	"	Pohjolankatu 45
10. Kronohagens	"	Snellmoninkatu 18
11. Kvambäckens	"	Neulapadontie 6
12. Kårböle	"	Kalannintie 64

13. Malms	folkskola	Latokartanontie 17
14. Munksnäs	"	Lokkalantie 9
15. Månsas	"	Haavikkopolku 5
16. Nordsjö	"	Rantakiventie
17. Sockenbacka	"	Konalantie 13 b
18. Staffansby	"	Kivitaskuntie 7
19. Topeliusskolan	"	Topeliuksenkatu 22
20. Vallgårds	"	Nilsilänkatu 3
21. Ärvings	"	Sakara 3

B. Kansalaiskoulut

I. Suomenkieliset

1. Ala-Malmin kansalaiskoulu		Latokartanontie 16
2. Aleksis Kiven "		Porvoonkatu 2
3. Kokeilukansalaiskoulu		Puutarhakatu 1
4. Mäkelän kansalaiskoulu		Hattulantie 2
5. Pakilan "		Pakillantie 67
6. Porolahden "		Rohuvuorentie 2
7. Puotinharjun "		Olavinlinnantie 9
8. Taivallahden "		Eteläinen Hesperiankatu 38

II. Ruotsinkielinen

Medborgarskolan	Nilsilänkatu 3
-----------------	----------------

C. Apukoulut

I. Suomenkieliset

1. Hiihtäjätien apukoulu	Hiihtäjätie 3
2. Kallion "	Neljäs linja 11-15
3. Karviaistien "	Karviaistie 3
4. Kylänevan "	Isonnevantie 16
5. Lapinlahden "	Lapinlahdenkatu 10
6. Maunulan "	Haavikkopolku 5
7. Myllykallion "	Myllykalliontie 3
8. Myllypuron "	Yläkivenrinne 6
9. Mäkelän "	Hattulantie 2
10. Oulunkylän "	Telnitie 12
11. Pitäjänmäen "	Nuolentie 9
12. Puistolän "	Läksyrinne 4-6
13. Sillitien "	Hillerikuja 4
14. Snellmanin "	Punavuorenkatu 8-10
15. Töölön "	Töölönkatu 41-45
16. Vesälän "	Sakara 3
17. Vuosaaren "	Vannastie

II. Ruotsinkielinen

Hjälpskolan

Snellmaninkatu 18

2 §.

 Kansalaiskoulussa opetetaan pysyvästi kansakoululain 6 §:ssä lueteltujen aineiden lisäksi laskentaa, fysiikkaa, kemiaa, ammattinvalintaoppia, kirjanpitoa, piirustusta, voimistelua ja urheilua sekä osalle oppilaita toista kotimaista ja osalle englannin kieltä ynnä seuraavia kaupungin asujaimiston elinkeinoelämään keskellesti liittyviä oppilaita ja käytännöllisiä harjoituksia: kauppaoppia ja myyntitekniikkaa, talousmaantietoa ja tavaraooppia, konekirjoitusta, ammattiopirustusta, käsityötä, metallityötä sekä kone- ja sähköoppia.

15 c §.

 Kielenopetuksen ohjaajan virkaan on kelpoinen filosofian kandidaatti, jolla on kansakoulun toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten opetuksen järjestämisestä annetun voimassa olevan asetuksen mukainen kysymyksessä olevan kielen opettajan kelpoisuus, minkä lisäksi häneltä vaaditaan

- 1) joko kansakoulunopettajan tutkinto, johon sisältyy kilitettävä arvosana yleisessä opetustalidossa, tai käytännössä saavutettu riittävä perehtynelyyys kansakoulun työtapiihin,
  - 2) vähintään neljä vuotta kestänyt kysymyksessä olevan kielen opettajan viran hohtaminen kouluhallituksen valvannon alaisessa kansa- tai oppikoulussa,
  - 3) riittävä perehtynelyyys kysymyksessä olevan kielen metodiikkaan ja pedagogiikkaan sekä
  - 4) hyvä organisointi- ja johtamistaito sekä kyky hohtaa työ- ja henkilösuhteita.
-

168. LAKI TALONMIESTEN TYÖAIKALAIN 19 §:N MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 10 p:nä 1971.

(Suomen AsK 827/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1970:40)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 24 päivänä huhtikuuta 1970 annetun talonmiesten työaikalain (284/70) 19 § näin kuuluvaksi:

19 §. Mitä tässä laissa on säädetty työnantajan ja työntekijöiden yhdistysten, joiden toimintapiiri käsittää koko maan, oikeudesta työehtosopimuksessa sopia tästä laista poikkeavasti, sovelletaan vastaavasti valtion viranomaisen taikka kunnallisen sopimusvaltuuskunnan tai sen antamaan valtuutukseen perustuen kunnan tai kuntainliiton ja asianomaisen yhdistyksen välillä tehtyyn työehto- ja virkaehtosopimukseen.

169. LAKI VEROJEN JA MAKSUJEN PERIMISESTÄ ULOSOTTOTOIMIN ANNETUN LAIN 12 §:N MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 10 p:nä 1971.

(Suomen AsK 839/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1961:74)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin 29 päivänä kesäkuuta 1961 annetun lain (367/61) 12 §:n 2 momentti näin kuuluvaksi:

12 §. -----

Tulliverotuksesta ja tavarann maahantuonnista tapahtuneen liikevaihtoveron kantamisen johdosta tehtävästä perustevalituksesta on säädetty erikseen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1972.

170. LAKI KUNTIEN KANTOKYKYLUOKITUKSESTA ANNETUN
LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 10 p:nä 1971.

(Suomen AsK 841/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:146 ja 1970:143)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti kumotaan kuntien kantokyy-
luokituksesta 29 päivänä joulukuuta 1967 annetun lain (665/67) sovelta-
missäännös, muutetaan 1 §:n 2 momentti ja lisätään 5 §:ään uusi
5 momentti, jolloin entinen 20 päivänä marraskuuta 1970 annetulla lailla
(709/70) säädetty 5 momentti siirtyy uudeksi 6 momentiksi, seuraavasti:

1 §. -----
Kantokyykyluokitus toimitetaan vuosiksi 1969-1972 siten, kuin tässä
laissa säädetään.

5 §. -----
Milloin kunta suorittaa kunnallislain (642/48) 136 §:ssä tarkoitettuin
tavoin kuntien toimialaan kuuluvia yhteisiä tehtäviä yhdessä toisten kun-
tien kanssa eikä tämän vuoksi kunnan osuus yhteistoiminnan menoista ja
tuloista sisälly kaikilta osin 2 §:ssä tarkoitettuun vertauslukulaskelmaan,
kunnan kantokyykyluokkaa voidaan harkinnan perusteella alentaa yhdellä
tai erityisen painavista syistä kahdella luokalla. Milloin kunnallislain
136 §:n 1 momentissa tarkoitettun yhteistoiminnan menoja sisältyy mainit-
tuun vertauslukulaskelmaan myös toisten kuntien osalta, kunnan kanto-
kykyluokkaa voidaan vastaavasti korottaa.

-----

171. LAKI SÄHKÖLAITOKSISTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 10 p:nä 1971.
 (Suomen AsK 843/71)
 (Vrt. kunn. as.-kok. 1928:39)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan sähkölaitoksista 11 päivänä toukokuuta 1928 annetun lain (167/28) 1 §:n 2 momentti, 2 §:n 3 momentti ja 7 §:n 2 momentti sekä lisätään 2 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

1 §. -----
 Sähkölaitoksella tarkoitetaan tässä laissa sähkövirran kehittämis-, siirto- ja kulutuslaitoksia sekä näihin laitoksiin osana kuuluvia tai niihin liitettäviksi tarkoitettuja kuin myös muita sähkölaitteita ja sähkökäyttöisiä laitteita, joista voi aiheutua 1 momentissa mainittua vaaraa tai häiriötä.

2 §. -----
 Sähkölaitosta ei saa rakentaa kaupungin tai kauppalan alueelle ilman valtuuston suostumusta, ellei laitos ole kokonaan omalla maalla. Ilman pätevää syytä ei suostumusta kuitenkaan saa evätä eikä sen myöntämiselle asettaa ehtoja, jos epäamisestä tai ehdolista aiheutuu hakijalle kohtuutonta haittaa.

Milloin syntyy erimielisyyttä siitä, onko valtuustolla pätevä syy 3 momentissa mainitun suostumuksen epäämiseen tai aiheutuuko epäamisestä taikka suostumuksen ehdolista hakijalle kohtuutonta haittaa, ratkaisee asian hakemuksesta kauppa- ja teollisuusministeriö.

7 §. -----
 Ministeriön tulee sopivin väliajoin ja muutenkin tarpeen mukaan tarkastuttaa niitä sähkölaitoksia, joiden rakentamiseen on hankittava lupa, niin myös, mikäli katsoo syytä olevan muitakin sähkölaitoksia. Ministeriö voi lisäksi määrätä, että 1 §:n 2 momentissa tarkoitettujen laitteiden on oltava laajuudessa kuin yleisen vaaran ja häiriöiden torjumiseksi on tarpeellista ennen niiden täällä tapahtuvaa kaupaksi pitämistä, toiselle luovuttamista tai käyttöön ottoa tarkastettava ja hyväksyttävä.

-----

172. ASETUS VÄESTÖKIRJA-ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 10 p:nä 1971.
(Suomen AsK 847/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1970:24 ja 177)

Sisäasiainministerin esittelystä kumotaan 11 päivänä maaliskuuta 1970 annetun väestökirja-asetuksen (198/70) 3 § sekä muutetaan 28 §:n 2 momentti ja 32 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 18 päivänä joulukuuta 1970 annetussa asetuksessa (790/70), näin kuuluviksi:

28 §. -----
Henkikirjoitusilmoituksen tekemistä varten kirjoitetaan väestön keskusrekisterin nojalla henkikirjoitusvuotta edeltävän vuoden viimeisen neljänneksen aikana luettelot kussakin huoneistossa keskusrekisterin tietojen mukaan asuvista henkilöistä ja toimitetaan ne ilmoitusvelvollisille. Ilmoitusvelvollisen on korjattava ja täydennettävä saamansa luettelo tammikuun 1 päivän olosuhteita vastaavaksi ja vahvistettava se allekirjoituksellaan henkikirjoitusilmoitukseksi. Huoneistosta, johon ei ole voitu toimittaa luetteloa, on sen haltijan annettava henkikirjoitusilmoitus sitä varten vahvistetuilla lomakkeella.

32 §. Rakennuksen omistajan on huolehdittava siitä, että jokaisesta rakennuksessa olevasta huoneistosta annetaan asianmukainen henkikirjoitusilmoitus. Lisäksi on rakennuksen omistajan tehtävä kirjallinen ilmoitus niistä liikeyrityksistä, yhdyskunnista, yhteisöistä, yhtiöistä, säätiöistä ja laitoksista, jotka harjoittavat rakennuksessa liikettä, teollisuutta tai yleistä toimintaa. Nämä ilmoitukset on rakennuksen omistajan toimitettava kaupungissa poliisiviranomaiselle taiikka henkikirjoittajalle tai henkikirjoituksen piirimiehelle sitä varten määrättyinä aikana sekä maalaiskunnassa ja kauppalassa henkikirjoituksen piirimiehelle viimeistään tammikuun 5 päivänä.

-----

173. LAKI VALTION ELÄKELAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 10 p:nä 1971.

(Suomen AsK 851/71)

(Vrt. kunn. os.-kok. 1966:191, 1968:208 ja 1969:81)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 20 päivänä touko-kuuta 1966 annetun valtion eläkelain (280/66) 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 1 momentti, 5 §:n 1-4 momentit, 6 §, 8 §:n 1 momentti, 9 §:n 1 momentti, 10 §:n 2-4 momentit, 15 §:n 1 ja 2 momentti ja 20 §, näistä 2 §:n 1 momentti sellaisena kuin se on 30 päivänä joulukuuta 1966 annetussa laissa (740/66), 5 §:n 4 momentti sellaisena kuin se on 13 päivänä kesäkuuta 1969 annetussa laissa (383/69), 6 §:n 2 momentti sellaisena kuin se on 14 päivänä helmäkuuta 1969 annetussa laissa (471/69) ja 10 §:n 4 momentti sellaisena kuin se on 31 päivänä joulukuuta 1968 annetussa laissa (793/68), sekä lisätään lakiin uusi 9 a ja 10 a § sekä lain 18 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

1 §. Virka- tai työsuhteessa taikka muussa siihen verrattavassa palvelusuhteessa valtioon olevalle henkilölle on oikeus vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeeseen siten kuin tässä laissa säädetään.

-----

2 §. Tämä laki ei koske palvelusta, joka on alkanut edunsaajan täytettyä 65 vuotta; palvelusta sinä aikana, jolta edunsaaja saa tämän lain mukaista vanhuuseläkettä taikka muun lain tai asetuksen mukaista vanhuuseläkettä virka- tai työsuhteen taikka yrittäjätoiminnan perusteella; palvelusta, joka otetaan huomioon merimieseläkelain mukaista eläkettä varten; eikä palvelusta, jossa edunsaajan työansio palveluksesta taikka hänen ollessaan samanaikaisesti kahdessa tai useammassa palveluksessa, niistä yhteensä on keskimäärin alle 180 markkaa kuukaudessa.

-----

5 §. Eläkeajaksi luetaan aika, jonka edunsaaja 23 vuotta täytettyään on ollut vähintään kuukauden yhdenjaksolisesti jatkuneessa palveluksessa. Eläkeajaksi työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä varten luetaan myös työkyvyttömyyden tai työttömyyden alkamisen ja virkaa tai työtä

varten säädetyn eläkeiän saavuttamisen välinen aika, jos työkyvyttömyys tai työttömyys on alkanut ennen kuin palveluksen päättymisestä on kulunut 360 sellaista päivää, joilta edunsaaja ei ole saanut valtakunnallista työttömyyskassolta annetun lain mukaista päivävastustusta. Jos palvelus ei ole jatkunut yhdenjaksoisesti vähintään 4 kuukautta, luetaan sen perusteella eläkeajaksi eläkeiän saavuttamiseen jäljellä oleva aika vain sikäli kuin edunsaajalla ei ole ennen tätä palvelusta alkaneen virka- tai työsuhteen taikka yrittäjätoiminnan perusteella oikeutta sellaiseen työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeeseen, jota varten sanottu aika tai sitä vastaava ansio jo otetaan huomioon.

Eläkeajaksi luetaan myös aika, jona edunsaaja 23 vuotta täytettyään on saanut valtion varoista tämän lain mukaista, 2 momenttia soveltaen myönnettyä työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä, millöin hänelle myöhemmin vanhuuden tai uuden työkyvyttömyyden taikka työttömyyden johdosta on myönnettävä eläke 2 momentissa tarkoitettun palveluksen perusteella.

Eläkeajaksi luetaan niin ikään aika, jonka edunsaaja 23 vuotta täytettyään on ollut muussa kuin valtion tehtävässä, mikäli siihen sen mukaan kuin erikseen on säädetty, liittyy oikeus valtion varoista suoritettavaan vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeeseen.

6 §. Eläkeajaksi ei kuitenkaan lueta, sen estämättä, mitä edellä on säädetty,

aikaa palveluksessa, jos aika tässä palveluksessa on luettava edunsaajan hyväksi eläkettä varten muun lain nojalla;

aikaa, jonka edunsaaja on ollut lakkautuspalkalla, jos häneltä sinä aikana lain nojalla on pidätetty lakkautuspalkka kokonaan tai osaksi; sekä

aikaa, minkä työ tai virantoimitus palveluksen jatkuessa on ollut keskeytyneenä yhdenjaksoisesti enemmän kuin 30 päivää, jollei siltä ajalta ole suoritettu palkkaa eikä palkattomuuden syynä ole ollut kansanedustajan tai julkinen tehtävä, josta ei ole lupa kieltäytyä, taikka valtioneuvoston jäsenyys, asevelvollisuuden suorittaminen asevelvollisuuslain nojalla tai toiminta Yhdistyneissä Kansakunnissa tahi 5 §:n 2 momenttia soveltaen myönnetyn työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeen suorittaminen.

Myöskään ei sovelleta, mitä 5 §:n 2 momentissa on säädetty, jos edunsaaja työkyvyttömäksi tai työttömäksi tullessaan, on myöhemmän virka- tai työsuhteen taikka yrittäjätoiminnan perusteella saavuttanut oikeuden työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeen saamiseen siten, että eläkeajaksi luetaan työkyvyttömyyden tai työttömyyden alkamisen ja eläkeiän saavuttamisen välinen aika tai sitä vastaava ansio. Edunsaajan katsotaan saavuttaneen edellä tarkoitettun oikeuden lyhytalkaisissa työsuhteissa olevien työntekijöiden eläkelain mukaisen eläkkeen saamiseen sinä ajankohtana, jona hänen sanotun lain alaisissa työsuhteissa saamansa ansio yhteensä on ennen työkyvyttömyyden pääasiallisenä syynä

olevan sairauden, vian tai vamman saamista tai ennen työttömyyden alkamista noussut saman lain 7 §:n 1 momentissa edellytettynä rajamäärään.

8 §. Vanhuuseläkkeen saamisen edellytyksenä on, että edunsaajalla on eläkeaikaa vähintään yksi kuukausi, että hän on saavuttanut eläkelän ja että palvelus on päättynyt.

-----

9 §. Työkyvyttömyyseläkkeen saamisen edellytyksenä on, että palvelus on jatkunut yhdenjaksoisena vähintään yhden kuukauden, ja että edunsaaja sairauden, vian tai vamman johdosta

a) palveluksen kestäessä on käynyt kykenemättömäksi virkaansa tai työhönsä todennäköisesti vähintään vuoden ajaksi, työkyvyttömyyden alkamisesta kulunut aika mukaan luettuna; tai

b) on vapautettu valtion viran tai pysyvän toimen haltijain nimitämiskirjoista sekä heidän olkeudestaan pysyä virassaan tai toimessaan 29 päivänä kesäkuuta 1926 annetun lain 4 §:n nojalla;

c) palveluksen päättyttyä, yhtä pitkäksi ajaksi kuin a)-kohdassa on säädetty, on käynyt kykenemättömäksi virkaan tai työhön, jota ikä, ammatitaito ja muut seikat huomioon ottaen on pidettävä hänelle sopivana ja kohtuullisen toimeentulon turvaavana; taikka

d) niin ikään palveluksen päättyttyä, on saanut myöhempään virkatali työsuhteeseen taikka yrittäjätömintään perustuvan työntekijän eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainitun työkyvyttömyyseläkkeen.

-----

9 a §. Työttömyyseläkkeen saamisen edellytyksenä on, että edunsaajalla on eläkeaikaa vähintään kuukausi, on täyttänyt 60 vuotta sekä työvoimaviranomaisen antamalla todistuksella osoittaa, että hän 52 viimeksi kulu-
neen viikon aikana on saanut valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain mukaista päiväavustusta tai työttömyyskorvauksesta annetun lain mukaista työttömyyskorvausta yhteensä vähintään 200 päivältä ja että hänelle ei voida osoittaa sellaista työtä, jonka vastaanottamisesta hän ei voi kieltäytyä menettämättä oikeuttaan työttömyyskorvaukseen.

Työttömyyden katsotaan alkaneen sinä päivänä, jolta edunsaajalle on ensimmäisen kerran suoritettu 1 momentissa tarkoitettuna aikana päiväavustusta tai työttömyyskorvausta.

10 §. -----

Eläkkeen määrä on kuitenkin jokaiselta eläkeajaksi luetulta täydeltä kuukaudelta 11/60 prosenttia eläkkeen perusteena olevasta palkasta,

a) jos edunsaaja palveluksensa päättymistä välittömästi edeltäneet 6 kuukautta on ollut yhdenjaksoisesti jatkuneessa palveluksessa ja tämän päättyessä on saavuttanut virkaansa tai työtänsä varten säädetyn eläkelän sekä jos hänellä sen saavuttamista tai palveluksen päättymistä välittömästi edeltäneiden 5 vuoden kuluessa on eläkeaikaa yhteensä vähintään 3 vuotta; taikka

b) jos työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke myönnetään 5 §:n 2 momenttia tai vanhuuseläke 8 §:n 3 tai 4 momenttia soveltaen.

Sellaisen upseerin tai aliupseerin viran, johon ehdottomana kelpoisuusehtona on määrätty sotilaskoulutus ja -arvo, haltijan eläkkeen määrä on jokaiselta eläkeajaksi luetulta täydeltä kuukaudelta 11/50 prosenttia eläkkeen perusteena olevasta palkasta,

a) jos hän palveluksensa päättymistä välittömästi edeltäneet 6 kuukautta on ollut yhdenjaksollisesti jatkuneessa palveluksessa ja hänellä virkaansa varten säädetyn eläkelain saavuttamista tai palveluksen päättymistä välittömästi edeltäneiden 5 vuoden kuluessa on eläkeaikaa tällaisessa virassa yhteensä vähintään 3 vuotta; taikka

b) jos työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke myönnetään 5 §:n 2 momenttia tai vanhuuseläke 8 §:n 3 tai 4 momenttia soveltaen.

Eläke saa olla enintään 66 prosenttia 7 §:n mukaisesta eläkkeen perusteena olevasta palkasta. Jos edunsaajalla tämän lain mukaista eläkettä varten huomioon otetun palveluksen perusteella on oikeus eläkkeeseen myös lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain nojalla, tämän lain mukaisesta eläkkeestä vähennetään lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukainen eläke siltä osin kuin se perustuu valtion palveluksesta saatuun ansioon. Tällöin ei oteta huomioon lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukaisesta eläkkeestä muiden eläkkeiden ja korvausten johdosta tehtävää vähennystä. Eläkkeen enimmäismäärästä on muutoin voimassa mitä jäljempänä säädetään.

10 a §. Jos 10 §:n 1 momenttia soveltaen myönnetyn eläkkeen saajalla on 18 vuotta nuorempi lapsi, lisätään eläkkeeseen lapsikorotus, ei kuitenkaan, jos lapsi on annettu ottolapseksi kolmannelle henkilölle.

Lapsikorotus on yhdeltä lapselta 20 prosenttia ja kahdelta tai useammalta lapselta 40 prosenttia eläkkeen määrästä.

Lapsella tarkoitetaan 1 momentissa myös eläkkeen saajan ottolasta sekä avioliiton ulkopuolella syntynyttä lasta, jonka hän on laillisesti tunnustanut tai johon nähden hänen elatusvelvollisuutensa on asianmukaisella sopimuksella tai tuomioistuimen päätöksellä vahvistettu, samoin kuin eläkkeen saajan aviopuolison sellaista lasta tai ottolasta, jonka eläkkeestä eläkkeen saaja ja hänen aviopuolisonsa ovat yhteisesti huolehtineet.

Lasten lukumäärän muuttuessa suoritetaan siltä aiheutuva eläkkeen tarkistus muutosta seuraavan maksukauden alusta.

15 §. Eläke maksetaan aikaisintaan siltä ajankohdasta, jolloin oikeus palkan saamiseen päättyy, kuitenkin niin, että työttömyyseläke maksetaan sen kalenterikuukauden alusta, joka kahden kuukauden kuluttua ensiksi seuraa 9 a §:n 1 momentissa tarkoitettun todistuksen antamisesta.

Vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkettä ei ilman pätevää syytä myönnetä takautuvasti pitemmältä kuin vuoden ajalta ennen eläkehakemuksen tekemistä eikä työttömyyseläkettä pitemmältä kuin 6 kuukauden ajalta

ennen sen hakemista seuraavaa kuukautta.

-----

18 §. -----

Työttömyyseläke lakkaa ilman eri päätöstä kuuden kuukauden tai asetuksella säädetyn pitemmän ajan kuluttua työvoimaviranomaisen todistuksen antamisesta lukien, jollei valtiokonttorille sitä ennen ole toimitettu työvoimaviranomaisen antamaa uutta todistusta siitä, ettei eläkkeen-saajalle voida osoittaa 9 a §:ssä tarkoitettua työtä. Jos eläkkeen lakkaamisen jälkeen työttömyys jatkuu tai alkaa uudelleen, eläkettä ryhdytään maksamaan samojen perustelujen mukaan kuin aikaisempaakin eläkettä, jollei eläkkeen lakkaamisesta ole kulunut kahta vuotta pitempää aikaa. Tällöin 9 a §:ää sovellettaessa eläkkeelläolon aikaa pidetään korvauspäivinä ja eläke maksetaan 9 a §:ssä mainitun todistuksen antamista seuraavan kuukauden alusta, jos todistuksesta käy ilmi, että edunsaajalle ei ole työttömyyseläkkeen lakkaamisen jälkeen maksettu työttömyysavustusta tai -korvausta.

20 §. Työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke, joka on myönnetty 5 §:n 2 momenttia soveltaen, muuttuu vanhuuseläkkeeksi palveluksen päätyttyä ja eläkkeen saajan saavuttaessa viimeistä virkaansa tai työtänsä varten säädetyn eläkelän, virkasuhteessa olevan eläkkeen saajan osalta kuitenkin viimeistään hänen saavuttaessaan eroamisikänsä. Muussa tapauksessa työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke muuttuu vanhuuseläkkeeksi eläkkeen saajan saavuttaessa yleisen eläkelän.

Jos eläkkeen saaja työttömyyseläkettä saadessaan tulee 9 §:ssä tarkoitettulla tavalla työkyvyttömäksi, eläke muutetaan saman suuruiseksi työkyvyttömyyseläkkeeksi.

Tätä lakia sovelletaan 1 päivästä heinäkuuta 1971, josta lukien maksetaan myös tämän lain mukaiset suoritukset.

Laskettaessa 9 a §:ssä tarkoitettuja 200 päivää otetaan huomioon työttömyysavustukset ja työttömyyskorvaukset myös ajalta ennen tämän lain voimaantuloa.

Hakemuksesta sovelletaan 10 a §:n säännöksiä aikaisemman lainvoimaisen päätöksen estämättä eläkkeisiin, jotka perustuvat ennen tämän lain voimaantuloa sattuineisiin eläketapahtumiin. Tästä johtuva eläkkeen korotus maksetaan 1 päivästä heinäkuuta 1971 lukien, ei kuitenkaan takautuvasti vuotta pitemmältä ajalta ennen sen hakemista seuraavan kuukauden alkua.

Tämän lain 2 §:n 1 momentissa säädetty markkamäärä vastaa vuodelle 1966 vahvistettua palkkaindeksilukua.

**174. LAKI KANSAKOULULAITOKSEN VIRANHALTIJAIN PALKKA-
UKSESTA JA ELÄKKEISTÄ ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.**

Annettu joulukuun 10 p:nä 1971.
(Suomen AsK 858/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1957:64 ja 1966:42)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä 1 päivänä heinäkuuta 1957 annetun lain 16 ja 19 § sellaisina kuin ne ovat 20 päivänä toukokuuta 1966 annetussa laissa (290/66), näin kuuluviksi:

16 §. Viranhaltijalla sekä tuntiopettajalla ja työnohjaajalla on oikeus valtion varolsta kustannettavaan vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeeseen, jäljempänä säädetyin poikkeuksin, soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin virka- tai työsuhteessa valtioon olevalle henkilöllä. Sama oikeus on kansakoululaitoksen virassa koeaikaa palvelevalla, virkaa väliaikaisesti hoitamaan määrättyllä ja viransijaisella.

Edellä 1 momentissa mainitusta kansakoululaitoksen palveluksessa olevasta henkilöstä käytetään jäljempänä nimitystä edunsaaja.

19 §. Viranhaltijan eläkkeen perusteena oleva palkka määräytyy pitämällä perusteena hänelle tämän lain tai eduskunnan palkkavaltuuskunnan valtionavun perusteeksi hyväksymän kunnallisen virkaehtosopimuksen nojalla tulevaa palkkausta. Sama koskee vastaavasti virassa koeaikaa palvelevaa, virkaan väliaikaisesti määrättyä ja viransijaista.

Tuntiopettajan ja työnohjaajan eläke määräytyy 39 §:ssä tarkoitetun tuntipalkkion perusteella.

Tätä lakia sovelletaan 1 päivästä heinäkuuta 1971, kuitenkin niin, että eläkkeen perusteena olevaa palkkaa koskevia säännöksiä sovelletaan 31 päivän joulukuuta 1970 jälkeen mutta ennen tämän lain voimaantuloa sattuneen eläketapahtuman perusteella myönnettäviin eläkkeisiin, milloin eläke täten laskettuna on suurempi kuin aikaisempien säännösten nojalla laskettuna. Eläkeasian, joka on ratkaistu lainvoimaisella päätöksellä ja joka koskee edellä tarkoitettua eläketapahtumaa, käsittelee valtiokonttori hakemuksesta uudelleen.

Tämän lain mukaiset suoritukset maksetaan 1 päivästä heinäkuuta 1971 alkaen.

175. LAKI KUNNALLISISTA TERVEYSSISARISTA ANNETUN
LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 10 p:nä 1971.

(Suomen AsK 859/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1944:50 ja 1966:40)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan kunnallisista terveys-
sisarista 31 päivänä maaliskuuta 1944 annetun lain 17 §:n 2 momentti,
sellaisena kuin se on 20 päivänä toukokuuta 1966 annetussa laissa (288/
66), näin kuuluvaksi:

17 §. -----
Kunnallisella terveyslisarella on oikeus valtion varoista kustannet-
tavaan vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeeseen soveltuvin
osin samojen säännösten mukaan kuin virka- tai työsuhteessa valtioon
olevalla henkilöllä, kuitenkin siten, että kunnallisen terveyslisaren elä-
keikä on 60 vuotta. Eläkkeen perusteena oleva palkka määräytyy tällöin
pitämällä perusteena kunnalliselle terveyslisarelle tämän lain tai edus-
kunnan palkkavaltuuskunnan valtionavun perusteeksi hyväksymän kunnal-
lisen virkaehtosopimuksen nojalla tulevaa palkkausta.

Tätä lakia sovelletaan 1 päivästä heinäkuuta 1971, kuitenkin niin,
että eläkkeen perusteena olevaa palkkaa koskevia säännöksiä sovelletaan
31 päivän joulukuuta 1970 jälkeen, mutta ennen tämän lain voimaantuloa
sattuneen eläketapahtuman perusteella myönnettäviin eläkkeisiin, milloin
eläke täten laskettuna on suurempi kuin aikaisempien säännösten mukai-
sesti laskettuna. Eläkeasian, joka on ratkaistu lainvoimaisella päätöksel-
lä ja joka koskee edellä tarkoitettua eläketapahtumaa, käsittelee valtio-
konttori hakemuksesta uudelleen.

Tämän lain mukaiset suoritukset maksetaan 1 päivästä heinäkuuta
1971 alkaen.

176. LAKI KUNNAN KÄTILÖISTÄ ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 10 p:nä 1971.

(Suomen AsK 860/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1944:54 ja 1966:41)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan kunnan kätilöistä 31 päivänä maaliskuuta 1944 annetun lain 16 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 20 päivänä toukokuuta 1966 annetussa laissa (289/66), näin kuuluvaksi:

16 §.

 Kunnan kätilöllä on oikeus valtion varoista kustannettavaan vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeeseen soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin virka- tai työsuhteessa valtioon olevalle henkilöllä, kuitenkin siten, että kunnan kätilön eläkeikä on 60 vuotta. Eläkkeen perusteena oleva palkka määräytyy tällöin pitämällä perusteena kunnan kätilölle tämän lain tai eduskunnan palkkavaltuuskunnan valtionavun perusteeksi hyväksymän kunnallisen virkoehdotusopimuksen nojalla tulevaa palkkausta.

Tätä lakia sovelletaan 1 päivästä heinäkuuta 1971, kuitenkin niin, että eläkkeen perusteena olevaa palkkaa koskevia säännöksiä sovelletaan 31 päivän joulukuuta 1970 jälkeen, mutta ennen tämän lain voimaantuloa sattuneen eläketapahtuman perusteella myönnettäviin eläkkeisiin, milloin eläke täten laskettuna on suurempi kuin aikaisempien säännösten mukaisesti laskettuna. Eläkeasian, joka on ratkaistu lainvoimaisella päätöksellä ja joka koskee edellä tarkoitettua eläketapahtumaa, käsittelee valtiokonttori hakemuksesta uudelleen.

Tämän lain mukaiset suoritukset maksetaan 1 päivästä heinäkuuta 1971 alkaen.

177. RAKENNUSTYÖSSÄ NOUDATETTAVAT JÄRJESTYSOHJEET
SISÄLTÄVÄN VALTIONEUVOSTON PÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN.

Valtioneuvoston päätös joulukuun 16 p:ltä 1971.
(Suomen AsK 900/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1969:53 ja 1970:179)

Valtioneuvosto on sosiaali- ja terveysministeriön esittelystä muuttanut valtioneuvoston 29 päivänä huhtikuuta 1969 antaman päätöksen, joka sisältää rakennustyössä noudatettavat järjestysohjeet, 80 §:n 1 momentin, sellaisena kuin se on 23 päivänä joulukuuta 1970 annetussa valtioneuvoston päätöksessä (838/70), näin kuuluvaksi:

80 §. Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1969, kuitenkin niin, että 21 §:ssä tarkoitettu toiminosturin kuljettajan koulutus vaaditaan 1 päivästä heinäkuuta 1971 alkaen ja 14 §:ssä tarkoitettujen rakennusnosturin, henkilöhissin ja niihin verrattavan nostolaitteen mallin hyväksyminen 1 päivästä heinäkuuta 1972 alkaen. Niitä rakennusnostureita, henkilöhissejä ja niihin verrattavia nostolaitteita, jotka ovat ennen 1 päivää heinäkuuta 1972 olleet käytössä, mutta joiden rakennetta ja varusteita ei ole vielä tällöin hyväksytty, saa edelleen käyttää muuttamattomina, kunnes nostolaitteen malli asiantomaisessa järjestyksessä sellaisenaan tai muutettuna hyväksytään.

-----

178. LAKI LAPSIPERHEIDEN ASUMISTUESTA ANNETUN
LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 17 p:nä 1971.

(Suomen AsK 921/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1961:140 ja 1971:51)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan lapsiperheiden asumistuesta 30 päivänä joulukuuta 1961 annetun lain (586/61) 3 §, 4 §:n 1 momentti, 5, 7 ja 8 §, näistä 7 § sellaisena kuin se on osittain muutettuna 19 päivänä maaliskuuta 1971 annetussa laissa (236/71), sekä lisätään lain 6 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

3 §. Lapsiperheellä tarkoitetaan tässä laissa perhettä, jolla on huollettavanaan vähintään yksi kuuttatoista vuotta nuorempi samaan talouteen kuuluva lapsi. Huollettavaksi lapseksi luetaan myös kasvattilapsi, josta perhe jatkuvasti huolehtii. Huollettavana lapsena pidetään niin ikään kuusitoista, mutta ei kohtakymmentä vuotta täyttäneitä koulunkäyntiä tai opintoja jatkavaa tai työkyvyttöntä lasta.

4 §. Asumistukea myönnetään perheelle, jonka talouteen kuuluvien henkilöiden yksinomisessa käytössä on vähintään huoneen ja keittiön tai sitä vastaavan tilan käsittävä huoneisto.

5 §. Huoneiston asukasluvun tulee olla vähemmän kuin kaksi henkilöä huonetta kohti, keittiö huoneeksi luettuna. Yhden tai kaksi huonetta ja keittiötä vastaavan tilan käsittävässä huoneistossa saa asukasluku kuitenkin olla kaksi henkilöä huonetta kohti. Huoneiston, jossa on vähintään viisi huonetta, asukasluku voi olla suurempikin kuin kaksi henkilöä huonetta kohti.

6 §.

Milloin perheen verotettavat tulot erityisestä syystä ovat vähentyneet edellisenä vuonna toimitetussa verotuksessa vahvistetusta määrästä siten, ettei niiden enää arvioida ylittävän 1 momentin mukaisesti vahvistettuja määriä, voidaan asumistukea myöntää sanotun lainkohdan nojalla annettujen määräysten estämättä.

7 §. Asumistuen määrä on huollettavien lasten luvusta, perheen tuloista ja asunnon huoneluvusta riippuen 15-70 prosenttia huoneistosta suoritettavasta, sosiaalihuollituksen hyväksymästä vuokrasta ja lämmityskustannuksista.

Kaksi huonetta ja keittiön tai sitä vastaavan tilan käsittävässä huoneistossa asuvalle perheelle samoinkuin perheelle, jonka huollettavana on vain kaksi lasta, myönnettävän asumistuen määrä on enintään 40 prosenttia sekä perheelle, jonka huollettavana on vain yksi lapsi, enintään 25 prosenttia.

Asumistuki myönnetään, sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään, alennettuna, tavallisena tai korotettuna.

8 §. Asumistuki voidaan evätä tai sitä alentaa, mikäli perheen asumismenot ilmeisesti ovat vähäiset tai jokin muu seikka poistaa tuen tarpeen tai sitä vähentää.

Olennaisesti virheellisin perustein suoritettu asumistuki voidaan määrätä kokonaan tai osittain maksettavaksi takaisin tai, jos asumistuen suorittaminen jatkuu, vähentää myöhemmin maksettavista asumistuen eristä.

Jollei virheellisin perustein suoritettua asumistukea saada perityksi takaisin 2 momentissa mainituin tavoin, voi lääninhallitus kunnan esityksestä velvoittaa asumistuen nostajan suorittamaan tällaisen asumistuen sosiaalihuollitukselle.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1972. Perheelle, joka tämän lain voimaantuloa edeltävien kuuden kuukauden aikana on saanut lapsiperheiden asumistukea tai jolla mainittuna aikana jätetyn hakemuksen nojalla olisi oikeus saada asumistukea aikaisemman lain nojalla, ja joka tämän lain mukaan ei sitä saisi tai jonka asumistuki pienenisi, myönnetään asumistukea edelleen aikaisempien säännösten mukaisesti niin kauan kuin perhe asuu samassa huoneistossa, kuitenkin enintään sen suuruisena kuin asumistuki on viimeksi ollut tai sitä olisi voitu myöntää hakemuksen perusteella.

179. LAKI VÄHITTÄISKAUPAN LIIKEAJASTA ANNETUN
LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 17 p:nä 1971.
(Suomen AsK 919/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1969:90)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan vähittäiskaupan liikeajasta 24 päivänä kesäkuuta 1969 annetun lain (435/69) nimike sekä 1 ja 2 §, 4 §:n 2 momentti ja 5 §:n 1 momentti näin kuuluviksi:

LAKI VÄHITTÄISKAUPAN JA ERÄIDEN TYÖLIIKKEIDEN LIIKEAJASTA.

1 §. Ammattimaista vähittäiskauppaa sekä parturin- ja kähertäjänliikettä saa harjoittaa, mikäli tässä laissa ei toisin säädetä, arkipäivänä kello kahdeksan ja kello kahdenkymmenen välisenä aikana, paitsi lauantaina ja kirkollisen juhlapäivän sekä itsenäisyyspäivän ja vapunpäivän aattona kello kahdeksan ja kello kahdeksantoista välisenä aikana.

Mitä tässä laissa on säädetty ammattimaisen vähittäiskaupan sekä parturin- ja kähertäjänliikkeen harjoittamisesta, koskee myös sellaisen liikehuoneiston aukioloa, jossa tällaista kauppaa tai liikettä harjoitetaan.

2 §. Sunnuntaina, kirkollisena juhlapäivänä, itsenäisyyspäivänä ja vapunpäivänä ei ammattimaista vähittäiskauppaa eikä parturin- ja kähertäjänliikettä saa harjoittaa, mikäli 3-6 §:n säännöksistä ei muuta johdu.

Joulun, uudenvuoden, pääsiäisen, helluntain ja juhannuksen aattona ei vähittäiskauppaa ja parturin- ja kähertäjänliikettä saa harjoittaa kello viidentoista jälkeen.

4 §. -----
Poliisipiirin päälliköllä on oikeus määrämillään ehdoilla antaa lupa 1 §:n 2 momentissa tarkoitetun liikehuoneiston aukiolon 2 §:n 1 momentissa tarkoitettuna päivinä sellaisen näyttelyn järjestämistä varten, jonka yhteydessä ei tapahdu myyntiä tai suoriteta maksullisia palveluja.

5 §. Kauppa- ja teollisuusministeriö voi, milloin erityiset syyt sitä puoltavat, myöntää määräämnsä ehdoin poikkeuksia siitä, milloin ammattimaista vähittäiskauppaa ja parturin- ja kähertäjänliikettä saadaan harjoittaa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1972.

180. LAKI ELATUSAVUN ENNAKOSTA ANNETUN LAIN
4 §:N MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 17 p:nä 1971.

(Suomen AsK 920/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1963:70 ja 1969:177)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan elatusavun ennakosta 7 päivänä kesäkuuta 1963 annetun lain 4 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat 5 päivänä joulukuuta 1969 annetussa laissa (751/69), näin kuuluviksi:

4 §. -----

Ennakon suuruus on 60 markkaa kuukaudessa elatusvelvollista ja lasta kohti. Ennakkona ei kuitenkaan suoriteta enempää kuin elatusvelvollisen on oikeuden päätöksen tai sopimuksen perusteella maksettava lapselle elatusapua.

Jos elatusapua on osittain maksettu ennakon suorituskuukautena tai niinä kuukausina, joilta ennakko 1 momentin mukaan on myönnetty taannehtivasti, suoritetaan ennakkona elatusvelvollista ja asianomaista lasta kohti enintään määrä, joka yhdessä maksetun elatusavun kanssa kuukaudelta nousee 60 markkaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1972.

181. ASETUS MOOTTORIAJONEUVOASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 17 p:nä 1971.

(Suomen AsK 898/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1957:81, 1962:152, 1965:116, 1966:169 ja 1968:28)

Liikenneministerin esittelystä muutetaan 4 päivänä lokakuuta 1957 annetun moottoriajoneuvoasetuksen (330/57) 17 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on kokonaan tai osittain muutettuna 21 päivänä joulukuuta 1962, 20 päivänä joulukuuta 1966, 23 päivänä helmikuuta 1968 ja 3 päivänä syyskuuta 1971 annetussa asetuksissa (669/62, 692/66, 122/68 ja 673/71), 27 a §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on 12 päivänä marraskuuta 1965 annetussa asetuksessa (592/65), ja 58 §:n 2 momentti näin kuuluviksi:

17 §. -----

2. Auto on katsastettava sen rekisterilotteesta ilmenevän katsastuskuukauden aikana tai, milloin sitä ei ole otteeseen merkitty, auton tunnusmerkin viimeisen numeron mukaan määräytyvän kuukauden aikana seuraavasti:

tunnusmerkin viimeinen numero	katsastuskuukausi
1	tammikuu
2	helmikuu
3	maaliskuu
4	huhtikuu
5	toukokuu
6	heinäkuu
7	elokuu
8	syyskuu
9	lokakuu
0	marraskuu

Auton saa tuoda katsastukseen myös varsinaista katsastuskuukautta seuraavan kuukauden aikana. Katsastusmiehes voi ottaa auton katsastettavaksi varsinaista katsastuskuukautta ennenkin, mikäli se soveltuu katsastuspaikan työjärjestelyihin. Linja-auto ja ammattimaiseen liikenteeseen käytetty kuorma-auto on katsastettava kuitenkin edellä säädetystä polketen kesäkuun loppuun mennessä ja ennen heinäkuun alkua liikenteeseen otettu

linja-auto toisen kerran elo-joulukuun aikana. Auton uusintakatsastus suoritetaan aikaisintaan neljän kuukauden kuluttua edellisestä määräaikaisesta uusintakatsastuksesta.

-----

27 a §. -----

3. Väliaikaisesta rekisteröinnistä annetaan todistus ja se on voimassa kulloinkin kuluvan kalenterivuoden loppuun asti, mikäli rekisteröinti on suoritettu vuoden yhdeksän ensimmäisen kuukauden aikana, tai seuraavan kalenterivuoden loppuun asti, milloin rekisteröinti on suoritettu vuoden kolmen viimeisen kuukauden aikana. Väliaikaisesti rekisteröityä autoa saa käyttää Suomessa vain todistukseen erikseen merkityn määräraajan. Määräaika on maassa tilapäisesti oleskelevalle henkilölle enintään kaksi kuukautta ja muutoin enintään se aika, mikä tarvitaan auton kuljettamiseen vientipaikkakunnalle. Lisäksi on tällöin noudatettava, mitä auton valmistukseen tai maastavientiin sekä luovutukseen liittyvistä verolsta ja maksuista on säädetty.

-----

58 §. -----

2. Perävaunusta pidetään erillistä rekisteriä. Perävaunu on vorus-tettava taakse asetetulla tunnusmerkillä. Perävaunu on katsastettava, jolle erityistä syytä muuhun menettelyyn ole, samanaikaisesti vetoauton kanssa, kuitenkin vuosittain viimeistään joulukuun loppuun mennessä.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1972.

Auton uusintakatsastuksen saa kuitenkin suorittaa vuoden 1972 kolmen ensimmäisen kuukauden aikana, vaikka edellisestä määräaikaisesta uusintakatsastuksesta ei olekaan kulunut neljää kuukautta.

182. LAKI ERÄISTÄ VÄLIAIKAISISTA POIKKEUSSÄÄNNÖKSISTÄ
VEROLAKEIHIN ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 17 p:nä 1971.
(Suomen AsK 886/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1970:174)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään eräistä väliaikaisista poikkeussäännöksistä verolakeihin 18 päivänä joulukuuta 1970 annetun lain (784/70) 2 §:n 1 momenttiin uusi näin kuuluva 11 kohta:

2 §. Veronalaista tuloa eivät ole:

-----
11) luonnonvaraisten marjojen ja sienien poimijan näiden keräilytuotteliden poiminnasta saama tulo, mikäli sitä ei ole pidettävä ennakkoperintälain 4 §:ssä tarkoitettuna palkkana.
-----

183. ULOSKÄYTÄVISTÄ ANNETUN SISÄASIAINMINISTERIÖN
PÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN.

Sisäasiainministeriön päätös joulukuun 20 p:ltä 1971.

(Suomen AsK 964/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1964:115, 1965:103 ja 1969:153)

Sisäasiainministeriö on muuttanut uloskäytävistä 24 päivänä syyskuuta 1964 antamansa päätöksen (489/64) 4 §:n 2 momentin, 5 §:n 1 momentin 2 ja 7 kohdan, 6 §:n 1 momentin ja 14 §:n, näistä 4 §:n 2 momentti ja 5 §:n 1 momentin 7 kohta sellaisina kuin ne ovat 20 päivänä lokakuuta 1965 annetussa päätöksessä (552/65) sekä 14 § sellaisena kuin se on 30 päivänä lokakuuta 1969 annetussa päätöksessä (683/69), näin kuuluviksi:

4 §. -----

Mitä 1 momentissa on määrätty, koskee myös opetuslaitosten, suuryymälöiden ja tavaratalojen huoneistoja, huoneistoaltaan 300 m² suurempia toimisto- ja myymälähuoneistoja, 15 henkilöä useammalle tarkoitettuja majoitus- ja ravitsemusliikkeiden huoneistoja sekä tehdas- ja työhuoneistoja, ellei poistumistien pituus, mutkaisuus tai muu vastaava liikumista hidastava tekijä ilmeisesti vaaranna nopeaa poistumista.

5 §. Huoneistojen henkilömäärät määritetään, jollei niitä muulla tavoin hyväksyttävästi osoiteta rakennusluvan myöntävälle viranomaiselle, seuraavasti:

-----
2. Huvil- ja kokoontumishuoneistoissa sekä ravitsemusliikehuoneistoissa yksi henkilö huoneistoalan 1 m² kohti.

-----
7. Majoitusliikehuoneistoissa sekä 300 m² suuremmissa toimisto- ja myymälähuoneistoissa yksi henkilö huoneistoalan 3 m² kohti.
-----

6 §. Jos huoneistossa on useampi uloskäytäviä, saa 3 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 4 §:ssä tarkoitettujen henkilömäärien jakaa tarkoituksenmukaisella tavalla eri uloskäytävien osalle. Jokaisen uloskäytävän tulee kuitenkin olla vähintään kaksikoistainen, lukuunottamatta enintään 100 henkilölle tarkoitettua ravitsemusliikehuoneiston uloskäytäviä, jotka saavat olla yksikoistaisia, mikäli henkilöturvallisuus on katsottava riittäväksi eikä ulos-

käytävien pituus yltä 3 metriä.

-----

14 §. Mikäli huoneistoa käytetään 5 §:n 1 momentin 1-7 kohdissa tarkoitetulla tavalla, tulee poistumistaiden ovien aueta ulospäin. Mikäli henkilöturvallisuus on katsottava riittäväksi ja edellä tässä pykälässä tarkoitetut huoneistot ovat pienehköjä, saavat poistumistaiden ovet aueta sisäänpäinkin.

184. HELSINGIN KAUPUNGIN SATAMALAITOKSEN
VARASTOSUOJIEN PAIKANVUOKRATAKSA.

Satamalautakunnan vahvistama joulukuun 20 p:nä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1966:143)

1 §. Satamalaitoksen varastosuojiin sijoitetuista tavaroista kannetaan paikanvuokrina seuraavat maksut:

A Tuontitavarat (kohdissa C ja D mainituin polkkeuksin)

varastoimisajaluokka	taksa		
1) 1 - 3 vuorokautta	0 p	lattianeliömetriltä vuorokaudessa	
2) 4 - 6 "	7 p	"	"
3) 7 - 9 "	11 p	"	"
4) 10 - 15 "	20 p	"	"
5) 16 - 20 "	25 p	"	"
6) 21 - "	40 p	"	"

B Vienti- ja jälleenvientitavarat (kohdissa C ja D mainituin polkkeuksin)

varastoimisajaluokka	taksa		
1) 1 - 3 vuorokautta	0 p	lattianeliömetriltä vuorokaudessa	
2) 4 - 6 "	4 p	"	"
3) 7 - 10 "	8 p	"	"
4) 11 - 30 "	10 p	"	"
5) 31 - "	12 p	"	"

C Tulenarat ja muut vaarallisia pidettävät tavarat

Jos tavara on laatunsa takia sijoitettu erikoisvarastoon kannetaan kohdissa A tai B mainitut maksut kaksinkertaisina.

D Perävaunut, konteinerit yms.

Varastosuojiin erikoisluvalla sijoitetuista suuryksiköistä kannetaan paikanvuokraa seuraavasti:

Yli 20 jalan yksiköt 10 mk ja 20 jalan tai sitä pienemmät 6 mk ensimmäiseltä vuorokaudelta, joka päättyy varastoonpanopäivän jälkeisenä päivänä klo 10.00. Seuraavilta alkavilta vuorokausilta kannetaan sanotut maksut kaksinkertaisina. Varastoonpanosta on kulloinkin erikseen sovittava laiturihuollon kanssa.

2 §. Tavaraa aluksesta tai rautatievaunusta purettaessa lasketaan varastointisaika purkamispäivästä, jota ei oteta lukuun siihen päivään, jolloin tavara viedään pois; muissa tapauksissa tavarantoimituspäivästä sen poisvientipäivään. Vuokran määrä lasketaan kaavalla: varastointiaika $\times$ kyseisen luokan taksa $\times$ neliömäärä.

Sunnuntai- ja juhlapäiviä ei oteta lukuun kohtien A1 ja B1 mukaista maksutonta säilytysaikaa laskettaessa.

Alin maksu on 2 mk.

Tämä taksa tulee voimaan 1.2.1972.

185. HELSINGIN KAUPUNGIN SATAMALAITOKSEN
VARASTOIMISALUEIDEN PAIKANVUOKRATAKSA.

Satamalautakunnan vahvistama joulukuun 20 p:nä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1966:144)

1 §. Satama-alueille sijoitetuista tavarolista kannetaan paikanvuokrina seuraavat maksut:

A Tuontitavarat

varastoimisajaluokka	taksa			
1) 1 - 3 vuorokautta	0 p	nellömetriltä	vuorokaudessa	
2) 4 - 6 "	2 p	"	"	"
3) 7 - 9 "	5 p	"	"	"
4) 10 - 15 "	8 p	"	"	"
5) 16 - 20 "	10 p	"	"	"
6) 21 - "	15 p	"	"	"

Aika lasketaan aluksen purkamisen päättymisestä.

B Vienti- ja jälleenvientitavarat

Loiturialueella:

varastoimisajaluokka	taksa			
1) 1 - 3 vuorokautta	0 p	nellömetriltä	vuorokaudessa	
2) 4 - 6 "	2 p	"	"	"
3) 7 - 10 "	3 p	"	"	"
4) 11 - 30 "	4 p	"	"	"
5) 31 - "	6 p	"	"	"

Muu satama-alue: 8 p nellömetriltä viikossa.

C Kotimaan liikenteen tavarat

12 p nellömetriltä viikossa, joka aika lasketaan päivästä joksi alue on varattu.

18 p nellömetriltä viikossa hiilnostureiden toimintapiirissä sijaitsevista alueista.

5 p nellömetriltä vuorokaudessa katualueille ja ilman lupaa varastoidusta tavarasta.

D Tulenarat ja muut vaarallisina pidettävät tavarat

Jos tavara on laatunsa vuoksi sijoitettu erityiseen paikkaan satama-alueella, kannetaan kohdassa A tai B mainitut maksut kaksinkertaisina.

2 §. Tavaraa aluksesta tai rautatievaunusta purettaessa lasketaan varastointisaika purkamispäivästä, jota ei oteta lukuun siihen päivään, jolloin tavara viedään pois; muissa tapauksissa tavarantoimituspäivästä sen poisvientipäivään. Vuokran määrä lasketaan kaavalla: varastointiaika $\times$ kyseisen luokan taksa $\times$ neliömäärä.

Sunnuntai- ja juhlapäiviä ei oteta lukuun kohtien A1 ja B1 mukaisesti maksutonta säilytysaikaa laskettaessa.

Alin maksu on 2 mk.

Tämä taksa tulee voimaan 1.2.1972.

186. TYÖLLISYYSLAKI.

Annettu joulukuun 23 p:nä 1971.

(Suomen AsK 946/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1963:80 ja 1967:131)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku.

Yleisiä säännöksiä.

1 §. Kansalaisten toimeentulon turvaamiseksi ja parantamiseksi sekä vakaan taloudellisen kasvun ylläpitämiseksi valtion tulee edistää työvoiman kysynnän ja tarjonnan tasapainottumista eri aloilla ja alueilla.

2 §. Valtion on yleisin talouspoliittisin toimenpitein pyrittävä vaikuttamaan työvoiman kysyntään korkean ja tasaisen työllisyyden saavuttamiseksi ja ylläpitämiseksi.

Valtion on erityisesti työvoimapolitiittisin toimenpitein pyrittävä edistämään työvoiman kysynnän ja tarjonnan sopeutumista työmarkkinolla ilmenevän työttömyyden ja työvoimanpuutteen torjumiseksi.

Työvoimapolitiikan hoitoa varten on tehtävä tutkimuksia, joilla selvitetään tuotannon, teknologian, työvoiman ja työllisyyden kehitystä sekä työvoiman määrää, laatua ja rakennetta.

3 §. Työtä hakeva tulee ohjata hänelle mahdollisimman sopivaan työhön.

Työtä hakevan sijoittumismahdollisuuksia työmarkkinoilla on pyrittävä edistämään koulutuksen avulla.

Tässä tarkoituksessa valtio harjoittaa ammatinvalinnanohjausta, työnvälitystoimintaa, edistää työvoiman ammatillista ja alueellista liikkuvuutta sekä hoitaa kansainvälistä harjoittelijainvaihtoa niin kuin niistä erikseen säädetään.

4 §. Ammattikursseja ja muuta vastaavaa koulutusta on järjestettävä siten, että koulutettavien määrää ja koulutuksen kestoaikaa voidaan työttömyyden uhatessa lisätä ja koulutettavien valmistumista työllisyystilanteen parantamiseksi nopeuttaa.

5 §. Valtion, kuntien ja kuntainliittojen on huolehdittava siitä, että niiden rahoittamat investoinnit voidaan ajoittaa suhdannevaihtelulta ta-soittavasti.

Valtion, kuntien ja kuntainliittojen on huolehdittava siitä, että niiden rahoittamat työt ajoitetaan työvoiman kysynnässä ja tarjonnassa vuoden aikana esiintyviä vaihteluita tasoittavasti.

6 §. Myönnettäessä valtion varoista lainoja, avustuksia ja korkotukea investointiluongtoisten töiden kustannuksia varten on työllisyyden turvaamiseksi niiden käytölle asetettava valtioneuvoston vahvistamia perustelta noudattaen tarpeellisia ehtoja.

7 §. Valtio huolehtii työtä vaille jääneiden toimeentulon turvaamisesta, niin kuin siitä tässä laissa ja erikseen säädetään.

2 luku.

Työ- ja koulutustilaisuuksien järjestäminen.

8 §. Työkykyiselle ja työnhalukselle 16 vuotta täyttäneelle henkilölle, jolle työnvälityksen toimesta ei ole voitu järjestää työtä tai koulutusmahdollisuutta, on pyrittävä järjestämään työtä valtion toimesta tai sen kunnan toimesta, missä hänellä on varsinainen asunto ja koti.

9 §. Valtion sekä kuntien ja kuntainliittojen on ennakolta laadittava seuraavaa vuotta varten suunnitelmat työmäärärahoihin toimeenpantavien töit-tensä samoin kuin työllisyyttä edistävien koulutustilaisuuksiensa järjes-tämisestä huomioon ottaen tässä laissa tarkoitetut työllisyysnäkökoh-dat. Kuntien ja kuntainliittojen on, mikäli mahdollista, laadittava yhtä vuotta pitemmältä ajalta suunnitelmat tässä tarkoitettujen töittensä ja koulutustilaisuuksiensa järjestämisestä.

Valtion viranomaisten sekä kuntien ja kuntainliittojen on vuosittain toimitettava 1 momentissa mainitut suunnitelmansa työvoimaministeriölle sen antamien ohjeiden mukaisesti.

10 §. Valtion työviraston työmäärärahoihin palkattu työvoima ei toukokuun alun ja lokakuun lopun välisenä aikana saa keskimäärin ylittää työnteki-jäin keskimäärää edellisen marraskuun alun ja huhtikuun lopun välisenä aikana. Asetuksella voidaan säätää, mitä valtion virastoja pidetään val-tion työvirastoina.

11 §. Kunnan rahoittamissa töissä työmäärärahoilla palkattujen työntekijäin kokonaismäärää ei Kuopion, Joensuun, Kajaanin, Oulun ja Rovaniemen työvoimapiirien alueilla kesäkuun alun ja syyskuun lopun välisenä aikana saa keskimäärin ylittää vastaavaa työntekijäin keskimäärää edellisen lokakuun alun ja toukokuun lopun välisenä aikana, eikä muualla maassa työntekijäin kokonaismäärää kesäkuun alun ja lokakuun lopun välisenä aikana saa keski-määrin ylittää vastaavaa työntekijäin keskimäärää edellisen marraskuun alun ja toukokuun lopun välisenä aikana.

12 §. Milloin on suhdannepoliittisia tai muita erityisiä syitä, työvoimaministeriöllä on oikeus myöntää poikkeus valtion työvirastolle 10 §:ssä ja kunnalle 11 §:ssä säädetystä velvollisuudesta.

13 §. Mikäli kunnan työntekijäin määrä on kesäkautena suurempi kuin 11 §:ssä on säädetty, on kunnan suoritettava valtiolle korvaus jokaiselta työpäivältä siten, että päiväkorvaus vastaa valtion inventointiluoventolisten töiden keskimääräisiä työvoimakustannuksia päivää kohti laskettuna. Korvauksen suuruuden määrää työvoimaministeriö.

Korvaus on suoritettava kesäkaudelta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

14 §. Työnvälitysviranomaisten on työvoimaa valtion, kunnan ja kuntainliiton töihin osoittaessaan annettava etusija niille, joiden työnsaannin tarve on suurin.

15 §. Kunnan ja kuntainliiton on otettava tässä laissa tarkoitettu työvoimansa ensisijaisesti paikallisten työvoimaviranomaisten välityksellä, niin kuin siitä asetuksella tarkemmin säädetään.

3 luku.

Työttömyyskorvauksen maksaminen.

16 §. Edellä 8 §:ssä tarkoitettulle henkilölle, jolle ei voida järjestää työtä tai koulutusmahdollisuutta ja joka sen vuoksi tarvitsee taloudellista tukea, voidaan asetuksella lähemmin säädetävin edellytyksin suorittaa työttömyyskorvausta valtion varoista.

17 §. Työttömyyskorvauksena suoritetaan voimassa olevan kuntien kalleusluokituksen mukaan päivää kohti:

	I	II	III
	kalleus- luokassa	kalleus- luokassa	kalleus- luokassa
yksinäiselle henkilölle	15,30	14,90	14,40
perheelliselle.....	20,30	19,70	19,00

Valtioneuvosto voi, milloin yleinen palkkataso olennaisesti muuttuu, muuttoa 1 momentissa säädettyjä korvausmääriä vastaavassa suhteessa.

18 §. Työttömyyskorvausta suoritetaan enintään viideltä päivältä viikossa. Sitä ei suoriteta sunnuntai- eikä pyhäpäiviltä.

Korvaus maksetaan vähintään kahdesti kuukaudessa jälkikäteen, siten kuin asetuksella säädetään.

19 §. Jos henkilö on sellaisessa työssä, joka ei ole esteenä korvauksen saamiselle, ja hänen siitä saamansa palkka on pienempi kuin se korkein korvaus, jonka hän 17 §:n mukaan voisi saada, voidaan hänelle myöntää korvausta enintään niin paljon, että korvaus ja puolet työpalkasta yhteensä

nousevat siihen korvausmäärään, joka hänelle voitaisiin myöntää.

Mitä 1 momentissa on säädetty, koskee myös sellaista vähäistä taloudellista etua, joka on annettu sen johdosta, että työ on lakannut tai muusta vastaavanlaisesta syystä.

20 §. Työttömyyskorvausta ei myönnetä työttömyyskassan jäsenelle sinä aikana, jolloin hän on oikeutettu saamaan avustusta kassalta.

4 luku.

Hallinto.

21 §. Työttömyyskorvauksen suorittamisesta päättää ja siihen liittyvistä tehtävistä huolehtii työnvälitystoimiston yhteydessä toimiva työvoimatöimikunta.

Työvoimatöimikunnassa on puheenjohtaja sekä neljä tai kuusi muuta jäsentä ja näiden varamiehet. Puheenjohtajana toimii työnvälitystoimiston esimies, ja hänen varamiehensä määrää työvoimaministeriö. Muut jäsenet, joista puolet edustaa työnantaja ja toinen puoli työntekijöitä, sekä näiden varamiehet nimittää työvoimaministeriö paikallisten edustavimpien työmarkkinajärjestöjen esityksestä kahdeksi kalenterivuodeksi kerrallaan. Työvoimatöimikunnan jäseniksi ja varajäseniksi tulee nimittää sekä naisia että miehiä.

22 §. Työvoimatöimikunta on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai hänen varamiehensä ja vähintään puolet muista jäsenistä on saapuvilla. Äänen mennessä tasan tulee päätökseksi se miellipide, jota puheenjohtaja kannattaa.

Toimikunnan puheenjohtajan ja jäsenen esteellisyydestä on soveltuvin osin voimassa, mitä tuomarin esteellisyydestä on säädetty.

23 §. Työvoimatöimikunnan puheenjohtajalle ja jäsenelle suoritetaan kouspalkkiota sekä päivärahaa ja korvausta matkakustannuksista työvoimaministeriön vahvistamien perusteiden mukaan.

5 luku.

Erinäisiä säännöksiä.

24 §. Työvoimatöimikunnan päätökseen tyytymättömällä on oikeus hakea siihen valittamalla muutosta työvoimaministeriöltä. Valtion puolesta käytetään muutoksenhakuoikeutta valtion asiamies, jona toimii ministeriön tähän tehtävään määräämä työvoimapiirin tarkastaja.

Valituskirja on toimitettava 14 päivän kuluessa siltä, kun valittaja on saanut päätöksestä tiedon, joko työvoimaministeriölle tai työvoimatöimikunnalle. Valtion asiamiehelle lasketaan valitusajka kuitenkin päätöksen teosta.

Milloin valituskirja on toimitettu työvoimatöimikunnalle, on toimikunnan tai sen määräämän henkilön lähetettävä vilvytyksittä se omine

lausuntoineen työvoimapiirin toimiston välityksellä ministeriölle.

Työvoimatoimikunnan päätös on valtion puolesta tehdystä valituksesta huolimatta pantava täytäntöön.

Valituksen johdosta annettuun ministeriön päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

25 §. Jos todetaan, että työttömyyskorvauksen saaja käyttää väärin hänelle myönnettyä työttömyyskorvausta, voi työvoimatoimikunta sosiaalilautakunnan esityksestä tai sitä kuultuaan määrätä, että korvaus on maksettava jollekin korvauksen saajan perheenjäsenelle tai sosiaalilautakunnalle käytettäväksi korvauksen saajan tahi, jos hän on perheellinen, myös perheen huoltoon.

26 §. Joka luvottomasti ilmaisee, mitä hän on tässä laissa säädettyä tehtävää täyttäessään saanut tietää jonkun henkilön taloudellisista oloista, terveydentilasta taikka ammatti- tai liikesalaisuuksista, on tuomittava sakkoon, jollei teosta muualla laissa ole säädetty ankarampaa rangaistusta.

Tässä pykälässä mainitusta rikoksesta ei virallinen syyttäjä saa nostaa syytettä, ellei asianomistaja ole ilmoittanut rikosta syytteeseen pantavaksi.

27 §. Joka väärillä tietoja antamalla tai salaamalla todellisen asianlaidan on saanut aikaan sen, että työttömyyskorvausta on suoritettu perusteettomasti, taikka joka muutoin on nostanut korvauksen oikeudettomasti, vaikka hänen kohtuudella olisi pitänyt se tietää, voidaan tuomita sakkoon, jollei teosta muualla laissa ole ankarampaa rangaistusta säädetty.

28 §. Työttömyyskorvausta ei saa ulosmitata.

Sopimus, joka tarkoittaa työttömyyskorvauksen siirtämistä toiselle tai panttaamista, on mitätön.

29 §. Valtioneuvoston on kultakin kalenterivuodelta annettava seuraavan vuoden syyskuun loppuun mennessä eduskunnalle erillinen kertomus niistä toimenpiteistä, joihin tämän lain soveltamisessa on ryhdytty.

30 §. Valtion työvoimaviranomaisilla on oikeus korvauksetta saada muilta valtion viranomaisilta sekä kunnilta ja kuntainliitolta työllisyyslain holdossa tarvitsemiaan tietoja.

31 §. Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta annetaan asetuksella.

32 §. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1972, ja sillä kumotaan 28 päivänä kesäkuuta 1963 annettu työllisyyslaki (331/63) sekä työttömyyskorvauksesta 22 päivänä joulukuuta 1967 annettu laki (645/67).

187. LAKI TYÖNVÄLITYSLAIN 3 A §:N MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 23 p:nä 1971.

(Suomen AsK 947/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1959:65 ja 1964:67)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 2 päivänä kesäkuuta 1959 annetun työnvälityslain 3 a §, sellaisena kuin se on 29 päivänä toukokuuta 1964 annetussa laissa (293/64), näin kuuluvaksi:

3 a §. Henkilölle, joka on työtön tai välittömästi joutuu työttömäksi ja joka on halukas asianomaisen työnvälitysviranomaisen osoituksesta muuttamaan työhön asuinpaikkakuntansa ulkopuolelle tai osallistumaan asuinpaikkakunnan ulkopuolella tapahtuvaan työhönsijoitusta edeltävään työllisyysammattikurssitoimintaan, voidaan asuinpaikkakunnan vaihdosta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi myöntää avustusta valtion varoista siten kuin siitä asetuksella erikseen säädetään.

Sen lisäksi, mitä edellä on säädetty, voidaan tässä laissa tarkoitettuja avustuksia suorittaa myös sellaiselle työssä olevalle ammattitaitoiselle työnhakijalle, joka työnvälityksen osoituksesta siirtyy erityistä ammattitaitoa vaativaan tehtävään kehitysalueella, jossa ei tämän ammattitaidon omaavaa työvoimaa ole saatavissa.

Työnhakijalle, jonka väliaikaista siirtymistä työhön toiselle paikkakunnalle on pidettävä työllisyyden kannalta tarkoituksenmukaisena, voidaan myöntää matkakustannusten korvausta ja päivärahaa siten kuin siitä asetuksella erikseen säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1972, ja sillä kumotaan 28 päivänä kesäkuuta 1963 annetun työllisyyslain 5 § (331/63).

188. TYÖLLISYYSASETUS.

Annettu joulukuun 23 p:nä 1971.

(Suomen AsK 948/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1967:138 ja 1969:139)

Työvoimaministerin esittelystä säädetään 23 päivänä joulukuuta 1971 annetun työllisyyslain (946/71) 15, 16, 18 ja 31 §:n nojalla seuraavaa:

1 luku.

Työtilaisuuksien järjestäminen.

1 §. Valtion työviraston on vuosittain toimitettava seuraavaa vuotta varten laadittu suunnitelma työmäärärahoihin toimeenpantavien töittensä järjestämisestä työvoimaministeriölle sen antamien ohjeiden mukaisesti.

Edellä 1 momentissa säädetyn suunnitelman lisäksi työviraston on toimitettava työvoimaministeriölle viittä vuotta varten laadittu suunnitelma työmäärärahoihin toimeenpantavien töittensä järjestämisestä ministeriön antamien ohjeiden mukaisesti.

Mitä edellä 1 ja 2 momentissa on säädetty, koskee myös työllisyyttä edistävien koulutustilaisuuksien järjestämisestä laadittavia suunnitelmia.

Tässä asetuksessa tarkoitettuja valtion työvirastoja ovat lääkintöhallitus, maatilahallitus, merenkulkuhallitus, metsähallitus, metsäntutkimuslaitos, posti- ja lennätinlaitos, puolustusministeriö, rajavartiolaitos, rakennushallitus, tie- ja vesirakennuslaitos, valtion-routatiet sekä vesihallitus.

2 §. Valtioneuvosto hyväksyy vuosittain työvirastojen työmäärärahojen ja työvoiman käyttösuunnitelman (työohjelma).

Työohjelmaan sisällytetään kunkin vuoden maa- ja vesirakennus- sekä talonrakennustöihin käytettävissä olevat työmäärärahat, korjaus- ja kunnossapitotöiden määrärahat mukaan luettuina, sekä se osa aikaisempien vuosien siirtomäärärahoista, joka tulee käyttöön sinä vuonna.

Työvoimaministeriö vahvistaa vuosittain työkohtaisen työvoiman käyttöä koskevan ohjelman (työvoimaohjelma).

3 §. Kunnan ja kuntainliiton on vuosittain toimitettava seuraavaa vuotta

varten laadittu suunnitelma (työohjelma) työmäärärahoihin toimeenpantavien töittensä samoin kuin työllisyyttä edistävien koulutustilaisuuksiensa järjestämisestä työvoimaministeriölle sen antamien ohjeiden mukaisesti.

Mitä 1 momentissa on säädetty, koskee myös kunnan ja kuntainliiton yhtä vuotta pitemmältä ajalta mahdollisesti laatimaa suunnitelmaa töittensä ja koulutustilaisuuksien järjestämisestä.

4 §. Kunnan ja kuntainliiton on työllisyyslain (946/71) 15 §:ssä säädettyä tarkoitusta varten ilmoitettava työllisyyslain 11 §:ssä tarkoitettuihin työmäärärahoihin palkatuissa töissä olevat vapaat työpalkat alueen työnvälitystoimistolle.

5 §. Työvoimapiirin toimisto määrää tarvittaessa työvoimaministeriön antamien ohjeiden mukaan, mistä kunnasta ja kuinka monta työntekijää valtion toimesta järjestettävälle työmaille sijoitetaan.

6 §. Työnvälitysviranomaisen on osoittoessaan työvoimaa 4 ja 5 §:ssä tarkoitettuihin töihin annettava etusija niille, joiden työnsaannin tarve on suurin. Tällöin on otettava huomioon hakijan työttömyyden kesto, perhe- ja huolto-olosuhteet, työhönsijoittumista valkeuttavat tekijät sekä muut asiaan vaikuttavat seikat.

2 luku.

Työttömyyskorvauksen maksaminen.

7 §. Työttömyyskorvausta hokevan henkilön on tehtävä lomakkeella, jonka kaavan työvoimaministeriö vahvistaa, hokemus sen alueen työvoimatoimikunnolle, missä hänellä on varsinainen asunto ja koti.

8 §. Työttömyyskorvausta ei saa suorittaa, ennen kuin hakija on ollut työttömänä yhtäjaksoisesti viisi työpäivää. Tämä viiden päivän aika (karenssiaika) on voimassa sen kalenterivuoden loppuun, jona se on hankittu. Milloin kuitenkin henkilö saa työttömyyskorvausta kalenterivuoden päättyessä, uutta karenssiaikaa ei lasketa seuraavan kalenterivuoden aikana niin kauan kuin henkilö yhtäjaksoisesti on edelleen työttömänä ja saa korvausta.

9 §. Työttömyyskorvausta ei saa suorittaa henkilölle,

1) joka ei ole täyttänyt 16 vuotta tai joka saa kansaneläkettä tai työsuhteen perusteella eläkettä tai elatusmaksua; tässä tarkoitetuksi työsuhteen perusteella saaduksi eläkkeeksi ja elatusmaksuksi ei kuitenkaan katsota sellaista vähäistä taloudellista etua, joka on annettu sen johdosta, että työ on lakannut, tai muusta vastaavanlaisesta syystä;

2) joka sairouden tai ruumiinvian takia on työhön kykenemätön;

3) joka välittömästi tai välillisesti työlakan, työsulun tai muun näihin verrattavan työriidan takia sen aikana on työttömänä, ja asianhaaroista voidaan päättää, että työriidan tarkoituksena on aikaansaada muutoksia hänen työ- ja palkkasuhteisiinsa;

4) joka ilman pätevää syytä kieltäytyy vastaanottamasta hänelle tarjona olevaa, työlakosta, työsulusta tai muusta näihin verrattavasta työriidasta vapaita työtä, jota hänen ammattitaitonsa ja työkykynsä huomioon ottaen voidaan pitää hänelle sopivana ja josta maksetaan työehtosopimuksen mukainen palkka tai, jollei työehtosopimusta ole, työpalkkakuunnalla sellaisessa työssä käypä palkka;

5) joka on eronnut ilman pätevää aihetta edellä 4 kohdassa tarkoitettua työstä tai joka muutoin omasta syystään on työttömänä;

6) joka ilmeisesti ei ole taloudellisen tuen tarpeessa;

7) joka on maatilatalouden harjoittaja, jos hänen sekä hänen huoltaviansa voidaan katsoa saavan toimeentulonsa maatilalta. Tätä arvosteltaessa on otettava huomioon verotuksessa määrätty maatilatalouden puhdas tulo, tilan koko ja sijainti, tilalta toimeentulonsa saavien henkilöiden määrä samoin kuin tilalta saatujen verovapaaitten luontolsetujen määrä ynnä muut asiaan vaikuttavat selkat.

Sen jälkeen kun henkilön työttömyys on kestänyt vähintään 3 kuukautta, on 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuna työnä pidettävä, jollei erityisistä syistä muuta johdu, työtä, jota hänen työkykynsä huomioon ottaen voidaan pitää hänelle sopivana ja josta maksetaan työehtosopimuksen mukainen palkka tai, jollei työehtosopimusta ole, työpalkkakuunnalla sellaisessa työssä käypä palkka.

Edellä 1 momentin 4 ja 5 kohdissa tarkoitettuna työnä pidetään myös ammattikoulutusta, jossa työttömän henkilön ja hänen perheensä toimeentulo kohtuullisesti turvataan.

10 §. Korvauksen saajaa pidetään perheellisenä, jos hän huoltaa:

1) puollisoaan, josta hän välien rikkoutumisen vuoksi ei asu erillään, tai 18 vuotta nuorempaa lasta; taikka

2) vanhempaansa tai muuta sellaista perheenjäsentä, jonka työ- tai ansiokyky ja varallisuus ovat niin vähäiset, että hän elatukseensa katsoen on huomattavasti riippuvainen korvauksen saajasta.

Lapsena pidetään myös ottolasta ja aviopuolison lasta.

11 §. Korvauksen saaja on velvollinen määrääjain ilmoittautumaan työvoimatoimikunnalle.

12 §. Työttömyyskorvaus myönnetään, jollei 8 §:stä muuta johdu, siltä päivästä lukien, jolloin hakemus on työvoimatoimikunnalle annettu. Korvaus maksetaan viikon kuluessa kunkin kuukauden viidennentoista ja viimeisen päivän jälkeen.

Jos työvoimatoimikunnan päätöksestä on valitettu ja työvoimaministeriö on muuttanut päätöstä, suoritetaan korvaus siltä päivästä, jolloin hakemus on työvoimatoimikunnalle annettu. Jos ministeriö päättää, että korvausta ei enää makseta, sen on ilmoitettava, mistä päivästä lukien korvauksen maksaminen lakkaa.

13 §. Työttömyyskorvauksen maksaminen lakkaa:

1) kun korvauksen saajalle on osoitettu 9 §:n 1 momentin 4 kohdassa

tarkoitettua työtä;

2) jos olosuhteissa tapahtuu sellainen muutos, ettei korvauksen saaja enää sen mukaan, mitä 9 §:ssä on säädetty, täytä korvauksen saamisen edellytyksiä; tai

3) jos hän laiminlyö 11 §:ssä säädetyn ilmoittautumisvelvollisuuden.

14 §. Henkilölle, jolle ei ole voitu maksaa korvausta 9 §:n 1 momentin 4 tai 5 kohdan nojalla tai jonka korvauksen maksaminen on lopetettu vastaavissa tapauksissa 13 §:n nojalla, ei sen jälkeen voida maksaa korvausta ennen työvoimatolmikunnan määräämän ajan kulumista.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua aikaa ei saa määrätä kuutta viikkoa lyhyemmäksi eikä kolmea kuukautta pitemmäksi.

3 luku.

Erinäisiä säännöksiä.

15 §. Kunnan on suoritettava työllisyyslain 13 §:ssä tarkoitettu korvaus asianomaiselle lääninhallitukselle.

Työvoimapiirin on, sen jälkeen kun se on lähettänyt 1 momentissa tarkoitettua korvausta koskevan maksukehoituksen kunnalle, toimitettava luettelo kuntien maksettavista korvauksista asianomaiselle lääninhallitukselle, jonka tulee huolehtia korvausten perimisestä valtiolle.

Jos kunta laiminlyö 1 momentissa tarkoitettua korvauksen suorittamisen säädettyssä ajassa, on kunnan suoritettava sille maksuajan päättymisestä lukien vuotuisia korkoa kuusi prosenttia.

16 §. Työvoimaministeriössä on valtioneuvoston asettama neuvottelukunta, johon kuuluu puheenjohtaja ja tarpeellinen määrä jäseniä.

Neuvottelukunnan tehtävänä on ministeriön apuna tehdä esityksiä ja antaa lausuntoja työllisyyslain soveltamista koskevista asioista.

Neuvottelukunta valmistelee vuosittain työllisyyslain 29 §:ssä mainitun kertomuksen.

17 §. Tarkemmat määräykset tämän asetuksen soveltamisesta antaa työvoimaministeriö.

18 §. Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1972, ja sillä kumotaan 19 päivänä syyskuuta 1969 annettu työllisyysasetus (602/69), työttömyyskorvauksesta 29 päivänä joulukuuta 1967 annettu asetus (646/67) sekä ylimääräisistä virastotöistä 29 päivänä heinäkuuta 1949 annettu asetus (547/49).

189. ASETUS TYÖVOIMAN LIIKKUVUUDEN EDISTÄMISESTÄ.

Annettu joulukuun 23 p:nä 1971.
(Suomen AsK 949/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1969:129)

Työvoimaministerin esittelystä säädetään 2 päivänä kesäkuuta 1959 annetun työnvälityslain 3 a §:n nojalla, sellaisena kuin se on 23 päivänä joulukuuta 1971 annetussa laissa (947/71):

1 §. Edistääkseen työvoiman tarkoituksenmukaista työhönsijoitusta sekä työvoiman kysynnän ja tarjannan tasapainottamista voivat työvoimapiirien toimistot tai valtion työnvälitystoimistot myöntää työhön toiselle paikkakunnalle muuttavalle avustusta asuinpaikkakunnan vaihdosta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi siten kuin tässä asetuksessa säädetään.

Työhön rinnastettavana pidetään osallistumista työllisyyttä edistävälle ammatikurssille, työkokoukselle ja työhönvalmennusta silloin, kun ne tapahtuvat työnvälitysviranomaisten toimesta.

2 §. Avustusta voidaan suorittaa henkilölle, joka on työtön tai paikallisen työnvälitystoimiston arvion mukaan välittömästi joutuu työttömäksi ja joka on halukas työnvälitystoimiston välityksellä muuttamaan työhön asuinpaikkakuntansa ulkopuolelle.

Avustusta voidaan suorittaa myös sellaiselle työssä olevalle ammattitaitoiselle työnhakijalle, joka työnvälitysviranomaisten välityksellä siirtyy erityistä ammattitaitoa vaativaan tehtävään kehitysalueella, jossa ei tämän ammattitaidon omaavaa työvoimaa ole saatavissa.

Suomen kansalaiselle, joka ulkomailla työskenneltyään palaa Suomeen ja ilmoittautuu työttömäksi työnhakijaksi, voidaan myöntää avustusta riippumatta hänen asuinpaikkakuntansa työllisyystilanteesta.

3 §. Avustuksena voidaan myöntää:

- 1) matkakustannusten korvausta ja päivärahaa;
- 2) muuttokustannusten korvausta;
- 3) perheavustusta; sekä
- 4) alkuavustusta.

Perheavustuksella tarkoitetaan korvata niitä ylimääräisiä kustannuksia, jotka aiheutuvat siitä, että työntekijä on tämän asetuksen mukaisesti muuttanut työhön toiselle paikkakunnalle ja joutuu tämän vuoksi asumaan perheestään erillään.

Alkuavustuksen tarkoituksena on auttaa toiselle paikkakunnalle siirtynyttä työntekijää taloudellisissa alkuvaikeuksissa uudella työpaikkakunnalla.

4 §. Matkakustannusten korvausta voidaan myöntää työntekijälle, milloin hänen siirtymistään toiselle paikkakunnalle on pidettävä työllisyyden kannalta tarkoituksenmukaisena. Mainittua korvausta voidaan myöntää myös siinä tapauksessa, että siirtyminen on pelkästään väliaikainen.

5 §. Matkakustannuksina pidetään menoja, jotka aiheutuvat:

1) matkasta paikkakunnalle, jossa työnvälitystoimiston osoittama työ on, ja sieltä takaisin asuinpaikkakunnalle edellyttäen, ettei työsuhdetta työntekijästä riippumattomasta syystä toisella paikkakunnalla ole syntynyt tai että se on lakannut tai keskeytynyt työntekijästä riippumattomasta syystä;

2) matkasta paikkakunnalle, jossa työnvälitystoimiston osoittama työ on, ja sieltä takaisin edellyttäen, että työntekijän välttämättä täytyy henkilökohtaisesti matkustaa tälle paikkakunnalle työsopimuksen solmimiseen liittyvien seikkojen varmistamiseksi.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuna matkakustannuksina pidetään menoja kuitenkin vain, jos työsuhte on kestänyt niin vähän aikaa, että työntekijällä voidaan katsoa olevan taloudellisia vaikeuksia itse kustantaa matkansa takaisin entiselle asuinpaikkakunnalleen.

6 §. Päivärahaa voidaan myöntää työhön osoitetulle työntekijälle ja työnhakijalle, joka osoitetaan työllisyyttä edistävälle ammattikurssille, 10 markkaa tai, mikäli matkaan sisältyy yöpyminen, 25 markkaa matkavuorokautta kohti matkakustannusten korvauksesta ja päivärahasta 30 päivänä joulukuuta 1937 annetussa asetuksessa (496/37) säädettyjen edellytysten perusteella.

7 §. Matkakustannusten korvausta ja päivärahaa voidaan myöntää työntekijän itsensä ja hänen perheensä jäsenten menolista.

8 §. Työntekijälle, joka vastaanottaa vähintään 6 kuukautta kestävä työn tai osallistuu työllisyysammattikurssitoimintaan, jota kurssin jälkeen välittömästi seuraa työhönsijoitus samalla paikkakunnalla tai sen läheisyydessä, voidaan myöntää asuinirtaimiston muutosta työpaikkakunnalle aiheutuneiden menojen korvaamiseksi muuttokustannusten korvausta se määrä, jonka ministeriö vahvistaa.

Matka- ja muuttokustannukset korvataan sen matkustus- ja kuljetustavan mukaan, joka kokonaiskustannukset huomioonottaen tulee valtiolle edullisimmaksi.

9 §. Perheavustusta voidaan myöntää perheenhuoltajalle, joka muuttaa työnvälitystoimiston osoittamaan työhön paikkakunnalle, jolta tai

jonka lähelsyydestä hän ei välittömästi voi saada perheelleen sopivaa asuntoa ja josta johtuen perhe joutuu asumaan kahdella paikkakunnalla, seuraavilla edellytyksillä:

1) hänen muuttonsa toiselle paikkakunnalle katsotaan olevan tarpeellista työllisyyden kannalta;

2) hän vastaanottaa työnvälitystoimiston osoittaman, vähintään 6 kuukautta kestävänsä työn toisella paikkakunnalla;

3) hän ei saa työsopimukseen mahdollisesti liittyvää päivärahaa työnantajalta;

4) työntekijän tarkoituksena on perheineen asettua pysyvästi uudelle työpaikkakunnalle.

10 §. Alkuavustusta voidaan myöntää enintään 250 markkaa työntekijälle, joka on siirtynyt toiselle paikkakunnalle työnvälitystoimiston osoittamaan, vähintään 6 kuukautta kestävänsä työhön, edellyttäen, että hän ei saa työsopimuksen perusteella päivärahaa työnantajalta.

11 §. Perheenhuoltajana pidetään henkilöä, joka kotonaan huoltaa:

1) aviopuolisoaan tai 17 vuotta nuorempaa lasta; taikka

2) vanhempansa tai muuta sellaista perheenjäsentä, jonka toimeentulo on huomattavasti riippuvainen hänestä.

Lapsena pidetään myös ottolasta tai aviopuolison lasta.

12 §. Perheavustusta myönnetään yhden 11 §:ssä mainitun huolettavan osalta 110 markkaa sekä jokaisen muun 11 §:ssä mainitun huollettavan henkilön osalta 45 markkaa kuukaudessa.

Perheavustusta voidaan myöntää enintään 3 kuukauden ajaksi siltä lukien, kun työntekijä on muuttanut uudelle työpaikkakunnalle ja työ selä on alkanut. Milloin asuntotilanne tällä paikkakunnalla on erityisen vaikea, voidaan perheavustuksen suoritusta jatkaa enintään 3 kuukaudella, jolloin sen määrä kuitenkin tältä ajalta vähennetään puolella.

13 §. Perheavustuksen maksaa kuukausittain työntekijän ilmoittamalle, kotona perheen taloutta hoitavalle henkilölle se työvoimapiirin toimisto, jonka alueella perhe asuu. Työvoimapiirin toimiston tulee kuukausittain ennen perheavustuksen maksamista saada selvitys siitä, että:

1) työntekijä asuu uudella työpaikkakunnalla ja työsuhde siellä jatkuu;

2) hakemuksessa ilmoitetut tiedot perheavustuksen saamiseksi ovat jatkuvasti voimassa;

3) työntekijä on ryhtynyt tarpeellisiin toimenpiteisiin hankkiakseen perheelleen sopivan asunnon työpaikkakunnalta tai sen lähelsyydestä. Työnvälityksen tulee osallistua asunnon hankkimiseen.

Jos perheavustusta käytetään väärin, voi työvoimapiirin toimisto määrätä avustuksen suoritettavaksi sosiaaliviranomaiselle tai sen nimeämälle henkilölle käytettäväksi asianomaisen perheen hyväksi.

14 §. Päätöksen matkakustannusten korvauksesta ja päivärahasta, muutokustannusten korvauksesta sekä alkuavustuksen myöntämisestä antaa se työvoimapiirin toimisto, jonka alueella avustusta anova on työnhakijana. Päätöksen perheavustuksen myöntämisestä antaa se työvoimapiirin toimisto, jonka alueella perhe asuu. Työvoimapiirin toimisto voi oikeuttaa paikalliset työnvälitystoimistot tekemään edellä tarkoitettut päätökset.

Hakemus avustuksen myöntämisestä on tehtävä ennen kuin työntekijän työsuhde alkaa uudella työpaikkakunnalla tai työllisyyttä edistävä ammattikurssi päättyy. Työvoimapiirin toimiston harkitsemissa tapauksissa voidaan myöhemminkin tehty hakemus ottaa käsiteltäväksi.

15 §. Tarkemmat määräykset tämän asetuksen täytäntöönpanosta ja soveltamisesta antaa työvoimaministeriö.

16 §. Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1972 ja sillä kumotaan työvoiman liikkuvuuden edistämisestä 29 päivänä elokuuta 1969 annettu asetus (534/69) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

190. ASETUS TYÖVOIMA-ASIAIN HALLINNOSTA ANNETUN
ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 23 p:nä 1971.
(Suomen AsK 950/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1960:93)

Työvoimaministerin esittelystä muutetaan työvoima-asiaiden hallinnosta 16 päivänä syyskuuta 1960 annetun asetuksen (382/60) 4 §:n 1 momentti, 7 §:n 1 momentti ja 9 § sekä lisätään asetukseen uusi 5 a § seuraavasti:

4 §. Työvoimapiirien toimistoissa on työvoimapiirin päällikön, apulaispiiripäällikön, ylemmän ja alemman palkkausluokan piiritarkastajan, osastonjohtajan, osastonhoitajan, ylemmän ja alemman palkkausluokan jaostonhoitajan ja työnvälittäjän virkoja sekä kirjaajan, korvauskäsittelijän, kanslistin ja toimistoapulaisen peruspalkkaisia toimia.

-----

5 a §. Työvoimapiirin toimiston apuna toimii työvoimapiirin neuvottelukunta, joka piirituimistolle tekee esityksiä ja antaa lausuntoja sen toimialaan kuuluvien periaatteellisesti tärkeiden tai muuten merkittäviksi katsottavien kysymysten käsittelemisessä. Työvoimapiirin päällikön lisäksi kuuluu neuvottelukuntaan enintään kahdeksan työvoimaministeriön määräämää muuta jäsentä sekä heidän henkilökohtaista varamiestään.

Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii työvoimapiirin päällikkö ja puheenjohtajan varamiehenä muu sellainen tehtävään sopiva henkilö, jonka ei voida katsoa edustavan kummankaan työmarkkinaosapuolen tai kunnan etua. Muut jäsenet ja heidän varamiehensä valitaan siten, että he edustavat alueen kuntia sekä työnantajia ja työntekijöitä. Työnantajain ja työntekijäin keskusjärjestöille on varattava tilaisuus esittää ehdokkaansa jäseniksi ja varajäseniksi. Neuvottelukunnalla on oikeus asettaa jaostoja, joiden jäsenet voidaan ottaa myös neuvottelukunnan ulkopuolelta siten, että ulkopuoliset jäsenet eivät saa muodostaa enemmistöä jaostossa.

Neuvottelukunta kokoontuu puheenjohtajan tai puheenjohtajan varamiehen kutsusta.

Neuvottelukunta on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai puheenjohtajan varamies ja vähintään neljä jäsentä on paikalla.

Neuvottelukunnasta on muutoin voimassa, mitä komiteoista on määrätty.

Paikallishallinto.

-----

7 §. Työnvälitystoimistoissa on ylemmän ja alemman palkkausluokan työnvälitystoimiston johtajan, työnvälitystoimiston hoitajan, osastonhoitajan ja työnvälittäjän virkoja sekä korvauskäsittelijän, kanslistin ja toimistoapulaisen peruspalkkaisia toimia.

-----

9 §. Työnvälitystoimiston yhteydessä toimivasta työvoimatöimikunnasta on säädetty erikseen.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1972.

191. LAKI TULO- JA OMAISUUSVEROLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 23 p:nä 1971.
 (Suomen AsK 937/71)
 (Vrt. kunn. as.-kok. 1943:124)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään 19 päivänä marras-
 kuuta 1943 annetun tulo- ja omaisuusverolain (888/43) 22 §:ään uusi 4
 momentti seuraavasti:

22 §. -----
 Milloin verovelvollinen luovuttaa sellaisen huoneiston hallintaan
 oikeuttavat osakkeet tai osuudet, taikka sellaisen rakennuksen, jota hän
 yhtäjaksoisesti vähintään vuoden ajan ennen luovutusta on käyttänyt pää-
 asiallisesti omana tai perheensä vakituksena asuntona, ei luovutuksesta
 saatua voittoa pidetä veronalaisena satunnaisena voittona, jos verovel-
 vollinen enintään vuotta ennen luovutusta tai viimeistään luovutusvuotta
 seuraavan kalenterivuoden kesäkuun loppuun mennessä on joko hankkinut
 omistukseensa tai tehnyt sitovan sopimuksen toisen sellaisen Suomessa
 olevan huoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden tai osuuksien taik-
 ka toisen sellaisen rakennuksen hankkimisesta, jota hän ryhtyy käyttä-
 mään pääasiallisesti omana tai perheensä vakituksena asuntona. Mitä
 edellä on sanottu rakennuksesta, koskee myös rakennuksen rakennuspaik-
 kaa siltä osin kuin se ei ole suurempi kuin 10 000 neliometriä eikä kaa-
 voltetulla alueella suurempi kuin kaavan mukainen tontti tai rakennus-
 paikka.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1972 toimitet-
 tavassa verotuksessa.

**192. LAKI KUNNALLISHALLITUKSESTA KAUPUNGISSA
ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.**

Annettu joulukuun 23 p:nä 1971.
(Suomen AsK 938/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1968:88)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan kunnallishallituksesta kaupungissa 8 päivänä joulukuuta 1873 annetun asetuksen 55 §:n 1 kohta, sellaisena kuin se on 24 päivänä kesäkuuta 1968 annetussa laissa (365/68), ja lisätään asetuksen 55 §:ään uusi 1 e kohta seuraavasti:

55 §. Verotettavaa tuloa taksolitettaessa on, jollei elinkeinotoiminnan tuloksen ja maatilatalouden tulon vahvistamisesta muuta erikseen säädetä, noudatettava seuraavia säännöksiä:

1) Tulona pidetään sitä säästöä, joka syntyy, kun verovelvollisen kiinteän tai irtaimen pääoman, viran tai työtoimen taiikka hänen nauttiansa eläkkeen, eläkerahan, armovuoden tai muun sellaisen etuuden rahaksi arvioidusta tuotosta sekä siitä määrästä, minkä verran hänen omaisuutensa muutoin on lisääntynyt lahjan, perinnön, testamentin, sääntöperinnön ynnä muun sellaisen kautta, luetaan pois tarpeelliset vuotuiset kunnossapito- ja käyttökustannukset, työpalkat, kohtuulliset arvonvähennykset, noudattaen soveltuvien osin, mitä niistä elinkeinotulon osalta on säädetty, maasta suoritettut vuokramaksut, velkain korot kuitenkin niin, että kiinnitettyjen velkain korot saadaan vähentää 50 000 markkaan saakka kokonaan ja tämän määrän ylittävältä osalta 20 prosenttia. Verosta vapaa on kuitenkin, mitä on saatu naimaosana, huomenlahjana tai etuosana jakamattomasta pesästä tai myötäjälisinä, niin myös lahja, perintö, testamentti tahi sääntöperintö, joka on tullut puolisolle tahi suoraan ylenevää tai alenevaa polvea olevalle perilliselle. Tuloksi on myös luettava rahaksi arvioituna se etu, joka verovelvollisella on ollut omaan tai perheensä tarpeeseen käytetystä omasta tai vapaasta asunnosta, niin myös se työ, minkä verovelvollisen kotona olevat lapset tahi muut perheenjäsenet, hänen vaimoansa lukuunottamatta, ovat tehneet verovelvollisen talouden hyväksi, ellei heitä erikseen veroteta, kuitenkin huomioon ottaen kunkin perheenjäsenen kohdalta ne vähennykset, jotka tämän pykälän kolmannessa ja neljännessä kohdassa mainitaan. Niin ikään on tuloksi luettava, mitä verovelvollinen on osinkona saanut

osakeyhtiöstä tai osuuskunnasta, ei kuitenkaan kotimaisen osakeyhtiön tai osuuskunnan osakeyhtiöltä saamia osinkoja, ellei elinkeinotulon osalta ole toisin säädetty. Tuloksi katsotaan myös jäljempänä 1 e kohdassa säädetyn polkkeuksin satunnaiset voitot, niihin luettuna sellaisen kiinteän ja irtaimen omaisuuden satunnaisesta luovutuksesta saatu voitto, jonka luovuttaja on saanut ostamalla tai vaihtamalla tai muulla niihin verrattavalla saannolla vastiketta vastaan, jos se on ollut luovuttajan omana, kiinteä kymmentä ja irtain viittä vuotta lyhyemmän ajan, muusta samanlaisesta luovutuksesta syntynyt tappio kuitenkin voitosta vähennettynä. Tulosta ei saa lukea pois verovelvollisen ja hänen perheensä elantokustannuksia, joihin myös luetaan asunnon vuokra sekä verovelvollisen itseään varten pitämän palvelusväen palkkaus ja elatus, ynnä mitä muuta on niihin verrattava.

-----

1 e) Edellä 1 kohdassa tarkoitettuna satunnaisena voittona ei pidetä voittoa, joka on saatu sellaisen huoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden tai osuuskunnan osakkeen omistajan sellaisen rakennuksen luovutuksesta, jota verovelvollinen yhtäjaksoisesti vähintään vuoden ajan ennen luovutusta on käyttänyt pääasiallisesti omana tai perheensä vakituksena asuntona, mikäli verovelvollinen enintään vuotta ennen luovutusta tai viimeistään luovutusvuotta seuraavan kalenterivuoden kesäkuun loppuun mennessä on joko hankkinut omistukseensa tai tehnyt sitovan sopimuksen Suomessa olevan huoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden tai osuuskunnan osakkeen omistajan sellaisen rakennuksen hankkimisesta, jota hän ryhtyy käyttämään pääasiallisesti omana tai perheensä vakituksena asuntona. Mitä edellä on sanottu rakennuksesta, koskee myös rakennuksen rakennuspaikkaa siltä osin kuin se ei ole suurempi kuin 10 000 neliometriä eikä kaavoitetulla alueella suurempi kuin kaavan mukainen tontti tai rakennuspaikka.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1972 toimitettavassa kunnallisverotuksessa.

193. ASETUS ENNAKKOPERINTÄASETUKSEN 40 §:N 1
MOMENTIN VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 23 p:nä 1971.
(Suomen AsK 941/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1959:129)

Valtiovaraministerin esittelystä muutetaan 23 päivänä joulukuuta 1959 annetun ennakkoperintäasetuksen (482/59) 40 §:n 1 momentti väliaikaisesti näin kuuluvaksi:

40 §. Ennakkonpidätys ennakkoperintälain 31 §:n 1 momentissa tarkoitetusta osingosta on 15 prosenttia, milloin maksetun osingon määrä on enintään 500 markkaa, ja 30 prosenttia tämän määrän ylittävältä maksetun osingon osalta. Ennakkonpidätys ennakkoperintälain 31 §:n 2 momentissa tarkoitetusta osinkona pidettävästä korosta on 30 prosenttia.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1972 ja on voimassa vuoden 1972 loppuun, minkä jälkeen ennakkoperintäasetuksen 40 §:n 1 momentti tulee jälleen voimaan sellaisena, kuin se oli ennen tämän asetuksen voimaantuloa.

194. LAKI TYÖNANTAJAN TYÖTTÖMYYSVAKUUTUSMAKSUN
SUURUUDESTA VUONNA 1972.

Annettu joulukuun 23 p:nä 1971.
(Suomen AsK 955/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1970:140)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Työnantajan työttömyysvakuutusmaksun suuruus on 0,4 prosenttia työnantajan suorittamien työpalkkojen määrästä vuonna 1972.

195. ASETUS KANSANELÄKEASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 23 p:nä 1971.

(Suomen AsK 960/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1956:150 ja 1968:213)

Sosiaali- ja terveysministerin esittelystä muutetaan 7 päivänä joulukuuta 1956 annetun kansaneläkeasetuksen 12 a §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 31 päivänä joulukuuta 1968 annetussa asetuksessa (806/68), näin kuuluvaksi:

12 a §. -----

Toimi- tai työsuhteessa eläkelaitokseen olevalla henkilöllä on oikeus eläkelaitoksen varoista kustannettavaan vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeeseen soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin virka- tai työsuhteessa valtioon olevalla henkilöllä.

Tätä asetusta sovelletaan 1 päivästä heinäkuuta 1971 lukien.

196. LAPSILISÄN MÄÄRIEN KOROTTAMINEN.

Valtioneuvoston päätös joulukuun 30 p:ltä 1971.

(Suomen AsK 1010/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1970:34)

Valtioneuvosto on 22 päivänä heinäkuuta 1948 annetun lapsilisälain 13 §:n nojalla, sellaisena kuin se on 1 päivänä kesäkuuta 1962 annetussa laissa (337/62), sosiaali- ja terveysministeriön esittelystä korottanut lapsilisälain 1 §:n mukaan yhdestä lapsesta suoritettavan lapsilisän määrän 268 markkaan, toisesta lapsesta suoritettavan lapsilisän määrän 320 markkaan sekä kolmannelta ja kustakin seuraavasta lapsesta suoritettavan lapsilisän määrän 380 markkaan vuodessa 1 päivästä tammikuuta 1972 lukien.

197. KUNTIEN KANTOKYKYLUOKITUKSEN
VAHVISTAMINEN VUODEKSI 1972.

Sisäasiainministeriön päätös joulukuun 30 p:ltä 1971.
(Suomen AsK 1016/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1970:194)

Sisäasiainministeriö on kuntien kantokykyluokituksesta 29 päivänä joulukuuta 1967 annetun lain (665/67) 7 §:n 1 momentin nojalla, sellaisena kuin se on muutettuna 20 päivänä marraskuuta 1970 annetussa laissa (709/70), vahvistanut kuntien kantokykyluokituksen vuodeksi 1972 sellaiseksi kuin tämän päätöksen liitteenä olevasta kuntien luettelosta ilmenee.

Kuntien luettelo.

(Lyhennysote)

Kunnan nimi	Kantokykyluokka
<u>Uudenmaan lääni</u>	
Kaupungit	
Helsinki	10
-----	

198. HELSINGIN KAUPUNGIN SATAMAJÄRJESTYKSEN
MUUTOS.

Sisäasiainministeriön vahvistus joulukuun 31 p:ltä 1971.
(Kaupunginvaltuuston päätös marraskuun 24 p:ltä 1971)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1958:14)

Kaupunginvaltuusto päätti lisätä sisäasiainministeriön 21.1.1958 vahvistaman Helsingin kaupungin satamajärjestyksen 17 §:ään uuden toisen momentin seuraavasti:

17 §. -----

Asunto-, ravintola-, korjaamo- tai muun sen kaltaisen aluksen saa sijoittaa laituriin vain satamalautakunnan luvalla ja sen määräämin ehdoin. Luvattomasti sijoitetun aluksen omistaja tai haltija on velvollinen satamaviranomaisten määräyksestä siirtämään aluksensa pois.

199. LAKI SAIRAUSVAKUUTUSLAIN 16 JA 76 §:N
MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 31 p:nä 1971.
(Suomen AsK 999/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1963:90 ja 1970:183)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/63) 16 ja 76 §, sellaisena kuin se on 30 päivänä joulukuuta 1970 annetussa laissa (842/70), näin kuuluviksi:

16 §. Milloin vakuutetun verotuksessa todetut työtulot asetuksella säädettyinä kalenterivuotena ovat olleet vähintään 6 700 markkaa, päivärahan määrä on päivää kohti puolitoista promillea vakuutetun tässä pykälässä tarkoitetuista työtuloista, kuitenkin siten, että päivärahan määrä laskettaessa ei oteta huomioon sitä tulojen osaa, joka ylittää 25 500 markkaa. Jos vakuutetulla ei ole ollut edellä tarkoitettuna aikana työtuloa tai sen määrä ei ole noussut 6 700 markkaan, on päivärahan määrä päivää kohti 10 markkaa.

Mitä työtulolla tarkoitetaan tätä lakia sovellettaessa, säädetään asetuksella.

76 §. Jos maan yleinen palkkataso on noussut, valtioneuvostolla on oikeus korottaa päivä- ja äitiysrahan vähimmäismäärää ja siihen oikeuttavan työtulon alarajaa koskevia, tämän lain 16 §:ssä säädettyjä markkamääriä enintään tammikuusta 1972 alkaen laskettua palkkatason nousua vastaavaksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1972.

200. LAKI ERITYISLAPSILISÄLAIN 7 §:N MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 31 p:nä 1971.

(Suomen AsK 1000/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1960:137 ja 1968:7)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1960 annetun erityislapsillisälain 7 §, sellaisena kuin se on 4 päivänä tammikuuta 1968 annetussa laissa (11/68), näin kuuluvaksi:

7 §. Erityislapsillisää suoritetaan 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainitusta ja 3 §:n 3 momentin nojalla siihen verrattavasta sekä 3 §:n 2 momentissa mainitusta lapsesta 110 markkaa vuosineljännekseltä. Muista 3 §:ssä mainitusta lapsista suoritetaan erityislapsillisää 55 markkaa vuosineljännekseltä.

Elinkustannusten nousua tai laskettua 5 prosentilla 1 päivän tammikuuta 1972 jälkeen on 1 momentissa mainittuja erityislapsillisän määrää korotettava tai laskettava elinkustannusten nousua tai laskua vastaavasti elinkustannusten muutosta seuraavan vuoden alusta lukien.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1972.

201. LAKI ERÄISTÄ VÄLIAIKAISISTA POIKKEUSSÄÄNNÖKSISTÄ
VEROLAKEIHIN.

Annettu joulukuun 31 p:nä 1971.
(Suomen AsK 992/71)
(Vrt. kunn. as.-kok. 1970:174)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §. Vuoden 1972 tulojen ja omaisuuden perusteella toimitettavassa tulo- ja omaisuusverotuksessa sekä sanotun vuoden tulojen perusteella toimitettavassa kunnallisverotuksessa on sen estämättä, mitä voimassa olevassa verolainsäädännössä on säädetty, noudatettava tämän lain säännöksiä.

2 §. Veronalaista tuloa elvät ole:

1) vuonna 1972 nostettu 5 päivänä toukokuuta 1945 annetun maanhankintalain (396/45) ja siihen liittyvän lainsäädännön mukaisten valtion velkasitoumusten korko vuosilta 1945-1970;

2) korko, joka on saatu Rovaniemen kauppalan oikeudesta pakkolunastaa kauppalan alueeseen kuuluvaa maata 27 päivänä huhtikuuta 1945 annetussa laissa (381/45) tarkoitetusta valtion obligaatiosta, jonka, jos se on sidottu indeksiin, sanottu sidonnaisuus on rajoitettu indeksiin nousun puoleen määrään, eikä tällaisen obligaation koron maksamisen tai lunastuksen yhteydessä suoritettu indeksiin nousuun perustuva hyvitys;

3) stipendi tai muu apuraha, joka on saatu opintoja tai tutkimuksia varten, niihin luettuina tieteellisen tutkimuksen järjestelystä annetun lain (760/69) nojalla myönnetty apurahat sekä tieteellisessä tutkimuslaitoksessa toimivalle tieteenharjoittajalle tieteellistä työtä varten annetut apurahat;

4) tieteellisen tai taiteellisen toiminnan tunnustukseksi annettu palkkio tai valtion samanluontoinen taikka muusta ansiokkaasta toiminnasta antama eläke eikä kansainvälinen rauhanpalkinto;

5) palkka tai palkkio, jonka Yhdistyneet Kansakunnat tai jokin sen erityisjärjestö maksaa asiantuntijatehtävästä muualla kuin Suomessa;

6) ulkomailla sijaitsevassa matkailuneuvoston alaisessa matkailutiedotustoimistossa palvelevalle henkilölle maksettu palkalliskorotus;

7) liikennevakuutusta koskevien eri lakien, liikennevakuutuskorvausta saavien invalidihuollosta annetun lain (391/65) tai työntekijäin eri tapaturmavakuutuslakien nojalla ja niissä säädettyjen perusteiden

mukaisesti moottoriajoneuvon liikenteeseen käyttämisestä aiheutuneen vahingon tai työtapaturman alaiseksi joutuneelle tai hänen omaiselleen suoritettu päiväraha, henkilövahingon johdosta suoritettu jatkuva korvaus, elinkorko tai eläke taikka niihin liittyvät lisät, myös silloin, kun liikennevahingon tai työtapaturman alaiseksi joutunut on saanut edellä mainitun korvauksen työnantajaltaan palkkana tai ennakkona;

8) lokimääräinen työttömyyskorvaus tai valtakunnallisista työttömyyskassoista annetussa laissa (125/34) tarkoitettu työttömyysavustus taikka erilläänasumisrahan maksamisesta annetussa laissa (90/70) tarkoitettu erilläänasumisraha tai työntekijäin erorahasta annetussa laissa (169/70) tarkoitettu eroraha;

9) työnvälityslain (246/59) mukaan työntekijälle valtion varoista suoritettu korvaus;

10) työn tai tehtävän suorittamiseksi saatu matkakustannusten korvaus ja päiväraha, siltä osin kuin niiden on katsottava kuluneen työstä tai tehtävästä aiheutuneiden erityisten kustannusten peittämiseen;

11) metsäoppilaitoksista annetun lain (141/64) nojalla myönnetty avustus; eikä

12) luonnonvaraisten marjojen ja sienien polmijan näiden keräilytuotteiden polminnasta saama tulo, mikäli sitä ei ole pidettävä ennakkoperintälain 4 §:ssä tarkoitettuna palkkana.

Edellä 1 momentin 10 kohdassa tarkoitettu matkakustannusten korvauksesta ja päivärahasta, joka on saatu työn tai tehtävän suorittamiseksi vieraalla paikkakunnalla, katsotaan muun selvityksen puuttuessa kuluneen siltä aiheutuneiden erityisten kustannusten peittämiseen määrä, joka maksuperusteeltaan ja suuruudeltaan vastaa valtion kulloinkin virka- tai työmatkasta suoritettavaa matkakustannusten korvausta ja päivärahaa.

3 §. Kesäkuun 28 päivänä 1940 annetun siirtoväen pika-asutuslain (346/40) sekä maanhankintalain (396/45) ja siihen liittyvän lainsäädännön mukaisen valtion velkasitoumuksen saajalla on oikeus näistä velkasitoumuksista saamistaan korkotuloista verovapaana vähentää niiden yhteinen määrä 300 markkaan saakka sekä mainitun määrän ylittävältä osalta puolet, ei kuitenkaan enempää kuin kaikkiaan 1 500 markkaa.

4 §. Verovelvollisen sitä vaatiessa vähennetään hänen tulostaan tulon hankkimiskustannuksena elinkeinotoiminnasta johtuneen velan Suomen markan kansainvälisen perusarvon muuttamisesta aiheutunut pääomanlissäys, sen mukaan kuin hän on pääomanlissäyksen kirjanpidossaan vähentänyt.

5 §. Milloin Suomen rahan määräisestä velasta on vuonna 1956 tai sen jälkeen tapahtuneen hinta- tai kustannusindeksin taikka muun vastaavan vertailuperusteen muuttumisen johdosta suoritettava koron lisäksi hyvitystä, jota muualla verolainsäädännössä olevien säännösten nojalla ei voida vähentää veronalaisesta tulosta, saadaan tämä hyvitys vähentää verovelvollisen tulojen kokonaismäärästä.

6 §. Veronalaisia varoja eivät ole:

1) maanhankintalain (396/45) 98 §:n 1 momentissa ja maankäyttölain (353/58) 68 §:ssä tarkoitettuun hallintosopimukseen perustuva oikeus; eikä

2) edellä 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu obligaatio.

7 §. Edellä 3 §:ssä tarkoitettun velkasitoumuksen saajalla on oikeus omaisuuden perusteella toimitettavassa verotuksessa velkasitoumustensa arvosta verovapaana vähentää niiden yhteinen arvo 5 000 markkaan asti sekä tämän määrän ylittävältä osalta puolet, ei kuitenkaan enempää kuin kaikkiaan 20 000 markkaa.

8 §. Tarkempia määräyksiä tämän lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta antaa tarvittaessa valtiovarainministeriö.

202. ASETUS TULLISÄÄNNÖN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 31 p:nä 1971. (Lyhennysote)

(Suomen AsK 984/71)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1939:42, 1950:35, 1965:90, 1968:125
ja 1971:31)

Valtiovaraministerin esittelystä kumotaan 8 päivänä syyskuuta 1939 annetun tullisäännön (275/39) 2, 8, 29, 38, 77, 135, 136, 137, 139 ja 143 § sekä 145 §:n 1 ja 2 momentti, näistä 29 §:n 2 ja 4 momentti ja 145 §:n 1 momentti sellaisina kuin ne ovat 27 päivänä tammikuuta 1950 annetussa asetuksessa (42/50), 77, 135, 136 ja 139 § sellaisina kuin ne ovat 1 päivänä lokakuuta 1965 annetussa asetuksessa (511/65), 2, 8 ja 137 § sellaisina kuin ne ovat 5 päivänä helmikuuta 1971 annetussa asetuksessa (123/71), muutetaan 5 §, 6 §:n 3 momentti, 25, 35 ja 46 §, 52 §:n 1 momentti, 73 §:n 1 momentti, 74 §:n 1 momentti, 76 §:n 2 momentti, 81 §:n 1 momentti, 105 ja 105a §, 110 §:n 1 momentti, 120 §:n 2 momentti, 121 §:n 2 momentti, 128 §:n 1 ja 2 momentti, 129 §:n 1 momentti, 138 §, 141 §:n 2 momentti, 9 luvun otsikko, 144, 146 ja 147 §, 150 §:n 2 ja 3 momentti sekä 151 §, näistä 138, 144, 146 ja 151 § sellaisina kuin ne ovat osittain tai kokonaan muutettuna mainitussa 27 päivänä tammikuuta 1950 annetussa asetuksessa, 35 ja 46 §, 76 §:n ja 121 §:n 2 momentti, 128 §:n 1 ja 2 momentti, 129 §:n 1 momentti ja 147 § sellaisina kuin ne ovat 1 päivänä lokakuuta 1965 annetussa asetuksessa (511/65) sekä 5 §, 6 §:n 3 momentti, 74 §:n 1 momentti, 105 ja 105 a § sekä 110 §:n 1 momentti ja 120 §:n 2 momentti sellaisina kuin ne ovat 5 päivänä helmikuuta 1971 annetussa asetuksessa (123/71), sekä lisätään asetuksella edellä mainitulla 5 päivänä helmikuuta 1971 annetulla asetuksella kumotun 26 §:n tilalle uusi 26 § ja 122 §:ään, sellaisena kuin se on 27 päivänä joulukuuta 1968 annetussa asetuksessa (735/68), uusi 4 momentti seuraavasti:

5 §. Tullipiirit.

1. Tullialue on jaettu tullipiireihin. Rannikolla sijaitsevaan tullipiiriin kuuluu myös sen kohdalla oleva merialue saaristoineen tullirajaan saakka.

2. Tullipiirit ja niiden alueet ovat:

Helsingin tullipiiri: Espoon, Helsingin, Hyvinkään, Järvenpään, Kaunialsten, Keravan ja Porvoon kaupungit, Karkkila ja Vantaa

kauppalat, Helsingin ja Porvoon maalaiskunnat sekä Askolan, Kirkkonummen, Mäntsälän, Nurmijärven, Pomalsten, Sipoon, Siuntion, Tuusulan ja Vihdin kunnat.

-----

6 §. Tullipiirien tullitoimipaikat.

-----

3. Piiritullitoimipaikan lisäksi on tullipiireissä muita tullitoimipaikkoja ja tullasemia seuraavasti:

Helsingin tullipiiri: Helsingin II, III ja IV tullikamarit, Helsingin lentotullikamari ja Porvoon tullikamari.

-----

76 §. Tullivarastorakennukset ja -tilat.

-----

2. Tullivarastoa ei saa samanaikaisesti käyttää erilaisia tullivarastoja varten, jos tavaran sekoittamista tai vaihtamista sen johdosta voidaan pelätä. Tullivarastosta tullattu tavara on vietävä sieltä pois tulliselvityksajan kuluessa.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1972.

203. PÄÄKAUPUNKISEUDUN YHTEISTYÖTOIMIKUNNAN TOIMINTAA KOSKEVA YHTEISTYÖSOPIMUS.

Allekirjoitettu Helsingin kaupungin, Espoon ja Kauniaisten kauppaloiden sekä Helsingin maalaiskunnan kesken 29 päivänä syyskuuta 1971.
(Kaupunginvaltuuston hyväksymä kesäkuun 9 p:nä 1971)

Yhteistyösopimus

1 §. Sopimuskunnat pyrkivät tarvittaessa yhteistyössä käsittelemään ja hoitamaan kaavoitusta, asuntotuotantoa, alueiden hankintaa, rakentamista, kunnallisteknillisiä töitä, koulutusta ja koulusuunnittelua, terveydenhoitoa, sairaanhoitoa ja sosiaalihuoltoa, liikennesuunnittelua, joukkokuljetusliikennettä, vedenhankintaa, päävlemäreiden ja puhdistuslaitosten rakentamista, lietteen käsittelyä, jätteen hävittämistä, ulkoilu- ja virkistysalueiden järjestämisestä ja hoitamista sekä energiahuoltoa koskevia tehtäviä.

Milloin yhteistyön aikaansaaminen on tarpeen jollakin muulla alalla, sopimuskunnat myötävaikuttavat tällaisen toiminnan aloittamiseen.

Yhteistyössä seurataan eri alojen kehitystä, suoritetaan selvityksiä ja tutkimuksia, laaditaan seudun yhteisiä tilastoja, harjoitetaan yhteistä suunnittelua, jaetaan sellaista tietoa, mikä on tarpeen pääkaupunkiseudun tarkoituksenmukaiselle suunnittelulle ja kehittämislle, sekä hoidetaan yhteistyökysymyksiä valtion viranomaisiin ja muihin ulkopuolisiin nähdessä.

2 §. Tämä yhteistyösopimus koskee sellaisia toiminta-aloja, jotka ovat yhteisiä vähintään kahdelle sopimuskunnalle.

3 §. Sopimuskunnat pyrkivät neuvottelulla ja muulla toimenpiteillä vaikuttamaan siihen, että yhteistyön nojalla syntyneet ehdotukset ja suositukset voidaan toteuttaa.

Sopimuskunnat sitoutuvat antamaan toisilleen ja yhteistyötoimikunnalle tietoja ja selvityksiä kunnissa vireillä olevista sellaisista toimenpiteistä, hankkeista ja tutkimuksista, jotka voivat edesauttaa yhteistyötä.

4 §. Yhteistyötä varten on asetettu pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunta.

Toimikuntaan, jonka toimikausi on kunnallinen vaalikausi, kuuluu 28 jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Toimikuntaan nimeää Helsingin kaupunki 14, Espoon kauppala 6, Helsingin maalaiskunta 6 ja Kauniaisten kauppala 2 jäsentä kaikki varajäsenineen.

Toimikunta valitsee keskuudestaan kalenterivuodeksi kerrallaan puheenjohtajan ja kolme varapuheenjohtajaa.

Toimikunnan ja sen työvaliokunnan tarkemmasta järjestysmuodosta, tehtävien hoitamisesta ja sen eri elinten ja toimiston toimivallasta ja tehtävistä määrätään toimikunnan hyväksymässä johtosäännössä.

5 §. Sopimuskunnat osallistuvat vuosittain toimikunnan menoihin kunkin kunnan asukaslukujen suhteessa laskettuna edellisen vuoden henkikirjoituksen perusteella. Osuudet suoritetaan tammikuun aikana.

Kukin sopimuskunta vastaa niiden edustajien ja asiantuntijoiden kokouskustannuksista, joita sopimuskunnat ovat nimenneet eri työryhmiin tai tehtäviin.

Toimikunnan lopettaessa toimintansa on toimikunnan varat ja velat jaettava sopimuskuntien kesken sen suhteen mukaan, millä ne ovat ottaneet osaa toimikunnan menoihin sen toiminta-ajana. Jaon suorittaa toimitsija, jonka, jos hänestä ei voida sopia, määrää Suomen Kaupunkiliitto.

Edellisessä momentissa tarkoitettujen tapauksen varalta sopimuskunnat ilmoittavat myötävaikuttavansa siihen, että toimikunnan henkilökunta voidaan sijoittaa jäsenkuntien tehtäviin.

6 §. Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi. Sopimuskunnalla on kohdaltaan oikeus irtisanoa sopimus päättyään kuuden kuukauden kuluttua irtisanomisesta. Irtisanominen on tehtävä kirjallisesti yhteistyötoimikunnan puheenjohtajalle. Irtisanoutunut kunta on kuitenkin velvollinen suorittamaan koko sen vuoden maksuosuuden, jona irtisanomiskausi päättyy.

204. HUOLTOLAUTAKUNNAN ALAISTEN VANHUSTEN- HUOLTOLAITOSTEN HOITOPÄIVÄMAKSUT.

Kaupunginvaltuuston päätös lokakuun 14 p:ltä 1970.

Sosiaalihuollituksen vahvistama yleisen hoitomaksutuksen ja Tervallammen työlaitoksen hoitomaksutuksen osalta 15.9.1971 sekä päätöksessä tarkoitettujen lääkärin yksityis potilaina erikoismaksuluokassa hoidettavilta potilailta perittävien hoitomaksujen osalta samoin kuin Koskelan sairaskodin poliklinikkotaksan osalta 3.11.1971.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1968:112)

Kaupunginvaltuusto päätti

I. a) vahvistaa sairaala- tai sairaskotilmaista hoitoa antavissa huoltolautakunnan alaisissa vanhustenhuoltolaitoksissa eli Koskelan sairaskodissa, Kustaankartanon vanhainkodin sairassosastossa, Myllypuron sairaskodissa sekä Roihuvuoren, Riihtavuoren ja Suursuon vanhainkodeissa hoidettavina olevilta henkilöiltä 1.11.1970 lukien perittävän hoitomaksun 8 mk:ksi hoitovuorokaudelta, kuitenkin siten, että sanottujen laitosten ylilääkäreiden, apulaisyllilääkäreiden, osastolääkäreiden ja erikoislääkäreiden yksityispotilaina erikoismaksuluokassa hoidettavilta potilailta peritään hoitopaikasta yhden henkilön huoneessa 33 mk, hoitopaikasta 2 henkilön huoneessa 20 mk ja hoitopaikasta useamman kuin 2 henkilön huoneessa 8 mk hoitovuorokaudelta, ja

b) kumota 6.9.1967 tekemänsä päätöksen huoltolautakunnan alaisten vanhustenhuoltolaitosten hoitomaksutaksojen vahvistamisesta siltä osin, kuin se koskee edellä kohdassa a lueteltuja hoitopaikkoja,

II. vahvistaa Koskelan sairaskodin poliklinikoilla perittävät maksut 1.11.1970 lukien seuraaviksi:

Koskelan sairaskodin poliklinikalla tutkittavalta tai hoidettavalta potilaalta peritään sairaskodille korvauksena 8 mk käynniltä. Tämän perusmaksun lisäksi potilaan on suoritettava hänelle toimitetulta röntgen-tutkimuksista 5 mk ja laboratoriotutkimuksista 2 mk.

Jos potilaan on samasta sairaudesta aiheutuvan yhtäjaksoisen tutkimuksen tai hoidon vuoksi tehtävä sairaskodin poliklinikalle useita käyntejä, perusmaksu on ensimmäisen käynnin jälkeen 5 mk.

Sarjassa annettavasta röntgenhoidosta potilaan on suoritettava ensimmäisen käynnin jälkeen 5 mk käynniltä. Mikäli hoitokäyntejä on enemmän kuin 15, on hoito tämän yli menevältä osalta maksuton.

Sarjassa annettavasta puhe- ja äänihäiriöhoitosta, lyhytaalto- ja

diatermiahoidosta sekä lääkintävoimistelusta ja muusta vastaavasta hoidosta on potilaan suoritettava ensimmäisen käynnin jälkeen 3 mk käynniltä.

Lääkemääräyksen uusimisesta poliklinikalla on suoritettava 1 mk.

Jos potilas poliklinikalla suoritettua tutkimusta jälkeen välittömästi otetaan sairaskotiin tai huoltolautakunnan alaiseen muuhun vanhus- tai huoltolaitokseen hoidettavaksi, ei edellä vahvistettuja maksuja peritä.

Multa kuin tässä taksassa mainittuja maksuja ei sairaskodissa eikä sen poliklinikalla tutkittavana tahi hoidettavana olevalta potilaalta saada periä.

Potilaat, jotka esittävät ilmaiseen poliklinikkahoitoon oikeuttavan huoltoviraston antaman todistuksen, ovat vapautetut poliklinikkamaksuista. Samoin ovat vapautetut poliklinikkamaksuista kansaneläkelain mukaisista kansaneläkkeen tukiosaa tai vanhuudentukea saavat henkilöt.

Poliklinikkamaksuja koskevat tulkintakysymykset ratkaisee huoltolautakunta.

III. vahvistaa huoltoapulain 24 §:n nojalla Tervalammen työlaitokseen hoidettavaksi sijoitetulta perittävän hoitokorvauksen 1.11.1970 lukien 6 mk:ksi hoitovuorokaudelta.

205. OMAN AUTON KÄYTÖSTÄ VIRKA-AJOISSA MAKSETTAVIEN KORVAUSTEN KOROTTAMINEN.

Kaupunginhallituksen päätös marraskuun 29 p:ltä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1969:83)

Kaupunginhallitus päätti, muuttaen 16.6.1969 tekemänsä päätöstä, että oman auton käytöstä kaupungin virka-ajoissa maksetaan korvaukset seuraavasti:

Kalenterivuoden aikana omalla autolla Helsingin kaupungin alueella ajetuilta

5 000 ensimmäiseltä kilometriltä	30 p/km
10 000 seuraavalta	" 27 "
seuraavilta kilometreiltä	24 "

Omalla autolla Helsingin kaupungin alueen ulkopuolella maksetaan edellisen kohdan mukainen kilometrikorvaus vähennettynä kahdella pennillä. Jos useat matkakustannusten korvaukseen oikeutetut samalla virkamatkalla yhteisesti käyttävät kulkuneuvoa, jonka joku heistä omistaa, suoritetaan kulkuneuvon omistajalle kunkin kanssamatkustajan osalta liisäkorvauksena 2 p/km.

**206. KIOSKEISSA JA NIIHIN VERRATTAVISSA MYYNTI-
PAIKOISSA SEKÄ ULKOSALLA KAUPUNGIN ALUEELLA
HARJOITETTAVASTA KAUPASTA ANNETTUIJEN MÄÄRÄYS-
TEN MUUTTAMINEN.**

Kaupunginvaltuuston päätös joulukuun 8 p:ltä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1935:9, 1960:22 ja 1970:38)

Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa 27.3.1935 vahvistamiensa, kioskeissa ja niihin verrattavissa myyntipaikoissa sekä ulkosalla kaupungin alueella harjoitettavaa kauppaa ja muuta sentapaista ansiotoimintaa koskevien määräysten 4 §:n 1 momentin 1 kappaleen kohdan 1, sellaisena kuin se on kaupunginvaltuuston 15.4.1970 tekemällä päätöksellä muutettuna, näin kuuluvaksi:

4 §. Kaupungin omistamalla maalla olevissa kioskeissa ja niihin verrattavissa myyntipaikoissa sekä ulkosalla saadaan harjoittaa kauppaa ja ansiotoimintaa kiinteistölautakunnan lähemmin määräämillä ehdoilla alla mainittuina vuoden- ja vuorokaudenaikoina:

vuoden ympäri: 1) 3.2.1967 annetun terveydenhoitoasetuksen 55 §:ssä tarkoitettua myyntiä klo 19-3 sekä vapunpäivän ja uuden vuoden vastaisina öinä kiinteistölautakunnan harkinnan mukaan enintään klo 19-5.

-----

207. KUNNALLISEN ELÄKELAITOKSEN ELÄKESÄÄNNÖN
MUUTTAMINEN.

Kunnallisen eläkelaitoksen valtuuskunnan päätös
marraskuun 12 p:ltä 1971.
(Vrt. kunn. as.-kok. 1966:190, 1967:88, 1968:148
ja 1969:154)

Valtuuskunta päätti muuttaa kunnallisen eläkelaitoksen eläkesään-
töä siten, että

- 1 §:n 1, 3 ja 7 mom. muutetaan,
- 2 §:n 4 mom. muutetaan,
- 2 a §:n 2 mom. muutetaan,
- lisätään uudet 3 b ja 3 c §:t,
- 4 §:n 1 ja 3 mom. muutetaan,
- 14 §:n 1, 2 ja 5 mom. muutetaan,
- 19 §:n 8 mom. (vaihtoehto II) muutetaan, sekä
- 24 §:n 1 mom. (vaihtoehto II) muutetaan seuraavasti:

1 §. Kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain 1 §:ssä tarkoi-
tetulla viranhaltijalla ja työntekijällä, jonka kunnallinen palvelussuhde
on yhdenjaksolsesti jatkunut vähintään kuukauden, on oikeus vanhuus-,
työkyvyttömyys- ja työttömyyseläketurvaan sekä hänen omaisillaan oi-
keus perhe-eläketurvaan sen mukaan kuin tässä luvussa määrätään.

Jos viranhaltija on kahdessa tai useammassa saman jäsenyhteisön
virka- tai työsuhteessa, eläke määrätään kunkin virka- tai työsuhteen
osalta erikseen siinä palvelun ajan ja siitä saadun ansion perusteella,
edellyttäen, että niiden yhteinen säännöllinen työaika tai ansio täyttää
2 momentissa mainitut ehdot. Jos viranhaltijan jokin virka- tai työsuhde
jatkuu keskeytymättä eläkelain täyttämisen jälkeen, tämän virka- tai
työsuhteen osalta noudatetaan, mitä tämän pykälän 7 momentissa ja 2
§:n 3 momentissa on määrätty.

Eläketurva ei koske kunnallista palvelussuhdetta, joka on alkanut
viranhaltijan tai työntekijän täytettyä 65 vuotta eikä palvelussuhdetta
sinä aikana, jona viranhaltija tai työntekijä saa lakisääteistä tai julki-
sen yhteisön kustantamaa vanhuuseläkettä virka- tai työsuhteen perus-
teella tai vanhuuseläkettä yrittäjätölminnan perusteella.

2 §.

Viranhaltijalla ja työntekijällä on oikeus saada, sen mukaan kuin 30 §:n 2 momentissa määrätään, työkyvyttömyyseläkkeenä suoritettavaa peruseläkettä, jos hän sairauden, vian tai vamman takia on kykenemätön virkaansa tai työhönsä ja työkyvyttömyyden, sen alkamisesta kulunut aika mukaan luettuna, voidaan arvioida jatkuvan yhdenjakoisesti vähintään vuoden ajan, tai jos hän kunnallisen palvelussuhteen päätyttyä on mainittuin tavoin tullut kykenemättömäksi suorittamaan työtä, jota on pidettävä, kun otetaan ikä, ammattitaito ja muut seikat huomioon, hänelle sopivana ja kohtuullisen toimeentulon turvaavana, taikka jos hänelle niin ikään kunnallisen palvelussuhteen päätyttyä on myönnetty myöhempään virkatali työsuhteeseen tahi yrittäjätöimintään perustuva työntekijän eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainittu työkyvyttömyyseläke.

2 a §.

Perhe-eläke on, jos edunsaaja on vähintään kolme, yhtä suuri kuin se tämän luvun mukainen vanhuus- tai työkyvyttömyyseläke, jota edunjättäjä kuollessaan sai tai, jolle hän silloin saanut eläkettä, yhtä suuri kuin se työkyvyttömyyseläke, johon hänellä kuollessaan olisi ollut oikeus. Eläkkeen määrää laskettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon 3 b §:n mukaista korotusta edunjättäjän eläkkeeseen eikä myöskään edunjättäjän eläkkeestä mahdollisesti tehtävää 12 §:n mukaista vähennystä. Jos edunsaaja on kaksi, suoritetaan edellä mainitusta perhe-eläkkeestä 3/4, jos edunsaaja on yksi, puolet.

3 b §. (12.11.1971) Jos tämän luvun mukaisen vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeen saajalla taikka hänen puolisoillaan on sellainen 22 §:ssä tarkoitettu 18 vuotta nuorempi lapsi, jolla eläkkeensaajan jälkeen olisi oikeus perhe-eläkkeeseen, lisätään peruseläkkeeseen lapsikorotus.

Lapsikorotus on yhdeltä lapselta 20 % ja kahdelta tai useammalta lapselta 40 % eläkkeen määrästä.

Lapsikorotukseen oikeuttavien lasten lukumäärän muuttuessa suoritetaan siltä aiheutuva eläkkeen tarkistus muutosta seuraavan maksukauden alusta.

3 c §. (12.11.1971) Oikeus saada työttömyyseläkettä on 60 vuotta täytäneellä viranhaltijalla ja työntekijällä, joka työvoimaviranomaisen antamalla todistuksella osoittaa, että hän on 52 viimeksi kuluneen viikon aikana saanut valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain mukaista päivävastustusta tai työttömyyskorvauksesta annetun lain mukaista työttömyyskorvausta yhteensä vähintään 200 päivältä ja että hänelle ei voida osoittaa sellaista työtä, jonka vastaanottamisesta hän ei voi kieltäytyä menettämättä oikeuttaan työttömyyskorvaukseen.

Työttömyyseläkkeestä on jäljempänä mainittuin polkkeuksin soveltuvin osin muutolin voimassa, mitä työkyvyttömyyseläkkeestä on tässä luvussa määrätty.

Eläkettä suoritetaan sen kalenterikuukauden alusta lukien, joka ensiksi alkaa sen jälkeen, kun kaksi kuukautta on kulunut 1 momentissa tarkoitettun todistuksen antamisesta. Eläkettä ei kuitenkaan ilman pätevää syytä suoriteta takautuvasti kuutta kuukautta pitemmältä ajalta ennen sen hakemista seuraavaa kuukautta.

Työttömyyseläke on yhtä suuri kuin se tämän luvun mukainen työkyvyttömyyseläke, jonka saamiseen viranhaltijalla ja työntekijällä olisi oikeus, jos hän työttömäksi joutuessaan olisi tullut työkyvyttömäksi. Eläkettä määrättäessä viranhaltijan ja työntekijän katsotaan joutuneen työttömäksi sinä päivänä, jolta hänelle on ensimmäisen kerran suoritettu 1 momentissa tarkoitettuna aikana päivävastusta ja työttömyyskorvausta.

Työttömyyseläke myönnetään toistaiseksi. Eläke lakkaa ilman eri päätöstä kuuden kuukauden tai eläkelaitoksen hallituksen määräämän pitemmän ajan kuluttua työvoimaviranomaisen todistuksen antamisesta lukien, jollei eläkelaitokselle sitä ennen ole toimitettu työvoimaviranomaisen antamaa uutta todistusta siitä, ettei eläkkeensaajalle voida osoittaa 1 momentissa tarkoitettua työtä. Jos eläkkeen lakkaamisen jälkeen työttömyys jatkuu tai alkaa uudelleen, eläkettä maksetaan samojen perusteiden mukaan kuin aikaisempaakin eläkettä, mikäli eläkkeen lakkaamisesta ei ole kulunut kahta vuotta pitempää aikaa. Tällöin 1 momenttia sovellettaessa eläkkeellä olon aika rinnastetaan korvauspäiviin. Jos todistuksesta käy ilmi, ettei hakijalle ole välillä maksettu työttömyysavustusta tai -korvausta, eläkettä suoritetaan todistuksen antamista seuraavan kuukauden alusta.

Jos viranhaltija tai työntekijä tulee työttömyyseläkettä saadessaan 2 §:n 4 momentissa edellytetyllä tavalla pitkäaikaisesti työkyvyttömäksi, eläke muutetaan hakemuksesta työkyvyttömyyseläkkeeksi.

4 §. Eläkeajaksi luetaan aika, jonka viranhaltija tai työntekijä 23 vuotta täytettyään on ollut vähintään kuukauden yhdenjaksoisesti jatkuneessa kunnallisessa palvelussuhteessa.

Jos työkyvyttömyys on alkanut ennen kuin vuosi on kulunut kunnallisen palvelussuhteen päättymisestä, luetaan tämän palvelussuhteen perusteella myönnettävää työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä eläkkeeseen oikeuttavaksi myös työkyvyttömyyden alkamisen ja eläkelän täyttämisen välinen aika. Samoin menetellään, jos viranhaltijan tai työntekijän tai edunsaajan ilmoituksesta tulee selvitettyksi, että työsuhteen päättymisestä työkyvyttömyyden alkamiseen on kulunut vähemmän kuin 360 sellaista päivää, jolta viranhaltija tai työntekijä ei ole saanut valtakunnallisista työttömyyskassoilta annetun lain mukaista päivävastusta. Jollei palvelussuhde ole jatkunut neljää kuukautta, luetaan sen perusteella eläkkeeseen oikeuttavaksi eläkelän saavuttamiseen jäljellä oleva aika vain sikäli kuin viranhaltijalla tai työntekijällä ei ole ennen tätä palvelussuhdetta alkaneen työ- tai virkasuhteen taikka yrittäjätölminnan perusteella oikeutta lain tai julkisen eläkesäännön mukaiseen sellaiseen eläketurvaan, jonka mukaan maksettavaa työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä sanottu aika tai sitä vastaava ansio jo otetaan huomioon.

-----

14 §. Viranhaltijalla ja työntekijällä on oikeus tämän luvun mukaiseen lisäeläketurvaan vanhuuden varalta, jos hän kesäkuun 30 päivän 1964 jälkeen on ollut peruseläkkeeseen oikeuttavassa palvelussuhteessa sellaiseen jäsenyhteisöön, joka on saattanut viranhaltijansa ja työntekijänsä lisäeläketurvasta osalliseksi ennen kuin hän on täyttänyt 16 §:n mukaan lisäeläkkeen saamiseen vaadittavan iän, ja jos hän sanotun iän saavuttaessaan on ollut vähintään neljä kuukautta yhdenjaksoisesti jatkuneessa peruseläkkeeseen oikeuttavassa palvelussuhteessa ja hän sen päättymistä välittömästi edeltäneiden viiden vuoden aikana on ollut yhdessä tai useammassa kunnallisessa palvelussuhteessa yhteensä vähintään kolme vuotta.

Viranhaltijalla ja työntekijällä on oikeus tämän luvun mukaiseen lisäeläketurvaan työkyvyttömyyden varalta, jos hän 1 momentissa mainitun ajankohdan jälkeen on ollut peruseläkkeeseen oikeuttavassa palvelussuhteessa sellaiseen jäsenyhteisöön, joka on saattanut viranhaltijansa ja työntekijänsä lisäeläketurvasta osalliseksi ennen hänen työkyvyttömyytensä alkamista ja hänen palvelussuhteensa on työkyvyttömyyden alkamiseen mennessä yhdenjaksoisesti jatkunut vähintään neljä kuukautta ja jos hänelle kunnallisen palvelussuhteen perusteella myönnetään työkyvyttömyyseläkkeen peruseläke 4 §:n 3 momentin ensimmäisen virkkeen määräystä soveltaen edellyttäen, että hän eläkesäännön 16 §:n mukaisen lisäeläkkeen saamiseen vaadittavan iän täyttämiseen mennessä olisi saavuttanut oikeuden vanhuuseläkkeenä suoritettavaan lisäeläkkeeseen.

Jos viranhaltija tai työntekijä siirtyy jäsenyhteisön palveluksesta välittömästi toisen jäsenyhteisön palvelukseen, otetaan 1 ja 2 momentissa mainittua 4 kuukauden aikaa uudessa palvelussuhteessa laskettaessa huomioon myös aikaisemman palvelussuhteen kesto aika tai, mikäli välittömästi toisiaan seuranneita aikaisempia kunnallisia palvelussuhteita on useita, niiden yhteinen kesto aika.

19 §. -----

Mikäli viranhaltija tai työntekijä on ollut samanaikaisesti vähintään kuusi kuukautta yhdenjaksoisesti kunnallisen palvelussuhteensa ohella työntekijän eläkelain 8 §:n 4 momentin 1 ja 3-11 kohdissa tarkoitetussa peruseläkkeeseen oikeuttavassa virka- tai työsuhteessa tahi yrittäjätoiminnassa, kunnallisen palvelussuhteen perusteella määrättyyn yhteensovitusrajaan lisätään edellä tarkoitetun muun virka- tai työsuhteen tahi yrittäjätoiminnan perusteella saatu eläke sellaisenaan. Muilta osin noudatetaan, mitä tässä pykälässä yhteensovituksesta on määrätty.

24 §. Lisäeläkkeen määrä on puolet siitä vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeestä, jota edunjäittäjä sai tai, mikäli edunjäittäjä on kuollut jäsenyhteisön palveluksessa ollessaan, puolet siitä työkyvyttömyyseläkkeestä, johon hän kuollessaan olisi ollut oikeutettu ja siihen lisätään, jos edunsaaja on useita, jokaisesta seuraavasta edunsaajasta 10 prosenttia edellä

mainitusta edunjättäjän eläkkeestä, lukien näin saatavan määrän vähennykseksi 2 a §:n mukaan tuleva eläke sellaisena kuin se on ennen 12 §:n edellyttämää yhdistämistä. Eläkkeen määrä ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin mihin edunjättäjä itse oli tai edellä olevan mukaan olisi ollut oikeutettu.

-----

208. ASEMAKAAVAN MUUTOKSET VUONNA 1971.

Kaup. osa	Kortteli, alue ym.	Kaup. valt. päättös	Sisäs. min. vahvis- tus	Asema- kaavapli- rustuksen numero
1, 2 ja 3	1, 2 ja 3 kaupunginosien katu- ja puistoalueiden asemakaava	2.8.71	13.9	6632
1, 2 ja 11	Asemakaavan muutos metron maanalaista tunnelitilaa var- ten (Hakaniementorin ja Sil- tavuorenrannan välillä)	27.10.71	31.12	6669
2	40 tontti 9 sekä katualue	13.10.71	23.11	6662
3	48 tontti 12	11.11.70	4.3	6492
4	70 tontti 6	9.12.70	18.2	6496
4	72 tontti 15	7.4.71	7.6	6565
4	153 tontti 2	29.9.71	11.11	6654
5	118 sekä katualue	9.6.71	2.9	6614
10	250 tontti 34	16.12.70	27.1	6490
10	272, 275, 277 ja 280 sekä vierelset kadut	10.2.71	27.10	6558
10,	398, 399 osien sekä katu-, puisto- ja vesialueen asema- kaava hyväksytty sekä kort- telin T.K. 292 ja katualueen asemakaava muutettu			
11	katualueen asemakaavan muu- tos hyväksytty	24.2.71	12.11	6481
11	330 sekä urheilu-, liikenne-, puisto- ja katualueet	9.6.71	16.8	6617
13	415, 434 sekä katualue	29.9.71	8.12	6641
13	416 tontti 13	24.3.71	9.6	6574
14	katualue	22.11.71	30.12	6671
16	714 tontti 2	9.12.70	16.3	6499
16	728 osa, 730 ja 731 sekä katualueet	"	"	6504

Kaup. osa	Kortteli, alue ym.	Kaup. valt. päätös	Sisäas. min. vahvistus	Asema-kaavapil- rustuksen numero
16,29	742 osan asemakaava hyväksytty ja 736, 738, 739 ja 742 sekä katualueiden ja puistoalueen asemakaava ja kaupunginosan raja hyväksytty muutettavaksi	10.12.69	16.3	6280
22	367 tontit 1 ja 3	9.12.70	2.2.71	6450
25	806-808, 810-813, 816-820, 822, 824 ja 825 osan sekä katu- ja urheilualueiden asemakaava	23.6.71	1.10	6619
25	858	9.6.71	14.7	6590
28	Kadun nimi	25.10.71	28.12	6486
28	28014 tontit 1-13	24.3.71	23.4	6579
28	28019	9.6.71	21.7	6604
28	28021	24.3.71	9.6	6580
28	28023	"	"	6581
28	28052, 28053 ja 28064-28067 sekä katu- ja puistoalueiden ja rautatiealueen asemakaava	17.6.70	11.2	6436
28	28094	26.5.71	17.8	6594
28	28101	10.2.71	26.3	6557
28	28217, 28219, 28225, 28271, 28273, 28274 ja 28290 sekä katu- ja puistoalueiden asemakaava	21.1.70	12.2	6323
28	28245 ja 28253 sekä katualueen asemakaava	2.9.70	26.3	6467
28	28252	15.9.71	28.10	6650
28,29	28. kaupunginosan liikennealueen sekä saman kaupunginosan katu-, liikenne- ja puistoalueen asemakaava hyväksytty ja 29036 osan katu-, puisto-, erityis- ja liikennealueen asemakaava hyväksytty muutettavaksi	23.6.71	24.11	6585
29	29009 tontti 1	15.9.71	28.10	6646
29	29036 tontit 10 ja 11	1.9.71	27.10	6631
29	29039 tontti 2	9.6.71	14.7	6605
29	29044	15.9.71	28.10	6651
29	29054 tontti 3 ja 29060 tontit 1 ja 2	"	"	6643

Kaup. osa	Kortteli, alue ym.	Kaup. valt. päätös	Sisäas. min. vahvistus	Asemakaava- piirustuksen numero
29	29055 tontit 11 ja 12	10.2.71	26.3	6561
29	29145 osan ja 29146 osan sekä katu- ja puistoalueen asemakaava hyväksytty ja 29146 sekä kortteleiden 29144 ja 29145 osien sekä liikenne-, katu- ja puistoalueen asemakaava hyväksytty muutettavaksi	23.6.71	26.8	6610
30	30008 tontti 22	10.3.71	24.4	6572
30	30034 tontit 5, 7, 9, 11 ja 13 sekä puisto- ja katualueiden asemakaava	18.2.70	16.2	5974
30	30215 tontti 1, 30218 tontti 1 sekä puistoalueen asemakaava	13.1.71	19.3	6531
31	31103 tontti 3	9.6.71	12.8	6603
31	31107 tontti 10 sekä puistoalue	15.9.71	28.10	6644
31	31011 tontti 1	27.10.71	31.12	6667
33	kaupunginosan liikennealueen osan sekä katu- ja puistoalueiden asemakaava hyväksytty ja liikenne-, katu- ja puistoalueiden asemakaava hyväksytty muutettavaksi	26.5.71	24.11	6586
33	33134, 33136, 33141 ja 33142 sekä puistoalueen asemakaava hyväksytty muutettavaksi	23.6.71	26.11	6609
34	34033 tontit 4 ja 5	9.6.71	12.8	6607
34	34041 tontti 8	26.5.71	"	6599
34	34048 tontti 10	5.5.71	20.8	6589
34	34071 tontti 9	10.2.71	26.3	6559
34	34081 tontit 13, 14 ja 23	10.3.71	23.4	6571
34	34088 tontit 19 ja 20	24.3.71	9.6	6578
34	34088 tontti 35	9.6.71	12.8	6608
34	34140 tontti 4	10.2.71	26.3	6560
34	34146 tontit 8-14	16.9.70	27.1	6469
34	34152 tontti 9	9.6.71	12.8	6613
34	34161 tontti 11	5.5.71	13.8	6595
34	34167 tontti 17	"	1.7	6593
38	38300 ja siihen liittyvän puistoalueen sekä Pihlajamäen eteläisen puistoalueen osan asemakaava	23.6.71	27.9	6562

Kaup. osa	Kortteli, alue ym.	Kaup. valt. päätös	Sisäas. min. vahvistus	Asemakaavapli- rustuksen numero
39	39013 ja 39014 sekä puisto- alueen asemakaava	13.1.71	19.3	6477
39	39038 ja 39039 sekä katu- alueen asemakaava	23.6.71	20.8	6598
39	39051 tontti 13	24.3.71	23.4	6573
39	39134 tontit 4 ja 5	"	9.6	6576
39	39139	11.11.70	8.6	6476
40	40005 osan asemakaava hyväksytty ja saman korttelin sekä pysäköimis- ja katualueen asemakaava hyväksytty muutettavaksi	9.12.70	3.3	6495
40	Siltamäen alueen länsiosan asemakaava (40002, 40003, 40007, 40009 ja 40010 sekä katu-, puisto- ja vesialue)	1.9.71	26.10	6528
41	41052-41067, 41070-41080, 41083-41106, 41108-41144, 41146-41155, 41157 ja 41159-41173 sekä puistoalueiden asemakaava hyväksytty	18.2.70	6.4	6181
41	41217 sekä katualueen osa	13.10.71	28.12	6660
41	41221 tontti 2 sekä katualueen osa	29.9.71	"	6652
41	41224 tontti 2	27.10.71	"	6653
43	43012 tontti 11, 43013 tontti 4 sekä puistoalueen asemakaava	9.6.71	16.7	6611
43	43051 tontti 2	1.9.71	27.10	6635
43	43066 tontit 2 ja 5	27.10.71	16.12	6670
43	43067 tontti 3 ja 43068 tontti 5 sekä katu- ja liikennealueen asemakaava	1.9.71	27.10	6636
43	43139 tontti 1	11.11.70	27.1	6485
43	43142 tontti 1	23.6.71	23.7	6606
43, 49	43.kaupunginosan vesialueen sekä 49.kaupunginosan liikenne- ja vesialueen asemakaavat hyväksytty	17.6.70	4.6	6554
44	44001-44003, 44006, 44009 tontti 1 ja 44012 sekä puisto- ja katualueiden asemakaava	26.5.71	20.8	6587

Kaup. osa	Kortteli, alue ym.	Kaup. valt. päätös	Sisäas. min. vahvistus	Asema-kaavapil- rustuksen numero
44	44020 tontit 1 ja 2	24.3.71	23.4	6568
44	44027 tontti 10	29.9.71	16.12	6658
44	44039	14.10.70	27.1	6461
45	45009 tontti 5 sekä puistoalue	11.11.70	18.2	6487
45	45018	26.5.71	12.8	6597
45	45028 tontti 8	13.10.71	16.12	6657
45	45044	5.5.71	20.8	6588
45	45046 tontti 13	9.12.70	2.3	6488
45	45154 tontti 3	26.5.71	12.8	6567
45	45192 tontit 6 ja 15	"	14.7	6596
45	45. kaupunginosan venesatama- ja silta-alueen asemakaava hyväksytty ja urheilu-, puisto-, liikenne-, katu- ja vesialueiden asemakaava hyväksytty muutettavaksi	9.6.71	26.8	6618
46	46032 sekä katualueen asema-kaava	24.3.71	27.5	6577
46	46133, 46138 osan sekä puisto- ja katualueiden asema-kaava hyväksytty muutettavaksi	9.6.71	27.8	6600
47	47011 tontti 2	10.11.71	28.12	6672
47	47031 tontit 1, 2 ja 4 sekä katu-, puisto- ja pysäköimisalueen asemakaava	16.12.70	19.3	6505
47	47201 osan, 47202 ja 47205 osan asemakaava hyväksytty muutettavaksi	17.6.70	4.3	6413
49	49002 ja 49013-49029 sekä puisto- ja urheilun alueen asemakaava hyväksytty sekä puisto- ja katualueen asemakaava hyväksytty muutettavaksi	29.1.69	24.4	6420
49	49029 sekä puistoalueiden, liikennealueiden, katualueen ja vesialueen asemakaava hyväksytty sekä katu- ja puistoalueen asemakaava hyväksytty muutettavaksi	5.5.71	15.6	6569
49	49076 tontit 5 ja 6	10.3.71	24.4	6566
49	49079 tontti 1	10.2.71	26.3	6563
49	49080 tontti 2	13.1.71	"	6530

Katujen nimien muutokset.

Kaup. osa	Entinen nimi	Uusi nimi tai muutos	Kaup. valt. päätös	Sisäas. min. vahvistus
1, 2 ja 3	Eteläinen Esplanadikatu-Södra Esplanadgatan	Eteläesplanadikatu-Södra esplanaden	2.8.71	4.10.71
"	Kappeliesplanadikatu-Kappellesplanaden	Kappeliesplanadikatu-Kappellesplanaden	"	"
"	Pohjoinen Esplanadikatu-Norra Esplanadgatan	Pohjoisesplanadikatu-Norra esplanaden	"	"
"	Runebergin Esplanadikatu-Runebergiesplanaden	Runebergin esplanadikatu-Runebergiesplanaden	"	"
"	Teatteriesplanadikatu-Teateresplanaden	Teatteriesplanadikatu-Teateresplanaden	"	"
5	Mallaskatu-Maltgatan	Polistettu	9.6.71	2.9.71
14		Stadionpolku-Stadionstigen	21.10.71	30.12.71
16, 29		Kytösuontie-Brånakärsvägen	29.1.69	16.3.71
28		Kuitu-Lintögan	24.3.71	9.6.71
"	Liikumäentie-Hasabackavägen	Polistettu	17.6.70	11.2.71
"	Otto Brandtin tien osa-en del av Otto Brandts vägen	"	"	"
"	Torivoudintien osa-en del av Torgfogdevägen	"	"	"
"	Kirkkomäki-Kyrkbacken	Maunulanmäki-Månsasbacken	21.1.70	12.2.71
"		Kuusikkopolku-Grandungestigen	"	"

Kaup. osa	Entinen nimi	Uusi nimi tai muutos	Kaup. valt. päätös	Sisäas. min. vahvistus
28		Maunulanpolku- Mänsasstigen	21.1.70	12.2.71
"		Maunulanpuisto- Mänsasparken	"	"
"	Mestarintien osa- en del av Mästar- vägen	Opplpojankuja- Lärlings- gränden	17.9.70	28.12.71
"		Oppipojanpolku- Lärlingsstigen	"	"
28, 29		Metsäläntie- Krämertsskogs- vägen	23.6.71	24.11.71
"	Nuijamiestien osa-en del av Klubbekrigarvägen	Nurmijärventie- Nurmijärvivägen	"	"
"	Pajunlityntien osa- en del av Vide- ängsvägen	Polstettu	"	"
29		Maria Jotunin polku- Maria Jotunis stig	"	26.8.71
30		Munkinrinne- Munkbrinken	18.2.70	16.2.71
38		Pihlajamäenpolku- Rönbackastigen	23.6.71	27.9.71
40		Kaksosten polku- Tvillingarnas stig	9.12.70	3.3.71
"		Kaurinpolku- Stenbockens stig	1.9.71	26.10.71
41		Häpero-Krämlan	18.2.70	6.4.71
"		Hirviholmanpolku- Hirviholmastigen	"	"
"		Hirviholmantie- Hirviholmavägen	"	"
"		Ilvarinpolku- Ivarsstigen	"	"
"		Ilvarintie- Ivarsvägen	"	"
"		Jaanankuja- Jaanagränden	"	"
"		Jaanantie- Jaanavägen	"	"
"		Kalkkivuorenpolku- Kalkbergsstigen	"	"
"		Kalliokuja- Klippgränden	"	"

Kaup. osa	Entinen nimi	Uusi nimi tai muutos	Kaup. valt. päätös	Sisäas. min. vahvistus
41		Kalliopolku- Klippstigen	18.2.70	6.4.71
"		Kanttorintie- Kantorsvägen	"	"
"		Karrinkuja- Karrigränden	"	"
"		Karrinpolku- Karristigen	"	"
"		Kassaratie- Lövsjärsvägen	"	"
"		Kasukka-Mässhaken	"	"
"		Kehtotie-Vaggvägen	"	"
"		Kirsikuja-Tjälgränden	"	"
"		Kirsipolku-Tjälstigen	"	"
"		Klrveskuja-Yxgränden	"	"
"		Kiviahonpolku- Kivisvedsstigen	"	"
"		Kiviahontie- Kivisvedsvägen	"	"
"		Kivipolku-Stenstigen	"	"
"		Kivirinne-Stenbrinken	"	"
"	Korptie- Storskogsvägen	Korptie- Mörkskogsvägen	"	"
"		Korvasienipolku- Murkelstigen	"	"
"		Koudankuja- Koutagränden	"	"
"		Koudanpolku- Koutastigen	"	"
"		Kraatarintie- Skräddarvägen	"	"
"		Kreetantie-Gretavägen	"	"
"		Kuhilaspolku- Rågskylsstigen	"	"
"		Kuukunen-Äggsvapen	"	"
"		Kääpätie- Färtickevägen	"	"
"		Laaksokuva- Dalgränden	"	"
"		Laaksopolku- Dalstigen	"	"
"		Laitakuja-Ytterkanten	"	"
"		Laitapolku-Ytterstigen	"	"
"		Laitatie-Yttervägen	"	"

Kaup. osa	Entinen nimi	Uusi nimi tai muutos	Kaup. valt. päätös	Sisäas. min. vah- vistus
41		Maamiehenkuja- Lantmannagränden	18.2.70	6.4.71
"		Mikonpolku- Mickosstigen	"	"
"		Nummikuja- Hedgränden	"	"
"		Nummi polku- Hedstigen	"	"
"		Orakas-Taggsvampen	"	"
"		Otermankuja- Otermagränden	"	"
"		Puistolan raitti- Parkstads bygata	"	"
"		Puistolan tori- Parkstads torg	"	"
"		Puunkaatajanpolku- Trädfällarstigen	"	"
"		Puun polku-Trädstigen	"	"
"		Rousku-Riskan	"	"
"		Rukotie-Sätvägen	"	"
"		Sakerintie-Sakerivägen	"	"
"		Sammalhuhdantie- Mossfallsvägen	"	"
"		Sapilastie-Hävelvägen	"	"
"		Sepeteuksentie- Sebedeusvägen	"	"
"		Sienikuja- Svampgränden	"	"
"		Sienitie-Svampvägen	"	"
"		Sirkkalankuja- Sirkkalagränden	"	"
"		Sirkkalanpolku- Sirkkalastigen	"	"
"		Suovanilityn polku- Stackängsstigen	"	"
"		Suovanilityntie- Stackängsvägen	"	"
"		Suuntimopolku- Pejlingsstigen	"	"
"		Suurmetsäntie- Storskogsvägen	"	"
"		Suutarinpolku- Skomakarstigen	"	"
"		Suutarintie- Skomakarvägen	"	"

Kaup. osa	Entinen nimi	Uusi nimi tai muutos	Kaup. valt. päätös	Sisäas. min. vah- vistus
41		Tatti-Soppen	18.2.70	6.4.71
"		Teemuntie-		
"		Nikodemusvägen	"	"
"		Tenava polku-	"	"
"		Pojkbytingsstigen	"	"
"		Tenavatie-	"	"
"		Pojkbytingsvägen	"	"
"		Toplaksen polku-	"	"
"		Tobiasstigen	"	"
"		Tuhkelo-Röksvampen	"	"
"		Tukkikuja-Timmer- gränden	"	"
"		Tukkipolku-	"	"
"		Timmerstigen	"	"
"		Tukkirlinne-	"	"
"		Timmerbrinken	"	"
"		Tukkitie-	"	"
"		Timmervägen	"	"
"		Tulenmaantie-	"	"
"		Brännfallsvägen	"	"
"		Törmäkuja-	"	"
"		Släntgränden	"	"
"		Törmätie-	"	"
"		Släntvägen	"	"
"		Vanha Pulstolantie-	"	"
"		Gamla Parkstads- vägen	"	"
"		Vankopolku-	"	"
"		Svedjekroksstigen	"	"
"		Vankotie-	"	"
"		Svedjekroksvägen	"	"
"		Veitikka-Rustibus	"	"
"		Vesuri polku-	"	"
"		Kvistrykstigen	"	"
"		Vilkastuksentie-	"	"
"		Vilkastusvägen	"	"
"		Viltasuonkuja-	"	"
"		Hultkärrsgränden	"	"
"		Ylerminkuja-	"	"
"		Ylermigränden	"	"
"		Ylermin polku-	"	"
"		Ylermistigen	"	"
"		Ylermintie-	"	"
"		Ylermivägen	"	"

Kaup. osa	Entinen nimi	Uusi nimi tai muutos	Kaup. valt. päätös	Sisäas. min. vahvistus
45		Ratasmyllyntie- Hjulkvamsvägen	26.5.71	12.8.71
"		Vuosaaren silta- Nordsjö bro	9.6.71	26.8.71
46	Rakentajantien osa- en del av Husbyggarvägen	Kokkokalliontie- Kokkobergsvägen	"	27.8.71
47		Killopäänpolku- Killopäästigen	17.6.70	4.3.71
"		Korvatunturinpolku- Korvatunturistigen	"	"
"		Luostonkuja- Luostogränden	"	"
"		Mellunmäentie- Mellungsbacka- vägen	"	"
"		Ounasvaarankuja- Ounasvaara- gränden	"	"
"		Pallastunturinkuja- Pallastunturi- gränden	"	"
"		Pallastunturin- polku-Pallas- tunturistigen	"	"
"		Saariselänkuja- Saariselkägränden	"	"
"		Saariselänpolku- Saariselkästigen	"	"
"		Siltapolku-Brostigen	"	"
49		Etana polku- Snigelstigen	29.1.69	24.4.71
"		Holmanmolsion- polku- Holmgårdsstigen	"	"
"		Kiiltomadonpolku- Lysmaskstigen	"	"
"		Koulutanhua- Skoltået	"	"
"		Kuminakuja- Kummingränden	"	"
"		Kuvernöörintie- Guvernörsvägen	"	"

Kaup. osa	Entinen nimi	Uusi nimi tai muutos	Kaup. valt. päättös	Sisäas. min. vah- vistus
49		Laajasalonsaari- Degeröbågen	29.1.69	24.4.71
"	Laajasalontien osa-en del av Degerövågen	Isosaarentie- Mjölövågen	"	"
"		Marunakuja- Malörtsgränden	"	"
"		Marunapolku- Malörtsstigen	"	"
"		Muurahaisenpolku- Hästmyrstigen	"	"
"		Pastorintie- Pastorsvågen	"	"
"		Riitankuja- Britagränden	"	"
"		Ryytikuja- Kryddgränden	"	"

209. TONTTIJAON MUUTOKSET VUONNA 1971.

Kaup. osa	Kortteli	Muutos	Kaup. hall. päätös
1	5, 7, 9, 10, 15, 17, 19, 22, 25	Tonttijako muutettu	26.4.71
2	37	" "	19.4.71
3	48, 58, 59	" "	8.3.71
3	52, osa	" "	8.2.71
5	88-94, 110, 112, 125	" "	13.4.71
6	218	" "	19.4.71
7	105, 108, 135, 182, osa	" "	"
8	137, 146, 148, 151, 152, 161, 186, 188, 189	" "	1.3.71
9	203-205, osia	" "	26.4.71
10	278	" "	22.11.71
10	398, 399	" muutettu ja hyväksytty	7.12.71
11	305, 331, 335, 340, 346	" muutettu	8.3.71
12	358, 361, 370	" "	1.3.71
13	413, 417, 420, 424, 425, 429, 431, 433, 436, 448, 454, osia	" "	18.1.71
13	415	" "	27.12.71
14	473, 523	" "	1.3.71
16	742	" hyväksytty	13.4.71
20	20237	" muutettu ja hyväksytty	18.10.71
20	20247, osa	" hyväksytty	25.1.71
20	20252	" "	"
20	20253	" "	30.8.71
21	661, osa	" muutettu	29.3.71
21	661, osa	" "	30.8.71

Kaup. osa	Kortteli	Muutos	Kaup. hall päätös
22	367, osa	Tonttijako muutettu	22.2.71
26	983	" "	1.3.71
26	977, 978	" muutettu ja hyväksytty	13.4.71
28	28014, osa	" muutettu	10.5.71
28	28019, osa	" hyväksytty	16.8.71
28	28052	" "	3.5.71
28	28094, osa	" muutettu	30.8.71
28	28102, osa	" "	22.2.71
28	28211-28213, 28217, 28273	"	
28	28214, 28219, 28271, 28290	"	8.3.71
28	28245, osa	" hyväksytty	"
28	28245, osa	" muutettu	10.5.71
29	29044	" "	15.11.71
29	29144-29146, osia	"	
29	29148, 29149	"	13.9.71
29	29148, 29149	" hyväksytty	26.4.71
30	30043	"	
30	30043	"	18.1.71
30	30070, osa	"	4.1.71
30	30081, osa	"	20.12.71
30	30093	"	15.3.71
30	30218	"	
30	30218	"	13.4.71
32	32001	"	20.9.71
32	32001	"	20.9.71
32	32009	"	18.1.71
34	34088, osa	"	
34	34088, osa	"	28.6.71
34	34095, osa	"	13.4.71
34	34102, osa	"	
34	34102, osa	"	
34	34146, osa	"	15.2.71
37	37021, osa	"	13.12.71
37	37021, osa	"	
37	37023, osa	"	
37	37023, osa	"	13.12.71
38	38048	"	
38	38048	"	14.6.71
38	38118	"	2.8.71
38	38161	"	
38	38161	"	13.12.71
38	38167, osa	"	
38	38167, osa	"	29.11.71
38	38172, osa	"	13.3.71
38	38172, osa	"	27.12.71
38	38307	"	26.4.71
38	38311, 38314	"	15.3.71
38	38313	"	18.1.71
38	38315	"	14.6.71
38	38316	"	8.2.71
38	38317	"	18.10.71
39	39014, osa	"	
39	39014, osa	"	13.4.71
39	39023, osa	"	25.10.71
39	39023, osa	"	

Kaup. osa	Kortteli	Muutos	Kaup. hall päätös
39	39028, osa	Tonttijako hyväksytty	7.6.71
39	39038	" muutettu	6.9.71
39	39038, osa	" "	22.11.71
39	39095, osa	" "	24.5.71
39	39133	" hyväksytty	4.10.71
39	39134, osa	" muutettu	28.6.71
39	39139, osa	" "	2.8.71
40	40002,40003, 40009	" hyväksytty	22.11.71
40	40005	" muutettu ja hyväksytty	29.3.71
40	40007	" hyväksytty	15.11.71
41	41059	" "	11.10.71
41	41071	" "	29.11.71
41	41080	" "	8.11.71
41	41090, osa	" "	4.10.71
41	41093, osa	" "	22.11.71
41	41095	" "	18.10.71
41	41100	" "	20.9.71
41	41217	" "	8.3.71
41	41224,41225	" "	7.6.71
43	43012, osa	" muutettu ja hyväksytty	2.8.71
43	43067	" " " "	15.11.71
43	43139, osa	" " " "	15.2.71
43	43171	" muutettu	16.8.71
44	44001-44003, 44006, osia	" "	6.9.71
45	45022, osa, 45042	" hyväksytty	20.12.71
45	45030, osa	" "	11.1.71
45	45046, osa	" "	22.3.71
45	45192, osa	" "	2.8.71
45	45266, osa	" "	22.2.71
45	45301, osa	" "	4.10.71
46	46002, osa	" muutettu	15.3.71
46	46012, osa	" "	22.2.71
46	46034, osa	" "	14.6.71
46	46138	" muutettu ja hyväksytty	27.9.71
46	46150, osa	" hyväksytty	25.1.71
47	47031, osa	" muutettu ja hyväksytty	13.4.71
47	47203, osa	" " " "	24.5.71
47	47205, osa	" " " "	5.4.71
47	47231	" " " "	"
49	49013, 49020, 49021	" hyväksytty	7.12.71

Kaup. osa	Kortteli	Muutos	Kaup. hall. päätös
49	49014	Tonttijako hyväksytty	29.11.71
49	49017-49019	" "	21.6.71
49	49022	" "	2.8.71
49	49025	" "	4.10.71
49	49026	" "	21.6.71
49	49027	" "	30.8.71
49	49028	" "	29.11.71
49	49076, osa	" muutettu	10.5.71
54	54046	" hyväksytty	3.5.71
54	54050	" "	18.1.71
54	54053, osa	" "	15.3.71
54	54056	" "	22.2.71
54	54057	" "	13.4.71
54	54060	" "	22.2.71
54	54061	" "	15.2.71
54	54066	" "	20.9.71
54	54076	" "	17.5.71
54	54077	" "	15.3.71
54	54078	" "	13.4.71
54	54080, osa	" "	20.9.71
54	54081	" "	24.5.71
54	54084	" "	13.4.71

210. MUUTOKSET VAKINAISTEN VIRKOJEN LUOKITTELUUN
VUONNA 1971.

A. Perustetut virot.

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palkkatuokka	Kielitaitoluokka	Kaup. valt. päät.	
						tehty	astul voimaan
1	Kaupunginkanslia	Kunnallisen alko- holitarkastajan apulainen (osa- aikatoim.)	1	14		24.2	1.4.71
2	Ulosottovirasto, verosaatavain os.	Ulosottoapulainen	1	11		10.3	"
3	Oikeusaputoimisto	Virkaholhoaja	1	28	II	24.3	"
4	Finlandia-talo	Konsertti- ja kongressitalon johtaja	1	32		9.6	1.7.71
5	Rahatoimisto	Arkistonhoitaja	1	19		"	1.1.72
6	Raastuvan oikeus	Arkistonjärjestäjä	1	10		"	"
7	"	Toimistoapulainen	1	7		"	"
8	Kotisairaanhoido- toimisto	Kotilääkintävoi- mistelija	2	14		"	"
9	"	Laboratoriohoitaja	5	13		"	"
10	"	Röntgenhoitaja	1	13		"	"
11	"	Toimistoapulainen	3	8		"	"
12	Kouluterveyden- hoito-osasto	Puheterapeutti	1	21		"	"
13	Huoltovirasto	Huoltotarkastaja	3	18		"	"
14	"	Toimistoapulainen	1	10		"	"
15	"	Toimintoja	2	10		"	"
16	"	Kodinhoitaja	10	9		"	"

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palkkaluokka	Kielitoitoluokka	Kaup. valt. päät.	
						tehty	astui voimaan
17	Huoltovirasto	Toimistoapulainen	2	8		9.6	1.1.72
18	"	"	1	7		"	"
19	Koskelan sairaus- koti	Apulaisosaston- hoitaja	1	14		"	"
20	"	Hoitaja	6	10		"	"
21	"	Hoitoapulainen	4	5		"	"
22	Kustaankartanon vanhainkoti	Keittiöapulainen	1	5		"	"
23	Myllypuron sai- raskoti	Apulaisyli- hoitaja	1	18		"	"
24	"	Yöllinhoitaja	2	18		"	"
25	"	Farmaseutti, puolip.t.	1	18		"	"
26	"	Sosiaalihoitaja	1	17		"	"
27	"	Osastonhoitaja	5	16		"	"
28	"	Mekaanikko	2	15		"	"
29	"	Apulaisosaston- hoitaja	5	14		"	"
30	"	Erikoissairaan- hoitaja	2	14		"	"
31	"	Apuemäntä	2	13		"	"
32	"	Sairaanhoidtaja	6	13		"	"
33	"	Lääkintävoi- mistelija	1	13		"	"
34	"	Askartelutyön- ohjaaja	1	13		"	"
35	"	Autonkuljettaja	1	12		"	"
36	"	Askartelutyön- ohjaaja	1	11		"	"
37	"	Kassanhoitaja	1	11		"	"
38	"	Varastonhoitaja	1	11		"	"
39	"	Hoitaja	10	10		"	"
40	"	Liinavaateva- rastonhoitaja	1	10		"	"
41	"	Toimistoapulainen	1	10		"	"
42	"	Vahtimestari	1	10		"	"
43	"	Toimistoapulainen	1	8		"	"
44	"	Keittäjä	4	7		"	"
45	Vanhusten asuintolat	Asuntolan hoi- taja	1	19		"	"

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palkkaluokka	Kielitaitoluokka	Kaup. valt. päät.	
						tehty	astui volmaan
46	Vanhusten asuintalot	Asuintalon apu- laishoitaja	1	11		9.6	1.1.72
47	"	" hoitaja	1	18		"	"
48	"	" apulaishoitaja	1	10		"	"
49	Lastentarhat	Lastentarhon- opettaja	1	17		"	"
50	"	Lastentarha- apulainen	6	4		"	"
51	"	Apulaisleikin- ohjaaja	21	6		"	"
52	Suomenkieliset kansakoulut	Toimistoapulainen	2	8		"	"
53	Kiinteistövirasto, talo-osasto	"	1	8		"	"
54	" metsäosasto	Metsäteknikko	1	19		"	"
55	Lastentarhat	Lastentarhan- johtaja	1	18		23.6	1.12.71
56	"	"	1	18		"	1.1.72
57	"	"	1	18		"	1.2.72
58	"	"	1	18		"	1.8.72
59	"	Lastentarhan- opettaja	12	17		"	1.1.72
60	"	"	9	17		"	1.2.72
61	"	"	7	17		"	1.3.72
62	"	"	7	17		"	1.9.72
63	"	Lastenselmen- opettaja	2	15		"	1.1.72
64	"	"	2	15		"	1.2.72
65	"	"	2	15		"	1.3.72
66	"	Lastenhoitaja	6	9		"	1.1.72
67	"	"	6	9		"	1.2.72
68	"	"	3	9		"	1.3.72
69	" päivähoito- laitokset	Lastentarhan- johtaja	1	18		"	1.1.72
70	"	Keittäjä	1	7		"	1.2.72
71	Sofianlehdon vastaanotto- koti	Apulaismojohtaja	1	22		1.9	1.1.72

B. Lakkautetut virat.

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palkkaluokka	Kaup. valt. päät.	
					tehty	astul volmaan
1	Kaupunginkirjasto	Silvooja-vahti- mestari	1	4	24.2	1.3.71
2	Urheilu- ja ulkoiluvirasto	Vesiuikoilualan esimies	1	12	"	1.3.71
3	Ulosottovirasto, verosaatavain osasto	Ulosottoapulainen	1	14	10.3	1.4.71
4	Huoltovirasto	Osastosihteeri	1	26	24.3	"
5	Sähkölaitos	Palkkakonttorin päällikkö	1	24	5.5	1.5.71
6	Kähertäjäkoulu	Työnopettaja	1	20	26.5	"
7	Lastentarhat	Lastentarhanopettaja	1	17	23.6	1.1.72
8	"	Keittäjä	1	6	"	1.2.72
9	Sofianlehdon vastaanotto- koti	Taloudenhoitaja	1	21	1.9	1.1.72

C. Toisiin palkkaluokkiin siirretyt virat.

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palkka- luok- ka		Kaup.volt.päät.	
				entinen	uusi	tehty	astui voimaan
1	Revisiovirasto	Apulaiskaupun- ginrevisori	1	33	34	23.6	1.6.71
2	"	Toimistonhoitaja	1	16	17	"	"
3	"	Lasentatarkkaaja	20	16	17	"	"
4	Kaupunginkanslio	Hallintopäällikkö	1	35	36	"	"
5	"	Kanslisti	1	13	14	"	"
6	"	Autonkuljettaja- vahtimestari	5	11	12	"	"
7	"	Toimistoapulainen	1	8	9	"	"
8	"	Rahoitusjohtaja	1	36	37	"	"
9	"	Kaupunginasiomies	2	31	32	"	"
10	"	"	1	30	31	"	"
11	"	Kirjaaja	1	13	14	"	"
12	"	Vahtimestari	1	10	11	"	"
13	Hankintatoimisto	Painatusasiomies	1	28	29	"	"
14	"	Hankinta-asiomies	1	27	28	"	"
15	Kaupunginarkisto	Amanuessi	1	25	26	"	"
16	Tilastotoimisto	Kanslisti	2	12	13	"	"
17	"	Toimentaja	1	10	11	"	"
18	"	Toimistoapulainen	1	8	9	"	"
19	Rahotoimisto	Ylivahhtimestari	1	12	13	"	"
20	"	Toimistonhoitaja	1	11	12	"	"
21	"	Apulaiskirjanpitäjä	3	11	12	"	"
22	"	"	6	10	11	"	"
23	"	Vahtimestari	3	10	11	"	"
24	Henkilöasiain- keskus	Toimistonhoitaja	1	13	14	"	"
25	"	Kanslisti	1	11	12	"	"
26	"	Työturvallisuus- tarkastaja	1	25	26	"	"
27	"	Koulutuspäällikkö	1	32	33	"	"
28	Palkkalauta- kunta	Toimistopäällikkö	1	36	37	"	"
29	"	Apulaistoimisto- päällikkö	1	34	35	"	"

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palk- ka- luok- ka		Kaup.volt.päät.	
				entinen	uus	tehty	astul voimaan
30	Palkkalauta- kunta	Toimistoapulainen	1	8	9	23.6	1.6.71
31	Maistraatti	Kunnallisneuvosmies	2	23	24	"	"
32	"	Maistraatinsihteeri	1	22	23	"	"
33	"	Kaupungin palvelijain esimies	1	16	17	"	"
34	"	Arkistoapulainen	1	7	8	"	"
35	Rakennustar- kastusvirasto	Rakennustarkastaja	1	36	37	"	"
36	"	Lainopillinen sihteeri	1	29	30	"	"
37	Ulosottovirasto	Kirjanpitäjä	1	18	19	"	"
38	Raastuvanoikeus	Kansllsti	1	12	13	"	"
39	Kaupunginvis- kaalinvirasto	Kaupunginviskaali	9	28	29	"	"
40	Palolaitos	Apulaispolomestari	1	21	22	"	"
41	"	Korjausmestari	1	20	21	"	"
42	"	Ruiskumestari	4	18	19	"	"
43	"	Varusmestari	1	18	19	"	"
44	"	Rätätölmestari	1	16	17	"	"
45	"	Varastonhoitaja	1	15	16	"	"
46	"	Suutari	1	13	14	"	"
47	Väestönsuojelu- toimisto	Suunnittelu- ja kou- lutuspäällikkö	1	26	27	"	"
48	"	Suunnittelija	1	23	24	"	"
49	"	Kouluttaja	1	23	24	"	"
50	"	Ensiapukouluttaja	1	17	18	"	"
51	Terveystarhoi- tovirasto	Valistussihteeri	1	22	23	"	"
52	"	Varastonhoitaja	1	8	9	"	"
53	" neuvolatoim- misto	Kansllsti	1	12	13	"	"
54	" kotisaira- hoitotoimisto	Vastaava kotilääkin- tävoimistellija	1	16	17	"	"
55	"	Vastaanottoapulainen	5	6	7	"	"
56	" elintarvikkeiden valvontaos.	Terveystarkastaja	3	15	16	"	"
57	" desinfiointi- laitos	Johtaja	1	23	24	"	"

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palk- ka- luok- ka		Kaup. valt. päät.	
				entinen	uusi	tehty	astui voimaan
58	Terveydenhoi- tovirasto, kouluhammas- hoitolaitos	Apulaisyliham- maslääkäri	1	31	32	23.6	1.6.71
59	"	Hammashoitaja	35	8	9	"	"
60	"	Hoitola-apulainen	16	4	5	"	"
61	" terveydellis- ten tutk. lab.	Kemisti	1	29	30	"	"
62	"	Laborantti	1	13	14	"	"
63	Sairaalavirasto	Sairaalatolmen toi- mitusjohtaja	1	36	37	"	"
64	Auroran sairaala	Vastaava sosiaali- hoitaja	1	18	19	"	"
65	"	Lastentarhanopettaja	1	16	17	"	"
66	"	Vastaava lääkintä- voimistelija	1	16	17	"	"
67	"	Puuseppä	1	13	14	"	"
68	"	Obduktioapulainen	1	13	14	"	"
69	"	Vahtimestari	1	10	11	"	"
70	"	Toimistoapulainen	2	9	10	"	"
71	"	"	3	8	9	"	"
72	"	Siivoustöidenohjaaja	1	7	8	"	"
73	"	Apuemäntä	1	13	14	"	"
74	"	Alikonemestari	1	16	17	"	"
75	Kivelän sairaala	Vastaava sosiaali- hoitaja	1	18	19	"	"
76	"	" lääkintävoimistelija	1	16	17	"	"
77	"	Arkistojärjestäjä	1	10	11	"	"
78	"	Toimistoapulainen	2	9	10	"	"
79	"	"	1	8	9	"	"
80	"	Naisvahtimestari	1	7	8	"	"
81	Kivelä-Hespe- rian sairaaloi- den yhteiset virat	Alikonemestari	1	16	17	"	"
82	Malmin sairaala	Vastaava lääkintä- voimistelija	1	14	15	"	"
83	"	Toimistoapulainen	1	9	10	"	"
84	"	"	1	8	9	"	"

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palk- ka- luok- ko		Kaup.volt.pöät	
				entinen	uusi	tehty	astul voimaan
85	Malmin sairaala	Emäntä	1	17	18	23.6	1.6.71
86	"	Alikonemestari	1	17	18	"	"
87	Marian sairaala	Vastaava sosiaali- hoitaja	1	18	19	"	"
88	"	" lääkintävoimistelija	1	16	17	"	"
89	"	Kirjanpitäjä	1	14	15	"	"
90	"	Obduktioapulainen	1	13	14	"	"
91	"	Kanslianhoitaja	1	11	12	"	"
92	"	Toimistoapulainen	2	9	10	"	"
93	"	"	4	8	9	"	"
94	"	Alikonemestari	1	16	17	"	"
95	"	Lämmittäjä	6	12	13	"	"
96	Hesperian sai- raala	Vastaava lääkintä- voimistelija	1	16	17	"	"
97	"	Toimistoapulainen	2	9	10	"	"
98	Nikkilän sai- raala	Vastaava sosiaali- hoitaja	1	18	19	"	"
99	"	Perhehoitaja	7	17	18	"	"
100	"	Toimistoapulainen	1	8	9	"	"
101	"	Alikonemestari	2	16	17	"	"
102	Röykän sairaala	Emäntä	1	15	16	"	"
103	Psykiatrinen huoltotoimisto	Vastaava sosiaali- hoitaja	1	18	19	"	"
104	Laakson ja Ma- rian sairaaloi- den yhteiset virat	"	1	18	19	"	"
105	"	Vastaava lääkintä- voimistelija	1	16	17	"	"
106	"	Desinfioitsija- korjausmies	1	13	14	"	"
107	"	Toimistoapulainen	1	8	9	"	"
108	"	Konepäällikkö	1	21	22	"	"
109	"	Alikonemestari	1	16	17	"	"
110	" tuberkuloosi- toimisto	Osastonhoitaja	2	16	17	"	"
111	"	Röntgenteknikko- autonkuljettaja	2	15	16	"	"
112	"	Vastaanottoapulainen	5	6	7	"	"
113	"	Toimistoapulainen	1	7	8	"	"
114	" hoitokoti ja asuntola	Osastonhoitaja	1	16	17	"	"

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palk- ka- luok- ka		Kaup.valt.päät.	
				entinen	uusi	tehty	astul volmaan
115	Huoltovirasto	Osastosihteeri	3	26	27	23.6	1.6.71
116	"	Toimistoesimies	4	19	20	"	"
117	"	Toimistonhoitaja	1	17	18	"	"
118	"	"	1	16	17	"	"
119	"	Kodinholdon valvoja	4	16	17	"	"
120	"	Kanslisti	1	11	12	"	"
121	"	Toimentaja	8	11	12	"	"
122	"	Kassanhoitaja	7	10	11	"	"
123	"	Toimentaja	19	10	11	"	"
124	"	Vahtimestari	2	10	11	"	"
125	"	Toimistoapulainen	17	8	9	"	"
126	"	"	6	7	8	"	"
127	" työtuvat	Työtupien osaston- hoitaja	1	15	16	"	"
128	"	Käsityönopettaja	2	14	15	"	"
129	Koskelan sai- raskoti	Toimistonhoitaja	1	11	12	"	"
130	"	Toimistoapulainen	1	9	10	"	"
131	"	"	2	8	9	"	"
132	"	Vastaava lääkintä- voimistelija	1	16	17	"	"
133	"	Toimistoapulainen	4	8	9	"	"
134	"	Naisvahtimestari	2	7	8	"	"
135	Kustaankartanon vanhainkoti	Kassanhoitaja	1	10	11	"	"
136	"	Vastaava lääkintä- voimistellija	1	14	15	"	"
137	"	Emäntä	1	18	19	"	"
138	Roihuvuoren vanhainkoti	Toimistoapulainen	1	8	9	"	"
139	"	Emäntä	1	15	16	"	"
140	"	Alikonemestari	1	16	17	"	"
141	Riistavuoren vanhainkoti	Toimistoapulainen	1	8	9	"	"
142	"	Emäntä	1	15	16	"	"
143	"	Alikonemestari	1	16	17	"	"
144	Suursuon vanhainkoti	Emäntä	1	15	16	"	"
145	"	Alikonemestari	1	16	17	"	"

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palkka- luok- ka		Kaup. valt. päät.	
				entinen	uusi	tehty	astul volmaan
146	Tervolammen työ- laitos	Emäntä	1	13	14	23.6	1.6.71
147	"	Yövärtija-lämmittäjä	1	8	9	"	"
148	Tervolammen maatila	Maatilan esimies	1	17	18	"	"
149	"	Ylipuutarhuri	1	17	18	"	"
150	"	Työnjohtaja	4	14	15	"	"
151	Lastensuoje- luvirasto	Johtava huolto- tarkastaja	8	20	21	"	"
152	"	Toimistonhoitaja	2	17	18	"	"
153	"	Vastaava lääkäintä- voimistelija	1	14	15	"	"
154	"	Ylivahtimestari	1	12	13	"	"
155	"	Vahtimestari	2	9	10	"	"
156	"	Toimistoapulainen	2	9	10	"	"
157	"	"	11	8	9	"	"
158	Sofianlehdon vastaan- ottokoti	Hoitaja	5	10	11	"	"
159	Herttoniemen vastaan- ottokoti	Johtaja	1	19	20	"	"
160	Outamon vastaan- ottokoti	Hoitaja	2	10	11	"	"
161	"	Toimistoapulainen	1	8	9	"	"
162	Vastaanotto- koti Lemmillä	Hoitaja	1	10	11	"	"
163	Hyvösen las- tenkoti	"	2	10	11	"	"
164	Riihenkulman lastenkoti	Johtaja	1	20	21	"	"
165	"	Hoitaja	3	10	11	"	"
166	Kallion nuoriso- koti	Johtaja	1	20	21	"	"
167	"	Hoitaja	1	10	11	"	"
168	Töölön nuoriso- koti	Johtaja	1	19	20	"	"

N:o	Virasto tai loitos	Virka	Lukumäärä	Palk- ka- luok- ka		Kaup. valt. päät.	
				entinen	uusi	tehty	astul voimaan
169	Kaarelan nuorisokoti	Johtaja	1	20	21	23.6	1.6.71
170	Taivallahden nuorisokoti	"	1	20	21	"	"
171	Koskentuvan nuorisokoti	"	1	20	21	"	"
172	Holtokoti Teinilä	Holtaja	2	10	11	"	"
173	Oppilaskoti Toivola	"	8	10	11	"	"
174	"	Vahtimestari-lämmit- täjä-talonmies	1	9	10	"	"
175	Tutkinta-asema	Holtaja	1	10	11	"	"
176	Malmin lasten- koti	Johtaja	1	19	20	"	"
177	Päivölään las- tenkoti	"	1	19	20	"	"
178	"	Hoitaja	3	10	11	"	"
179	Nukarin las- tenkoti	Johtaja	1	19	20	"	"
180	Päivähuoltola Tynelä	"	1	19	20	"	"
181	Päivähuoltola Vantaala	"	1	19	20	"	"
182	"	Hoitaja	2	9	10	"	"
183	Solakallion erityiskoulu	Apulaisjohtaja	1	20	21	"	"
184	"	Puheenopettaja	1	19	20	"	"
185	Lastentarhat	Apulaistarkastaja	3	23	24	"	"
186	"	Päiväkodinopettaja	8	16	17	"	"
187	"	Lastenhoitaja	5	5	6	"	"
188	"	Lastentarha-apulainen	76	4	5	"	"
189	Oikeusapu- toimisto	Oikeusavustaja	1	32	33	"	"
190	"	Apulaisoikeusavustaja	1	28	29	"	"
191	"	Notaari	1	22	23	"	"

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palk- ka- luok- ka		Kaup.volt. päät.	
				entinen	uusi	tehty	astui volmaan
192	Suomenkieliset kansakoulut	Työntutkija	1	21	22	23.6	1.6.71
193	"	Toimistonhoitaja	1	13	14	"	"
194	"	Toimistoapulainen	1	8	9	"	"
195	"	Vahtimestari	4	12	13	"	"
196	"	Vahtimestari-talonmies	2	11	12	"	"
197	"	Talonmies-vahtimestari	3	10	11	"	"
198	Ruotsinkieliset kansakoulut	Vahtimestari	2	11	12	"	"
199	"	Vahtimestari-lämmittäjä-talonmies	1	11	12	"	"
200	"	"	1	10	11	"	"
201	Ammattioppilaitosten toimisto	Toimistonhoitaja	1	14	15	"	"
202	Suomenkielinen työväenopisto	Kirjastonhoitaja	1	22	23	"	"
203	"	Toimistonhoitaja	1	14	15	"	"
204	Kaupunginkirjasto	Sivukirjastonjohtaja	1	25	26	"	"
205	"	Sivukirjastonhoitaja	3	22	23	"	"
206	"	"	9	21	22	"	"
207	"	Opiskelunneuvoja	7	21	22	"	"
208	"	Kirjonpitäjä	1	14	15	"	"
209	"	Kirjastoautonkuljettaja	2	13	14	"	"
210	"	Ylivahtimestari	1	11	12	"	"
211	"	Vahtimestari	1	9	10	"	"
212	"	Toimistoapulainen	2	8	9	"	"
213	Nuorisotoimisto	Nuorisoneuvoja	1	21	22	"	"
214	"	Askartelupajan hoitaja	1	13	14	"	"
215	"	Vahtimestari-mekaanikko	1	12	13	"	"
216	Urheilu- ja ulkoiluvirasto	Kassanhoitaja	1	11	12	"	"
217	"	Toimistokenttäimestari	1	15	16	"	"
218	"	Talonmies-lämmittäjä	1	9	10	"	"
219	"	Kalastuksenvälvoija	1	19	20	"	"
220	Rakennusvirasto	Sihteeri	1	29	30	"	"
221	"	Ylivahtimestari	1	12	13	"	"
222	"	Apulaiskirjuri	1	11	12	"	"

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palk- ka- luok- ka		Kaup.volt. päät.	
				entinen	uusi	tehty	astui voimaan
223	Rakennusvirasto	Varastokirjanpitäjä	1	10	11	23.6	1.6.71
224	"	Apulaiskamreeri	1	24	25	"	"
225	"	Pääkassanhoitaja	1	15	16	"	"
226	"	Konslisti	1	11	12	"	"
227	"	Toimistoapulainen	1	8	9	"	"
228	"	Autokorjaamon päällikkö	1	28	29	"	"
229	"	Alikonemestari	1	16	17	"	"
230	"	Koneenhoitaja	7	14	15	"	"
231	"	Apulaiskaupungin- puutarhuri	1	26	27	"	"
232	Kiinteistöviras- to, kanslia- osasto	Asiamies	1	28	29	"	"
233	"	Toimistonhoitaja	1	15	16	"	"
234	" kaupunkimit- tousosasto	Laskija	2	22	23	"	"
235	"	Kartoittaja	5	18	19	"	"
236	"	Toimistonhoitaja	1	15	16	"	"
237	"	Apulaistonttikirjan- hoitaja	1	12	13	"	"
238	"	Piirtäjä	1	12	13	"	"
239	"	"	2	11	12	"	"
240	"	"	2	10	11	"	"
241	"	"	1	9	10	"	"
242	" kansliaosasto	Toimistoapulainen	1	8	9	"	"
243	" tonttiosasto	Osastosihteerit	1	26	27	"	"
244	"	Toimistonhoitaja	1	14	15	"	"
245	" talo-osasto	Apulaisosastopäällikkö	1	28	29	"	"
246	"	Rakennusmestari	2	22	23	"	"
247	"	Apulaiskirjanpitäjä	1	10	11	"	"
248	"	"	1	9	10	"	"
249	" maatalous- osasto	Apulaiskaupungin- agronomi	1	28	29	"	"
250	" maatilat	Maataloustyönjohtaja	3	16	17	"	"
251	Kaupunkisuun- nitteluvirasto, kansliaos.	Osastosihteerit	1	26	27	"	"
252	" osemakavaos.	Piirtäjä	1	10	11	"	"

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palk- ka- luok- ka		Kaup.valt. päät.	
				entinen	uusi	tehty	ostui voimaan
253	Satamalaitos, kansliaos.	Toimistoesimies	1	17	18	23,6	1.6.71
254	"	Kirjaaja	1	13	14	"	"
255	"	Autonkuljettaja- vahtimestari	1	11	12	"	"
256	" kassa- ja tiliosasto	Apulaissatama- kamreeri	1	20	21	"	"
257	"	Ylivahvistestari	1	11	12	"	"
258	"	Vahvistestari	1	9	10	"	"
259	" satamalliken- neuosasto	Satamavalvoja	23	15	16	"	"
260	" varastoimis- ja laituri- huolto	Laiturihuollon esimies	11	18	19	"	"
261	" nosturiosasto	Nosturiesimies	6	19	20	"	"
262	" satamaraken- nusosasto	Autonkuljettaja	1	12	13	"	"
263	"	Toimistoapulainen	1	8	9	"	"
264	Sähkölaitos, hallinto- ja taluosasto	Painaja	1	9	10	"	"
265	"	Toimistoapulainen	1	8	9	"	"
266	" uudisraken- nusosasto	Avojohtomestari	3	25	26	"	"
267	"	Kojohtomestari	1	25	26	"	"
268	"	Apulaisavojohto- mestari	2	22	23	"	"
269	"	Kartoittaja	3	17	18	"	"
270	"	Plirttääjä	1	10	11	"	"
271	"	"	1	9	10	"	"
272	" käyttöosasto	Työturvallisuus- tekniikko	1	22	23	"	"
273	"	Toimistoapulainen	1	8	9	"	"
274	" jakeluosasto	Tarkastustekniikko	4	22	23	"	"
275	"	Toimistonhoitaja	1	12	13	"	"
276	"	Toimistoapulainen	3	8	9	"	"

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palk- ka- luok- ka		Kaup. valt. päät.	
				entinen	uusi	tehty	astul volmaan
277	Vesilaitos, yleinen osasto	Toimistoapulainen	1	8	9	23.6	1.6.71
278	" käyttöosasto	Koneenhoitaja	4	14	15	"	"
279	" kassa- ja tilityötoimisto	Toimistoesimies	1	16	17	"	"
280	"	Mittarinlukija	1	10	11	"	"
281	"	Laskuttaja	2	10	11	"	"
282	"	Toimistoapulainen	1	8	9	"	"
283	Kaasulaitos, hallinto- ja talousosasto	Toimistopäällikkö	1	27	28	"	"
284	"	Henkilö- ja palkka- konttorin päällikkö	1	22	23	"	"
285	"	Tavarakirjanpitäjä	1	11	12	"	"
286	Teurastamo- laitos, yleinen teurastamo	Halliapulainen	1	11	12	"	"
287	"	"	1	10	11	"	"
288	Elintarvikekeskus	Ajomestari	1	15	16	"	"
289	"	Toimistonhoitaja	1	13	14	"	"
290	"	Lihanpaloittelija	1	11	12	"	"

D. Muutetut ja uuden nimen saaneet virat.

N:o	Virasto tai laitos	Viran		Lukumäärä	Palkka-luok-ka		Koup. valt. päätös	
		aikaisempi nimi	uusi nimi		entinen	uusi	tehty	astul vol- maan
1	Oikeusapu-toimisto	Apulaisoi-keusavus-taja	I virka-holhooja	1	30	30	24.3	1.4.71
2	Kaupungin-kanslia, hallinnoll. os.	Toimisto-apulainen	Konslisti	1	10	11	23.6	1.6.71
3	" lainopill. os.	"	"	1	10	11	"	"
4	Hankinta-toimisto	Konslisti	Toimiston-hoitaja	1	12	13	"	"
5	Rahatoimisto	Apulaiskir-janpitäjä	Toimiston-hoitaja	1	13	14	"	"
6	"	Toimisto-apulainen	Apul.kir-janpitäjä	3	10	11	"	"
7	Palkkalauta-kunta	Kortisto-esimies	Toimisto-esimies	1	18	19	"	"
8	Ulosotto-virasto, keskusos.	Toimisto-apulainen	Kanslisti	4	10	11	"	"
9	" esikaupun-ki- ja pal-kanulosmit-tausos.	"	"	3	10	11	"	"
10	Terveys-hoitovirasto	"	Apul.kir-janpitäjä	1	10	11	"	"
11	" sukupuoli-tautien poliklinikka	"	Kanslisti	1	10	11	"	"
12	" terveydell. tutk.lab.	Laborato-riön esi-mies	Laborato-riön johtaja	1	32	33	"	"
13	Sairaala-avirasto, talousos.	Toimisto-apulainen	Kanslisti	1	10	11	"	"

N:o	Virasto tai laitos	Viran		Lukumäärä	Palk- ka- luok- ka		Kaup. valt. päättös	
		aikaisempi nimi	uusi nimi		entinen	uusi	tehty	astul- vol- maan
14	Auroran sairaala	Toimisto- apulainen	Kassan- hoitaja	1	10	11	23.6	1.6.71
15	"	Apumies	Huoltomies	2	8	9	"	"
16	Kivelän-Hes- perian sai- raaloiden yht. virat	Toimisto- apulainen	Apul. kir- janpitäjä	1	10	11	"	"
17	"	"	Kanslisti	2	10	11	"	"
18	"	Apumies	Huoltomies	2	8	9	"	"
19	"	Sairaala- apulainen	Ompelija	1	6	6	"	"
20	Malmin sairaala	Toimisto- apulainen	Kassan- hoitaja	1	10	11	"	"
21	"	Apumies	Huoltomies	1	8	9	"	"
22	"	Sairaala- apulainen	Ompelija	1	5	6	"	"
23	Marian sairaala	Toimisto- apulainen	Kanslisti	1	10	11	"	"
24	"	Apumies	Huoltomies	2	8	9	"	"
25	"	Sairaala- apulainen	Väline- huolto- apulainen	1	5	6	"	"
26	Nikkilän sairaala	Toimisto- apulainen	Kanslisti	1	10	11	"	"
27	"	Apumies	Huoltomies	2	8	9	"	"
28	Laakson ja Marian sai- raaloiden yht. virat	Toimisto- apulainen	Kassan- hoitaja	1	10	11	"	"
29	"	Apumies	Huoltomies	2	8	9	"	"
30	Huolto- virasto	Toimisto- apulainen	Kanslisti	1	10	11	"	"
31	Koskelan sairaskoti	"	"	1	10	11	"	"
32	"	Apumies	Huoltomies	2	8	9	"	"

N:o	Virasto tai laitos	Viran		Lukumäärä	Palkka- luok- ka		Koup. valt. päättös	
		aikaisempi nimi	uusi nimi		entinen	uusi	tehty	astul- vol- maan
33	Kustaankar- tanon van- hainkoti	Toimisto- apulainen	Kanslisti	1	10	11	23.6	1.6.71
34	"	Apumies	Huoltomies	1	8	9	"	"
35	"	Nais- vahti- mestari	Slivous- töiden ohjaaja	1	7	8	"	"
36	Riistavuoren vanhainkoti	Toimisto- apulainen	Kassan- holtaja	1	10	11	"	"
37	"	Nais- vahti- mestari	Slivous- töiden ohjaaja	1	7	8	"	"
38	Suursuon van- hainkoti	"	"	1	7	8	"	"
39	Lastensuoje- luvirasto	Toimisto- apulainen	Kanslisti	3	10	11	"	"
40	Päivähuoltola Tyynele	Laitos- apulainen	Hoito- apulainen	2	5	6	"	"
41	Lastentarhat	Toimisto- apulainen	Kanslisti	1	10	11	"	"
42	Ruotsinkiel. kansakoulut	"	"	1	10	11	"	"
43	Suomenkiel. työväen- opisto	"	"	1	10	11	"	"
44	Urheilu- ja ulkoiluviras- to	"	"	1	10	11	"	"
45	Rakennus- virasto	"	Apul.kir- janpitäjä	2	10	11	"	"
46	Teollisuuslait- osten lauta- kunta ja kanslia	"	Toimiston- holtaja	1	13	14	"	"
47	Sähkölaitos	Kanslisti Puhelun- välittäjä	Puhelin- vaihteen- hoitaja	1	7	8	"	"
48	"	Toimisto- apulainen	Toimintaja	1	10	11	"	"

N:o	Virasto tai laitos	Viran		Lukumäärä	Palk- ka- luok- ka		Kaup. valt. päättös	
		aikaisempi nimi	uusi nimi		entinen	uusi	tehty	astul- vol- maan
49	Vesilaitos	Toimisto- apulainen	Kanslisti	1	10	11	23.6	1.6.71
50	Teurasta- molaitos	"	"	1	10	11	"	"

E. Toiseen laitokseen tai virastoon siirretyt virat.

N:o	Laitos tai virasto		Virka	Lukumäärä	Palkkaluokka	Kaup. valt. päätös	
	josta virka siirrettiin	johon virka siirrettiin				tehty	astul volmaan
1	Huolto- virasto	Oikeusapu- toimisto	Osastosihteeri uusi nimi: II virkaholhoaja	1	26	24.3	1.4.71
2	"	"	Kanslisti	1	11	"	"
3	"	"	Toimistoapu- lainen	1	10	"	"
4	"	"	"	1	8	"	"
5	"	"	"	1	7	"	"

MUUTOKSIA KANSAKOULUJEN OPETTAJANVIRKoiHIN.

Kaupunginvaltuusto päätti 24.2.1971 muuttaa 1.8.1971 lukien suomenkielisten kansakoulujen varsinaisen kansakoulun viisi avoimna olevaa ruotsin kielen opettajan virkaa samaan palkkaluokkaan kuuluviksi englannin kielen opettajan viroiksi ja kansalaiskoulun kaksi avoimna olevaa ruotsin kielen opettajan virkaa samaan palkkaluokkaan kuuluviksi englannin kielen opettajan viroiksi.

Kaupunginvaltuusto päätti 26.5.1971 muuttaa 1.8.1971 lukien yhden suomenkielisten kansakoulujen avoimna olevan alakansakoulunopettajan viran yläkansakoulunopettajan viraksi.

Kaupunginvaltuusto päätti 27.10.1971 lakkauttaa 1.8.1972 lukien suomenkielisten kansakoulujen

- varsinaisen kansakoulun
- 1 tyttöjen käsityönopettajan viran
- 1 tyttöjen laulunopettajan viran
- kansalaiskoulun
- 2 yleisaineiden opettajan virkaa
- 1 yleisaineiden opettajan viran velvollisuudella opettaa puutyötä,
- 1 yleisaineiden opettajan viran velvollisuudella opettaa puu- ja metallityötä,
- 1 yleisaineiden opettajan viran velvollisuudella opettaa kaupallisia aineita,
- 1 kaupallisten aineiden opettajan viran velvollisuudella opettaa yleisaineita,
- 2 metallityön opettajan virkaa,
- 1 kone- ja sähköopin opettajan viran velvollisuudella opettaa metallityötä ja yleisaineita
- 4 tyttöjen käsityönopettajan virkaa
- 3 kotitaloudenopettajan virkaa sekä
- apukoulun
- 3 apukoulunopettajan virkaa.

Kaupunginvaltuusto päätti 24.11.1971 perustaa suomenkielisiin kansakouluihin ajaksi 1.1 - 31.7.1972 kaksi uutta varsinaisen kansakoulun tyttöjen käsityön opettajan virkaa sekä 1.8.1972 lukien 17 uutta varsinaisen kansakoulun kansakoulunopettajan, viisi varsinaisen kansakoulun englannin kielen opettajan ja kuusi tarkkailuluokan opettajan virkaa, sekä

lakkauttaa 1.8.1972 lukien suomenkielisten kansakoulujen yhden avoimna olevan varsinaisen kansakoulun ruotsin kielen opettajan viran ja yhden avoimna olevan kansalaiskoulun ruotsin kielen opettajan viran.